

ឧប័សមបូរណ៍

กรมพาณิชย์และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1. เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ 2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุนแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed-method) เป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการเชิงคุณภาพและปริมาณ (เฉพาะบางโครงการวิจัย) โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย ข้อมูลตัวเลขหรือสถิติการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การวิพากษ์ผลการศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย

1. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
2. โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
3. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสาร และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Sources) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลสถิติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม และใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยโครงสร้าง ข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ครั้ง โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วม 18 คนขึ้นไป โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling)

เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

4. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านแบบสอบถามที่ประกอบด้วยโครงสร้างข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

5. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาคำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

ผลการวิจัยที่สำคัญมีการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน โดยทำให้เกิดเครือข่ายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและการติดตามคอยช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทำให้มองเห็นปัญหาในแต่ละพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จากการดำเนินการโครงการดังกล่าว ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียนพื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อการป้องปราม ลดโอกาสในการรวมกลุ่มซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำความผิด ซึ่งมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน สำหรับการดำเนินการต่อไป ควรทบทวนช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามปีงบประมาณให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษา

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยมีการพัฒนาปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ฉบับปรับปรุงแก้ไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2563 ซึ่งได้รวบรวมองค์ความรู้จากประสบการณ์ปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ. 2553 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง จากการดำเนินการโครงการดังกล่าว ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นการลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลและขณะเดียวกันเป็นการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาด ได้ปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมตนเอง ครอบครัวมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ กำกับดูแลบุตรมากขึ้น ซึ่งมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและ

วิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน สำหรับการดำเนินการต่อไป ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

ส่วนการดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยเครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และเครือข่ายมีโอกาสในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ จากการดำเนินการโครงการดังกล่าว ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการสร้างการมีส่วนร่วมและการสร้างทัศนคติที่ดีที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนได้ โดยจะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบงานด้านสุขภาพในสถานที่ควบคุม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างรูปแบบที่พึงประสงค์ในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ซึ่งมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน สำหรับการดำเนินการต่อไป ควรมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยทำให้กิจกรรมต่อเนื่องเจ้าหน้าที่ที่รับงานต่อมีความรู้ความเข้าใจ ก็จะปฏิบัติงานง่าย

ในการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โดยเป็นกระบวนการตั้งแต่การจัดทำแผนการบำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนและทำได้จริง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน และการติดตามดูแลการใช้ชีวิตในชุมชนของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและลดการกระทำผิดซ้ำ จากการดำเนินการโครงการดังกล่าว ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นทำให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดีในการที่สามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำความผิดซ้ำอีก และหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน สำหรับการดำเนินการต่อไป ควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญภาพ	(4)
สารบัญตาราง	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
3. สมมุติฐานการวิจัย	2
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	2
5. กรอบแนวคิดการวิจัย	3
6. ขอบเขตด้านระยะเวลา	4
7. วิธีการศึกษา	4
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
1. แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผล (Monitoring)	8
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล (Evaluation)	12
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลงานวิจัยและการบริหารโครงการ	35
4. รายละเอียดของผลงานวิจัย	45
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินโครงการ การวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์	84
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	95
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	95
2. เกณฑ์การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	96
3. ขั้นตอนจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	96
4. พื้นที่ที่ดำเนินการศึกษา	99
5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	100
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล	101
7. การวิเคราะห์ข้อมูล	102
8. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	105
9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	106
- โครงการที่ 1 โครงการการส่งเสริมและสนับสนุน	106
การพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกัน	
ปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน	
- โครงการที่ 2 โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษ	127
แผนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม	
- โครงการที่ 3 โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตร	136
สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม	
- โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	160
เฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC	
 บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 170
1. สรุปผลการวิจัย	171
2. การอภิปรายผลการวิจัย	186
3. ข้อเสนอแนะ	190
เอกสารอ้างอิง	191
ภาคผนวก	195
ภาคผนวก ก แผนการดำเนินงาน	196
ภาคผนวก ข ใบรับรองจริยธรรมของข้อเสนอวิจัย	199
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และคำถามในการสนทนากลุ่มในแต่ละโครงการ	202
ภาคผนวก ง สรุปผลการประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน	259
และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	
แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม	
ภาคผนวก จ เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	264
(Patient/Participant Information Sheet)	
หนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ	
(Informed Consent Form)	
ภาคผนวก ฉ ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์	273
ภาคผนวก ช สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม	363
ภาคผนวก ซ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	389
ภาคผนวก ฌ ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์	392

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพประกอบที่	
1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับประเภทของการตัดสินใจ	27
2 แสดงแนวคิดพื้นฐานหรือที่มาของวิธีการประเมินทั้งสามแบบ	32

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความแตกต่างของการติดตามและการประเมินผล	34
2	ตารางแสดงช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัย	75
3	การวิเคราะห์และสรุปประเด็นจากโครงการวิจัย	76
4	ความถี่ ร้อยละ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	111
5	ความถี่ ร้อยละ สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	111
6	ความถี่ ร้อยละ จังหวัดของผู้ตอบแบบสอบถาม	112
7	ความถี่ ร้อยละ ชื่อกิจกรรม/โครงการที่นักเรียนเข้าร่วมของผู้ตอบแบบสอบถาม	112
8	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายจังหวัด	113
9	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายด้าน	114
10	ระดับคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	115
11	ความถี่ ร้อยละ นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร	118

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการเชิงปฏิบัติของสหประชาชาติในการจัดการปฏิบัติต่อเด็ก ในด้านการป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หมวดที่ 1 ส่วนที่ 3 ได้มีการส่งเสริมงานวิจัยและการรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงต่อเด็ก รวมถึงกฎหมายฐานชั้นต่ำองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารกระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชน (กฏปักกิ่ง) ภาคที่ 6 การวิจัย การวางแผน การกำหนดนโยบาย และการประเมินผล ได้ระบุว่าการวิจัยเป็นพื้นฐานของการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการประเมินผล ตลอดจนแนวทางขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน การกระทำความผิดของเยาวชน (แนวทางรียาร์ด) ภาคที่ 7 การวิจัย การพัฒนาทางนโยบายและการประสานงาน โดยส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันในการศึกษาวิจัย เพื่อแสวงหารูปแบบที่จะป้องกันอาชญากรรมและการกระทำความผิดของเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาวิจัยควรได้รับการเผยแพร่และประเมินผลอย่างกว้างขวาง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และโครงการพินิจร่วมใจไร้รุนแรง โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (Uninterrupted Tailor-Made Routing) โครงการจัดทำหลักสูตรการดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชนสำหรับบุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เป็นต้น ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการติดตามประเมินผล การนำผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ดังนี้

1. เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุนแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน

3. สมมุติฐานการวิจัย

แม้ว่าจะมีการศึกษาโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทาง แต่โครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมาน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมถึงผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางการปรับปรุง ในการดำเนินงาน

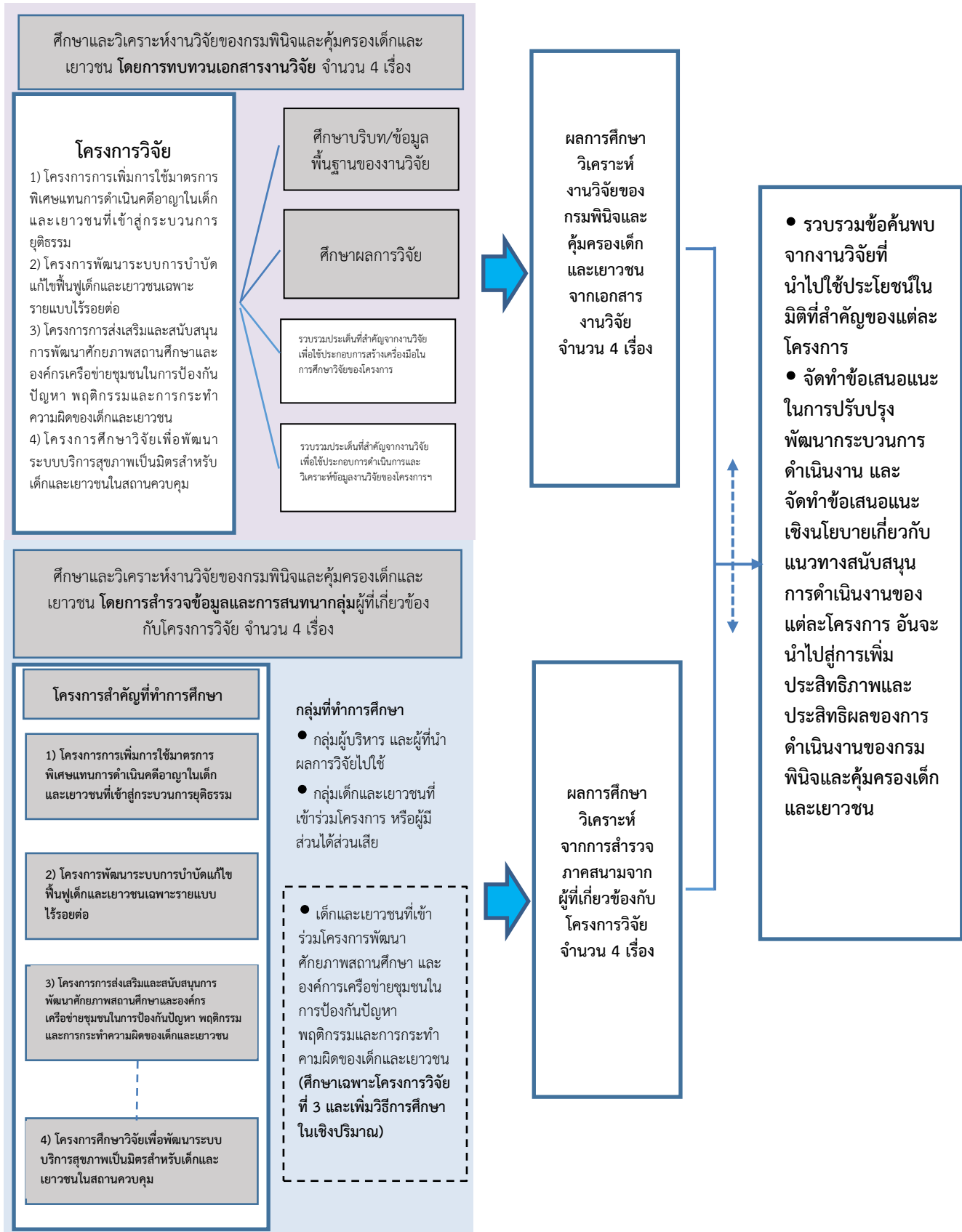
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

“ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์” หมายถึง ผลจากโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่มีการนำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการกิจกรรมหรือการบริหารต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” เป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการเชิงคุณภาพและปริมาณ (เฉพาะบางโครงการวิจัย) โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย ข้อมูลตัวเลขหรือสถิติการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การวิพากษ์ผลการศึกษาวิจัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

สำหรับการศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
- 2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ
- 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
- 4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

6. ขอบเขตด้านระยะเวลา

โดยใช้ระยะเวลาในการวิจัยทั้งหมด 5 เดือน

7. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย
 - 1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
 - 2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ
 - 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
 - 4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

3. จัดทำแผนการดำเนินงาน ขั้นตอน และวิธีการศึกษา รวมถึงกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน
ในโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

4. ดำเนินการออกแบบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม
(Focus Group) และแบบสอบถาม

4.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ของการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในแต่ละโครงการ สำหรับผู้บริหาร และผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้
ในประเด็น ดังนี้

1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการตลอดจน
ขอบเขตด้านพื้นที่)

2) ผลผลิต ผลลัพธ์จากการนำผลการวิจัยไปใช้

3) ความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

4) ประโยชน์ที่หน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชนได้รับจากการนำผลการวิจัยไปใช้

5) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ และการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดจากการนำ
ผลการวิจัยไปใช้

6) อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ของการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในแต่ละโครงการ สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ
หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในประเด็น ดังนี้

1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ)

2) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ

3) ความเห็นต่อการพัฒนาในแต่ละโครงการ

4) อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.3 แบบสอบถามเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและ
องค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
ในประเด็น ดังนี้

1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ)

2) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ

3) ความเห็นต่อการพัฒนาในแต่ละโครงการ

4) อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม
(Focus Group) และแบบสอบถาม จะต้องมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ และผ่านคณะกรรมการ
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษา
ความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน

5. จัดประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ต่อผู้บริหาร และบุคลากรกรรณพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้อง

6. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ ดังนี้

1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย

- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ตัวแทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานคดี เด็กและเยาวชนที่ผ่านการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ผู้ปกครอง

- สนทนากลุ่มกับหัวหน้าส่วนคดี พนักงานคุมประพฤติ และผู้ประสานการประชุมฯ ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมอย่างน้อย 3 คน

2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ประกอบด้วย

- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้แทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ และผู้ปกครอง ตัวแทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์

- สนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ อย่างน้อย 3 คน

3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน ตัวแทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมเครือข่าย

- สนทนากลุ่มกับผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ร่วมในการดำเนินกิจกรรมในโครงการ ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมอย่างน้อย 3 คน

- การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ประกอบด้วย

- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตัวแทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการพินิจ ตัวแทนกองพัฒนาระบบสุขภาพเด็กและเยาวชน ที่ปรึกษาภายนอก 2 คน ตัวแทนเครือข่าย 2 คน

- สนทนากลุ่มกับหัวหน้างานอภิบาลฯ หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดฯ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ รวมอย่างน้อย 3 คน และสนทนากลุ่มเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน รวมอย่างน้อย 3 คน

โดยเก็บข้อมูลในหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโครงการ ได้แก่ หน่วยงานนำร่องอย่างน้อย 1 หน่วยงาน และ หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงานนำร่องของแต่ละโครงการจากหน่วยงานพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นอย่างน้อยโครงการละ 6 หน่วยงาน

7. ดำเนินการวิเคราะห์ประเมินผลการนำงานวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ

8. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

9. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงาน และการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งบทสรุปผู้บริหารเป็นรูปเล่ม

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3 ประการ ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็นความรู้ใหม่ที่สามารถไปใช้อ้างอิง เป็นแนวทาง หรือ คัดค้นพัฒนางานใหม่ได้
2. หน่วยงานสามารถนำผลการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนางานได้
3. มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผลโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยมีเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผล (Monitoring)
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ (Evaluation)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการวิจัยและการบริหารโครงการ
4. รายละเอียดของผลงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผล (Monitoring)

การติดตามผลและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่เสริมกันและกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง โดยในการดำเนินโครงการต่าง ๆ หากมีระบบการติดตามผลที่ดีก็จะส่งผลให้มีการประเมินผลที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและสนับสนุนการบรรลุผลสำเร็จและผลลัพธ์ของการดำเนินโครงการ

1.1 ความหมายของการติดตามผล

การติดตามผลหรือการกำกับงาน (Monitoring) เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินโครงการ เนื่องจากในการดำเนินโครงการนั้น หากไม่มีกระบวนการหรือรูปแบบในการพิจารณาการดำเนินงานตลอดจนข้อมูลที่เกิดขึ้น ก็อาจจะไม่สามารถพิจารณาเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการดำเนินการโครงการ โดยความหมายของการติดตามผลนี้ ได้มีนักวิชาการได้เสนอความหมายไว้ดังนี้

เบิร์ทเทนด์ บิววีซานี่ ไลม์โควิก คอนคลิน และจาฮิค (Bertrand, Beauvy-Sany, Cilimkovic, Conklin, Jahic, 2009) ได้ให้ความหมายของการติดตามว่า การติดตาม หรือการตรวจสอบประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือเบื้องต้นในการจัดการ คล้ายกับเป็นแผนงานที่บ่งบอกเกี่ยวกับโครงการว่าอยู่ในเส้นทางที่ถูกต้องไปยังปลายทางที่ตั้งใจไว้หรือไม่ (หรือผลกระทบท้าย) เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการเป็นตัวบ่งชี้ของการเข้าถึงโครงการและประสิทธิผลของโครงการ (ไม่ว่าโครงการจะบรรลุวัตถุประสงค์ระดับกลางหรือไม่) การตรวจสอบประสิทธิภาพไม่ได้เน้นการระบุผลลัพธ์ของกิจกรรมโครงการ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือพิสูจน์ว่าผลลัพธ์ที่สังเกตได้เกิดจากกิจกรรมของโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2542) เสนอว่าการกำกับงาน หรือ การติดตามงาน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานในโครงการที่กำหนดไว้แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้น เพื่อการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดำเนินงานโดยผู้บริหารโครงการ เพื่อมุ่งการตอบคำถามในการพิจารณาว่า การได้รับทรัพยากรตามกำหนดเวลา การปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนด ได้ผลตามที่กำหนดหรือไม่ โดยผลจากการกำกับหรือการติดตามงานจะเป็นประโยชน์สำคัญต่อการสามารถเร่งรัดให้โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด สำหรับโครงการขนาดใหญ่ ผู้บริหารโครงการจะนิยามวางระบบการกำกับหรือติดตามงาน ด้วยวิธีการประชุม การนิเทศงาน การรายงาน เป็นต้น ควบคู่ไปกับการประเมินตนเอง (Self-audit หรือ Self assessment) เพื่อจำข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงาน เร่งรัดงานให้บรรลุเป้าหมายและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนผลลัพธ์ของโครงการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ซัชชญา ศรีอรุณสว่าง, ชลวิทย์ เชื้อหอม (2558) ได้เสนอว่าการติดตาม หมายถึง การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรในโครงการ (input) กับผลผลิต (output) ของโครงการรวมกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน การติดตามผลจึงเป็นเครื่องมือในช่วงการปฏิบัติงานของโครงการ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการส่งมอบปัจจัยการผลิต กำหนดการทำงาน การผลิตผลผลิต และการดำเนินงานต่าง ๆ นั้น ได้มีการดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้

สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา (2559) เสนอว่า การติดตามผล (Monitoring) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลของตัวชี้วัดสำคัญของงาน/โครงการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ความคืบหน้าและระดับความสำเร็จของงาน/โครงการให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ รวมทั้งความก้าวหน้าของการใช้จ่ายงบประมาณควบคู่กันไปด้วย โดยเป็นกระบวนการติดตามเพื่อทราบถึงความก้าวหน้าในการนำปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรเข้าสู่กระบวนการหรือกิจกรรมด้วยการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้ผลผลิตตามแผนภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลจากระบบพื้นฐานเพื่อการจัดทำรายงานการติดตามผล ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือการดำเนินงาน ซึ่งรายงานดังกล่าวจะบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงาน และมีการเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายกับผลที่เกิดขึ้น ตลอดจนการพิจารณาค่าใช้จ่าย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แนวทางแก้ไข และอาจศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากผลการดำเนินงานที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายหรือสังคมในบางกรณี

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การติดตามผลหมายถึง กระบวนการในการติดตามการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดของโครงการเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากร ทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย ภายในระยะเวลาตามแผนงานที่กำหนด

1.2 ความสำคัญของการติดตาม

ศิริชัย กาญจนวาสี (2541) เสนอว่าประโยชน์ของการติดตามคือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการและสามารถที่จะวางแผนเพื่อการจัดการในอนาคตได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการ
2. ได้ทราบถึงข้อดี ข้อบกพร่อง ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้การดำเนินโครงการมีปัญหา เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งหรือในโอกาสของการดำเนินการครั้งต่อไป และตรงประเด็น
3. ทราบถึงความคุ้มค่า ประหยัดเวลา งบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินโครงการ
4. สามารถเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอการดำเนินโครงการในเชิงสถิติหรือในเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการมีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมีความกระตือรือร้นในการแก้ไข และการปรับปรุงโครงการอย่างสม่ำเสมอ
6. ผู้บริการโครงการในระดับต่าง ๆ ของโครงการสามารถที่จะวินิจฉัย สั่งการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรัดกุม
7. เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารโครงการและผู้ปฏิบัติของโครงการ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
8. เป็นขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน
9. เป็นสารสนเทศสำหรับการประเมินผล

1.3 องค์ประกอบของการติดตาม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2542) ได้กล่าวถึงการติดตามงานในรูปแบบของกำกับการงานว่า เป็นเทคนิคที่สำคัญของการเร่งรัดการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา การออกแบบระบบการกำกับการงานประกอบด้วย

1. ระบบการเก็บข้อมูล สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การประชุม การนิเทศ ตรวจสอบ การตรวจสอบการบริหารภายใน การควบคุม เป็นต้น
2. ระบบการรายงาน โดยทั่วไปจะอยู่ในรูปแบบของการรายงานผลการปฏิบัติงาน การรายงานงบการเงินงบประมาณ รายงานการตรวจสอบการบริหารภายใน เป็นต้น โดยอาจมีระยะเวลาของการรายงานตามกำหนด เช่น รายเดือน รายปี

โดยระบบการเก็บข้อมูลและระบบรายงานจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับในด้านปัจจัย กิจกรรมและผลลัพธ์ โดยในด้านปัจจัยเป็นการมุ่งที่จะตรวจสอบว่า โครงการได้รับทรัพยากรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามเวลาที่กำหนด ส่วนการกำกับด้านกิจกรรมเป็นการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนที่กำหนด และการกำกับด้านผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงานเป็นการตรวจสอบว่าได้ผลลัพธ์ตรงตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่

ส่วนขั้นตอนของการจัดระบบการกำกับงาน สามารถดำเนินการได้ดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2542)

1. กำหนดข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บทั้งข้อมูลด้านทรัพยากร ด้านกิจกรรม และด้านการดำเนินงาน
2. ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลให้อยู่ในรูปของสารสนเทศหรือข้อมูลที่พร้อมใช้ในการกำกับงานด้านต่าง ๆ ได้
3. จัดระบบรายงานที่เหมาะสม รายงานที่ต้องสั้น กระทัดรัด ตรงประเด็น ตลอดจนมีการเสนอแนะแนวทางเร่งรัดการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้
4. นำเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการตามความเหมาะสม

โดยสรุป การพิจารณาคุณภาพของผลการกำกับงานนั้น ขึ้นอยู่กับระบบการกำกับงาน กล่าวคือ การมีข้อมูลที่ตรงประเด็น ครบคลุม มีคุณภาพ มีความเหมาะสมของการรายงาน รวมถึงการให้ความสำคัญของผู้บริหารต่อการจัดระบบการกำกับงานที่มีคุณภาพ จะสามารถส่งผลให้เกิดการเร่งรัดดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและตามเวลาที่กำหนด

1.4 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

จุดมุ่งหมายในการติดตามการดำเนินโครงการ เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรรวมถึงเวลาอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ ดังนี้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2549)

1. เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้ในด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรม รวมถึงขั้นตอนต่าง ๆ
2. เพื่อให้ใช้ทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ คุ่มค่า เกิดการประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ ของโครงการ
3. เพื่อให้ทราบปัญหาหรือเหตุขัดข้องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ
4. เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรม และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์

ส่วนประเด็นหลักในการติดตามผล สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา (2559) ได้นำเสนอประเด็นสำคัญของการดำเนินการติดตามผล ดังนี้

1. ด้านปัจจัยหรือทรัพยากร (Resource) เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับงาน/โครงการที่ดำเนินการได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเน้นการติดตามในประเด็นด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ว่ามีความเหมาะสมและพอเพียงตามที่ได้มีการกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร
2. ด้านโครงการ (Project) หรือ กิจกรรม (Activity) เพื่อดำเนินการตรวจสอบว่าได้รับการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยเน้นการติดตามว่ากำหนดเวลาในการดำเนินการของแต่ละกิจกรรม หรือเป็นไปตามขั้นตอน ตามแผนหรือไม่ อย่างไร
3. ด้านผลการดำเนินงาน (Output) เพื่อเป็นการตรวจสอบผลที่ได้นั้นตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยเน้นการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยหน่วยวัดของการติดตามผลและเป้าหมายจะต้องเป็นหน่วยเดียวกัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล (Evaluation)

2.1 ความหมายของการประเมินผล

การประเมินผลเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่มีความสำคัญสำหรับการบริหารและการดำเนินโครงการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวัดความสำเร็จของผลการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม โดยในส่วนของความหมายของการประเมินผลได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่ามีความหมายถึง การกำหนดหรือให้ค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วนการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาและวัดค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547) กล่าวว่า การประเมินได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจากความเข้าใจที่ว่า การประเมินเป็นสิ่งเดียวกับการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Measurement oriented) การประเมินเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research-oriented) การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Objectives-oriented) การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision-oriented) การประเมินเป็นการสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description-oriented) และการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน (Judgment-oriented) การสืบทอดและพัฒนาขึ้นมาอย่างต่อเนื่องทำให้ความหมายของการประเมินมีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินในอนาคตน่าจะขยายสถานการณ์ให้มีความหมายและบทบาทต่อสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการเป็นสารสนเทศเชิงคุณค่าที่สนับสนุนการเจรจาต่อรองเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุถึงเอกภาพของความคิด แนวทาง และข้อสรุปทางการเมืองและเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันของสังคม

ซัดแมน (Suchman, 1990 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2548) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อการตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่อย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) เสนอว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกที่มีอยู่

อีเบลและ ฟไรส์ไบย์ (Ebel and Frisbie, 1986) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน

เบิร์ตเทนต์ บิววีซานี ไลมโควิก คอนคลิน และจาฮิค (Bertrand, Beauvy-Sany, Cilimkovic, Conklin, Jahic, 2009) ได้เสนอว่า การประเมินโครงการหมายถึงการประเมินการดำเนินโครงการ โดยวัดจากขอบเขตงานของโครงการ สิ่งที่ส่งมอบ ความต้องการบุคลากรและอื่น ๆ การประเมินโครงการอาจรวมถึงพื้นฐานและการติดตามผล แต่โดยทั่วไปจะรวมจุดสังเกตเดียวซึ่งมักจะอยู่ที่หรือ

ใกล้กับจุดสิ้นสุดของโครงการ การประเมินโครงการอาจรวมถึงการประเมินประสิทธิผลของโครงการด้วย เช่นเดียวกับการตรวจสอบประสิทธิภาพไม่สามารถใช้เพื่อระบุผลลัพธ์กับกิจกรรมโครงการ โดยที่การประเมินโครงการสามารถสร้างข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการดำเนินงานผลลัพธ์ ผลผลิต กระบวนการ ฯลฯ หากได้รับการออกแบบและกำหนดเวลาอย่างเหมาะสม การประเมินโครงการสามารถที่จะนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหาร

สมคิด พรหมจ้อย (2542) เสนอไว้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็น การตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการ หรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ให้ความหมายว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจ (Judgment) และ/หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสรุปเป็นสมการ ได้ดังนี้ คือ การประเมิน = การวัด + ดุลยพินิจ

ดุขฎิ โยเหลา และคณะ (2551) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่าเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในการบริหารโครงการในการหาข้อมูลเพื่อนำมาพิสูจน์ให้เห็นว่า การดำเนินโครงการว่าประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด มีความคุ้มค่ากับการลงทุน หรือทรัพยากรที่เสียไปหรือไม่ โดยมีจุดประสงค์หลักในการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชัชชญา ศรีอรุณสว่างและชลวิทย์ เชื้อหอม (2558) เสนอว่า การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้า ของโครงการหรือแผนงานว่ามีการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ อย่างไร มีการดำเนินงานตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ และมีผลงานเป็นไปตามแผน วัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่

สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา (2559) ได้ให้ความหมายของการประเมินผล (Evaluation) ว่ามีความหมายถึง กระบวนการประเมินหรือตัดสินคุณค่าของโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ โครงการ ที่แล้วเสร็จ แผนงาน หรือนโยบายอย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ ซึ่งการประเมินผลมีจุดมุ่งหมาย คือการประเมินความสอดคล้อง และการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ แผนงาน หรือนโยบายนั้น ๆ ตลอดจนประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืน ผลการประเมินจะต้องมีความน่าเชื่อถือ และมีประโยชน์สามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีขึ้นในอนาคต

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผล คือ การดำเนินการเพื่อให้ ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินโครงการในการตัดสิน คุณค่าที่ได้จากการติดตามโครงการเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการ และเป็นข้อมูลสำคัญ ในการพิจารณาถึงการวางแผนในการดำเนินโครงการต่อไป

2.2 ความสำคัญของการประเมินผล

การประเมินผลเป็นขั้นตอนมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน เนื่องจากการให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในการดำเนินโครงการ การประเมินโครงการมีส่วนสำคัญที่จะช่วยเติมเต็มความน่าเชื่อถือของการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรในการลงทุนอย่างคุ้มค่า และช่วยให้การตัดสินใจมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น (คุชฎ โยเหลา และคณะ, 2551)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินในด้านต่าง ๆ เช่น

- ด้านบริหาร (administrative) การประเมินสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามกำกับ การดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- ด้านจิตวิทยา (psychological) การประเมินสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ สำหรับการกระตุ้นให้เร้าความสนใจ และสร้างความตื่นตัวในการปฏิบัติงาน
- ด้านรัฐศาสตร์ (sociological) การประเมินสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อการใช้ปฏิบัติ (accountability) ตลอดจนสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างแรงสนับสนุน

นอกจากนี้ สมคิด พรหมจ้อย (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินที่มีต่อการวางแผนการบริหารงาน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้อ่านสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน กิจกรรม ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
2. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ
3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของกิจกรรมที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยที่จะดำเนินงานในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือจะขยายการดำเนินงานต่อไปอีก
4. ช่วยให้ได้อ่านข้อมูลที่บ่งบอกประสิทธิภาพของการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไรคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่
5. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงกล่าวได้ว่า การประเมินมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง เพราะการประเมินจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจกล่าวได้ว่าการประเมินผลเป็นการดำเนินการที่มีความสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ซึ่งผลจากการประเมินจะสามารถเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สำหรับผู้ดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ ตลอดจนผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่อไป

2.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ

มนตรี สังข์ทองและคณะ (2561) เสนอว่าการประเมินมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการให้ดียิ่งขึ้น แต่ขณะเดียวกันจุดมุ่งหมายเฉพาะของการประเมินก็ต้องกำหนดให้ชัดเจน โดยผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมินนั้น ๆ โดยนักวิชาการต่าง ๆ ได้มีการเสนอมุมมองและความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ ไว้ในหลายประเด็น ดังนี้

พิสนุ พองศรี (2549) ได้เสนอว่าการประเมินผลมีจุดมุ่งหมายหลายประการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ได้แก่ การประเมินผลเพื่อทราบว่าโครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากหรือน้อยเพียงใด มีความสมเหตุสมเหตุ คำนึงกับการลงทุน รวมถึงเป็นที่ต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร

2. ผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยให้เห็นว่า โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการยังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อไปหรือไม่ หรือควรมีการขยายโครงการออกไป

3. สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุง ส่วนต่าง ๆ ของโครงการ เช่น วิธีการดำเนินโครงการ กิจกรรมของโครงการ หรืออื่น ๆ ให้มีความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมของโครงการมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร และอะไรที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุปสรรคต่าง ๆ ขึ้น

5. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงต่อไป

รอสซีและฟรีแมน (Rossi and Freeman, 1993) เสนอว่าจุดมุ่งหมายสำคัญในการประเมินโครงการประกอบด้วย

1. เพื่อพิจารณาคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารโครงการ
3. เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสีย ขำจำกัดของโครงการเพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุน

5. เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุเป้าหมายมากหรือน้อยเพียงใด

บิกแมน (Bigman อ้างถึงในดุขฎี โยเหลา และคณะ, 2551) เสนอว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการประกอบด้วย

1. เพื่อต้องการที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดมากหรือน้อยเพียงใด

2. เพื่อต้องการค้นหาคำตอบในความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการในแต่ละด้าน

3. เพื่อต้องการค้นหาหลักการและการดำเนินงานที่ทำให้โครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

4. เพื่อให้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการเพิ่มประสิทธิผลของโครงการ

5. เพื่อการค้นหาแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

6. เพื่อกำหนดวิธีการที่จะให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ

สุวิมล ติรกานันท์ (2548) ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของการประเมิน คือ

1. การจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ และทุกขั้นตอน
2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์
3. มีการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
4. นำสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ทวีป ศิริรัศมี (2545) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนแรกของกิจกรรมการประเมินจะต้องกำหนด จุดมุ่งหมายและระบุการนำผลการประเมินไปใช้ให้ชัดเจน โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นผู้ที่ใช้ผลของการประเมิน อย่างไรก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการ ประเมินไปใช้ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลต่อไปนี้ ได้แก่ นักประเมิน นักวางแผนโครงการ ผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการการวางแผน ผู้ร่วมโครงการ ผู้บริหาร สาธารณชน นักกฎหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภท ของโครงการที่ประเมินเป็นสำคัญ ซึ่งนักประเมินจะต้องกำหนดผู้ที่ใช้ผลการประเมินให้ชัดเจนแล้ว พุดคุยให้แน่นอนถึงสิ่งที่บุคคลดังกล่าวต้องการที่จะประเมินและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือ การตัดสินใจหรือผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการจะต้องกำหนดสิ่งที่จะประเมินร่วมกัน นอกจากนี้ผลการประเมินทำให้เกิดข้อมูลที่สามารถนำไปใช้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ผู้ปฏิบัติจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการผลลัพธ์และข้อมูลเชิงลึกที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่ง ของรูปแบบการปรับปรุงโปรแกรมที่ครอบคลุม ผู้ให้ทุนโครงการสามารถใช้ผลการประเมิน เพื่อตัดสินใจที่สำคัญเกี่ยวกับว่าจะให้ทุนหรือดำเนินโครงการต่อไป ผู้กำหนดนโยบายสามารถใช้ผล การประเมินเพื่อตัดสินใจประสิทธิผลของการริเริ่มและแจ้งการตัดสินใจเชิงนโยบายในอนาคต สุดท้าย ผู้เข้าร่วมโปรแกรมที่มีศักยภาพและปัจจุบันสามารถใช้ผลการประเมินเพื่อแจ้งการตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Rossi, et al., 2004) โดยสามารถสรุปได้ว่า การประเมินมีจุดมุ่งหมายในการรวบรวม สารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงการทำหน้า ในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ เพื่อดำเนินการต่อหรือยุติ/ยกเลิกโครงการ

2.4 องค์ประกอบของการประเมินผล

ชัชชญา ศรีอรุณสว่าง, ชลวิทย์ เชื้อหอม (2558) เสนอว่าการประเมินผลคือการศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และผลกระทบ (Impact)

การประเมินโครงการที่ดีควรจะได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ (information) เพื่อตอบคำถาม ดังต่อไปนี้ (มนตรี สิริสังข์ และคณะ, 2561)

- โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากหรือน้อยเพียงใด
- ประเมินผลว่าโครงการคุ้มค่าหรือไม่
- โครงการมีผลกระทบ ระยะยาวหรือหลังสิ้นสุดโครงการ ผลกระทบระหว่างการดำเนิน โครงการต่อกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าร่วมโครงการ
- ควรที่จะมีการตัดสินใจอย่างไรเกี่ยวกับโครงการ

รวมถึงข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะต้องมีคุณภาพในแง่ของความถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และเป็นแนวทางในการดำเนินการที่ดีในอนาคต

ส่วนชุดมา สัจจามันท์ และ บุญศรี พรหมพันธ์ (2553) ได้เสนอว่า องค์ประกอบของโครงการที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

- ชื่อโครงการ มีรูปแบบที่มีความเฉพาะเจาะจง ชัดเจน เข้าใจง่าย ระบุได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร อยู่ภายใต้แผนงานใด (ถ้ามี)

- หลักการและเหตุผล ความเป็นมาของปัญหาที่นำมาจัดทำโครงการ ควรเป็นการประเมินว่าเป็นปัญหาที่แท้จริงและมีความสำคัญจริงหรือไม่ มีทฤษฎี ข้อมูล ข้อเท็จจริง การอ้างอิง มีการศึกษาและประเมินความจำเป็นหรือปัญหา ซึ่งมีความสำคัญและมีผลต่อการได้รับการอนุมัติโครงการ

- วัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดผล แบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์หลักหรือวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือตามระยะเวลา คือ วัตถุประสงค์ระยะยาวหรือระยะสั้น ซึ่งหากมีระบุวัตถุประสงค์เป็นข้อๆ ที่ชัดเจนจะมีความสะดวกต่อการประเมินโดยอาศัยเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่อาจเป็นไปได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์ที่ดีควรมีคุณลักษณะ 5 ประการ โดยเรียกว่า สมาร์ท (SMART) ได้แก่

- S = Specific มีความเฉพาะเจาะจง
- M = Measurable สามารถวัดโดยระบุในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- A = Attainable ระบุสิ่งที่ต้องการปฏิบัติโดยชัดเจนและเจาะจง
- R = Relevant มีความเกี่ยวข้อง
- T = Time-bound กำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่แน่นอน

- เป้าหมาย หมายถึง ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โดยอาจเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามช่วงระยะเวลาในการดำเนินโครงการหรือเป้าหมายโดยอาศัยเครื่องชี้วัดเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ การประเมินด้านนี้เป็นการเปรียบเทียบสภาพการณ์ก่อนเริ่มโครงการกับสิ้นสุดโครงการ โดยอาจประเมินเปรียบเทียบตามช่วงระยะเวลาในแผนงาน เป้าหมายของโครงการควรมีความชัดเจนรวมถึงประเมินเป้าหมายเชิงปริมาณจะสามารถประเมินได้ง่ายกว่าเป้าหมายเชิงคุณภาพ

- วิธีดำเนินงานหรือกิจกรรม การบรรยายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการซึ่งจะทำให้เกิดผลผลิตตามเป้าหมาย เป็นการพิจารณาวิธีการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของแผนภูมิแกนต์ (Gant chart) หรือแผนภูมิแท่ง (Bar chart) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนที่เหมาะสมและทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกิดผลงานตามเป้าหมายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

2. การประเมินทางเลือกหลายๆทางและคัดเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด

3. ขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานหรือระยะเวลาดำเนินงานที่กำหนดหรือไม่ จุดอ่อน ความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข วิเคราะห์สาเหตุการเสร็จสิ้นก่อนหรือล่าช้ากว่าเวลา

- ระยะเวลาดำเนินงานตามโครงการ ระบุระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเสร็จสิ้นโครงการว่ามีความเหมาะสมและความสัมพันธ์กับวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม และทรัพยากรที่ต้องการ
- ทรัพยากรที่ต้องการ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า คือ บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ที่ต้องการในการดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาทรัพยากร ในประเด็น 1) มีความสัมพันธ์กับวิธีการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ 2) ความเพียงพอหรือเหมาะสมที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผล 3) ความเป็นไปได้ เช่น การหาได้ หรือการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 4) เงื่อนไขที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย
- ประโยชน์ที่ได้รับ การระบุประโยชน์ที่จะได้รับหรือผลตอบแทนทั้งทางตรงและทางอ้อมและประโยชน์ที่มองไม่เห็น เป็นการประเมินความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม
- ผู้รับผิดชอบการประเมินโครงการ การระบุรายละเอียดของผู้ประเมินที่จะนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือได้ของผลการประเมิน เช่น ชื่อ วุฒิการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์

2.5 การวางแผนการประเมินโครงการ

มนตรี สังข์ทองและคณะ (2561) เสนอว่า การวางแผนในการประเมินโครงการเป็นการเตรียมการล่วงหน้าเกี่ยวกับวิธีการและทรัพยากรที่จะนำมาใช้การแสวงหาสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการประเมินคุณค่าของโครงการ โดยเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดและการพรรณารายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล วิธีการที่จะใช้และการประมวลผลข้อมูล และแผนสำหรับการเตรียมและการเสนอรายงานการประเมินผลลัพธ์ของกระบวนการ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการที่จะเป็นแนวทางให้กับนักประเมินในการจัดการ กำกับ และควบคุม ทรัพยากรและกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินตามที่กำหนดไว้ซึ่งในการเตรียม แผนการประเมินควรจะดำเนินการร่วมกันระหว่างนักวางแผน ลูกค้า (ผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมในโครงการ) ผู้สนับสนุนโครงการ และนักประเมิน โดยในการวางแผนการประเมินโครงการประกอบด้วย

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่จะทำการประเมิน ทั้งรายละเอียดโครงการ รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดประเด็นสาระและสิ่งที่ต้องการประเมินในขั้นตอนต่อไป

2. กำหนดวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนหรือโครงการทุกประการ แต่แตกต่างกันตรงที่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของแผนหรือโครงการเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินแบบอิงเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ (Goal-based evaluation) ของ โครงการที่ประเมิน โดยลักษณะของวัตถุประสงค์ของการประเมินจะต้องมีความเฉพาะเจาะจง (Specific) สามารถวัดได้ (Measurable) สามารถบรรลุผลได้ (Achievable or Attainable) ระบุผลลัพธ์ที่ต้องการ (Result - oriented) และมีขอบเขต เวลาที่แน่นอน (Time - bound) ตามหลักการของ "SMART" ในข้อความ (Statement) วัตถุประสงค์โดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้ (Indicators) อยู่แล้ว หากยังไม่มีกำหนดตัวบ่งชี้ก็จำเป็นที่จะต้องกำหนดขึ้นมาให้ชัดเจน โดยแปลงวัตถุประสงค์ให้เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถวัดได้ (Measurable indicators or Measurable terms)

3. พัฒนารูปแบบการประเมิน (Evaluation design) เป็นแผนที่กำหนดว่าเมื่อไรจะเก็บสารสนเทศ (When) และจากใคร (From whom) ในระหว่างดำเนินการประเมิน ซึ่งวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้รูปแบบการประเมินรูปแบบใดจึงจะมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อทำการประเมิน ซึ่งจะนำมาใช้เมื่อโครงการที่จะประเมินนั้นเป็นโครงการขนาดใหญ่หรือมีผู้เข้าร่วมในพื้นที่ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยผู้ประเมินจะใช้กลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการในการทดสอบหรือเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ

5. กำหนดชนิดของข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการประเมิน

6. เลือกและวางแผนการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับพื้นที่บางครั้งอาจใช้เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย ซึ่งบางชิ้นอาจจะมีอยู่แล้วหรือนักประเมินจัดสร้างขึ้นเอง หรือจัดหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

7. วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการกำหนดอย่างชัดเจนในประเด็นผู้เก็บรวบรวม กำหนดเวลาในการเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลจากใครและมีวิธีอย่างไร

8. วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการประเมินและตัวบ่งชี้ ในการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

9. การประมาณการค่าใช้จ่ายในการ ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ากิจกรรมการประเมินใช้งบที่มาจากงบประมาณของโครงการ ซึ่งควรพิจารณาตั้งแต่เริ่มวางแผนงานโครงการ

10. วางแผนการจัดทำรายงานและการเผยแพร่ผลการประเมิน โดยผู้ประเมินโครงการจะต้องกำหนดชนิดของรายงานที่เสนอและที่จะรับมอบรายงาน

ส่วนในการกำหนดขอบข่ายในการประเมิน ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการประเมิน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่กำหนดจุดเน้นในการประเมิน แต่โดยทั่วไปการประเมินโครงการแบบครอบคลุมจะประกอบด้วย การประเมิน 3 ด้าน ซึ่งในแต่ละด้านดำเนินการในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน ได้แก่ (มนตรี สังข์ทองและคณะ, 2561)

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ (Pre-Implementation evaluation) เป็นการประเมินเพื่อวางแผนโครงการ เริ่มตั้งแต่การกำหนดหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีดำเนินการ ประกอบด้วย

1.1 การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท (Context) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในการกำหนดโครงการ ประกอบด้วย บริบททางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสะท้อนถึงความจำเป็นของโครงการ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์รวมถึงเป้าหมาย โดยที่ผลการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกหรือกำหนดวัตถุประสงค์รวมถึงเป้าหมายของการดำเนินโครงการ

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) เป็นการตรวจสอบความพร้อมในด้านปริมาณ (ความเพียงพอ) และคุณภาพ (ความเหมาะสม) ของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ รวมถึงความเหมาะสมของระบบบริหารจัดการ เทคโนโลยี ความเป็นไปได้ในการดำเนินการทั้งในด้านงบประมาณ กำลังคน โดยยึดหลักประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย – ประสิทธิภาพ

(Cost-effectiveness analysis) หรือค่าใช้จ่ายกับกับผลตอบแทนด้านตัวเงิน (Cost-benefit analysis) หรือค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์การใช้สอย (Cost-utility analysis) รวมถึงหลักของการเป็นธรรมตลอดจนผลกระทบของโครงการซึ่งผลการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแบบแผนกิจกรรมที่เหมาะสม

2. การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ (Formative / On-going evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ เมื่อโครงการได้มีการนำไปสู่ขั้นตอนของการปฏิบัติว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือไม่ อย่างไร โดยพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ปัจจัย เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์หรือประสิทธิภาพเพียงใด จุดแข็ง จุดอ่อน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยผลการประเมินจะช่วยนำไปสู่การตัดสินใจในการปรับปรุงกิจกรรม วิธีการ กระบวนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยการจัดระบบการกำกับงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าและเร่งรัดการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (Post/summative evaluation) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.1 การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการทันที เป็นการประเมินผลผลิต (Product) หรือผลลัพธ์ของโครงการ เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า โครงการนั้นประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือคุ้มค่าหรือไม่

3.2 การประเมินภายหลังสิ้นสุดโครงการไปแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นการประเมินผลกระทบ (Impact) ของโครงการที่เป็นผลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลผลิตของโครงการ ซึ่งผลอื่น ๆ นี้ ไม่ได้มีการระบุไว้ในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยผลกระทบของโครงการเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการที่เป็นผลกระทบระยะต้น หรือระยะกลาง (Effect) และผลกระทบที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่สิ้นสุดโครงการไปแล้วช่วงเวลาหนึ่งอันเป็นผลกระทบระยะยาว (Impact)

ซึ่งการประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นกระบวนการที่กระทำภายหลังที่การดำเนินโครงการเสร็จสิ้น เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งนิยมจะทำการประเมินด้วยการใช้เทคนิคการติดตามผล (Follow-up หรือ Tracer study) (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540) โดยอาจเป็นการติดตามภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการไปแล้วในช่วง 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เป็นต้น (สมคิด พรหมจ้อย, 2546) ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะเป็นข้อมูลในการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำไปใช้ในการพิจารณา ปรับปรุง พัฒนา เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ต่อไป

2.6 ประเภทของการประเมินผล

เดอร์เดนและวิท (Duerden and Witt, 2010) ได้เสนอการเลือกวิธีการในการประเมินที่เหมาะสมจากแนวคิดของรอสส์และคณะ ได้แก่

1. การประเมินความต้องการ (Needs assessment) กลยุทธ์การประเมินประเภทแรกคือการประเมินความต้องการเกี่ยวข้องกับข้อที่แสดงถึงการประเมินความต้องการที่แท้จริงสำหรับโปรแกรม ตัวอย่างเช่น ตัวโครงการคือโครงการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นซึ่งจะต้องมีการประเมินความต้องการเพื่อเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และประชากรที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นภายในพื้นที่ให้บริการของโปรแกรม

2. การประเมินทฤษฎีโปรแกรม (Program theory assessment) การประเมินทฤษฎีโปรแกรมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลงาน แบบจำลองทางทฤษฎีของโปรแกรม การประเมินที่มีประสิทธิภาพของลักษณะนี้จะพิจารณาแยกกันแต่ละด้านของทฤษฎีโปรแกรมกล่าวคือทฤษฎีผลกระทบการบริการให้เหตุผลว่าทำไมโปรแกรมควรสร้างผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ด้านแผนการใช้บริการอธิบายว่าโครงการจะให้บริการหลักแก่ประชากรเป้าหมาย สุดท้ายคือด้านแผนขององค์กรเป็นการให้รายละเอียดว่าจะจัดทรัพยากรโปรแกรมที่มีอยู่อย่างไร

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี, 2549) ได้เสนอประเภทของการประเมินตามเกณฑ์ลักษณะการแบ่งประเภทเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน

- 1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินงาน โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เพื่อตัดสินว่า การดำเนินงานนั้นได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใดหรือบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน

- 2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นก่อนที่จะจัดกระทำการในสิ่งใด ๆ ซึ่งการประเมินนี้มีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และการวางแผน ในการได้มาซึ่งแนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

- 2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบการประเมินในลักษณะนี้ในการประเมินโครงการขนาดใหญ่ โดยมักจะประเมินในด้านการตลาด หรืออุปสงค์ ด้านเทคนิค ด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น

- 2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ได้ถูกป้อนเข้าสู่การดำเนินงาน ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน เช่น บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงงบประมาณ เป็นต้น

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานตามที่กำหนด โดยเป็นการประเมินในขณะที่กำลังดำเนินงานอยู่ เพื่อที่จะนำผลการประเมินนั้นไปปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งมีลักษณะครอบคลุมการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิตหรือผลิตผล (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมินหรือผลการดำเนินงานโดยตรง ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสิ่งที่ประเมินมากน้อย เพียงใด

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้อันเนื่องมาจากผลของสิ่งที่ประเมินหรือการดำเนินงานทั้งที่เป็นผลคาดหวังและผลไม่ได้คาดหวัง ทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อนำข้อมูลผลที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการหยุดยกเลิก ปรับ หรือขยายสิ่งที่ประเมินนั้น

2.7 การประเมินด้วยการติดตาม เมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง (Follow Up Evaluation) เป็นการประเมินที่อาจเหมือนกับข้อ 2.6 หรือเป็นการประเมินตามหัวข้อ 2.6 แต่จะดำเนินการประเมินเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง โดยอาจเป็นระยะเวลาช่วง 6 เดือน 1 หรือ 2 ปี เพื่อพิจารณาผลที่จะเกิดขึ้นให้ได้ชัดเจน หรืออาจเรียกว่าเป็นการติดตามหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน

2.8 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาคุณภาพ โดยศึกษาความถูกต้องและความเหมาะสมของการประเมินในด้านต่าง ๆ ซึ่งในการแบ่งประเภทตามช่วงเวลาดังกล่าว ถ้าเป็นโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญ อาจจะประเมินทั้งหมดหรือประเมินบางหัวข้อตามสภาพการณ์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ จากการประเมินหรือบริบทที่เอื้ออำนวย หรือถ้าใช้การประเมินบางรูปแบบก็จะกำหนดให้ประเมินตามแนวทางของรูปแบบนั้น ๆ

3. แบ่งตามผู้ประเมิน การแบ่งตามเกณฑ์ของผู้ประเมินสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) โดยเป็นการประเมินที่ผู้ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินนั้น หรือปฏิบัติงานในองค์กรที่รับผิดชอบในสิ่งที่จะทำการประเมิน โดยข้อดีก็คือสามารถทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมิน ส่วนข้อเสียคืออาจเกิดประเด็นของความลำเอียง (Bias) ได้

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) เป็นการประเมินที่ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะทำประเมินโดยตรง โดยอาจเป็นบุคลากรจากหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานกลาง โดยการประเมินในรูปแบบนี้มีข้อดี คือ มีความเป็นกลาง ส่วนข้อเสียก็คือผู้ประเมินอาจจะไม่ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินได้ดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นมองว่าการประเมินดังกล่าวเป็นการจับผิด

ซึ่งจากประเภทของการประเมินที่ได้กล่าวในข้างต้น ในการดำเนินการประเมินอาจใช้การดำเนินการในลักษณะผสม เช่น ประเมินร่วมกันระหว่างผู้ประเมินภายในกับภายนอก หรือมีการประเมินทั้งความก้าวหน้าและผลสรุปได้ตามความเหมาะสม

2.7 แนวทางในการประเมินผลโครงการ

การประเมินผลหรือการประเมินโครงการเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ซึ่งได้มีการเสนอแนวทางในการประเมินผลไว้อย่างหลากหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีความจำกัด มีจุดอ่อน จุดเด่น และประโยชน์ที่แตกต่างกัน ดังที่ เฮาส์ (House, 1983 ; ดุษฎี โยเหลา และคณะ, 2551) ได้สรุปหลักการประเมินที่สำคัญ ดังนี้

1. การประเมินโครงการแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)

เป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่ยึดผลงานในเชิงปริมาณที่สามารถวัดได้ ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ รวมถึงเป็นรูปแบบของการประเมินที่เน้นรูปแบบการทดลอง โดยข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและผลงานที่เกิดขึ้นจะนำไปวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับโครงการโดยการค่าสหสัมพันธ์ โดยวิธีการดังกล่าวพัฒนาขึ้นโดยกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา โดยได้นำแนวคิดปะเทศนิตของการวางแผนการจัดการให้สอดคล้องกับการกำหนดงบประมาณที่เรียกว่า PPBS (Planning, Programming and Budgeting System) ในการพัฒนาระบบในการวัดผลโครงการทั้งในด้านการทหาร การบริการ และการศึกษา ในการช่วยในการตัดสินใจดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบการประเมินนี้นิยมใช้ในการประเมินโครงการด้านการบริการสังคม

2. การประเมินโครงการแบบยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Behavioral Objectives)

เป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก ซึ่งไทเลอร์ (Tyler, 1967) เสนอว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุมและเฉพาะเจาะจงจะเป็นแนวทางช่วยเหลือในการประเมินที่ดีในภายหลัง จากแนวคิดดังกล่าวเสนอว่า สิ่งที่สามารถนำมาพิจารณาความสำเร็จของโครงการพิจารณาได้จากผลผลิตของโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยรูปแบบโมเดลการประเมินของเขามีชื่อว่า แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายหรือ “Tyler’s Goal Attainment Model” โดยเน้นกระบวนการความสัมพันธ์ของ 3 องค์ประกอบ คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสบการณ์และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยจุดมุ่งหมายของการประเมิน เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จหรือไม่ ส่วนที่ประสบผลสำเร็จจะพิจารณาเก็บไว้ใช้ ส่วนที่ไม่ประสบผลสำเร็จก็ควรที่จะดำเนินการปรับปรุง ในการประยุกต์แนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการประเมินโครงการ โดยเฉพาะโครงการที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการได้ดังนี้

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการที่จะทำการประเมินผลให้ได้
2. นำจุดมุ่งหมายของโครงการนั้นมาแยกย่อยออกเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. จัดเนื้อหาในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ต่าง ๆ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอนด้วยแบบทดสอบที่มีคุณภาพทางการวัดผลที่เชื่อถือได้
5. เลือกวิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. เมื่อโครงการเสร็จสิ้นลงแล้วจึงทำการทดสอบผู้เรียนตามเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว
7. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน และคะแนนที่ได้หลังเรียนว่าแตกต่างกันมีนัยสำคัญหรือไม่
8. นำผลการเปรียบเทียบมาค้นหาจุดบกพร่องในการเรียนการสอนว่าอยู่ที่ใดบ้าง จัดบันทึกเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จะเห็นได้ว่าแนวทางในการประเมินผลดังกล่าวมีความง่ายต่อการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการโดยมีข้อดีคือสามารถตรวจสอบความสำเร็จของโครงการได้ง่าย โดยเน้นที่การประเมินผลกับจุดมุ่งหมาย เพราะเป็นการวัดและประเมินผลเฉพาะในส่วนของจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่แนวทางในการประเมินผลดังกล่าวนี้มีข้อจำกัดเนื่องจากรูปแบบดังกล่าวจะเหมาะเป็นประโยชน์สำหรับการประเมินผลสรุปมากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า และให้ความสำคัญในคุณค่าของจุดมุ่งหมายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินการบรรลุวัตถุประสงค์ยังมีความเป็นอัตนัยมาก แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้ก็อีกหนึ่งแนวคิดที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวทางการประเมินในปัจจุบัน และยังได้พัฒนาเป็นการประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion - Referenced Evaluation) หรืออื่น ๆ ตามมาอีกหลายรูปแบบ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2560)

3. การประเมินโครงการแบบยึดการตัดสินใจเป็นหลัก (Decision – Making)

รูปแบบการประเมินนี้เป็นรูปแบบในการประเมินโครงการที่ยึดรูปแบบหรือกระบวนการในการตัดสินใจเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้นำเสนอโดยสตีฟเฟิลบิมในปี 1983 ที่ได้เสนอแนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการที่เรียกว่า “CIPP Model” ซึ่งย่อมาจากอักษรภาษาอังกฤษ 4 ตัวอักษรได้แก่ Context (C) คือ สภาวะแวดล้อม Input (I) คือ ปัจจัยเบื้องต้น Process (P) คือ กระบวนการ และ Product (P) คือ ผลผลิต โดยเป็นรูปแบบที่เน้นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องในการหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการเพื่อหาทางเลือกที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ

การประเมินในรูปแบบนี้เป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดในการตัดสินใจ ไม่ใช่การประเมินแต่เฉพาะการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยแบ่งรูปแบบการตัดสินใจที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 แนวทางตามระดับการตัดสินใจและข้อมูล ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเป็นการประเมินเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่สมบูรณ์ เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการค้นพบ โดยจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบโครงสร้าง เป้าหมาย เป็นต้น ซึ่งต้องมีข้อมูลรายละเอียดที่รอบคอบและเพียงพอ โดยการตัดสินใจในลักษณะนี้อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
2. การตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือปรับกิจกรรมบางอย่างขององค์การ เป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะบางส่วนให้เกิดความเหมาะสมและประคองดุลยภาพขององค์การให้เป็นปกติ เป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะในส่วนของการรายละเอียดย่อย โดยยังคงรักษาโครงสร้างเดิม และมีการใช้เทคนิคใหม่หรือมาตรฐานความสำเร็จในการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนหน้าที่การงานหรือเปลี่ยนระบบการเก็บข้อมูล

3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงให้องค์การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น โดยมีการแก้ไข แนะนำ การให้ความรู้ หรือการนำเทคนิคใหม่เข้ามาใช้โดยมีคณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญในการศึกษา

4. การตัดสินใจโดยนำความคิดริเริ่มมาใช้ เป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวใหม่ การนำกิจกรรมใหม่มาทดลองใช้เพื่อพิจารณาผลและโอกาสของการเปลี่ยนแปลง การใช้ทฤษฎีใหม่ ข้อค้นพบใหม่ในบางครั้งอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสูงและส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม

จากแนวทางการตัดสินใจทั้ง 4 ประการข้างต้น สามารถแบ่งประเภทของการตัดสินใจออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อวัตถุประสงค์ ได้แก่ การกำหนดการวางแผนการดำเนินการหรือเป้าหมาย โดยเป็นการคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้น 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อการวางกระบวนการ โดยเป็นการกำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสม เป็นการคาดหวังเกี่ยวกับวิธีการ 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อการควบคุม ดัดแปลงกระบวนการ ได้แก่ การควบคุมดูแล ปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการ ซึ่งในระดับนี้เป็นปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจริง และ 4) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อโครงการสิ้นสุด เพื่อตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายของโครงการทั้งหมด โดยเป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นจริงหลังจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

โดยการตัดสินใจในการวางแผนจะต้องเกิดจากการประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ (Stufflebeam, et al., 1971 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย, 2550 ; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557)

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (C) เป็นการประเมินเพื่อค้นหาเหตุผลในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะระบุถึงสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่อาจส่งผลกระทบต่อโครงการ การระบุเกี่ยวกับความต้องการ โอกาสต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ความเหมาะสมของเป้าหมาย รวมถึงการคาดการณ์ถึงปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเมื่อได้มีการวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วจึงจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ โดยการประเมินด้านสภาพแวดล้อมสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 วิธี คือ การประเมินตามสถานการณ์ (Contingency) คือการมุ่งค้นหาอิทธิพล โอกาส แรงผลักดันที่อยู่ภายนอกระบบ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขระบบให้ดีขึ้น สามารถนำไปสู่การคาดการณ์ข้อมูลที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์รวมถึงการวางแผนโครงการต่อไป ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งคือ การประเมินตามความสอดคล้อง (Congruence) โดยเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลของการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดหวังว่ามีความสอดคล้องหรือมีความแตกต่างกัน รวมถึงเพื่อพิจารณาว่าโครงการนั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นและเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร

2. การประเมินข้อมูลนำเข้า (I) คือ การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการนำเสนอข้อมูลในการกำหนดวิธีการในการใช้ทรัพยากร รวมถึงความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีการระบุลักษณะของข้อมูลนำเข้าได้แก่

- ความสามารถและความรับผิดชอบของบุคคลและของหน่วยงานที่จะบริหารโครงการ

- กลยุทธ์หรือยุทธวิธีที่จะทำให้โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์
- รูปแบบเฉพาะของข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนการนำยุทธวิธีที่ได้คัดเลือกไปใช้

โดยขั้นตอนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างลึกซึ้งในเชิงรายละเอียด มุ่งที่จะวิเคราะห์เพื่อค้นหาข้อมูลที่ดีที่สุดในการนำไปใช้เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์หรือการบริหารโครงการ การตัดสินใจขึ้นอยู่กับประเมินจากข้อมูลนำเข้าที่ได้รับการเลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี โดยข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอย่างไร

3. การประเมินกระบวนการ (P) เป็นการประเมินเพื่อควบคุมการบริหารโครงการ โดยจะดำเนินการภายหลังจากที่โครงการได้รับการอนุมัติ เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อบกพร่องของการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ผลของการประเมินจะเป็นข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้บริหารโครงการ ตลอดจนผู้รับผิดชอบในการพิจารณาปรับปรุงให้โครงการสามารถดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจุดมุ่งหมายในการประเมินขั้นตอนนี้สามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

- เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อทำนายความบกพร่องของการดำเนินโครงการ
- เพื่อเสนอข้อมูลที่จะสามารถนำไปสู่การตัดสินใจการดำเนินโครงการ
- เพื่อเป็นการรายงานสะสมข้อมูลของการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการ

โดยในขั้นตอนนี้ จะต้องคำนึงถึงกลยุทธ์ในการประเมินที่สำคัญ 3 วิธีคือ 1) ต้องประเมิน หรือทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร 2) ต้องประเมินความสามารถของผู้ดำเนินโครงการในการบริหารโครงการ 3) ต้องประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งการประเมินดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงความชัดเจนของกระบวนการบริหารโครงการจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

4. การประเมินผลผลิต (P) เป็นการประเมินเพื่อที่จะพิจารณาเพื่อการตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็นต่อผลสำเร็จของโครงการ ทั้งในขณะที่ยังดำเนินโครงการอยู่หรือโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โดยเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่เกิดขึ้นกับเกณฑ์มาตรฐานหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมของโครงการ ข้อมูลนำเข้า ทรัพยากร และกระบวนการ โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัย และกระบวนการร่วมด้วย ทั้งการประเมินสถานะแวดล้อมและการประเมินผลผลิต จะประเมินสิ่งที่มีอยู่ว่าบรรลุเป้าหมายใดอย่างมีระบบ โดยที่การประเมินสถานะแวดล้อมจะพิจารณาระบบโดยรวมและการประเมินผลผลิต พิจารณาความพยายามเปลี่ยนแปลงในระบบ

ส่วนในด้านของเกณฑ์ในการประเมินผลงาน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น (Instrumental Criteria) เป็นเกณฑ์กลางที่กำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน และเกณฑ์ตามเหตุการณ์ (Consequence Criteria) เป็นเกณฑ์ที่เป็นไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเป็นเกณฑ์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะที่โครงการยังดำเนินการอยู่

โดยสามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลงานคือการวัดผลและการแปลผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และสมควรที่จะมีการดำเนินโครงการนี้ต่อไปหรือไม่ รวมถึงควรจะมีแนวทางในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงการอย่างไร ที่จะสามารถทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ครบถ้วนมากที่สุด

ภาพประกอบที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับประเภทของการตัดสินใจ (ดุขฎี โยเลลา, 2551)

นอกจากนี้การประเมินโครงการที่ดีควรจะเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการใช้รูปแบบการประเมินที่มีความหลากหลายเพื่อให้การประเมินผลครบถ้วน รวมถึงควรมีการประเมินเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากที่ดำเนินโครงการได้ดำเนินการสิ้นสุดไปแล้ว ในช่วงเวลาหนึ่ง ในการพิจารณาเกี่ยวกับ

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การให้สารสนเทศหรือข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ
2. ชนิดของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน จะต้องมีการออกแบบการประเมินที่แตกต่างกัน โดยเป็นรูปแบบการประเมินแบบทั่วไปและเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ
3. ในกรณีที่มีรูปแบบการประเมินมีความแตกต่างกันในด้านเนื้อหา ควรมีการติดตามผล โดยมีขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ รวบรวม และนำเสนอ
4. การตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ ออกแบบ เลือก และปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมินจากความร่วมมือของผู้ประเมินและผู้ตัดสินใจ
5. การได้มาซึ่งคำตอบในการตัดสินใจ จะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ที่มีความเที่ยงตรงภายใน และภายนอก ความเชื่อมั่น รวมถึงความเป็นปรนัยในการออกแบบการประเมิน
6. การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องและใช้ในโครงการที่เป็นระบบ

จุดเด่นของการประเมินโครงการในรูปแบบ CIPP คือ การประเมินในรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ขยายขอบเขตในการประเมินให้มีความกว้างขวางมากกว่าการประเมินวัตถุประสงค์ โดยสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการใหม่สำหรับตัวของผู้ประเมิน ซึ่งเหมาะกับโครงการที่ขอบเขตกว้างรวมถึงโครงการที่มีลักษณะซับซ้อน รวมถึงเหมาะกับความตื่นตัวในทฤษฎีเชิงระบบ และวิธีการมีความสมเหตุสมผล มีความเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติการได้เป็นอย่างดี ส่วนจุดอ่อนของการประเมิน คือรูปแบบการประเมินนี้สร้างจากข้อตกลงเบื้องต้นที่อาจปราศจากเหตุผลที่ดีในการตัดสินใจของผู้ตัดสินใจ อาจมีการเปิดกว้างมากเกินไป รวมถึงการสรุปความคิดของกระบวนการตัดสินใจอาจมีการละเลยรูปแบบอื่น ๆ และไม่สามารถตอบคำถามการประเมินเกี่ยวกับคุณค่าและมาตรฐานได้ ตลอดจนอาจมีความยากต่อการดำเนินการ

4. การประเมินโครงการแบบสนับสนุนการประเมินแบบไม่มีวัตถุประสงค์ (Goal-Free)

เป็นการประเมินในทุกส่วนและทุกอย่างที่เกิดขึ้นจากโครงการ ในการพิจารณาว่าเป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่ โดยไม่ได้ทำการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการเนื่องจากจะทำให้ผู้ประเมินละเลยผลกระทบบางอย่างที่เกิดจากการดำเนินโครงการนั้น ซึ่งการประเมินในรูปแบบนี้มีความต้องการที่จะลดความลำเอียงของผู้ประเมินที่จะมุ่งพิจารณาเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงการตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และละเลยหลากหลายสิ่งที่เกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่มีความสำคัญในการพิจารณาซึ่งทำให้เกิดความผิดพลาดในการพิจารณาการตัดสินใจในการดำเนินโครงการได้ โดยผู้เสนอรูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบนี้ คือ สไครเวน (Scriven, 1967) โดยเสนอว่าเป็นวิธีการประเมินที่ใช้เทคนิคในการค้นหาผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ ไม่ว่าผลนั้นจะมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการประเมินแบบไม่จำกัดเป้าหมาย เนื่องจากนักประเมินอาจค้นพบผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากสิ่งที่ได้กำหนด โดยได้เสนอการประเมินโดยใช้วิธีการประเมินแบบประสม (Hybrid Evaluation) เป็นการประเมินโดยใช้เกณฑ์ 2 ประเภท คือ

1. ความแตกต่างของการประเมินคุณค่าภายใน หรือการประเมินก่อนการปฏิบัติงาน (Intrinsic Evaluation) ได้แก่ การประเมินกระบวนการที่ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นการประเมินในขั้นทฤษฎี เนื่องจากยังไม่มีกำหนดเกณฑ์โดยตรง เป็นเพียงการเปรียบเทียบผลทางอ้อม
2. การประเมินคุณค่าของการปฏิบัติงานหรือการประเมินเมื่อมีการปฏิบัติงาน (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าที่ได้จากโครงการโดยอาศัยตัวแปรเกณฑ์ในการพิจารณา โดยเรียกว่าเป็นเกณฑ์ปฐมภูมิ

ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบต่างก็มีทั้งข้อดีและข้อด้อย ดังนั้นการประเมินที่มีประสิทธิภาพจึงควรมีการใช้รูปแบบทั้ง 2 วิธี คือการประเมินคุณค่าทั้งภายในและคุณค่าของการปฏิบัติงานภายหลังจากที่โครงการได้ดำเนินไปแล้ว โดยจะต้องมีรูปแบบการดำเนินการคือ

1. มีการตรวจสอบเป้าหมายอยู่เสมอว่าควรที่จะต้องมีการปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบวัดความก้าวหน้า หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ และการติดตามผล
3. การใช้การตัดสินใจจากภายนอกเพื่อนำมาพิจารณาเป้าหมาย เนื้อหา ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งการใช้หลักเกณฑ์จากภายนอกจะช่วยแก้ไขปัญหในเรื่องของความเที่ยงตรงของประเด็นดังกล่าว

การประเมินผลในรูปแบบนี้ เน้นเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย โดยแนวคิดดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้ประเมินมองผลงานในลักษณะที่กว้างสามารถทราบเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนต่าง ๆ แต่ก็มีจุดอ่อนคือมีความยากต่อการปฏิบัติในการติดตามการประเมินผลให้ครบถ้วนในทุกด้าน และการระบุแนวทางการประเมินที่ชัดเจนอาจทำได้ยาก หรืออาจกล่าวได้ว่าแนวคิดนี้เป็นรูปแบบการประเมินที่สนับสนุนการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์ หรือเรียกว่าการประเมินการตอบสนอง โดยเน้นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจริง (Actual Effects) หรือผลทั้งหมดของโครงการทั้งในแง่ผลที่คาดหวัง และผลที่ไม่ได้คาดหวัง เช่น ผลข้างเคียง ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ อาจต้องใช้การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เพื่อเป็นเกณฑ์ หรืออาจใช้วิธีการเปรียบเทียบกับโครงการที่มีความใกล้เคียงกัน เป็นต้น (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2560)

5. การประเมินโครงการแบบรับรองมาตรฐาน (Accreditation)

เป็นรูปแบบการประเมินจากการรวมตัวกันของผู้ประกอบการประเภทเดียวกัน และประเมินการปฏิบัติงานของกันและกัน เช่น แพทย์ หนายความ และอื่น ๆ โดยคณะผู้ประเมินจะมีการไปตรวจเยี่ยมการดำเนินการและให้ข้อวิพากษ์รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในช่วงเวลาที่เหมาะสม และคณะผู้ประเมินจะมีการไปตรวจเยี่ยมอีกครั้ง ซึ่งหากการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้ผลเป็นที่น่าพอใจของผู้ประเมินก็จะมีการเสนอให้มีการรับรองการดำเนินการนั้น แต่ถ้าหากยังไม่ได้แก้ไขหรือการปรับปรุงยังไม่เป็นที่น่าพอใจก็อาจไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสมาคมวิชาชีพ หรืออาจเรียกรูปแบบการประเมินในลักษณะนี้ว่าเป็นการประเมินโครงการแบบการตรวจสอบทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นการตรวจสอบจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นในภาพรวมทุกด้าน

6. การประเมินโครงการแบบการศึกษารายกรณี (Case-study)

เป็นรูปแบบของการประเมินโครงการที่ผู้ประเมินทำการอธิบายรายละเอียดของโครงการในทุกด้านให้เป็นที่เข้าใจกับผู้ดำเนินโครงการและผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ โดยมีการต่อรองก่อนที่จะมีตกลงใจ โดยการประเมินในวิธีการนี้มุ่งเน้นด้านความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อโครงการ ซึ่งวิธีการในการศึกษารวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้รูปแบบการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การศึกษาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลายฝ่าย รวมถึงการศึกษาประวัติและกระบวนการในการจัดทำโครงการ โดยบันทึกรายละเอียดและเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงกับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยที่วิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องดำเนินการโดยผู้ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการตรวจสอบข้อมูลและตัวแปรต่างๆ วิธีการนี้นอกจากจะช่วยให้ผู้รับฟังเกิดความเข้าใจในโครงการได้เป็นอย่างดีแล้วยังช่วยแก้ไขความยุ่งยากของผู้ประเมินในด้านการสรุปสาเหตุ โดยจะเสนอสถานะสถานภาพของโครงการ และคุณค่าสำคัญต่าง ๆ ของโครงการ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้ผู้รับฟังตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการด้วยตนเอง

แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินในรูปแบบนี้นำเสนอโดยสเตค (Stake) ในปี 2004 ซึ่งได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าของโครงการ โดยเป็นการบรรยายในสิ่งที่ถูกประเมินโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการตัดสิน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเสนอว่า จะต้องคำนึงถึงความต้องการทางต้นสารสนเทศที่แตกต่างกันของบุคคลจากหลายฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการ ในการประเมินจึงจำเป็นที่จะต้องบรรยายอย่างละเอียดเพื่อให้มีความครอบคลุมถึงข้อมูลสารสนเทศในการที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น สเตคได้นำเสนอรูปแบบของการประเมินโครงการอย่างมีระบบ โดยเรียกว่า แบบจำลองการสนับสนุน (Countenance Model) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. การบรรยาย ประกอบด้วย

1.1 เป้าหมายหรือความคาดหวัง หรือเป้าหมายที่ครอบคลุมนโยบายทั้งหมด โดยที่การประเมินไม่ควรสนใจเฉพาะเป้าหมายในแง่มุมใดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นด้วย โดยที่ความสอดคล้องของทั้งสองประเด็นดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่แสดงถึงสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

- สิ่งนำ (Antecedence) คือเงื่อนไขหรือสภาพการณ์ที่อยู่ก่อนที่จะเริ่มโครงการ
- การปฏิบัติการ (Transactions) คือการดำเนินการตามโครงการรวมถึงผล

ของการกระทำ

- ผลลัพธ์ (Observation) เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการ

1.2 สิ่งที่เป็นจริงหรือสิ่งที่สังเกตได้ คือสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ สิ่งนำ ปฏิบัติการและผลลัพธ์

2. การตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่ตัดสินใจว่าโครงการที่ดำเนินการประสบความสำเร็จหรือไม่ ในการประเมินผู้ประเมินจะต้องศึกษาว่ามีมาตรฐานอะไรบ้างที่มีความเหมาะสมในการนำมาเปรียบเทียบเพื่อที่จะช่วยในการตัดสินใจ โดยทั่วไปมีเกณฑ์ 2 ชนิดคือ

- เกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นจากความคิดเห็นโดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม
- เกณฑ์มาตรฐานความสัมพันธ์ (Relative Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม

โดยจากรูปแบบการบรรยายและการตัดสินคุณค่า แบบจำลองนี้มุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการความสอดคล้องและความสมเหตุสมผลของทั้ง 2 เมตริก โดยความสอดคล้องมี 2 ลักษณะ คือ ความสอดคล้องเชิงเหตุผล และความสอดคล้องที่ปรากฏขึ้นจริง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวมีข้อดีคือ การเสนอวิธีในการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลทั้งในด้านการบรรยายและการตัดสินคุณค่ารวมถึงมีมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน แต่ข้อจำกัดคือเซลล์บางเซลล์ในเมตริกอาจมีความคาบเกี่ยวกันและความแตกต่างไม่ชัดเจนซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้ โดยขั้นตอนในการประยุกต์รูปแบบการประเมินรูปแบบนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักการและเหตุผล ซึ่งในขั้นตอนนี้จะทำให้ทราบเหตุผลและหลักการในการดำเนินโครงการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนงาน โดยวิเคราะห์ในแง่ของความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแผน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดหวังว่าจะจัดให้มีหรือความคาดหวังและเป้าหมายผลงานที่คาดหวังในแต่ละกิจกรรม

3. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนงานกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบคำถามในประเด็น ปัจจัยที่มีจริงเป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้หรือไม่ ปัจจัยใดบ้างที่มีขึ้นได้รวมทั้งสาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานตามแผนไม่ได้ ตลอดจนกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้มีการกำหนดไว้ในแผน

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับการดำเนินงาน รวมถึงผลงานในสภาพจริงที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ

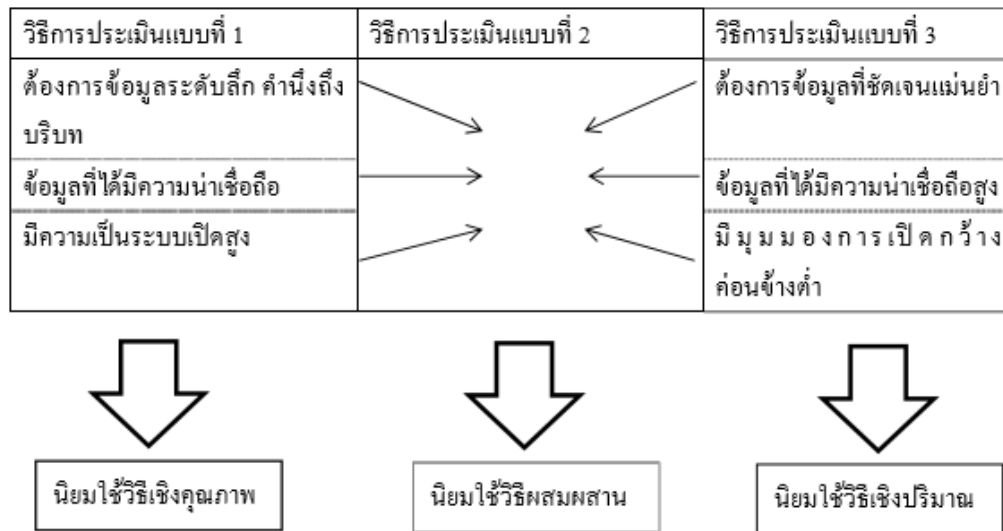
5. การประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของกิจกรรม โดยเปรียบเทียบระหว่างสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานในการดำเนินงานที่ควรเป็น โดยจะต้องทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในประเด็น ปัจจัย แนวทางการดำเนินงาน สิ่งใดคือผลงานที่มุ่งหวังซึ่งเมื่อได้ข้อมูลจึงทำการเปรียบเทียบเชิงประเมินกับสภาพการณ์จริงที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน

จากแนวทางในการประเมินที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดในการประเมินมีรูปแบบแนวทางที่มีความหลากหลาย ดังนั้นการเลือกรูปแบบการประเมิน ผู้ประเมินจะต้องทำการศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละรูปแบบ หรือวิธีการประเมินอย่างละเอียดก่อนการนำไปใช้ โดยเฉพาะรูปแบบดังกล่าวควรที่จะสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการประเมิน รวมถึงมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของโครงการที่ดำเนินการ จึงจะทำให้การประเมินโครงการนั้นสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในแต่ละการประเมินต่างก็มีข้อจำกัดในการประเมินในรูปแบบต่าง ๆ โดยอาจต้องมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสมและตามความจำเป็นของแต่ละโครงการเป็นหลัก

2.8 รูปแบบวิธีการประเมินแบบผสมผสาน

รัตนะ บัวสนธ์ (2548) ได้กล่าวถึงรูปแบบวิธีการประเมินแบบผสมผสาน ว่าเป็นการนำแนวคิดของรูปแบบวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative method) และรูปแบบวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative method) ที่ใช้ศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงานประเมินโครงการ โดยเป็นการนำจุดเด่นของวิธีการทั้งสองมาใช้ร่วมกันเพื่อลดข้อโหวหรือจุดอ่อนซึ่งกันและกัน ในการที่จะทำให้ผลที่ได้รับจากการประเมินมีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่วิธีการเชิงคุณภาพ เป็นวิธีการที่มีความเชื่อหรือปรัชญาปรากฏการณ์ (Phenomenalism) มุ่งเน้นการทำความเข้าใจตีความปรากฏการณ์อย่างลุ่มลึก รอบด้าน (wholistic) โดยเน้นการคำนึงถึงบริบทและความเป็นพลวัตร (Contextualization) ของปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ ส่วนรูปแบบวิธีการเชิงปริมาณ จะมีลักษณะตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิง คือเป็นวิธีการเชิงปริมาณที่มีความเชื่อหรือปรัชญาปฏิฐานนิยม (Positivism) เป็นพื้นฐานในการศึกษาปรากฏการณ์ ที่มุ่งเน้นการใช้วิธีการเชิงประจักษ์ (Empirical) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์อย่างมีความเป็นปรนัย (Objectivism) ในการค้นพบกฎความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ ซึ่งมีลักษณะสม่ำเสมอคงที่ (Static) ซึ่งพื้นฐานความเชื่อดังกล่าวมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องการมองปรากฏการณ์และวิธีการที่ใช้ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ ซึ่งการนำเอาแนวคิดของทั้งสองวิธีมาใช้ในการประเมินก็อาจสรุปให้ได้ว่าภาพ

ภาพประกอบที่ 2 แสดงแนวคิดพื้นฐานหรือที่มาของวิธีการประเมินทั้งสามแบบ
(Huey – Tsyh Chen , 1997:65 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2548)

จากภาพประกอบที่ 2 ได้เสนอวิธีการประเมินแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการนำเอาลักษณะที่เด่นของการประเมินทั้งในรูปแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาใช้ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งในเชิงลึก ในระดับบริบท และข้อมูลที่มีความแม่นยำ รวมถึงเสริมความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากประเด็นหลักดังกล่าวนี้ จะเห็นว่าการประเมินโครงการแบบวิธีผสมผสานมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญได้แก่ การจัดหาและกำหนดแนวทางเพื่อใช้สำหรับปรับปรุงโครงการ โดยอาศัยข้อมูลของโครงการที่ได้มาโดยวิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลดังกล่าวนี้สามารถสะท้อนให้เห็นภาพรวมทุกแง่มุมของโครงการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับโครงการ กล่าวคือ โดยวิธีเชิงปริมาณก็จะทำให้ได้ข้อค้นพบที่มีลักษณะเป็นมาตรฐาน มีความเป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมดของโครงการ ในขณะที่วิธีเชิงคุณภาพจะให้ข้อค้นพบที่เป็นบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับโครงการรอบด้าน และเป็นข้อค้นพบที่มีความน่าเชื่อถือและมีความตรงมากที่สุด ที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการได้เป็นอย่างดี

เทคนิควิธีการที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลของโครงการมีหลายรูปแบบ โดยหากเป็นเชิงปริมาณก็จะใช้การสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากโครงการทดสอบอิงกลุ่ม มาตรฐานประมาณค่า การวางแผนการทดลอง การทดสอบทาง สถิติ ในขณะที่หากเป็นเชิงคุณภาพก็จะใช้การวิเคราะห์เอกสารการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา การเลือกอย่างเจาะจง การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ระดับลึก และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น โดยจุดเด่นของรูปแบบการประเมินในวิธีนี้ คือการได้ข้อค้นพบของโครงการที่ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือแก่ผู้ใช้ผลการประเมินโครงการได้มากที่สุด เนื่องจากมีการตรวจสอบข้อมูลซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นก็ยังมีจุดเด่นในแง่การสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการได้อย่างลุ่มลึก ส่วนข้อจำกัดของวิธีการนี้ คือ การเลือกวิธีการประเมินรูปแบบนี้เพียงเพราะเป็นวิธีการที่เป็นที่นิยมมากกว่าเป็นการเลือกโดยคำนึงถึงคำถามหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักว่าควรจะใช้การเช่นไรจึงเหมาะสม

นอกจากนี้หากผู้ประเมินเลือกใช้การประเมินรูปแบบนี้ โดยไม่ได้คำนึงถึงการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและการตระหนักในปรัชญาพื้นฐานที่เป็นเบื้องหลังของระเบียบวิธีการทั้งสอง ก็อาจส่งผลให้เกิดความสับสนในการตีความข้อค้นพบของ โครงการได้ แต่ทั้งนี้การใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพในการประเมินก็มุ่งให้ได้ข้อมูลรวมถึงผลประเมินทั้งในระดับกว้างและลึกเกี่ยวกับโครงการ

2.9 ความแตกต่างระหว่างการติดตามกับการประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นกิจกรรมที่แตกต่างกัน มีความเกี่ยวข้องกัน แต่ไม่เหมือนกัน โดยที่การติดตามเป็นการตรวจสอบเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องซึ่งทำให้นั่นใจได้ว่ากิจกรรมจะดำเนินไปตามแผน ในแง่ของเนื้อหาเวลาและค่าใช้จ่าย ส่วนการประเมินผลเป็นการประเมินเป็นระยะว่ากำลังทำสิ่งต่าง ๆ และอย่างไร หากบรรลุสิ่งที่ตั้งเป้าไว้ โดย รียูวิกและซอร์จ (Reeuwijk & Zorge, 2013) ได้เสนอถึงความแตกต่างของการติดตามและการประเมินผลไว้ดังนี้

การติดตาม

- มีความต่อเนื่องระหว่างโครงการทั้งหมด
- มุ่งเน้นไปที่ปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต กระบวนการดำเนินการ ความเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้
- เป็นการตอบคำถามว่ากิจกรรมคืออะไร นำไปใช้และผลลัพธ์อะไร ประสบความสำเร็จอย่างไร
- เสนอหรือเตือนถึงปัญหาและให้ทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหาและการแก้ไข
- เป็นการประเมินโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ

การประเมินผล

- ระยะ: ตามเหตุการณ์สำคัญของโครงการ เช่น ช่วงกลางหรือหลังจากสิ้นสุดโครงการ
- เป็นการวิเคราะห์เชิงลึก
- เปรียบเทียบตามแผนจริง/ความสำเร็จ
- มุ่งเน้นที่ผลผลิตที่สัมพันธ์กับปัจจัยนำเข้า ผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กับต้นทุนกระบวนการ

เพื่อให้บรรลุผล ความเกี่ยวข้องโดยรวม ผลกระทบ ความยั่งยืน

- ได้คำตอบว่าเหตุใดและผลลัพธ์เป็นอย่างไร ประสบความสำเร็จหรือไม่
- เป็นแนวให้ผู้บริหารมีกลยุทธ์และตัวเลือกในเชิงนโยบายเป็นการประเมินจากการวิเคราะห์ภายในหรือภายนอกโดยผู้มีส่วนร่วมในโครงการหรือโดยผู้ประเมินภายนอก

นอกจากนี้ สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา (2559) ยังได้มีการนำเสนอความแตกต่างของการติดตามและการประเมินผลไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 ความแตกต่างของการติดตามและการประเมินผล

ประเด็น	การติดตาม	การประเมินผล
ความถี่/ระยะเวลา (Frequency)	อยู่ในช่วงระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ เป็นงานที่ทำตามปกติ	ดำเนินการได้ทุกขั้นตอนตั้งแต่ก่อน /ระหว่าง/สิ้นสุดการดำเนินโครงการ ดูความสำเร็จของผลผลิต/ผลลัพธ์ และผลกระทบ
เป้าหมาย (Purpose)	เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาระหว่าง ดำเนินงาน/โครงการ	เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพผลกระทบของโครงการให้ดีขึ้นในอนาคตหรือเพื่อตัดสินความสำเร็จ ของโครงการ
จุดเน้น (Focus)	ดูปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิต และแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	ดูความสำเร็จของผลผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบ และความคุ้มค่าของโครงการ
แหล่งข้อมูล (Information sources)	ดำเนินการในระบบปกติ มีการออกเก็บข้อมูล การรายงานความก้าวหน้า การประเมินแบบเร่งด่วน	เหมือนกับการติดตาม แต่ใช้วิธีการ สํารวจ /การศึกษาวิจัย
ผู้จัดทำการติดตามและการประเมินผล (Undertaken by)	หน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ หน่วยงานกลางภายนอก	หน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้ประเมินจากหน่วยงานภายนอก ผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ

ที่มา : สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา, 2559 อ้างอิงจาก Good Monitoring and Evaluation Practice. โดย Taylor, Laurence., 2001

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลงานวิจัยและการบริหารโครงการ

กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ โดยเป็นกระบวนการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติอย่างมีระบบระเบียบและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้ความรู้ที่เชื่อถือได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535: 14) โดยสอดคล้องกับ รียูวิกและซอร์จ (Reeuwijk & Zorge, 2013) ที่ได้กล่าวถึงการวิจัยไว้ว่า การวิจัยเป็นวิธีการค้นหาคำตอบสำหรับคำถาม โดยมีลักษณะคือ เป็นวิธีที่เป็นระเบียบและเป็นระบบหมายถึงมีการใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะช่วยในการค้นหาคำตอบสำหรับคำถามในการวิจัย โดยมีแหล่งในการให้ข้อมูล รวมถึงกระบวนการที่จะนำไปสู่การตอบคำถามหรือการวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งการวิจัยนั้นเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักวิชาการและนักบริหาร กล่าวคือ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุง ทั้งในด้านนโยบายและในด้านการบริหาร รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากทั้งในส่วนของวิชาการและบริหารมีการทำงานร่วมกัน ผลการวิจัยก็จะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและการบริหาร เพราะจะเป็นการเกิดความคิด ความเข้าใจใหม่ที่สามารถนำไปเป็นหลักในการตัดสินใจ รวมถึงช่วยให้การปฏิบัติงานได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำผลการวิจัยไปใช้ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการวิจัย เนื่องจากถ้าไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ก็จะเป็นเรื่องของความฟุ่มเฟือย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2537 : 6) รวมถึงการวิจัยนั้นมีความสำคัญสำหรับการติดตามและการประเมินผล เนื่องจากในการติดตามและการประเมินผลนั้น เป็นการดำเนินการเพื่อที่จะต้องการตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ เช่น กิจกรรมโครงการบางอย่างมีผลกระทบหรือไม่และผลกระทบนี้คืออะไร ต้องการข้อมูลนี้เพื่อทราบว่าการบรรลุวัตถุประสงค์ อะไรคือปัจจัยที่ช่วยหรือจำกัดในการบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินการนั้นถูกต้องหรือจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยน เป็นต้น ซึ่งภายในแผนการติดตามและประเมินผล จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ โดยการรวบรวมข้อมูลจะต้องจัดรูปแบบตัวบ่งชี้ให้เป็นคำถามการวิจัย เพื่อที่จะช่วยในการรวบรวมข้อมูลเพื่อจำกัดข้อมูลให้แคบลง รวมถึงเพื่อหลีกเลี่ยงการรวบรวมข้อมูลที่ไม่จำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจและการแก้ปัญหาที่ได้ระบุไว้ และเพื่อวางแผนและจัดระเบียบ การรวบรวมข้อมูลในส่วนหรือขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน (Reeuwijk & Zorge , 2013)

3.1 สภาพของการใช้ผลการวิจัย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540) เสนอว่า การวิจัยสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขทั้งในด้านนโยบายการบริหารรวมถึงการส่งเสริมคุณภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดความเข้าใจใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปเป็นหลักในการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อช่วยเหลือให้การปฏิบัติงานได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การนำผลการวิจัยไปใช้สามารถพัฒนาได้ 2 ประการคือ

1. การนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์องค์ความรู้ เพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะการวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ในการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการ

2. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อที่จะเป็นพื้นฐานในการวางนโยบาย
สู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ (วิจิตร ศรีสอาน, 2519 อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540)

3.2 การประเมินผลการวิจัย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540 : 10-13) เสนอว่าในการประเมินผลการปฏิบัติการวิจัย แบ่งการ
ประเมินย่อยเป็น 3 ประเภทคือ

1. การประเมินแผนงานวิจัยหรือการประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย (Research
Proposal) การใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมย่อมที่จะช่วยให้ตอบโจทย์หรือได้คำตอบของการวิจัย
รวมถึงแผนการบริหารงานวิจัยในการจัดแผนงาน แผนเกี่ยวกับคนและแผนเกี่ยวกับงบประมาณให้
สอดคล้องภายใต้ระยะเวลาที่เหมาะสม ตลอดจนการมีกลยุทธ์ในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
ซึ่งข้อเสนอการวิจัยควรมีคุณลักษณะแบบ SMART โดยที่แผนการวิจัยในรูปแบบ SMART จะมีหน้าที่
อยู่ 3 ประการ คือ

1) เป็นแผนปฏิบัติการเพื่อใช้สื่อสารกันในหมู่นักวิจัย โดยมีความสำคัญอย่างมาก
ในการลงมือดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอที่ได้รับการอนุมัติ

2) เป็นเอกสารสำหรับการให้ข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลย้อนกลับ
มาปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้ดีขึ้น

3) ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องปฏิบัติตาม เป็นเสมือนสัญญาที่
ต้องปฏิบัติ

2. การประเมินความก้าวหน้าของงานวิจัย (Formative) เป็นการประเมินการดำเนินงาน
หรือการปฏิบัติงานวิจัยตามข้อเสนอ โดยเป็นการนำแผนการวิจัยลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิด
ความก้าวหน้าตามแผนที่กำหนดไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ ในการประเมินนี้มุ่งที่
ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานวิจัยอย่างทันท่วงที ในกรณีมีปัญหาอุปสรรคในการวิจัย
ซึ่งประเด็นคำถามหลักในการประเมินความก้าวหน้าของการวิจัย คือ นักวิจัยได้ปฏิบัติตามข้อเสนอ
วิจัยเพียงใด ในกรณีที่ปฏิบัติไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด รวมถึงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอะไรบ้าง
และในกรณีที่มีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขอย่างไร ผลการดำเนินการวิจัยมีความก้าวหน้าตามแผนที่
กำหนดหรือไม่ จะมีกลยุทธ์ในการเร่งรัดอย่างไรหากไม่เป็นไปตามที่กำหนด โดยสามารถสรุปขั้นตอน
ได้ดังนี้

ข้อเสนอโครงการวิจัยและการปฏิบัติวิจัย = การปฏิบัติงานวิจัยตามมาตรฐานและ
แผนที่กำหนดในการวิจัย + การหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาด

3. การประเมินงานวิจัย เป็นการประเมินสรุปคุณค่าและคุณภาพของงานวิจัยซึ่งเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นการกำหนดว่างานวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด
หากงานวิจัยดังกล่าวไม่มีคุณภาพงานวิจัยชิ้นนั้นก็ขาดประโยชน์หรืออาจเป็นอันตรายถ้าผู้เข้าไปเป็น
ฐานในการตัดสินใจโดยไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริง ตามรูปแบบสมการต่อไปนี้

ผลงานวิจัยที่เป็นจริง

$$\leq 1.00$$

มาตรฐานของงานวิจัย

จากรายงานการวิจัยเรื่องการประเมินความคุ้มค่าของการวิจัยในภาพรวมของประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติที่ได้เสนอว่า จากผลการศึกษารูปแบบการประเมินความคุ้มค่าของงานวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารและจัดสรรเงินทุนวิจัยเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาลงทุนด้านวิจัยที่เข้มแข็ง เสริมสร้างผลลัพธ์ที่นำไปใช้สนับสนุนภารกิจของรัฐในการพัฒนาประเทศ โดยใช้วิธีการประเมินแนวทางการประเมินความคุ้มค่า รูปแบบการประเมินผลผลิต กระบวนการ และการกำหนดตัวบ่งชี้ที่สามารถแสดงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการวิจัย โดยขั้นตอนของการประเมินความคุ้มค่าของการวิจัยประกอบด้วย (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, อมรรัตน์ ภิญโญนนตพงษ์, ฤทธิ ภัทรดิลก และ ดลพร บุญพารอด, 2557 : 233)

1. การประเมินในระยะก่อนเริ่มโครงการ (ex-ante-Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของทรัพยากรนำเข้าต่าง ๆ รวมถึงความสอดคล้องของนโยบายขององค์กรที่เกี่ยวข้อง
2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (on-going- Evaluation) เป็นการประเมินการปฏิบัติงานของโครงการว่าเป็นไปตามนโยบายของแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร
3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (ex-post-Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการทั้งในระดับผลผลิต หรือ Output ผลลัพธ์ หรือ Outcomes และผลกระทบ หรือ Impact ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุง ขยาย ล้มเลิก ยุติโครงการ หรือเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโครงการในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อตอบสนองนโยบายที่เกี่ยวข้อง

3.3 การบริหารโครงการ

การบริหารโครงการเป็นการดำเนินการของผู้บริหารในการวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก รวมทั้งทักษะ เครื่องมือ เทคนิค ในการทำให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ภายใต้เงื่อนไขในด้านเวลา งบประมาณและลักษณะเฉพาะของผลงาน รวมถึงเป้าหมายของการดำเนินโครงการ

3.3.1 ความหมายของการบริหารโครงการ

การบริหารโครงการ (Project Management) ถือเป็นเครื่องมือขององค์การในการนำมาซึ่งการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การในด้านต่าง ๆ ทั้งในการวางแผน การปฏิบัติตามนโยบาย การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร โดยมีผู้ที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารโครงการดังนี้

ณัฐพันธ์ เชรนนท์ (2551 : 303) ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่ามีความหมายถึง กระบวนการในการกำหนด วางแผน ติดตามและควบคุมกิจกรรมของโครงการ พัฒนารับให้สามารถดำเนินการตามแผนที่ได้จัดทำขึ้น ภายใต้วัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ โครงการที่สำเร็จตามกำหนด ใช้งบประมาณตามที่กำหนด และได้ผลงานตรงตามที่กำหนด

รัตนา สายคณิต (2552 : 34) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า หมายถึง การบริหารโครงการ คือ การทำหน้าที่ต่าง ๆ ทางด้านบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุมการใช้ทรัพยากรของโครงการ เพื่อให้โครงการดำเนินไปได้ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้

สุภาพร พิศาลบุตร (2553 : 101) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า หมายถึง งานชนิดหนึ่งที่มีผู้มีความเกี่ยวข้องทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานนั้นให้ บรรลุถึงความสำเร็จ หรือตามเป้าหมายที่บุคคลเหล่านั้นต้องการ โดยต้องอาศัยกระบวนการในการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญหลายหลักการด้วยกัน ดังเช่น การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยการ และการควบคุม เป็นต้น

สิน พันธุ์พินิจ (2555: 111) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า การบริหารโครงการหมายถึงการจัดการการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์

เพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556 : 14) เสนอว่าการบริหารโครงการหมายถึง การบริหารโครงการเป็นการวางแผนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับโครงการ โดยนำความรู้ ทักษะ วิธีการใหม่ ๆ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้กรอบด้านงบประมาณและเวลาที่จำกัด

ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2557 : 13-10) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า การบริหารโครงการ หมายถึง การประสมประสานทรัพยากรในการดำเนินการของโครงการ โดยจะต้องมีการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การอำนวยการ และการควบคุม ภายใต้บริบทของโครงการ เพื่อความสำเร็จผลตามที่ต้องการ

ฤดี นิยมรัตน์ (2559) เสนอว่า การบริหารโครงการ หรือ Project Management หมายถึง การจัดการ (หรือบริหาร) โครงการที่ต้องอาศัยพื้นฐานของกระบวนการจัดการไม่ว่าจะเป็น การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) หรือการจูงใจ (Motivating) และ การควบคุม (Controlling) ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่า การบริหารโครงการ คือการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

วิสูตร จิระคำเกิง (2560 : 6) เสนอว่าการบริหารโครงการคือ การจัดการ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สถาบันการบริหารโครงการ (Project Management Institute, 2004 : 8) เสนอว่า การบริหารโครงการคือ วิธีในการบริหารหรือทักษะที่นำไปสู่การประสานงานระหว่างกลุ่มบุคคลและทรัพยากรตลอดอายุของโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในเรื่องขอบเขต งบประมาณ ระยะเวลา คุณภาพ รวมถึงความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน รวมถึงการบริหารโครงการ คือ การบูรณาการความรู้ ทักษะ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ เข้ากับกิจกรรมหลากหลายภายในโครงการ เพื่อให้บรรลุถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสร้างดุลยภาพภายใต้ขอบเขต ระยะเวลา งบประมาณ และคุณภาพ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่มีความต้องการตลอดจนความคาดหวังที่ต่างกัน

สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2544) เสนอว่า การบริหารโครงการคือ การบูรณาการหลักการจัดการเพื่อกำหนดกิจกรรมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้จัดการจะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องการจัดการเป็นอย่างดี

3.3.2 วัตถุประสงค์ในการบริหารโครงการ

รัตนา สายคณิต (2546) เสนอว่าวัตถุประสงค์ของการบริหารโครงการ เป็นการบริหารการใช้ทรัพยากรของโครงการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโครงการ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ตรงตามเวลาที่กำหนด
2. ภายในงบประมาณ
3. ได้ผลงานตามที่ต้องการ

ไตรรัตน์ โภคพลกรณ์ (2557: 13-18) เสนอว่าวัตถุประสงค์ของการบริหารโครงการสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. โครงการสำเร็จตามเวลา
2. โครงการใช้งบประมาณตามที่กำหนด
3. โครงการได้ผลงานตรงตามที่ระบุไว้

โดยในการบริหารโครงการ ผู้บริหารโครงการจะต้องดำเนินการบริหารภายใต้เป้าหมายหลักทั้ง 3 ด้าน คือ เวลา ต้นทุน รวมถึงคุณภาพ เพื่อใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการบริหารโครงการ

3.3.3 ขั้นตอนของการบริการโครงการ

เคิร์ซเนอร์ (Kerzner, 1998) ได้เสนอว่า การบริหารโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผน การปฏิบัติตามโครงการ การจัดองค์การ การสั่งการ รวมถึงการควบคุมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย

1. การเริ่มโครงการ เป็นการเริ่มต้นดำเนินการจัดทำโครงการตามกรอบของแผนงานและความต้องการขององค์การ ในรูปแบบข้อเสนอโครงการและนำเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงพิจารณา
2. การวางแผนโครงการ เป็นการกำหนดกิจกรรมย่อยและเป้าหมายทั้งปริมาณและคุณภาพของกิจกรรมย่อย ๆ การกำหนดค่าใช้จ่าย ระยะเวลา ทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบ รวมถึงผู้บริหารโครงการ
3. การวิเคราะห์โครงการ เป็นการวิเคราะห์ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ เช่น ด้านวิชาการ สังคม เทคนิค และเศรษฐกิจ เป็นต้น การวิเคราะห์โครงการจะช่วยให้เห็นเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละกิจกรรมของโครงการชัดเจนมากขึ้น และสามารถมั่นใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินโครงการ รวมถึงมีความเสี่ยงและเกิดข้อผิดพลาดน้อย
4. การปฏิบัติตามโครงการ เป็นการดำเนินการตามแผนโครงการที่กำหนดไว้หรือการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ

5. การควบคุมโครงการ ประกอบด้วย

5.1 การติดตามโครงการ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้า การเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับที่ปรากฏจริง ตลอดจนการวิเคราะห์ผลกระทบและปรับปรุงโครงการ

5.2 การประเมินโครงการ เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงานหรือของโครงการ รวมถึงผลสัมฤทธิ์โดยรวม เพื่อเป็นการปรับปรุงหรือตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการว่าจะมีการยุติยกเลิกหรือขยายโครงการต่อ

6. การยุติโครงการ เป็นขั้นตอนที่การดำเนินการสิ้นสุดตามระยะที่ได้กำหนด โดยผู้บริหารโครงการจะรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารระดับสูงหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานในโครงการว่าได้รับผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ถือเป็นการสิ้นสุดการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารโครงการคือการจัดการแนวทางหรือขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการเพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นการวางแผน การกำหนดระยะเวลา การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

3.3.4 ความสำคัญของการบริหารโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555 : 47-48) เสนอว่าการบริหารโครงการสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ 3 ประการ ได้แก่

1. ประโยชน์ต่อองค์กร ในการทำให้โครงการต่าง ๆ ขององค์กรดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามที่กำหนด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร
2. ประโยชน์ต่อบุคคล เป็นการช่วยเพิ่มทักษะด้านการบริหารให้กับผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารโครงการ รวมถึงคณะทำงานและทีมงาน
3. ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ การบริหารโครงการช่วยให้เกิดการติดต่อประสานงานระหว่างผู้บริหารโครงการกับผู้รับบริการ ทำให้ผลลัพธ์ของโครงการต่าง ๆ มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีคุณภาพด้วย

3.3.5 กระบวนการบริหารโครงการ

Project Management Body of Knowledge (Project Management Institute, 2004) ได้เสนอขั้นตอนในการบริหารโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. Initiating เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ รวมถึงการขออนุมัติโครงการ แต่งตั้งผู้จัดการ กำหนดวัตถุประสงค์และภาพรวมกว้างๆของโครงการ
2. Planning เป็นรายละเอียดในการวางแผนโครงการในด้านวัตถุประสงค์โครงการ ขอบเขต ลักษณะงาน เวลาในการดำเนินโครงการ ทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมถึงรายละเอียดอื่นๆในโครงการเพื่อให้ได้แนวทางในการปฏิบัติ

3. Executing เป็นการรวมทรัพยากรทั้งทรัพยากรมนุษย์และอื่นๆในโครงการเพื่อดำเนินโครงการตามที่ได้วางแผน

4. Monitoring & Controlling เป็นการวัดและประเมินผลงานในระหว่างการดำเนินโครงการเพื่อเป็นการควบคุมให้โครงการสามารถดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ รวมถึงเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขในกรณีที่การดำเนินการไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้

5. Closing การส่งมอบผลการทำงานและการเก็บหลักฐานข้อมูลการดำเนินงานเพื่อเป็นหลักฐาน รวมถึงการสรุปผล เพื่อนำไปปรับปรุงในอนาคต

เพ็ญศรี ปิกกะสิน (2556 : 14-20) ได้เสนอกระบวนการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับเป้าหมาย 3 ด้าน คือ เวลา ต้นทุน และคุณภาพ โดยมีการดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงโครงการสิ้นสุด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มกระบวนการเริ่มต้นโครงการ (Initial Process Group) ได้แก่ การนิยามโครงการ การกำหนดขอบเขตของโครงการให้ชัดเจนและการพัฒนาเอกสารสิทธิ์ของโครงการเพื่อขออนุมัติให้ดำเนินโครงการ

2. กลุ่มกระบวนการวางแผน (Planning Process Group) กิจกรรมที่ดำเนินการมีดังนี้

- 2.1 วางแผนกำหนดขอบเขตโครงการ
- 2.2 นิยามขอบเขต
- 2.3 นิยามกิจกรรม
- 2.4 จัดทำโครงสร้างงาน
- 2.5 จัดลำดับกิจกรรม
- 2.6 การประมาณระยะเวลาดำเนินกิจกรรม
- 2.7 ประมาณการทรัพยากรที่ต้องการ
- 2.8 จัดตารางงาน
- 2.9 การประมาณการต้นทุน
- 2.10 จัดทำงบประมาณ
- 2.11 การวางแผนคุณภาพ
- 2.12 วางแผนด้านบุคลากร
- 2.13 วางแผนด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล
- 2.14 วางแผนการจัดการความเสี่ยง
- 2.15 วางแผนจัดซื้อ
- 2.16 วางแผนจัดทำสัญญา

3. กลุ่มกระบวนการดำเนินโครงการ (Executing Process Group) เป็นกระบวนการในการดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนบริหารโครงการสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องมีการพัฒนาทีมงานโครงการรวมถึงการกำกับกับการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีกระบวนการย่อยดังนี้

- 3.1 กำกับและจัดการการดำเนินโครงการ
- 3.2 การประกันคุณภาพ

- 3.3 การจัดหาบุคลากร
- 3.4 การจัดทีมงาน
- 3.5 การกระจายข่าวสาร
- 3.6 การคัดเลือกผู้ขาย

4. กลุ่มกระบวนการติดตามและควบคุม (Monitoring and Controlling Process Group) เป็นกระบวนการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของโครงการ โดยมีการเฝ้าดูและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีสาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานของโครงการติดขัดหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไขหรือป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงาน โดยมีกระบวนการย่อยดังนี้

- 4.1 การติดตามและควบคุมโครงการ
- 4.2 การควบคุมการเปลี่ยนแปลง
- 4.3 ตรวจสอบขอบเขตโครงการ
- 4.4 ควบคุมขอบเขตโครงการ
- 4.5 ควบคุมตารางงาน
- 4.6 ควบคุมต้นทุน
- 4.7 ควบคุมคุณภาพ
- 4.8 จัดการทีมงาน
- 4.9 จัดทำรายงานประสิทธิภาพในการทำงาน
- 4.10 จัดการกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 4.11 ติดตามและควบคุมความเสี่ยง
- 4.12 ดูแลสัญญา

5. กลุ่มกระบวนการปิดโครงการ (Closing Process Group) กลุ่มกระบวนการปิดโครงการ ประกอบด้วยกระบวนการย่อยเพื่อให้โครงการยุติ พร้อมทั้งมีการส่งมอบระบบ ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ได้จากการดำเนินโครงการแก่ผู้ใช้ระบบหรือเจ้าของโครงการ

3.3.6 ระบบการบริหารโครงการ

การบริหารโครงการเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยหลาย ๆ ระบบที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีระบบย่อยของระบบการบริหารดังนี้ (สุภาพร พิศาลบุตร, 2553 : 103-106)

- 1. ระบบย่อยการจัดหน่วยงาน เป็นการจัดโครงสร้างของอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและสายงานของกลุ่มผู้ดำเนินโครงการ
- 2. ระบบย่อยการควบคุมโครงการ เป็นการเลือกสรรวิธีการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณและการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ
- 3. เทคนิคและวิธีการ เป็นเทคนิคการวางแผนที่องค์การนำมาใช้ในการบริหารโครงการ
- 4. ระบบย่อยสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เป็นการพิจารณาถึงทัศนคติของบุคคลและสังคมต่อวิธีการดำเนินงานโครงการ

6. ระบบย่อยการวางแผน เป็นการดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ
7. ระบบย่อยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจถึงสภาพและความต้องการของคน จากระบบการบริหารโครงการข้างต้น

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555 : 47) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการบริหารโครงการไว้ดังนี้

1. การบริหารโครงการมีลักษณะเป็นสหวิทยาการที่ต้องใช้องค์ความรู้หลายด้าน
2. การบริหารโครงการต้องยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการเป็นสำคัญ จึงต้องทำให้การดำเนินงานตามโครงการเสร็จสมบูรณ์สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการภายใต้กรอบสามเหลี่ยม ABC ได้แก่ โครงการสำเร็จตามเวลา (A) โครงการใช้งบประมาณตามที่กำหนด (B) และโครงการได้ผลงานตรงตามที่ระบุไว้ (C)
3. ผู้บริหารโครงการต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารโครงการ
4. การบริหารโครงการเป็นงานลักษณะเฉพาะที่มีขอบเขตของงานและระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน
5. การบริหารโครงการเหมาะสำหรับการประยุกต์ใช้ในงานที่มีลักษณะพิเศษ เช่น งานบุกเบิก งานที่มีความสลับซับซ้อน งานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติมากมาย เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และฝ่ายที่ปฏิบัติงานต้องมีอิสระ มีความคล่องตัว
6. การบริหารโครงการเป็นการบูรณาการหลักการบริหารเพื่อกำหนดงานกิจกรรมที่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.7 องค์ความรู้ในการบริหารโครงการ

สถาบันการบริหารโครงการ (Project Management Institute : PMI อ้างอิงจาก เพ็ญศรี ปีกะสินัง, 2556 : 21-25) ได้เสนอสาระสำคัญที่ผู้บริหารโครงการหรือผู้จัดการโครงการควรรู้เกี่ยวกับการบริหารโครงการไว้ทั้งหมด 9 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ความรู้หลักในการบริหารโครงการ ประกอบด้วยความรู้ 4 ด้านได้แก่
 - 1.1 การบริหารขอบเขตของโครงการ (Project Scope Management) เป็นการกำหนดและบริหารขอบเขตของงานทั้งหมด เพื่อให้โครงการเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1.1 การวางแผนขอบเขต
 - 1.1.2 การนิยามขอบเขต
 - 1.1.3 การตรวจสอบขอบเขต
 - 1.2 การบริหารเวลาโครงการ (Project Time Management) เป็นการกำหนดระยะเวลาของกิจกรรมที่ต้องทำในโครงการ เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้แล้วเสร็จตามระยะเวลาการสิ้นสุดโครงการ ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.2.1 การจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรม
 - 1.2.2 การประมาณการระยะเวลาของแต่ละกิจกรรม
 - 1.2.3 การจัดตารางการดำเนินกิจกรรมรวมทั้งตารางควบคุมการดำเนินกิจกรรม

1.3 การบริหารค่าใช้จ่ายโครงการ (Project Cost Management) การเน้นการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการไม่ให้เกินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.3.1 การวางแผนการใช้ทรัพยากร
- 1.3.2 การประมาณการต้นทุน
- 1.3.3 การจัดตั้งงบประมาณ
- 1.3.4 การควบคุมต้นทุน

1.4 การบริหารคุณภาพโครงการ (Project Quality Management) เป็นการบริหารที่เน้นให้ทุกกิจกรรมในโครงการดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.4.1 การวางแผนคุณภาพ
- 1.4.2 การประกันคุณภาพ
- 1.4.3 การควบคุมคุณภาพ
- 1.4.4 การปรับปรุงคุณภาพ

2. ความรู้ที่สนับสนุนการบริหารโครงการ ประกอบด้วยความรู้ 5 ด้านได้แก่

2.1 การบริหารการบูรณาการโครงการ (Project Integration Management) เป็นการบริหารที่มีการประสานงานทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1.1 การจัดทำแผนงานโครงการ
- 2.1.2 การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน
- 2.1.3 การควบคุมการเปลี่ยนแปลงแผนงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากร

2.2 การบริหารทรัพยากรมนุษย์โครงการ (Project Human Resource Management) เป็นการบริหารที่เน้นการใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่ง ประกอบด้วย

- 2.2.1 การวางแผนจัดโครงสร้างองค์การของโครงการ
- 2.2.2 การจัดหาบุคลากรตามโครงสร้าง
- 2.2.3 การจัดทีมงานโครงการ

2.3 การบริหารการสื่อสารโครงการ (Project Communication Management) เป็นการบริหารที่เน้นให้มีการจัดทำรายงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การเผยแพร่ และการส่งข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเหมาะสม ไปยังส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 2.3.1 การวางแผนติดต่อสื่อสาร
- 2.3.2 การกำหนดการกระจายข้อมูลไปยังแต่ละกลุ่มบุคคล
- 2.3.3 การจัดทำรายงานประสิทธิภาพการทำงาน
- 2.3.4 การจัดทำรายงานเพื่อการปิดงานในแต่ละระยะ

2.4 การบริหารความเสี่ยงโครงการ (Project Risk Management) เป็นการเตรียมการเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับโครงการและก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย

- 2.4.1 การกำหนดปัจจัยเสี่ยง
- 2.4.2 การประเมินความเสี่ยง

2.4.3 การจัดทำแผนรับมือความเสี่ยง

2.4.4 การควบคุมความเสี่ยง

2.5 การบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (Project Procurement Management) เป็นการ
จัดซื้อจัดจ้างทรัพยากรต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในโครงการ ประกอบด้วย

2.5.1 การวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

2.5.2 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

2.5.3 การทำสัญญา

2.5.4 การยุติสัญญา

4. รายละเอียดของผลงานวิจัย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการ
ดำเนินงานของหน่วยงานในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผลักดันให้เกิด
การใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ โดยในการติดตามประเมินผลการนำผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
ได้มีการกำหนดให้มีการประเมินผลงานวิจัย จากจำนวนทั้งสิ้น 4 โครงการ ดังนี้

1. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กร
เครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
(โครงการ 1 สถานพินิจ 1 สถานศึกษา)
2. โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชน
ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
3. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน
ในสถานควบคุม
4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC

โดยในแต่ละโครงการมีรายละเอียดและรูปแบบของการดำเนินโครงการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กร
เครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
(โครงการ 1 สถานพินิจ 1 สถานศึกษา) แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ปีที่ 1

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ดำเนินโครงการ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา
ศักยภาพสถานศึกษาในการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ยุทธศาสตร์การลด
จำนวนเด็กและเยาวชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยใช้กลยุทธ์การป้องกันการกระทำ
ความผิดของเด็ก และเยาวชนโดยอาศัยสถาบันการศึกษาเป็นฐาน ซึ่งเริ่มต้นดำเนินการใน
ปีงบประมาณ 2557 โดยความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนิน

กิจกรรมร่วมกัน ตามแผนงาน “หนึ่งสถานพินิจ หนึ่งสถานศึกษา” โดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 77 จังหวัด ทำกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษานำร่องในสังกัด สพฐ. 77 โรงเรียนทั่วประเทศ เพื่อจัดกิจกรรมในการประเมิน สถานการณ์โรงเรียน ประเมินสถานการณ์หรือปัญหาเด็ก ร่วมวางแผนการดำเนินการ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ รวมทั้ง ติดตามและให้การช่วยเหลือ ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพบริบทของแต่ละจังหวัด โดยมีเป้าประสงค์เพื่อที่จะลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชน ป้องกันการกระทำความผิดและลดการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

ผลการดำเนินการ ประกอบด้วย

1. ประชุมทีมยุทธศาสตร์ภายในกรมพินิจฯ เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน และนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพสถานศึกษาในการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
2. ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จนได้หน่วยงานที่จะทำงานในโครงการฯ ร่วมกัน คือ ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของ สพฐ. ที่เป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษและมีระบบที่สามารถช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่เผชิญปัญหาต่างๆ อาทิ ความรุนแรง การละเมิดทางเพศ ความเป็นธรรมทางการศึกษา ความต้องการรับความช่วยเหลือด้าน ต่างๆ เป็นต้น
3. นำเสนอโครงการต่อที่ประชุม “การสัมมนา การมอบนโยบายการมอบนโยบายการบริหารราชการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557” ระหว่างวันที่ 19 – 21 มีนาคม 2557 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรกลุ่มประสานกิจกรรม ชุมชนหรือที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในการดำเนินกิจกรรมป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนร่วมกับสถานศึกษาของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 77 จังหวัด จำนวนแต่ละ 2 คน รวมเป็น 154 คน ระยะเวลาการอบรม 2 วัน 1 คืน ในระหว่างวันที่ 8-9 เมษายน 2557 ณ โรงแรม เอปಿನ่า เฮาส์ กรุงเทพมหานคร
5. คัดเลือกเป้าหมายโรงเรียนนำร่องและการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา โดยบุคลากร ที่ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนนำร่อง 1 โรงเรียนในแต่ละสถานพินิจฯ 1 แห่ง และจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาตามแผนงาน “หนึ่งสถานพินิจ หนึ่งสถานศึกษา” ในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ เป็นผู้จัดการกิจกรรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชน การให้คำปรึกษาแนะนำเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง
6. จัดอบรมการพัฒนาเครือข่ายในการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนภายใต้โครงการ “เด็กไทย หัวใจบริสุทธิ์” โดยเป็นกิจกรรมพัฒนาการทำงานเครือข่ายของ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องทั้ง 77 จังหวัด อันได้แก่ บุคลากรจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และบุคลากรจากโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนิน กิจกรรมป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยอาศัยสถาบันการศึกษาเป็นฐาน เมื่อวันที่ 23-25 กรกฎาคม 2557 ณ โรงแรมรามาดาพลาซ่าแม่น้ำริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร

7. การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และการนิเทศงานเป็นรายเขตพื้นที่ โดยคณะทำงานโครงการฯ มีการแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การติดตามประเมินผลเบื้องต้นจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และการลงพื้นที่ติดตามและนิเทศงานของคณะทำงานโครงการฯ ในพื้นที่รายเขต 5 เขต ในช่วงระหว่างวันที่ 18-22 สิงหาคม 2557 โดยเลือกตามเขตภูมิภาค 5 ภาค คือ ภาคเหนือ คัดเลือก สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดแพร่ ซึ่งดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนบ้านแม่หล่าย (ประชา นุสรณ์) ภาคกลาง คัดเลือกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี ซึ่งดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ ภาคตะวันออก คัดเลือกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดตราด ซึ่งดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนบ้านคลองมะขาม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คัดเลือกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนปทุมพิทยาคม และภาคใต้ คัดเลือกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดกระบี่ซึ่งดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนพนมเบญจา

8. คัดเลือกหน่วยงานดีเด่นด้านการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หลังจากได้ดำเนินการสรุปผลของการติดตามและนิเทศงานทั้ง 5 สถานพินิจฯ 5 สถานศึกษา คณะทำงานโครงการฯ ได้ทำการคัดเลือกหน่วยงานที่มีผลดำเนินงานดีเด่น 3 ระดับ 11 รางวัล มีรายชื่อ ดังนี้ ระดับดีเลิศ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดแพร่ ระดับดีเด่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดตราด สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิจิตร ระดับดีเยี่ยม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรสาคร สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดบุรีรัมย์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดภูเก็ต สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอ่างทอง ซึ่งทางโครงการฯ ได้มีพิธีรับมอบรางวัลในงาน โครงการสัมมนาเรื่อง “ทิศทางการพัฒนาระบบพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปีงบประมาณ 2558” เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2557 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร ให้แก่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ทั้ง 11 แห่ง

9. การถอดบทเรียนความสำเร็จโครงการ เพื่อจัดรวบรวมข้อมูล ข้อค้นพบ และบทเรียน ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นคลังความรู้ที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเด็กและเยาวชน เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นบุคลากรจากสถานพินิจฯ 6 จังหวัด จังหวัดละ 2 คน และบุคลากรจากสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน เมื่อวันที่ 18-19 กันยายน 2557 ณ โรงแรม เดอะ ทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร

10. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ส่งรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการมายังส่วนงานวิจัยและพัฒนา สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

ปีที่ 2

โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่าย ชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน (โครงการ 1 สถานพินิจ 1 สถานศึกษา) ปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา 2) เพื่อให้องค์กร เครือข่ายชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา 3) เพื่อลดความเสี่ยงของเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยมีเป้าหมาย เชิงปริมาณในการ 1) Primary Prevention ให้กับเด็กนักเรียน โดยหน่วยงานต้นแบบสถานพินิจและ คும்ครองเด็กและเยาวชน 24 แห่ง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 24 แห่งและองค์กรเครือข่ายชุมชนนาร่อง 24 ชุมชน อาทิเช่น สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ยุติธรรมจังหวัด ยุติธรรมชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ ผู้นำชุมชน (กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน) สาธารณสุขอำเภอ สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ จังหวัด เครือข่ายผู้ปกครอง 2) Education ให้กับเด็กนักเรียน โดยหน่วยงานคู่พัฒนา สถานพินิจและคும்ครองเด็กและเยาวชน 53 แห่ง และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 53 แห่ง จำนวนรวม 106 แห่ง เป้าหมายเชิงคุณภาพ ในการ 1) บุคลากร จากสถานศึกษามีศักยภาพในการดูแลปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในโรงเรียน 2) บุคลากรจากชุมชนมีความรู้และตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กและ เยาวชนในสถานศึกษา 3) บุคลากรจากสถานพินิจและคும்ครองเด็กและเยาวชนมีองค์ความรู้และ มีแนวทางในการดูแลเด็กและเยาวชนร่วมกับสถานศึกษาและเครือข่ายองค์กรชุมชน

ผลผลิต

1. สถานศึกษามีคู่มือในการดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา
2. องค์กรเครือข่ายชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหาการ กระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา
3. เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและสุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดลดลง

ผลลัพธ์

1. สถานศึกษามีศักยภาพในการดูแลและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน และเป็นต้นแบบในการดูแลปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็ก เยาวชนในสถานศึกษาอื่น ๆ
2. องค์กรเครือข่ายชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของชุมชน ในการดูแลปัญหาและความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของ เด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา
3. ชุมชนมีความมั่นคงและปลอดภัยมากขึ้น
4. เด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนได้รับการบำบัด แก้ไขฟื้นฟู
5. หน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคும்ครองเด็กและเยาวชน มีประสิทธิภาพ ในการทำงานมากขึ้น

ผลการดำเนินงานแบ่งเป็น 6 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. การสนับสนุนงบประมาณให้กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 77 แห่งทั่วประเทศ เพื่อให้งบประมาณหน่วยงานในพื้นที่ในการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ

- จัดประชุมกับเครือข่าย
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานและรณรงค์สร้างความตระหนักถึงความสำคัญ ด้านการป้องกันและดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและในชุมชน
- ดำเนินกิจกรรมตามโครงการตลอดปีงบประมาณ 2558

2. การจัดทำสื่อในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมเนื้อหาในการผลิตสื่อ ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 7-8 มกราคม 2558 ณ โรงแรม เซ็นทรัลเซ็นทราสเตชั่น กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมจัดเตรียมเนื้อหาประกอบการจัดทำสื่อ 40 คน ประกอบด้วย นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักวิชาการฝึกอบรมและวิชาชีพ พนักงานคุมประพฤติและพยาบาลวิชาชีพ จากหน่วยงานในสังกัดของกรมพินิจ

2.2 ดำเนินการจัดจ้างบริษัท จำนวน 2 บริษัท ผลิตสื่อ 3 เรื่อง ดังนี้ 1) ละครให้ความรู้ผู้ปกครอง “ครอบครัว ตัว ต.” จำนวน 4 ตอน ในเรื่องของบทบาทพ่อแม่ และการเข้าใจวัยรุ่น การสังเกตพฤติกรรมของลูก ผลเสียที่เลี้ยงลูกโดยใช้ความรุนแรง การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมลูก 2) การ์ตูนแอนิเมชั่น การให้ความรู้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา จำนวน 5 ตอน 3) สารคดีถึงละคร เรื่องเล่าการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จที่ผ่านมา จำนวน 2 เรื่อง

3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการให้มีความรู้ความเข้าใจและแนวทางในการดำเนินงานในโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง คือ

3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการดำเนินกิจกรรมป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งที่ 1 แก่บุคลากรจากหน่วยงานนำร่อง 24 หน่วยงาน เมื่อวันที่ 10 - 13 กุมภาพันธ์ 2558 ณ โรงแรม เดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 96 คน ประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯ ต้นแบบ จำนวน 24 แห่ง แห่งละ 2 ท่าน และผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษา 24 แห่ง แห่งละ 2 ท่าน

3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการคัดกรองเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งที่ 2 แก่หน่วยงานทั้ง 77 จังหวัด ในระหว่างวันที่ 17 - 19 มิถุนายน 2558 ณ โรงแรมไฟว์ริง กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วม 154 คน ได้แก่ บุคลากรจากสถานพินิจฯ 77 แห่ง แห่งละ 1 คน และบุคลากรจากสถานศึกษา 77 แห่ง แห่งละ 1 คน

4. การรณรงค์สร้างความตระหนักถึงความสำคัญด้านการป้องกันและดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ดำเนินกิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้

4.1 จัดทำบันทึกเทปสัมภาษณ์ ในหัวข้อ “ทิศทางการดำเนินงานรวมกันเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา”

โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 5 ท่าน จาก 5 หน่วยงานที่ดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชน บันทึก
เทปเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2558 เวลา 9.00-11.00 น. ณ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิม
พระเกียรติ และออกอากาศในรายการ “รู้เรื่อง เมืองไทย” ในวันที่ 31 มีนาคม 2558 เวลา 9.10-9.35 น.
ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

4.2 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ

5. การติดตามผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนความสำเร็จของโครงการและการศึกษาดูงาน
หน่วยงานด้านการลดจำนวนเด็กและเยาวชนสู่กระบวนการยุติธรรม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

5.1 ประเมินผลจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงานโครงการประจำปี และ
รายงานผลสรุปโครงการ

5.2 การลงพื้นที่ติดตามและนิเทศงานใน 6 เขตพื้นที่ครอบคลุม 5 ภูมิภาค ได้แก่

1) วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดพิจิตร และโรงเรียนวัดหนองหลวง

2) วันที่ 14 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดกำแพงเพชร และโรงเรียนบ้านลำนะโกรก

3) วันที่ 14 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนเวียงเชียงรุ้งวิทยา

4) วันที่ 15 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์

5) วันที่ 23 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดสงขลา และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ

6) วันที่ 24 กรกฎาคม 2558 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดปทุมธานี และโรงเรียนประชาธิปไตยวิทยา

5.3 การถอดบทเรียนโครงการและการศึกษาดูงาน จัดขึ้นระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2558
ณ โรงแรมโพธิ์วิลล จังหวัดเชียงราย ศึกษาดูงาน ณ “ศูนย์ใกล้เคียงปรองดองสมานฉันท์ โรงเรียน
เวียงเชียงรุ้งวิทยา โครงการ 1 สถานพินิจ 1 สถานศึกษา” โรงเรียนเวียงเชียงรุ้งวิทยา จังหวัด
เชียงราย โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม 60 คน ประกอบด้วยบุคลากรจากสถานพินิจฯ ที่เป็น
หน่วยงานต้นแบบจำนวน 12 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมเป็น 24 คน บุคลากรจากสถานศึกษาเป็น
หน่วยงานต้นแบบ 12 แห่ง แห่งละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คนและบุคลากร
ผู้ปฏิบัติงาน 1 คน รวมเป็น 24 คน บุคลากรจากองค์กรเครือข่ายในชุมชนที่เป็นหน่วยงานต้นแบบ
12 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมเป็น 12 คน

6. การมอบรางวัลหน่วยงานที่มีผลปฏิบัติงานดีเด่น แบ่งเป็น 3 รางวัลคือ 1) รางวัลหน่วยงาน
ต้นแบบดีเด่น 2) รางวัลหน่วยงานต้นแบบดีเด่น 3) รางวัลหน่วยงานดีเด่น (ไม่ได้เป็นหน่วยงาน
ต้นแบบ) ผลรางวัลมีดังนี้

หน่วยงานต้นแบบดีเด่น 1) สถานพินิจฯ จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนเวียงเชียงรุ้งวิทยา
2) สถาน พินิจฯ จังหวัดเพชรบูรณ์ และโรงเรียนบ้านห้วยผักไล่ 3) สถานพินิจฯ จังหวัดน่าน และ
โรงเรียนนันทบุรีวิทยา 4) สถานพินิจฯ จังหวัดแพร่ และโรงเรียนบ้านแม่หลาย (ประชานุสรณ์)

หน่วยงานต้นแบบดีเด่น 1) สถานพินิจฯ จังหวัดพิจิตร และโรงเรียนวัดหนองหลวง 2) สถานพินิจฯ จังหวัดตราด และโรงเรียนบ้านคลองมะขาม 3) สถานพินิจฯ จังหวัดชัยนาท และโรงเรียนวัดศรีวิชัย 4) สถานพินิจฯ จังหวัดยโสธร และโรงเรียนบ้านทุ่งแต่ 5) สถานพินิจฯ จังหวัดศรีสะเกษและโรงเรียนกำแพง 6) สถานพินิจฯ จังหวัดสงขลา และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ 7) สถานพินิจฯ จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์ 8) สถานพินิจฯ จังหวัดอุบลราชธานี และโรงเรียนปทุมพิทยาคม 9) สถานพินิจฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี 10) สถานพินิจฯ จังหวัดอ่างทอง และโรงเรียนสตรีอ่างทอง

หน่วยงานดีเด่น (หน่วยงานคู่พัฒนา) 1) สถานพินิจฯ จังหวัดสุพรรณบุรี และโรงเรียนบางปลา ม้าสูงสมุทรคฤหวิทย์ 2) สถานพินิจฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา และโรงเรียนวัดจุฑาเมอ (สมณราษฎร์วิทยาคาร) 3) สถานพินิจฯ จังหวัดพะเยา และโรงเรียนบ้านจำปาหวาย 4) สถานพินิจฯ จังหวัดชุมพร และโรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา 5) สถานพินิจฯ จังหวัดพิษณุโลกและโรงเรียนจ่านกร้อง 6) สถานพินิจฯ จังหวัดตรัง และโรงเรียนวิเชียรมาตุ 3 7) สถานพินิจฯ จังหวัดนครพนม และโรงเรียนอุเทนพัฒนา 8) สถานพินิจฯ จังหวัดชลบุรี และโรงเรียนวัดหนองยาง 9) โรงเรียนบ้านลำมะโกรก

2. โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ประกอบด้วยดำเนินการใน 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อ 1) เพื่อสร้างคู่มือและแนวทางปฏิบัติในการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง 2) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ 3) เพื่อปรับโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง โดยกลุ่มเป้าหมายได้แก่ 1) บุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลเยาวชนและครอบครัว และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทั้งในส่วนของผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดและผู้เสียหายที่มีเงื่อนไขตรงกับข้อกำหนดในการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา โดยกิจกรรมในโครงการประกอบด้วย

- ศึกษาข้อมูลและแนวทางการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง
- จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำคู่มือแนวทางการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดี อาญาในชั้นก่อนฟ้อง
- จัดทำหลักสูตรอบรมผู้ดำเนินการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง

- ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติและจัดการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน
- จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร

ผลการดำเนินงาน มีดังนี้

1. ทบทวนแนวคิด หลักการว่าด้วยเรื่องการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา แก่เด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานแนวแนะของสหประชาชาติ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กฎแห่งกรุงปักกิ่ง กฎแห่งกรุงฮาวน่า ข้อแนะนำแห่งกรุงริยาด กฎแห่งกรุงโตเกียว ข้อแนะนำแห่งกรุงเวียนนา ยุทธศาสตร์ต้นแบบ 2) แนวคิดเรื่องการหันเหคดีและมาตรการทางเลือกแทนการดำเนินคดีอาญา 3) แนวคิดเรื่องกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ 4) กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนไทย 5) อุปสรรคปัญหาในการนำมาตราการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาใช้แทนการดำเนินคดีอาญา

2. จัดทำคู่มือแนวทางการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

3. จัดทำหลักสูตรอบรมผู้ประสานการประชุมตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง

4. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบทบาทหน้าที่ผู้ประสานการประชุมเพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ระหว่างวันที่ 21 - 23 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร โดยผลการดำเนินการโครงการในระยะที่ 1 มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ผลจากการทบทวนมาตรฐานของสหประชาชาติ พบว่า หลักการสำคัญคือการลดทอนเสรีภาพควรเป็นมาตรการสุดท้ายในการปฏิบัติและใช้เวลาให้สั้นและเหมาะสมที่สุด โดยให้ใช้มาตรการในการหันเหคดี รวมถึงการส่งเสริมให้ใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์แทนการดำเนินคดีอาญา

2. แนวคิดในการหันเหคดี มักใช้กับเด็กที่กระทำผิดซึ่งไม่ใช่กรณีความผิดร้ายแรง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีก เนื่องด้วยการดำเนินคดีอาญาอย่างเป็นทางการจะเป็นการสร้างตราบาปให้แก่เด็กกว่าเป็นผู้กระทำผิดมาก่อน ซึ่งจะไปสู่พฤติกรรมกระทำผิดซ้ำในอนาคตได้ จึงควรหลีกเลี่ยงการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยไม่จำเป็น

3. กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เป็นแนวคิดที่มองว่าการกระทำผิดอาญาก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหาย ทำลายสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคลและความสมานฉันท์ในสังคมจึงจำเป็นต้องมีการเยียวยาฟื้นฟู โดยวัตถุประสงค์หลักคือการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้รับการชดเชยเยียวยาจากผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งรวมทั้งผู้เสียหาย ผู้กระทำผิด ครอบครัวและชุมชน นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้กระทำผิดได้มองเห็นมูลเหตุและผลกระทบอันเกิดจากการกระทำของตนและแสดงความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในสาเหตุเบื้องหลังของอาชญากรรมอันจะส่งเสริมให้เกิดสวัสดิภาพของชุมชนและการป้องกันอาชญากรรม

4. หลักกฎหมายในเรื่องการหันเหคดีที่เป็นความผิดเล็กน้อยออกจากกระบวนการยุติธรรมมีบัญญัติเป็นกฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. 2494 แต่เริ่มดำเนินการจริงเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546

5. สถิติการใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ตามมาตรา 63 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 และ มาตรา 86 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มีตัวเลขที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ สถิติการใช้มาตรา 63 จากปีงบประมาณ 2549 – 2554 มีจำนวน 16,668 คน ลดเหลือเพียง 3,224 คน จากการใช้มาตรา 86 ในปีงบประมาณ 2553 - 2559

6. โครงการฯ ได้อบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามมาตรการพิเศษฯ แล้วเสร็จในส่วนคู่มือได้มีการนำเสนอต่อผู้บริหารกรมพินิจฯ เพื่อพิจารณาประกาศใช้อย่างเป็นทางการต่อไป

ระยะที่ 2

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ตรงกันอันจะนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น 2) เพื่อสร้างการรับรู้ถึงกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องให้กับสาธารณชน 3) เพื่อกำกับติดตามและประเมินผลจากการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องไปใช้และการหาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ร่วมกัน โดยผลการดำเนินงานมีรายละเอียดคือ

1. ทบทวนแนวคิดหลักการว่าด้วยเรื่องการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประสานความร่วมมือในการจัดทำแผนตามมาตรการพิเศษฯ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้ประสานการประชุมแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาทั้งหมด 40 จังหวัด จำนวน 250 คน โดยมีคณะทำงานและผู้สังเกตการณ์จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 270 คน ณ โรงแรมแกรนด์ไฮเวียต กรุงเทพมหานคร
3. จัดประชุมทบทวนการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องและนิเทศกำกับติดตามพื้นที่นำร่องกรุงเทพมหานคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดปัตตานี
4. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ต่อกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา
5. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประสานการประชุมและงานสัมมนาวิชาการว่าด้วยการหันเหคดีด้วยยุติธรรมสมานฉันท์ โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นบุคลากรจากศาลเยาวชนและครอบครัว สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนในหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม เครือข่ายยุติธรรมชุมชน และบุคลากรจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 77 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 350 คน จัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 – 20 ธันวาคม 2561 ณ โรงแรมวินเซอร์ สวีทส์ กรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินการสามารถสรุปได้ ดังนี้คือ จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาเพิ่มมากขึ้น และเด็กและเยาวชนไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งจากการดำเนินโครงการ ตัวเลขของการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง (มาตรา 86) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากร้อยละ 2.03 ในปีงบประมาณ 2559 เพิ่มเป็นร้อยละ 13.03 ร้อยละ 33.76 และร้อยละ 35.05 ในปีงบประมาณ 2560 2561 และ 2562 ตามลำดับ แต่ในขณะเดียวกันตัวเลขของการปฏิบัติตามแผน และตัวเลขของอัยการสั่งไม่ฟ้องกลับมีอัตราลดลง กล่าวคือ ในปี 2559 เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนสำเร็จ ร้อยละ 94.7 และอัยการสั่งไม่ฟ้อง ร้อยละ 100 เปรียบเทียบกับปี 2560 เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนสำเร็จเพียงร้อยละ 80 และอัยการสั่งไม่ฟ้องร้อยละ 97.79 (ตัวเลขปี 2561 และ 2562 ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้ เพราะเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งอยู่ระหว่างการปฏิบัติตามแผน)

โดยมีข้อเสนอแนะจากการดำเนินโครงการ ดังนี้ 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน ได้รับรู้ถึงมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีทางอาญาปกติ ที่เปิดโอกาสให้เด็ก ผู้เสียหาย ชุมชน ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหา และเป็น การคืนเด็กที่สูญเสียโดยไม่สร้างตราบาป และผลกระทบต่อกระบวนการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ผู้เสียหายก็ ได้รับการชดเชยเยียวยา ชุมชนสังคมมีความปลอดภัยสงบสุข ต่อยอดจากโครงการที่ได้จัดทำแผนพบ ประชาสัมพันธ์มาตรการพิเศษ ที่ได้ดำเนินการจัดทำสารคดีชีวิตเด็กและเยาวชนที่หันเหคดี รวมถึงอินโฟกราฟฟิคขั้นตอนการดำเนินการมาตรการพิเศษ การจัดสัมมนาทางวิชาการ 2) สร้างความรับรู้และความเข้าใจร่วมกันต่อกระบวนการในการใช้มาตรการพิเศษ (ยุติธรรม สมานฉันท์) แทนการดำเนินคดีอาญากับหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ศาลเยาวชนและครอบครัว อัยการฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว และสถานพินิจและ คွ่มครองเด็กและเยาวชน 3) เพิ่มกระบวนการรับรู้ในส่วนตำรวจในประเด็นหรือเพิ่มเติมตาม ม. 89 และหารือร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติถึงการติดตามเด็กที่ไม่ปฏิบัติตามแผนและจะต้อง กลับมาดำเนินคดีตามปกติ 4) หาแนวทางปฏิบัติกรณีศาลให้นายประกันถอนเงินประกัน ในวันไต่สวนแผนฯ เนื่องจากศาลประสงค์จะอำนวยความสะดวกให้กับนายประกันซึ่งเป็นผู้ปกครอง ของเด็กหรือเยาวชนที่มาศาลในวันดังกล่าว เป็นการประหยัดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่าย แต่เมื่อเด็กที่ ได้ถอนเงินประกันไม่ปฏิบัติตามแผนและศาลไม่มีอำนาจในการออกหมายจับในข้อหาหนีประกัน ทำให้ติดตามตัวเด็กกลับมาดำเนินคดีตามปกติได้ยาก 5) สำรวจต้นทุนทรัพยากรที่ใช้ในกระบวนการ แต่ละราย (Unit Cost) ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2562 ของสถานพินิจและคွ่มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ เพื่อใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณของแต่ละหน่วยงานต่อไป 6) มีการกำกับติดตามและ ประเมินผลการนำมาตรการพิเศษไปใช้ โดยจัดให้มีการนิเทศติดตามงานตามภูมิภาคหรือพื้นที่ที่มี ปัญหาอุปสรรค หรือจัดประชุมทบทวนปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน รวมทั้งการหาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น ๆ ได้นำไปปรับใช้กับบริบทพื้นที่ของตน 7) เพิ่มตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ซึ่งจะต้องวัดได้จากการทำแผนสำเร็จและอัยการสั่งไม่ฟ้อง รวมไปถึงการที่ เด็กไม่กระทำผิดซ้ำและมีชีวิตที่ดี (Good Life Model) ครบใน 5 ด้าน คือ มีการศึกษาหรือมีงานทำ มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งมีสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว ชุมชน มีการคบเพื่อนที่ดี และมีการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ 8) ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับเด็กและเยาวชนทุกคนที่เข้าสู่มาตรการพิเศษแทน

การดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องมาตรา 86 และไม่กระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปี หลังอัยการสั่งไม่ฟ้องกับ เด็กและเยาวชนที่คดีไม่เกิน 5 ปี แต่ไม่ได้ใช้มาตรการพิเศษฯ และเด็กและเยาวชนที่เข้ามาตรการพิเศษ ในชั้นหลังฟ้องตามมาตรา 90 และชั้นก่อนมีคำพิพากษามาตรา 132 เพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน (benchmark) ของการกระทำผิดซ้ำของเด็ก และเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษเปรียบเทียบกับเด็ก เยาวชนกลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ และ 9) เพิ่มศักยภาพในการเป็นผู้ประสานการประชุมอย่างเป็นมืออาชีพ สามารถเป็นวิทยากรตัวคูณให้กับบุคลากรในหน่วยงานได้ในการรองรับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น หรือ บุคลากรมีการโยกย้าย

ระยะที่ 3

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 3 : การเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง และเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการ ดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ได้แก่ 1) การสำรวจประสิทธิภาพ ของการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2559 – (เดือนพฤษภาคม) 2562 2) การศึกษาต้นทุนทรัพยากร ในการจัดประชุมจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559- (เดือนพฤษภาคม) 2562 3) การศึกษาเปรียบเทียบผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการแทนการดำเนินคดี อาญา มาตรา 86 มาตรา 90 และ มาตรา 132 ภายใน 3 ปี และศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559-2561 4) ลงพื้นที่ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการองค์ความรู้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องใน 5 พื้นที่ ได้แก่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร, จังหวัดชลบุรี, จังหวัดเชียงราย, จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้เข้าร่วมจากผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตำรวจ พนักงานอัยการ ศาลเยาวชนและครอบครัว และเครือข่ายชุมชน รวมถึงผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 30 จังหวัด 5) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานคุมประพฤติด้าน การหันเหคดีและงานสัมมนาวิชาการว่าด้วยการหันเหคดีด้วยยุติธรรมสมานฉันท์ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม ทั้งสิ้น 129 ราย ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงานคดี และพนักงานคุมประพฤติ จากสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย บุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ สำนักงานอัยการจังหวัด ศาลเยาวชนและครอบครัว และเครือข่ายชุมชน รวมถึงเด็กหรือ เยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่ง เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ชุมชน รวมถึงผู้เสียหายด้วยหากคดีนั้นเป็นคดีที่มีผู้เสียหาย ซึ่งมีเงื่อนไขตรงกับข้อกำหนดในการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา โดยเป็นการวิจัย รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีรูปแบบผสมผสานทั้งการเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอน การศึกษา ดังนี้

1. การสำรวจประสิทธิภาพการใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแต่ละกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการเสนอใช้ กระบวนการจัดทำแผน กระบวนการพิจารณาเห็นชอบกับแผนของพนักงานอัยการ กระบวนการติดตามการปฏิบัติตามแผน กระบวนการพิจารณาไม่คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ และการสำรวจต้นทุนทรัพยากรที่ใช้ในการประชุม จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนที่ผ่านการเสนอใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง มาตรา 86 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 ถึง เดือนพฤษภาคม 2562 เครื่องมือคือแบบสำรวจประสิทธิภาพการใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องและแบบสำรวจต้นทุนทรัพยากรที่ใช้ในการประชุมจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการออกหนังสือเวียน มีระยะเวลาในการสำรวจทั้งสิ้น 27 วัน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และความสัมพันธ์ของข้อมูล

2. การศึกษาเปรียบเทียบผลการกระทำผิดซ้ำ การศึกษาเปรียบเทียบผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ใช้อนุมาตรการแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา 86 มาตรา 90 มาตรา 132 และศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติ ภายใน 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559-2561 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือเด็กและเยาวชนที่ใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง (มาตรา 86) และปฏิบัติตามแผนสำเร็จ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2561 จำนวน 3,518 ราย เด็กและเยาวชนที่ใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณา (มาตรา 90) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2561 จำนวน 161 ราย เด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งให้ใช้อนุมาตรการแทนการพิพากษามาตรา 132 ทั้งวรรค 1 และ วรรค 2 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2561 จำนวน 16,298 ราย เด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2561 จำนวน 8,060 ราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยี สารสนเทศกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกลุ่มพัฒนาระบบงานคดี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – ปีงบประมาณ 2561 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและจัดเรียงตามแบบฟอร์ม การตรวจทะเบียนประวัติอาชญากร ในโปรแกรม Excel และนำข้อมูลที่สมบูรณ์ส่งต่อให้กลุ่มเรียนรู้ศาสตร์พระราชและการพัฒนานวัตกรรม เพื่อส่งข้อมูลไปตรวจประวัติการกระทำผิดซ้ำที่กองประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และความสัมพันธ์ของข้อมูล

3. การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ 1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มประสานกิจกรรมชุมชน พนักงานคุมประพฤติ ในพื้นที่ 5 ภาคทั่วประเทศ ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) บุคลากรจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการใช้อนุมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ได้แก่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้แทนจากศาลเยาวชนและครอบครัว และเครือข่ายชุมชน ในพื้นที่ 5 ภาคทั่วประเทศ ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ใน

การศึกษาคือแบบสอบถาม โดยแบ่งชุดคำถามตามกระบวนการทำงานของการใช้มาตรการพิเศษ โดยกลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง สอบถามเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงาน ข้อขัดข้อง ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการแต่ละขั้นตอนและปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ส่วนกลุ่มบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก สอบถามเกี่ยวกับข้อขัดข้อง ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องร่วมกับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมถึงบทบาทของแต่ละหน่วยงานและแนวทางการทำงานร่วมกันในพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องในพื้นที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนทั่วประเทศ 5 พื้นที่ โดยมีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานจากสถานพินิจและพื้นที่แต่ละพื้นที่เข้าร่วมประมาณ 7-8 หน่วยงาน กิจกรรมประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 ศึกษาแผนแก้ไข บำบัดฟื้นฟูและแนวทางการติดตามการปฏิบัติตามแผนของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผนสำเร็จ และกระทำผิดซ้ำและสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยพนักงานคุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานการประชุม กิจกรรมที่ 2 เสวนาปัญหา อุปสรรค และหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหการดำเนินงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องที่ผ่านมา และในปัจจุบัน ร่วมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พนักงานสอบสวนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อัยการ จากสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและ ครอบครัว และเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา กิจกรรมที่ 3 นำเสนอกรณีศึกษาเด็กและ เยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องที่ประทับใจหรือทำทนายสำหรับ ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 2 กรณี ประกอบด้วยกรณีที่ปฏิบัติตามแผนสำเร็จ และกรณีที่ไม่สำเร็จ เพื่อหา ปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้น ก่อนฟ้อง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูลการประชุมในแต่ละกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้การพรรณนาความ (Descriptive) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มประสาน กิจกรรมชุมชน พนักงานคุมประพฤติ และบุคลากรจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการใช้ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ได้แก่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้แทนจากศาลเยาวชนและครอบครัว และเครือข่ายชุมชน ด้วยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ผลการดำเนินการสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้น ก่อนฟ้อง จากการสำรวจประสิทธิภาพการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้เสนอใช้ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา 86 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ

พ.ศ. 2553 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – เดือนพฤษภาคม 2562 ทั้งหมด 5,997 ราย เมื่อนำมาจำแนกตามขั้นตอนของการดำเนินการแล้วพบว่า มีเด็กและเยาวชนที่สามารถจัดทำแผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูได้สำเร็จจำนวน 5,933 คน คิดเป็นร้อยละ 98.93 และเมื่อนำแผนฯ ดังกล่าว เสนอต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา พบว่า พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนฯ ของเด็กและเยาวชน ทั้งหมด 5,907 คน คิดเป็นร้อยละ 99.56 ขั้นตอนต่อมาคือเด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนครบถ้วนจำนวนทั้งสิ้น 4,598 คน คิดเป็นร้อยละ 77.84 ซึ่งอัยการเห็นชอบให้มีคำสั่งไม่ฟ้องเด็กและเยาวชนเหล่านั้นจำนวน 3,753 คน คิดเป็นร้อยละ 81.62 ซึ่งจากผลการศึกษาการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องกับเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมีเพิ่มมากขึ้นทุกปีตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 ที่มีการใช้เพียงร้อยละ 1.47 ของเด็กและเยาวชนที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีทั้งหมด ต่อมาในปีงบประมาณ 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 13.09 และ ร้อยละ 34.15 ในปีงบประมาณ 2561 และยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2562 (เดือนพฤษภาคม) อยู่ที่ร้อยละ 39.32 ซึ่งเพิ่มจากปีที่เริ่มแรกที่เริ่มโครงการถึง 26.26 ในส่วนกระบวนการจัดทำแผนฯ ประสบผลสำเร็จถึง ร้อยละ 98.93 เมื่อเสนอให้พนักงานอัยการพิจารณา พบว่า พนักงานอัยการพิจารณาเห็นชอบแผนฯ สูงถึง ร้อยละ 98.56 ภายหลังที่เยาวชนปฏิบัติตามแผนฯ มีผลการปฏิบัติตามแผนสำเร็จอยู่ที่ร้อยละ 77.84 ซึ่งในส่วนการปฏิบัติตามแผนฯ ของเด็กหรือเยาวชนมีปัจจัยที่เข้ามามีผลต่อการปฏิบัติตามแผนฯ ซึ่งหากจะเพิ่มประสิทธิภาพจะต้องทำให้เด็กและเยาวชนสามารถปฏิบัติตามแผนฯ สำเร็จ โดยจะต้องหาปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนสำเร็จ จากการศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความเสี่ยงและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนกับผลการปฏิบัติตามแผนฯ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีปฏิบัติตามแผนสำเร็จส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงและความจำเป็นอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 93.06 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้สอบถามจากผู้ปฏิบัติงานและพบว่าเด็กที่มีความเสี่ยงและความจำเป็นต่ำจะปฏิบัติตามแผนสำเร็จมากกว่าความเสี่ยงระดับอื่น

และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระดับความเสี่ยงและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนกับการกระทำผิดซ้ำ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีระดับความเสี่ยงและความจำเป็นภาพรวมในระดับสูงมีผลการกระทำผิดซ้ำร้อยละ 20 ซึ่งมากกว่าระดับความเสี่ยงและความจำเป็นต่ำและกลาง โดยเมื่อศึกษาในแต่ละด้านของเด็กและเยาวชน พบอีกว่าถึงแม้ความเสี่ยงและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนในภาพรวมจะเป็นระดับต่ำหรือกลางแต่หากเด็กและเยาวชนมีระดับความเสี่ยงด้านประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและระดับความเสี่ยงด้านประวัติเกี่ยวข้องกับกระทำผิดอยู่ในระดับสูง มีผลการกลับมากระทำผิดซ้ำถึงร้อยละ 17.39 และร้อยละ 100 ตามลำดับ และผลการศึกษาในด้านความจำเป็นของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีความจำเป็นด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน ความจำเป็นด้านภูมิหลังทางการศึกษาและสังคม และความจำเป็นด้านประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอยู่ในระดับสูงมีผลการกระทำผิดซ้ำมากกว่าเด็กและเยาวชนในระดับต่ำและระดับกลาง ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับผลการปฏิบัติตามแผนฯ ยังพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายปฏิบัติตามแผนสำเร็จมากที่สุดถึงร้อยละ 95.633 และฐานความผิดที่ปฏิบัติตามแผนฯ ไม่สำเร็จมากที่สุด คือ ฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพที่ผู้ปฏิบัติงานให้ข้อมูลว่าเด็กและเยาวชนที่มีฐานความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษจะได้รับการเสนอใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องเป็นจำนวน

มากกว่าคดีอื่น ๆ และในการปฏิบัติตามแผนเด็กและเยาวชนกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเกิดการเสพติดทำให้ปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผนสำเร็จ กับผลการกระทำผิดซ้ำของเด็ก พบว่า ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุดถึงร้อยละ 50 แต่เป็นฐานความผิดในคดีใหม่ ส่วนฐานความผิดยาเสพติดให้โทษกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีเดิม กล่าวคือกลับมาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูงถึง ร้อยละ 82.304 อีกทั้งในคดีฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับความสงบสุขและเสรีภาพฯ เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด และความผิดอื่นๆ พบว่าเด็กและเยาวชนกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีใหม่ส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติที่ให้ข้อมูลว่าปัญหาเสพติดมีเพิ่มมากขึ้นในเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มและในบางคดีที่เด็กหรือเยาวชนถูกดำเนินคดีมาในคดีที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเล็กน้อยเช่น ขับ เสพ หรือครอบครอง เมื่อสืบเสาะประวัติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกลับพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน มีการใช้สารเสพติดอย่างสม่ำเสมอและบางรายมีพฤติกรรมเป็นผู้ค้ามากกว่าผู้เสพ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกับผลการปฏิบัติตามแผนฯ พบว่าระยะเวลาของแผนฯ ในช่วง 1 – 3 เดือน เด็กและเยาวชนสามารถปฏิบัติตามแผนได้มากที่สุดถึงร้อยละ 97.175 ในทางกลับกัน หากระยะเวลาของแผนนานขึ้นก็จะทำให้เด็กหรือเยาวชนโอกาสปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จ โดยจากผลการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนที่แผนมีระยะเวลา 10 - 12 เดือน ปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จถึงร้อยละ 13.17 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานที่ให้ข้อมูลว่าระยะเวลาของแผนฯ มีผลต่อการปฏิบัติตามแผนของเด็กและเยาวชนซึ่งหากมีระยะเวลานานเด็กหรือเยาวชนก็จะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างชั่วโมงการบริการสังคมกับผลการปฏิบัติตามแผนฯ และจากผลการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีชั่วโมงการทำงานบริการสังคมอยู่ที่ 1-10 ชั่วโมงจะปฏิบัติตามแผนได้สำเร็จมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีชั่วโมงบริการสังคม 21-30 ชั่วโมง ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของแผนฯ กับผลการกระทำผิดซ้ำพบว่าระยะเวลาของแผนช่วง 4-6 เดือน เด็กทำผิดซ้ำมากที่สุด ร้อยละ 7.52 ส่วนระยะเวลาในช่วงอื่นๆมีผลกระทำผิดซ้ำใกล้เคียงกัน อีกทั้งการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของชั่วโมงบริการสังคมกับการกระทำผิดซ้ำพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีชั่วโมงบริการสังคม 21 - 30 ชั่วโมง กลับไปกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 7.35 มากกว่าจำนวนชั่วโมงอื่น ๆ จากการสอบถามผู้ปฏิบัติงานพบว่าปัจจัยในการกำหนดระยะเวลาของแผนฯ และให้มีชั่วโมงการทำงานบริการสังคมเพื่อให้เด็กหรือเยาวชนได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์แก่ตัวเอง ชุมชนและสังคม ซึ่งระยะเวลาของแผนฯ และจำนวนชั่วโมงการบริการสังคมพิจารณาตามความความรุนแรงของคดีและพฤติกรรม สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนแต่ละราย ซึ่งหากมีสภาพปัญหาที่ซับซ้อนก็อาจจะมีระยะเวลาของแผนฯ และชั่วโมงการทำงานบริการสังคมมากไปด้วย ซึ่งเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ เดิมมีปัญหาที่ซับซ้อนอยู่แล้วจึงมีความเสี่ยงที่จะกลับมากระทำผิดซ้ำสูง ซึ่งการจัดทำแผนแก้ไข บำบัดฟื้นฟูจึงต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาและความเหมาะสมของเด็กและเยาวชนในแต่ละรายเป็นสำคัญ

2. ต้นทุนต่อทรัพยากรที่ใช้ในการจัดประชุมจัดทำแผนมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง (UNIT COST) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2562 (ต.ค. 61 – พ.ค. 62) ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนต่อหน่วยทรัพยากรที่ใช้เฉลี่ยอยู่ที่คดีละ 859.82 บาท เป็นการรวบรวมข้อมูลเฉพาะค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมจัดทำแผนซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่ยังไม่ได้รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนหรือผู้ปกครอง รวมทั้งไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าจ้างบุคลากร ค่าสาธารณูปโภคอื่น ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบต้นทุนทรัพยากรต่อหน่วยของเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแบบปกติ โดยจากรายงานการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยการผลิต ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้สรุปภาพรวมต้นทุนต่อหน่วยของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อยู่ที่ 74,171 บาท และเมื่อแยกต้นทุนผลผลิตย่อย พบว่า 1) เด็กและเยาวชน ที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจระหว่างสอบสวนหรือรอการพิจารณาคดีจากศาลได้รับการจำแนกเกี่ยวกับยาเสพติด มีต้นทุนต่อหน่วย 128,846 บาท 2) เด็กและเยาวชนในคดีอาญาและผู้เยาว์ในคดีครอบครัวได้รับการสืบเสาะและจัดทำรายงานเสนอศาล มีต้นทุนต่อหน่วย 58,436.42 บาท และ 3) เด็กและเยาวชนที่ได้รับการควบคุมดูแลก่อนศาลพิพากษา และที่ศาลสั่งฝึกอบรมมีต้นทุนต่อหน่วยจำนวน 76,797 บาท

3. ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา 86 มาตรา 90 และ มาตรา 132 และศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติภายใน 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559-2561 จากการศึกษาพบว่า มาตรา 86 มีผลการกระทำผิดซ้ำสะสม 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 9.52 มาตรา 90 มีผลการกระทำผิดซ้ำสะสม 3 ปี ร้อยละ 23.21 มาตรา 132 ร้อยละ 24.85 และเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติมีผลการกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 26.86 ซึ่งจากผลการศึกษาการกระทำผิดซ้ำในแต่ละมาตรการที่ใช้กับเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทั้งในส่วนของ มาตรา 86 มาตรา 90 และมาตรา 132 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติ พบว่า มาตรา 86 มีผลการกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด แต่ทั้งนี้ยังไม่สามารถนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกันได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากมาตรา 86 วัดการกระทำผิดซ้ำหลังจากเด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนสำเร็จ แต่ในมาตรา 132 วัดผลการกระทำผิดซ้ำจากวันที่รับตัวเด็กเข้าสถานพินิจ และยังข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูลวันสิ้นสุดกระบวนการในระบบสารสนเทศที่ไม่มีครบถ้วน ซึ่งหากมีข้อมูลวันที่เด็กและเยาวชนสิ้นสุดกระบวนการและนำมาวัดผลการกระทำผิดซ้ำหลังวันสิ้นสุดกระบวนการก็จะทำให้สามารถได้ข้อมูลผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรา 132 ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนในมาตรา 90 ซึ่งเป็นมาตรการพิเศษที่อยู่ในความดูแลของศาลเยาวชนและครอบครัว และคดีที่ศาลสั่งคุมประพฤติ วัดผลการกระทำผิดซ้ำจากวันที่มีคำสั่งหรือมีคำพิพากษา อีกทั้งมีข้อมูลของเด็กและเยาวชนในระบบสารสนเทศของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่ครบถ้วน จึงไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้อย่างสมบูรณ์

4. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง ในพื้นที่ 5 พื้นที่จากการศึกษาพบว่าข้อค้นพบ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีรายละเอียดดังนี้

1) การดำเนินการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระบวนการคัดกรอง การนัดสอบปากคำเด็กและเยาวชนและผู้ปกครอง ในการคัดกรองเด็กและเยาวชนเพื่อเสนอใช้ มาตรการพิเศษฯ เจ้าหน้าที่มีเวลาเพียง 1-2 ครั้ง ในการสอบปากคำเด็กและเยาวชนก่อนจัดประชุม ทำให้ประเมินความประพฤติของเด็กและเยาวชนการควบคุมดูแลเด็กของผู้ปกครองได้ไม่เพียงพอ แม้จะมีการใช้แบบประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นด้วยก็ตาม ซึ่งหากพบว่าเยาวชนที่มีปัญหาเป็น พิเศษฯ ในสถานพินิจฯ บางพื้นที่จะมีการประชุมนักวิชาชีพก่อนที่พนักงานคุมประพฤติ เจ้าของ สำนวนจะเสนอใช้มาตรการพิเศษฯ ต่อผู้อำนวยการ โดยการประชุมนักวิชาชีพจะประกอบด้วย พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อประเมินความประพฤติ ของเด็กหรือเยาวชนและศักยภาพของผู้ปกครองในการ ควบคุมและติดตามดูแลเด็กและเยาวชนให้ ปฏิบัติตามแผนฯ โดยหากมีความเห็นต่างกันในการใช้มาตรการ พิเศษฯจะมีการออกเสียงโหวตเพื่อ หาข้อยุติ การเจรจากับผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่ยินยอม เนื่องจากยังไม่ให้อภัยและต้องการดำเนินคดี อาญาแก่เด็กและเยาวชนให้ถึงที่สุด ซึ่งเป็นกรณีที่ยากต่อการไกล่เกลี่ย เพราะหากพนักงานคุม ประพฤติไกล่เกลี่ยมากเกินไปอาจจะทำให้ผู้เสียหายมองว่าเกิดการลำเอียงและไม่ยุติธรรม ซึ่งในกรณีมี ผู้เสียหายส่วนใหญ่จะผ่านการพูดคุยในชั้นของพนักงานสอบสวนเบื้องต้นแล้ว หากมาถึงชั้นสถานพินิจฯ ก็จะสามารถไกล่เกลี่ยกันได้ยากขึ้น รวมถึงระยะเวลาเสนอใช้ภายใน 30 วันยังไม่สามารถบรรเทา ความรู้สึกของผู้เสียหายให้ลดลงได้มากเท่าที่ควร

การพูดคุยกับผู้ปกครองของเยาวชน ผู้ปกครองไม่ประสงค์จะให้ดำเนินการตาม มาตรา 86 เนื่องจากมีภาระในการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และปัญหาที่พบในปัจจุบัน คือ หลังจากจัดทำแผนฯ แล้ว ศาลเยาวชนและครอบครัวจะเรียกเด็กหรือเยาวชน และผู้ปกครองไป สอบถามถึงกระบวนการจัดทำแผนฯอีกครั้งว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ทำให้ผู้ปกครองเด็กและ เยาวชนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการมาดำเนินการหลายครั้ง จึงไม่ประสงค์ให้เด็กหรือเยาวชน ใช้มาตรการ พิเศษฯ เนื่องจากการดำเนินคดีปกติมีขั้นตอนที่รวดเร็วกว่าการดำเนินงานตามกระบวนการในแต่ละ พื้นที่ ความยุ่งยากในกระบวนการที่มีหลายขั้นตอน ตั้งแต่การคัดกรอง การประชุมจัดทำแผนการไต่ สอนของศาลฯ การดำเนินการตามแผน การติดตาม อีกทั้งในแต่ละขั้นตอนต้องจัดทำเอกสารประกอบ จำนวนมาก ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มประสาน กิจกรรมชุมชน จะต้องดำเนินงานข้างต้น แต่ด้วยข้อจำกัดในการมีบุคลากร เพียง 1- 2 คน และเรื่องเวลา ส่งผลให้ใน การคัดกรองเยาวชนเข้าใช้มาตรการพิเศษฯ หรือการติดตาม ช่วยเหลือสงเคราะห์เยาวชนให้ปฏิบัติ ตามแผนฯ ทำได้ไม่ครบถ้วนต่อเนื่อง ขาดแคลนทรัพยากรเนื่องจากการเพิ่มใช้มาตรการพิเศษฯ มากขึ้น การจัดประชุมจัดทำแผนฯ ในจังหวัดที่มีคดีจำนวนมาก เกิดปัญหาบุคลากร สถานที่และ งบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดการประชุมแยกเป็นรายกรณี จึงต้องจัดประชุมพร้อมกันหลายคดี โดย นั่งประชุมรวมกันคราวเดียวหลายคดี ทำให้การแสดงออกในการสำนึกในการกระทำผิด และขอโทษ ผู้ปกครอง/ผู้เสียหายทางอ้อม (ชุมชน) แสดงออกได้ยาก ซึ่งการแสดงออกถึงการสำนึกผิดนั้น เป็น กระบวนการสำคัญของการประชุมกลุ่มครอบครัว และการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มา ใช้ในการหันเหคดี การใช้มาตรการพิเศษฯในคดียาเสพติด การให้เด็กหรือเยาวชนที่ทำผิดคดีที่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติดใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง เนื่องจากว่าเด็กและ เยาวชนที่ถูกดำเนินคดีในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น คดีขบ เสพ ครอบครอง และพบประวัติ

ยุ่งเกี่ยวกับยา พบว่ามีพฤติกรรมเสพยารุนแรง สภาพแวดล้อมแล้วเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนแล้วแต่ข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะไม่มีพยานหลัก

2) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรู้เข้าใจความเข้าใจในกระบวนการของพนักงานสอบสวน แนวทางการดำเนินงานคดีมีนโยบายการปราบปราม การไต่สวนแผนฯและการคืนเงินประกันของศาลเยาวชนและครอบครัว เครือข่ายชุมชนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ

ปัจจัยที่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการมาตรการพิเศษฯ

- ผู้บริหารหน่วยงานมีความเข้าใจในหลักการของการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง และพร้อมที่จะให้โอกาสเด็กและเยาวชน
- กระบวนการคัดกรองเด็กและเยาวชนที่ดีที่ได้จากการการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนเชิงลึก
- กระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ต้องใช้เด็กเป็นศูนย์กลางในการจัดทำแผน
- กระบวนการติดตามแผน
- จัดทำช่องทางสื่อสารกับเด็กและเยาวชนหลากหลายช่องทาง
- การหาเครือข่ายภาคประชาชน ผู้นำชุมชน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็นเฉพาะ
- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในการทำงานและมีการแลกเปลี่ยนปัญหาอุปสรรคในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

3. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน ในสถานควบคุม

ประกอบด้วยดำเนินการใน 2 ระยะ ได้แก่ ระยะนำร่อง และระยะขยายผล

ระยะนำร่อง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนร่วมกับองค์กรทุนเพื่อเด็กและเยาวชนแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNICEF) ได้จัดทำ “โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน Youth Friendly Health Services (YFHS) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหสุขภาพในวัยรุ่น โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายได้แก่เด็กและเยาวชนทุกราย ครอบครัว เครือข่าย และเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ระยะการเตรียมการ ระยะดำเนินการ และระยะประเมินผล ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2560 - ธันวาคม 2561 ในพื้นที่หน่วยงานนำร่อง 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนชายบ้านเมตตา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยหน่วยงานนำร่องทั้ง 4 แห่งได้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่จัดทำขึ้นจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนในการร่วมกันทบทวนนโยบาย มาตรฐาน คู่มือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสุขภาพของกรมพินิจฯ และมาตรฐาน Youth Friendly Health Services มาปรับปรุงพัฒนาให้มีความเป็นมาตรฐานสากล และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภายนอก ครอบคลุมการดูแลเด็กและเยาวชนใน 4 องค์ประกอบตามมาตรฐาน ได้แก่

- องค์ประกอบที่ 1 คือการบริหารจัดการ หมายถึง การที่หน่วยงานมีนโยบายที่เป็นมิตรด้วยการให้บริการที่เหมาะสมครบวงจรสอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานของสหประชาชาติในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการทำงานเป็นทีมให้บริการที่เป็นมิตร มีการจัดเก็บข้อมูลด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนที่ครอบคลุมเป็นระบบ เป็นความลับ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินปรับปรุง และถอดบทเรียนการดำเนินงาน โดยให้บุคลากรเด็กและเยาวชน เครือข่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงานอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานด้วยทรัพยากรที่เพียงพอและการสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

- องค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างความต้องการในการใช้บริการ มีการดำเนินการที่ให้ความสำคัญที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยการยกระดับคุณภาพการให้บริการ โดยมีการประเมินความพึงพอใจของการให้บริการจากเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ และเครือข่าย เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมของ ครอบครัว และเครือข่ายภายนอกมามีส่วนในการจัดระบบบริการสุขภาพภายในสถานควบคุม และการดูแลอย่างต่อเนื่องเมื่อเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านสุขภาพที่หลากหลาย ทั้งเด็กและเยาวชน ครอบครัว เครือข่าย และหลายช่องทาง ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และถอดบทเรียนการทำงานกับเครือข่ายเพื่อเรียนรู้ และต่อยอดพัฒนาให้เกิดรูปแบบ/นวัตกรรมการให้บริการที่เข้าถึงเด็กและเยาวชน

- องค์ประกอบที่ 3 บริการที่ครอบคลุมความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาคุณภาพการบริการที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูตามมาตรฐาน ครอบคลุมกับทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง เด็กและเยาวชน ครอบครัว เครือข่าย โดยการทำงานมุ่งเน้นที่ผู้รับบริการโดยตรงคือเด็กและเยาวชน และใช้กระบวนการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมในทุกขั้นตอน มีกระบวนการให้บริการที่เป็นมิตร ครอบคลุมความต้องการของเด็กและเยาวชน รวมถึง การกินอยู่ หลับนอนของเด็กและเยาวชน ทั้งในด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษาและการฟื้นฟู โดยคำนึงถึงพัฒนาการ สิทธิ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการรักษาความลับในทุกจุดบริการ

- องค์ประกอบที่ 4 ด้านระบบบริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนมีการจัดสถานที่ให้บริการ ทั้งด้านอาคารสถานที่ ลักษณะทางกายภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อย และคำนึงถึงสุขอนามัยและความปลอดภัย เอื้อให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านสุขภาพ ด้านปัจจัยพื้นฐาน การศึกษาทั้งสามัญและวิชาชีพ และมีระบบการดูแลและส่งต่อเพื่อรับบริการต่างๆ มีผู้ให้บริการที่เป็นมิตร มีความพร้อมในการดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน ได้รับ

การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องและให้บริการที่เป็นมิตร มีการทำงานที่เป็นทีมนักวิชาชีพ และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

กิจกรรมที่สำคัญในโครงการ ประกอบด้วย

- การตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนโดยแพทย์และจิตแพทย์
- การมีส่วนร่วมของครอบครัวและเครือข่ายด้านสุขภาพในพื้นที่ในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชน
- การพัฒนาองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ และเด็กและเยาวชน
- การสนับสนุนอุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการบริการสุขภาพ
- การดำเนินการเรื่องความปลอดภัยในการจัดการเหตุในภาวะฉุกเฉิน
- การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ เครือข่าย ในการจัดบริการด้าน

สุขภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเยาวชน โดยมีการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นระยะ

โดยเป็นการบูรณาการความร่วมมือทั้งกับหน่วยงานภายในของกรมพินิจฯ และหน่วยงานอื่นทั้งด้านสาธารณสุขและกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค กรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานด้านสุขภาพ และองค์การเครือข่ายในพื้นที่ ซึ่งผลการศึกษาในโครงการสามารถสรุปได้เป็น 2 ประเด็นคือ

1. ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยตามโครงการคือ ประกอบด้วย

- 1) คู่มือมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
- 2) สื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
- 3) บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของเด็ก

และเยาวชนได้ และผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมกับเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ ครอบครัว และเครือข่าย และหน่วยงานทั้ง 4 แห่งได้มีการขอรับการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากคณะกรรมการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งหน่วยงานนำร่องทั้ง 4 แห่ง ได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร โดยมีผลข้อมูลความพึงพอใจของเด็กและเยาวชน ครอบครัว เครือข่าย ต่อการจัดบริการด้านสุขภาพของสถานควบคุม พบว่าระดับความพึงพอใจของเด็กและเยาวชนอยู่ที่ร้อยละ 90.21 ระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 93.15 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ที่ร้อยละ 89.80 และระดับความพึงพอใจของเครือข่ายอยู่ที่ร้อยละ 89.52

2. ผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมกับเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ ครอบครัว และเครือข่าย มีดังนี้

2.1 ผลที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน

- เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพโดยนักวิชาชีพ และได้รับการดูแลส่งต่ออย่างเหมาะสม

- เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถอธิบาย และดูแลสุขภาพเจ็บป่วยของตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นได้

- มีการสร้างเด็กและเยาวชนแกนนำด้านสุขภาพ (อสม.น้อย/เด็กและเยาวชนจิตอาสา) และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อน
- เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสุขภาพ การปรับปรุงระบบบริการสุขภาพของหน่วยงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ เครือข่าย
- เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่องจากครอบครัว และเครือข่าย

2.2 ผลที่เกิดจากการทำงานกับครอบครัว

- มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บริการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพให้กับครอบครัว โดยวิทยากรด้านสุขภาพจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข
- ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน บทบาทหน้าที่ของพ่อ/แม่ ทักษะการดูแลลูกวัยรุ่น
- ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการดูแลเด็กและเยาวชน
- ครอบครัวทราบแนวทางการร่วมมือในการดูแลเด็กและเยาวชน และช่องทางการติดต่อประสานงานที่เพิ่มขึ้น ร่วมสนับสนุนและเชื่อมโยงระบบการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

2. ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานกับเครือข่าย

- สถานควบคุมมีเครือข่ายที่ครอบคลุมโดยมีเครือข่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น ให้ความร่วมมือในการประสานงาน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน และร่วมกันพัฒนางานการบริการสุขภาพครบวงจร
- มีแนวทางการดูแลและส่งต่อ โดยร่วมกันวางแผนการดำเนินงานช่วยเหลือติดตามเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาสุขภาพ
- มีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเฝ้าระวังส่งเสริม และป้องกันปัญหาสุขภาพของเด็กและเยาวชน
- เครือข่าย เจ้าหน้าที่ ทราบปัญหาของเด็กและเยาวชน และสถานควบคุม และมีความเข้าใจความต้องการของเด็กและเยาวชน มากขึ้น
- เครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน
- เครือข่าย เจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชนร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา และแนวทาง
- การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา
- เครือข่ายมีโอกาสนในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เช่น การถ่ายทอด
- องค์ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพของสถานควบคุม การนำเสนอปัญหาของสถานควบคุมกับเวทีในระดับจังหวัด การบรรจุแผนการดำเนินงานกับสถานควบคุมลงในแผนการดำเนินงานประจำของหน่วยงาน รวมถึงการหาเครือข่ายที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของสถานควบคุมเพิ่มเติม

4. ผลที่เกิดขึ้นกับระบบบริการด้านสุขภาพภายในสถานควบคุม

- หน่วยงานได้วิเคราะห์ตนเองว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และจะพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างไรบ้าง
- หน่วยงานเกิดการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติงานที่ผ่านมา และความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน และเครือข่าย การตระหนักและให้ความสำคัญของความเป็นมิตรกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น การรักษาความลับ ความเป็นส่วนตัว การคำนึงถึง พัฒนาการ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่ทันสมัย น่าสนใจ หลากหลายประกอบการสอน ทำให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
- มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้ จัดทำรายงานสถิติของหน่วยงาน ทำให้เห็นภาพแนวโน้มของสถานการณ์ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง และเกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลต่างๆ และเกิดนวัตกรรมและการบูรณาการงานด้านสุขภาพภายในสถานควบคุม
- เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในสถานควบคุม ซึ่งทำให้เห็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือขาดการส่งต่อกันในแต่ละส่วน เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่ชัดเจน ครอบคลุมการดำเนินงาน และสามารถเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานในสังกัดต่อไป
- สร้างระบบการทำงานกับเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดการบูรณาการความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน ระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ และการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกด้านสาธารณสุข ได้แก่ กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต และกรมควบคุมโรค และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กรมราชทัณฑ์

ระยะขยายผล

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ร่วมกับองค์กรทุนเพื่อเด็กและเยาวชนแห่งสหประชาชาติประจำ ประเทศไทย (UNICEF) จัดทำกิจกรรม “การพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการขยายผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม เพื่อให้หน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศได้รับทราบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเดิมและวางแผนการดำเนินงานการพัฒนาด้านการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กในสถานควบคุมตามบริบทของหน่วยงานตนเองอันจะนำไปสู่การรับรองมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการส่งเสริมศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพของตนเองและเพื่อนได้ และได้รับบริการด้านสุขภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพจำเป็นและความต้องการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป โดยในการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข มีกิจกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาศักยภาพของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนใน 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขยายผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 – 31 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมบัดดี โอเรียนทอล ริเวอร์ไซด์ จังหวัดนนทบุรี และครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 – 4 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมทีเคพาเลซ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 15 แห่ง (ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ พยาบาล นักวิชาการ อบรมและฝึกวิชาชีพ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แห่งละ 5 คน จำนวนรวม 160 คน) ซึ่งเป็นการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเจ้าหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและการศึกษาดูงานที่บ้านกรุณา ทำให้เจ้าหน้าที่ได้ทราบหลักการแนวคิด รายละเอียดในการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนได้นำประสบการณ์ความสำเร็จ การแก้ไข ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานนำร่องปรับใช้ในการดำเนินงานตามบริบทของหน่วยงานตนเอง ตลอดจนมีแนวทางในการดำเนินงานในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรภายในสถานควบคุมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข 2) จัดประชุมเตรียมความพร้อมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม เมื่อวันที่จันทร์ ที่ 25 พฤศจิกายน 2562 เวลา 09.00 – 15.30 น. ณ ห้องประชุมกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (พินิจ 1) โดยมีคณะกรรมการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอผลการประเมินตนเองของศูนย์ฝึกฯ พร้อมทั้งหารือแนวทางและการวางแผนการลงตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรและดำเนินการลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินรับรองคุณภาพ มาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง ระหว่างวันที่ 4 ธ.ค. 2562 – 17 ม.ค. 2563 โดยได้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนให้ข้อเสนอแนะ ในการยกระดับหน่วยงานให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร สำหรับเด็กและเยาวชนโดยได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตรฯ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานขยายผล ทั้ง 15 แห่งได้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ซึ่งส่วนใหญ่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม จากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

ผลที่ได้จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุขคือ

1. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทราบถึงแนวทางในการดำเนินงาน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน

2. บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนได้

3. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนได้รับทราบข้อเสนอแนะและโอกาสในการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพ มาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ กรมอนามัย ในการเป็นที่ปรึกษาโครงการและร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งหน่วยงานจำนวน 13 แห่งได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานอีกจำนวน 2 แห่ง จะต้องมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพเพื่อขอรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในโอกาสต่อไป ทั้งนี้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ผู้ปกครองและเครือข่าย ต่อการจัดบริการด้านสุขภาพของสถานควบคุม พบว่ามีระดับผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมของเด็กและเยาวชนอยู่ที่ร้อยละ 95.56 ระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 95.39 ส่วนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ที่ร้อยละ 99.34 และระดับความพึงพอใจของเครือข่ายอยู่ที่ร้อยละ 98.54 โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 15 แห่ง โดยภาพรวม ดังนี้

1. หน่วยงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน ใน สถานควบคุม – หน่วยงานทั้ง 15 แห่ง ทำแบบประเมินตนเองผ่านเกณฑ์ในระดับที่ 2 หน่วยงานจำนวน 13 แห่ง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตร สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม และมีหน่วยงาน จำนวน 2 แห่ง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

2. สุขภาพของเด็กและเยาวชนในหน่วยงาน จำนวนเด็กที่ได้รับการประเมินสุขภาพจำนวน 2,971 คน ร้อยละ 100 (จำนวน 596 คน) ของเด็กและเยาวชนที่เจ็บป่วยหรือเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพ ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ตามสภาพปัญหา โดยพบว่าส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนมีปัญหาสุขภาพทางด้านทันตกรรมและโรคผิวหนัง ร้อยละ 100 (จำนวน 2,416 คน) ของเด็กและเยาวชนที่มีสุขภาพดีได้รับการส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละ 100 (จำนวน 51 คน) ของเด็กและเยาวชนที่เจ็บป่วยทางจิต จำนวน 51 คน ได้รับการดูแลที่เหมาะสม โดยพบว่าส่วนใหญ่ เด็กและเยาวชนมีอาการซึมเศร้าและวิตกกังวล

3. มีเครือข่ายที่ให้บริการด้านสุขภาพแก่เด็กและเยาวชนในหน่วยงานเพิ่มขึ้น จำนวนเครือข่ายเดิม 240 แห่ง จำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น 124 แห่ง

4. ร้อยละของความพึงพอใจของเด็ก เยาวชน เจ้าหน้าที่ ครอบครัว และเครือข่าย ที่มีต่อระบบบริการสุขภาพ ความพึงพอใจของเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ ครอบครัวและเครือข่าย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ทุกหน่วยงานมีผลการประเมินความพึงพอใจ ของเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ ครอบครัว และ เครือข่าย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 รายละเอียดดังนี้ ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในการจัดบริการด้านสุขภาพ ร้อยละ 99.34 (จำนวน 910 คน) เครือข่ายมีความพึงพอใจในการจัดบริการด้านสุขภาพ ร้อยละ 98.54 (จำนวน 306 คน) เจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในการจัดบริการด้านสุขภาพ ร้อยละ 95.39 (จำนวน 893 คน) เด็กและเยาวชนมีความพึงพอใจในการจัดบริการด้านสุขภาพ ร้อยละ 95.56 (จำนวน 2,968 คน)

5. ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชน ร้อยละ 91.55 (จำนวน 969 คน) ของเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชน

6. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และการวางแผนครอบครัว ร้อยละ 93.90 (จำนวน 2754 คน) ของเด็กและเยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและการวางแผนครอบครัว (มีผลการประเมินผ่าน)

7. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนาทักษะชีวิตให้มีภูมิคุ้มกันและ มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ลดพฤติกรรมเสี่ยง (ทางเพศ ยาและสารเสพติด บุหรี่ แอลกอฮอล์) ร้อยละ 96.66 (จำนวน 2,827 คน) ของเด็กและเยาวชนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตให้มีภูมิคุ้มกัน และมีพฤติกรรม สุขภาพที่ดี ลดพฤติกรรมเสี่ยง (มีผลการ ประเมินผ่าน)

8. ระดับของการพัฒนาให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องทั้งการใช้ข้อมูลข่าวสาร การจัดการความรู้ จนเกิดนวัตกรรมและการบูรณาการ มีการประชุมประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน ภายในหน่วยงาน 15 แห่ง จำนวน 219 ครั้ง จำนวนนวัตกรรมที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการฯ จำนวน 28 เรื่อง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) ควรมีการขยายผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับในสังกัดทั่วประเทศ ซึ่งสามารถใช้รูปแบบมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรได้ โดยศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนชายบ้านเมตตาเป็นพื้นที่นำร่องที่สามารถเป็นต้นแบบในการดำเนินการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับ โดยในส่วนการตรวจเยี่ยมประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานสามารถขอความอนุเคราะห์โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายจากกระทรวงสาธารณสุขในเขตท้องที่ ไม่ว่าจะเป็นกรมอนามัย กรมสุขภาพจิต และกรมควบคุมโรค เพื่อความสะดวกในการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมประเมิน และเข้าถึงการให้บริการในเขตท้องที่ต่าง ๆ โดยควรมีการอบรมให้ความรู้กับคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม เพื่อสร้างความเข้าใจในการตรวจประเมินให้มีมาตรฐานเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข 2) ควรมีการต่อยอดการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุข ในเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในทุก ๆ ขั้นตอน โดยการจัดทำและพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง โดยส่งเสริมศักยภาพแกนนำเยาวชนและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมี

ความตระหนักในเรื่องของสุขภาพ และผลักดันให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และมีแรงจูงใจที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของตนเอง 3) ควรมีการให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตร โดยการผลักดันให้พัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตร สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องภายใต้ระบบปกติในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชน รวมถึงการกำกับติดตามประเมินผลหน่วยงานที่ผ่านการประเมินรับรองเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินการจนสามารถขยายผลได้ครบทั่วประเทศ และยังคงอยู่ในระบบการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน 4) ควรมีการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น การจัดสรรอัตรากำลังที่เหมาะสมกับจำนวนเด็กและเยาวชน การสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหรือซ่อมแซมอาคารสถานที่ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ได้แก่ 1) ควรเพิ่มระยะเวลาในการตรวจเยี่ยมประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม จากเดิมใช้ระยะเวลา 1 วัน เป็นใช้ระยะเวลา 2 วัน เพื่อให้คณะกรรมการตรวจเยี่ยมประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุมในทุกองค์ประกอบได้เยี่ยมชมพื้นที่ทั้งหมดภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยจะนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับและพัฒนาการให้บริการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพ ระบบบริการสุขภาพที่เป็นอยู่ เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน/ผลลัพธ์ ในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน ตั้งแต่กระบวนการแรกเริ่มเด็กและเยาวชน จนกระทั่งปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม 3) ควรมีการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมของระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและ เยาวชน เช่น การนำความคิดใหม่ ๆ วิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรืออาจจะได้รับการปรับปรุง จากสิ่งดั้งเดิมให้ดีขึ้นให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย เช่น การปรับปรุงคุณภาพบริการที่ทำให้เด็กเข้าถึงและใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็วการลดขั้นตอน เป็นต้น 4) ควรส่งเสริมให้หน่วยงานที่ผ่านการรับรองคุณภาพระบบการบริการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมแล้วและหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นระบบพี่เลี้ยง (mentoring) และโค้ชชิ่ง (coaching) ให้คำปรึกษาและแนะนำการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตร สำหรับหน่วยงานใหม่ที่ขอรับการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถขยายผล การพัฒนาระบบบริการสุขภาพไปยังพื้นที่ใหม่ ๆ อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานส่งต่อระหว่างหน่วยงานในเขตท้องที่ โดยมีการประชุม/อบรมเพื่อทำความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่รวมถึงยังเป็นการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรของหน่วยงาน ที่ผ่านการรับรองคุณภาพระบบการบริการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมแล้วให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC

เป็นการศึกษาวิจัยผลการดำเนินโครงการ “การพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ” โดยมีระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี (2556 - 2559) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางเลือกอื่นในการปฏิบัติต่อเด็กแทนการควบคุมตัว โดยการใช้ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและรับเด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม มีวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย รวมถึงการให้ความสำคัญกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในสถานควบคุมเทียบเท่ากับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน เน้นการเชื่อมต่อการบริหารจัดการโดยร้อยเรียงกระบวนการทำงานตั้งแต่แรกเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนถึงปล่อยตัวคืนสู่สังคม รวมทั้งจัดระบบการติดตามช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนและครอบครัวภายหลังการคืนกลับสู่ชุมชน มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อลดความเสี่ยงปัญหาด้านพฤติกรรมและการกระทำผิดซ้ำ

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาบริบททั่วไปขององค์กรและวิเคราะห์หน่วยงานนำร่องเกี่ยวกับความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของเยาวชนในระหว่างการฝึกอบรม การสร้างความคุ้นเคย ความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับเยาวชนและชุมชน ระยะที่ 2 เป็นการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาโดยนำ Best Practice โปรแกรม Work-Wise เพื่อเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมขององค์กร 180 ประเทศเนเธอร์แลนด์ มาใช้กำหนดกระบวนการแก้ปัญหา และจัดทำหลักสูตรผู้ปฏิบัติหน้าที่ Individual Routing Counselor (IRC) ระยะที่ 3 เป็นการสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลงโดยคัดเลือกผู้ปฏิบัติหน้าที่ Individual Routing Counselor (IRC) เพื่อสร้างให้เกิดการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ระยะที่ 4 เป็นการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC โดยทำการประเมิน 3 รูปแบบ คือ การถอดบทเรียนการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ การวิเคราะห์ความคุ้มค่า-ประโยชน์ และการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลผู้ปฏิบัติงาน IRC และ ระยะที่ 5 เป็นการประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในองค์กร โดยมีรูปแบบและหลักสูตรในการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC

โดยทำการศึกษาวิจัยในเขตพื้นที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 จำนวน 75 คน ที่มีระยะเวลาการฝึกอบรมเหลือไม่เกิน 2 ปีและผ่านกระบวนการจำแนกและกำหนดระดับปัญหา กลุ่มที่สองเป็นเยาวชนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยองมีคำสั่งให้เยาวชนชดเชยตามมาตรา 132 วรรค 1 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จำนวน 20 คน ให้เข้ารับการดูแลโดยผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC โดยจะต้องผ่านกระบวนการจำแนกและกำหนดระดับปัญหา ประเมินสภาพปัญหาโดยใช้วิธีการประเมินและจัดกลุ่มเยาวชนตามระดับปัญหา 4 กลุ่ม จากการพิจารณาถึงความพร้อมของพฤติกรรมและครอบครัว โดยแบ่งเป็นกลุ่ม A คือ พร้อมทั้งด้านพฤติกรรมและครอบครัว กลุ่ม B คือ พร้อมด้านพฤติกรรมแต่ครอบครัวไม่พร้อม กลุ่ม C คือ พฤติกรรมไม่พร้อมแต่ครอบครัวมีความพร้อม และกลุ่ม D คือ ไม่มีความพร้อมทั้งด้านพฤติกรรมและครอบครัว โดยได้กลุ่มประชากรตามระดับปัญหา คือ กลุ่ม A มีจำนวน 0 คน กลุ่ม B มีจำนวน 27 คน กลุ่ม C มีจำนวน 40 คน และกลุ่ม D มีจำนวน 28 คน รวม จำนวน 95 คน

บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ภายใต้โครงการฯ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหลักตรงตามที่กำหนดจำนวน 6 คน โดยแต่ละคนจะดูแลเด็กและเยาวชน จำนวน 16 คน มีหน้าที่หลักคือการจัดทำแผนการดำเนินชีวิต (Life Plan) ของเด็กหรือเยาวชนเฉพาะรายเพื่อกำหนดวิธีการ ดูแล ช่วยเหลือ ติดตาม เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมและภายหลังปล่อยตัวให้คำปรึกษา แนะนำ พัฒนาทักษะทางจิตใจ อารมณ์ สังคม และส่งเสริมพัฒนาการ โดยมุ่งเน้นการเสริมพลังในตนเอง และมองเห็นศักยภาพของตนเองในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง บริหารจัดการแหล่งทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อสนับสนุนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมและภายหลังได้รับการปล่อยตัวโดยมีแนวทางในการดูแลเด็กและเยาวชนตามโปรแกรม Work-Wise ที่พยายามเสริมสร้างโอกาสให้เยาวชนได้พัฒนาทุนทางสังคมตั้งแต่ฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯ และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนอยู่นอกศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทำให้มีโอกาสสร้างสัมพันธภาพกับครอบครัวและผู้คนในสังคม เกิดความตระหนักและยอมรับในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จากการทำงานและการศึกษาในบริบทแวดล้อมของสังคมมากกว่าการเรียนรู้แบบมีข้อจำกัดอยู่ ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการ และลดความเสี่ยงการกระทำผิดซ้ำ ด้านการศึกษาและด้านการทำงานที่ตรงกับ ความสนใจและความถนัดด้านครอบครัวที่มีความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และด้านการใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน

จากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการติดตามดูแลเด็กและเยาวชนทั้งหมด 95 คน พบว่าด้านที่เด็กและเยาวชนมีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการทำงานและด้านครอบครัวและชุมชน ร้อยละ 91.5 รองลงมาได้แก่ ด้านการใช้เวลาว่าง ร้อยละ 87.3 ด้านการศึกษาร้อยละ 78.9 และน้อยที่สุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย ร้อยละ 52.6 ทั้งนี้ข้อมูลเยาวชนที่มีปัญหาแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านนี้ ได้รับการแก้ไขสำเร็จมากที่สุด คือ ด้านการทำงาน ร้อยละ 97.7 รองลงมาด้านที่อยู่อาศัย ร้อยละ 96 ด้านครอบครัวและชุมชน ร้อยละ 92 ด้านการใช้เวลาว่าง ร้อยละ 88 และด้านการศึกษา ร้อยละ 74.6 ตามลำดับ และจากการติดตามเยาวชนกลุ่มนี้ภายหลังการปล่อยตัว พบว่า มีเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจำนวน 71 คน และอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยจำนวน 4 คน พบว่ามีเยาวชนเรียนต่อ 3 คน เรียนและทำงานไปพร้อมกัน 23 คน ทำงาน 43 คน บวชเป็นพระภิกษุ 1 คน และกระทำผิดซ้ำ 1 คน ส่วนเยาวชนตาม มาตรา 132 วรรค 1 พบว่า มีเยาวชนเรียน 4 คน ทำงาน 5 คน เรียนและทำงานไปพร้อมกัน 9 คน กระทำผิดซ้ำ 2 คน ผลการดำเนินการแสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC มีการให้คำแนะนำ ดูแล ช่วยเหลือและติดตามเยาวชนตั้งแต่แรกเข้า จนกระทั่งปล่อยตัวโดยใช้เทคนิควิธีการและประสบการณ์ทางวิชาชีพแก้ไขปัญหาเยาวชน ตลอดจนนำเครือข่ายเข้ามาช่วยเหลือตามสภาพปัญหาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีเพียง 3 คนหรือร้อยละ 3.15 เท่านั้นที่มีการกระทำผิดซ้ำ เนื่องจากมีปัญหาที่หลากหลาย และซับซ้อนยากต่อการแก้ไข ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC มีการติดตามช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษาการถอดบทเรียนโครงการพัฒนาระบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเมินผลระบบการดำเนินงาน โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนแบบไร้รอยต่อและค้นหาปัจจัยความสำเร็จ ในการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อตั้งแต่กระบวนการ จัดทำแผนการบำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนและทำได้จริง

จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชนได้อย่างปกติสุข ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ ภายในระยะเวลา 1 ปี โดยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้จัดโครงการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน เจ้าของสถานประกอบการ และสังเกตการณ์จากการประชุมอย่างมีส่วนร่วม การประชุมอบรมเสริมสร้างความรู้ และการปฏิบัติงานแบบไร้รอยต่อ และจากการประชุมกลุ่มถอดบทเรียน สามารถสรุปบทเรียนจากการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ การเสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานกับครอบครัวให้สามารถคืนกลับมาทำหน้าที่สนับสนุนบุตรหลานด้วยวิธีการดูแลเชิงบวกและส่งเสริมให้ชุมชนและสถานประกอบการเป็นทุนทางสังคมที่ใส่ใจและเอื้อต่อการเรียนรู้และปรับตัวของเยาวชนจะยังทำให้ระบบการดูแลเด็กและเยาวชนไร้รอยต่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความคุ้มค่า-ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของโครงการ พัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โดยนำแนวทางการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และศึกษาความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณสำหรับการนำไปปฏิบัติเป็นงานประจำ กลุ่มประชากรคือเยาวชนที่อยู่ในโครงการ จำนวน 95 คน แบ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำสั่งให้ฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯ จำนวน 75 คน และกลุ่มเยาวชนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำสั่งให้ขัดเกลามาตรา 132 วรรค 1 ซึ่งใช้ชีวิตภายนอกสถานพินิจฯ ภายใต้คำสั่งศาลฯ จำนวน 20 คน โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 คน และคัดเลือกกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนที่ไม่อยู่ในโครงการจำนวน 60 คน เก็บข้อมูลโดยผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC โดยใช้แบบประเมินตนเองของเด็กและเยาวชน และผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC พบว่า อัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในโครงการเท่ากับร้อยละ 2.1 ในขณะที่อัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กในระบบปกติเท่ากับ 40.4 ส่วนผลการศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในโครงการที่เป็นผลมาจากกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะความสัมพันธ์ทางสังคม 7 หมวด 42 ด้านย่อย เปรียบเทียบระหว่างเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในโครงการกับที่ไม่อยู่ในโครงการด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในโครงการมีพัฒนาการที่แตกต่างในด้านบวกเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กในระบบปกติทุกหมวด การวิเคราะห์ต้นทุน-ประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการด้วยวิธีการพิจารณาส่วนเพิ่ม พบว่าต้นทุนรวมทั้งหมด (ต้นทุนโครงการ + ต้นทุนการศึกษา) เท่ากับ 3,776,813.56 บาท ส่วนประโยชน์รวมทั้งหมดที่เป็นผลจากโครงการ (รายได้จากการประกอบสัมมาชีพ + การประหยัดค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมอาญา + การประหยัดค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญา + ต้นทุนที่เกิดกับผู้เสียหายจากอาชญากรรม) เท่ากับ 168,157,525.32 บาท พบว่าผลตอบแทนการลงทุนของเงินทุกบาทที่ใช้ไปกับกระบวนการนี้ สามารถสร้างประโยชน์ได้ เท่ากับ 44.52 บาท

รวมถึงผลการศึกษาโครงการจัดทำแผนการพัฒนาระบบทรัพยากรบุคคลสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ตามสมรรถนะ (Competency-based Human Resource Development) ให้มีรูปแบบ กระบวนการ วิธีการและแนวทางการพัฒนา

สมรรถนะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ Individual Routing Counselor (IRC) โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่ม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC บุคลากรที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกหน่วยงาน เยาวชนที่ยังอยู่ในโครงการและที่ได้รับการปล่อยตัว ครอบครัวและชุมชนของเยาวชน ผู้ประกอบการที่รับเยาวชนเข้าทำงานในสถานประกอบการ โดยใช้วิธีการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ และต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาฯ ด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ IRC ควรจบการศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์และไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก่อนแต่ต้องสมัครใจที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ IRC และต้องมีกระบวนการฝึกอบรม ระบบพี่เลี้ยงและการสอนงานที่ดีในการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์การทำงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ IRC โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการฝึกอบรม 2 ลักษณะคือ การฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom Training) และการฝึกอบรมในงาน (on the job training) มีระบบพี่เลี้ยงและพัฒนาทักษะความสามารถของผู้ที่จะมาเป็นพี่เลี้ยงและผู้ฝึกสอนงาน รวมทั้งจัดให้มีการจัดการองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนการทำงานและการจัดการรายกรณีของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC อย่างเป็นหมวดหมู่ และสามารถค้นหาข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและเวทีย่อยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) และมีข้อเสนอแนะเรื่องการเชื่อมโยงเป้าหมายของกรมพินิจฯ ศูนย์ฝึกฯ และผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ควรมีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในนโยบายการพัฒนากระบวนการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะบุคลากรในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์และสรุปประเด็นของการดำเนินโครงการ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัย

ลำดับ	โครงการ	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	หมายเหตุ
1	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พยาธิกรรมและการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน									
2	โครงการเพิ่มการเฝ้าระวังการทุจริตพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เขาสู่กระบวนการยุติธรรม									
3	โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม									
4	โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อIRC									

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์และสรุปประเด็นจากโครงการวิจัย

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
1. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	เพื่อที่จะลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชน ป้องกันการกระทำผิดและลดการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 77 จังหวัด ทำกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษานำร่องในสังกัด สพฐ. 77 โรงเรียนทั่วประเทศ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	2557-2558	จัดกิจกรรมในการประเมิน สถานการณ์โรงเรียน ประเมินสถานการณ์หรือปัญหาเด็ก ร่วมวางแผนการดำเนินการ ดำเนินการตามแผนที่ยาวไว้ รวมทั้งติดตามและให้การช่วยเหลือซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพบริบทของแต่ละจังหวัด	ระยะที่ 1 1. ประชุมทีมยุทธศาสตร์ภายในกรมพินิจฯ เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการ 2. ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 3. นำเสนอโครงการต่อที่ประชุม “การสัมมนาการมอบนโยบายการมอบนโยบายการบริหารราชการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 5. คัดเลือกเป้าหมายโรงเรียนนำร่องและการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา 6. จัดอบรมการพัฒนาเครือข่ายในการป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนภายใต้โครงการ “เด็กไทย หัวใจบริสุทธิ์” 7. การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และการนิเทศงานเป็นรายเขตพื้นที่ 8. คัดเลือกหน่วยงานต้นด้านการป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน 9. การถอดบทเรียนความสำเร็จโครงการ	1. สถานศึกษามีคู่มือ/สื่อในการดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา 2. องค์กรเครือข่ายชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา	ข้อ 2. สนับสนุนการป้องกัน การก่อ อาชญากรรม ในเด็กและเยาวชน
	ระยะที่ 2 1) เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหากลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา 2) เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแล	- เด็กนักเรียน โดยหน่วยงานต้นแบบสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน - สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน	2558	- จัดประชุมกับเครือข่าย - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานและองค์กร สร้างความตระหนักถึงความสำคัญ ด้านการป้องกัน และดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและในชุมชน - ดำเนินกิจกรรมตามโครงการทดลองงบประมาณ 2558	ระยะที่ 2 1. การสนับสนุนงบประมาณให้กับสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน 77 แห่งทั่วประเทศ เพื่อให้งบประมาณหน่วยงานในพื้นที่ในการดำเนินงาน 2. การจัดทำสื่อในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน			

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
	ป้องกันปัญหาการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา 3) เพื่อลดความเสี่ยงของเด็ก และเยาวชนที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม	คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน (สพฐ.) และองค์กร เครือข่ายชุมชน นาร่อง				3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการให้มีความรู้ความเข้าใจและแนวทาง ในการดำเนินงานในโครงการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 4. การรณรงค์สร้างความตระหนักถึง ความสำคัญด้านการป้องกันและดูแลเด็กและ เยาวชน ในสถานศึกษา 5. การติดตามผลการดำเนินงานและถอด บทเรียนความสำเร็จของโครงการและ การศึกษาสูงงาน หน่วยงานด้านการลดจำนวน เด็กและเยาวชนสู่กระบวนการยุติธรรม 6. กรมอรรถสิทธิ์หน่วยงานที่มีผลปฏิบัติงานดี		
2.โครงการการเพิ่ม การเฝ้าระวังการดำเนินการในเด็กและ เยาวชนที่ เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม แบ่งออกเป็น 3 ระยะ	ระยะที่ 1 1) เพื่อสร้างคู่มือและแนวทาง ปฏิบัติในการเฝ้าระวังการดำเนินการในเด็ก และเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่จำเป็น 2) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็น แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน กระบวนการยุติธรรมเด็กและ เยาวชนในการเฝ้าระวังการ ดำเนินการดำเนินการด้านคดีอาญา พิเศษเฉพาะปัญหาผู้ติดยาเสพติด ในชั้นก่อนฟ้องตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวฯ 3) เพื่อปรับ โครงสร้างของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการใช้ มาตรการพิเศษเฉพาะทาง ดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง	ระยะที่ 1 1) บุคลากรกรม กึ่งและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสำนักงานอัยการสูงสุดศาลเยาวชนและครอบครัวและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) เด็กและ เยาวชนที่เข้าสู่ กระบวนการ ยุติธรรม	-	พ.ศ. 2559 - 2562 (3 ระยะ)	ระยะที่ 1 1. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำคู่มือแนว ทิศทางการเฝ้าระวังการดำเนินการด้าน คดีอาญา ในชั้นก่อนฟ้อง 2. จัดทำหลักสูตรอบรมผู้ดำเนินการมาตรการพิเศษ เฉพาะทางคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง 3. ดำเนินการจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ ชี้แจงแนวทางปฏิบัติและจัดการอบรมให้ความรู้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 4. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเฝ้าระวังการ ดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง	ระยะที่ 1 1. พบทวนแนวคิด หลักการ ในกระบวนการ ยุติธรรมเด็กและเยาวชนไทย 2. จัดทำคู่มือแนวทางในการใช้มาตรการพิเศษ เฉพาะทางคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม 3. จัดทำหลักสูตรอบรมผู้ประสานการประชุม ตามมาตรการพิเศษเฉพาะทางดำเนินการดำเนินคดีอาญา ในชั้นก่อนฟ้อง 4. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบทบาท หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเพื่อจัดทำแผน แก้อุปสรรคที่พบบ่อยตามมาตรการพิเศษเฉพาะทาง ดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง	ข้อ 3 การดูแล สิทธิเด็ก และสวัสดิ ภาพของ เยาวชนใน กระ บวน การ ยุติธรรม	

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
	ระยะที่ 2 1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ตรงกันอันจะนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น 2) เพื่อสร้างการรับรู้ถึงกระบวนการมาตรฐานการพิเศษและการดำเนินการด้านจิตอาสายุวชนในชั้นก่อนห้อง 3) เพื่อกำกับติดตามและประเมินผลจากการนำมาตรฐานการพิเศษและการดำเนินการด้านจิตอาสายุวชนไปใช้และการหาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ร่วมกัน	ระยะที่ 2 - เจ้าหน้าที่ที่ดำรง - พนักงาน อัยการ - ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน - ผู้ประสานงาน ๓ 40 จังหวัด		2561	ระยะที่ 2 1. ทบทวนแนวคิดหลักการว่าด้วยเรื่องการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา 2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประสานความร่วมมือในการจัดทำแผนมาตรฐานการพิเศษฯ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้ประสานงานประชุมแม่ข่ายบำบัดฟื้นฟู และเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ทั้งหมด 40 จังหวัด จำนวน 250 คน โดยมีคณะทำงานและผู้สังเกตการณ์จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 270 คน 3. จัดประชุมทบทวนการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องและนัดทักท้วงคดีตามพื้นที่นำร่องกรุงเทพมหานคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดปัตตานี 4. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้ต่อกระบวนการมาตรฐานการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา 5. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประสานงานประชุมและงานสัมมนาวิชาการว่าด้วยการพัฒนาทัศนคติด้วยวัฒนธรรมสมานฉันท์	ระยะที่ 2 จำนวนเด็กและเยาวชนที่ใช้สู่กระบวนการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาเพิ่มมากขึ้น และเด็กและเยาวชนที่ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก		
	ระยะที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการมาตรฐานการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง	-บุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน -สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		2562	ระยะที่ 3 1) การสำรวจประสิทธิภาพของการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2559 – (เดือนพฤษภาคม) 2562	ระยะที่ 3 จำนวนเด็กและเยาวชนที่ใช้สู่กระบวนการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องเพิ่มขึ้น	ระยะที่ 3 - ผลการศึกษาการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องกับเด็กและเยาวชนที่ใช้สู่กระบวนการยุติธรรมมีเพิ่มมากขึ้นทุกปีตั้งแต่ปีงบประมาณ	

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
	และเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการพิเศษเฉพาะบุคคลที่เป็นคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง	-สำนักงานอัยการจังหวัดศาลเยาวชนและครอบครัว -เครือข่ายชุมชนเด็กหรือเยาวชนที่ต้องการความช่วยเหลือ - บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือ บุคคลหรือผู้แทนองค์กร			2) การศึกษาต้นทุนทรัพยากรในการจัดประชุมจัดทำแผนแม่ข่ายบำบัดฟื้นฟูตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559- (เดือนพฤษภาคม) 2562 3) การศึกษาเปรียบเทียบผลการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา 86 มาตรา 90 และ มาตรา 132 ภายใน 3 ปี และศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559-2561 4) ลงพื้นที่ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประเมินคดีอาญาในชั้นก่อนมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องใน 5 พื้นที่ ได้แก่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร, จังหวัดชลบุรี, จังหวัดเชียงใหม่, จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้เข้าร่วมจากผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตำรวจ พนักงานอัยการ ศาลเยาวชนและครอบครัว และเครือข่ายชุมชน รวมถึงผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียงจำนวน 30 จังหวัด 5) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานคุมประพฤติด้านการให้เหตุผลและงานสัมมนาวิชาการว่าด้วยการห้ามเหล้าด้วยยุติธรรมสมานฉันท์	ทั่วประเทศ พบว่าเด็กและเยาวชนที่สามารถจัดทำแผนบำบัดแม่ข่ายฟื้นฟูได้สำเร็จจำนวน 5,933 คน คิดเป็นร้อยละ 98.93 - พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนฯ ของเด็กและเยาวชน ทั้งหมด 5,907 คน คิดเป็นร้อยละ 99.56 ขั้นตอนต่อมาคือเด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแผนครบถ้วนจำนวนทั้งสิ้น 4,598 คน คิดเป็นร้อยละ 77.84 ซึ่งอัยการเห็นชอบให้มีคำสั่งไม่ฟ้องเด็กและเยาวชนเหล่านั้นจำนวน 3,753 คน คิดเป็นร้อยละ 81.62 - ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความเสี่ยงและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนกับการปฏิบัติตามแผนฯ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีปฏิบัติตามแผนสำเร็จส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงและความจำเป็นอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 93.06 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้สอบถามจากผู้ปฏิบัติงานและพบว่าเด็กที่มีความเสี่ยงและความจำเป็นต่ำจะปฏิบัติตามแผนสำเร็จมากกว่าความเสี่ยงระดับอื่น - ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผนสำเร็จกับผลการกระทำผิดซ้ำของเด็ก พบว่าฐานความผิดเกี่ยวกับพหุศาสตร์กระทำผิดซ้ำมากที่สุดถึงร้อยละ 50 แต่เป็นฐานความผิดพิเศษคดีใหม่ ส่วนฐานความผิดยาเสพติดให้โทษกลับมกระทำความผิดซ้ำในคดีเดิม กล่าวคือกลับมาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูงถึง ร้อยละ 82.30	2559 ที่มีการใช้เพียงร้อยละ 1.47 ของเด็กและเยาวชนที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ทั้งหมด ต่อมาในปีงบประมาณ 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 13.09 และร้อยละ 34.15 ในปีงบประมาณ 2561 และยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2562 (เดือนพฤษภาคม) อยู่ที่ร้อยละ 39.32 - กระบวนการจัดทำแผนฯ ประสบผลสำเร็จถึง ร้อยละ 98.93 เมื่อเสนอให้พนักงานอัยการพิจารณาเห็นชอบแผนฯ สูงถึง ร้อยละ 98.56 ภายหลังที่เยาวชนปฏิบัติตามแผนฯ มีผลการปฏิบัติตามแผนสำเร็จอยู่ที่ร้อยละ 77.84	

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
	ส่งเสริมศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของตนเองและเพื่อนได้ และได้รับบริการด้านสุขภาพที่ดีเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติงานเชิงที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป					ผู้ปกครองอยู่ที่ร้อยละ 99.34 และระดับความพึงพอใจของเครือข่ายอยู่ที่ร้อยละ 98.54		
4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC	เพื่อพัฒนาแนวทางเลือกอื่นในการปฏิบัติต่อเด็กแทนการควบคุมตัว โดยการประชุมและจัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องและภาคีในชุมชน มีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและรับเด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม มีวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย รวมถึงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง บำบัดแก้ไขฟื้นฟูในสถานควบคุมเทียบเท่ากับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน เน้นการเชื่อมต่อการบริหารจัดการโดยร้อยเรียงกระบวนการทำงานตั้งแต่แรกเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนถึงปล่อยตัวคืนสู่สังคม รวมทั้งจัดระบบการติดตามช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนและครอบครัวภายหลังการคืนกลับสู่	เขตพื้นที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 จำนวน 75 คน กลุ่มที่สองเป็นเยาวชนที่ศาลเยาวชนและเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยองมีคำสั่งให้เยาวชน		พ.ศ. 2556 - 2559	- ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาหาวิธีปฏิบัติทั่วไปขององค์กรและวิเคราะห์หน่วยงานนำร่องเกี่ยวกับความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตของเยาวชนในระหว่างการศึกษาอบรม การสร้างความคุ้นเคย ความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับเยาวชนและชุมชน - ระยะที่ 2 เป็นการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาโดยนำ Best Practice โปรแกรม Work-Wise เพื่อเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมขององค์กร 180 ประเด็นเสนอแนะมาใช้ กำหนดกระบวนการแก้ปัญหา และจัดทำหลักสูตรผู้ปฏิบัติหน้าที่ Individual Routing Counselor (IRC) - ระยะที่ 3 เป็นการสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลงโดยคัดเลือกผู้ปฏิบัติหน้าที่ Individual Routing Counselor (IRC) เพื่อสร้างให้เกิดการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ - ระยะที่ 4 เป็นการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC โดยพิจารณาประเมิน 3 รูปแบบ คือ การถอดบทเรียนการพัฒนากระบวนการบำบัด	จากกรติดตามของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการติดตามดูแลเด็กและเยาวชนทั้งหมด 95 คน พบว่าด้านที่เด็กและเยาวชนมีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการทำงานและด้านครอบครัวและชุมชน ร้อยละ 91.5 ทั้งนี้ข้อมูลเยาวชนที่มีปัญหาแต่ละด้าน ด้านการทำงาน ร้อยละ 97.7 และมากที่สุด คือ ด้านการทำงาน ร้อยละ 97.7 และจากการติดตามเยาวชนกลุ่มนี้ภายหลังการปล่อยตัว พบว่า มีเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจำนวน 71 คน และอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยจำนวน 4 คน พบว่าเยาวชนเรียนต่อ 3 คน เรียนและทำงานไปพร้อมกัน 23 คน ทำงาน 43 คน บวชเป็นพระภิกษุ 1 คน และกระทำความผิดซ้ำ 1 คน ส่วนเยาวชนตามมาตรการ 132 พรรค 1 พบว่า มีเยาวชนเรียน 4 คน ทำงาน 5 คน เรียนและทำงานไปพร้อมกัน 9 คน กระทำผิดซ้ำ 2 คน	กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ	ข้อ 1 บำบัดแก้ไขฟื้นฟู ให้เด็ก และเยาวชน กลับคืนสู่สังคม ข้อ 4 พัฒนาบุคลากร และระบบงาน

โครงการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ	หน่วยงานความร่วมมือ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ	จุดเด่น/ผลลัพธ์ของโครงการ	ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
	ชุมชน มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อลดความเสี่ยงปัญหาด้านพฤติกรรมและการกระทำผิดซ้ำ	ข้อตกลงจำนวน 20 คน			แก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ การวิเคราะห์ความคุ้มค่า -ประโยชน์ และการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลผู้ปฏิบัติงาน IRC - ระยะที่ 5 เป็นการประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาใช้ในองค์กร โดยมีรูปแบบและการศึกษาใช้ในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ IRC หลักสูตรในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ IRC	กระบวนการฯ นี้ สามารถสร้างประโยชน์ได้เท่ากับ 44.52 บาท - ผลการศึกษาโครงการจัดทำแผนการพัฒนาระบบทรัพยากรบุคคลพบว่า กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ		

หมายเหตุ : ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณาจากแผนกลยุทธ์ 4 ข้อ ประกอบด้วย

1. บำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ให้เด็ก และเยาวชนกลับคืนสู่สังคม
2. สนับสนุนการป้องกันการค้าขายยาเสพติดและเยาวชน
3. การดูแลสิทธิเด็กและสวัสดิภาพของเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม
4. พัฒนาบุคลากรและระบบงาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินโครงการการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

งานวิจัยภายในประเทศ

ชุดิมา สัจจามันท์ และ บุญศรี พรหมพันธุ์ (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัยติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ 2 โดยรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยประเมินผล เพื่อติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิตครั้งที่ 2 โดยเป็นรูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งทำการศึกษากับผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้บริหารจำนวน 10 คนและผู้ให้บริการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 589 คน และผู้ให้บริการในการสนทนากลุ่มจำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 669 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยายและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการติดตามประเมินโครงการ พบว่า ทั้งบรรณารักษ์ ผู้บริหารและผู้ให้บริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมในการดำเนินงาน มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ระดับมาก ซึ่งโครงการก่อให้เกิดความตื่นตัว ความตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยั่งยืนของชุมชน การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ และรักการเรียนรู้แก่ผู้ให้บริการ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและขับเคลื่อนชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคมการเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีความพึงพอใจและความภาคภูมิใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การได้รับรางวัลทำให้ห้องสมุดเป็นที่รู้จัก มีผู้มาศึกษาดูงาน เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและภาพลักษณ์ใหม่ของห้องสมุดและสร้างโอกาสในการพัฒนางานต่อเนื่อง

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการโครงการ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดประกวดห้องสมุดมีชีวิต และกระบวนการบริหารจัดการโครงการ ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากได้แก่ ด้านวิทยาการในการอบรมครั้งที่ 1 และ 2 และการบริการของเจ้าหน้าที่

3. ผลการประเมินด้านผลผลิตโครงการ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก การประเมินความพึงพอใจจากบรรณารักษ์ที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก ต่อมาคือ การตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตที่ได้รับ มีเจตคติที่ดีมีความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต

4. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ของโครงการอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าบรรณารักษ์ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้และประสบการณ์และแนวคิดเชิงกลยุทธ์ไปใช้และมีเจตคติที่ดีในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนและห้องสมุดได้รับการพัฒนาทางกายภาพ ภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม และการออกแบบภายใน ได้รับการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม และพัฒนาคุณภาพการบริการ เป็นห้องสมุดมีชีวิตและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ผู้ใช้บริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยั่งยืนของชุมชน

และให้ความร่วมมือ สนับสนุนบทบาทและการดำเนินงานห้องสมุดมีชีวิตในการขับเคลื่อนชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

5. แนวทางในการพัฒนาโครงการจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยรัฐจัดงบประมาณให้ สอ. เพื่อขยายและพัฒนาโครงการให้ยั่งยืน หน่วยงานที่กำกับดูแลหรือต้นสังกัดของห้องสมุดให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณให้บรรณารักษ์เข้าร่วมโครงการและให้มีการพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่องหลังจากได้รับรางวัลบรรณารักษ์และบุคลากรห้องสมุดมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต ประชาชนและผู้ใช้บริการ มีนิสัยรักการอ่าน เป็นชุมชนการเรียนรู้ และสอ.มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในสังคมวงกว้าง ทำงานเป็นเครือข่ายและสร้างองค์ความรู้ห้องสมุดมีชีวิต

เสาวลักษณ์ แสนโรจน์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี ในการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับหมู่บ้านจังหวัดปัตตานี (พนม.) โดยใช้รูปแบบของชิปป (CIPP Model) รวมถึงเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะ ผู้นำสี่เสาหลักกับบริบทโครงการ ปัจจัยนำเข้าโครงการ กระบวนการบริหารโครงการ และผลผลิต โครงการ และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามโครงการ พนม. กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำสี่เสาหลัก ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ผู้นำศาสนา และปราชญ์ชาวบ้าน รวม 1,200 คน ในการศึกษาเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่วิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และ f-test และการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร ศอ.บต. เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด และอำเภอ จำนวน 18 คน สทนากลุ่มกับผู้นำสี่เสาหลัก ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียกับโครงการ พนม. จำนวน 6 คนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาความ และตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เป็นผู้นำศาสนา ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 45 ปี มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงานโครงการ พนม. มากกว่า 5 ปีขึ้นไป ส่วนการประเมินความคิดเห็นด้านบริบทโครงการในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการโครงการในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต โครงการในลักษณะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่าส่วนใหญ่ชุมชนเน้นกิจกรรมในด้านการประกอบอาชีพเป็นหลัก จำนวน 780 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.0 รองลงมาด้านส่งเสริมรายได้ จำนวน 686 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 และการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัว จำนวน 553 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ตามลำดับ สำหรับแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับ หมู่บ้าน พบว่า ทุกกิจกรรมต้องเป็นกิจกรรมที่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชน อย่างแท้จริง สร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านรูปแบบเวทีประชาคมหมู่บ้านและเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนกิจกรรม

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ได้ทำการศึกษาการกำกับ ติดตามและประเมินผล การจัดการ การเรียนรู้อบรมชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559 เพื่อการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการกิจกรรมการพัฒนาชุมชนวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ ปี 2559 มีขอบเขตด้านเนื้อหา 5 องค์ประกอบตามที่คุรุสภากำหนด ประกอบด้วย การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Share Value and Norms) การปฏิบัติที่มี เป้าหมายร่วมกัน การเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective Focus on Student Learning) การร่วมมือ รวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ (Collaborative) การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน (Expert Advice and Study Visit) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) โดย ทีมทำงานได้ดำเนินการลงพื้นที่ จำนวน 5 เครือข่าย สำหรับการติดตามลงพื้นที่ในสถานที่จริง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม 1) ระดับผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา คือ กิจกรรม e - clip การจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน (Songkhla Friendship Model) กิจกรรมการพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ระดับหน่วยงานทางการศึกษา คือ สตรีบรรพตโมเดล พัฒนาครูสอนแบบ (Active Learning) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 3) ระดับกลุ่มสมาชิกวิชาชีพครู คือ ชมรม พัฒนาผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา 3 (กิจกรรมการพัฒนาผู้บริหารให้ มีการนำจรรยาบรรณวิชาชีพไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเป้าหมายคือการบริหารครูอย่างมี จรรยาบรรณ) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมติดตาม แบบสัมภาษณ์และ แบบสอบถาม พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมของ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก ผล การกำกับติดตามและประเมินผล พบว่า เครือข่ายมีความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชน วิชาชีพเพิ่มขึ้น จุดกำเนิดมาจากความเชี่ยวชาญของผู้นำเครือข่าย จัดระบบการทำงานด้วยผู้บริหาร เครือข่าย จัดการแบบมีโครงสร้าง มีสัมพันธ์ภาพทางบวก ปัจจัยที่สำเร็จ คือ เข้าใจตรงกัน รับรู้ร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนทัศนคติ เปิดรับสิ่งใหม่ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน

สาครินทร์ จันทรมณี (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลือชัย จังหวัด นครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อการ ประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และ จิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่าง นักเรียนกับครู และด้าน สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาต่อการ ดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่ประกอบด้วย การประเมินด้านบริบท หรือ สภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยป้อนการประเมินกระบวนการ และการ ประเมินผลผลิตของทั้ง 6 กิจกรรมซึ่งอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมพัฒนาการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยทำการศึกษากับประชาชนจำนวน 73 คน ได้แก่ บุคลากรครู จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 54 คน และคณะกรรมการ สถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย

พบว่า 1) ด้านบริบท ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในภาพรวม เห็นว่ามีการนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ครูและคณะกรรมการ สถานศึกษา ในภาพรวมเห็นว่ามี การนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้าน กระบวนการ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในภาพรวมเห็นว่ามี การนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต นักเรียนและผู้ปกครองประเมินระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนหลังจากเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โดยพบว่าในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก ด้านอารมณ์และจิตใจอยู่ในระดับ มาก ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ด้านสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับมาก และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียนอยู่ ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

มาสโลว์และคณะ (Maslow, Adams, Willis, Neukirch, Herts, Froehlich, Calleson, and Rickerby, 2013) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาเยาวชนเชิงบวกสำหรับวัยรุ่นที่ เจ็บป่วยเรื้อรัง โดยทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบผลลัพธ์ของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มที่เรียกว่า The Adolescent Leadership Council (TALC) ที่รวบรวมผู้เข้าร่วมในโรงเรียนมัธยมและที่ปรึกษา ในวิทยาลัยทั้งหมดที่มีอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง TALC ใช้แนวทางการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก (PYD) โดยเน้นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างเยาวชนและผู้ใหญ่ในสภาพแวดล้อมที่เยาวชนสามารถเรียนรู้ ทักษะชีวิตที่สำคัญและมีบทบาทเป็นผู้นำ โดยรูปแบบวิธีการศึกษา ใช้รูปแบบการสำรวจผู้เข้าร่วม ก่อน / หลังโปรแกรมจัดทำขึ้นสำหรับผู้เข้าร่วมในโรงเรียนมัธยมเกี่ยวกับการวัดระดับความเหงาและ แบบสำรวจความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการสำรวจศิษย์เก่าจัดทำขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและวิทยาลัยเพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอาชีวศึกษาและ การดูแลสุขภาพ ผลการศึกษาพบว่า จากการทบทวนบันทึกโปรแกรมและการสำรวจศิษย์เก่าระบุว่า TALC สอดคล้องกับรูปแบบโปรแกรม PYD ผลจากการประเมินนักเรียนมัธยมศึกษาปลายจำนวน 20 คนที่เข้าร่วมการประเมินผลลัพธ์ก่อน / หลังโปรแกรมแสดงให้เห็นว่าความเหงาลดลงจาก 46 เป็น 38.5 ($p < .001$) และการสนับสนุนตนเองด้านการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้นจาก 3.8 เป็น 4.2 ($p < .001$) ศิษย์เก่า จำนวน 34 คนที่เข้าร่วมการสำรวจศิษย์เก่า ศิษย์เก่าที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมและ วิทยาลัยทั้งหมดจบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมและวิทยาลัยตามลำดับและปัจจุบันทั้งหมดอยู่ใน โรงเรียนหรือทำงาน ศิษย์เก่าส่วนใหญ่มีความต้องการการบริการทางการแพทย์สำหรับในวัยผู้ใหญ่

ลอว์และเช็ค (Law & Shek, 2012) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินกระบวนการของ โครงการพัฒนาเยาวชนเชิงบวกในฮ่องกงตามกลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินโครงการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก (โครงการ P.A.T.H.S: การฝึกอบรม วัยรุ่นเชิงบวกผ่านโปรแกรมสังคมแบบองค์รวม) และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตาม โปรแกรมปัจจัยกระบวนการคุณภาพการดำเนินการและการรับรู้ความสำเร็จของโครงการ การ ประเมินกระบวนการของหน่วยการสอนตามห้องเรียน 97 หน่วยดำเนินการในโรงเรียน 62 แห่งตั้งแต่ ปี 2548 ถึง 2552 ผลการวิจัยจากกลุ่มประชากรตามรุ่นต่าง ๆ โดยทั่วไปพบว่า มีการปฏิบัติตาม โปรแกรมโดยรวมและคุณภาพการดำเนินการโดยรวมในระดับสูง การปฏิบัติตามโปรแกรมและ ขั้นตอนการนำไปใช้มีความสัมพันธ์อย่างมากกับคุณภาพและความสำเร็จของโปรแกรม การวิเคราะห์

การถดถอยพหุคูณเพิ่มเติมแสดงให้เห็นว่าทั้งกระบวนการใช้งานและการยึดมั่นของโปรแกรมสามารถเป็นตัวทำนายคุณภาพและความสำเร็จของโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญ

ฮาลลาและบาเล (Halla & Ba Le, 2015 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลโครงการสุขภาพหนึ่งเดียว บทเรียนจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยอ้างอิงจากโครงการ (การสร้าง EcoHealth ในเอเชีย) ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเป็นการติดตามและประเมินผล รวมถึงการพัฒนาตัวบ่งชี้ความก้าวหน้า โดยการใช้แบบสอบถามก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการและแบบสอบถามออนไลน์ การสัมภาษณ์ การอภิปรายกลุ่มย่อย การวิเคราะห์ช่องว่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพและการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งวิธีการส่วนใหญ่มีประโยชน์ในการตอบคำถามเฉพาะข้อมูลที่มีค่ามากกว่าเรื่องของประโยชน์ของวิธีการในการสร้างขีดความสามารถ ซึ่งจำเป็นต้องมีการสังเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากทั้งเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลโครงการวิจัย

ไพบุลย์ วิริยะวัฒน์, สถาพร ปกป้อง, ราเมศ จัตุจลเจิม, สุนันทา ศรีม่วง, สาวิตรี รุจจินพานิช, และรวงพร ประสิทธิ์กุล (2554) ได้ทำการวิจัยเพื่อสังเคราะห์และติดตามการใช้ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านรูปแบบการวิจัย ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัยและองค์ความรู้/นวัตกรรม และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยพิจารณาจากรายงานการวิจัย กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผลิตขึ้นในปี พ.ศ. 2548-2553 โดยบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครจำนวน 14 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์งานวิจัย ผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ทำในปี พ.ศ. 2552 และเป็นงานวิจัยที่มีผู้วิจัย 1 คน รูปแบบของงานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นการวิจัยแบบทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกผลการทดลองซึ่งส่วนมากไม่ได้ วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นร้อยละและค่าเฉลี่ย งานวิจัย มากกว่าครึ่งหนึ่งมีกรอบแนวคิดการวิจัย งานวิจัยส่วนใหญ่ทำการทดลองในห้องปฏิบัติการภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครจำนวน 8 เรื่อง ส่วนใหญ่อ้างอิงงานวิจัยภายในประเทศจำนวน 4 เรื่อง อ้างอิงงานวิจัยภายในประเทศมากที่สุดจำนวน 26 เรื่อง สำหรับการอ้างอิงงานวิจัยต่างประเทศมีงานวิจัยจำนวน 3 เรื่องที่ไม่ได้อ้างอิงงานวิจัยต่างประเทศ มีการอ้างอิงงานวิจัยต่างประเทศมากที่สุดจำนวน 22 เรื่อง องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นองค์ความรู้ด้านวิชาการจำนวน 10 เรื่อง และสิ่งประดิษฐ์จำนวน 4 เรื่อง โดยเป็นงานวิจัยด้านพลังงานและด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 7 เรื่องเท่ากัน เป็นองค์ความรู้ทางนวัตกรรมรวมทั้งสิ้น 12 เรื่อง องค์ความรู้ด้านการพัฒนาท้องถิ่น 1 เรื่อง และองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์พันธุ์พืช 1 เรื่อง องค์ความรู้หรือข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยด้านพลังงานสามารถนำความรู้ที่ได้จากการคัดแยกเชื้อจากดินจอมปลวกมาผลิตเอทานอลจากเชื้อเซลลูโลสเพื่อนำไปย่อยเซลลูโลสจากพืชแล้วนำมาผลิตเอทานอลซึ่งเป็นพลังงานทางเลือก หรือมีการนำเอาน้ำมันพืชที่ใช้แล้วมาผ่านกระบวนการทรานส์เอสเตอร์ฟิเคชัน เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงไบโอดีเซลสำหรับเตาเผาที่หัวเผาเชื้อเพลิงที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาาระบบหัวฉีด ระบบจ่ายเชื้อเพลิง และระบบจ่ายอากาศสามารถนำมาใช้แทนหัวเผาน้ำมันดีเซล มีการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้กับตู้อบแห้งสำหรับครัวเรือนซึ่งเป็น

การรณรงค์ให้ตระหนักถึงการใช้องค์ความรู้ที่ผลิตขึ้น นอกจากนั้นการนำเสนอมาตรการการอนุรักษ์พลังงานเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดการประหยัดพลังงานเพื่อลดค่าใช้จ่าย

สำหรับองค์ความรู้หรือข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีกระบวนการ นำวัสดุทางการเกษตรที่เหลือใช้มาผลิตเอทานอล แต่ต้องมีการพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อหาวัสดุทางการเกษตรชนิดอื่น ๆ นอกเหนือจากซึ่งข้าวโพดที่สามารถลดต้นทุนการผลิตและให้เอทานอลปริมาณมาก ในด้านมลภาวะทางน้ำและดินมีการพัฒนาการสังเคราะห์วัสดุมาสกัดจับไอออนในน้ำสำหรับการเลี้ยงกุ้ง ควรพิจารณาความหนาแน่นของกุ้งที่เลี้ยงในบ่อแต่ละบ่อให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้มีผลต่อน้ำในแหล่งเลี้ยงกุ้ง ส่วน การพัฒนานวัตกรรมเครื่องทำลายหัวเข็มฉีดยานี้สามารถฆ่าเชื้อที่ติดปลายเข็มและทำให้ปลายเข็มหลอมละลายไม่แหลมคมลดโอกาสการติดเชื้อและการทิ่มแทงแก่บุคลากรทางการแพทย์ ด้านการลดปริมาณขยะที่เป็นกระดาษมีการนำกระดาษรีไซเคิลมาผสมกับปูนซีเมนต์เพื่อทำให้มีกำลังอัดและกำลังดึงสูงขึ้น เหมาะสำหรับการนำมาทำเป็นปูนปั้นเพื่อเพิ่มทัศนียภาพตามบ้านเรือนหรือสวนสาธารณะ ในการพัฒนาอุปกรณ์ สำหรับตรวจวัดแก๊สทำได้โดยนำเลนทามัมเฟอร์เรดที่ผ่านการเจือด้วยโคบอลต์จะทำให้มีสมบัติการนำไฟฟ้าสูงเหมาะสำหรับการนำไปพัฒนาเป็นอุปกรณ์ตรวจวัดแก๊ส และการสำรวจความหลากหลายของพืช สกูลวามหากาฬที่เหลืออยู่ในประเทศไทยเพื่อใช้จัดทำสารานุกรมพืชสกุลนี้และอนุรักษ์

ซัชชพล ทรงสุนทรวงศ์, อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์, ฤทธิ ภัทรดิตร และ ดลพร บุญพารอด (2557) ได้นำเสนอกรณีศึกษาจากการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 39 แผนงาน โดยเป็นรูปแบบวิธีวิจัยเชิงประเมิน เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ในการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 และเพื่อติดตามการดำเนินงานและประเมินผลโครงการวิจัยด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 โดยการออกแบบการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยพัฒนาจากการระดมความคิดเห็นของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่จากสำนักประสานงานโครงการวิจัย และคณะวิจัยติดตามและประเมินผลโครงการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ การติดตามและประเมินผลเมื่อโครงการวิจัยสิ้นสุดใน 2 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน เป็นรูปแบบการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย 39 คน หัวหน้าโครงการวิจัยย่อย 154 คน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 1950 คน จากผลการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยสิ้นสุด 2 เดือน พบว่ามี 35 แผนงานที่ดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย และ 4 แผนงานมีปัญหาในการดำเนินงานวิจัยไม่ได้ตามที่กำหนด การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยสิ้นสุด 6 เดือน พบว่า มี 35 แผนงานที่ดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย และ 4 แผนงานมีปัญหาในการดำเนินงานวิจัยไม่ได้ตามที่กำหนดโดยประสบปัญหาด้านการดำเนินการวิจัย คุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานและการบูรณาการผลของแต่ละโครงการย่อยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของแผนงาน การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยสิ้นสุด 12 เดือน พบว่า มี 34 แผนงานมีรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และ 5 แผนงานควรมีการปรับปรุงแก้ไข ระดับของงานวิจัยอยู่ในระดับดีมาก 7 แผนงาน ระดับดี 21 แผนงาน ระดับปานกลางหรือพอใช้ 6 แผนงาน และต้องปรับปรุง 5 แผนงาน

จำเนียร ชุณหโสภาค (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ขาดการติดตามและประเมินผลในการนำนโยบายที่เป็นผลจากงานวิจัยไปปฏิบัติ 2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ขาดระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อมโยงระบบการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ได้นำงานวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น ด้านการเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ไม่มีการบูรณาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกันเพื่อเชิงพาณิชย์ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์ ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

ภาควิชา ทิพคุณ (2560) ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐของไทย ข้อมูลในการวิเคราะห์มาจากการสำรวจหน่วยงานภาครัฐของไทย โดยใช้เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างคือหน่วยงานภาครัฐจำนวน 3,529 แห่ง ที่ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) หน่วยงานภาครัฐ 5 กลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานราชการส่วนกลางระดับกอง หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน/ หน่วยงานในกำกับของรัฐ โดยมีแบบสอบถามที่นำมาใช้ได้จำนวน 932 ชุด ผลการวิเคราะห์ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลบวกต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ (1) ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาคมวิจัย (2) ความพยายามของนักวิจัย/หน่วยงานวิจัยในการเผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย และ (3) ความต้องการใช้งานวิจัยของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังพบว่าประเภของงานวิจัย ความมีชื่อเสียงของนักวิจัย/หน่วยงานวิจัย และความสามารถในการดูดซับความรู้จากงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐมีผลค่อนข้างน้อยต่อระดับการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่ผลิตขึ้นโดยหน่วยงานวิจัย

จักรพันธ์ กิตตินรรัตน์, ประภาภรณ์ แสนภักดี, จุฑาทิพย์ พหลภาคย์ และ ฉัตรณี คงดี (2560) ได้ทำการศึกษา การติดตามประเมินผลและการผลักดันการใช้ประโยชน์โครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการในปี 2557 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อสังเคราะห์โครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555-2557 2) เพื่อติดตามประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2557 และ 3) เพื่อผลักดันผลการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูล โดยทำการสังเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเนื้อหาตามประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วจึงดำเนินการการวิเคราะห์ และนำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ส่วนการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2557 และการผลักดันคัดเลือกงานวิจัยโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ใช้แบบสำรวจ แบบประเมิน แบบติดตาม และแบบคัดเลือก รวมทั้งการสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วม (Focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสังเคราะห์โครงการวิจัยจำแนกตามยุทธศาสตร์พื้นที่และผลผลิต พบว่าโครงการวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

(สกว.) ปี 2555-2557 มีประเด็นการศึกษาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 และยุทธศาสตร์ที่ 1 ของยุทธศาสตร์การวิจัยการท่องเที่ยว
แห่งชาติ (พ.ศ.2555-2559) มากที่สุด แต่มีประเด็นที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย
ของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 โดยเป็นการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือมากที่สุด
โดยเฉพาะในจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน ซึ่งผลผลิตของการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของยุทธศาสตร์
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายรวมถึงแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยรูปแบบการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ มีการศึกษาค้นคว้ามากกว่าการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ๆ
ตลอดสามปีที่ผ่านมา ในส่วนของผลการติดตามและประเมินผล พบว่า สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ (วช.) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ปี 2557 ได้สนับสนุนทุนวิจัย 31
แผนงาน ได้ผลิตผลงานวิจัย 5 กลุ่ม คือ 1) ข้อเสนอแนะ เชิงนโยบาย 2 แนวทางการพัฒนา
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ 3) เส้นทางท่องเที่ยว 4) คู่มือเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยว และบริการ 5) ผลผลิตอื่น ๆ รวมทั้งได้ออกรายงาน 8 ด้าน คือ 1) องค์ความรู้ด้านการเพิ่ม
ศักยภาพ 2) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว 3) ความปลอดภัยในการ
เดินทางท่องเที่ยว 4) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน 5) การสร้างความเข้มแข็งให้
ชุมชน 6) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการสิ่งแวดล้อม 7) การใช้เทคโนโลยีและสื่อสนับสนุนการ
ท่องเที่ยว และ 8) การท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้ได้
งานวิจัยที่โดดเด่นมาก 6 แผนงาน และได้นักวิจัยดีเด่น 9 คนه ทั้งนี้ผลงานวิจัยได้เผยแพร่ด้วยสื่อ
วิดิทัศน์เผยแพร่ในการประชุมวิชาการ และนำเสนอต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลักดัน
ผลการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ 3 เส้นทาง และผลการวิจัยหลายแผนงานสามารถนำสู่การใช้
ประโยชน์ ทั้งด้านนโยบาย ด้านพาณิชย์ ด้านสาธารณสุข และด้านวิชาการ

ชนิดา มิตรานันท์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินความสำเร็จ/การบรรลุ
วัตถุประสงค์ พัฒนาการและความต่อเนื่องปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์อย่างต่อเนื่อง
ผลกระทบและลักษณะของผลกระทบที่เกิดขึ้นและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้โครงการวิจัย LLEN
ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว โดยขอบเขตของการประเมิน ได้แก่ ชุดโครงการวิจัย LLEN ใน
เขตภาคเหนือ ซึ่งรับการสนับสนุนจาก สกว. และเป็นโครงการที่มีการส่งงานเรียบร้อยแล้ว จำนวน 9
โครงการ จากจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเชียงราย จังหวัด
เชียงใหม่ และจังหวัดลำปาง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์
และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้
การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมิน พบว่า 1) ทุกโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินความสำเร็จ และ
บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย LLEN 2) ทุกโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินการติดตาม
พัฒนาการ และความต่อเนื่องทั้ง 4 ประเด็น 3) ปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์อย่าง
ต่อเนื่อง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ทีมนักวิจัย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และภาคีเครือข่าย
4) ปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่ผลกระทบประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ทีมนักวิจัย และครู และ
5) สาเหตุที่ทำให้โครงการวิจัย LLEN ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ สกว.
ผู้ประสานงานชุดโครงการ LLEN ทีมนักวิจัย ผู้บริหาร ภาครัฐ และภาคีเครือข่าย สำหรับปัญหาและ

อุปสรรคของการดำเนินโครงการวิจัย LLEN ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ผู้บริหาร ครู และการบริหารจัดการเครือข่าย

นฤมล เอกธรรมสุทธิ์, สายฝน วิบูลรังสรรค์, และอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการ ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการ โดยการสัมภาษณ์บุคลากร จำนวน 35 คน และการตอบแบบสอบถามจำนวน 321 คน 2) สร้างรูปแบบและคู่มือแล้วนำไปตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน นำคู่มือไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจำนวน 14 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบที่วิทยาลัยพยาบาล 1 แห่ง จำนวน 2 โครงการ กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 18 คน ประเมินการใช้ประโยชน์ ก่อนและหลังใช้รูปแบบ 4) ประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสมจากผู้เกี่ยวข้องภายหลังทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 18 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Sing Rank Test) ส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. มีการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการอยู่ในระดับมาก แต่ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ ปัญหาการประเมิน ปัญหาบริบทองค์กร และปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และต้องการให้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว 2. รูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การระบุผู้ใช้ประโยชน์จากการประเมิน 2) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมิน ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ แบ่งออกเป็น ขั้นเตรียมองค์กร มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ ส่งเสริมให้เป็นนโยบายหนึ่งขององค์กรเสริมสร้างความรู้และทัศนคติต่อการประเมินและการใช้ประโยชน์จากการประเมินและขึ้นดำเนินโครงการ มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ในการประเมินโครงการส่งเสริมการประเมินโครงการให้มีคุณภาพ ส่งเสริมการเตรียมสารสนเทศจากการประเมินให้มีคุณภาพ ส่งเสริมการเผยแพร่ผลการประเมินให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ทันเวลา 3) การกำกับติดตามการใช้ประโยชน์จากการประเมิน และ 4) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และ 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการ พบว่า มีการใช้ประโยชน์ จากการประเมินโครงการภายหลังการทดลองใช้สูงกว่าก่อนทดลองใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4. ผลการประเมินรูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการ พบว่า มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนา เครือข่ายเชิงพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในเขตภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความสำเร็จ/การบรรลุวัตถุประสงค์ของชุดโครงการวิจัย LLEN 2) ประเมินพัฒนาการและความต่อเนื่องของชุดโครงการวิจัย LLEN 3) ศึกษาปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์อย่างต่อเนื่อง 4) ศึกษา ปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่ผลกระทบ และลักษณะของผลกระทบที่เกิดขึ้น และ 5) วิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ชุดโครงการวิจัย LLEN ประสบความสำเร็จ

หรือความล้มเหลว ขอบเขตของการประเมินครอบคลุมเฉพาะชุดโครงการวิจัย LLEN ในเขตภาคใต้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก สกว. และเป็นโครงการที่มีการส่งงานเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จำนวน 4 โครงการ จากจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมิน พบว่า 1) ทุกโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย LLEN 2) ทุกโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินการติดตามพัฒนาการและความต่อเนื่อง ทั้ง 4 ประเด็น 3) ปัจจัย และสาเหตุที่นำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านนักวิจัยที่เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง ภายหลังสิ้นสุดโครงการ ด้านครูที่เล็งเห็นประโยชน์ของโครงการและมีความมุ่งมั่นตั้งใจด้านนักเรียนที่ สนุกกับกิจกรรมและกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และด้านภาคีเครือข่ายที่มีการประสานความร่วมมือที่ดีระหว่างหน่วยงาน 4) ปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่ผลกระทบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านนักวิจัยที่มีประสบการณ์มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายต่าง ๆ ด้านผู้บริหารที่เห็นความสำคัญและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านครูที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และด้านภาคีเครือข่ายที่มีการสนับสนุนความร่วมมือจากภาคเอกชน และ 5) สาเหตุที่ทำให้โครงการวิจัย LLEN ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านนักวิจัยที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน มีการวางแผนและติดตามอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้บริหารที่เข้าใจถึงหลักการและเห็นประโยชน์ของโครงการวิจัย ด้านครูที่มีความตั้งใจจริงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานอย่างต่อเนื่อง ด้านภาคีเครือข่ายที่มีมาจากหลายภาคส่วน และ ด้านการบริหารจัดการหน่วยงานที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการกำกับทิศทาง (Steering Committee) สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการวิจัย LLEN ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านครูที่มีการปรับเปลี่ยนครูที่เข้าร่วมโครงการทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่อเนื่องและ ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในด้านการประสานงานที่เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน

มนตรี สังข์ทอง และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคม และชุมชน (ระยะที่ 3) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินระบบและกลไกการพิจารณา ข้อเสนอโครงการวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (ระยะที่ 3) 2) เพื่อประเมินระบบและกลไกการหนุนเสริมการดำเนินงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (ระยะที่ 3) และ 3) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (ระยะที่ 3) โดยกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 กลุ่ม รวม 310 คน เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมิน 5 ฉบับ และการสนทนากลุ่มนักวิจัยและตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการประเมิน พบว่า 1. ระบบและกลไกการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคม และชุมชน (ระยะที่ 3) พบว่า ตัวชี้วัดที่ 1.1 การกำหนดพื้นที่เป้าหมายการวิจัย ตัวชี้วัดที่ 1.2 การ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาของพื้นที่ร่วมกับการ

พัฒนาโจทย์วิจัย และตัวชี้วัดที่ 1.3 การเปิดรับข้อเสนอและจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทั้ง 3 ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน 2. ระบบและกลไกการหนุนเสริมการดำเนินงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคม และชุมชน (ระยะที่ 3) พบว่า ตัวชี้วัดที่ 2.1 ระบบการเบิกจ่ายทุนอุดหนุนการวิจัย ตัวชี้วัดที่ 2.2 กลไกการประสานงาน ตัวชี้วัดที่ 2.3 การพัฒนาทักษะการวิจัย ตัวชี้วัดที่ 2.4 กระบวนการสร้างการรับรู้เป้าหมายร่วมกัน ตัวชี้วัดที่ 2.5 กระบวนการติดตามความก้าวหน้า ตัวชี้วัดที่ 2.6 การหนุนเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ และตัวชี้วัดที่ 2.7 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการทำวิจัย/นักวิจัยท้องถิ่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยทั้ง 7 ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน 3. ผลการดำเนินงานของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (ระยะที่ 3) พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 8 ตัวชี้วัด จาก 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 3.1 ทศนคติการทำงาน วิจัยเพื่อสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.05 ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความไว้วางใจของชุมชนต่อมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 4.02 ตัวชี้วัดที่ 3.4 จำนวนหัวหน้าโครงการวิจัยที่รับรู้เป้าหมาย/วัตถุประสงค์หลักร่วมกันของโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนในพื้นที่ 15 โครงการ ตัวชี้วัดที่ 3.5 จำนวนโจทย์วิจัยที่สนอง ความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่ 12 โครงการ ตัวชี้วัดที่ 3.6 จำนวนนักวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่รุ่นใหม่ที่มีส่วนร่วมดำเนินการวิจัย 28 คน ตัวชี้วัดที่ 3.8 จำนวนผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้น 19 ผลงาน ตัวชี้วัดที่ 3.9 จำนวนโครงการวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ที่กำลังใช้ประโยชน์ภายในชุมชนหรือพร้อมขยายผลสู่การนำไปใช้ประโยชน์ 11 โครงการ และตัวชี้วัดที่ 3.10 จำนวนโครงการวิจัยที่บูรณาการกับการเรียนการสอน การบริการวิชาการ หรือการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม 14 โครงการ สำหรับ 2 ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 3.3 จำนวนหัวหน้าโครงการวิจัยที่รับรู้เป้าหมายระยะกลางของการพัฒนาพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 10 โครงการ และตัวชี้วัดที่ 3.7 จำนวนโครงการวิจัยที่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา 15 โครงการ

โรชินี อุปรา, เอกชัย กันธะวงศ์, ชลธิชา อมาตยคง,วรรณภา กาวิละ และชลกนก ธนาภควัตกุล (2563) ได้นำเสนอถึงการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ การนำรูปแบบการประเมินผลกระทบต่อครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (FIACI model) ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาทางการพยาบาลโดยการบูรณาการผลงานวิจัยในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัว ชุมชน 1 จากผลการประเมินพบว่าการนำรูปแบบการประเมินผลกระทบต่อครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรังไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวชุมชน 1 นั้นทำให้นักศึกษามีแนวทางในการประเมินผลกระทบต่อครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้อย่างครอบคลุมส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดวิเคราะห์และสามารถวางแผนการพยาบาลจากปัญหาที่พบในแต่ละครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ สำหรับกำหนดผู้ให้ข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาและทบทวนร่วมกับคณะกรรมการติดตามฯ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งการพิจารณาและเก็บข้อมูลภาคสนามจะให้ความสำคัญกับลักษณะพื้นฐานของโครงการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และความครอบคลุมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และเน้นการกระจายการเก็บข้อมูลในหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโครงการ ได้แก่ หน่วยงานนำร่อง อย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงานนำร่องของแต่ละโครงการจากหน่วยงานพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นอย่างน้อยโครงการละ 6 หน่วยงาน รายละเอียดประกอบด้วยดังนี้

การสัมภาษณ์				การใช้แบบสอบถาม				การสนทนากลุ่ม			
ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม
1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม											
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					1. หัวหน้าส่วนคดี	1	6	6
2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ	1	6	6					2. พนักงานคุมประพฤติ	1	6	6
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานคดี	1	1	1					3. ผู้ประสานการประชุมฯ	1	6	6
4. เด็กและเยาวชน	1	6	6								
5. ผู้ปกครอง	1	6	6								
รวม			20	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 1 รวม						18	
2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ											
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ ฝึกและอบรมฯ	3	6	18
2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	6	6								
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานสังคม สงเคราะห์	1	1	1								
4. เด็กและเยาวชน	1	6	6								
5. ผู้ปกครอง	1	6	6								
รวม			20	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 2 รวม						18	
3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน											
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1	เด็ก และ เยาวชน ที่เข้าร่วม โครงการ	50	6	300	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ	1	6	6
2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ	1	6	6					2. ผู้ร่วมในการดำเนิน กิจกรรมในโครงการ	2	6	12
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการหรือผู้แทน	1	6	6								
4. กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกัน การกระทำความผิดของเด็กและ เยาวชน และการส่งเสริมเครือข่าย	1	1	1								
รวม			14	รวม			300	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 3 รวม			18

การสัมภาษณ์				การใช้แบบสอบถาม				การสนทนากลุ่ม			
ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม
4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม											
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					1. หัวหน้างานอภิบาลฯ	1	6	6
2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและ อบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	6	6					2. หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดฯ	1	6	6
								3. ผู้รับผิดชอบโครงการ	1	6	6
								การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 4 ครั้งที่ 1 รวม			18
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาล และการฟื้นฟู	1	1	1					เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วม โครงการ	3	6	18
4. กองพัฒนาระบบสุขภาพเด็ก และเยาวชน	1	1	1								
5. ที่ปรึกษากายนอก	2		2								
6. ตัวแทนเครือข่าย	1	6	6								
รวม			17	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 4 ครั้งที่ 2 รวม			18				
รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ			71	รวมทั้งสิ้น 1 โครงการ		300	รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ (จำนวน 5 ครั้ง)			90	

2. เกณฑ์การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ สำหรับเกณฑ์การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างการพิจารณาลงเก็บข้อมูลภาคสนามจะให้ความสำคัญกับลักษณะพื้นฐานของโครงการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และความครอบคลุมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และเน้นการกระจายการเก็บข้อมูลในหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโครงการ ได้แก่ หน่วยงานนำร่อง อย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงานนำร่องของแต่ละโครงการจากหน่วยงานพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นอย่างน้อยโครงการละ 6 หน่วยงาน

3. ขั้นตอนจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ จะต้องผ่านการทบทวนพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนก่อนเริ่มดำเนินการวิจัย ดังนั้น สถาบันหรือองค์กรที่มีนักวิจัยหรือมีโครงการวิจัยจำเป็นต้องแต่งตั้งและให้อำนาจแก่คณะกรรมการจริยธรรมฯ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยนั้น ๆ สถาบันหรือองค์กรต้องมีระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมฯ เกณฑ์การเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการทบทวน พิจารณาเชิงจริยธรรม เกณฑ์การพิจารณาตัดสินใจและการติดตามดูกระบวนการหรือผลการวิจัย ในช่วงที่การวิจัยดำเนินอยู่ แนวทางการดำเนินงาน

1. สถาบันหรือองค์กรที่มีนักวิจัยหรือโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมฯ ในสถาบันหรือองค์กรตนเอง หรือร่วมกับสถาบัน หรือองค์กรอื่น พร้อมทั้งให้ความคุ้มครองดูแลและสนับสนุนคณะกรรมการจริยธรรมฯ เพื่อให้คณะกรรมการจริยธรรมฯ ได้ดำเนินงานลุล่วงไปได้ด้วยยุติธรรมและอิสระ โดยปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายใด

2. สถาบันหรือองค์กรเมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมฯ แล้ว ต้องกำหนดหน้าที่ ซึ่งรวมถึงขอบข่ายงานในหน้าที่ ความเกี่ยวข้องกับนักวิจัยทั้งในและนอกสังกัด และกลไกการรายงาน สรุปผล รวมทั้งวาระดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการจริยธรรมฯ

3. สถาบันหรือองค์กร พึงจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอ ซึ่งหมายรวมถึงวัสดุครุภัณฑ์ สถานที่ บุคลากร การเข้ารับการฝึกอบรม และค่าตอบแทน (ถ้ามี) แก่คณะกรรมการจริยธรรมฯ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สถาบันหรือองค์กร (โดยตนเองหรือร่วมกับสถาบันอื่น) ต้องรับผิดชอบทางกฎหมาย ให้กับคณะกรรมการจริยธรรมฯ ที่ให้ผลการทบทวนพิจารณาโดยสุจริต

5. สถาบันหรือองค์กรใดที่ไม่มีคณะกรรมการจริยธรรมฯ ของตนเอง ควรทำข้อตกลงกับ สถาบันหรือองค์กรอื่นที่มีคณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับส่วนร่วมเป็น กรรมการและรับผิดชอบทางกฎหมายและด้านอื่น ๆ ตามเหมาะสม)

6. สถาบันหรือองค์กร ควรมีคณะกรรมการจริยธรรมฯ เพียงชุดเดียว ซึ่งแต่งตั้งโดย ผู้บริหารสูงสุดของสถาบันหรือองค์กร ในกรณีที่ภาระมีมากเกินไปและอาจทำให้การทำงานเป็นไปอย่าง ลำช้า ก็อาจมีคณะกรรมการจริยธรรมฯ เพิ่มเติมได้ แต่ทั้งนี้ไม่ควรมีมากเกินไป และมีการใช้หลักการ และแนวทางในการพิจารณาที่สอดคล้องกัน

7. บทบาทหลักของคณะกรรมการจริยธรรมฯ คือปกป้องสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participant) และบทบาทหลักของกรรมการจริยธรรมฯ แต่ละคนคือ ตัดสินใจโดยอิสระว่าโครงการวิจัยที่พิจารณาอยู่นั้น มีการปกป้องสิทธิและสวัสดิภาพของผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยอย่างเพียงพอแล้ว หรือไม่

8. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พึงให้คำแนะนำแก่สถาบันหรือองค์กรเกี่ยวกับระบบการให้ ความรู้ด้านจริยธรรมการวิจัยแก่นักวิจัยในสังกัด

9. คณะกรรมการจริยธรรมฯ ร่วมกับสถาบันหรือองค์กร ควรจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกสถาบัน หรือองค์กรที่สามารถให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการ จริยธรรมฯ เฉพาะเรื่องและกำหนดค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสมองค์ประกอบของ คณะกรรมการจริยธรรมฯ

10. คณะกรรมการจริยธรรมฯ ต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 5 คน มีทั้งหญิงและชาย ประกอบด้วย

ก. กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคน ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ปัจจุบันในสาขาการวิจัย ซึ่งพิจารณาโดยคณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นประจำ (เช่น สาขา แพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ สังคมศาสตร์ ระบาดวิทยา ตามความเหมาะสม) ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่า ระเบียบวิธีวิจัยของโครงการวิจัย นั้นจะสามารถให้ได้คำตอบที่ถูกต้องของปัญหาวิจัยหรือมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ

ข. กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคนที่เป็นนักกฎหมายหรือมีความรู้ทางกฎหมาย

ค. กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคนที่ไม่สังกัดสถาบันหรือองค์กรนั้น และเป็น บุคคลภายนอกไม่เกี่ยวข้องในปัจจุบันกับงานทางแพทย์ วิทยาศาสตร์ หรือกฎหมาย ถ้าเป็นไปได้ควร จะมาจากชุมชนที่สถาบันหรือองค์กรนั้นตั้งอยู่

ง. กรรมการอย่างน้อยสองคนที่มีความรู้หรือประสบการณ์ปัจจุบันในวิชาชีพในการดูแลรักษาผู้ป่วย การให้คำปรึกษาหรือการรักษาแก่ประชาชน (เช่น แพทย์ จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลตามความเหมาะสม)

11. สถาบันหรือองค์กรต้องมั่นใจว่า จำนวนกรรมการอย่างน้อยหนึ่งในสาม มีความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรมการวิจัย หรือเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนมาแล้ว

12. สถาบันหรือองค์กรควรมีเอกสารแสดงรายชื่อกรรมการ พร้อมคุณวุฒิ วันแต่งตั้ง และวันสิ้นสุดวาระดำรงตำแหน่ง เพื่อแสดงแก่นักวิจัยหรือผู้ที่ร้องขอ

การแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมฯ

13. สถาบันหรือองค์กรควรกำหนดองค์ประกอบ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งกรรมการตามความเหมาะสม

14. กรรมการต้องได้รับหนังสือแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ และควรมีหนังสือประกันว่าจะได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายหากต้องรับผิดชอบ ซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการจริยธรรมฯ กระบวนการพิจารณา

15. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พึงพิจารณาโครงร่างการวิจัยเชิงจริยธรรม โดยอาศัยหลักเกณฑ์สากลที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ต้องผนวกข้อพิจารณาด้านกฎหมาย ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือของประเทศเข้าไปด้วย

16. สถาบันหรือองค์กรและคณะกรรมการจริยธรรมฯ ต้องออกระเบียบ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการประชุมกรรมการ เช่น ความถี่ของการประชุม การประกาศวันที่ประชุม ระยะเวลาที่ใช้พิจารณาโครงร่างการวิจัย องค์ประชุม วิธีการตัดสินใจ การแจ้งผลการทบทวนพิจารณา การรับเรื่องร้องเรียน ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) การรักษาความลับของเนื้อหาโครงร่างการวิจัย การป้องกันผลประโยชน์ที่อาจขัดกัน เป็นต้น

17. ในการพิจารณาโครงร่างการวิจัยใด ๆ ที่คณะกรรมการจริยธรรมฯ ไม่สามารถตัดสินใจในด้านวิชาการได้ คณะกรรมการจริยธรรมฯ อาจขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญได้ แต่ต้องมั่นใจว่าผู้เชี่ยวชาญนั้นไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Conflict of interest) กับโครงการวิจัย และจะรักษาความลับของโครงการวิจัยได้ หรือ คณะกรรมการจริยธรรมฯ อาจส่งโครงร่างการวิจัยนั้นให้คณะกรรมการด้านวิจัย หรือระบาคติวิทยา หรืออื่น ๆ ของสถาบันหรือองค์กร ช่วยให้ออกความเห็นก่อนพิจารณาด้านจริยธรรมต่อไป

18. คณะกรรมการจริยธรรมฯ อาจแจ้งผลการตัดสินใจโครงร่างการวิจัยใน 4 ลักษณะ ได้แก่ (1) อนุมัติ (2) อนุมัติหลังจากผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงโครงการวิจัยตามที่คณะกรรมการจริยธรรมฯ เสนอแนะ หรือชี้แจงข้อข้องใจ (3) ให้ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขโครงการวิจัยตามที่คณะกรรมการจริยธรรมฯ เสนอแนะ แล้วนำเข้าสู่ประชุมครั้งต่อไป หรือเลื่อนการพิจารณาออกไป หรือ (4) ไม่อนุมัติให้ดำเนินการวิจัย การไม่อนุมัติจะต้องให้เหตุผลของการตัดสินใจประกอบ และให้นักวิจัยชี้แจงเพื่อขอให้คณะกรรมการจริยธรรมฯ ทบทวนผลการพิจารณาได้

19. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พิจารณาระบบและกระบวนการพิจารณาแบบเร่งด่วนสำหรับโครงการวิจัยที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด (Minimal risk) หรือโครงการวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (Amendment) ที่ไม่เพิ่มความเสี่ยง และกำหนดประเภทโครงการวิจัยที่สามารถขอรับการพิจารณาแบบเร่งด่วนได้

20. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พิจารณากำหนดประเภทโครงการวิจัยที่ดำเนินการได้โดยไม่ต้องยื่นขอรับการพิจารณาเชิงจริยธรรม

21. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พิจารณากำหนดเงื่อนไขการยกเว้นการใช้ใบยินยอมในการวิจัย

22. คณะกรรมการจริยธรรมฯ พิจารณามีกลไกบันทึกรายงานการประชุมและการจัดเก็บเอกสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถรองรับการตรวจสอบได้ หากมีผู้ร้องขอและได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถาบันหรือองค์กร หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ระยะเวลาการเก็บรักษาเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องโดยอนุโลมการที่กรรมการมีส่วนได้ส่วนเสีย

23. ในการพิจารณาโครงการวิจัยใด ๆ ที่กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือมากกว่านั้นมีส่วนได้ส่วนเสีย (เช่น ในฐานะนักวิจัยในเรื่องเดียวกัน หรือมีส่วนร่วมกับผู้ให้ทุนการวิจัย เป็นต้น) กรรมการคนนั้นไม่ควรร่วมพิจารณาโครงการวิจัยนั้น ๆ แต่อาจให้ข้อคิดเห็นแก่คณะกรรมการได้ พร้อมทั้งเปิดเผยการมีส่วนได้เสียกับโครงการวิจัย และคณะกรรมการจริยธรรมฯ ควรให้สิทธิแก่ผู้เสนอโครงการวิจัยในอันที่จะโต้แย้งการพิจารณาโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่

24. หลังจากคณะกรรมการได้อนุมัติโครงการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยต้องรายงานความก้าวหน้าของโครงการต่อคณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นระยะตามความเหมาะสม โดยโครงการวิจัยที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความเสี่ยงต่ออันตรายสูง ต้องรายงานความก้าวหน้าถี่กว่าโครงการวิจัยที่มีความเสี่ยงต่ำ ทั้งนี้ผู้เสนอโครงการวิจัยควรระบุความถี่ของการรายงานความก้าวหน้า ตั้งแต่ครั้งยื่นขอรับการพิจารณาเชิงจริยธรรม

25. เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยด้วยเหตุใดก็ตาม ผู้วิจัยต้องสรุปรายงานผลการวิจัยให้คณะกรรมการจริยธรรมฯ ทราบ

4. พื้นที่ดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ กำหนดพื้นที่ สถานที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาความเหมาะสมจากข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งทุกครั้งเมื่อมีการสำรวจในภาคสนาม คณะผู้วิจัยจะทำการหารือและขออนุญาตในการเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการติดตามการดำเนินงาน รวมถึงประสานงานเพื่อแจ้งถึงวัตถุประสงค์และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้การเก็บข้อมูลของคณะผู้วิจัย ได้มีการรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

1) ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ใช้การค้นคว้าจากงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ

2) ข้อคำถามในการสนทนากลุ่มซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ รวมถึงประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผลจากการสำรวจภาคสนาม เพื่อนำผลจากการสนทนากลุ่มมาใช้สนับสนุนประกอบการวิเคราะห์การศึกษาในงานวิจัยนี้

3) ข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยคณะผู้วิจัยได้ใช้การค้นคว้าจากงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสร้างแบบสอบถามเพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการ

ในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ รวมทั้งการทดลองใช้เครื่องมือกับผู้ตอบแบบสอบถามก่อนลงเก็บภาคสนามเพื่อซักซ้อมและปรับปรุงแบบสอบถาม ก่อนการนำไปใช้จริง ทั้งนี้จะต้องผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สำหรับภาพรวมการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

เครื่องมือ	ประเด็นข้อคำถาม	โครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสนทนากลุ่ม สำหรับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไปใช้	1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ ตลอดจนขอบเขตด้านพื้นที่) 2) ผลผลิต ผลลัพธ์จากการนำผลการวิจัยไปใช้ 3) ความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ 4) ประโยชน์ที่หน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน ได้รับจากการนำผลการวิจัยไปใช้ 5) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ และการบริหารจัดการ กับปัญหาที่เกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ 6) ข้อเสนอแนะ/แนวทาง ที่เกี่ยวข้อง	1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม 2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชน ในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน 4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสนทนากลุ่ม สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ) 2) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ 3) ความเห็นต่อการพัฒนาในแต่ละโครงการ 4) ข้อเสนอแนะ/แนวทาง ที่เกี่ยวข้อง	
ชุดที่ 3 แบบสอบถามเด็กและเยาวชน สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ	1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ) 2) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ 3) ความเห็นต่อการพัฒนาในแต่ละโครงการ 4) ข้อเสนอแนะ/แนวทาง ที่เกี่ยวข้อง	เฉพาะโครงการที่ 3 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชน ในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน

การเตรียมการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อนนำมาใช้ในการประมวลผลประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

การคัดเลือกและเตรียมความพร้อมของนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย

1) เปิดรับสมัครผู้ช่วยวิจัย ทำการคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยที่มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดี ทั้งมีทักษะในการสื่อสาร โดยทำการคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยเพื่อดูแลการเก็บข้อมูล

2) จัดการอบรมนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทโครงการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่าง ๆ โดยผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนี้

3) ฝึกทักษะในการรวบรวมข้อมูล โดยทำการลงพื้นที่จริงร่วมกันในพื้นที่นำร่อง เพื่อซักซ้อมและเป็นข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กำหนดพื้นที่ สถานที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาความเหมาะสมจากข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งทุกครั้งเมื่อมีการสำรวจในภาคสนาม คณะผู้วิจัยจะทำการหารือและขออนุญาตในการเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการติดตามการดำเนินงาน รวมถึงประสานงานเพื่อแจ้งถึงวัตถุประสงค์และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้การเก็บข้อมูลของคณะผู้วิจัยได้มีการรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสาร และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Sources) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลสถิติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม และใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยโครงสร้าง ข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ครั้ง โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วม 18 คนขึ้นไป โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้นๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

4. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านแบบสอบถามที่ประกอบด้วยโครงสร้างข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้นๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

5. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลกระจายไปทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

1. แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จะถูกตรวจสอบค่าความเที่ยง (Validity) จากที่ปรึกษาโครงการ และผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการทำ ทดสอบกับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ หนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ เว็บไซต์ และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564” นี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1) การจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) โดยการใช้เกณฑ์บางอย่างตามคุณลักษณะที่ข้อมูลนั้นมีอยู่ร่วมกันเป็นตัวจำแนก เช่น ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มที่ให้ความคิดว่าการดำเนินการ และกลุ่มที่ให้ความคิดว่าการดำเนินการ ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้เข้าร่วมโครงการ

2) การวิเคราะห์สรุป (Analytic Induction) โดยการหาลักษณะร่วมที่มีความชัดเจนจำนวนหนึ่ง เพื่อทำข้อสรุปในประเด็นที่ศึกษานั้นมีลักษณะอย่างไร เช่น ข้อมูลของประชาชนที่เกี่ยวกับการรับรู้ในการให้บริการ คนที่ 1 ให้ข้อมูลว่า เจ้าหน้าที่แนะนำ คนที่ 2 ให้ข้อมูลว่า ลูกสาวเล่าให้ฟัง คนที่ 3 ให้ข้อมูลว่าเห็นคนอื่นไปใช้บริการ ซึ่งลักษณะการรับรู้จะแตกต่างกัน แต่ที่ปรึกษาสามารถสร้างข้อสรุปจากลักษณะร่วมได้ คือ ประชาชนรับรู้ในการให้บริการจากบุคคลรอบข้าง

3) การวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Componential Analysis) โดยค้นหาส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือชนิดต่าง ๆ ของข้อมูลแล้วนำคุณสมบัติที่ขึ้นมานั้นมาเปรียบเทียบกัน เช่น ความคิดเห็นในเรื่องความพึงพอใจของผู้ให้บริการ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มต่าง ๆ

โดยก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จะทำการตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมานั้นมีความถูกต้องเสียก่อน เนื่องจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจะต้องการใช้อัตวิสัย (subjectivity) หรือการแสดงความคิดเห็น มุมมองของนักวิจัยจากข้อมูลต่าง ๆ การตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นคณะวิจัยจึงใช้การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) โดยมีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยใช้ข้อมูลที่ต่างกัน (data triangulation) ด้วยวิธีการเปลี่ยนแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูลและการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (investigator triangulation) โดยใช้ผู้เก็บข้อมูลที่ต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (Survey research Instrument)

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

2. ศึกษาตัวอย่างแบบสำรวจที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยร่วมกันพิจารณาระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยจากภายนอก

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปทดสอบก่อนการลงภาคสนาม (Try out)

5. หาค่าคุณภาพทั้งฉบับและรายข้อ เพื่อให้ได้มาตรฐาน

6. ปรับปรุงให้เป็นแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ 1. เพศ 2. สถานศึกษา/หน่วยงาน จังหวัด ชื่อ กิจกรรม/โครงการที่นักเรียนเข้าร่วม

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษารั้งนี้ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

โดย P = ร้อยละ

F = ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n = จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

โดย $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของคะแนนความพึงพอใจรวม

X_i = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของคะแนนความพึงพอใจของแต่ละตัวอย่าง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ

การสำรวจข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อความลักษณะแบบเลือกตอบ และเป็นข้อความลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และข้อความปลายเปิดสำหรับแสดงความคิดเห็น

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

น้อย	ค่าคะแนน	1
ค่อนข้างน้อย	ค่าคะแนน	2
ปานกลาง	ค่าคะแนน	3
มาก	ค่าคะแนน	4
มากที่สุด	ค่าคะแนน	5

หลักเกณฑ์ในการแปลผล มีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

น้อย	ค่าคะแนน	1.00 - 1.80
ค่อนข้างน้อย	ค่าคะแนน	1.81 - 2.60
ปานกลาง	ค่าคะแนน	2.61 - 3.40
มาก	ค่าคะแนน	3.41 - 4.20
มากที่สุด	ค่าคะแนน	4.21 - 5.00

8. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการทดสอบ Content Validity จากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธี Face validity โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามคำจำกัดความ แนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ การวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบเนื้อหาให้ตรงตามคำจำกัดความ และวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. การทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่า Reliability ในลักษณะของภาพรวมและรายข้อในแบบ Internal Consistency โดยผู้วิจัยนำข้อคำถาม ในส่วนที่ 2 และ 3 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มา คำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach Alpha Coefficient พบว่าคะแนนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .951 ซึ่งสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สังเกตและสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาเบื้องต้น
2. เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในภาคสนาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1) คณะผู้วิจัย ทำการศึกษาข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 2) คณะผู้วิจัย จัดทำแผนการดำเนินงานโดยการออกแบบเครื่องมือในการสำรวจข้อมูลพร้อมทั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาประเด็นและเครื่องมือร่วมกันกับคณะผู้วิจัย
 - 3) ทดสอบเครื่องมือ (Pre-Test) เพื่อหาค่าความถูกต้อง (Validity) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการสำรวจที่สมบูรณ์ที่สุด
 - 4) คณะผู้วิจัย ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม
 - 5) คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมา พร้อมทั้งทำการ Double Check แบบสอบถามอีกครั้ง
3. สัมภาษณ์ระดับเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างบางส่วน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษา โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564 ซึ่งคณะผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอ ผลการศึกษาออกเป็น 4 โครงการ ดังนี้ คือ

โครงการที่ 1 โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กร เครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

1. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ต่างให้ความเห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นโครงการที่มีลักษณะเชิงป้องกัน เพื่อเป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษานี้ไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และมีการขยายผลการดำเนินโครงการไปในสถานศึกษาทั่วประเทศ การที่กรมพินิจฯ กำหนดคุณสมบัติและให้สถานพินิจฯ พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามบริบทของตนเองได้นั้นมีความเหมาะสม แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างมีประเด็นร่วมกันว่าการดำเนินการในบางพื้นที่มีข้อจำกัด ไม่สามารถดำเนินการได้หลาย ๆ สถานศึกษาภายในปีงบประมาณเดียวกัน บางพื้นที่มีความลำบากในการเดินทางไปจัดกิจกรรม จึงไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง

ในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานของโครงการ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างให้ความเห็นร่วมกันว่าโครงการนี้ช่วยให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ถึงการกระทำความผิดสำหรับเด็กและเยาวชนพร้อมทั้งรู้ถึงบทลงโทษต่าง ๆ ของการกระทำความผิดที่ตนเองจะได้รับทำให้เด็กนักเรียนมีการป้องกันตนเองไม่ให้เสี่ยงต่อการกระทำความผิดทางกฎหมาย ลดจำนวนเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี

ส่วนประเด็นเรื่องขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างเห็นว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์มาก โดยจะมีเจ้าหน้าที่จากสถานพินิจเข้าไปจัดกิจกรรมกับทางสถานศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันเยาวชนในสถานศึกษา แต่อยากให้มีการทบทวนช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามปีงบประมาณให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษา และยังให้ความเห็นเพิ่มเติมที่น่าสนใจอีกว่าในการกำหนด KPI ของหน่วยงานนั้น ควรกำหนด KPI เชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการไม่ใช่เพียงแค่ KPI เชิงปริมาณว่าได้มีการจัดโครงการแล้วเท่านั้น

ในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประเด็นขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องร่วมกันว่าอยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอมด้วย เนื่องจากเด็กนักเรียนมีเวลาว่างจะได้เป็นการลดโอกาสในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดและเห็นว่าการจัดกิจกรรมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนกระทำความผิด เมื่อไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้จึงอาจทำให้เด็กและเยาวชนมีเวลาว่างและขาดภูมิคุ้มกันในการกระทำความผิดได้

ส่วนในประเด็นพื้นที่ สถานที่ในการดำเนินโครงการนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการนี้กำหนดให้ 1 จังหวัด 1 สถานศึกษา ซึ่งในช่วงแรกมีปัญหาในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนำร่อง รวมถึงเรื่องสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือซึ่งพื้นที่และสถานที่ในการดำเนินโครงการจะเน้นสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาชัดเจนในปีนั้น ๆ เป็นการกำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแล้ว แต่ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะร่วมกันว่าอยากให้ทำกิจกรรมครอบคลุมพื้นที่ที่รับผิดชอบและมีการติดตามผลการดำเนินโครงการในสถานศึกษาที่ดำเนินการไปแล้วด้วย เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ

ในด้านการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (คู่มือ สื่อ เครือข่าย) ไปใช้ในการพัฒนา งาน/ หน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องตรงกันว่าผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมจะได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมของเด็กนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของเด็กนักเรียน พื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อการป้องปราม ลดโอกาสในการรวมกลุ่มซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยโครงการมีการจัดทำคู่มือร่วมกับ สพร. และได้ออกแบบเครื่องมือให้ใช้ เป็นเครื่องมือคัดกรองในโรงเรียนโดยชุดข้อมูลจะเป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับทางสถานศึกษาเพื่อดูแลเด็กนักเรียนต่อไป รวมถึงเป็นชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อสะท้อนไปยังหน่วยงานด้านการดูแล ควบคุมต่อไป เช่น คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการทำให้ได้เครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชน รวมถึงได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกัน ทำให้สามารถเห็นปัญหาและช่วยกันส่งต่อ Case เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล ติดตามภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายนั้น ๆ ต่อไป โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีประเด็นไปในทิศทางเดียวกันว่าผลที่ได้จากการดำเนินโครงการสามารถบูรณาการการทำงานระหว่างเครือข่ายด้านการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี แต่มีประเด็นเพิ่มเติมที่น่าสนใจ คือ ต้องการให้กรมพินิจฯ สนับสนุนการทำสื่อออนไลน์ที่มีความทันสมัยตรงกับความต้องการของเด็กและเยาวชนเพื่อใช้กับเด็กและเยาวชนโดยตรง

ในประเด็นเรื่องผลลัพธ์ในการพัฒนางาน/ หน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นพ้องว่าการดำเนินงานโครงการนี้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน ทำให้เกิด KM ป้องกันของเครือข่ายรวมถึงได้เครือข่ายโรงเรียนต่าง ๆ อันสามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันหากพบปัญหาเด็กและเยาวชน รวมถึงทำให้เกิดภาคีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่ สามารถติดต่อประสานงานถึงกันได้ตลอดเวลา และยังทำให้นักเรียน นักศึกษา มีการนำองค์ความรู้ และประสบการณ์ โดยที่ผลลัพธ์จากการจัดโครงการนี้ทำให้สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของวัยรุ่นในสถานศึกษา ส่งผลก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่เป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กร ยังทำให้ได้รับทราบปัญหาในกลุ่มของเด็กและเยาวชนช่วงวัยรุ่นที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน และยังทำให้ได้รูปแบบและลักษณะของ

การจัดกิจกรรมที่หลากหลายไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป รวมไปถึงทำให้ได้คู่มือ สื่อที่แตกต่างกัน ไปกับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ

ในส่วนของการรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างให้ความเห็นตรงกันว่า มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายของโครงการ โดยเป้าหมายของโครงการ คือเป็นโครงการที่มีลักษณะ การทำงานเชิงป้องกัน การลดจำนวนเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และเป้าหมายอีกประการ คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือดูแลเด็ก นักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องพฤติกรรมไม่ให้กระทำความผิด

ในส่วนผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ความเห็นพ้องว่าผลการดำเนินงานนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งการดำเนินกิจกรรมสร้างความตระหนักถึงผลกระทบในการกระทำความผิดให้กับเด็กและเยาวชน สามารถลดจำนวนเด็กและเยาวชนในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้

ในการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการดำเนินโครงการฯ ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร หน่วยงานมีสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนลดลง เนื่องจากการดำเนินงานป้องกันจากโครงการฯ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณงานน้อยลง อันทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพงานได้มากขึ้น และยังทำให้หน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายการทำงานด้านเด็ก และเยาวชนเพิ่มมากขึ้นทั้งในระดับนโยบายระหว่างกรม และระดับปฏิบัติการ โดยเฉพาะโรงเรียนต่าง ๆ สามารถประสานงานหรือมีทีมเครือข่ายในการป้องกัน การช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงทำให้มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ส่วนการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานนั้น โดยผู้ให้สัมภาษณ์ต่างมีความเห็นพ้องว่า โครงการดังกล่าวทำให้ได้เครื่องมือมาช่วยในการดำเนินการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาศักยภาพ เกิดทักษะในการทำงานในการวางแผนการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบตลอดทั้งปี การติดตามผลการดำเนินโครงการ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเกิดการทำงานระหว่างภาคีเครือข่าย เกิดการบูรณาการการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ หน่วยงานร่วมกัน ซึ่งหากมีการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถลดจำนวนเด็กและ เยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ก็จะเป็นการลดการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสถานพินิจ และใน ส่วนของการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกันว่าทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย จึงไม่กล้า ทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือครอบครัวของเด็กและ เยาวชน ส่งผลให้จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดน้อยลง

ในประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการและส่งผลกระทบในการดำเนินนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สะท้อนปัญหาหรืออุปสรรคที่น่าสนใจว่าการที่สถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนอันเนื่องมาจากความกังวลเรื่องชื่อเสียงของสถานศึกษา รวมถึงเรื่องงบประมาณของหน่วยงานไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมยังพบว่าขาดแคลนบุคลากรในการทำงาน การลงพื้นที่โรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกล รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษา และปัญหาสำคัญในช่วงเวลานี้คือ การไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ในส่วนประเด็นหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นโดยผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่าการประชุมสื่อสารกับสถานศึกษาเพื่อทำงานร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจระหว่างสถานพินิจฯ และสถานศึกษาได้ ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมเพื่อเป็นสื่อหรือช่องทางในการสร้างการรับรู้ให้กับคุณครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนช่วยได้ เพื่อสร้างความตระหนักต่อตนเอง เพื่อลดโอกาสกระทำความผิดและโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมได้ด้วย ยังรวมไปถึงสื่อต่าง ๆ หรือช่องทางต่าง ๆ ต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ อิงกระแสและเข้าถึงได้โดยง่าย จึงจะตอบโจทย์และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้

โดยจากข้อมูลการดำเนินการของกรมพินิจ ฯ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่มีประเด็นที่ได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

- ปัญหาด้านงบประมาณ ส่วนกลางตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการกั้นงบประมาณในการดำเนินการเพิ่มเติมแล้ว
- ปัญหาเรื่องเวลาการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกันควรแก้ปัญหาให้สถานพินิจและสถานศึกษาวางแผนร่วมกันในการกำหนดเวลาการจัดกิจกรรมล่วงหน้า
- ปัญหาเรื่องการสื่อสาร ในระดับนโยบายของหน่วยงานได้มีการประชุมและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงศึกษาฯ แล้วซึ่งในส่วนของกรมพินิจได้มีการสื่อสารไปยังเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการแล้ว
- ปัญหาเรื่องการรายงาน ส่วนกลางเห็นว่าการรายงานด้วยเอกสารเป็นภาระของเจ้าหน้าที่สิ้นเปลืองทรัพยากร จึงได้ระบียบในการรายงานให้ใช้รายงานใน Google Form เพื่อความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการแล้ว
- ปัญหาสถานการณ์โควิด 19 ที่ทำให้การจัดกิจกรรมตามโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ ส่วนกลางได้แก้ปัญหาโดยการพัฒนาเครื่องมือที่ให้เจ้าหน้าที่ไปใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ เช่น web page แต่สื่อดิจิทัลอื่น เช่น Application มีราคาสูงจึงเป็นข้อจำกัดเรื่องงบประมาณของหน่วยงานซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรม

ส่วนประเด็นที่ว่าผู้เข้าร่วมต่างเห็นประโยชน์ของการดำเนินโครงการนี้ ในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นพร้อมกันว่าการดำเนินโครงการนี้มีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากและเป็นมาตรการเชิงรุกที่ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายน้อยลงได้ และทำให้คุณครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซึ่งจะทำให้ครูสามารถดูแลเด็กนักเรียนของตนเองต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามสำหรับประเด็นหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองนั้น ในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นพร้อมกันว่าการเป็นกิจกรรมเป็นการพัฒนาตัวคุณครูทำให้ครูเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ส่งผลให้สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชนได้อย่างตรงประเด็นและทันทั่วถึง และยังมีการให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าปัญหาการทะเลาะวิวาทลดลงไปอย่างมาก ยังทำให้ไม่พบว่ามีปัญหาการค้ายาเสพติด รวมถึงพฤติกรรมทางด้านผู้สาวลดลงอีกด้วย และอุบัติเหตุจากความประมาทในการขับขี่ลดลงด้วย

ในมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องตรงกันว่าอยากให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องทุกปีและให้สถานพินิจฯ กลับมาติดตามหรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำกิจกรรมให้กับคุณครูเพื่อคุณครูจะได้ดูแลเด็กนักเรียนต่อไปได้ โดยยังมีข้อเสนอแนะอีกด้วยว่าต้องการให้มีการเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ให้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่เหมาะสมในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่การรวมกลุ่มไม่สามารถทำได้ หรืออยากได้สื่อที่มีความทันสมัยน่าสนใจให้คุณครูสามารถนำไปใช้สอนเด็กนักเรียนได้ และมีประเด็นเพิ่มเติมที่สำคัญอีกว่าควรมีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการพัฒนานักเรียน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ และต้องการได้รับการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ให้คุณครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพฤติกรรม และการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กนักเรียนการสร้างเครือข่ายร่วมกันในการพัฒนาและการป้องกันอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 ความถี่ ร้อยละ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	114	38.00
2. หญิง	186	62.00
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 และเพศชาย มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความถี่ ร้อยละ สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี)	50	16.67
2. โรงเรียนเทศบาลบ้านกิโสดง	50	16.67
3. โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่	50	16.67
4. โรงเรียนล่อมแรดวิทยา	42	14.00
5. โรงเรียนวัดนาแก้ว	8	2.67
6. โรงเรียนวัดบางนาโน (รื่น ศยามานนท์)	50	16.67
7. โรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคม	50	16.67
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่สถานศึกษา โรงเรียนคทองวิทยา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) โรงเรียนเทศบาลบ้านกิโสดง โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โรงเรียนวัดบางนาโน (รื่น ศยามานนท์) และโรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคม มีจำนวนโรงเรียนละ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองลงมาคือ โรงเรียนล่อมแรดวิทยา มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และโรงเรียนวัดนาแก้ว มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความถี่ ร้อยละ จังหวัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
1. กรุงเทพมหานคร	50	16.67
2. จังหวัดลำปาง	50	16.67
3. จังหวัดสงขลา	50	16.67
4. จังหวัดสระแก้ว	50	16.67
5. จังหวัดอุดรธานี	50	16.67
6. จังหวัดแพร่	50	16.67
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดลำปาง จังหวัดสงขลา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดแพร่ มีจำนวนจังหวัดละ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความถี่ ร้อยละ ชื่อกิจกรรม/โครงการที่นักเรียนเข้าร่วมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อกิจกรรม/โครงการที่นักเรียนเข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1. กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด	68	22.67
2. กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต	48	16.00
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดของนักเรียน	42	14.00
4. เพื่อนใจวัยใส	34	11.33
5. โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ 2564	25	8.33
6. เยาวชนรุ่นใหม่ ร่วมใจ ห่างไกลยาเสพติด	21	7.00
7. บ้านเมตตา	12	4.00
8. การตั้งครุฑก่อนวัยเรียน	8	2.67
9. อบรมให้ความรู้	8	2.67
10. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	2	0.67
11. 1 สถานพินิจ 6 สถานศึกษา	1	0.33
12. การพัฒนาสุขภาพและสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดและโรคเอดส์	1	0.33
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด มากที่สุด มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67 รองลงมาคือ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดของนักเรียน มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	คะแนน	SD.	ระดับความคิดเห็น	ร้อยละ
1. กรุงเทพมหานคร	3.55	0.44	มาก	71.00
2. จังหวัดลำปาง	4.04	0.44	มาก	80.80
3. จังหวัดสงขลา	3.71	0.48	มาก	74.20
4. จังหวัดสระแก้ว	3.75	0.51	มาก	75.00
5. จังหวัดอุดรธานี	3.48	0.49	มาก	69.60
6. จังหวัดแพร่	3.62	0.53	มาก	72.40
ภาพรวม	3.70	0.51	มาก	74.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกตามจังหวัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.70 คิดเป็นร้อยละ 74.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า ทุกจังหวัดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ จังหวัดลำปาง ด้วยค่าเฉลี่ย 4.04 คิดเป็นร้อยละ 80.80 จังหวัดสระแก้ว ด้วยค่าเฉลี่ย 3.75 คิดเป็นร้อยละ 75.00 จังหวัดสงขลา ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 คิดเป็นร้อยละ 74.20 จังหวัดแพร่ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.62 คิดเป็นร้อยละ 72.40 กรุงเทพมหานคร ด้วยค่าเฉลี่ย 3.55 คิดเป็นร้อยละ 71.00 และจังหวัดอุดรธานี ด้วยค่าเฉลี่ย 3.48 คิดเป็นร้อยละ 69.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายด้าน

รายด้าน	คะแนน	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น	ร้อยละ
1. ด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ)	3.71	0.60	มาก	74.20
2. ด้านปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วม โครงการ	3.57	0.49	มาก	71.40
3. ด้านความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการ	3.81	0.72	มาก	76.20
ภาพรวม	3.70	0.51	มาก	74.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.70 คิดเป็นร้อยละ 74.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.81 คิดเป็นร้อยละ 76.20 ด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ) ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 คิดเป็นร้อยละ 74.20 และด้านปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.57 คิดเป็นร้อยละ 71.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ระดับความเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อคำถาม	คะแนน	SD.	ระดับความคิดเห็น	ร้อยละ
1. ด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ)	3.71	0.60	มาก	74.16
1.1 นักเรียนคิดว่ากระบวนการในการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนที่ชัดเจน	3.74	0.79	มาก	74.80
1.2 นักเรียนคิดว่าการดำเนินกิจกรรมมีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเหมาะสม	3.68	0.77	มาก	73.60
1.3 นักเรียนคิดว่าจำนวนบุคลากรที่ดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.75	0.78	มาก	75.00
1.4 นักเรียนคิดว่ามีการใช้รูปแบบของการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.73	0.76	มาก	74.60
1.5 นักเรียนคิดว่าบรรยากาศในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินงาน	3.70	0.77	มาก	74.00
1.6 นักเรียนคิดว่ารูปแบบการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.72	0.77	มาก	74.40
1.7 นักเรียนคิดว่าผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนที่พอเหมาะกับการจัดกิจกรรม	3.71	0.81	มาก	74.20
1.8 รูปแบบในการดำเนินกิจกรรมมีความน่าสนใจ	3.77	0.82	มาก	75.40
1.9 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.57	0.77	มาก	71.40
2. ด้านปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ	3.57	0.49	มาก	71.33
2.1 การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี	3.93	0.81	มาก	78.60
2.2 การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิด	4.02	0.81	มาก	80.40
2.3 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน	3.80	0.84	มาก	76.00
2.4 การเข้าร่วมกิจกรรม/ทำให้เสียเวลาในการเรียน หรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ	2.62	1.07	ปานกลาง	52.40
2.5 นักเรียนรู้สึกไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม	2.53	1.13	น้อย	50.60
2.6 ความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้งานได้จริง	3.88	0.78	มาก	77.60

ตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนน	SD.	ระดับความคิดเห็น	ร้อยละ
2.7 นักเรียนคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต	3.87	0.77	มาก	77.40
2.8 หากมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมอีก นักเรียนคิดว่าจะเข้าร่วมอย่างแน่นอน	3.59	0.82	มาก	71.80
2.9 หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนคิดว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์อย่างมาก	3.86	0.77	มาก	77.20
3. ด้านความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการ	3.81	0.72	มาก	76.20
3.1 นักเรียนคิดว่าควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ด้านเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.85	มาก	77.60
3.2 นักเรียนคิดว่าควรมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.69	0.82	มาก	73.80
3.3 นักเรียนคิดว่าควรมีการขยายการจัดกิจกรรมออกไปยังนักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น	3.86	0.82	มาก	77.20
ภาพรวม	3.70	0.51	มาก	74.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำแนกรายสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.70 คิดเป็นร้อยละ 74.00

เมื่อพิจารณาตามด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 คิดเป็นร้อยละ 74.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ รูปแบบในการดำเนินกิจกรรมมีความน่าสนใจ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.77 คิดเป็นร้อยละ 3.77 นักเรียนคิดว่าจำนวนบุคลากรที่ดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม ด้วยค่าเฉลี่ย 3.75 คิดเป็นร้อยละ 75.00 นักเรียนคิดว่ากระบวนการในการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนที่ชัดเจน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.74 คิดเป็นร้อยละ 74.80 นักเรียนคิดว่าการใช้รูปแบบของการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้วยค่าเฉลี่ย 3.73 คิดเป็นร้อยละ 74.60 นักเรียนคิดว่ารูปแบบการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม ด้วยค่าเฉลี่ย 3.72 คิดเป็นร้อยละ 74.40 นักเรียนคิดว่าผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนที่พอเหมาะกับรูปแบบของกิจกรรม ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 คิดเป็นร้อยละ 74.20 นักเรียนคิดว่าบรรยากาศในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินงาน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.70 คิดเป็นร้อยละ 74.00 นักเรียนคิดว่าการดำเนินกิจกรรมมีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเหมาะสม ด้วยค่าเฉลี่ย 3.68 คิดเป็นร้อยละ 73.60 และระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ด้วยค่าเฉลี่ย 3.57 คิดเป็นร้อยละ 71.40 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามด้านปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.57 คิดเป็นร้อยละ 71.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิด ด้วยค่าเฉลี่ย 4.02 คิดเป็นร้อยละ 80.40 การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เสริมสร้าง คุณลักษณะที่ดี ด้วยค่าเฉลี่ย 3.93 คิดเป็นร้อยละ 78.60 ความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วม กิจกรรมสามารถนำไปใช้งานได้จริง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.88 คิดเป็นร้อยละ 77.60 นักเรียนคิดว่าการเข้า ร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ด้วยค่าเฉลี่ย 3.87 คิดเป็นร้อยละ 77.40 หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนคิดว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์อย่างมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.86 คิดเป็นร้อยละ 77.20 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.80 คิดเป็นร้อยละ 76.00 หากมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมอีก นักเรียนคิดว่าจะเข้าร่วมอย่างแน่นอน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.59 คิดเป็นร้อยละ 71.80 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การเข้าร่วมกิจกรรม/ทำให้เสียเวลาในการเรียนหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ด้วยค่าเฉลี่ย 2.62 คิดเป็นร้อยละ 52.40 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนรู้สึกไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้วยค่าเฉลี่ย 2.53 คิดเป็นร้อยละ 50.60 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามด้านความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการ ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.81 คิดเป็นร้อยละ 76.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย นักเรียนคิดว่าควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ด้าน เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.88 คิดเป็นร้อยละ 77.60 นักเรียนคิดว่าควรมีการขยาย การจัดกิจกรรมออกไปยังนักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น ด้วยค่าเฉลี่ย 3.86 คิดเป็นร้อยละ 77.20 และนักเรียนคิดว่าควรมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัด กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.69 คิดเป็นร้อยละ 73.80 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

3.1 นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร

ตารางที่ 11 ความถี่ ร้อยละ นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่อยากให้จัดกิจกรรม	82	27.33
2. อยากให้จัดกิจกรรม เพราะ เป็นกรรมที่สนุกได้ความรู้มากมายและเหมาะสมกับวัย เพื่อที่จะได้เสริมสร้างทักษะให้เด็กนักเรียนรุ่นต่อไป จะเป็นประโยชน์และความรู้แก่ผู้เรียนรู้และข้อมูลหลายอย่างสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ เพราะจะทำให้มีการป้องกันตัวเองจากคนที่มาชักชวนให้ เสพยาเสพติดและทำให้เด็กติดยาเสพติดน้อยลง โดยปกติแล้วในไทยเด็กจะได้ เรียนด้านพวกนี้น้อยมาๆการที่จัดกิจกรรมขึ้นจะเพิ่มความรู้ให้เด็กได้มากขึ้น เพราะทำให้เด็กไปและเยาวชนอื่นได้รับความรู้ในด้านนี้ได้พอสมควร เป็นการเปิดโลกให้เด็กๆได้รู้จักการป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ฯลฯ	218	72.67
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมใน ลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีก เด็กนักเรียนมีความคิดว่าการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีก จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 72.67 เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สนุกได้ความรู้มากมายและเหมาะสม กับวัย เพื่อที่จะได้เสริมสร้างทักษะให้เด็กนักเรียนรุ่นต่อไป จะเป็นประโยชน์และความรู้แก่ผู้เรียนรู้ และข้อมูลหลายอย่างสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ เพราะจะทำให้มีการป้องกันตัวเอง จากคนที่มาชักชวนให้เสพติดและทำให้เด็กนักเรียนติดยาเสพติดน้อยลง โดยปกติแล้วใน ประเทศไทยเด็กนักเรียนจะได้เรียนด้านพวกนี้น้อยมา ๆ การที่จัดกิจกรรมขึ้นจะเพิ่มความรู้ให้เด็ก นักเรียนได้มากขึ้น เพราะทำให้เด็กและเยาวชนอื่นได้รับความรู้ในด้านนี้ได้พอสมควร เป็นการเปิดโลก ให้เด็ก ๆ ได้รู้จักการป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ฯลฯ และเด็กนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามอีก ส่วนมีความคิดเห็นที่ไม่อยากให้จัดกิจกรรม มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 27.33

3.2 นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

1. การจัดกิจกรรมที่ไม่น่าเบื่อเกินไป ทำให้สนุกและตลกขึ้น
2. การแจ้งหรือการบอกเรื่องการจัดกิจกรรมควรแจ้งล่วงหน้าสัก 2-3 อาทิตย์เพื่อ เพิ่มจำนวนคนเข้าร่วม
3. ควรให้มีการเดินรณรงค์ เพื่อให้ทุกคนได้เห็นภาพของยาเสพติดและโทษของสิ่ง เหล่านั้นเพื่อให้ทุกคนไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับหรือทดลองสิ่งเหล่านั้นอีก
4. การปฏิบัติ เพราะทำให้นักเรียนได้รู้มากขึ้น

5. การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์
6. การมีสไลด์ที่น่าสนใจและการนำเสนอที่แตกต่าง
7. การสมมติเหตุการณ์
8. การสอนมารยาท หรือ การเคารพผู้อื่นและการอยู่ในสังคม
9. การให้ความรู้เรื่องการป้องกันการล่วงละเมิด และปัญหาหรือภัยที่สอดคล้องกับวัยรุ่น
10. การให้ความรู้เรื่องความแตกต่างทางเพศ และการเปลี่ยนแปลงร่างกายตามวัย

เพื่อลดการล่วงละเมิดหรือทำร้ายร่างกาย

11. การอบรมการติตสารเสพติด การป้องกันสารเสพติด
12. กิจกรรมนันทนาการมากขึ้น ให้ความรู้
13. เกมการแข่งขัน
14. เกมหรืออะไรที่ทำให้สนุกๆไม่น่าเบื่อ
15. ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านเด็กและเยาวชน
16. ควรมีการจัดในรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความสนใจมากขึ้น

ของตัวนักเรียน

17. ควรมีกิจกรรมให้เล่นบ้างจะได้ผ่อนคลายมีให้ตอบคำถามมากขึ้นบรรยากาศในการทำกิจกรรมก็จะสนุกขึ้นค่ะ

18. ควรมีความสนุกสนานมากกว่านี้มีอะไรที่ทำให้คนที่เข้าร่วมกิจกรรมตื่นเต้นและทำให้สนใจคนที่เป็นผู้ฝึกมากขึ้น

19. ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

20. ความรู้เพิ่มเติม เพราะ เราต้องหาความรู้เพิ่มเติมมาพูดคุยกับเด็กเพราะทำให้เด็กได้สนใจมากขึ้น

21. ความสนุกสนาน ความน่าสนใจในการเข้ากิจกรรม
22. เน้นกิจกรรม เน้นให้ความรู้ความคิดเห็นเป็นเหตุผล
23. บุคลากรที่มีความรู้ในด้านนั้นๆ
24. เปลี่ยนสถานที่ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น
25. แนะนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเยาวชน
26. สื่อที่ทำให้เราเข้าใจง่าย
27. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
28. อยากรู้ประสบการณ์คนที่เคยผิดพลาด
29. อยากให้จัดความรู้ของเรื่องเพศศึกษาและความรู้ของวัย
30. เพิ่มระยะเวลา

3. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในประเด็นกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สถานพินิจจากหน่วยที่ 7 – 12 ที่เข้าร่วม สนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความเหมาะสม และการที่กรมพินิจฯ กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นกรอบอย่างกว้างมา และให้สถานพินิจฯ แต่ละแห่งเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้เอง โดยพิจารณาจากความเหมาะสม ความพร้อม ปัญหาที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างสถานพินิจฯ และสถานศึกษานั้นเป็นมาตรการที่ยืดหยุ่นเหมาะสม เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสถานพินิจฯ จึงควรดำเนินการต่อไป

ประเด็นเรื่องการดำเนินโครงการของสถานพินิจฯ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องกันว่าควรระบุตัวผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และเป็นการวัด KPI ของหน่วยงานในเชิงคุณภาพ เช่น การลดการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนให้น้อยลง แทนที่การวัดในเชิงปริมาณที่ดูจากจำนวนการจัดกิจกรรม จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อจะได้วัดผลลัพธ์การดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาให้เหมาะสมโดยนำปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษามาพิจารณา เพื่อให้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการกับปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกันซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมตามโครงการมีประสิทธิภาพ

ในประเด็นเรื่องพื้นที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่าในการจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเดิมภายใต้ปีงบประมาณเดียวกัน ดังนั้นจึงควรฝึกอบรมคุณครูในสถานศึกษาเพื่อจะได้สามารถดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาต่อไปได้

ส่วนประเด็นเรื่องการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าผลจากการดำเนินโครงการทำให้หน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ทำให้มองเห็นสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถนำสภาพปัญหาที่เจอมาใช้ในการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนนำมาปรับใช้ในการติดตามดูแลเด็กและเยาวชน ตลอดจนนำมาไว้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่ได้มาจะเป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการป้องปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ทำให้สามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานมีการนำสื่อต่าง ๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย มาเป็นองค์ประกอบในการสื่อสารให้กับกลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่สามารถนำสื่อต่าง ๆ มาใช้สอนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมดูแลได้ด้วย รวมถึงสถานศึกษาสามารถนำสื่อเหล่านั้นไปเป็นสื่อในการสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ได้

ส่วนในประเด็นผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาเชิงพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า เด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมากขึ้น จึงเกิดความกลัวไม่กระทำความผิด สอดคล้องกับเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งไว้ คือ การลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมให้น้อยลง

ประเด็นเรื่องผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องตรงกันว่า คือ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กรในการทำงานเชิงรุกที่เป็นการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หน่วยงานประสบผลสำเร็จในการะกักการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น สามารถประสานงานหรือมีทีมเครือข่ายในด้านการป้องกัน การช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น มีการบูรณาการกับหน่วยงาน

ในประเด็นเรื่องผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า คือ เป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ต้องมีการวางแผนการทำงาน ติดตามผล แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องบูรณาการการทำงานร่วมกับหลายหน่วยงาน นอกจากนี้ผลการดำเนินงานยังส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณงานลดลง ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพงานได้มากขึ้น เนื่องจากหน่วยงานมีสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนลดลง จึงสามารถดำเนินงานพัฒนาในด้านอื่นได้

ประเด็นเรื่องผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กและเยาวชน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่าผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กและเยาวชน คือ การให้ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน การยกตัวอย่างคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และผลกระทบที่จะเกิดตามมาในอนาคต ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นข้อเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเมื่อกระทำความผิด จึงเกิดความกลัวไม่กล้ากระทำความผิดอีกทั้งเด็กและเยาวชน จะมีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชน สามารถเข้าถึงเมื่อมีปัญหาในการขอรับคำปรึกษา เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดได้

ส่วนประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่า ทศนคติของสถานศึกษาที่มองว่าการทำกิจกรรมของสถานพินิจฯ เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลบางอย่างหรือร่วมมือกับสถานพินิจฯ ในการจัดกิจกรรม ปัญหางบประมาณของหน่วยงานไม่เพียงพอ ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดกิจกรรม ขาดกำลังคนในการทำงานด้านการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเด็กและเยาวชนกระทำความผิดโดยเฉพาะ และปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้กับเด็กและเยาวชนได้ ปัญหาการรายงานผลการดำเนินโครงการให้กับกรมพินิจฯ ที่เป็นการเพิ่มภาระและสิ้นเปลืองทรัพยากร การติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในการแก้ปัญหาดังกล่าวกรมพินิจฯ ควรให้การสนับสนุนการทำงานโดยลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก เช่น การรายงานผลการดำเนินงานผ่านทาง

google form แทนการรายงานโดยใช้เอกสารซึ่งเป็นการเปลืองทรัพยากร ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจึงได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่ากรมพินิจฯ ควรจัดทำคู่มือการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำงานต่อสามารถดำเนินการต่อไปได้ และกรมพินิจฯ ควรสนับสนุนการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ สื่อ Info Graphic ที่เด็กให้ความสนใจเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์แทนการจัดกิจกรรมในพื้นที่ นอกจากนี้กรมพินิจฯ ควรจัดช่องทางการสื่อสารที่สามารถติดต่อกับเด็กและเยาวชนได้ เช่น application ให้เด็กสามารถเข้าถึงเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดได้ ซึ่งสถานการณ์โควิดจะทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้เป็นเวลานาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาสื่อหรือเครื่องมือที่จะใช้ทำกิจกรรมดำเนินต่อไปได้

4. ผลการศึกษา

ในประเด็นเรื่องกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความเหมาะสม โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อเป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษานี้ไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน การที่กรมพินิจฯ กำหนดคุณสมบัติและให้สถานพินิจฯ พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามบริบทของตนเองได้นั้นมีความเหมาะสม ความพร้อม ปัญหาที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างสถานพินิจฯ และสถานศึกษานั้นเป็นมาตรการที่ยืดหยุ่นเหมาะสมเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสถานพินิจฯ จึงควรดำเนินการต่อไปส่วนประเด็นข้อสังเกตที่ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างมีประเด็นร่วมกันว่าการดำเนินการในบางพื้นที่มีข้อจำกัด ไม่สามารถดำเนินการได้หลาย ๆ สถานศึกษาภายในปีงบประมาณเดียวกัน บางพื้นที่มีความลำบากในการเดินทางไปจัดกิจกรรมจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ จึงทำให้การจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง

ประเด็นกระบวนการในการดำเนินการของโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มให้ความเห็นร่วมกันว่าโครงการนี้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการกระทำความผิดสำหรับเด็กและเยาวชนพร้อมทั้งรู้ถึงบทลงโทษต่าง ๆ ของการกระทำความผิดที่ตนเองจะได้รับทำให้นักเรียนมีการป้องกันตนเองไม่ให้เสี่ยงต่อการกระทำความผิดทางกฎหมาย ลดจำนวนเด็กกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี โดยมีความเห็นเพิ่มเติมตรงกันด้วยว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีประโยชน์สามารถลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ ผู้เข้าร่วมต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องต่อไป สอดคล้องกับเด็กนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามไว้ในเรื่องกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 คิดเป็นร้อยละ 74.16 ซึ่งพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อเด็กนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนประเด็นขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและเด็กนักเรียนที่แบบสอบถามต่างเห็นว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่เป็น ประโยชน์มาก แต่อยากให้มีการทบทวนช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามปีงบประมาณให้สอดคล้อง กับปฏิทินการศึกษา และเสนอความเห็นว่ายากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการจัด กิจกรรมในช่วงปิดเทอมด้วยเนื่องจากนักเรียนมีเวลาว่าง แต่อย่างไรก็ตามสถานพินิจฯ มีข้อจำกัดเรื่อง ของงบประมาณที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมในสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงหรือจัดกิจกรรมในสถานศึกษาซ้ำ ได้ภายใต้ปีงบประมาณเดียวกัน ดังนั้นการอบรมครูให้มีความพร้อมที่สามารถจัดกิจกรรมหรือ แก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนกระทำความผิดได้จะทำให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ โดยจากการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้องในประเด็นดังกล่าว ได้ให้ความเห็นสนับสนุนการสัมภาษณ์ว่า ประเด็นเรื่องการดำเนินโครงการของสถานพินิจฯ ควรระบุตัวผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และเป็นการวัด KPI ของหน่วยงานในเชิงคุณภาพ การวัดในเชิงปริมาณที่ดูจากจำนวนการจัดกิจกรรม จำนวนเด็กที่ เข้าร่วมโครงการเพื่อจะได้วัดผลลัพธ์การดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ต้องกำหนด แนวทางในการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาให้เหมาะสมโดยนำปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษามา พิจารณาเพื่อให้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการกับปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษามีความ สอดคล้องกันซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมตามโครงการมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของประเด็นพื้นที่ สถานที่ในการดำเนินโครงการนั้นผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มเห็นพ้อง ร่วมกันว่าพื้นที่และสถานที่ในการดำเนินโครงการที่เน้นสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาซ้ำในปีนั้น ๆ เป็นการกำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแล้วแต่ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีประเด็นร่วมกันว่า ยากให้ทำกิจกรรมครอบคลุมพื้นที่ที่รับผิดชอบและมีการติดตามผลการดำเนินโครงการใน สถานศึกษาที่ดำเนินการไปแล้วด้วย เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจากการ สอนทนากลุ่มมีข้อสังเกตว่าในการจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเดิมภายใต้ ปีงบประมาณเดียวกัน ดังนั้นจึงควรฝึกอบรมครูในสถานศึกษาเพื่อจะได้สามารถดูแลเด็กและ เยาวชนในสถานศึกษาต่อไปได้

โดยที่ประเด็นการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (คู่มือ สื่อ เครือข่าย) ไปใช้ในการ พัฒนางาน/ หน่วยงานนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องว่าผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมจะได้ชุดข้อมูล พฤติกรรมของนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียน พื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อ การป้องกัน ลดโอกาสในการรวมกลุ่มซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยชุดข้อมูลจะเป็นข้อมูล ป้อนกลับให้กับทางสถานศึกษาเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป รวมถึงเป็นชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อ สะท้อนไปยังหน่วยงานด้านการดูแล ควบคุมต่อไป นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการทำให้ได้ เครือข่ายการทำงานด้านเด็ก ได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกัน เห็นปัญหาและสามารถช่วยกันส่งต่อ Case เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล ติดตามภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายนั้น ๆ ต่อไป โดยมีประเด็น ร่วมกันว่ามีผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ สามารถบูรณาการการทำงานระหว่างเครือข่ายด้านการ ป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี ส่วนประเด็นข้อสังเกตที่ผู้ให้ข้อมูลจาก การศึกษาทั้ง 2 ส่วนได้ให้ข้อเสนอไว้ในแนวทางเดียวกัน คือ ต้องการให้กรมพินิจฯ สนับสนุนการทำ สื่อออนไลน์ที่มีความทันสมัยตรงกับความสนใจของเด็กและเยาวชนเพื่อใช้กับเด็กและเยาวชนใน สถานศึกษา

ในประเด็นเรื่องการเกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน/ หน่วยงานนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าเกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน เกิด KM ป้องกันของเครือข่าย สามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน หากพบปัญหาเด็กและเยาวชน เกิดภาคีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่ สามารถติดต่อประสานงานถึงกันตลอดเวลา หากเกิดกรณีนักเรียน นักศึกษา มีการนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ ผลลัพธ์จากการจัดโครงการประยุกต์ใช้ในการทำงาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของวัยรุ่นในสถานศึกษา เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ เป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กร ได้รับทราบปัญหาในกลุ่มของเด็กและเยาวชนช่วงวัยรุ่น ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน ได้รูปแบบและลักษณะของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ได้คู่มือ สื่อที่แตกต่างไปกับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มให้ความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาเชิงพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้นผู้เข้าร่วมเห็นว่า เด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมากขึ้น จึงเกิดความกลัวไม่กระทำความผิด สอดคล้องกับเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งไว้คือการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมให้น้อยลง

ประเด็นผลกระทบในการดำเนินโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นพ้องต้องกันว่าการจัดกิจกรรมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดกระทำความผิด ส่วนประเด็นเพิ่มเติมจากมุมมองของเด็กนักเรียนจากแบบสอบถามเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สนุกได้ความรู้มากมายและเหมาะสมกับวัยเพื่อที่จะได้เสริมสร้างทักษะให้เด็กนักเรียนรุ่นต่อ ๆ ไป จะเป็นประโยชน์และความรู้แก่ผู้เรียนรู้และข้อมูลหลายอย่างสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะจะทำให้มีการป้องกันคนมาชักชวนให้เสพยาเสพติดและทำให้เด็กนักเรียนติดยาเสพติดน้อยลง โดยปกติแล้วในประเทศไทยเด็กนักเรียนจะได้เรียนด้านพวกนี้น้อยมาก ๆ การที่จัดกิจกรรมขึ้นจะเพิ่มความรู้ให้เด็กนักเรียนได้มากขึ้น เพราะทำให้เด็กและเยาวชนอื่นได้รับความรู้ในด้านนี้ได้พอสมควร เป็นการเปิดโลกให้เด็ก ๆ ได้รู้จักการป้องกันสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ฯลฯ

ประเด็นความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์นั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นร่วมกันว่ากิจกรรมมีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากและเป็นมาตรการเชิงรุกที่ทำให้เด็กและเยาวชนทำผิดกฎหมายน้อยลงได้ และทำให้คุณครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซึ่งจะทำให้คุณครูสามารถดูแลเด็กนักเรียนของตนเองต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่าหน่วยงานประสบความสำเร็จในการลดสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนได้ เนื่องจากการดำเนินงานป้องกันจากโครงการฯ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณงานน้อยลง ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพงานได้มากขึ้น หน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น สามารถประสานงานหรือมีทีมเครือข่ายในการป้องกัน การช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้นและผู้เข้าร่วมจากการสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

หน่วยงานคือ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กรในการทำงานเชิงรุกที่เป็นการป้องกันการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้ให้ข้อมูล จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มต่างเห็นพ้องตรงกันว่าทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดทักษะ ในการทำงานต้องวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตลอดทั้งปี การติดตามผลการดำเนิน โครงการ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเกิดการทำงานระหว่างภาคีเครือข่าย เกิดการบูรณาการการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของหน่วยงานร่วมกัน อย่างไรก็ตามมีการดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ก็จะ เป็นการลดการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสถานพินิจฯ เป็นการพัฒนาตัวคุณครูทำให้คุณครูเข้าใจปัญหา ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนสามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาให้คำปรึกษาเด็กและเยาวชนได้อย่างตรง ประเด็นและทันที่ และผู้เข้าร่วมจากการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าปัญหาการทะเลาะวิวาทลดลงไม่มีปัญหาการค้ายาเสพติด พฤติกรรมทางด้านซู้สาวลดลง อุบัติเหตุจากความประมาทใน การขับขี่ลดลง

ประเด็นการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่มให้ความเห็นพ้องไปทางเดียวกันว่ามีประโยชน์ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมาย จึงไม่ทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด จำนวนเด็กที่กระทำความผิดและ เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดน้อยลง และจากการสนทนากลุ่มเข้าร่วมได้ให้ข้อสังเกตว่าการให้ความรู้ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน การยกตัวอย่างคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และผลกระทบที่จะ เกิดตามมาในอนาคตทำให้เด็กและเยาวชนเห็นข้อเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเมื่อกระทำความผิด จึงเกิด ความกลัวไม่กล้ากระทำความผิดอีกทั้งเด็กและเยาวชน จะมีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ สถานพินิจ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็ก/ เยาวชน สามารถเข้าถึงเมื่อมีปัญหาใน การขอรับคำปรึกษา เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดได้

ประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการและส่งผลกระทบในการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มได้กล่าวถึงปัญหาไว้ คือ ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดกิจกรรม ขาดกำลังคนในการทำงานด้านการป้องกันการกระทำความผิดของเด็ก และเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเด็กและเยาวชนกระทำ ความผิดโดยเฉพาะ รวมถึงปัญหาสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนเพราะกังวลเรื่องชื่อเสียงของสถานศึกษา ปัญหางบประมาณของ หน่วยงานไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม ปัญหาระยะเวลาในการดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกับ ปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษา ปัญหาการไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 และปัญหาการรายงานผลการดำเนินโครงการให้กับกรมพินิจฯ ที่เป็นการเพิ่มภาระและสิ้นเปลือง ทรัพยากร การติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

โดยในประเด็นหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์และจากการสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นว่าปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ นั้น กรมพินิจฯ ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นการเฉพาะแยกจากงบค่าใช้จ่าย จัดทำคู่มือ การทำงานเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เข้ามา

ทำงานต่อสามารถดำเนินการต่อไปได้ ส่วนปัญหาทัศนคติของสถานศึกษานั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อสังเกตว่ากรมพินิจฯ ต้องแก้ปัญหาด้วยการประชุมสื่อสารกับสถานศึกษาเพื่อทำงานร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจระหว่างสถานพินิจและสถานศึกษาได้ และจากการสนทนากลุ่มผู้เข้าร่วมได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจต้องมีการสื่อสารในระดับสูงเพื่อสร้างความเข้าใจหรือมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการดำเนินโครงการ เช่น ความร่วมมือระหว่างกรมพินิจกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อถ่ายทอดนโยบายให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติให้ความร่วมมือกับสถานพินิจในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมยังให้ความคิดเห็นว่าที่ผ่านมากรมมีการทำ MOU กับหน่วยงานภายนอกเพียงแต่การปฏิบัติตาม MOU ดังกล่าวนั้นยังไม่ได้ดำเนินการ

ในประเด็นปัญหาการไม่สามารถจัดกิจกรรมในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ควรแก้ปัญหาด้วยการใช้สื่อออนไลน์ที่มีความทันสมัยน่าสนใจให้ครูสามารถนำไปใช้สอนเด็กนักเรียนได้ จึงต้องการได้รับการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมและการป้องกันการกระทำผิดของนักเรียนการสร้างเครือข่ายร่วมกันในการพัฒนาและการป้องกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวผู้เข้าร่วมจึงได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า และกรมพินิจฯ ควรสนับสนุนการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ สื่อ Info Graphic ที่เด็กให้ความสนใจเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์แทนการจัดกิจกรรมในพื้นที่ นอกจากนี้กรมพินิจฯ ควรจัดช่องทางสื่อสารที่สามารถติดต่อกับเด็กได้ เช่น application ให้เด็กสามารถเข้าถึงเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดได้ ซึ่งสถานการณ์โควิดจะทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้เป็นเวลานาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาสื่อหรือเครื่องมือที่จะใช้ทำกิจกรรมดำเนินต่อไปได้หากกรมพินิจฯ ให้การสนับสนุนหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการดังกล่าวได้ก็จะทำให้การดำเนินโครงการดังกล่าวมีประสิทธิภาพสามารถลดจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้

ปัญหาการรายงานผลการดำเนินโครงการให้กับกรมพินิจฯ ที่เป็นการเพิ่มภาระและสิ้นเปลืองทรัพยากร การติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในการแก้ปัญหาดังกล่าวกรมพินิจฯ ควรให้การสนับสนุนการทำงานโดยลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก เช่น การรายงานผลการดำเนินงานผ่านทาง google form แทนการรายงานโดยใช้เอกสารซึ่งเป็นการเปลืองทรัพยากร

โครงการที่ 2 โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา
ในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

1. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ให้สัมภาษณ์ต่างให้ความเห็นร่วมกันว่าเด็กหรือเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหายที่ได้รับการเข้าร่วมมาตรา 86 ตามเงื่อนไขการจัดประชุมประกอบด้วย ตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้ประสานการประชุม นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานสอบสวน ผู้อำนวยการสถานพินิจและหัวหน้าส่วนคดีเป็นตัวแทนที่ได้รับหนังสือเชิญที่ได้คัดเลือกมาจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมีความเหมาะสมแล้ว โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น หากในช่วงที่มีการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะมีคดีมาตรา 86 มากยิ่งขึ้นจึงทำให้ผู้ประสานต้องรีบออกรายงานให้ทันภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่เด็กและเยาวชนสำนึกผิด หรือถ้ากรณีที่มีผู้แทนชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง NGO เช่น กรณีที่เด็กขับรถชนที่มีค่าเสียหายต้องมีตัวแทนกองทุนฯ จ่ายค่าเสียหายมารวมด้วยจะดี และเห็นว่าควรจัดกิจกรรมโครงการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนในพื้นที่

ในมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานของโครงการ ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เห็นว่าควรมีการจัดทบทวนความรู้เพิ่มเติมให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

โดยในเรื่องขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าขั้นตอนและกระบวนการมีความกระชับกระบวนการเหมาะสมแล้ว แต่ในปัจจุบันสถานการณ์โควิด 19 จึงต้องใช้เทคโนโลยี Conference ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงจนซาบซึ้งเท่าการเห็นหน้าและกระทำต่อหน้ากัน โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์อีกส่วนให้ความเห็นด้วยว่าควรให้นักจิตวิทยาประสานจะดีกว่า มีการปรับโครงสร้างส่วนป้องกันและประสานเครือข่ายและชุมชนแยกนักสังคมสงเคราะห์ออกมา ซึ่งมีข้อเสนอแนะไว้อีกด้วยว่าการจัดประชุมที่เหมาะสม เช่น ชุมชนก็จัดได้ เพื่อความสะดวกแก่ผู้นำชุมชนหรือโรงเรียนก็สามารถทำได้ ในส่วนเรื่องพื้นที่ สถานที่ในการดำเนินโครงการนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องตรงกันว่าเหมาะสม ปัญหาอุปสรรคจากสถานการณ์โควิด19 ก็ใช้ระบบ Zoom ในการประชุม

ในมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าขั้นตอนและกระบวนการดี มีการทำกิจกรรมหลายอย่างที่ไม่เคยทำ ซึ่งกิจกรรมไม่ยากจนเกินไป ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกชอบทำกิจกรรม และทำให้รู้สึกสนุกในการร่วมกิจกรรมไปด้วย รวมไปถึงฝ่ายทางสถานพินิจฯ มีการดูแลอย่างดีอีกด้วย

ในส่วนในเรื่องการมีผลที่เกื้อหนุนจากการดำเนินโครงการ (คู่มือ สื่อ เครือข่าย) ไปใช้ในการพัฒนางาน/ หน่วยงานนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องว่าคู่มือรายละเอียดเกี่ยวกับหลักปฏิบัติ บทบาท อำนาจหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องในการประชุม มีความชัดเจน บุคลากรสามารถนำไปใช้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสื่อวีดิทัศน์สามารถนำไปถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน

ได้รับรู้และเข้าใจถึงผลกระทบและสิทธิต่าง ๆ และรวมถึงการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองจนเป็นที่ยอมรับของครอบครัวและชุมชน รวมถึงสื่อแผ่นพับนั้น กรมพินิจฯ ได้จัดส่งให้หน่วยงานนำไปมอบให้กับชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและการให้บริการจังหวัดเคลื่อนที่ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะไว้อีกด้วยว่าควรมีการจัดทำสิ่งที่เข้าถึงง่าย เช่น การตูนที่เข้าถึงเด็กและเยาวชนและโรงเรียนได้ง่ายทำให้เด็กและเยาวชนได้รับข้อมูลที่เข้าใจง่าย หรือเป็นสปอร์ตสัน ๆ เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน/หน่วยงาน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการดังกล่าวนี้ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้น จึงทำให้มีการนำไปใช้กับเด็กและเยาวชนมากขึ้น ส่งผลทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้ไปเป็นตัวชี้วัดจำนวนเด็กและเยาวชน อันเป็นผลทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมพินิจฯ ดีขึ้น โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์อีกส่วนมีความเห็นว่าพนักงานคุมประพฤติอาจไม่ได้พัฒนาเนื่องจากไม่ได้อบรมเพียงแค่อ่านชั้นตอนมีแนวทางเท่านั้น จึงควรมีการอบรมเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงให้เกิดความคล่องความชำนาญในการใช้งาน

ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างให้ความเห็นว่าเป้าหมายของโครงการ คือ การลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลฯ และขณะเดียวกันเป็นการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมตนเอง ครอบครัวมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ กำกับดูแลบุตรมากขึ้นประกอบกับหากคดีที่มีผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้รับการชดเชยหรือเยียวยาส่งผลให้ลดความขัดแย้งในชุมชนเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองมีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชนมากขึ้น ผลที่ได้คือชุมชนให้การยอมรับเด็กและเยาวชน โดยทำให้ส่งผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องว่าเป้าหมายของโครงการสอดคล้องกับการปฏิบัติงานซึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นที่ยอมรับของชุมชน องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้บุคลากรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี

ในประเด็นเรื่องการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นตรงกันว่าผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานเป็นที่ยอมรับว่าหน่วยงานสามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ตัวอย่าง ผู้นำชุมชนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลและร่วมกิจกรรมบริการสาธารณะประโยชน์กับเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษ ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้นมีการนำไปใช้มากขึ้น ทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้ไปเป็นตัวชี้วัด และได้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมพินิจฯ ดีขึ้น ส่งผลให้เจ้าหน้าที่รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการลดภาระการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจวิธีการดำเนินการมาตรการพิเศษมากขึ้น ส่งผลต่อการทำงานได้อย่างถูกขั้นตอนปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง ทำให้การจัดประชุมตามมาตรา 86 ประสบความสำเร็จ เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งกระบวนการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวยังสามารถลดความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม และชุมชนที่เด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่

ในส่วนของการพบปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการและส่งผลกระทบในการดำเนินงานนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ร่วมกันมีความเห็นว่าพบปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องปริมาณคดีมีมากขึ้น จึงต้องประสานทั้งผู้ปกครอง เด็กและเยาวชนและผู้นำชุมชนและพนักงานอัยการยิ่งในช่วงมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ระลอก 3 ต้องดำเนินการจัดการประชุมในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งทำให้พบปัญหามากมาย เช่น ระบบสื่อสารขัดข้อง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าไม่สามารถจัดประชุมได้ หรือประชุมได้แต่ไม่ราบรื่น ไม่เต็มประสิทธิภาพ และปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญอีกเรื่องคือ การมีงานอื่นที่ต้องทำ นอกจาก มาตรา 86 เช่น การสัมภาษณ์ตามกระบวนการของสถานพินิจฯ หน่วยที่ 1 และงานด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯ ที่ถูกจับมาในคดีต่าง ๆ โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และควรมีกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในกรณีมีค่าเสียหาย

ในมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับปัญหาหรือมีอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าการเดินทางยากลำบากเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในช่วงเวลาปัจจุบันนี้ เพราะมีสถานการณ์โควิด 19 และมีความเห็นตรงกันอีกด้วยว่ากิจกรรมส่งผลกระทบในด้านจิตใจ ทำให้รู้สึกเสียใจที่ได้ทำลงไป โดยรวมไม่มีผลเสียเลย ถ้าเด็กหรือเยาวชนสามารถทำได้ก็เป็นการให้โอกาสเด็กหรือเยาวชน

ในเรื่องกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมนั้น เด็ก เยาวชนและผู้ปกครองผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ความเห็นพ้องร่วมกันว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์ อย่างน้อยทำให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาส และยังทำให้ได้ปรับปรุงตัว โดยหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว โดยในประเด็นเรื่องส่งผลกระทบต่อตนเองนั้น เด็ก เยาวชนและผู้ปกครองผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าส่งผลกระทบต่อตนเองในการทำให้เข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น และเกิดมีการพูดคุยกันมากขึ้นด้วย

โดยในเรื่องของกิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องต้องตรงกันว่าควรจะมีโครงการนี้อีกต่อไป เพราะทำให้เด็กหรือเยาวชนมีโอกาสได้ปรับปรุงตัว ไม่ให้มีคดีติดตัว โดยมีผู้ปกครองให้คำแนะนำ เจ้าหน้าที่ให้กำลังใจเป็นประชาชนที่ดีในสังคม ซึ่งสามารถดึงเด็กที่ทำโดยไม่รู้สาเหตุความคิด โนมน้าวกลับมาเป็นคนดีได้ในอนาคต จึงอยากให้มีต่อไปด้วย และสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างเห็นด้วยว่าน่าจะมีเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมบ้าน ไปพูดคุยกับเด็กและเยาวชนกับผู้ปกครองซึ่งต้องใช้เวลาเยอะ อาจไม่สะดวกเพื่อติดตามดูพฤติกรรมสักเดือนละครั้ง ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกจริงจังมากขึ้นด้วย และควรมีการอำนวยความสะดวก เช่น ต่อใบรายงานตัว ขอรายงานตัวทางโทรศัพท์ หรือไลน์ จะได้ไม่เสียเวลา

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องร่วมกันว่ากรณีของผู้เสียหายมีความละเอียดอ่อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานต้องใช้เทคนิค และประสบการณ์ในการพูดคุยโดยวิธีโน้มน้าวถึงผลที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำจะได้รับ บางกรณีผู้เสียหายเรียกค่าเสียหายจนผู้กระทำไม่สามารถชดเชยให้ได้ ทำให้เด็กและเยาวชนบางคนพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแต่ก็ขาดโอกาสในการปรับปรุงตัวเอง โดยจากสถิติกรณีที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เนื่องจากเกิดการกระบวนกรประนีประนอมยอมความในเรื่องความเสียหายเพื่อนำมาสู่มาตรการพิเศษ โดยคดีที่สามารถเข้าสู่มาตรการพิเศษได้นั้นพนักงานคุมประพฤติ จะเป็นหน้าด่านในการสอบข้อเท็จจริงระหว่างเยาวชนและผู้เสียหาย ส่วนคดีที่มีผู้เสียหายจะมีกระบวนกรไกล่เกลี่ยซึ่งมีความซับซ้อนและละเอียดอ่อนซึ่งไม่สามารถไกล่เกลี่ยให้แล้วเสร็จได้ภายในครั้งเดียว หากนำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมตามแบบครอบครัวและชุมชนจะใช้เวลามาก แต่ก็ต้องคำนึงถึงผู้กระทำความผิดเป็นหลัก ในบางกรณีไม่สามารถดำเนินการทางมาตรการพิเศษได้

ในกรณีที่ผู้เสียหายยินยอมแต่ผู้เสียหายไม่มาเข้าร่วมประชุมที่สถานพินิจฯ เนื่องด้วยสถานการณ์ COVID-19 จึงเป็นเรื่องที่สถานพินิจฯ ควรทำหน้าที่ในการพูดคุยกับผู้เสียหายเพื่อให้มีหลักฐานในการยินยอมของผู้เสียหาย โดยการสำรวจเชิงรุกนั้นอาจทำให้เกิดมาตรการพิเศษได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ในการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ดูแลในขั้นตอนแรกก่อนนำคดีเข้าสู่มาตรการพิเศษ อยากให้มีการอบรมเรื่องเทคนิคการโน้มน้าว เทคนิคการไกล่เกลี่ยมาใช้ในการเริ่มกระบวนกร ปัจจุบันในการไกล่เกลี่ยฝ่ายคู่กรณีมีทนายความในแต่ละฝ่ายเป็นผลให้การเจรจาในทางคดีอาจเป็นไปได้ยาก

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าหากการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้แก่ผู้ปกครอง จะเป็นผลดีต่อเด็กในระยะยาว อย่างเช่น กรณีของคุณพ่อที่ติดสุรา ที่ประชุมสถานพินิจฯ มีความเห็นว่าให้คุณพ่อของผู้กระทำความผิดนั้นเลิกสุราและเข้ารับการบำบัดกับคุณหมอ คุณพ่อได้ให้ความยินยอมจึงงดสุราและได้ให้สัญญาแก่ลูกของตนว่าจะไม่ดื่มสุรา ขณะเดียวกันเด็กก็ให้คำสัญญาว่าตนจะประพฤติตนให้ดีขึ้น ซึ่งการวางเงื่อนไขดังกล่าวนี้เป็นข้อละเอียดอ่อนของในแต่ละครอบครัวและชุมชน จึงอาจเกิดเป็นผลดีทั้งต่อครอบครัวและชุมชน

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องตรงกันว่า การนำมาตรการพิเศษไปใช้ในการทำงานตามมาตรา 86 นั้น ขณะที่ได้ติดตามผลการดำเนินงานนั้นเกิดผลดีทั้งต่อครอบครัวและสถานพินิจฯ เป็นอย่างยิ่ง ครอบครัวมีการดูแลเอาใจใส่กันมากขึ้น เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น โดยในการประชุมมาตรการพิเศษได้เห็นถึงความร่วมมือกันของชุมชนที่เข้ามาช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผน การบริการสังคมระหว่างผู้นำชุมชนและประชากรในชุมชนที่เห็นถึงความสัมพันธ์ในการร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือทางด้านปัจจัยขั้นพื้นฐาน เช่น ครอบครัว อาชีพ ซึ่งผู้นำชุมชนสามารถดำเนินงานได้สะดวก การทำความเข้าใจร่วมกันในชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่สถานพินิจฯ ให้ความสำคัญ ซึ่งหากเกิดการกระทำความผิดในชุมชน ผู้นำของชุมชนไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ การเลือกผู้นำชุมชนจึงมีความสำคัญต่อการช่วยเหลือดูแลลูกบ้านในท้องที่ของตน และมีข้อเสนอแนะว่าให้มีการอบรมเครือข่ายภายในท้องถิ่นเพิ่มเติม

ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างลักษณะของชุมชน เช่น อบต. อบจ. โดยที่การใช้มาตรการทางเลือกตาม มาตรา 86 ทำให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงตัวเองสู่ครอบครัวและชุมชน ส่งผลทำให้จำนวน ประชากรในสถานพินิจฯ ก็จะลดลงตามมา ส่วนกรณีของครอบครัว ชุมชน และเด็กและเยาวชนมี ความพร้อม สถานพินิจฯ สามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้เข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเด็กและเยาวชนมีอนาคตที่ดีขึ้น หากไม่ใช้มาตรการทางเลือกทำให้เด็กและเยาวชนมีคดีติดตัว นั้นในการดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างครอบครัวและชุมชนจึงมีความสำคัญในการช่วยเหลือเด็ก และเยาวชน

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการนำมาตรการทางเลือกตามมาตรา 86 มาดำเนินงาน เพื่อลดคดีไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีการนำเสนอต่อที่ประชุมจากหลากหลายฝ่าย อาทิ จากนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือชุมชน ในการหาทางออกและลงพื้นที่สำรวจชุมชน เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของชุมชนและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ทำให้เด็กและเยาวชน ได้มีโอกาสกลับคืนสู่สังคมมากขึ้น

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าควรใช้มาตรการพิเศษ ตามมาตรา 86 แก่เด็กและ เยาวชนให้เกิดความเท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพภายใต้แนวคิด ที่ว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเป็นคนดีได้ โดยหากเจ้าหน้าที่สามารถติดตามพฤติกรรมและหมั่นสังเกต การเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนก็อาจทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ดีและพร้อมกลับคืนสู่ ครอบครัวและสังคมได้ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นหรือแต่ละบุคคล การบริการสังคมในแต่ละ กรณีจึงต้องมีการปรับให้สอดคล้องตามความเหมาะสมกับตัวเด็กและเยาวชนภายใต้เงื่อนไข ให้มีความสำนึก โดยนำประสบการณ์ของแต่ละท้องถิ่นหรือในแต่ละวิชาชีพมาร่วมกันในการพัฒนา มาตรการพิเศษให้ดียิ่งขึ้น การพูดคุยกันระหว่างนักวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการนำมาใช้ประโยชน์ในแต่ละ กรณีว่าเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 86 ซึ่งกรณีที่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 86 มีไม่มากนัก จึงทำให้ สามารถติดตามและตรวจสอบการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่กลับคืนสู่ครอบครัวและ สังคมได้ตลอดเวลา โดยให้ความร่วมมือกันระหว่างสถานพินิจฯ และชุมชน เช่น การหาสถานศึกษา หรือหาวิชาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนได้ประกอบอาชีพตามความถนัด

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่ากระบวนการใช้มาตรการพิเศษตามมาตรา 86 นั้น ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อองค์กร ทำให้ผู้ดูแลที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรมีชื่อเสียงและได้นำแบบแผนการ ทำงานไปต่อยอดในแต่ละท้องถิ่นของตนและต่อตัวเด็กและเยาวชน เนื่องจากหน่วยงานมีการติดตาม และตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีการแนะแนวทางในอนาคต ของเด็กและเยาวชนที่กลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีความสุข ยังเป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าสู่ สถานพินิจฯ ซึ่งหน่วยงานมีเครื่องมือตัวชี้วัดในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับคืนสู่สังคมโดย ใช้วิธีทางเลือก

การดำเนินงานตามมาตรา 86 มีการทำงานร่วมกันระหว่างพนักงานอัยการ นักสังคม สงเคราะห์ นักจิตวิทยา เป็นผลดีอย่างยิ่งต่อการติดตามเด็กและเยาวชน แต่อาจมีปัญหาคือผู้ปกครอง ของเด็กและเยาวชนทำให้ไม่ได้ให้ความสนใจ เช่น ในเรื่องค่าเดินทางในการดำเนินงานหลายครั้ง การสร้างความเข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองและกรมพินิจฯ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ทางสถานพินิจฯ ได้อธิบาย ให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีการวางแผนบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละกรณีให้ สอดคล้องกับเด็กและเยาวชนซึ่งมีความแตกต่างกัน

โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มอีกท่านได้ให้ความเห็นไว้ว่ามีแนวคิดที่โดดเด่นจากหลากหลายองค์กร โดยพนักงานอัยการได้ให้ความเห็นว่า หากให้เด็กและเยาวชนไปบริการสังคมในสิ่งที่เขาไม่ได้ชอบก็ไม่ได้ทำให้เด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น จึงควรมีการบริการสังคมในสิ่งที่เขาชื่นชอบหรือในสิ่งที่เขาถนัด เป็นการดึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนและได้เห็นคุณค่าของตนจนสามารถพัฒนาในอนาคตได้

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่า การนำมาตรการพิเศษตามมาตรา 86 เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสถานพินิจฯ แต่มีปัญหา คือ เกณฑ์ในการพิจารณาเด็กและเยาวชนว่าเข้าเกณฑ์ในการนำมาตรการพิเศษตามมาตรา 86 มาใช้ อย่างเช่นกรณีของเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเพียงเล็กน้อย แต่ในตัวเด็กและเยาวชนเองไม่ได้เกิดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงตนเอง หรือในกรณีของเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในข้อหาเสพยาเมื่อเด็กและเยาวชนได้เข้าสู่สถานพินิจฯ พนักงานคุมประพฤติได้เรียกเด็กและเยาวชนมาประชุมและทำแผน ต่อมาเด็กและเยาวชนได้กระทำความผิดซ้ำทำให้การดำเนินการตามแผนนั้นสะดุดหยุดลงเป็นผลให้แผนที่ประชุมดังกล่าวเป็นอันตกไป อันแสดงถึงพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงตัวเองของเด็กและเยาวชน ซึ่งการสำนึกผิดที่แท้จริงของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินวัตถุประสงค์ให้ถูกลงตามโครงการจะทำให้เด็กสามารถกลับคืนสู่สังคมได้และทำให้เขารู้ตัวเองและไม่กลับมาประพฤติดื้อซ้ำ ดังนั้น การตรวจสอบในเรื่องการสำนึกความผิดและการบริหารงานภายในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมองว่ารูปแบบของการติดตามตรวจสอบเชิงคุณภาพในการติดตามเด็กและเยาวชน ยังไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ควรให้นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยามีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม โดยที่หากทุกฝ่ายมีความร่วมมือกันก็จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่องค์กรให้สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้กลับคืนสู่สังคมได้ แต่หากใช้มาตรการพิเศษแก่เด็กและเยาวชนแล้ว เด็กและเยาวชนยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ จะเป็นการลดความเชื่อมั่นแก่องค์กร ฉะนั้นวิธีการดำเนินงานขององค์กรจึงเป็นส่วนสำคัญในการทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกนึกคิดในการแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง

3. ผลการศึกษา

เมื่อพิจารณาในประเด็นของขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มมีความเห็นพ้องตรงกันว่าเด็กหรือเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหายที่ได้รับการเข้าร่วมมาตรา 86 ตามเงื่อนไขการจัดประชุมประกอบด้วย ตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้ประสานการประชุม นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานสอบสวน ผู้อำนวยการสถานพินิจและหัวหน้าส่วนคดีเป็นตัวแทนที่ได้รับหนังสือเชิญที่ได้คัดเลือกมาจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอยู่มีความเหมาะสมแล้ว แต่มีผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นเพิ่มเติมอีกด้วยว่าพนักงานคุมประพฤติอาจไม่ได้พัฒนาเนื่องจากไม่ได้อบรมเพียงแค่อ่านขั้นตอนมีแนวทางเท่านั้น จึงควรมีการอบรมเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงให้เกิดความคล่องความชำนาญในการใช้งาน โดยผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ส่วนมี

ข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น หากในช่วงที่มีการประกาศ พระราชกำหนดฉุกเฉิน จะมีคดีมาตรา 86 มากยิ่งขึ้นจึงทำให้ผู้ประสาน ต้องรีบออกรายงานให้ทันภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่เด็กและเยาวชนสำนักผด ในกรณีที่ ผู้เสียหายยินยอมแต่ผู้เสียหายไม่มาเข้าร่วมประชุมที่สถานพินิจฯ เนื่องด้วยสถานการณ์ COVID-19 จึงเป็นเรื่องที่สถานพินิจฯ ควรทำหน้าที่ในการพูดคุยกับผู้เสียหายเพื่อให้มีหลักฐานในการยินยอมของผู้เสียหาย โดยการสำรวจเชิงรุกนั้นอาจทำให้เกิดมาตรการพิเศษได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในเรื่องการ พัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ดูแลในขั้นตอนแรกก่อนนำคดีเข้าสู่มาตรการพิเศษ อยากให้มีการอบรมเรื่องเทคนิคการไต่ถาม เทคนิคการไกล่เกลี่ยมาใช้ในการเริ่มกระบวนการ และเห็นว่าควรจัด กิจกรรมโครงการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนในพื้นที่ และที่สำคัญควรมีการจัดทบทวนความรู้ เพิ่มเติมให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

ในส่วนกรณีของคดีที่มีผู้เสียหายมีความละเอียดอ่อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานต้องใช้เทคนิค และประสบการณ์ในการพูดคุยโดยวิธีไต่ถามนำถึงผลที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำจะได้รับ บางกรณีผู้เสียหายเรียกค่าเสียหายจนผู้กระทำไม่สามารถชดเชยให้ได้ ทำให้เด็กและเยาวชนบางคน พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแต่ก็ขาดโอกาสในการปรับปรุงตัวเอง โดยจากสถิติกรณีที่บรรลุ ผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เนื่องจากเกิดการกระบวนการประนีประนอมยอมความในเรื่องความเสียหายเพื่อนำมาสู่มาตรการพิเศษ โดยคดีที่สามารถเข้าสู่มาตรการพิเศษได้นั้นพนักงานคุม ประพฤติ จะเป็นหน้าด่านในการสอบข้อเท็จจริงระหว่างเยาวชนและผู้เสียหาย ส่วนคดีที่มีผู้เสียหาย จะมีกระบวนการไกล่เกลี่ยซึ่งมีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน ซึ่งไม่สามารถไกล่เกลี่ยให้แล้วเสร็จได้ ภายในครั้งเดียว หากนำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมตามแบบครอบครัวและชุมชนจะใช้เวลามาก แต่ก็ต้อง คำนึงถึงผู้กระทำผิดเป็นหลัก ในบางกรณีไม่สามารถดำเนินการทางมาตรการพิเศษได้ หากการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้แก่ผู้ปกครอง จะเป็นผลดีต่อเด็กในระยะยาว ซึ่งการวางเงื่อนไข ดังกล่าวนั้นเป็นข้อละเอียดอ่อนของในแต่ละครอบครัว และชุมชน จึงอาจเกิดเป็นผลดีทั้งต่อครอบครัว และชุมชน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นเพิ่มเติมด้วยว่าขั้นตอน และกระบวนการดี มีการทำกิจกรรมหลายอย่างที่น่าสนใจและไม่ยากจนเกินไป ทำให้เด็กและเยาวชน รู้สึกชอบทำกิจกรรม และทำให้รู้สึกสนุกในการร่วมกิจกรรมไปด้วย รวมไปถึงฝ่ายทางสถานพินิจฯ มีการดูแลอย่างดียิ่งด้วย

ในส่วนของการมีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (คู่มือ สื่อ เครือข่าย) ไปใช้ ในการพัฒนางาน/ หน่วยงานนั้นผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มเห็นพ้องต้องตรงกันว่าคู่มือระเบียบละเอียด เกี่ยวกับหลักปฏิบัติ บทบาท อำนาจหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องในการประชุม มีความชัดเจน บุคลากร สามารถนำไปใช้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสื่อวีดิทัศน์สามารถนำไปถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับรู้และเข้าใจถึงผลกระทบและสิทธิต่าง ๆ และรวมถึงการให้โอกาสเด็ก และเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองจนเป็นที่ยอมรับของครอบครัวและชุมชน รวมถึงสื่อแผ่นพับนั้น กรมพินิจฯ ได้จัดส่งให้หน่วยงานนำไปมอบให้กับชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและการให้บริการจังหวัดเคลื่อนที่ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลยังมีข้อเสนอแนะไว้อีกด้วยว่าควรมีการจัดทำ สิ่งที่เข้าถึงง่าย เช่น การ์ตูน หรือเป็นสปอร์ตสั้น ๆ เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน/ หน่วยงาน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการดังกล่าวนี้ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้นจึง

ทำให้มีการนำไปใช้กับเด็กและเยาวชนมากขึ้น ส่งผลทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้ไปเป็นตัวชี้วัดจำนวนเด็กและเยาวชน อันเป็นผลทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมพินิจฯ ดีขึ้น โดยขณะที่ได้ติดตามผลการดำเนินงานนั้นเกิดผลดีทั้งต่อครอบครัวและสถานพินิจฯ เป็นอย่างยิ่ง ครอบครัวมีการดูแลเอาใจใส่กันมากขึ้น เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น โดยในการประชุมมาตรการพิเศษได้เห็นถึงความร่วมมือกันของชุมชนที่เข้ามาช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผน การบริการสังคมระหว่างผู้นำชุมชนและประชากรในชุมชนที่เห็นถึงความสัมพันธ์ในการร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือทางด้านปัจจัยขั้นพื้นฐาน การทำความเข้าใจร่วมกันในชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่สถานพินิจฯ ให้ความสำคัญซึ่งหากเกิดการกระทำผิดในชุมชน ฉะนั้นในการดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างครอบครัวและชุมชนจึงมีความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มต่างมีความเห็นพ้องกันว่าเป้าหมายของโครงการ คือ การลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลฯ และขณะเดียวกันเป็นการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมตนเอง ครอบครัวมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ กำกับดูแลบุตรมากขึ้นประกอบกับหากคดีที่มีผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้รับการชดเชยหรือเยียวยาส่งผลให้ลดความขัดแย้งในชุมชนเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองมีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชนมากขึ้น ผลที่ได้คือชุมชนให้การยอมรับเด็กและเยาวชน โดยทำให้ส่งผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มเห็นพ้องว่าเป้าหมายของโครงการสอดคล้องกับการปฏิบัติงานซึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นที่ยอมรับของชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้บุคลากรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี หากเจ้าหน้าที่สามารถติดตามพฤติกรรมและหมั่นสังเกตการเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนก็อาจทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ดีและพร้อมกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคมได้ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นหรือแต่ละบุคคล

ในประเด็นเรื่องการนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันว่าผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานเป็นที่ยอมรับว่าหน่วยงานสามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้น มีการนำไปใช้มากขึ้น ทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้ไปเป็นตัวชี้วัด และได้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมพินิจฯ ดีขึ้น ส่งผลให้เจ้าหน้าที่รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการลดภาระการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ดูแลที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรมีชื่อเสียงและได้นำแบบแผนการทำงานไปต่อยอดในแต่ละท้องถิ่นของตนและต่อตัวเด็กและเยาวชน ซึ่งกระบวนการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวยังสามารถลดความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม และชุมชนที่เด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่

ในส่วนของการพบปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ในการดำเนินการและส่งผลกระทบในการดำเนินงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มร่วมกันมีความเห็นว่าพบปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องปริมาณคดีมีมากขึ้นจึงต้องประสานทั้งผู้ปกครอง เด็กและเยาวชนและผู้นำชุมชนและพนักงานอัยการในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ระลอก 3 ต้องดำเนินการจัดการประชุมในรูปแบบออนไลน์ซึ่งทำให้พบปัญหามากมาย เช่น ระบบสื่อสารขัดข้อง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าไม่สามารถจัดประชุมได้หรือประชุมได้แต่ไม่ราบรื่น ไม่เต็มประสิทธิภาพ และการมีงานอื่นที่ต้องทำนอกจาก มาตรา 86 เป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญอีกเรื่อง โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และควรมีกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในกรณีมีค่าเสียหาย รวมไปถึงการตรวจสอบในเรื่องการสำนึกความผิดและการบริหารงานภายในองค์กรเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งรูปแบบของการติดตามตรวจสอบเชิงคุณภาพในการติดตามเด็กและเยาวชนยังไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนควรให้นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตร่วมมือกันในการกำกับติดตาม โดยที่หากทุกฝ่ายมีความร่วมมือกันก็จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่องค์กรให้สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้กลับคืนสู่สังคมได้ แต่หากใช้มาตรการพิเศษแก่เด็กและเยาวชนแล้ว เด็กและเยาวชนยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้จะเป็นการลดความเชื่อมั่นแก่องค์กร ฉะนั้นวิธีการดำเนินงานขององค์กรจึงเป็นส่วนสำคัญในการทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกนึกคิดในการแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง

ในเรื่องกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วน เห็นตรงกันว่าโครงการหรือกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์ อย่างน้อยทำให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาส และยังทำให้ได้ปรับปรุงตัว โดยหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว โดยในประเด็นเรื่องส่งผลกระทบต่อตนเองนั้น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอจากมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองในด้านที่ส่งผลกระทบต่อตนเองในการทำให้เข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น และเกิดมีการพูดคุยกันมากขึ้นด้วย

โดยในเรื่องของกิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มเห็นพ้องต้องตรงกันว่าควรมีโครงการนี้อีกต่อไป นอกจากนี้ข้อเสนอจากการสัมภาษณ์ในมุมมองของเด็ก เยาวชน และผู้ปกครองได้มีข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปนั้นเห็นว่าน่าจะมีเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมบ้าน เพื่อติดตามดูแลพฤติกรรมสักเดือนละครั้ง ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกจริงใจมากขึ้นด้วย รวมถึงควรมีการอำนวยความสะดวก เช่น ต่อใบรายงานตัว ขอรายงานตัวทางโทรศัพท์ หรือไลน์จะได้ไม่เสียเวลา

โครงการที่ 3 โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตร
สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

1. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่ากระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมนั้น ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ในสถานควบคุม เครือข่ายในพื้นที่ และครอบครัวของเด็กและเยาวชน กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระยะการเตรียมการ ระยะดำเนินการ และระยะประเมินผล ส่วนพื้นที่ในการดำเนินการโครงการ หน่วยงานนำร่อง 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนบ้านเมตตา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ได้ต้นแบบของการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่ ได้มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมในโครงการวิจัยนี้ ได้มีการทำงานร่วมกัน ประสานงานกัน รวมถึงเครือข่ายด้วย เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และกลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือดี มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความมั่นใจเพราะมีคู่มือและมีมาตรฐานรองรับ การทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน สำหรับสถานที่และพื้นที่ส่วนใหญ่กว้างจริง แต่พื้นที่ใช้สอยจริงไม่เพียงพอ และควรเพิ่มแนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่เป็นที่ปรึกษาภายนอกและตัวแทนเครือข่ายยังเห็นตรงกันว่า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเรื่องสุขภาพเป็นมิตร จะช่วยให้การประเมินศูนย์ฝึกฯ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และยังช่วยจัดการทำงานที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบ เพิ่มเสริมสิ่งที่ยังไม่มี เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในเรื่องการอบรม การเป็นวิทยากร การสอนเฉพาะทาง การให้คำแนะนำ และการเป็นที่ปรึกษา ได้เข้าไปให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนและเจ้าหน้าที่ และเด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง แต่เมื่อเกิดสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ก็ต้องปรับเปลี่ยนเป็นการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ การประชุมออนไลน์

ส่วนประเด็นเรื่องขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่างเห็นว่าการทำงานส่วนใหญ่ในศูนย์ฝึกฯ จะมีการวางแผนล่วงหน้า มีการให้ความสำคัญและสนับสนุนโครงการนี้ มีการจัดระบบให้ดีขึ้น เพื่อจะได้ไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับเจ้าหน้าที่ มีกระบวนการวางแผนทำงานร่วมกัน มีการตัดสินใจร่วมกันระหว่างเด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่ในทุกขั้นตอน มีการสำรวจความต้องการของเด็กและเยาวชน และทำโครงการเพื่อนำเสนอขออนุมัติงบประมาณมาดำเนินการต่อในศูนย์ฝึกฯ

นอกจากนี้ ในส่วนของพื้นที่และสถานที่ในการดำเนินโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าพื้นที่มีเพียงพอ บางศูนย์สามารถพัฒนาพื้นที่บางส่วนไปเป็นส่วนประกอบอาหารศาลาที่ได้รับการรับรอง ทำให้เด็กและเยาวชนเชื่อมั่นในคุณภาพของอาหารมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางสถานที่มีความกว้างใหญ่ แต่พื้นที่ใช้สอยได้จริงมีน้อย บางสถานที่ก็เก่าปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นลำบาก แต่ก็พยายามใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

ในประเด็นของการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากผลงานวิจัยที่ดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางานหรือหน่วยงานนั้น เมื่อปี 2563-2564 ได้มีการจัดทำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม เพื่อเป็นการต่อยอดการดำเนินงานโครงการฯ ให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง โดยเน้นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และการสร้างทัศนคติที่ดีที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนได้ โดยจะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบงานด้านสุขภาพ ในสถานที่ควบคุม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างรูปแบบ (Model) ที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในสถานที่ควบคุม ผลที่ได้จากการดำเนินการขยายผลการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุขไปยังหน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง คือ (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน (2) บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนได้ และ (3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตลอดจนได้รับทราบข้อเสนอแนะและโอกาสในการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ กรมอนามัย ในการเป็นที่ปรึกษาโครงการ และร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งหน่วยงานจำนวน 13 แห่ง ได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานอีกจำนวน 2 แห่ง จะต้องมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพเพื่อขอรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นว่า ได้มีการดำเนินการนำผลผลิตหรือผลลัพธ์ไปใช้ต่อยอดภายในศูนย์ฝึกฯ และมีความต่อเนื่องในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินการระหว่างหน่วยงานภายนอก หรือเครือข่ายมีอุปสรรค ทำให้งานบางอย่างไม่เกิดความต่อเนื่อง หรือขั้นตอนของการดูแลสุขภาพ อนามัยของเด็กไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากต้องมีการแบ่งโซน มีการกักตัว เป็นต้น ผลสำคัญจากการดำเนินโครงการคือการได้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ศูนย์ฝึกฯ ไม่เคยมีมาก่อน เช่น โรงตากผ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นว่าการมีโครงการสุขภาพที่เป็นมิตรทำให้ศูนย์ฝึกฯ ได้รับการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลที่ดีกว่าเดิม ระบบการจัดเก็บก็ดีขึ้น และหน่วยงานยังได้

นำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นข้อมูลเชิงปฏิบัติการและปรับเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากขึ้น มีกลองรับฟังความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน ได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยลดปัญหาความรุนแรง เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลเต็มเต็มเร็วขึ้น มีความแข็งแรงในตัวเองมากขึ้น และยังได้นำมาปรับใช้ทางด้านสุขอนามัยเด็ก ทำให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคต่าง ๆ การรักษา และการป้องกัน เช่น การกำจัดโรคกลากเกลื้อน เป็นต้น รวมถึงมีการนำแนวทางจากคู่มือการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรไปใช้ในการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พ่อบ้านผู้ดูแลเด็กและเยาวชน

ในประเด็นของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นพ้องตรงกันว่าความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายว่าเพื่อพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน Youth Friendly Health Services (YFHS) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพในวัยรุ่น เพื่อเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ว่าเป็นองค์กรที่ดูแลเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ด้วยการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความตั้งใจที่จะทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นพ้องตรงกันอีกด้วยว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ว่าการป้องกันการ แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ตลอดจนมีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสุขภาพของหน่วยงาน และมีการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยของหน่วยงาน อย่างไรก็ตามต้องมีการนิยามคำว่า “สุขภาพที่เป็นมิตร” ให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจตรงกัน จะช่วยทำให้การเขียนโครงการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรตรงตามวัตถุประสงค์และได้รับการอนุมัติงบประมาณตามที่ขอได้

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชนนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นพ้องตรงกันว่าหน่วยงานได้วิเคราะห์ตนเองว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และจะพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างไรบ้าง หน่วยงานเกิดการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติงานที่ผ่านมา และความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน และเครือข่าย การตระหนักและให้ความสำคัญของความเป็นมิตรกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น การรักษาความลับ ความเป็นส่วนตัว การคำนึงถึงพัฒนาการและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อที่ทันสมัย น่าสนใจ หลากหลายประกอบการสอน ทำให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้ จัดทำรายงานสถิติของหน่วยงาน ทำให้เห็นภาพแนวโน้มของสถานการณ์ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง และเกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ และเกิดนวัตกรรม และการบูรณาการงานด้านสุขภาพภายในสถานควบคุม เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในสถานควบคุม ซึ่งทำให้เห็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือขาดการส่งต่อกันในแต่ละส่วน เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่ชัดเจน ครอบคลุมการดำเนินงาน และสามารถเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานในสังกัดต่อไป สำหรับผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่และเครือข่ายเด็กและเยาวชน ได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา และมีความเข้าใจความต้องการของเด็กและเยาวชนมากขึ้น สถานควบคุมมีเครือข่ายที่ครอบคลุมโดยมีเครือข่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น ให้ความร่วมมือในการประสานงาน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน และร่วมกันพัฒนางานการบริการสุขภาพครบวงจร มีแนวทางการดูแลและส่งต่อ โดยร่วมกันวางแผนการดำเนินงานช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาสุขภาพ และมีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ เครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และเครือข่ายมีโอกาสนในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพโดยนักวิชาชีพ และได้รับการดูแลส่งต่ออย่างเหมาะสม ได้รับความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถอธิบาย และดูแลความเจ็บป่วยของตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นได้ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรคด้วยการล้างมือที่ถูกวิธี และสามารถขอรับบริการด้านสุขภาพเมื่อจำเป็นอย่างสมเหตุผล มีการสร้างเด็กและเยาวชนแกนนำด้านสุขภาพ (อสม.น้อย/เด็กและเยาวชนจิตอาสา) และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพเบื้องต้น การป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ความรู้โทษ/ภัยของยาเสพติด การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้ยาอย่างสมเหตุผล เป็นต้น เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสุขภาพ การปรับปรุงระบบบริการสุขภาพของหน่วยงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ เครือข่าย ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานในแง่การปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และมีการทำงานเป็นระบบ เกิดการพัฒนางานขึ้นมา ก่อนหน้านี้อาจไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นสถิติ ไม่ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน แต่ปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรฐานการดูแลเด็กที่ชัดเจนขึ้น เป็นระบบมากขึ้น เจ้าหน้าที่มีการสื่อสาร มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่องที่ทำด้วยกัน ทำให้สามารถทำหน้าที่แทนกันได้ เจ้าหน้าที่ยังได้มีการพัฒนาตนเองมากขึ้น มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ ได้รับการส่งเสริมพัฒนา เด็กและเยาวชนได้แสดงออกและได้แสดงศักยภาพ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนที่ออกไปจากศูนย์ฝึกฯ ก็มีการทำผืนน้อยลง จึงเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์เต็มที่เพราะกิจกรรมในโครงการนี้จัดขึ้นให้กับเด็กและเยาวชนโดยตรง ในการได้รับการดูแลความเป็นอยู่ มีสุขอนามัยที่ดี ร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง มีความพร้อมในการรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อไป ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีข้อเสนอว่าเด็กและเยาวชนได้แสดงศักยภาพ ได้แสดงออกเต็มที่ เกิดแรงจูงใจ มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด หน่วยงานก็ได้รับการพัฒนางาน

ให้เป็นระบบมากขึ้น มีมาตรการการดูแลเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนขึ้น มีระบบการจัดเก็บเอกสารระบบสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีกิจกรรมที่คิดร่วมกันกับเด็กและเยาวชน เกิดนวัตกรรมขึ้น ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้

ในประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ในการดำเนินงานและผลกระทบต่าง ๆ นั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องตรงกันว่า การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรคำนึง คือ ถึงแม้การดำเนินงานตามโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนจะเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของโครงการ อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอโจทย์การวิจัยต่อผู้บริหารและเจ้าของงบประมาณในเบื้องต้นก่อน ซึ่งอาจขัดต่อหลักการของ PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้ใช้กระบวนการโดยได้มีการสำรวจ พุดคุยสภาพปัญหาในเบื้องต้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในส่วนกลาง และในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นความสนใจและความต้องการในการพัฒนาร่วมกัน และหน่วยงานนาร่องเองเป็นผู้เสนอโครงการที่เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องตามบริบทสภาพปัญหาของหน่วยงานตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ข้อจำกัดดังกล่าวลงได้ ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญคือสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินงานต้องเปลี่ยนรูปแบบไป เด็กและเยาวชนไม่ได้ทำกิจกรรมเต็มที่ เครือข่ายไม่สามารถเข้ามาช่วย มาให้การอบรม ให้คำปรึกษาที่ศูนย์ฝึกฯ ได้ จึงต้องใช้การประชุมแบบออนไลน์ หรือติดต่อปรึกษากันทางโทรศัพท์ นอกจากนี้งบประมาณมีจำกัด มีไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงสถานที่ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่สามารถประดิษฐ์นวัตกรรมได้ตามโจทย์ที่ได้มา ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนหาอุปกรณ์อื่น หรือวัสดุอื่นแทน ต้องพยายามบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงจำนวนบุคลากรมีน้อย ระบบการประเมินต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมทีมผู้ประเมิน เน้นจิตวิทยาการประเมินการให้คำแนะนำ และต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อคงไว้เรื่องคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน หากไม่สามารถดูสถานที่จริงได้ ก็ต้องมีการประเมินผ่านแอปพลิเคชัน นอกจากนี้อาจยังมีเด็กและเยาวชนบางส่วนไม่เชื่อฟังในการปฏิบัติ และบางส่วนอาจยังขาดความอดทนในการทำงานมากพอ บางรายมีความคิดที่อยากจะลาออกจากงาน จึงต้องมีการสร้างเสริมวิชาชีพให้มากพอสำหรับเด็กที่จะพ้นโทษ เสริมสร้างสภาพจิตใจให้แข็งแกร่ง รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการตามโครงการอย่างทั่วถึง ซึ่งการดำเนินการในการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรต้องอาศัยทั้งความรู้ ความเข้าใจ ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จของโครงการ

ในประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมว่าควรจะมีการดำเนินงานในลักษณะนี้ขึ้นอีกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า ควรมีการจัดกิจกรรมในโครงการวิจัยนี้อีกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการให้ความรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพกายและใจ รวมถึงด้านวิชาชีพ เพราะเด็กและเยาวชนจะสามารถนำไปต่อยอดได้เมื่อออกจากศูนย์ฝึกฯ แล้ว และควรมีการประเมินผลมีการติดตามผลจากเด็กและเยาวชนด้วย เพื่อเป็นแนวทางไม่ให้เกิดกรณีการกระทำผิดแบบเดิมซ้ำอีก

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปควรมีอะไร อย่างไรบ้างนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นว่า ควรจัดทำกิจกรรมในโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง ต้องปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ นั้น ๆ

เพราะแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ควรรับฟังความคิดเห็นของทีมประเมิน และเจ้าหน้าที่ทุกคน ควรได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เพราะจะช่วยให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรเพิ่ม ขั้นตอนการประเมินผลโครงการหลังจากเสร็จสิ้นแล้ว 1 เดือน เพื่อจะได้นำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อยอดต่อไป และอาจปรับให้เป็นหลักสูตรของศูนย์ฝึกฯ ที่สามารถนำไปปรับใช้กับศูนย์ฝึกฯ อื่นได้

ส่วนข้อเสนอแนะที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้ให้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์เสนอความคิดเห็นว่า (1) อยากให้กรมพินิจกำหนดมาตรฐานโครงการสุขภาพเป็นมิตร แนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จะได้ดำเนินการต่อได้ง่ายขึ้น (2) หน่วยงานแต่ละที่ควรได้มีโอกาสคิด งานวิจัยที่ตอบโจทย์ของตนเอง เพราะมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นที่ ความจำเป็น บริบทต่างกัน หากส่วนกลางกำหนดมาให้เลย อาจจะไม่ตอบโจทย์ของบางหน่วยงาน บางโครงการที่ได้รับมาอาจ ขัดซ้อนกับภารกิจที่ทำอยู่แล้ว ควรให้หน่วยงานเสนอขึ้นไปมากกว่า (3) ควรมีแผนรองรับเมื่อมี สถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพราะหากเกิดเหตุฉุกเฉินที่ต้องนำส่ง ผู้ป่วย แต่ไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ ก็จะไม่สามารถทำได้อย่างที่วางแผนไว้ (4) อยากให้เป็นกิจกรรมต่อเนื่องยาว ๆ เพราะเห็นแต่ข้อดี จึงอยากให้มีการต่อยอดไปเรื่อย ๆ อยากให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานนี้ เพราะถ้าวางระบบดี ไม่ได้มอบหมาย เพียงแค่เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่ง เพราะว่าพอเจ้าหน้าที่คนนั้นลาออกไป ก็ไม่มีคนทำต่อ ดังนั้นการ ถ่ายทอดความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่จะช่วยทำให้กิจกรรมต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่รับงานต่อมีความรู้ความ เข้าใจ ก็จะปฏิบัติงานง่าย (5) อยากให้งานนี้อยู่ในงานประจำที่ต้องปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นโครงการเฉพาะกิจ เพราะจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน เจ้าหน้าที่และเด็ก และไม่มองว่าเป็นภาระเพิ่ม โครงการนี้ เป็นการพัฒนาระบบของศูนย์ฝึกฯ ให้ดีขึ้น เจ้าหน้าที่ทำงานด้วยใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กจริง ทำงานด้วยใจ และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก เด็กบางคนออกไปแล้ว ประสบความสำเร็จในชีวิต ก็กลับมาช่วยเหลือ อย่างไรก็ตาม อุปกรณ์ เครื่องใช้บางอย่างในศูนย์ไม่สามารถทำตามเกณฑ์ มาตรฐานของสาธารณสุขได้ เพราะอาจเกิดความเสี่ยงกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เจ้าหน้าที่ก็ต้อง ปรับไป มีการบริหารความเสี่ยงของศูนย์อยู่แล้ว อยากแนะนำให้มีการดูแลสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ใน ศูนย์ฝึกฯ ด้วย เพราะภาระงานในการดูแลเด็กและเยาวชน เช่น เป็นผู้ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน บนหอนอนเป็นงานหนัก บางครั้งไม่มีการเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ อาจจะทำให้เกิดความเครียดได้ (6) โครงการนี้เป็นโครงการที่ดี ควรหาภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนมาร่วมกันมากกว่านี้ ไม่เฉพาะ กระทรวงสาธารณสุข อาจมีความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงแรงงานมาเพิ่มเติม นอกจากจะให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ อาชีพแล้ว ถ้าเด็กและเยาวชนออกไปจากศูนย์ฝึกฯ แล้ว จะเรียนอะไรได้บ้าง มีการแนะแนวเพิ่มเติม เช่น การศึกษาต่อในการศึกษานอกระบบ (กศน.) หรือ การทำงาน ก็ควรมีกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารองรับด้วย อยากให้เปิดโอกาสกับเด็ก ให้มากกว่านี้ ให้มีเส้นทางในการดำเนินชีวิตต่อไป ซึ่งก็มีหน่วยงานที่เปิดรับ เสริมกำลังใจให้เด็กด้วย โอกาส

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม กลุ่มเจ้าหน้าที่

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ในประเด็นของการดำเนินงานของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มในกลุ่มเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฝึกฯ ได้มีข้อเสนอ ในประเด็นต่าง ๆ โดยมีความเห็นว่าในส่วนของโครงการสุขภาพเป็นมิตรมีการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเด็กและเจ้าหน้าที่ได้มีการร่วมมือคิดริเริ่มของกิจกรรม มีการแบ่งงานระหว่างทั้งเจ้าหน้าที่และเด็กโดยมีการศึกษาดูงานจากศูนย์ฝึกฯ เขต 11 เพื่อให้มีความใกล้เคียงมากที่สุด เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้มีข้อจำกัดหลายประการจึงไม่สามารถเชิญวิทยากรภายนอกได้ แต่ศูนย์ฝึกฯ ก็ยึดตามเนื้อหาของการปฏิบัติงานเดิม ทำให้เจ้าหน้าที่มีเวลาในการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับผู้ร่วมสนทนากลุ่มจากศูนย์ฝึกฯ อื่น ๆ ก็มีความเห็นว่ามีใช้กระบวนการตามมาตรการในการมีส่วนร่วมกันกับเด็ก แต่มีอุปสรรคด้านนิยามของโครงการที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรม จึงทำให้ถูกตัดกิจกรรมนั้นออกไป แต่กิจกรรมนั้นได้มีการพูดคุยกับเด็กว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เช่น ใช้งบประมาณของโครงการเตรียมพร้อมก่อนปล่อย งบดำเนินการด้านหนังสือที่เด็กต้องการเป็นพิเศษ ซึ่งกิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นไปในด้านความรู้ทางวิชาชีพและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยความต้องการของเด็กในศูนย์ฝึกดังกล่าวนี้มีความต้องการกิจกรรมที่หลากหลาย ในด้านการดำเนินการมีข้อเสนอว่าในระยะแรกทางเจ้าหน้าที่มีการปรับให้เข้ากับหลักสูตรของศูนย์ฝึกฯ มากขึ้น แต่ในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมามีศูนย์ฝึกฯ ต้องจัดสรรงบประมาณเอง ทำให้กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง และต้องยึดคำถามตามตัวชี้วัดของกรมพินิจฯ แต่กิจกรรมดังกล่าวทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการพัฒนาด้านจิตสังคมของเด็กและเยาวชน ในส่วนของปี 2564 เด็กและเยาวชนได้ลงมือทำกิจกรรมมากขึ้น ตั้งแต่การคิดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดเรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ความต้องการของเด็กและเยาวชนในแต่ละท้องถิ่นไม่เท่ากัน จึงต้องมีการปรับให้เข้ากับกิจกรรมที่เสริมสร้างความกล้าแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีการเสนอข้อมูลว่ากระบวนการทำงานของศูนย์ฝึกฯ ที่ได้ดำเนินการนั้นได้มีการส่งเสริมกิจกรรมโครงการสุขภาพเป็นมิตรและนำมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการดำเนินงานให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงความต้องการของเด็ก และสามารถให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ส่วนในด้านอุปสรรค คือ พื้นที่ค่อนข้างแคบ เนื่องจากมีการอยู่อย่างจำกัด รวมถึงมีการย้ายศูนย์ฝึกฯ ข้ามจังหวัดในปีที่ผ่านมาทำให้การทำงานเกิดการขาดช่วงขาดตอน ซึ่งปัจจุบันในปี 2564 ทำให้ต้องมีการปรับตัวมากขึ้น โดยให้เด็กและเยาวชนส่งความคิดเห็นในการพัฒนาสถานที่ที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการจัดตั้งแกนนำเพื่อทำข้อมูลให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามแผน

ในประเด็นของกระบวนการในการดำเนินการโครงการ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเสนอว่า ผลผลิตที่เกิดจากโครงการสุขภาพเป็นมิตร คือ แกนนำเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับเห็บและกลากเกลื้อน ทางศูนย์ฝึกฯ มีการพ่นยาเพื่อกำจัดเห็บและกลากเกลื้อนก่อนเข้าหอนอน กิจกรรมทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ซึ่งทางศูนย์ฝึกฯ มีแปลงเกษตรสาธิตก็สามารถนำปุ๋ยชีวภาพมาใช้ และทำให้ผลผลิตเจริญงอกงามมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดด้านวิชาชีพในอนาคต บางกรณี

ทำให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้และเกิดความเข้าใจ สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวที่ทำอาชีพเกษตรกร โดยยังมีความเห็นว่าการดัดศักยภาพของเด็กและเจ้าหน้าที่ในการมีส่วนร่วม แต่การดำเนินงานในระยะที่ 1-2 ยังไม่สามารถปรับตัวได้เท่าใดนัก ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เข้าร่วมประชุมและทำความเข้าใจให้สามารถดำเนินงานภายใต้การโหวตระหว่างเด็กและเจ้าหน้าที่ รวมถึงทางศูนย์ฝึกฯ ได้มีการจัดทำโครงการภายใต้งบประมาณทำให้เกิดผลลัพธ์ คือ ลดความตึงเครียดของเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนรู้จักการยอมรับ ความผิดหวัง มีความกล้าแสดงออก มีร่างกายที่แข็งแรง มีความรู้จักคุณค่าในตนเองและโครงการให้ความรู้สู่สุขภาพดีถ้วนหน้า ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความภาคภูมิใจ และทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก อาทิ การให้เด็กและเยาวชนคิดการเล่นกีฬาที่ชื่นชอบ การแสดงโขนที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและสร้างรายได้ การทำหนังสือให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และการผลิตสมุนไพรเพื่อลดความเครียด ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถสร้างอาชีพในอนาคต และเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เด็กและเยาวชนเกิดความกังวลในมาตรการที่ชัดเจน ทางเจ้าหน้าที่ได้มีการเน้นให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างทางสังคม ล้างมือให้สะอาด ทำให้เจ้าหน้าที่เน้นด้านสุขอนามัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในส่วนของการคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลผลิตและผลลัพธ์จากงานวิจัยที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงาน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้มีการเสนอว่ามีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระยะแรก อีกทั้งยังมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดียิ่งขึ้นเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ อาทิ ปัญหาเรื่องฟันผุ การเจ็บป่วยเป็นต้น ในด้านพฤติกรรม ปัญหาของเด็กและเยาวชน ช่วยทำให้เด็กและเยาวชนจัดการความขัดแย้งของตนเองและครอบครัว เกิดความกล้าแสดงออก มีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่มากขึ้น ทางเจ้าหน้าที่มีการประชุมเพื่อแก้ไขและดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป ทำให้การดำเนินงานด้านสุขภาพมีความเป็นกระบวนการจากความร่วมมือของเด็กและเยาวชน มีการดูแลที่ทั่วถึง เนื่องจากเด็กและเยาวชนมีจำนวนลดลงจากการมีเกณฑ์ลดวันฝึกในทุก ๆ เดือน โดยเน้นกิจกรรมภายนอกมากขึ้น ในด้านสภาพแวดล้อม ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าด้านมีสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบมากขึ้น อาทิ การทาสีใหม่ อาคารสถานที่ อาหาร การจัดห้องเรียน ด้านสุขภาพมีการพัฒนามากกว่ากายและจิต อาทิ การดูแลฟัน การรักษาสายตา การออกกำลังกาย โดยให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ ดูแลตัวเองเบื้องต้น และสามารถดูแลรักษาสุขภาพร่างกายได้ดีขึ้น ทำให้อัตราการเข้าห้องพยาบาลมีจำนวนลดลง และทางศูนย์ฝึกฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ต่อภายนอก ทำให้มีเครือข่ายใหม่ ๆ เข้ามาส่งเสริมทักษะชีวิต การเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวที่สอดคล้องกับเพศหญิงตามความต้องการของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีการปรับตามบริบทของกิจกรรมตามแต่ละสถานการณ์ มีการให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจ เช่น เชฟ การนวดแผนไทย การทำงานด้านบริการ การทำงานด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการมีข้อมูลจากทางศูนย์ฝึกฯ ว่าทางศูนย์ฝึกฯ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเขียนข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุง เช่น ด้านความเป็นอยู่ ทำให้มีห้องแยกโรคสำหรับเด็กและเยาวชนที่เป็นโรคตาแดง อีสุกอีใส ทำให้เกิดความสบายใจทั้งต่อตัวเด็กและผู้ปกครอง รวมถึงด้านอาหารการกิน มีการปรับปรุงโรงครัว แบ่งโซนให้เป็นสัดส่วนระหว่างของดิบและของสุก โดยศูนย์ฝึกฯ ได้รับความ

ร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล และสาธารณสุขอำเภอในการประเมินมาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย มีการให้เด็กและเยาวชนเสนอความต้องการว่าอยากรับประทานอะไร ทำให้เกิดโครงการเมนูของฉัน โดยเจ้าหน้าที่จะคอยให้ความรู้เรื่องโภชนาการในการรับประทานอาหาร และนำเข้าที่ประชุมในทุกฝ่ายของวันศุกร์ เพื่อประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ เช่นเดียวกันกับการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ ที่มีความเฉพาะ เช่นการมีผู้นำถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดโรงครัวแบบฮาลาลตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชนในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศาสนา รวมทั้งด้านการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบในการจัดการสุขภาพที่ดี มีเครือข่ายในการติดตามเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัวและหลังจากปล่อยตัวเป็นระยะเวลา 1 ปี เกิดนวัตกรรมในการจัดการทางกายภาพ มีการจัดการเครื่องนุ่มห่ม รวตากผ้าแบบขึ้นบันได และการจัดตู้เสื้อผ้า โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายด้านกาย จิต และสังคม สามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายได้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มวางแผน การลงมือทำ และหรือส่งต่อเด็กและเยาวชนที่ปัญหาสุขภาพ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใจ และสามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้ถูกต้อง เช่น การดูแลรักษาโรค การพูดคุยโดยการสื่อสารตามความต้องการของเด็กและเยาวชน ตลอดจนในส่วนของเด็กและเยาวชนเองมีความกล้าแสดงออก มีการกล้าคิด กล้าทำ มีความภาคภูมิใจในตนเองในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ สภาพแวดล้อมมีความเป็นอยู่ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โครงการสุขภาพเป็นมิตรสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

ในประเด็นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีข้อเสนอว่า ศูนย์ฝึกฯ มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ทำให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ก็มีปัญหา เช่น ด้านงบประมาณ สภาพสิ่งแวดล้อมที่ค่อนข้างเก่าเนื่องจากศูนย์ฝึกฯ มีการจัดตั้งมาอย่างยาวนาน แต่ก็ได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารให้สามารถดำเนินงานได้ ส่วนด้านการมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วม ทางศูนย์ฝึกฯ สามารถทำได้โดยกระบวนการสื่อสาร การทำความเข้าใจ และลงมือทำเพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างลุล่วง เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลจากต่างศูนย์ฝึกฯ ที่มีความเห็นว่าในระยะที่ผ่านมาในแต่ละศูนย์ฝึกฯ สามารถทำความเข้าใจเป้าหมาย และปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้ โดยสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมคือมีการสรุปการดำเนินงานในแต่ละปีและนำมาแลกเปลี่ยนกันในแต่ละศูนย์ฝึกฯ เนื่องจากแต่ละศูนย์ฝึกฯ มีความต้องการและประเด็นปัญหาที่ไม่เหมือนกัน เพื่อการพูดคุยและกำหนดกิจกรรม ใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอข้อมูลในประเด็นการดำเนินงานของทางศูนย์ฝึกฯ ในการมีความสนใจด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนทางเพศ เด็กและเยาวชนมีความต้องการให้ตรวจ HIV เพื่อเป็นการประเมินว่าพฤติกรรมของตัวเด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ส่งผลให้เกิด อสม.น้อย ในการไขข้อข้องใจของเด็กและพัฒนาเป็นปัญหาด้านสุขภาพทางเพศ ในการกำหนดหัวข้อการให้ความรู้ อาทิ ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย รวมถึงการให้ความรู้และรับฟังข่าวสารเพิ่มเติมให้เด็กมีความเข้าใจจากสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้เด็กและเยาวชนรู้ขั้นตอนว่าหากตัวเองติดควรติดต่อหน่วยงานใด สามารถรับวัคซีนได้ที่ใด รวมถึงข้อมูลจากศูนย์ฝึกที่เป็นศูนย์ดูแลพิเศษทางศูนย์ฝึกฯ จะมีการดำเนินการด้านการ

พัฒนาการเห็นคุณค่าทางใจของตัวเองจึงเน้นเรื่องความเข้มแข็งทางใจ หากเด็กและเยาวชนกลับสู่สังคมภายนอกมีผลกระทบทางใจ รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการยืนหยัดด้วยตัวเองมากขึ้นเพียงใด เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ตามมา เช่น การท้องก่อนวัยอันควร

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับการฉีดวัคซีนแก่เด็กและเจ้าหน้าที่ ทำให้เด็กและเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีขึ้น เด็กและเยาวชนมีการเข้าใจและค้นคว้าหาความรู้ในการดูแลสุขภาพได้เป็นอย่างดี ทำให้เด็กสามารถพึ่งตนเองได้ รวมถึงทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่และเด็กเองสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เช่น การให้เจ้าหน้าที่ฉีดวัคซีนครบทุกคน นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลได้มีการยกตัวอย่างกิจกรรมที่ดำเนินงานภายในศูนย์ฝึกฯ เช่น โครงการให้ฉันดูแลเธอ ที่ศูนย์ฝึกฯ จัดกิจกรรมขึ้น โดยให้อาสาสมัครและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม เรียนรู้การนำเสนอ ช่วยงานเจ้าหน้าที่ ให้เด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจ มีความกล้าแสดงออก มีความกล้าคิดกล้าทำ และมีความเป็นภาวะผู้นำได้

ในประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคและผลกระทบจากการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มได้มีข้อเสนอว่า อุปสรรคทางศูนย์ฝึกฯ คือ นโยบายของโครงการสุขภาพเป็นมิตรที่ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ในระยะแรก แต่ทางเจ้าหน้าที่ก็สามารถทำความเข้าใจและปรับเข้ากับทางศูนย์ฝึกฯ ได้ โดยในระหว่างกระบวนการดำเนินงาน ทางศูนย์ฝึกฯ ได้มีกิจกรรมให้เด็กหย่อนคำถามที่ตนข้องใจ แกนนำก็จะให้คำตอบโดยการจัดรายการวิทยุ มีการตอบคำถามเพื่อชิงรางวัล เด็กและเยาวชนเองก็มีความรู้ในการสืบค้นข้อมูล ทักษะในการอ่าน ทักษะในการตอบคำถาม ทักษะในการพูด โดยมีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแลตลอดเวลา ในด้านการดำเนินงาน ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มมีการให้ข้อคิดเห็นในการประเมิน การดำเนินงานตามมาตรฐาน 4 ด้านของโครงการสุขภาพเป็นมิตร ด้านภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อาจดำเนินงานได้ไม่ตรงตามเกณฑ์มากนัก แต่ก็สามารถปรับแก้ได้ตรงตามความต้องการของเด็กและเจ้าหน้าที่ และเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 การดำเนินงานในบางกิจกรรมอาจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น เช่น การตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนในทุก ๆ 1 เดือน ผู้นำเสนออยากให้กิจกรรมที่เพิ่มความมั่นใจของเด็กและการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน ให้เด็กและเยาวชนเกิดภาวะผู้นำ มีความกล้าแสดงออก และนำผลจากการประเมินมาต่อยอดในการพัฒนาโครงการของศูนย์ฝึกฯ ต่อไป รวมถึงการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อจำกัดในด้านการเพิ่มภาระงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้นเนื่องจากทางศูนย์ฝึกฯ มีการแบ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงมาก กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงน้อย และกลุ่มเด็กผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ร่วมสนทนากลุ่มในเรื่องของการแบ่งภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้มีการหมุนเวียนการทำงาน และข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่จำกัด จึงต้องเร่งและปรับการจัดกิจกรรมให้รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดและสามารถพูดคุยทำความเข้าใจให้ดำเนินการกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนขึ้นได้ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้ามาจัดกิจกรรมได้ และจำนวนเด็กและเยาวชนที่มากขึ้นทำให้

ขับเคลื่อนได้อย่างยากลำบาก แต่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอเกี่ยวกับคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนและแบบประเมินที่ส่งมาซ้ำ ซึ่งทางศูนย์ฝึกฯ ได้ดำเนินงานล่วงหน้าแล้ว ทำให้การดำเนินงานเกิดความขัดข้อง ไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับข้อเสนอในด้านภาระงานที่ค่อนข้างมากบวกกับการดำเนินงานและบุคลากรที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องปรับตัวและสามารถดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องได้

3. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม กลุ่มเด็กและเยาวชน

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ในประเด็นของการดำเนินงานของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มในกลุ่มเด็กและเยาวชนได้มีข้อเสนอในประเด็นต่าง ๆ โดยมีความเห็นว่ากิจกรรมแรกของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นการดูแลสุขภาพ คือ โรคกลากเกลื้อน ซึ่งเหตุผลที่เลือกกิจกรรมดังกล่าวเนื่องจากมีการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกฯ เป็นจำนวนมาก หากไม่รักษาความสะอาดอาจก่อให้เกิดโรคตามมาได้ โดยมีผู้ปกครองภายในศูนย์ฝึกฯ เป็นที่ปรึกษาในการดูแล ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ ในการร่วมกันกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาและแบ่งกิจกรรมภายในศูนย์ฝึกฯ รวมถึงการดูแลและพัฒนาศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังมีกิจกรรมฝึกมุกฝึกยักษ์ โดยนำแก้วมาเพื่อลดการอึกเสบ การบวม หรือการทำปุยหมัก เนื่องจากหากใช้สารเคมีมากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ และกิจกรรมรีไซเคิลเพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมรวมถึงการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยจะมีวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพให้ห่างไกล COVID-19 เพื่อเปิดโอกาสให้ตระหนักถึงการดูแลตัวเองระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกฯ และหลังจากกลับจากศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังมีการทำคลิปวิดีโอเพื่อให้ความรู้ การทำเกมวัดความรู้เรื่องโควิด การร้องเพลงนักร้องข้ามกำแพงเพื่อสร้างความสนิทกันภายในศูนย์ฝึกฯ ศูนย์ด้านภัยโควิดจากวัสดุเหลือใช้ และกิจกรรมด้านการพัฒนาจิต คือ กิจกรรมต่อมระบายความทุกข์ โดยกำหนดแกนนำให้สามารถพูดคุยกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันภายในศูนย์ฝึกฯ หากมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ก็จะให้แกนนำดำเนินงานต่อ รวมถึงมีข้อเสนอจากผู้ร่วมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพที่ได้เรียนรู้จากทางศูนย์ฝึกฯ โดยกิจกรรมแรก คือ ให้นัดดูแลเธอ เพื่อให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้เพื่อนคลายความทุกข์ ความเศร้า โดยก่อนจัดกิจกรรมแกนนำจะได้รับอบรมเรื่องการพูดคุยกับเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เพราะหากอยู่ในช่วงวัยเดียวกันก็สามารถพูดคุยกันสนิทกว่าการพูดกับเจ้าหน้าที่ กิจกรรมที่สอง คือ กิจกรรมส่งเสริมที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ โดยจัดกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรค COVID-19 การป้องกันและการดูแลสุขภาพตนเอง การล้างมือให้สะอาด กิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรม Music Go Go แกนนำได้สอบถามคุณครูให้มีการเปิดเพลงในช่วงบ่ายหลังรับประทานอาหาร โดยให้เพื่อนเขียนเพลงที่ต้องการฟังและจะทำการเปิดในทุก ๆ วัน เพื่อลดสร้างความผ่อนคลาย กิจกรรมที่สี่ คือ เพลง All day มีการเต้น ร้องเพลง วาดภาพ เล่นดนตรี เพื่อสร้างความสนุกสนานให้แก่เพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ และกิจกรรมสุดท้าย คือ การตั้งแบบสอบถามเมนูอาหารที่อยากรับประทาน และกิจกรรมเสริมเพื่อลดขยะและทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นที่เพื่อนำมาแลกขนมภายใต้กิจกรรม ใส่ใจได้แค่มอง

เก็บของได้ลูกอม เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ อื่นก็ได้มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมในศูนย์ฝึกฯ ได้แก่ กิจกรรมแรก คือ การสร้างแบบสอบถามสุขภาพเพื่อนำมาปรับปรุงและให้เพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วมช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำ กิจกรรมสอง คือ กิจกรรมเสี่ยงตามสายตอบปัญหาสุขภาพ ให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ตั้งคำถามใส่กล่องเกี่ยวกับข้อสงสัยเรื่องปัญหาสุขภาพ เช่น โรคกลากเกลื้อน โรคหิด เพื่อนำมาตอบคำถามและบอกแนวทางแก้ไข หากเป็นปัญหาที่น่าสนใจก็จะนำมาพูดในที่ประชุมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกัน หรือกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับ COVID-19 เพื่อให้รู้เท่าทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันโดยมีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์คอยให้ความรู้ หรือกิจกรรมการจัดมื้ออาหารเพื่อรับประทานอาหารเช้า 5 หมู่ และกิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรมตรวจหอนอน โดยมีคณะกรรมการทั้งเยาวชน เจ้าหน้าที่ โดยให้เพื่อน ๆ แขนงได้มีส่วนร่วมในการตรวจหอนอนตามเกณฑ์และเป็นการรักษาความสะอาดในบริเวณศูนย์ฝึกฯ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นไปในทางความกล้าแสดงออก แสดงความสามารถและผู้ช่วยพยาบาลโดยให้แกนนำดูแลรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย โดยจะมีการจัดการแสดงละคร หากมีเพื่อน ๆ เข้ามาใหม่ในศูนย์ฝึกฯ จะชักชวนมาแสดงละครเพื่อสร้างสนิทและความกล้าแสดงออก ด้านการแสดงความสามารถมีการเล่นกีฬา เพื่อให้เกิดความผ่อนคลายและเสริมสร้างสมรรถภาพให้ร่างกายแข็งแรง ด้านผู้ช่วยพยาบาล เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้มีการดูแลวัดอุณหภูมิของเพื่อนและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ วัดความดัน มีจุดล้างมือที่ได้มาตรฐาน และมีการร่วมกับสถานพยาบาลในการเบิกยาเพื่อนัดกับพยาบาลได้สะดวกขึ้น ส่วนในด้านการเรียนจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิชาชีพและฝ่ายสามัญตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์จะมีกิจกรรมในการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ เช่น การสานตะกร้า ร้อยสายคล้องหน้ากากอนามัย การเล่นฟุตบอล เปตอง บาสเกตบอล มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับโรงครัวว่าเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ต้องการรับประทานอาหารเช้า ทางโรงครัวจะได้เตรียมทำอาหารร่วมกันกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ นอกจากนี้ ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้เสนอข้อมูลว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตร ทางศูนย์ฝึกฯ มีการจัดตั้งคณะแกนนำ โดยมีประธาน รองประธาน กิจกรรมที่สองคือ กีฬาสัมผัสดี เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความร่วมมือของเด็กและเยาวชน มีการแบ่งทีม วิทยากร และมีเจ้าหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัย ส่วนในกิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรมให้ความรู้ทางสุขภาพ ถ้วนหน้า โดยมีการจัดประชุม 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 ให้ความรู้เกี่ยวกับการรับมือและป้องกันกับ COVID-19 โดยให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ได้เรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ และเพื่อนจะนำความรู้มาเผยแพร่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ ครั้งที่ 2 การให้ความรู้ด้านยาเสพติดเพื่อป้องกันการไม่กลับไปพัวพันกับยาเสพติดอีกครั้ง ครั้งที่ 3 การเลิกบุหรี่ มีการจัดหาวิธีในการงดสูบบุหรี่ เนื่องจากเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ส่วนใหญ่สูบบุหรี่กันเป็นจำนวนมาก และครั้งที่ 4 เป็นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต มีการออกกำลังกาย บำบัดจิต และวิธีการระบายและจัดการกับความเครียด เช่น ดื่มน้ำ พูดคุยกับเพื่อน ๆ โดยในแต่ละกิจกรรมจะมีการประเมินเพื่อหาวิธีแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป และได้รับความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง เด็ก และเจ้าหน้าที่ในการคิดและอภิปรายแต่ละกิจกรรม ซึ่งเมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรมจะเห็นว่าแต่ละศูนย์ฝึกฯ จะมีการดำเนินการรวมถึงการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับรูปแบบและความต้องการภายในศูนย์ฝึกฯ แต่ก็ยังอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน

ในประเด็นของกระบวนการในการดำเนินการโครงการ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเสนอว่ากระบวนการของศูนย์ฝึกฯ มีการประชุมบ้านทั้งคุณครู ผู้ปกครอง และเด็กหรือเยาวชนที่สนามกีฬาของหน่วยเรียนวิชาชีพ มีการโหวตเพื่อรับฟังความต้องการในการดำเนินงานกิจกรรม โดยเกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน เช่น ปัญหาหลักกลายเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวเด็กและเยาวชนเองหรือด้านสุขภาพจิตจากเจ้าหน้าที่เพื่อนำมากำหนดเป็นกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนเกิดความผ่อนคลายลดความเครียด

ส่วนในประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและผลกระทบจากการเข้าร่วมโครงการในประเด็นของปัญหาและอุปสรรคนั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้มีความคิดเห็นว่าเป็นเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ มีการให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังมีวิทยากรให้ความรู้แต่ด้วยสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงมีการให้ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงมีรูปแบบในการสอบถามความต้องการจากเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ก่อนและนำข้อเสนอของเพื่อน ๆ มาประชุมกับคณะแกนนำเพื่อคัดเลือกกิจกรรมและนำเสนอต่อเจ้าหน้าที่ต่อไป และหลังจากการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นจะมีการประเมินความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการดำเนินการสอบถามความต้องการดังกล่าวเกิดมาจากปัญหาที่เกิดขึ้นในศูนย์ฝึกฯ จึงมีการพูดคุยกับแกนนำและเพื่อน ๆ เพื่อทำการโหวตจากเสียงส่วนใหญ่ และให้เจ้าหน้าที่พิจารณาและดำเนินกิจกรรม โดยในระบบของหอนอนจะมีการให้ขนมเป็นสิ่งตอบแทนเมื่อเพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น จึงเกิดประโยชน์ทั้งต่อแกนนำและผู้ร่วมกิจกรรม ซึ่งการที่เด็กและเยาวชนได้โหวตกิจกรรมที่ได้ร่วมกันเสนอ หากกิจกรรมไหนได้รับความนิยมก็จะนำกิจกรรมมาจัด แต่ก็ไม่ได้ละทิ้งเสียงข้างน้อยแกนนำก็จะนำกิจกรรมนั้นมาไว้ทั้งท้ายกับกิจกรรมหลักที่ได้รับเสียงโหวตข้างมาก รวมถึงได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง วิทยากรในการให้ความรู้ออนไลน์ เช่น กิจกรรมการทำเจลล้างมือ การทำหน้ากากอนามัยแบบผ้า การให้ความร่วมมือในการดูแลตัวเองจากสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่สอดคล้องกันโดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 แพร่กระจายเป็นอย่างมาก แกนนำจึงมีความต้องการให้คนในศูนย์ฝึกฯ มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองให้ห่างไกลจากโรคโควิด เพื่อนำมาอภิปรายแล้วนำเสนอต่อคุณครู รวมถึงในทุก ๆ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องก็จะมีการประชุมก่อนการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ ก็ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งนี้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มยังได้ให้ข้อมูลว่าเมื่อมีการนำเสนอกิจกรรมให้คุณครูก็จะให้คำแนะนำ แกนนำจะประชุมขั้นตอนการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ มีการให้ความร่วมมือในกิจกรรมโดยยึดหลัก “แตกต่างแต่ไม่แตกแยก”

โดยที่ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในศูนย์ฝึกฯ ได้รับความรู้จากทางสถานพยาบาลและนักสังคมสงเคราะห์ รวมถึงมีนักจิตวิทยาคอยแนะแนวทางให้เด็กและเยาวชนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้นทางแกนนำจึงมีกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การประชุมและยังไม่ได้ดำเนินงาน และอยากให้กิจกรรมมากขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและความถนัดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เช่นเดียวกับผู้เข้าร่วมสนทนาท่านอื่นที่เสนอว่า มีความต้องการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และกิจกรรมที่ทำขึ้นนั้นเกิดประโยชน์ทั้งต่อแกนนำเองและเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ แต่อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถจัดบางกิจกรรมขึ้นได้ โดยในการทำกิจกรรมเสนอว่าควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้มีความเปิดกว้างทางความคิดและลงมือทำ

สามารถทำกิจกรรมที่ต้องการทำได้และยังส่งเสริมศักยภาพให้แก่แกนนำและเพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วมทั้งต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ และคุณครูในการแสดงความต้องการและผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ รวมถึงเป็นกิจกรรมที่คลายความเครียด สามารถทำในสิ่งที่อยากทำ มีพูดคุยเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน หากมีปัญหาใด ๆ คุณครูก็คอยให้คำแนะนำ และหากมีกิจกรรมใดที่เกิดความติดขัดจำกัด ทางแกนนำก็จะนำปัญหานั้นมาปรับแก้ให้ดีขึ้น นอกจากนี้ประโยชน์ที่สะท้อนเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมกิจกรรมคือการทำให้เด็กและเยาวชนมีความกล้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีการประเมินเสียงส่วนมากในแต่ละกิจกรรม จึงทำให้เด็กและเยาวชนมีการเปิดกว้างทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร การขายของออนไลน์ การเลี้ยงปลา หรือมีการจัดกิจกรรมแบ่งวิทยากรเอง เพื่อฝึกให้เด็กและเยาวชนมีความเป็นผู้นำและความกล้าแสดงออก (วิทยากรตัวคุณ) ทำให้ทุกคนที่มีแต่ละความคิดสามารถแสดงความต้องการ และคุณครูคอยให้คำแนะนำ ในส่วนของแกนนำก็จะนำสิ่งที่ได้รับอบรมจากวิทยากรมาจัดกิจกรรมต่อเพื่อนร่วมกิจกรรม แต่ก็อาจมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ไม่ตรงเวลาทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อน จึงทำให้ผู้ปกครองออกไปก่อน แต่ละกิจกรรมนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถและข้อจำกัดบางประการของแต่ละศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งอาจจะมีเพื่อนที่เข้ามาใหม่และยังไม่สามารถปรับตัว แต่สามารถสร้างความเป็นกันเองได้หลังจากการจัดกิจกรรมขึ้น โดยในแต่ละกิจกรรมก็สามารถนำเกียรติบัตรในการเสนอต่อศาลเพื่อลดโทษได้

ส่วนในด้านของความคิดเห็นเพิ่มเติมในการพัฒนาโครงการ ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมทางออนไลน์อาจมีปัญหาเรื่องความเสถียรภาพของอินเทอร์เน็ต ทำให้เพื่อนที่ฟังวิทยากรบรรยายจากด้านหลังได้ยินเสียงไม่ชัด และปัญหาเรื่องงบประมาณมีความล่าช้า ข้อจำกัดเรื่องเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม รวมถึงปัญหาเรื่องระยะเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากมีกิจกรรมค่อนข้างเยอะบวกกับการเรียนตลอดทุกวันทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อนไปเดือนถัดไป แกนนำอยากให้กิจกรรมเพิ่มเติมในแต่ละอาทิตย์ เนื่องจากแต่ละกิจกรรมทำให้ทุกคนได้ร่วมมือกัน ลดความเครียด โดยได้รับความแนะนำของคุณครูที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม แล้วแกนนำจะนำความรู้ที่ได้รับมาส่งต่อให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ รวมถึงปัญหาสำคัญในปัจจุบันคือสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมร่วมกันได้ทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มงบประมาณ และความร่วมมือของเพื่อน ทางแกนนำจึงได้ทำการปรับความเข้าใจให้สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข ทางแกนนำอยากให้มีการจัดนิทรรศการโดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกให้ความรู้ทางศูนย์ฝึกฯ และสนับสนุนเรื่องสุขภาพและด้านงบประมาณ โดยทางศูนย์ฝึกฯ จะมีการตรวจโควิดแบบวิธี SWAB ทุก 1 เดือน ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมที่ดำเนินการผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้ข้อมูลว่า ในการจัดกิจกรรมจะมีการใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้ง มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในการเรียนการสอนนั้นมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการสอนทางออนไลน์ เช่นเดียวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจากต่างศูนย์ฝึกฯ ที่เสนอข้อมูลตรงกันว่าแกนนำต้องการให้ทุกคนมีความเข้าใจในการสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพ รวมถึงข้อเสนอว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการปรับกิจกรรมแบบ New Normal มีการฉีดวัคซีนและการสุ่มตรวจโควิดแบบ SWAB ทุก ๆ หนึ่ง-สองสัปดาห์ มีการเรียนการสอนทางออนไลน์เพื่อลดการแพร่ระบาด แกนนำอยากให้มีการจัดกิจกรรมดังเดิมภายใต้ New Normal และอยากให้มีการพัฒนากิจกรรมดังกล่าวในทุก ๆ รุ่น เช่นเดียวกับการมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมีการใช้สื่อการสอน

ทางออนไลน์ เช่น หนังสือ การจัดกิจกรรมทางศูนย์ฝึกฯ จึงไม่สามารถให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินกิจกรรมได้ การสานต่อกิจกรรมและอบรมการทำสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจ เช่น หนังสือ ป้ายไว้นิล info graphic อยากให้มีการทำสื่อออนไลน์เพื่อสร้างความน่าสนใจในการเรียน และอยากให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา เครื่องดนตรี นอกจากนี้ในส่วนของการพัฒนาโครงการผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการแสดงความเห็นว่าในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมอาจมีความเขินอาย แต่เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกันมากขึ้น ทำให้เพื่อน ๆ ให้ความร่วมมือมากขึ้น อาจมีปัญหามาจากความเข้าใจกัน เช่น กรณีที่แกนนำมีการตรวจนอนเพื่อให้เพื่อน ๆ รักษาความสะอาด แต่เพื่อนในหออาจเกิดความไม่เข้าใจกัน จึงต้องมีการอธิบายและจัดกิจกรรมให้เห็นถึงสิ่งที่ตามมาหลังจากการไม่ทำความสะอาดที่นอน ซึ่งทางแกนนำต้องการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและเปิดกว้างมากขึ้น จะส่งผลให้เพื่อน ๆ และแกนนำในศูนย์ฝึกฯ เกิดความสนุกสนานมากขึ้น หรือมีการฉีควัคซีนให้เด็กในศูนย์ฝึกฯ ให้มีความมั่นใจในการรักษาสุขภาพและสามารถเชิญวิทยากรจากภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมได้

4. ผลการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกันว่ากระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมนั้น ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ในสถานควบคุม เครือข่ายในพื้นที่ และครอบครัวของเด็กและเยาวชน กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระยะการเตรียมการ ระยะดำเนินการ และระยะประเมินผล ส่วนพื้นที่ในการดำเนินการโครงการ หน่วยงานนำร่อง 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนบ้านเมตตา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ได้ต้นแบบของการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม โดยส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่ ได้มีส่วนร่วมกับการกิจกรรมในโครงการวิจัยนี้ ได้มีการทำงานร่วมกัน ประสานงานกัน รวมถึงเครือข่ายด้วย เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และกลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือดี มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความมั่นใจเพราะมีคู่มือและมีมาตรฐานรองรับ การทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน ส่งผลทำให้โครงการสุขภาพเป็นมิตรมีการดำเนินที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเด็กและเจ้าหน้าที่ได้มีการร่วมมือคิดริเริ่มของกิจกรรม มีการแบ่งงานระหว่างทั้งเจ้าหน้าที่และเด็ก และผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อสังเกตที่สำคัญไว้ว่าควรเพิ่มแนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ซึ่งทำให้มีข้อจำกัดหลายประการจึงไม่สามารถเชิญวิทยากรภายนอกได้ ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่เป็นที่ปรึกษาภายนอกและตัวแทนเครือข่ายยังเห็นตรงกันว่า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเรื่องของสุขภาพเป็นมิตร จะช่วยให้การประเมินศูนย์ฝึกฯ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และยังช่วยจัดการทำงานที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบ เพิ่มเสริมสิ่งที่ยังไม่มี เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในเรื่องการอบรม การเป็น

วิทยากร การสอนเฉพาะทาง การให้คำแนะนำ และการเป็นที่ปรึกษา ได้เข้าไปให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนและเจ้าหน้าที่ และเด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง แต่เมื่อเกิดสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ก็ต้องปรับเปลี่ยนเป็นการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ การประชุมออนไลน์ โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีข้อเสนอว่าในระยะแรกทางเจ้าหน้าที่มีการปรับให้เข้ากับหลักสูตรของศูนย์ฝึกฯ มากขึ้น แต่ในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมามีศูนย์ฝึกฯ ต้องจัดสรรงบประมาณเองทำให้กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง และต้องยึดคำถามตามตัวชี้วัดของกรมพินิจฯ แต่กิจกรรมดังกล่าวทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการพัฒนาด้านจิตสังคมของเด็กและเยาวชน ในส่วนของปี 2564 เด็กและเยาวชนได้ลงมือทำกิจกรรมมากขึ้น ตั้งแต่การคิดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม

ส่วนประเด็นเรื่องขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มต่างเห็นว่าการทำงานส่วนใหญ่ในศูนย์ฝึกฯ จะมีการวางแผนล่วงหน้า มีการให้ความสำคัญและสนับสนุนโครงการนี้ มีการจัดระบบให้ดีขึ้น เพื่อจะได้ไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับเจ้าหน้าที่ มีกระบวนการวางแผนทำงานร่วมกัน มีการตัดสินใจร่วมกันระหว่างเด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่ในทุกขั้นตอน มีการสำรวจความต้องการของเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย ลดความเครียด และทำโครงการเพื่อนำเสนอขออนุมัติงบประมาณมาดำเนินการต่อในศูนย์ฝึกฯ โดยผลผลิตที่เกิดจากโครงการสุขภาพเป็นมิตร คือ แกนนำเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจ สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวที่ทำอาชีพ และเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เด็กและเยาวชนเกิดความกังวลในมาตรการที่ชัดเจน ทางเจ้าหน้าที่ได้มีการเน้นให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างทางสังคม ล้างมือให้สะอาด ทำให้เจ้าหน้าที่เน้นด้านสุขอนามัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ในส่วนของพื้นที่และสถานที่ในการดำเนินโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าพื้นที่ที่มีเพียงพอ บางศูนย์สามารถพัฒนาพื้นที่บางส่วนไปเป็นส่วนประกอบอาหารศาลาที่ได้รับการรับรอง ทำให้เด็กและเยาวชนเชื่อมั่นในคุณภาพของอาหารมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางสถานที่มีความกว้างใหญ่ แต่พื้นที่ใช้สอยได้จริงมีน้อย บางสถานที่ก็เก่าปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นลำบาก แต่ก็พยายามใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

ในประเด็นของการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากผลงานวิจัยที่ดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางานหรือหน่วยงานนั้น เมื่อปี 2563-2564 ได้มีการจัดทำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม เพื่อเป็นการต่อยอดการดำเนินงานโครงการฯ ให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง โดยเน้นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และการสร้างทัศนคติที่ดีที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนได้ โดยจะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบงานด้านสุขภาพ ในสถานที่ควบคุม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างรูปแบบ (Model) ที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในสถานที่ควบคุม ผลที่ได้จากการดำเนินการขยายผลการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุขไปยังหน่วยงาน

ศูนย์ฝึกฯ ทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง คือ (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทราบดีถึงแนวทางในการดำเนินงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน (2) บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนได้ และ (3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตลอดจนได้รับทราบข้อเสนอแนะและโอกาสในการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ กรมอนามัย ในการเป็นที่ปรึกษาโครงการ และร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งหน่วยงานจำนวน 13 แห่ง ได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานอีกจำนวน 2 แห่ง จะต้องมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพเพื่อขอรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นว่า ได้มีการดำเนินการนำผลผลิตหรือผลลัพธ์ไปใช้ต่อยอดภายในศูนย์ฝึกฯ และมีความต่อเนื่องในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินการระหว่างหน่วยงานภายนอก หรือเครือข่ายมีอุปสรรค ทำให้งานบางอย่างไม่เกิดความต่อเนื่อง หรือขั้นตอนของการดูแลสุขภาพ อนามัยของเด็กไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากต้องมีการแบ่งโซน มีการกักตัว เป็นต้น ผลสำคัญจากการดำเนินโครงการคือการได้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ศูนย์ฝึกฯ ไม่เคยมีมาก่อน เช่น โรงตากผ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นว่าการมีโครงการสุขภาพที่เป็นมิตรทำให้ศูนย์ฝึกฯ ได้รับการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลที่ดีกว่าเดิม ระบบการจัดเก็บก็ดีขึ้น และหน่วยงานยังได้นำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นข้อมูลเชิงปฏิบัติการและปรับเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากขึ้น มีกล่อรับฟังความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน ได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยลดปัญหาความรุนแรง เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลเต็มเต็มเร็วขึ้น มีความแข็งแกร่งในตัวเองมากขึ้น และยังได้นำมาปรับใช้ทางด้านสุขอนามัยเด็ก ทำให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคต่าง ๆ การรักษา และการป้องกัน เช่น การกำจัดโรคกลากเกลื้อน เป็นต้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้มีการให้ความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระยะแรก อีกทั้งยังมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดียิ่งขึ้นเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพในด้านพฤติกรรม ปัญหาของเด็กและเยาวชน ช่วยทำให้เด็กและเยาวชนจัดการความขัดแย้งของตนเองและครอบครัว เกิดความกล้าแสดงออก มีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่มากขึ้น ทางเจ้าหน้าที่มีการประชุมเพื่อแก้ไขและดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป ทำให้การดำเนินงานด้านสุขภาพมีความเป็นกระบวนการจากความร่วมมือของเด็กและเยาวชน มีการดูแลที่ทั่วถึง เนื่องจากมีจำนวนลดลงจากการมีเกณฑ์ลดวันฝึกในทุก ๆ เดือน โดยเน้นกิจกรรมภายนอกมากขึ้น ในด้านสภาพแวดล้อมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าด้านมีสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบมากขึ้น ด้านสุขภาพมีการพัฒนามากกว่ากายและจิต อาทิ การดูแลฟัน การรักษาสายตา การออกกำลังกาย โดยให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ ดูแลตัวเองเบื้องต้น และสามารถดูแลรักษาสุขภาพร่างกายได้ดีขึ้น ทำให้อัตราการเข้าห้องพยาบาลมีจำนวนลดลง และทางศูนย์ฝึกฯ

มีขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ต่อภายนอก ทำให้มีเครือข่ายใหม่ ๆ เข้ามาส่งเสริมทักษะชีวิต การเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวที่สอดคล้องกับเพศหญิงตามความต้องการของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีการปรับตามบริบทของกิจกรรมตามแต่ละสถานการณ์ มีการให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจ เช่น เชฟ การนวดแผนไทย การทำงานด้านบริการ การทำงานด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการมีข้อมูลจากทางศูนย์ฝึกฯ ว่าทางศูนย์ฝึกฯ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเขียนข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุง เช่น ด้านความเป็นอยู่ ทำให้มีห้องแยกโรคสำหรับเด็กและเยาวชนที่เป็นโรคตาแดง อีสุกอีใส ทำให้เกิดความสุขใจทั้งต่อตัวเด็กและผู้ปกครอง รวมถึงด้านอาหารการกิน มีการปรับปรุงโรงครัว แบ่งโซนให้เป็นสัดส่วนระหว่างของดิบและของสุก โดยศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล และสาธารณสุขอำเภอในการประเมินมาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย มีการให้เด็กและเยาวชนเสนอความต้องการว่าอยากรับประทานอะไร ทำให้เกิดโครงการเมนูของฉัน โดยเจ้าหน้าที่จะคอยให้ความรู้เรื่องโภชนาการในการรับประทานอาหาร และนำเข้าที่ประชุมในทุกบ่ายของวันศุกร์ เพื่อประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ เช่นเดียวกันกับการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ ที่มีความเฉพาะ เช่น การมีผู้นำถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดโรงครัวแบบฮาลาลตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชนในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศาสนา รวมทั้งด้านการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบในการจัดการสุขภาพที่ดี มีเครือข่ายในการติดตามเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัวและหลังจากปล่อยตัวเป็นระยะเวลา 1 ปี เกิดนวัตกรรมในการจัดการทางกายภาพ มีการจัดการเครื่องนุ่งห่ม รวตากผ้าแบบชั้นบันได และการจัดตู้เสื้อผ้า โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายด้านกาย จิต และสังคม สามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายได้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มวางแผน การลงมือทำ และหรือส่งต่อเด็กและเยาวชนที่ปัญหาสุขภาพ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใจและสามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้ถูกต้อง เช่น การดูแลรักษาโรค การพูดคุย โดยการสื่อสารตามความต้องการของเด็กและเยาวชน ตลอดจนในส่วนของเด็กและเยาวชนเองมีความกล้าแสดงออก มีการกล้าคิด กล้าทำ มีความภาคภูมิใจในตนเองในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ สภาพแวดล้อมมีความเป็นอยู่ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โครงการสุขภาพเป็นมิตรสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

ในประเด็นของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นพ้องตรงกันว่าความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายว่าเพื่อพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน Youth Friendly Health Services (YFHS) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพในวัยรุ่น เพื่อเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ว่าเป็นองค์กรที่ดูแลเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ด้วยการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งกรม

พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความตั้งใจที่จะทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นพ้องตรงกันอีกด้วยว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ว่าด้วยการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม ต้องมีการนิยามคำว่า “สุขภาพที่เป็นมิตร” ให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจตรงกัน จะช่วยทำให้การเขียนโครงการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรตรงตามวัตถุประสงค์และได้รับการอนุมัติงบประมาณตามที่ขอได้

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชนนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นพ้องตรงกันว่าหน่วยงานได้วิเคราะห์ตนเองว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และจะพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างไรบ้าง หน่วยงานเกิดการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติงานที่ผ่านมา และความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน และเครือข่าย การตระหนักและให้ความสำคัญของความเป็นมิตรกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น การรักษาความลับ ความเป็นส่วนตัว การคำนึงถึงพัฒนาการและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อที่ทันสมัย น่าสนใจ หลากหลายประกอบการสอน ทำให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้ จัดทำรายงานสถิติของหน่วยงาน ทำให้เห็นภาพแนวโน้มของสถานการณ์ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง และเกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ และเกิดนวัตกรรม และการบูรณาการงานด้านสุขภาพภายในสถานควบคุม เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในสถานควบคุม ซึ่งทำให้เห็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือขาดการส่งต่อกันในแต่ละส่วน เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่ชัดเจน ครอบคลุม การดำเนินงาน และสามารถเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานในสังกัดต่อไป สำหรับผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ และเครือข่ายเด็กและเยาวชน ได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหา และมีความเข้าใจความต้องการของเด็กและเยาวชนมากขึ้น สถานควบคุมมีเครือข่ายที่ครอบคลุมโดยมีเครือข่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น ให้ความร่วมมือในการประสานงาน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน และร่วมกันพัฒนางานการบริการสุขภาพครบวงจร มีแนวทางการดูแลและส่งต่อ โดยร่วมกันวางแผนการดำเนินงานช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาสุขภาพ และมีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ เครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และเครือข่ายมีโอกาสนในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพโดยนักวิชาชีพ และได้รับการดูแลส่งต่ออย่างเหมาะสม ได้รับความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถอธิบาย และดูแลความเจ็บป่วยของตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นได้ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรคด้วยการล้างมือที่ถูกวิธี และสามารถขอรับบริการด้าน

สุขภาพเมื่อจำเป็นอย่างสมเหตุผล มีการสร้างเด็กและเยาวชนแกนนำด้านสุขภาพ (อสม.น้อย/เด็กและเยาวชนจิตอาสา) และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพเบื้องต้น การป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ความรู้โทษ/ภัยของยาเสพติด การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้ยาอย่างสมเหตุผล เป็นต้น เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสุขภาพ การปรับปรุงระบบบริการสุขภาพของหน่วยงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ เครือข่าย ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานในแง่การปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และมีการทำงานเป็นระบบ เกิดการพัฒนางานขึ้นมา ก่อนหน้านี้อาจไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นสถิติ ไม่ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน แต่ปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรฐานการดูแลเด็กที่ชัดเจนขึ้น เป็นระบบมากขึ้น เจ้าหน้าที่มีการสื่อสาร มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่องที่ทำด้วยกัน ทำให้สามารถทำหน้าที่แทนกันได้ เจ้าหน้าที่ยังได้มีการพัฒนาตนเองมากขึ้น มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ ได้รับการส่งเสริมพัฒนา เด็กและเยาวชนได้แสดงออกและได้แสดงศักยภาพ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนที่ออกไปจากศูนย์ฝึกฯ ก็มีการทำผืนน้อยลง จึงเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์เต็มที่เพราะกิจกรรมในโครงการนี้จัดขึ้นให้กับเด็กและเยาวชนโดยตรง ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนอว่าเด็กและเยาวชนได้แสดงศักยภาพ ได้แสดงออกเต็มที่ เกิดแรงจูงใจ มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด หน่วยงานก็ได้รับการพัฒนางานให้เป็นระบบมากขึ้น มีมาตรการการดูแลเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนขึ้น มีระบบการจัดเก็บเอกสาร ระบบสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีกิจกรรมที่คิดร่วมกันกับเด็กและเยาวชน เกิดนวัตกรรมขึ้น ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับการฉีดยาวัคซีนให้แก่เด็กและเจ้าหน้าที่ ทำให้เด็กและเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีขึ้น เด็กและเยาวชนมีการเข้าใจและค้นคว้าหาความรู้ในการดูแลสุขภาพได้เป็นอย่างดี ทำให้เด็กสามารถพึ่งตนเองได้ รวมถึงทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น เจ้าหน้าที่และเด็กเองสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลได้มีการยกตัวอย่างกิจกรรมที่ดำเนินงานภายในศูนย์ฝึกฯ เช่น โครงการให้ฉันดูแลเธอ ที่ศูนย์ฝึกฯ จัดกิจกรรมขึ้น โดยให้โอกาสเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม เรียนรู้การนำเสนอ ช่วยงานเจ้าหน้าที่ ให้เด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจ มีความกล้าแสดงออก มีความกล้าคิดกล้าทำ และมีความเป็นภาวะผู้นำได้ ข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในศูนย์ฝึกฯ ได้รับความรู้จากทางสถานพยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์ รวมถึงมีนักจิตวิทยาคอยแนะแนวทางให้เด็กและเยาวชนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ทางแกนนำจึงมีกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การประชุมและยังไม่ได้ดำเนินงาน และอยากให้กิจกรรมมากขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและความถนัดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เช่นเดียวกับผู้เข้าร่วมสนทนาท่านอื่นที่เสนอว่า มีความต้องการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และกิจกรรมที่ทำขึ้นนั้นเกิดประโยชน์ทั้งต่อแกนนำเองและเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ แต่อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถจัดบางกิจกรรมขึ้นได้ โดยในการทำกิจกรรมเสนอว่าควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้มีความเปิดกว้างทางความคิดและลงมือทำ สามารถทำกิจกรรมที่ต้องการทำได้และยังส่งเสริมศักยภาพให้แก่แกนนำ

และเพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วมทั้งต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ และคุณครูในการแสดงความต้องการ และผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ รวมถึงเป็นกิจกรรมที่คลายความเครียด สามารถทำในสิ่งที่อยากทำ มีพูดคุยเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน หากมีปัญหาใด ๆ คุณครูก็คอยให้คำแนะนำ และหากมีกิจกรรมใดที่เกิดความติดขัดจำกัด ทางแกนนำก็จะนำปัญหานั้นมาปรับแก้ให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประโยชน์ที่สะท้อนเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมกิจกรรมคือการทำให้เด็กและเยาวชนมีความกล้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีการประเมินเสียงส่วนมากในแต่ละกิจกรรม จึงทำให้เด็กและเยาวชนมีการเปิดกว้างทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร การขายของออนไลน์ การเลี้ยงปลา หรือมีการจัดกิจกรรมแบ่งวิทยากรเองเพื่อฝึกให้เด็กและเยาวชนมีความเป็นผู้นำและความกล้าแสดงออก (วิทยากรตัวคุณ) ทำให้ทุกคนที่มีแต่ละความคิดสามารถแสดงความต้องการ และคุณครูคอยให้คำแนะนำ ในส่วนของแกนนำก็จะนำสิ่งที่ได้รับอบรมจากวิทยากรมาจัดกิจกรรมต่อเพื่อนร่วมกิจกรรม แต่ก็อาจมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณไม่ตรงเวลาทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อน จึงทำให้ผู้ปกครองออกงบไปก่อน แต่ละกิจกรรมนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถและข้อจำกัดบางประการของแต่ละศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งอาจจะมีเพื่อนที่เข้ามาใหม่และยังไม่สามารถปรับตัว แต่สามารถสร้างความเป็นกันเองได้หลังจากการจัดกิจกรรมขึ้น โดยในแต่ละกิจกรรมก็สามารถนำเกียรติบัตรในการเสนอต่อศาลเพื่อลดโทษได้

โดยในส่วนประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการมาใช้ในการดำเนินงานและผลกระทบต่าง ๆ นั้น ผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มเห็นพ้องตรงกันว่า การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรคำนึง คือ ถึงแม้การดำเนินงานตามโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนจะเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของโครงการ อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอโจทย์การวิจัยต่อผู้บริหาร และเจ้าของงบประมาณในเบื้องต้นก่อน ซึ่งอาจขัดต่อหลักการของ PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้จึงได้ใช้กระบวนการโดยได้มีการสำรวจ พูดคุย สภาพปัญหาในเบื้องต้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในส่วนกลาง และในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นความสนใจและความต้องการในการพัฒนาร่วมกัน และหน่วยงานนำร่องเองเป็นผู้เสนอโครงการที่เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องตามบริบทสภาพปัญหาของหน่วยงานตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ข้อจำกัดดังกล่าวลงได้ โดยผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่สำคัญว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินงานต้องเปลี่ยนรูปแบบไป เด็กและเยาวชนไม่ได้ทำกิจกรรมเต็มที่ เครือข่ายไม่สามารถเข้ามาช่วย มาให้การอบรม ให้คำปรึกษาที่ศูนย์ฝึกฯ ได้ จึงต้องใช้การประชุมแบบออนไลน์ หรือติดต่อปรึกษาทางโทรศัพท์ นอกจากนี้งบประมาณมีจำกัด มีไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงสถานที่ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่สามารถประดิษฐ์นวัตกรรมได้ตามโจทย์ที่ได้มา ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนหาอุปกรณ์อื่น หรือวัสดุอื่นแทน ต้องพยายามบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงจำนวนบุคลากรมีน้อย ระบบการประเมินต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมทีมผู้ประเมิน เน้นจิตวิทยาการประเมินการให้คำแนะนำ และต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อคงไว้เรื่องคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน หากไม่สามารถดูสถานที่จริงได้ ก็ต้องมีการประเมินผ่านแอปพลิเคชัน นอกจากนี้อาจยังมีเด็กและเยาวชนบางส่วนไม่เชื่อฟังในการปฏิบัติ และบางส่วนอาจยังขาดความอดทนในการทำงานมากพอ บางรายมีความคิดที่อยากจะลาออกจากงาน โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้มีข้อเสนอว่า อุปสรรคทางศูนย์ฝึกฯ คือ นิยามของโครงการสุขภาพ

เป็นมิตรที่ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ในระยะแรก แต่ทางเจ้าหน้าที่ก็สามารถทำความเข้าใจและปรับเข้ากับทางศูนย์ฝึกฯ ได้ และยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเพิ่มภาระงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น เนื่องจากทางศูนย์ฝึกฯ มีการแบ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงมาก กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงน้อย และกลุ่มเด็กผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ร่วมสนทนากลุ่มในเรื่องของการแบ่งภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้มีการหมุนเวียนการทำงาน และข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่จำกัด จึงต้องเร่งและปรับการจัดกิจกรรมให้รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดและสามารถพูดคุยทำความเข้าใจให้ดำเนินการกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนขึ้นได้ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้ามาจัดกิจกรรมได้ และจำนวนเด็กและเยาวชนที่มากขึ้นทำให้ขับเคลื่อนได้อย่างยากลำบาก แต่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอเกี่ยวกับคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนและแบบประเมินที่ส่งมาซ้ำ

ในประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมว่าควรจะมีการดำเนินงานในลักษณะนี้ขึ้นอีกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า ควรมีการจัดกิจกรรมในโครงการวิจัยนี้อีกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการให้ความรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพกายและใจ รวมถึงด้านวิชาชีพ เพราะเด็กและเยาวชนจะสามารถนำไปต่อยอดได้เมื่อออกจากศูนย์ฝึกฯ แล้ว และควรมีการประเมินผลมีการติดตามผลจากเด็กและเยาวชนด้วย เพื่อเป็นแนวทางไม่ให้เกิดกรณีการกระทำผิดแบบเดิมซ้ำอีก

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ควรมีอะไร อย่างไรบ้างนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นว่า ควรจัดทำกิจกรรมในโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง ต้องปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ นั้น ๆ เพราะแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ควรรับฟังความคิดเห็นของทีมประเมิน และเจ้าหน้าที่ทุกคนควรได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เพราะจะช่วยให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรเพิ่มขึ้นตอนการประเมินผลโครงการหลังจากเสร็จสิ้นแล้ว 1 เดือน เพื่อจะได้นำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อยอดต่อไป และอาจปรับให้เป็นหลักสูตรของศูนย์ฝึกฯ ที่สามารถนำไปปรับใช้กับศูนย์ฝึกฯ อื่นได้ ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นที่สำคัญว่าการจัดกิจกรรมทางออนไลน์อาจมีปัญหาเรื่องความเสถียรภาพของอินเทอร์เน็ต ทำให้เพื่อนที่ฟังวิทยากรบรรยายจากด้านหลังได้ยินเสียงไม่ชัด และปัญหาเรื่องงบประมาณมีความล่าช้า ข้อจำกัดเรื่องเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม รวมถึงปัญหาเรื่องระยะเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากมีกิจกรรมค่อนข้างจำนวนมากบวกกับการเรียนตลอดทุกวันทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อนไปเดือนถัดไป แกนนำอยากให้กิจกรรมเพิ่มเติมในแต่ละอาทิตย์ โดยได้รับความแนะนำของคุณครูที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม หลังจากนั้นแกนนำจะนำความรู้ที่ได้รับมาส่งต่อให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ รวมถึงปัญหาสำคัญในปัจจุบันคือสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมร่วมกันได้ทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มงบประมาณ และความร่วมมือของเพื่อน ทางแกนนำจึงได้ทำการปรับความเข้าใจให้สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข ทางแกนนำอยากให้มีการจัดนิทรรศการโดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกให้ความรู้ทางศูนย์ฝึกฯ และสนับสนุนเรื่องสุขภาพและด้านงบประมาณ โดยทางศูนย์ฝึกฯ จะมีการตรวจโควิดแบบวิธี SWAB ทุก 1 เดือน ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมที่ดำเนินการผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้ข้อมูลว่า ในการจัดกิจกรรมจะมีการใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้ง มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในการเรียนการสอนนั้นมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการสอนทางออนไลน์

เช่นเดียวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจากต่างศูนย์ฝึกฯ ที่เสนอข้อมูลตรงกันว่าแกนนำต้องการให้ทุกคนมีความเข้าใจในการสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพ รวมถึงข้อเสนอว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการปรับกิจกรรมแบบ New Normal มีการฉีดวัคซีนและการสุ่มตรวจโควิดแบบ SWAB ทุก ๆ หนึ่ง-สองสัปดาห์ มีการเรียนการสอนทางออนไลน์เพื่อลดการแพร่ระบาด แกนนำอยากให้มีการจัดกิจกรรมดังเดิมภายใต้ New Normal และอยากให้มีการพัฒนากิจกรรมดังกล่าวในทุก ๆ รุ่น เช่นเดียวกับการมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมีการใช้สื่อการสอนทางออนไลน์ เช่น หนังสือ การจัดกิจกรรมทางศูนย์ฝึกฯ จึงไม่สามารถให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินกิจกรรมได้ การสานต่อกิจกรรมและอบรมการทำสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจ เช่น หนังสือ ป้ายไว้นิล info graphic อยากให้มีการทำสื่อออนไลน์เพื่อสร้างความน่าสนใจในการเรียน และอยากให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา เครื่องดนตรี นอกจากนี้ในส่วนของการพัฒนาโครงการผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการแสดงความคิดเห็นในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมอาจมีความเขินอาย แต่เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกันมากขึ้น ทำให้เพื่อน ๆ ให้ความร่วมมือมากขึ้น อาจมีปัญหาจากความเข้าใจกัน เช่น กรณีที่แกนนำมีการตรวจหอนอนเพื่อให้เพื่อน ๆ รักษาความสะอาด แต่เพื่อนในหออาจเกิดความไม่เข้าใจกัน จึงต้องมีการอธิบายและจัดกิจกรรมให้เห็นถึงสิ่งที่ตามมาหลังจากการไม่ทำความสะอาดที่นอน ซึ่งทางแกนนำต้องการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและเปิดกว้างมากขึ้น จะส่งผลให้เพื่อน ๆ และแกนนำในศูนย์ฝึกฯ เกิดความสนุกสนานมากขึ้น หรือมีการฉีดวัคซีนให้เด็กในศูนย์ฝึกฯ ให้มีความมั่นใจในการรักษาสุขภาพและสามารถเชิญวิทยากรจากภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมได้

ส่วนข้อเสนอแนะที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จากทั้ง 2 กลุ่มเสนอความคิดเห็นว่า (1) อยากให้กรมพินิจกำหนดมาตรฐานโครงการสุขภาพเป็นมิตรแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จะได้ดำเนินการต่อไปได้ง่ายขึ้น (2) หน่วยงานแต่ละที่ควรได้มีโอกาสจัดงานวิจัยที่ตอบโจทย์ของตนเอง เพราะมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นที่ ความจำเป็น บริบทต่างกัน หากส่วนกลางกำหนดมาให้เลย อาจจะไม่ตอบโจทย์ของบางหน่วยงาน บางโครงการที่ได้รับมาอาจซ้ำซ้อนกับภารกิจที่ทำอยู่แล้ว ควรให้หน่วยงานเสนอขึ้นไปมากกว่า (3) ควรมีแผนรองรับเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพราะหากเกิดเหตุฉุกเฉินที่ต้องนำส่งผู้ป่วย แต่ไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ ก็จะไม่สามารถทำได้อย่างที่วางแผนไว้ (4) อยากให้เป็นกิจกรรมต่อเนื่องยาว ๆ เพราะเห็นแต่ข้อดี จึงอยากให้มีการต่อยอดไปเรื่อย ๆ อยากให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานนี้ เพราะถ้าวางระบบดี ไม่ได้มอบหมายเพียงแค่เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่ง เพราะว่าพอเจ้าหน้าที่คนนั้นลาออกไป ก็ไม่มีคนทำต่อ ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่จะช่วยทำให้กิจกรรมต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่รับงานต่อมีความรู้ความเข้าใจ ก็จะปฏิบัติงานง่าย (5) อยากให้งานนี้อยู่ในงานประจำที่ต้องปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นโครงการเฉพาะกิจ เพราะจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน เจ้าหน้าที่และเด็ก และไม่มองว่าเป็นภาระเพิ่ม โครงการนี้เป็นการพัฒนากระบวนการของศูนย์ฝึกฯ ให้ดีขึ้น เจ้าหน้าที่ทำงานด้วยใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กจริงทำงานด้วยใจ และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก เด็กบางคนออกไปแล้ว ประสบความสำเร็จในชีวิตก็กลับมาช่วยเหลือ อย่างไรก็ตาม อุปกรณ์ เครื่องใช้บางอย่างในศูนย์ฝึกฯ ไม่สามารถทำตามเกณฑ์มาตรฐานของสาธารณสุขได้ เพราะอาจเกิดความเสี่ยงกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เจ้าหน้าที่ก็ต้องปรับไป มีการบริหารความเสี่ยงของศูนย์ฝึกฯ อยู่แล้ว อยากแนะนำให้มีการดูแลสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ ด้วย เพราะภาระงานในการดูแลเด็กและเยาวชน เป็นผู้คุมหอ เป็นงานหนัก

บางครั้งไม่มีการเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ อาจจะทำให้เกิดความเครียดได้ (6) โครงการนี้เป็นโครงการที่ดี ควรหาภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนมาร่วมกันมากกว่านี้ ไม่เฉพาะกระทรวงสาธารณสุข อาจมีความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงแรงงานมาเพิ่มเติม นอกจากจะให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ อาชีพแล้ว ถ้าเด็กและเยาวชนออกไปจากศูนย์ฝึกฯ แล้ว จะเรียนอะไรได้บ้าง มีการแนะแนวเพิ่มเติม เช่น การศึกษาต่อในการศึกษานอกระบบ (กศน.) หรือการทำงาน ก็ควรมีกระทรวงมารองรับด้วย อยากให้เปิดโอกาสกับเด็กให้มากกว่านี้ ให้มีเส้นทางในการดำเนินชีวิตต่อไป ซึ่งมีหน่วยงานที่เปิดรับ เสริมกำลังใจให้เด็กด้อยโอกาส

โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ 2564

1. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC คือ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ที่กำหนด โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เสนอว่า การดำเนินงานโครงการได้เริ่มโครงการนำร่องที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 จังหวัดระยอง โดยบุคลากรที่จะเข้าร่วมโครงการในฐานะบุคลากรหรือนักสังคมสงเคราะห์ IRC จะมีข้อกำหนดที่จะต้องเป็นข้าราชการที่มีอายุงานตามที่โครงการกำหนด รวมถึงมีการคัดเลือกบุคลากรและเยาวชนในการเข้าร่วมโครงการตามแนวทางระยะเวลาที่กำหนดตามคู่มือการดำเนินการของ IRC โดยในส่วนของบุคลากรจะมีการอบรมให้ความรู้เสริมทักษะให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ ส่วนเด็กและเยาวชนรวมถึงครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการก็จะต้องมีเงื่อนไขตามที่โครงการระบุ โดยการทำงานในช่วงแรกของการเริ่มโครงการวิจัยอาจมีการติดขัดด้านการบริหารจัดการ แต่เมื่อผ่านไปสักระยะจะมีการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นก็สามารถดำเนินการต่อไปได้ราบรื่นมากขึ้น โดยหลังจากโครงการวิจัยในระยะแรกจบ ทางศูนย์ฝึกฯ มีการดึงให้นักสังคมสงเคราะห์เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ มากขึ้น และได้มีการขยายผลจากการดำเนินงานของศูนย์นำร่องไปยังศูนย์ต่าง ๆ ที่มีความพร้อมในหลายจังหวัด โดยนักสังคมสงเคราะห์ IRC จะมีหน้าที่ดูแลเด็กจำนวน 16 คน ตลอดระยะเวลาที่กำหนด และทำงานร่วมกับบุคลากรในส่วนอื่น ๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเด็กและปฏิบัติตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในส่วนของกระบวนการในการดำเนินการ ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นตรงกันว่าการทำงานส่วนใหญ่ในศูนย์ฝึกฯ จะมีการประสานข้อมูล และมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ การดูแลในส่วนของงาน IRC สามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เริ่มต้นและมีการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นภารกิจที่มีภาระงานหนัก ส่วนในด้านพื้นที่ในการดูแล อาจมีปัญหาในการลงพื้นที่ เช่น พื้นที่อยู่ไกลและเดินทางลำบาก รวมถึงการไม่ได้รับการประสานจากชุมชนรวมถึงในช่วงนี้ติดขัดในเรื่องของสถานการณ์โควิดจึงไม่สามารถลงพื้นที่ในการติดตามเด็กหรือทำได้ลำบาก ในมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานของโครงการ ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เห็นว่า กระบวนการ การดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดดำเนินการได้เป็นอย่างดี มีกิจกรรมในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนได้มีสังคมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงบุคลากรให้การดูแลเอาใจใส่อย่างดี รวมถึงมีการให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเรื่องการเรียน การใช้ชีวิต การทำงาน รวมถึงมีการประสานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวมากขึ้นและการได้เข้าร่วมโครงการในส่วนของผู้ปกครองก็ทำให้ได้ความรู้ในด้านต่าง ๆ

ในประเด็นของการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางานหรือหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นว่า ผลสำคัญจากการดำเนินโครงการคือการได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน โดยมีจำนวนเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำลดลงในแต่ละปีที่มีการดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดและเยาวชนสามารถที่จะกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้ นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นว่าการมีรูปแบบการทำงานของ IRC สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแบบการทำงานในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอน วิธีการของนักสังคม ฯ IRC กับครูที่ปรึกษาภายในศูนย์ และประสานรูปแบบของการทำงานร่วมกับส่วนต่าง ๆ รวมถึงนำรูปแบบของกิจกรรม IRC มาปรับใช้และแลกเปลี่ยนกับบุคลากรอื่น ๆ ภายในศูนย์ และผลของการมีการนำรูปแบบของโครงการ IRC มาปรับใช้ในการดำเนินงานสามารถส่งเสริมให้การแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในส่วนของ IRC สามารถดำเนินงานได้รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งมีความเห็นสนับสนุนการขยายนโยบายในการพัฒนาให้นักสังคมสงเคราะห์ ทำหน้าที่ในส่วน IRC ทุกคนในปี 2564 เป็นต้นไป รวมถึงมีนโยบายการเพิ่มศูนย์ฝึกที่จะใช้แนวทางของ IRC เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ในประเด็นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการอย่างดี เป็นตามเป้าประสงค์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นั่นคือการที่เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีจำนวนของการกระทำผิดลดลง เด็กและเยาวชนสามารถอยู่รอดในสังคมได้ โดยโครงการดังกล่าวเป็นการดูแลเด็กตั้งแต่แรกเข้า ดูแลจิตใจ อารมณ์ เป็นพี่เลี้ยงจนกระทั่งปล่อยตัวออกจากศูนย์ ซึ่งผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานเยาวชนแต่ละคนได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาและปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน อีกทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนในการออกไปเผชิญปัญหา กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างเหมาะสม ไม่มีการกระทำความผิดซ้ำได้ โดยเฉพาะในเรื่องของการดูแลเด็กและเยาวชนให้กลับมามีชีวิตปกติสุขในสังคม โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นพ้องตรงกันว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนและช่วยส่งผลต่อภารกิจของศูนย์ฝึกฯ โดยเน้นการมุ่งแก้ไขที่ปัญหาของเด็กที่เกิดขึ้นเฉพาะรายตั้งแต่เริ่มต้นแรกรับจนกระทั่งปล่อยตัว

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ผลจากการดำเนินงานส่งผลให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดีในการที่สามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำความผิดซ้ำอีก รวมถึงการได้รับการยอมรับจากสังคม มีเครือข่ายทางด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้อย่างตรงจุด รวมถึง หน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการทำงานเพิ่มมากขึ้น มีทิศทางในการปฏิบัติ ตลอดจนมีรูปแบบการทำงานที่มีระบบและได้รับการยอมรับจากสังคม มีเครือข่ายทางด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้อย่างตรงจุด และยังสามารถเพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นเป็นนวัตกรรมใหม่ของกรมฯ ในการดูแลเด็กและเยาวชน และทำงานร่วมกับผู้ปกครอง และเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ในส่วนของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ให้ข้อมูลเสนอว่า การดำเนินงาน IRC ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจในการทำงานมากขึ้น ในส่วนของการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงได้มีโอกาสในการเรียนรู้ วิธีคิด วิธีปฏิบัติในการดูแล

เด็ก ๆ รวมถึงได้แลกเปลี่ยนแนวทางให้กับบุคลากรท่านอื่นๆได้เรียนรู้ รวมถึงการได้ทำงานร่วมกัน และในด้านประโยชน์สำหรับเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูลเสนอว่าเด็กและเยาวชนได้รับการบำบัดแก้ไข ตรงจุด เพื่อไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก เด็กและเยาวชนเกิดสำนึกที่ดี มีแรงจูงใจ มีเป้าหมายในการ ดำรงชีวิต รวมถึงได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และได้รับการยอมรับจากสังคมเพิ่มมากขึ้น

ในประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการมาใช้ในการดำเนินงานและ ผลกระทบต่าง ๆ นั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เสนอว่า ภาระงานของผู้ปฏิบัติงานของนักสังคม สงเคราะห์ IRC มีปริมาณมาก ซึ่งจะต้องมีการจัดแบ่งงานที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจนเนื่องจากต้อง รับผิดชอบภาระงานด้านอื่นในศูนย์เพิ่มเติม จึงอาจส่งผลต่อการดำเนินงานหลักจึงต้องอาศัยการ ปรับตัวการมีปัญหาในการประสานงานในการทำงานร่วมกับส่วนอื่น ๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ รวมถึงในการ จัดการกับปัญหาต่าง ๆ ควรมีหน่วยงานช่วยเหลือในการการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก การอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้น สิ่ง ที่สำคัญคือการใช้ผู้บริหารให้ความเข้าใจในการทำงาน ทศนคติหรือความเข้าใจในภาระของ IRC ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขและสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน รวมถึงการปรับรูปแบบวิธีการทำงานให้สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสอดคล้องกันกับส่วนต่าง ๆ ภายในศูนย์ ตลอดจนผู้บริหารสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในศูนย์ รวมถึงช่วยเหลือประสานในกรณีต่าง ๆ ส่วนใน มุมมองของผู้ให้ข้อมูลในส่วนของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองนั้น ผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันว่า การเข้าร่วม โครงการไม่พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค ทั้งในส่วนของเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง เนื่องจากในด้าน กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการได้ครบถ้วน ราบรื่น มีการติดต่อประสานงานสม่ำเสมอ

ในส่วนของการความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ รวมถึงผลที่ เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการในมุมมองของเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นว่า การเข้าร่วมโครงการทำให้ได้ทำกิจกรรมที่สนุก น่าสนใจ ช่วยลดความเครียดได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น มีความคิดมากขึ้น ไม่อยาก กระทำความผิดอีก มีแรงบันดาลใจ มีเป้าหมายในชีวิต มีระเบียบวินัย ในด้านการดูแลทำให้รู้สึกอบอุ่น มีคน คอยดูแลห่วงใย ส่วนในมุมมองของผู้ปกครองที่ให้การสัมภาษณ์เห็นตรงกันว่า เด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เป็นผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น มีความคิดที่ดี รวมถึงมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีขึ้น ภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการ

ในประเด็นของการความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมว่าควรจะมีการดำเนินงานในลักษณะนี้ ขึ้นอีกหรือไม่ ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า โครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว ควร จัดอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นโครงการที่ดี ได้รับความรู้หลากหลาย มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ มีการ ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

ส่วนสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เสนอ ว่ากิจกรรมที่ดำเนินการอยู่นั้นมีความน่าสนใจ ครอบคลุม มีการดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง โดยอาจ เพิ่มเติมกิจกรรมสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวเพิ่มขึ้น (เนื่องจากสถานการณ์โควิด)

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

ในประเด็นของกระบวนการในการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้มีข้อเสนอว่า ในส่วนกระบวนการติดตาม ควรเน้นการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เมื่อเด็กกลับไปที่บ้าน อาจต้องมีการประสานไปยังผู้นำชุมชนในการช่วยติดตามเด็ก ซึ่งบางชุมชนยังขาดความพร้อมในการรับภารกิจของศูนย์ฝึกฯ ซึ่งไม่เหมือนกับแนวทางของกรมราชทัณฑ์ที่ค่อนข้างมีการประสานอย่างชัดเจน รวมถึงอาจมีความจำเป็นเรื่องของการเดินทางในด้านพื้นที่ เนื่องจากระยะทางที่อยู่ห่างไกล ข้อจำกัดทางด้านภูมิประเทศ รวมถึงในด้านการดำเนินงาน ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มมีข้อเสนอคือ ต้องการให้มีการเพิ่มเติมเรื่องของโปรแกรมเฉพาะด้านสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วม IRC ให้ชัดเจนในแต่ละด้าน เช่น เรื่องของการคบเพื่อน การมีโปรแกรมในการช่วยเหลือเยาวชนให้ชัดเจนกับเด็กในกลุ่มนี้ เป็นโปรแกรมเฉพาะทางเนื่องจากนักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ต้องสร้างโปรแกรมกันเอง จึงอยากได้ประเด็นของคู่มือที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญโดยเฉพาะกับกลุ่มวัยรุ่น เนื่องจากที่ผ่านมาการช่วยเหลือเด็กในการทำงานทำเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณค่าในตนเอง ให้เขาสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ มีอาชีพ มีการศึกษามีทางเลือกหลายทางเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังติดปัญหาเรื่องเพื่อนที่ยังแก้ไขไม่ได้ เพราะเมื่อเด็กกลับไปที่บ้าน คบเพื่อน มีการติดต่อ ก็ยังมีข้อขัดขัดในการดำเนินการเพราะการควบคุมธรรมชาติของเด็กได้ยาก รวมถึงยังมีข้อเสนอว่าการบำบัดเฉพาะรายเป็นแนวทางที่ดีเพราะเป็นการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาและมีการติดตาม แต่โปรแกรม เครื่องมือ อาจยังมีน้อยเกินไป ไม่ชัดเจน ไม่รู้ว่าที่ดำเนินการไปใช้ได้ผลหรือไม่ จึงเห็นว่าอยากให้เพิ่มคู่มือเรื่องเพื่อน วัยรุ่น ในด้านอารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรม เด็กที่มีพฤติกรรมอย่างไรต้องการใช้เครื่องมือหรือกิจกรรมอะไรที่จะสามารถช่วยเหลือได้ ตลอดจนในประเด็นเรื่องของการช่วยเหลือหลังปล่อยตัว ผู้ที่จะช่วยเหลือเด็กหลังปล่อยตัว ผู้ประกอบการ การหางาน การประกอบอาชีพอาจยังมีความยากในการประสาน เช่นในพื้นที่อีสาน เพราะเป็นเขตของภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ที่ไม่ค่อยมีการจ้างงานเหมือนภาคอุตสาหกรรม และในประเด็นของการประสานงานของทางศูนย์ฝึกฯ กับทางผู้ปกครอง มีข้อเสนอในประเด็นที่ผู้ปกครองบางท่าน มีเรื่องของการปกปิดข้อมูลที่เป็นหรือไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง หรือเมื่อเด็กได้รับการปล่อยตัว มีการเอาตัวเด็กกลับไปต่างจังหวัดตามภูมิลำเนาแต่พ่อแม่ยังทำงานอยู่ในจังหวัดนี้ ทำให้การติดตามเฝ้าทำได้ลำบากมากขึ้น นอกจากนี้เด็กบางคนเมื่อปล่อยตัวไป มีการเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์ เปลี่ยนที่อยู่ติดต่อ การสร้างเพชบุคลิกหลายตัวตน รวมถึงการไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการช่วยเหลือในการปรับปรุงพฤติกรรมของเด็ก

ในประเด็นของการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางานหรือหน่วยงานนั้น ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้มีข้อเสนอเกี่ยวกับ การนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินงานของทางศูนย์ฝึกฯ เดิม โดยทางศูนย์จะมีการแบ่งการดำเนินงานเป็นบ้าน เป็น Zone แต่ละ Zone จะมีนักสังคมฯ คอยดูแล ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์ IRC เองนอกจากที่จะต้องดูแลเด็กในสังกัด 16 คนแล้วก็ยังมีความเห็นว่าดูแลเด็กคนอื่นในบ้านด้วย แต่ IRC จะต้องดูถึงลงไป ทำให้งานสังคมสงเคราะห์ได้รับความร่วมมือในการดำเนินอย่างดี เพราะมีการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กคนอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาและได้ประโยชน์ไปด้วย และคอยสนับสนุนเด็กรอบด้าน และจากการที่ IRC

จะดูแล 16 คน และก็ต้องดูแลเด็กอื่นไปด้วย ก็เป็นข้อดีในการขยายโอกาสไปยังกลุ่มอื่น โดยเวลาปฏิบัติคือการปฏิบัติกับเด็กทั้งกลุ่ม เผลอที่เหลือคือผลทางอ้อมที่เกิดขึ้น รวมถึงมีข้อเสนอเกี่ยวกับการนำผลมาใช้ในการพัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีข้อเสนอเช่นกันว่า นอกจากมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ กับเด็กกลุ่ม IRC ก็ยังมีการรับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่ม IRC เข้ามาร่วมด้วย โดยได้มีการเอาระบบการไปใช้กับพวกเขา ซึ่งข้อดีก็คือได้มีการนำกิจกรรมมาเพิ่มเติมในกลุ่มเป้าหมายอื่นเพิ่มเติมได้มากขึ้นด้วย โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในประเด็นของปัญหาด้านภาระงาน ที่เมื่อต้องรับผิดชอบภารกิจมากขึ้นจึงมีงานทางด้านเอกสารเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่น การทำงาน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ติดตามหลังปล่อย แม้รวมถึงเอกสารกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกฯ ซึ่งในบางครั้งเอกสารมีการทับซ้อนกันและมีจำนวนที่มากจึงเสนอว่าควรมีการปรับให้เอกสารเป็นชุดเดียวกัน รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรมตามตารางที่มีจำนวนมาก และบางครั้งกิจกรรมที่มีกำหนดมาก็ยังเป็นรูปแบบกิจกรรมเดิมที่ยังไม่มีการปรับปรุงใหม่ จึงส่งผลให้นักสังคมสงเคราะห์ต้องมีการพัฒนารูปแบบกิจกรรมขึ้นมาเพื่อใช้งานเพิ่มเติม ซึ่งยังขาดความมั่นใจว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะใช้งานในทางปฏิบัติได้ตรงตามเป้าหมายหรือไม่ จึงมีข้อเสนอในการมีคู่มือกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

ในประเด็นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีข้อเสนอว่า มีความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายเป็นอย่างดี โดยการดำเนินงานส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายแต่ด้วยสถานการณ์โควิดจึงเกิดความติดขัดบางประการ เช่นการลงพื้นที่ ออกเยี่ยมเด็กก็จะไปตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้ชัดเจนเต็มประสิทธิภาพ แต่ได้มีการแก้ปัญหาโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้อง รวมถึงมีการขยายการสอบถามข้อมูลไปยังเพื่อนสนิท แฟน ญาติ คนใกล้ชิด เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดของเด็กสนิทสนมเพื่อจะได้ข้อมูลของเด็กที่แท้จริง เพราะปกติทำแค่ พ่อ แม่ พี่น้อง และตัวเด็ก รวมถึงมีข้อเสนอจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับภาระงานที่ต้องมีการทำงานร่วมกับเด็กกลุ่มปกติ ทำการบำบัด ทำกลุ่ม ดูแลก่อนปล่อยต่าง ๆ แต่ก็ได้มีการพยายามช่วยเหลือเพิ่มเติมโดยพยายามหาช่วงเวลาของเด็กไม่ได้เข้ากิจกรรมหรือกิจกรรมบำบัด เน้นการพูดคุยให้คำปรึกษาเป็นหลัก รวมถึงแนวทางการปล่อยวางแผนร่วมกับสถานพินิจฯ ในเขตที่ต้องมีการแบ่งกันดูแลกับครูที่มีอยู่ และด้วยอุปสรรคของการดำเนินงานในช่วงนี้ก็คือเรื่องของสถานการณ์โควิด 19 ส่งผลให้การทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้ไม่สามารถใกล้ชิดกับครอบครัวเด็ก การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในการประสานต่าง ๆ กับบุคคลภายนอก อาจทำได้ลำบากขึ้นโดยเฉพาะในช่วง 1-2 ปีนี้

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในการที่ได้เข้าร่วมดำเนินงานในโครงการมีความรู้สึกดีต่อโครงการ IRC ที่มีการทำให้เด็กกับผู้ปกครองมีความเข้าใจกันมากขึ้น พูดคุยกันได้มากขึ้น เป็นความภาคภูมิใจของผู้ปฏิบัติงาน ที่มีส่วนทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่นมีความสัมพันธ์ที่ดีเพิ่มมากขึ้น เช่น การเด็กบางคนมีปัญหากับคนในบ้าน มีพฤติกรรมออกห่างและอยู่แต่กับเพื่อน ก็ช่วยทำให้เขากลับมาที่จะคุยกับผู้ปกครองเพิ่มขึ้น ส่วนในเรื่องของข้อจำกัด ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มได้มีการเสนอความคิดเห็นในประเด็น ภายหลังการปล่อยตัว เมื่อเด็กและเยาวชนกลับไปยังชุมชนจะมีการถูกสังคมตีตรา ในลักษณะที่ว่ากลับมาเหมือนเดิม เด็กก็มีอาการประชดชีวิตไปมั่วสุมกันในรูปแบบ

แบบเดิม เริ่มมีการหันหลังให้กับทางศูนย์ฯ หรือนักสังคมสงเคราะห์ การติดต่อทำได้ยากขึ้น ต้องไปติดตามจากผู้ปกครองแทน ซึ่งหากเขาได้รับการยอมรับ มีงานทำก็จะมีโอกาสมาก แต่เมื่อขาดโอกาส รวมถึงกลับไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมและได้รับอิทธิพลจากเพื่อนกลุ่มเดิม ก็มีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำได้อีก ซึ่งแนวทางในการแก้ไขที่ทางศูนย์ฯ ได้มีความพยายามในการดำเนินการคือ ในช่วงก่อนการปล่อยตัวจะมีจะสร้างแรงจูงใจ ปรับความคิด พฤติกรรม เข้าใจการกระทำ ยอมรับการกระทำ ความผิดที่ผ่านมา และสนับสนุนให้มีการพิสูจน์ตนเองว่าเขาสามารถที่จะมีการเปลี่ยนแปลงได้จริง และการมีชีวิตใหม่ที่ดีขึ้น โดยทางนักสังคมสงเคราะห์ IRC จะคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ เพื่อสนับสนุนโดยให้คำปรึกษาในการใช้ชีวิต ช่วยในสร้างเข้มแข็งทางใจ ส่งเสริมความภูมิใจในตนเอง โดยที่เด็กและเยาวชนก็ต้องพิสูจน์ตนเองว่าเขาพัฒนาได้ ซึ่งที่ผ่านมาเป็นแค่การก้าวผิดพลาด นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนออกไปสู่สังคมผ่านการทำงานว่าเป็นการให้โอกาส ที่นำไปสู่การให้โอกาสกับเด็กคนอื่น ๆ ในศูนย์ฯ ด้วยเช่นกัน โดยที่การออกไปทำงานคือการเตรียมการว่าเขามีความพร้อมออกไปในสังคมจริง ๆ หรือไม่ ซึ่งสามารถเป็นข้อมูลในการพิจารณา เป็นประโยชน์กับเด็ก ผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็กต่อไป โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือการคบเพื่อน ลักษณะนิสัยในการทำงาน ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองที่เขาควรมีแต่อาจยังไม่มี ในส่วนของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ปัญหาคือไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมลูกได้ แต่โดยรวมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับทางศูนย์ฯ เป็นไปด้วยดี

ในประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการมาใช้ในการดำเนินงานและผลกระทบต่าง ๆ นั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เสนอว่า เป็นเรื่องของภาระงานตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการมีค่อนข้างมาก อาจทำให้เวลาในการพูดคุยกับเด็ก เยาวชน รวมถึงครอบครัวลดลง แต่ก็พยายามแก้ไขตามสถานการณ์ เช่นเดียวกันกับข้อเสนอจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในประเด็นด้านภารกิจที่ต้องดำเนินการ คือนอกจากการทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ IRC ก็เป็นนักสังคมสงเคราะห์ประจำบ้านด้วย ในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ในภาพรวมจะมีการมอบหมายให้มีการดำเนินการร่วมกันกับบุคลากร หรือครูท่านอื่น ๆ ร่วมด้วย กิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องดำเนินแล้วให้ผลลัพธ์กับกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำบัดเฉพาะราย การเตรียมความรู้ก่อนปล่อยก็ต้องรับผิดชอบทั้งหมด การทำกิจกรรมประจำจึงจะต้องมีการประชุมเพื่อวางแผน ประเมินความเสี่ยง การจัดกิจกรรมร่วมกับนักวิชาชีพอื่น ๆ รวมถึงหากมีปรับแผนใด ๆ จะมีการทำความเข้าใจกับเด็ก ปรับหรือเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่น และผลประโยชน์สามารถครอบคลุมไปยังกลุ่มอื่น ๆ ได้

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เสนอว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีประโยชน์กับตัวเด็กและเยาวชนรวมถึงสังคมโดยตรงเนื่องจากเด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขฟื้นฟูทำให้เขาเกิดความเข้มแข็งและปลอดภัย ซึ่งหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ IRC คือการดูแลเด็ก ให้เด็กเปลี่ยนผ่านจากทางศูนย์ฯ ไปสู่สังคมโดยให้มียอดน้อยที่สุด แต่ที่มากที่สุด คือ การได้รับโอกาสทางสังคม การได้รับการยอมรับ แต่บางครั้งอุปสรรคคือการยอมรับจากสังคม จากชุมชน ในด้านการศึกษา การทำงาน จึงมีข้อเสนอในการมีนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคประชาสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วม

ในการช่วยเหลือ รวมถึงภาคส่วนต่าง ๆ ภาคเอกชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสและได้รับการช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้นภายหลังจากที่ปล่อยตัวไป ซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีข้อเสนอในประเด็นด้านการติดตามหลังปล่อยให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยก่อนหน้าการปล่อยตัวจะมีการเตรียมการ การวางแผนอนาคตร่วมกัน แต่เวลาจริงก็อาจไม่ได้เป็นไปตามที่ตั้งไว้ครบทุกราย เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น เด็กบางคนขาดการทบทวนหรือลืมแผนและเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือเมื่อกลับไปในสิ่งแวดล้อมเดิมทำให้แผนที่วางไว้เปลี่ยนไป นักสังคมสงเคราะห์ IRC จะมีการพยายามไปคุยด้วยอีกครั้งเพื่อปรับแผน แต่เนื่องจากในช่วงนี้มีปัญหาบางประการ คือ เด็กและเยาวชนไม่สามารถทำงานได้ตามแผน เครือข่ายให้การสนับสนุนเรื่องงานไม่ได้ เกิดภาวะว่างงาน หรือทำงานตามแผนที่วางไว้ไม่ได้

ในส่วนของการความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่าโครงการหรือกิจกรรม IRC ควรมีการดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีความคิดเห็นในประเด็นของการเพิ่มจำนวนบุคลากรที่เหมาะสมที่จะมาเป็น IRC ให้เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น โดยมีการขยายรวมไปยังวิชาชีพอื่น ๆ เช่น นักจิตวิทยา นักวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการพิจารณาเกี่ยวกับข้อจำกัดเพิ่มเติมบางอย่างในการดำเนินงาน เช่น ความล่าช้าในการลงพื้นที่ เช่น การอำนวยความสะดวก เช่น รถของหน่วยงาน การเปลี่ยนแปลงภารกิจต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้การนัดหมายหรือการจัดการเปลี่ยนไปจากแผนที่ตั้งไว้ เป็นต้น

ส่วนสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเสนอว่า กิจกรรมที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับครอบครัว เนื่องจากก่อนหน้านี้ก็มีจำนวนไม่มากนัก และเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จึงยังไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้พบกับครอบครัวได้ รวมถึง การปรับสถานการณ์ให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการผ่อนคลาย เนื่องจากช่วงนี้ไม่สามารถที่จะพบกับครอบครัวได้ จึงมีการเปิดโอกาสให้คุยโทรศัพท์ได้เพิ่มมากขึ้นตามเวลาที่ศูนย์ฝึกฯ กำหนด เพื่อให้เป็นการเสริมจากการทำกิจกรรมนอกสถานที่ไม่ได้ในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นของการเพิ่มการให้ข้อมูล ความรู้กับครอบครัว โดยจากการทำงานร่วมกันจะพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้านการขาดทักษะในการพูดคุยกับลูกวัยรุ่น การสื่อสาร การเอาใจใส่ติดตามดูแล ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างเด็กกับตัวผู้ปกครอง จึงอยากให้มีความรู้ที่สามารถสนับสนุนครอบครัว โดยอาจจะมีการจัดทำ application ในการให้ความรู้กับครอบครัวในการดูแลลูกวัยรุ่น ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม

3. ผลการศึกษา

เมื่อพิจารณาในประเด็นของกระบวนการในการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการบำบัด แก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ผลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วนกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่าการดำเนินงานของโครงการเป็นโครงการที่มีขั้นตอนตามเงื่อนไขที่กำหนดตั้งแต่เริ่มต้นรับ เด็กและเยาวชน และทำหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนในความดูแลจำนวน 16 คน ตลอดระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และประสานข้อมูลทั้งกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก ทั้งในด้านการประสานงานกับครอบครัว ชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดูแล เด็กและเยาวชน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันว่า การดำเนินการสามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมได้เป็นอย่างดี แต่ในประเด็นของปัญหาในการดำเนินงานส่วนใหญ่พบว่า มีอุปสรรค เกี่ยวกับการติดตามหลังปล่อย รวมถึงมีข้อจำกัดเกี่ยวกับพื้นที่ในการติดตามหรือเดินทาง ตลอดจน เครือข่ายความร่วมมือด้านสถานประกอบการต่าง ๆ ที่จะช่วยเหลือในการให้โอกาสแก่เด็กและ เยาวชนภายหลังปล่อยตัว รวมถึงการมีเครื่องมือ เช่น คู่มือกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลเด็กวัยรุ่น เช่น การคบเพื่อน การดูแลอารมณ์ พฤติกรรม การช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ส่วนประเด็นข้อสังเกตที่ผู้ให้ ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วนได้ให้ข้อเสนอไว้ในแนวทางเดียวกัน คือ ภารกิจต่าง ๆ ที่นักสังคม สงเคราะห์ IRC ต้องดำเนินงานทั้งภารกิจหลักในการดูแลเด็กและเยาวชน รวมถึงการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นภารกิจที่หนัก รวมถึงเรื่องการประสานงาน ความร่วมมือในการลงพื้นที่ ในการติดตามดูแลเด็กและเยาวชน ที่มีปัจจัยแทรกซ้อนหลายทั้งจากทางตัวเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองและชุมชน

ในประเด็นของการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางานหรือหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ส่วน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้มีโอกาสกลับไปใช้ ชีวิตในสังคมและลดการกระทำผิดซ้ำ โดยเฉพาะการมีโครงการ IRC มีส่วนทำให้เกิดการพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการกิจกรรมในการดูแลเด็กและเยาวชนภายในศูนย์ฝึกฯ โดยมีการทำงานและประสานงานร่วมมือกัน ผลประโยชน์คือเด็กและเยาวชนที่อยู่นอกโครงการของ IRC ก็ได้มีขยายโอกาสและได้รับประโยชน์ร่วมไปด้วย รวมถึงผลจากการดำเนินโครงการเป็นการขยาย นโยบายด้านการพัฒนาให้นักสังคมสงเคราะห์ในการทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ IRC ภายในศูนย์ฝึกฯ ทุกคน ซึ่งสิ่งที่เป็นข้อเสนอจากในส่วนของผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มก็คือจากการดำเนินงาน คือการจัดสรรเกี่ยวกับภาระงาน การลดขั้นตอนที่ทับซ้อนในด้านเอกสาร และความต้องการในการ พัฒนาคู่มือหรือรูปแบบของการจัดกิจกรรมให้มีความทันสมัยเพิ่มขึ้น

ในประเด็นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการกับการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ ผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วนเห็นตรงกันว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการอย่างดี คือ เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุข จำนวนของการกระทำผิดลดลง โดยที่การดำเนินการสอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ โดยเป็นการดูแลเด็กและเยาวชนตั้งแต่แรกเข้า ดูแลทั้งในด้านจิตใจ พัฒนาอารมณ์ รวมถึงเป็นพี่เลี้ยงจนกระทั่งปล่อยตัวออกจากศูนย์ฝึกฯ ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับ เป้าหมายของหน่วยงาน เยาวชนแต่ละคนได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหา

และปัจจัยแวดล้อม รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัว ซึ่งในมุมมองของผู้ปฏิบัติงาน อาจมีอุปสรรคในการดำเนินงานบางด้าน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลต่อการลงพื้นที่ จึงได้มีการปรับรูปแบบการติดตามและการสื่อสารเป็นรูปแบบออนไลน์และปรับรูปแบบการดำเนินงานตามความเหมาะสม เน้นการพูดคุยให้คำปรึกษาเป็นหลัก ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอาจต้องมีการปรับรูปแบบตามความเหมาะสมของสถานการณ์แต่ก็อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และการพยายามรักษาเป้าหมายในการดำเนินการ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านหน่วยงานนั้น ผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วนเห็นพ้องกันว่า ในด้านหน่วยงานสามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชน รวมถึงสามารถลดจำนวนของการกระทำความผิดซ้ำ อีกทั้งหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายทางด้านการศึกษา อาชีพและได้รับการยอมรับทางสังคมเพิ่มมากขึ้น มีทิศทางในการปฏิบัติ มีรูปแบบการทำงานที่มีระบบ ในส่วนของบุคลากรคือการได้เพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยที่นักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมโครงการ IRC สะท้อนถึงการมีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน ได้ทำหน้าที่ที่มีส่วนช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ในการสร้างจิตสำนึก มีแรงจูงใจ มีเป้าหมาย ในการดำรงชีวิตรวมถึงได้รับการยอมรับจากสังคมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการมีส่วนช่วยประสานความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนประเด็นเพิ่มเติมจากมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจากกลุ่มคือการถูกรื้อฟื้นหรือสังคมตราเมื่อเด็กและเยาวชนกลับออกไปสู่สังคม โดยที่เด็กและเยาวชนยังไม่ได้มีโอกาสมากพอทำให้เสี่ยงกับกระทำความผิดซ้ำ ในฐานะผู้ดูแลจะต้องให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางใจ และการนับถือตนเองในการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนสามารถผ่านพ้นปัญหาต่าง ๆ

ในประเด็นของปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ดำเนินการมาใช้ในการดำเนินงานและผลกระทบต่าง ๆ นั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้งจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของภาระหน้าที่รับผิดชอบของนักสังคมสงเคราะห์ IRC ในการดูแลเด็กและเยาวชนทั้งในส่วนงานที่ต้องรับผิดชอบกับภารกิจที่ต้องดำเนินงานด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นภาระงานที่หนัก และอาจมีการทับซ้อนหรือเกิดปัญหาจากการติดต่อสื่อสาร การประสานงานกับส่วนงานอื่น หรือไม่สามารถจัดกิจกรรมหรือให้เวลากับเด็กกับครอบครัวได้มากเท่าที่ควร ซึ่งแนวทางในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ส่วนก็มีความคิดเห็นที่ตรงกัน คือ การจัดสรรและแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบให้ชัดเจน รวมถึงต้องอาศัยความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ มาร่วมการวางแผน และปรับแผนงานในการทำงาน ร่วมกันของบุคลากรภายในศูนย์ฝึกฯ ในการประสานงานในด้านต่าง ๆ รวมถึงมีการเสริมกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประเด็นเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ มีข้อเสนอว่าความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ IRC ก็เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วน พบว่ามีความสอดคล้องกันในประเด็นของการสะท้อนถึงประโยชน์ของการมีโครงการและการได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ โดยประโยชน์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับตัวของเด็กและเยาวชนในโครงการ IRC โดยตรงในการพัฒนาตนเอง ด้านความคิด วางเป้าหมาย การเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ แนวทาง

ในการดำเนินชีวิต รวมถึงประโยชน์ต่อผู้ปกครองที่ได้เห็นถึงพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของเด็ก รวมถึงมีโอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์ในครอบครัว และสังคม ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์ IRC มีการดูแลให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยส่วนที่เป็นข้อเสนอจากมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจากการสนทนากลุ่มเพิ่มเติม คือ ตามเป้าหมาย การเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมควรเกิดรอยต่อน้อยที่สุด แต่การติดตามหลังปล่อยก่อนข้างทำได้ยาก เนื่องจากเครือข่ายสนับสนุนทางสังคมในการทำงานยังไม่เพียงพอ การดำเนินการตามแผนอาจทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมาย รวมถึงอาจยังมีปัญหาในประเด็นของการที่เด็กยังไม่ได้รับการยอมรับและการได้รับโอกาสทางสังคมเท่าที่ควร

ในส่วนของการความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ว่าควรจะมีการดำเนินงานในลักษณะนี้ขึ้นอีก ผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วน เห็นตรงกันว่าโครงการหรือกิจกรรม IRC ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอจากมุมมองของผู้ปฏิบัติงาน ในด้านการเพิ่มบุคลากรในการทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ IRC เพื่อให้สามารถดำเนินการดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง และตอบสนองภารกิจในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ ได้ครบถ้วนเหมาะสม

ส่วนสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 2 ส่วน เสนอแนวคิดตรงกันในเรื่องของการเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อเป็นสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความเข้าใจในครอบครัว รวมถึงเป็นการให้ความรู้ต่าง ๆ กับผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็กและการดูแล การสื่อสาร นอกจากนี้ข้อเสนอจากการสนทนากลุ่มในมุมมองของผู้ปฏิบัติงานได้มีข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดทำ application ในการให้ความรู้กับครอบครัว เช่น แนวทางการดูแลลูกวัยรุ่น การสื่อสารกับเด็ก เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสาร และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Sources) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลสถิติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม และใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยโครงสร้างข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการจัดสนทนากลุ่มจำนวน 5 ครั้ง โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วม 18 คนขึ้นไป โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

4. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านแบบสอบถามที่ประกอบด้วยโครงสร้างข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

(Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

5. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังจากนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

1. สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ

1. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในภาพรวมมีการดำเนินการดังนี้

1) ทำให้ได้เครือข่ายในการแก้ปัญหาในลักษณะของการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การได้รับการสนับสนุนวิทยากร และประชาสัมพันธ์สื่อเอกสารของหน่วยงานซึ่งกันและกัน

2) หน่วยงานได้มีการนำสื่อต่าง ๆ ที่ได้รับจากภาคีเครือข่ายมาเป็นองค์ประกอบ

ในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่สามารถนำสื่อต่าง ๆ มาใช้สอนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมดูแลได้ด้วย รวมถึงสถานศึกษาสามารถนำสื่อเหล่านั้นไปเป็นสื่อในการเรียนการสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ได้

3) เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน สามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน หากพบปัญหา เด็กและเยาวชน เกิดภาคีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่สามารถติดต่อประสานงานถึงกัน ในตลอดเวลา

4) เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และเป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กร

5) ทำให้เกิดเครือข่ายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและการติดตามคอยช่วยเหลือเด็ก และเยาวชน ทำให้มองเห็นปัญหาในแต่ละพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนนำมาไว้เป็นฐานข้อมูล ในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

6) เป้าหมายของโครงการคือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม และพิจารณาส่งต่อหากนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของโรงเรียน การช่วยเหลือเชิงลึก นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้วย ลดโอกาสการกระทำความผิด ลดจำนวนนักเรียนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

จากการดำเนินการโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มีดังต่อไปนี้

1) เกิดการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยสถิติการกระทำผิด พบว่าร้อยละ 25 ของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม มีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา การขับเคลื่อนโครงการนี้จึงเป็น Primary Prevention และ Secondary Prevention อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้สถานศึกษาได้พัฒนาศักยภาพบุคลากรในสังกัดเพื่อการดูแลและความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และการดำเนินงานของสถานพินิจฯ

2) กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการคัดกรอง และมีปัญหาเฉพาะด้าน เมื่อนำมาจัดกิจกรรมให้ตรงกับสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้ปกครอง และเครือข่ายจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินกิจกรรม

3) ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียน พื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อการป้องกัน ลดโอกาสในการรวมกลุ่มซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยชุดข้อมูลจะเป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับทางสถานศึกษาเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป รวมถึงเป็นชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อสะท้อนไปยังหน่วยงานด้านการดูแลควบคุม เช่น คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการทำให้ได้เครือข่ายการทำงานด้านเด็ก ได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกัน เห็นปัญหาและสามารถช่วยกันส่งต่อ Case เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล ติดตามภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายนั้น ๆ ต่อไป

4) เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพิ่มมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเมื่อมีปัญหาในการขอรับคำปรึกษา เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิด

5) จากการดำเนินโครงการทำให้ได้ข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่จะใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือเข้าไปดูแลได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ที่จะใช้เพื่อลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือข้อมูลที่จะนำไปใช้ในเชิงป้องกันไม่ให้เกิดเด็กและเยาวชนกระทำความผิด

6) เด็กและเยาวชนมีช่องทางในการขอรับคำปรึกษา เนื่องจากเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับสถานพินิจฯ เมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาจึงสามารถขอรับคำปรึกษาได้ทันทีโดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ขณะที่การดำเนินโครงการที่ผ่านมาได้พบปัญหาและอุปสรรค/ข้อสังเกต ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรมในปีงบประมาณของสถานพินิจฯ ไม่ตรงกับปฏิทินการศึกษา บางสถานศึกษาต้องการให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม หรือบางสถานศึกษาต้องการให้จัดกิจกรรมช่วงเปิดเทอมเท่านั้น หรือสถานศึกษาไม่สามารถให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมได้เนื่องจากตรงกับช่วงสอบของเด็กและเยาวชน

2) ปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ควรแยกเป็นงบประมาณอีกส่วนหนึ่งจากงบดำเนินการของสถานพินิจฯ ซึ่งที่ผ่านมาไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในการจัดกิจกรรม การให้คำตอบแทนวิทยากรการจัดหาสื่อ หรือการเดินทางไปทำกิจกรรมด้วยตนเอง

3) ปัญหาเรื่องทัศนคติของสถานศึกษาที่มองว่าหากสถานศึกษามีจำนวนเด็กที่กระทำความผิดมากจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาจึงปกปิดข้อมูลจำนวนเด็กที่กระทำความผิดหรือมีแนวโน้มกระทำความผิด และไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการกับสถานพินิจฯ

4) ปัญหาเรื่องการให้คำปรึกษาเชิงลึก เนื่องจากบางกรณีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างกว้างไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในบางกรณีที่ต้องการคำปรึกษาเชิงลึกแต่ข้อจำกัดเรื่องเวลาความพร้อมของเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการในเชิงลึกได้

5) สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จะเป็นสถานที่ของสถานศึกษาในกลุ่มเป้าหมายแต่ละสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นห้องประชุม หรืออาคารอเนกประสงค์ของสถานศึกษาที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมบางสถานศึกษาไม่มีห้องประชุม จำเป็นต้องใช้อาคารอเนกประสงค์ซึ่งส่งผลให้การจัดกิจกรรมในบางครั้งถูกรบกวนด้วยสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งไม่เหมาะกับการจัดกิจกรรมในบางกิจกรรม ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมขาดความสนใจ หรือถูกสิ่งรบกวนรอบกวนได้

6) หากเป็นไปได้ควรผนวกกิจกรรมในโครงการเข้ากับรายวิชาในสถานศึกษา เช่น วิชาป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

7) สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้เป็นเวลานาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาสื่อหรือเครื่องมือที่จะใช้ทำกิจกรรมดำเนินต่อไปได้

2. โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในภาพรวมมีการดำเนินการดังนี้

1) มี คู่มือ ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักปฏิบัติ บทบาท อำนาจหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง ในการประชุม มีความชัดเจน บุคลากรสามารถนำไปใช้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มี สื่อวีดิทัศน์ ที่สามารถนำไปถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับรู้และเข้าใจถึงผลกระทบและสิทธิต่าง ๆ รวมถึงการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองจนเป็นที่ยอมรับของครอบครัวและชุมชน

3) มี สื่อแผ่นพับ ที่กรมพินิจฯ ได้จัดส่งให้หน่วยงานนำไปมอบให้กับชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและการให้บริการจังหวัดเคลื่อนที่

4) บุคลากรมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นสามารถนำความรู้และเทคนิคต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ขณะที่หน่วยงานได้รับความร่วมมือและการยอมรับจากชุมชนเครือข่าย และหน่วยงานอื่น ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งสามารถลดการกระทำความผิดทำให้ ปริมาณคดีลดลง

5) การพัฒนาปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ฉบับปรับปรุงแก้ไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2563 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ได้มีรวบรวมจาก องค์ความรู้จากประสบการณ์ปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และ สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ. 2553 เพื่อให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงานมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง

6) มาตรการพิเศษเป็นการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้มีความ เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน ระยะเวลาในการปฏิบัติแต่ละห้วงเวลา รวมถึงการวางแผนและจัดระบบ เกี่ยวกับการติดตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนแต่ละราย

จากการดำเนินการโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็ก และเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่ เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มีดังต่อไปนี้

1) เด็กและเยาวชนจะได้รับประโยชน์จากการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หากยินยอมเข้าการทำตามแผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่ทาง สถานพินิจฯ ได้จัดให้มีการประชุมมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาโดยการสั่งไม่ฟ้องและไม่มี คดีอาญาติดตัว

2) มาตรการพิเศษเป็นการลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลและขณะเดียวกันเป็นการให้ โอกาสเด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาด ได้ปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมตนเอง ครอบครัวมีส่วนร่วม ในการรับผิดชอบ กำกับดูแลบุตรมากขึ้นประกอบกับหากคดีที่มีผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้รับการชดเชย หรือเยียวยาส่งผลให้ลดความขัดแย้งในชุมชนเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และชุมชนมากขึ้น ผลที่ได้คือชุมชนให้การยอมรับเด็กและเยาวชน

ขณะที่การดำเนินโครงการที่ผ่านมาได้พบปัญหาและอุปสรรค/ข้อสังเกต ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

1) กรณีคดีที่มีผู้เสียหายผู้เสียหายบางรายอาจเรียกร้องค่าเสียหายจำนวนมาก ซึ่งไม่สามารถ นำคดีนั้นเข้าสู่มาตรการพิเศษได้

2) ในคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายนั้นจะไม่มีปัญหามากนัก หากเป็นคดีที่มีผู้เสียหายการดำเนินการ จะมีความยุ่งยากซับซ้อน ในบางกรณีไม่สามารถดำเนินการทางมาตรการพิเศษได้

3) การบริการสังคมในแต่ละกรณีจึงต้องมีการปรับให้สอดคล้องตามความเหมาะสมกับ ตัวเด็กและเยาวชนภายใต้เงื่อนไขให้มีความสำนึก และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตัวเองคืนสู่สังคม โดยนำประสบการณ์ของแต่ละท้องถิ่นหรือในแต่ละวิชาชีพมาร่วมกันในการพัฒนามาตรการพิเศษ ให้ดียิ่งขึ้น

4) รูปแบบของการติดตามตรวจสอบเชิงคุณภาพในการติดตามเด็กและเยาวชน ยังไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ควรให้นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาร่วมมือกันในการกำกับติดตาม

5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการของสถานพินิจฯ ประกอบด้วย 3 ประการ ประการแรก ผู้ปกครองมีความพร้อมหรือไม่ในการดูแลประคับประคองบุตรของตน ประการสอง ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นมีความเข้มแข็ง หากชุมชนมีความเข้มแข็งก็สามารถดำเนินได้ตามกระบวนการระหว่างผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด และผู้ปกครอง ประการสุดท้าย ผู้กระทำความผิดมีความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการ หากเด็กมีความพร้อมการดำเนินตามมาตรการของสถานพินิจฯ ก็จะสามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่ากระบวนการที่ไม่สำเร็จนั้นเกิดจากประการสุดท้าย

6) หากการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้แก่ผู้ปกครอง จะเป็นผลดีต่อเด็กในระยะยาว เช่น กรณีของคุณพ่อที่ติดสุรา ที่ประชุมสถานพินิจฯ มีความเห็นว่า ให้คุณพ่อของผู้กระทำความผิดนั้นเลิกสุราและเข้ารับการบำบัดกับแพทย์ คุณพ่อได้ให้ความยินยอม จึงงดสุราและ ได้ให้สัญญาแก่ลูกของตนว่า จะไม่ดื่มสุรา ขณะเดียวกันเด็กก็ให้คำสัญญาว่าตนจะประพฤติตนให้ดีขึ้น ซึ่งการวางเงื่อนไขดังกล่าวนี้เป็นข้อละเอียดอ่อนของในแต่ละครอบครัว และชุมชน จึงอาจเกิดเป็นผลดีทั้งต่อครอบครัวและชุมชน

7) ครอบครัวมีการดูแลเอาใจใส่กันมากขึ้น เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหาย มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

8) การใช้มาตรการทางเลือกตามมาตรา 86 ทำให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงตัวเองสู่ครอบครัวและชุมชน จำนวนประชากรในสถานพินิจฯ ก็จะลดลงตามมา การทำกิจกรรมจะสะดวกและรวดเร็วมากขึ้นซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามมาตรา 86

9) กรณีของครอบครัว ชุมชน และเด็กและเยาวชนมีความพร้อม สถานพินิจฯ สามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้เข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเด็กและเยาวชนมีอนาคตที่ดีขึ้น

3. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน ในสถานควบคุม

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ในภาพรวมมีการดำเนินการดังนี้

1) เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในสถานควบคุม ซึ่งทำให้เห็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือขาดการส่งต่อกันในแต่ละส่วน เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่และเครือข่ายเด็กและเยาวชนร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา และมีความเข้าใจความต้องการของเด็กและเยาวชนมากขึ้น

3) สถานควบคุมมีเครือข่ายที่ครอบคลุมโดยมีเครือข่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น ให้ความร่วมมือในการประสานงาน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน และร่วมกันพัฒนางานการบริการสุขภาพครบวงจร

4) เครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และ เครือข่ายมีโอกาสนในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ

5) เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพ และได้รับการดูแลส่งต่ออย่างเหมาะสม ได้รับความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถอธิบาย และดูแลความเจ็บป่วยของตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นได้ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรคด้วยการล้างมือที่ถูกวิธี และสามารถขอรับบริการด้านสุขภาพเมื่อจำเป็น

6) มีการสร้างเด็กและเยาวชนแกนนำด้านสุขภาพ (อสม.น้อย/เด็กและเยาวชนจิตอาสา) ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพเบื้องต้น การป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ความรู้โทษ/ภัยของยาเสพติด การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล เป็นต้น

7) หน่วยงานมีการพัฒนาระบบการทำงาน โดยเฉพาะด้านการดูแลเด็ก มีระบบการเก็บเอกสาร ระบบสารสนเทศ มีการสรุปผลและเด็กได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่มีความกังวล ได้พูดคุย มีช่องทางให้ได้รับทราบ เข้าถึงได้มากขึ้น มีกล่องรับฟังความคิดเห็นแบบไม่ต้องเปิดเผยตัวตน มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น เข้าถึงเด็กได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามบางหน่วยงานอาจไม่เห็นความสำคัญและมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงานมากขึ้นในระยะแรก แต่เมื่อได้พูดคุยกันมากขึ้น มีการประสานงานกัน งานก็มีระบบมากขึ้น นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ยังได้พัฒนาตนเองมากขึ้น จากที่ไม่เคยจัดกิจกรรมก็ได้มีการจัดกิจกรรมมากขึ้น มีกิจกรรมที่คิดร่วมกันกับเด็ก เกิดนวัตกรรม เช่น โชนให้คำปรึกษา มีการให้คำปรึกษากับผู้ปกครอง มีนักจิตวิทยาให้คำปรึกษาช่วงกลางวัน

8) มีการปรึกษาหารือ พูดคุย ปรับเกณฑ์มาตรฐานให้เข้ากับเกณฑ์ที่กรมอนามัยใช้ ทำให้ภาพรวมทั้งมหาดไทย ทั้งด้านสภาพแวดล้อม ครุฑ อาหาร อย่างเป็นระบบ มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง มีการดูแลเด็กเจ็บป่วย ให้การดูแลเบื้องต้นได้ และมีการดูแล ติดตาม เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

จากการดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มีดังต่อไปนี้

1) สร้างการมีส่วนร่วมและการสร้างทัศนคติที่ดีที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนได้ โดยจะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบงานด้านสุขภาพในสถานที่ควบคุม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างรูปแบบที่พึงประสงค์ในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

2) ผลที่ได้จากการดำเนินการขยายผลการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุขไปยังหน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง โดย (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน (2) บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของ

เด็กและเยาวชนได้ และ (3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตลอดจนได้รับทราบข้อเสนอแนะและโอกาสในการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร

3) เป้าหมายของหน่วยงาน คือไม่ได้เน้นเฉพาะสุขภาพที่เน้นการดูแลสุขภาพ แต่ยังรวมถึงประเด็นอื่นที่ยังขาดอยู่ เช่นการจัดตั้งกิจกรรมเสรี หรือกิจกรรมที่เครือข่ายเข้าร่วมได้ หรือกิจกรรมที่เด็กมีส่วนร่วมกับองค์ภายนอกได้ ทำให้เกิดเวทีร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเด็กที่อยู่ข้างนอกกับเด็กที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ ทำให้เด็กข้างนอกเข้าใจเด็กข้างใน ทำให้เด็กในศูนย์ฝึกได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมที่หลากหลาย

4) หน่วยงานเกิดการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติงานที่ผ่านมา และความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน และเครือข่าย เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญของความเป็นมิตรกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น การรักษาความลับ ความเป็นส่วนตัว การคำนึงถึง พัฒนาการ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่ทันสมัย น่าสนใจ หลากหลายประกอบการสอน ทำให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

5) แกนนำเด็กและเยาวชนได้ดำเนินกิจกรรม เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับเห็บและกลากเกลื้อนทางศูนย์ฝึกฯ มีการพ่นยาเพื่อกำจัดเห็บและกลากเกลื้อนก่อนเข้าหอนอน กิจกรรมทำปุ๋ยหมักชีวภาพซึ่งทางศูนย์ฝึกฯ มีแปลงเกษตรสาธิตก็สามารถนำปุ๋ยชีวภาพมาใช้และทำให้ผลผลิตเจริญงอกงามมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดด้านวิชาชีพในอนาคต บางกรณีทำให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้และเกิดความเข้าใจสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวที่ทำอาชีพเกษตรกร

6) ลดความตึงเครียดของเด็กและเยาวชน รู้จักการยอมรับ ความผิดหวัง ลดความตึงเครียด มีความกล้าแสดงออก มีร่างกายที่แข็งแรง มีความรู้จักคุณค่าในตนเองและโครงการให้ความรู้สู่สุขภาพดีถ้วนหน้า ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความภาคภูมิใจ และทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก

7) มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น อาทิ การทาสีใหม่ อาคารสถานที่ อาหาร การจัดห้องเรียนด้านสุขภาพ มีการพัฒนามากกว่ากายและจิต อาทิ การดูแลฟัน การรักษาสายตา การออกกำลังกาย โดยให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ ดูแลตัวเองเบื้องต้น และสามารถดูแลสุขภาพร่างกายได้ดีขึ้น ทำให้อัตราการเข้าห้องพยาบาลมีจำนวนลดลง

8) ศูนย์ฝึกฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ต่อภายนอก ทำให้มีเครือข่ายใหม่ ๆ เข้ามาส่งเสริมทักษะชีวิต การเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวที่สอดคล้องกับเพศหญิงตามความต้องการของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีการปรับตามบริบทของกิจกรรมตามแต่ละสถานการณ์ มีการให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจ เช่น การทำอาหาร การนวดแผนไทย การทำงานด้านบริการ การทำงานด้านการท่องเที่ยว

9) เด็กมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุง เช่น ด้านความเป็นอยู่ ทำให้มีห้องย้ายโรคสำหรับเด็กและเยาวชนที่เป็นโรคตาแดง อีสุกอีใส ทำให้เกิดความสบายใจทั้งต่อตัวเด็กและผู้ปกครอง

10) ด้านการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบในการจัดการสุขภาพที่ดี มีเครือข่ายในการติดตามเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัวและหลังจากปล่อยตัวเป็นระยะเวลา 1 ปี เกิดนวัตกรรมในการจัดการทางกายภาพ มีการจัดการเครื่องนุ่งห่ม รวตากผ้าแบบขึ้นบันได และการจัดตู้เสื้อผ้า

11) ในส่วนของเด็กและเยาวชนเองมีความกล้าแสดงออก มีการกล้าคิด กล้าทำ มีความภาคภูมิใจในตนเองในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ สภาพแวดล้อมมีความเป็นอยู่ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ขณะที่การดำเนินโครงการที่ผ่านมาได้พบปัญหาและอุปสรรค/ข้อสังเกต ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

1) ภาระงานของเจ้าหน้าที่มีอยู่จำนวนมากและไม่ได้มีการหมุนเวียนการทำงาน ตลอดจนข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาจึงต้องเร่งและปรับการจัดกิจกรรมให้รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเปลี่ยนแปลงเข้าใจถึงข้อจำกัดและสามารถพูดคุยทำความเข้าใจให้ดำเนินการกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนขึ้นได้

2) คู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนและแบบประเมินที่ส่งมามีความล่าช้า ทำให้การดำเนินงานเกิดความขัดข้อง ไม่ต่อเนื่อง

3) ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากมีกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อนออกไป ขณะที่แกนนำต้องการให้มีการกิจกรรมเพิ่มเติมในแต่ละสัปดาห์ เนื่องจากแต่ละกิจกรรมทำให้ทุกคนได้ร่วมมือกัน ลดความเครียด โดยได้รับความแนะนำของคุณครูที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม

4) ศูนย์ฝึกฯ มีการปรับกิจกรรมแบบ New Normal โดยมีการฉีดวัคซีนและการสวมตรวจโควิดแบบ SWOP

5) ทุก ๆ สัปดาห์ มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อลดการแพร่ระบาด ขณะที่แกนนำต้องการให้มีการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดภายใต้ New Normal และอยากให้มีการพัฒนากิจกรรมดังกล่าวในทุก ๆ รุ่น

4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ในภาพรวมมีการดำเนินการดังนี้

1) ปัจจุบันนักสังคมสงเคราะห์ได้รับการเพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทุกแห่งทั่วประเทศ โดยได้รับการพัฒนาทักษะการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนและครอบครัว ตลอดจนทักษะการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน ครอบครัว และชุมชนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะรายที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน/การทำงาน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการคบเพื่อน ด้านครอบครัว/ชุมชน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2) การดำเนินงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานในปัจจุบัน มีความครอบคลุมในการบำบัด แก่ไขพื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ซึ่งเป็นกระบวนการตั้งแต่การจัดทำแผนการ บำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนและทำได้จริง โดยเริ่ม ดำเนินการตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ ชุมชน และการติดตามดูแลการใช้ชีวิตในชุมชนของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถ กลับไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและลดการกระทำผิดซ้ำ

3) การนำผลการดำเนินโครงการมาพัฒนารูปแบบและวิธีการบำบัดแก่ไขพื้นฟูเด็กและ เยาวชนกับครูที่ปรึกษา รวมถึงเด็กและเยาวชนในกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ มาปรับใช้ให้มีความ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ ครอบครัว ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก่ไขพื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความ พร้อมในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนดูแลช่วยเหลือเยาวชนภายหลังปล่อย ประคับประคองเด็กและเยาวชนให้สามารถดำเนินชีวิต ในสังคมได้อย่างปกติ

4) การบำบัดแก่ไขพื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ทำให้เด็กและเยาวชน เยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดพื้นฟูที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและ เยาวชนแต่ละราย อีกทั้งครอบครัว ชุมชน เครือข่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเยาวชน รวมทั้ง ได้นำทรัพยากรทั้งภายในของเยาวชนเองและทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาแก้ไข บำบัด พื้นฟู ส่งผล ให้เยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่พัฒนา ช่วยเหลือตนเองได้ ปัญหาสามารถแก้ไข ได้ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น

5) การบำบัดแก่ไขพื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อในปัจจุบันส่งผลให้ เด็กและเยาวชนเป็นเด็กที่ดี มีชีวิตปกติ ลดการกระทำผิดซ้ำ โดยดูแลเด็กตั้งแต่แรกเข้า ดูแลจิตใจ อารมณ์ เป็นพี่เลี้ยงจนกระทั่งปล่อยออกจากศูนย์ฝึกฯได้

จากการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก่ไขพื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะ รายแบบไร้รอยต่อ ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนิน โครงการ มีดังต่อไปนี้

1) ทำให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดีในการที่สามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มื การกระทำความผิดซ้ำอีก และหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย

2) การดูแลเด็กและเยาวชนภายหลังคำพิพากษาของศาล โดยใช้กระบวนการบำบัด แก่ไข พื้นฟู และสงเคราะห์ช่วยเหลือตามสภาพปัญหาของเยาวชนในแต่ละราย ภายใต้ความร่วมมือ ของทุกภาคส่วน ทั้งครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่าย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน ทำให้เยาวชนสามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ

3) เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัด แก่ไข พื้นฟู เหมาะสมตรงตามกับสภาพปัญหา ความเป็นจริง และได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ 2. ด้านที่อยู่อาศัย 3. สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวชุมชน 4. การคบเพื่อนที่ดี 5. การใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ซึ่งกระบวนการเกิดขึ้นตั้งแต่ระยะแรกจับตัวจนกระทั่งระยะเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนออกไปใช้ชีวิตภายนอกได้อย่างปกติสุข อีกทั้งยังมีการติดตามภายหลังปล่อย เพื่อให้เยาวชนใช้ชีวิตอย่างปกติสุขและไม่กระทำผิดซ้ำ

ขณะที่การดำเนินโครงการที่ผ่านมาได้พบปัญหาและอุปสรรค/ข้อสังเกต ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

1) ภาระงานของผู้ปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์หรือ ครู IRC มีจำนวนมาก เนื่องจากต้องรับผิดชอบภาระงานด้านอื่นในศูนย์ฝึกด้วย จึงอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจหลักของ IRC ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องบริหารจัดการ ในเรื่องการประสานงานร่วมกับส่วนงานอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึก การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายใน และภายนอก ปัญหาการอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ รวมถึงความเข้าใจของผู้บริหารในการมอบหมายงานอื่นๆนอกเหนือจากงานหลัก

2) การลงพื้นที่ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กอาจทำได้ไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากครู IRC 1 คน ต้องดูแลเด็กและเยาวชน จำนวน 16 คน และต้องปฏิบัติภาระงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายด้วย

3) การลงพื้นที่ในบางหน่วยงานเพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือตามกระบวนการ IRC หากเป็นพื้นที่เสี่ยงอาจจะทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคและไม่สามารถทำได้เท่าที่ควร

4) ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ไม่สามารถดำเนินการลงพื้นที่ออกเยี่ยมเด็กได้อย่างเต็มที่ ต่างจากช่วงปกติที่สามารถเยี่ยมเด็กได้ตามที่วัตถุประสงค์ แต่ได้มีการแก้ปัญหาโดยใช้สื่อ Social เข้ามาเกี่ยวข้อง รวมถึงมีการขยายการสอบถามไปยังเพื่อนสนิท แฟนญาติ คนใกล้ชิด เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดของเด็ก เพื่อสร้างความสนิทสนมให้ได้ข้อมูลของเด็กที่แท้จริง

5) การทำกิจกรรมครอบครัวไม่สามารถจัดขึ้นได้ เนื่องจากในช่วงนี้ก็คือสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถใกล้ชิดกับครอบครัวเด็ก การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในการประสานงานต่าง ๆ ทำได้ลำบากมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน

1. ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานเพื่อเป็นการถ่ายทอดแนวทางหรือกรณีศึกษาต่างๆ ให้กับผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานอย่างทั่วถึง

2. ควรให้ความสำคัญกับระบบการจัดการความรู้ในแต่ละโครงการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินการในแต่ละโครงการ

3. ควรยกระดับเป้าหมายหรือผลลัพธ์ของโครงการในส่วนของปัจจัยแวดล้อมโดยเฉพาะผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน ในกรณีเมื่อเด็กและเยาวชนกลับเข้าสู่สังคมแล้ว ปัจจัยแวดล้อมดังกล่าวจะมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนให้กับเด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดซ้ำได้อย่างไร

4. ควรมุ่งเน้นสร้างระบบการสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน และภาคสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนดูแลช่วยเหลือเยาวชนภายหลังปล่อย

5. ควรมีการสร้างระบบที่สามารถรองรับการดำเนินโครงการภายหลังยุคการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

6. การให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อการจัดกิจกรรมให้ตรงกับสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินกิจกรรม

7. การให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ รวมถึงการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการสร้างทักษะทางความคิด การอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนการเห็นคุณค่าในตัวเอง ดังนั้นจึงควรยกระดับการดำเนินโครงการเพื่อสร้างเสริมทักษะดังกล่าวให้กับเด็กและเยาวชน

แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน ในการดำเนินการต่อไป

1. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

1) ควรขยายกลุ่มเป้าหมายโดยการเพิ่มจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการและควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเพิ่มการจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อลดโอกาสในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

2) ควรทบทวนช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามปีงบประมาณให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษา ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมตามโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) กรมพินิจฯ ควรสนับสนุนการทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ สื่อ Info Graphic ที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด- 19 รวมถึงการจัดช่องทางสื่อสารที่สามารถติดต่อกับเด็กและเยาวชน เช่น application ให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดได้

4) ควรมีการสื่อสารระหว่างองค์กรเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อลดจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เช่น กระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการร่วมกัน โดยมีการจัดทำ MOU ระหว่างองค์กร เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

5) กรมพินิจฯ ควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรมคุณครูในสถานศึกษาเพื่อจะได้สามารถดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาต่อไปได้

6) กรมพินิจฯ ควรจัดทำคู่มือการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำงานต่อสามารถดำเนินการต่อไปได้

2. โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

1) ควรพิจารณาปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่มีการประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉิน จะมีคดีมาตรา 86 มากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้ประสานต้องรีบออกรายงานให้ทันภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่เด็กและเยาวชนสำนึกผิด

2) ควรมีการพัฒนาศักยภาพพนักงานคุมประพฤติ เนื่องจากทักษะการไกล่เกลี่ย และเทคนิคในการสื่อสารมีความสำคัญต่อการเจรจาในการให้ผู้เสียหายให้ความยินยอมต่อการให้เด็กและเยาวชนใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

3) ควรมีการจัดทำสื่อที่เข้าถึงง่าย เช่น การ์ตูนที่เข้าถึงเด็กและเยาวชนและโรงเรียนได้ง่าย ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับข้อมูลที่เข้าใจง่าย หรือเป็นการประชาสัมพันธ์สั้น ๆ ที่เข้าใจง่าย

4) ควรมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

5) ควรมีกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในกรณีมีค่าเสียหาย เช่น กรณีที่เด็กขับรถชนและมีค่าเสียหายจะต้องมีตัวแทนจากกองทุนฯ ที่จ่ายค่าเสียหายมาร่วมเจรจา

6) ควรมีกิจกรรมพบปะพูดคุยกับเด็กและเยาวชนรวมถึงผู้ปกครอง เพื่อติดตามสังเกตพฤติกรรมสัปดาห์ละครั้ง จะทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกมีความตั้งใจมากขึ้น

7) ในกรณีที่ผู้เสียหายยินยอมแต่ผู้เสียหายไม่มาเข้าร่วมประชุมที่สถานพินิจฯ เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 จึงเป็นเรื่องที่สถานพินิจฯ ควรทำหน้าที่ในการพูดคุยกับผู้เสียหายเพื่อให้มีหลักฐานในการยินยอมของผู้เสียหาย โดยการสำรวจเชิงรุกนั้นอาจทำให้เกิดมาตรการพิเศษได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

8) ควรมีการอบรมเครือข่ายภายในท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างลักษณะของชุมชน เช่น อบต. อบจ.

9) สถานพินิจฯ ควรให้ความเท่าเทียมแก่เด็กและเยาวชนทุกคนในการเข้าหลักเกณฑ์เดียวกันตามมาตรา 86 หรือรูปแบบการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด การทำงานที่มีประสิทธิภาพก็มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นได้

10) การคัดเลือกเด็กและเยาวชนที่มีเกณฑ์ตามมาตรา 86 ควรคำนึงถึงมาตรฐานในการดูแลและจัดการเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีเด็กและเยาวชนที่ได้รับการดูแลตามวัตถุประสงค์ แต่ก็อาจมีปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความสำนึกหรือความเกรงกลัวจนกระทำความผิดซ้ำอีก

11) ควรมีการบริการสังคมในสิ่งที่เด็กและเยาวชนชื่นชอบหรือถนัด ซึ่งจะช่วยให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้สิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นการดึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนและได้เห็นคุณค่าของตนเองจนสามารถพัฒนาในอนาคตได้

12) รูปแบบของการติดตามตรวจสอบเชิงคุณภาพในการติดตามเด็กและเยาวชน ยังไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ควรให้นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาร่วมมือกันในการกำกับติดตาม

3. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน
ควบคุม

1) ควรมีการประกาศแนวทางการดำเนินการเป็นประจำทุกปี และติดตามให้หน่วยงาน
ส่งผลการดำเนินงานให้กรมพินิจฯ อย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากกรมพินิจฯ มีมาตรฐาน แนวทาง
ตลอดจนคู่มือในการปฏิบัติงานอยู่แล้ว

2) ควรมีการสนับสนุนให้หน่วยงานมีโอกาสสร้างงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการ
กำหนดโครงการที่สามารถตอบสนองสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานเอง เนื่องจากในแต่ละพื้นที่มี
ความจำเป็น บริบทที่แตกต่างกัน หากส่วนกลางกำหนดมาให้อาจไม่ตอบสนองความต้องการของ
หน่วยงาน

3) ควรมีแผนรองรับเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยเฉพาะการประสานงานกับหน่วยงาน
ภายนอก เช่น ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินที่ต้องนำส่งผู้ป่วย แต่ไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไว้ ก็จะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ควรมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จะช่วยให้กิจกรรม
มีความต่อเนื่อง และทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับงานต่อมีความรู้ความเข้าใจต่อโครงการ

5) โครงการดังกล่าวเป็นการพัฒนาระบบของศูนย์ฝึกฯ ให้ดีขึ้น เจ้าหน้าที่ทำงานด้วย
ความเต็มใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กและเยาวชน และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและเยาวชน
อย่างรักใคร่ตาม ควรมีการดูแลสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ เนื่องจากมีภาระงานในการดูแลเด็ก
และเยาวชน เป็นผู้คุมหอ บางครั้งไม่มีการเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ อาจจะทำให้เกิดความเครียดได้

6) ในส่วนของโครงการ ควรหาภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันมากกว่านี้
ไม่เฉพาะกระทรวงสาธารณสุข อาจมีความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงแรงงาน
เพื่อให้ความรู้ด้านอื่นๆ เพิ่มเติมมากขึ้น

7) ควรมีการสรุปการดำเนินงานในแต่ละปีและนำมาแลกเปลี่ยนกันในแต่ละศูนย์ฝึกฯ
เนื่องจากแต่ละศูนย์ฝึกฯ มีความต้องการและประเด็นปัญหาที่ไม่เหมือนกัน เพื่อพูดคุยและกำหนด
กิจกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชน

4. โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

1) ควรมีการพัฒนาการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของนักสังคมสงเคราะห์ IRC
เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ หน้าที่ในการปฏิบัติงานของ IRC รวมถึงความ
เข้าใจเกี่ยวกับภาระงานของผู้ปฏิบัติงานด้าน IRC เอง ทั้งในด้านของภาระงานในการปฏิบัติงานเพื่อ
พัฒนาการทำงานของศูนย์ฝึกฯ

2) การพัฒนาให้นักสังคมสงเคราะห์ในทุกศูนย์ฝึกฯ ทั้งในกลุ่มการบำบัด รวมถึงการป้องกัน
ได้เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ IRC ทั้งหมด และควรได้รับการอบรมความรู้ต่าง ๆ ใน
การปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถดำเนินการในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มจำนวนของ
นักสังคมสงเคราะห์ IRC ให้เพิ่มมากขึ้น

3) ในการดำเนินงานของทางศูนย์ฝึกฯ มีข้อเสนอในประเด็นการไม่รับเด็กและเยาวชนที่ย้ายมาภูมิลำเนาอื่น เช่น กรณีติดตามบิดามารดาทำงานในพื้นที่ เนื่องจากอาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับการติดตามเด็กเมื่อเด็กได้รับการปล่อยตัวและเดินทางกลับภูมิลำเนา แม้จะมีการประสานศูนย์ต้นทาง แต่ก็อาจไม่สามารถติดตามกำกับได้

4) ควรมีการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างดี มีความปลอดภัย รวมถึงมีกระบวนการช่วยเหลือในการสนับสนุนการทำงาน

5) ควรมีการจัดสรรเกณฑ์ในการคัดเลือกเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมโครงการ IRC ตามสภาพปัญหา โดยอาจเพิ่มเติมการพิจารณาถึงความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนเพิ่มเติมจากการพิจารณาในเกณฑ์ที่มีอยู่เดิม เนื่องจากเด็กมีความซับซ้อนของปัญหาที่ไม่เท่ากัน

6) ในบางพื้นที่ของศูนย์ฝึกฯ เช่นในพื้นที่อีสาน การสนับสนุนให้เด็กสามารถได้ทำงานการได้โอกาสจากสถานประกอบการ ร้านค้า หรือภาคส่วนต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอ จึงควรจะมีการพัฒนาความร่วมมือในระดับของกรม ในการขยายเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือในกระบวนการยุติธรรม การคุมประพฤติ ในด้านการพัฒนาโอกาสทางอาชีพสำหรับเด็กและเยาวชน ให้มีโอกาสด้านการศึกษา การมีงานทำ โดยอาจมีศูนย์ข้อมูลเครือข่ายในการให้ความช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนหลังปล่อย หรือศึกษาต่อ รวมถึงการสร้างความเข้าใจในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนทั้งจากชุมชน สถานประกอบการในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางอาชีพเพิ่มมากขึ้น

7) ในด้านเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาปฏิบัติงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ IRC ควรมีการกำหนดคุณสมบัติในการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วระยะหนึ่ง อีกทั้งควรผ่านการฝึกอบรมความรู้เฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ IRC เพื่อให้ทราบแนวทางในการทำงาน IRC และนำทักษะต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในโครงการได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่ระยะฝึกอบรมจนกระทั่งติดตามภายหลังปล่อย และเพื่อให้เด็กมีเป้าหมายในการกลับคืนสู่สังคมและไม่กระทำความผิดซ้ำได้ในอนาคต

8) ควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการ IRC กับนักวิชาชีพอื่น นอกเหนือจากนักสังคมสงเคราะห์ IRC เช่น การให้ข้อมูลด้านการดูแลเด็ก รายบุคคล ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม รวมถึงขั้นตอน วิธีการ ควรถ่ายทอดมาใช้ในการอื่น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ

9) ในระหว่างการทำงานหรือนักสังคมสงเคราะห์จะไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ที่มาติดต่อรวมถึงผู้ปกครอง เนื่องจากในการทำงานในเขตควบคุมจะมีข้อจำกัดในการทำงานที่ไม่สามารถนำเครื่องมือสื่อสารไปในพื้นที่ได้ ทำให้อาจเกิดความล่าช้าในการสื่อสาร จึงควรมีการสร้างช่องทางในการสื่อสารเพิ่มเติมเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสื่อสารเพิ่มขึ้น อาทิ ช่องทางออนไลน์เพิ่มเติมหรือสายด่วนในการรับเรื่องราว หรืออาจทำในรูปแบบของโครงการ d hub ที่เป็นช่องทางในการรับเรื่องของของกรมพินิจฯ เป็นต้น

10) ควรมีการเพิ่มเติมเรื่องของโปรแกรมเฉพาะด้านสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วม IRC เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้น

11) ควรมีการเพิ่มเติมการจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก ที่นักสังคมสงเคราะห์สามารถที่จะนำแนวทางการจัดกิจกรรมไปใช้ในการปฏิบัติในการดูแลเด็กและเยาวชนได้ทันที เพื่อเป็นการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

12) ควรมีการเพิ่มเติมคู่มือเกี่ยวกับแนวทาง ความรู้ในการดูแลเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในประเด็นที่สำคัญกับช่วงวัยรุ่นในประเด็นเรื่องการคบเพื่อน การพัฒนาด้านอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรม ตลอดจนแนวทางในการให้ความช่วยเหลือเด็กในกรณีต่าง ๆ

13) ควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กและครอบครัวได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจในครอบครัวและให้ผู้ปกครองกับเด็กได้มีโอกาสในการเรียนรู้แนวทางในการสื่อสารระหว่างกัน การพัฒนาความสัมพันธ์ และแนวทางในการดูแลสนับสนุนเด็กและเยาวชนภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัว

14) นอกเหนือจากการพัฒนานักสังคมสงเคราะห์ภายในศูนย์ฝึกเป็นนักสังคมสงเคราะห์ IRC เพิ่มเติมแล้ว อาจมีการขยายผลให้วิชาชีพอื่น ๆ เช่น นักวิชาการ นักจิตวิทยา ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ได้มีโอกาสได้เข้ามาเรียนรู้การทำงานในบทบาทของ IRC เพิ่มเติมมากขึ้นเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึก

15) ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนภายนอกศูนย์อาจทำได้ยาก จึงอาจมีกิจกรรมทดแทนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัว อาจทดแทนได้ด้วยการเปิดโอกาสเพิ่มช่วงเวลาในการติดต่อสื่อสาร การพูดคุยผ่านทางโทรศัพท์ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ฝึกฯ กำหนด

16) ควรมีเครื่องมือที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายกับครอบครัว โดยอาจมีการสร้าง Application ในการให้ความรู้กับผู้ปกครองและครอบครัวในประเด็นด้านการดูแลลูกในช่วงวัยรุ่น การสนับสนุนด้านการเรียน และเรื่องอื่น ๆ ที่มีประโยชน์สำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อที่จะได้มีสื่อที่ดีในการช่วยเหลือในการดูแลเด็กและเยาวชนต่อไป

2. การอภิปรายผลการวิจัย

ในการดำเนินโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในครั้งนี้เป็น การดำเนินการศึกษาเพื่อติดตามการประเมินผลการนำผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน และประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนผลกระทบต่าง ๆ รวมทั้งอุปสรรคของการนำแนวทางที่ได้จากโครงการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในการอภิปรายผลการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลโดยมีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานของการวิจัยทั้ง 4 โครงการได้แก่ 1) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน 2) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม 3) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม และ 4) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ในส่วนของผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการนั้น พบว่า ทั้ง 4 โครงการสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างครบถ้วน รวมถึงมีผลผลิตและผลลัพธ์ที่มีความสำคัญ โดยเมื่อจำแนกผลการดำเนินโครงการวิจัยแต่ละโครงการประกอบด้วยโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ผลผลิตและผลลัพธ์ ได้แก่ คู่มือ/สื่อในการดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา การมีองค์กรเครือข่ายชุมชนในการร่วมดำเนินงานเชิงป้องกันปัญหา การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เป็นต้น ส่วนในการดำเนินงานโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ผลลัพธ์สำคัญของการดำเนินโครงการคือ จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาเพิ่มมากขึ้น และเด็กและเยาวชนไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ส่วนในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ผลลัพธ์ของโครงการ คือ หน่วยงานนำร่องทั้ง 4 แห่ง ได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร และมีหน่วยงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนผ่านเกณฑ์จำนวน 13 แห่ง รวมถึงมีเครือข่ายที่ให้บริการด้านสุขภาพแก่เด็กและเยาวชนในหน่วยงานเพิ่มขึ้นจำนวน 124 แห่ง และโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC มีผลลัพธ์ คือ กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จและสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นอย่างดี

จากผลการดำเนินการจากโครงการวิจัยทั้ง 4 โครงการดังกล่าว เมื่อนำมาพิจารณาถึง การนำผลของติดตามการนำการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพในทางปฏิบัติงานในครั้งนี้ พบว่าผลการดำเนินการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์ ของการวิจัยทั้ง 4 โครงการ โดยพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งในส่วนของผู้บริหาร ผู้อำนวยการ ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงเด็กและเยาวชน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างก็ให้ข้อเสนอที่สอดคล้องกันในประเด็นของ การนำผลของวิจัยในแต่ละโครงการที่ได้มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานของหน่วยงานใน ปัจจุบัน โดยผลจากการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติของโครงการดังกล่าวทั้ง 4 โครงการ ส่งผลให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มีผลผลิตและผลลัพธ์ในการดำเนินการที่ดี ขึ้น ทั้งในด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ตลอดจนผลลัพธ์ที่เกิดกับ เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สถานพินิจและ คู้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานอัยการจังหวัดศาลเยาวชนและครอบครัว เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับชนิดา มิตรานันท์ (2560) ที่ได้เสนอว่าการประเมินด้วยการติดตามผล ส่วนใหญ่ จะเป็นโครงการให้ความรู้ที่ใช้เวลาในการดำเนินโครงการนาน หรือ เป็นโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วดำเนินการติดตามว่ามีการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปใช้หรือมีผลลัพธ์เกิดขึ้น อย่างไร รวมถึงการนำไปใช้แล้วเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน องค์การ ชุมชน สังคม และมีผลกระทบอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการศึกษาวิจัยและการนำ ผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการมีความสอดคล้องกันและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมี ประสิทธิภาพ เนื่องมาจากการดำเนินโครงการได้มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในการนำผลการปฏิบัติไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนเป็นการพัฒนาการดำเนินงานของ หน่วยงานต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกรมพินิจและ คู้มครองเด็กและเยาวชน ดังนั้นผลการดำเนินโครงการวิจัยจึงสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงาน และสามารถส่งผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2537 : 6) ที่ได้เสนอว่าการวิจัยนั้นเป็นประโยชน์ โดยตรงต่อทั้งนักวิชาการและนักบริหารโดยการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุง ทั้งใน ด้านนโยบายและในด้านการบริหาร รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการทำงานร่วมกัน ผลการวิจัยก็จะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและ การบริหาร เพราะจะเป็นการเกิดความคิด ความเข้าใจใหม่ที่สามารถนำไปเป็นหลักในการตัดสินใจ รวมถึงช่วยให้การปฏิบัติงานได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การติดตามประเมินผลงานวิจัยที่ นำไปใช้ประโยชน์ สิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก ดังที่ภาคภูมิ ทิพคุณ (2562) ได้มีข้อเสนอ 2 ประการ ประการแรกคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาคมวิจัย และความพยายามใน การผลักดันและเผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เป็นสองปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ ระดับการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ โดยเสนอว่า หากต้องการให้งานวิจัยถูก นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายมากขึ้น จะต้องสร้างกลไกเชื่อมต่อระหว่างภาครัฐและภาควิจัย และเป็นกลไกที่ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในเชิงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้ ประการที่สอง คือ การสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย ผลักดันผลงานไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย และประการที่สาม คือความจำเป็นของหน่วยงานที่จะต้องใช้งานวิจัยเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อระดับ

การใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการนำผลของการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในส่วนของผลการวิจัยจากการติดตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้มีการนำเสนอถึงข้อมูลในการดำเนินงานและผลการดำเนินการของแต่ละโครงการ ซึ่งแสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามผลจากโครงการวิจัยในการนำไปสู่การปฏิบัติจริงในหน่วยงาน โดยในด้านกระบวนการในการดำเนินงานของทุกโครงการจากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอว่า กระบวนการในการดำเนินโครงการจากการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้นมีความเหมาะสม รวมทั้งมีการร่วมมือจากหน่วยงานและการสนับสนุนของผู้บริหาร มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดพื้นที่ในการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้เป็นอย่างดี โดยมีข้อเสนอแนะในประเด็นการปรับปรุงขั้นตอนในการดำเนินงานให้มีความกระชับเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติ หรือปรับปรุงกระบวนการให้สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับภาคภูมิ ทิพคุณ (2562) ที่เสนอว่าการใช้ประโยชน์ถูกมองว่าเป็นกระบวนการที่เป็นขั้นเป็นตอน นับตั้งแต่ขั้นของการรับส่งงานวิจัย (Transmission) จากผู้ผลิตไปสู่ผู้ใช้ การทำความเข้าใจงานวิจัย (Cognition) ไปจนถึงการประยุกต์ใช้ (Application) โดยผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการนำกระบวนการจากการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติเปรียบเสมือนต้นแบบที่สามารถพัฒนาสู่การดำเนินงานในภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อย่างมาก

ในด้านผลผลิตและผลลัพธ์ในการดำเนินงานของทุกโครงการในภาพรวม จากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอว่า ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการส่งผลให้หน่วยงานได้มีการพัฒนารูปแบบการทำงาน สิ่งสนับสนุน รวมถึงการมีเครือข่ายร่วมกับภาคส่วนชุมชน ภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือในการดูแล ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้มีการพัฒนา และผลลัพธ์ที่มีความสำคัญคือการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน รวมถึงสามารถลดการกระทำผิดซ้ำ สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินของหน่วยงาน และเป็นเป้าหมายที่สำคัญของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมในการดำเนินงานของหน่วยงานในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมถึงการที่หน่วยงานยังได้นำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นข้อมูลเชิงปฏิบัติการและปรับเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากขึ้น ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานเองก็มีส่วนที่เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการได้พัฒนาเด็กและเยาวชนในการกำกับดูแลให้มีเด็กและเยาวชนดังกล่าวมีอนาคตและสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2546 อ้างถึงใน จำเริญร ชุณหโสภาค, 2559) ที่ได้เสนอว่าวิธีการที่ดีที่สุดในการใช้ประโยชน์จากการวิจัยคือ การให้บุคลากรที่มีส่วนใช้งานจริงจากการวิจัยร่วมอยู่ในคณะทำงานตั้งแต่การเริ่มต้นจนกระทั่งการติดตามประเมินผล โดยจะทำให้งานวิจัยเกิดการใช้ประโยชน์หรืออาจถูกใช้งานจริงได้ ตั้งแต่องานวิจัยยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะสามารถส่งผลให้เกิดการตระหนักและเห็นคุณค่าในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามที่เป้าหมายของหน่วยงานได้กำหนด

ส่วนข้อเสนอเกี่ยวกับอุปสรรคจากการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติจริง จากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid -19 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน การลงพื้นที่ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไขของการควบคุมการแพร่ระบาดที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน (พุทธศักราช 2564) ส่งผลให้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องมีการปรับปรุงรูปแบบวิธีการดำเนินงานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการใช้ระบบการสื่อสารทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งในบางกรณีก็มีอุปสรรคเกิดขึ้นจากการที่ระบบการสื่อสารต่าง ๆ เกิดความขัดข้อง ส่งผลให้การติดต่อสื่อสาร การประชุมอาจทำได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับภาระงานของบุคลากรในการดำเนินงานที่ต้องมีการรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการขาดบุคลากรรวมถึงงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน และการประสานงานกับทั้งส่วนงานภายในและภายนอกซึ่งอาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้ ซึ่งจากข้อมูลการติดตามการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในการดำเนินงานต่าง ๆ นั้นย่อมมีผลสะท้อนต่อการเกิดปัญหาและอุปสรรค โดยอุปสรรคจะสามารถเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งจากผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแสดงถึงสิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือจะต้องมีรูปแบบในการบริหารจัดการโครงการที่ดี โดยพิชิตฤทธิ์จรูญ (2555) เสนอว่าการบริหารโครงการสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ 3 ประการ ได้แก่ ประโยชน์ต่อองค์การ ในการทำให้โครงการต่าง ๆ ขององค์การดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามที่กำหนด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ประโยชน์ต่อบุคคล โดยเป็นการช่วยเพิ่มทักษะด้านการบริหารให้กับผู้บริหารองค์การ ผู้บริหารโครงการ รวมถึงคณะทำงานและทีมงาน และประโยชน์ต่อผู้รับบริการการบริหารโครงการช่วยให้เกิดการติดต่อประสานงานระหว่างผู้บริหารโครงการกับผู้รับบริการ ทำให้ผลลัพธ์ของโครงการต่าง ๆ มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีคุณภาพเช่นกัน นอกจากนี้อีกประเด็นหนึ่งที่สามารถส่งผลต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม คือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมมือผลักดันให้งานสามารถสำเร็จลุล่วงตามจุดมุ่งหมาย โดยสอดคล้องกับข้อเสนอในการศึกษาของ Sawangjit & Suwathanpornkul (2013 อ้างถึงใน ชนิดา มิตรานันท์, 2560) ที่เสนอว่า ภาควิชาหรือหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ภาควิชาหรือหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในสถานศึกษา ภาควิชาหรือหน่วยงานที่มีส่วนร่วมภายนอก และภาควิชาหรือหน่วยงานสนับสนุน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาควิชาหรือหน่วยงานในการดำเนินการจัดการศึกษา ในชุมชน จะเห็นได้ว่าในการดำเนินงาน ทั้งในด้านรูปแบบการบริหารจัดการตลอดจนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและสามารถบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็น ความรู้ใหม่ที่สามารถไปใช้อ้างอิง เป็นแนวทาง หรือคิดค้นพัฒนางานใหม่ได้ โดยที่หน่วยงานสามารถ นำผลการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนางานได้ และมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของแต่ละโครงการ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) โครงการทั้ง 4 โครงการเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก สามารถช่วยเด็กและเยาวชนของประเทศไทยให้มีโอกาสที่ดีต่อไปได้ จึงควรมีการสนับสนุนในการ ดำเนินการโครงการดังกล่าวต่อไป

2) การดำเนินการโครงการทั้ง 4 โครงการดังกล่าว สามารถดำเนินงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ได้ จึงควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความชำนาญเพื่อนำไปใช้ งานต่อไปให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

3) โครงการทั้ง 4 โครงการเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเด็กและเยาวชนให้มีชีวิต ที่ดี สามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข จึงควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในด้าน ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองกับการทำงานในยุคโควิด 19 นี้

4) โครงการทั้ง 4 โครงการเป็นโครงการที่ต้องมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง จึงควรทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และร่วมมือกับเครือข่ายที่หลากหลาย เพื่อให้ โครงการดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรต่อยอดการศึกษาติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ ประโยชน์ ไปยังโครงการอื่นของกรมพินิจฯ

2) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้นและสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างได้

3) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถาม เฉพาะกลุ่ม โดยแยกชุดคำถามสำหรับเจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชน และผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มี ความชัดเจน และมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

4) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการเก็บข้อมูลจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน คุณครู เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มี คุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ประสบความสำเร็จต่อไป

5) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละ โครงการ แยกรายโครงการ เพื่อให้ทราบข้อพิจารณาต่าง ๆ ของแต่ละโครงการอย่างลึกซึ้ง ชัดเจน มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ. (2561). การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนา เครือข่ายเชิงพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในเขตภาคใต้. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* : ปีที่ 13 (1) เดือน มกราคม – มิถุนายน 2561: 15-32.
- จักรพันธ์ กิตตินรรัตน์, ประภาภรณ์ แสนภักดี, จุฑาทิพย์ พหลภาคย์ และ ฉัตรฉวี คงดี. (2560). การติดตามประเมินผลและการผลักดันการใช้ประโยชน์โครงการวิจัยอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ ปี 2557. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*. ปีที่ 4 (1) มกราคม – มิถุนายน 2560 : 15-31.
- จำเนียร ชุนทโสภาค. (2559). กลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ (ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. ปีที่ 6 (1) มกราคม - เมษายน 2559 : 20-30.
- ชนิดา มิตรานันท์. (2560). การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายเชิงพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในเขตภาคเหนือ. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. ปีที่ 13 (1) มกราคม – เมษายน 2560 : 171-196.
- ชุดิมา สัจจามันท์ และ บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2553). รายงานการวิจัยติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ซัชชญา ศรีอรุณสว่าง, ชลวิทย์ เชื้อหอม. (2558). หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและตัวชี้วัด (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://203.155.220.230/info/Plan/planUp/p_9.pdf . 1 กรกฎาคม 2558.
- ซัชชพล ทรงสุนทรวงศ์, อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์, หฤษฎี ภัทรดิลก และ ดลพร บุญพารอด. (2557). การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย : กรณีศึกษา. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. ปีที่ 27 (2) พฤษภาคม – สิงหาคม 2557 : 228-251.
- ดุชฎี โยเหลา และคณะ. (2551). การวิจัยประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีป ศิริรัศมี. (2545). การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- นฤมล เอกธรรมสุทธิ, สายฝน วิบุลรังสรรค์, และอรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2560). การพัฒนารูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการ ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. ปีที่ 19 (3) กรกฎาคม – กันยายน 2560 : 164-179.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2557). แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 112. เข้าถึงได้จาก http://edjournal.stou.ac.th/filejournal/5_1_544.pdf
- พิสนุ พองศรี. (2549). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เทียมฟ้า.

- ไพบูลย์ วิริยะวัฒน์, สถาพร ปกป้อง, ราเมศ จัยจุลเจิม, สุนันทา ศรีม่วง, สาวิตรี รุจอินพานิช, และ
รวงพร ประสิทธิ์กุล. (2554). การสังเคราะห์และติดตามการใช้ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี พ.ศ. 2548-2553. กรุงเทพฯ.
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภาคภูมิ ทิพคุณ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐของไทย.
วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 11 (21)
มกราคม – มิถุนายน 2562 : 102-122.
- มนตรี สังข์ทอง และคณะ. (2561). การประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วย
วิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน(ระยะที่ 3). กรุงเทพฯ : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์.
- รัตน์ บัสนันท์. (2548). ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. นครสวรรค์: โรงพิมพ์สวรรค์วิที การพิมพ์.
รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). การกำกับ ติดตามและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชน
ทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559 .
Veridian E-Journal, มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์และศิลปะ. ปีที่ 11 (1) เดือนมกราคม – เมษายน 2561 : 2099-2115.
- โรชนี อุปรา, เอกชัย กันธะวงศ์, ชลธิชา อมาตยคง, วรณภา กาวิละ และชลกนก ธนาภควัตกุล.
(2563). การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินผลกระทบต่อบรรยากาศที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง: การ
นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี้อุดรดิตถ*. ปีที่ 12 (1)
มกราคม - มิถุนายน 2563 : 1-10.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
----- (2541). การเปรียบเทียบมาตรฐานระหว่างแบบทดสอบ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ตำราและเอกสาร
ทางวิชาการ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
----- (2547). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
----- (30 กันยายน 2560). รากแก้วของการประเมิน. เข้าถึงได้จาก มหาวิทยาลัยทักษิณ:
<http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/chailikit3.pdf>
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
----- (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). บทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
----- (2540). การประเมินผลการปฏิบัติการวิจัย. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. 10(2) กรกฎาคม-
ธันวาคม 2540.

- (2542). การออกแบบการกำกับงาน และประเมินผลโครงการ. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. ปีที่ 12 (1) มกราคม - มิถุนายน 2542 : 49-62.
- (2549). การประเมินโครงการ ชุตรুবรวมบทความเล่มที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาครินทร์ จันทรมณี. (2562).การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรวัว อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์* มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ปีที่ 11 (3). กันยายน – ธันวาคม 2562 : 165-175.
- เสาวลักษณ์ แสงโรจน์ .(2558). การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา. (2559). คู่มือแนวทางติดตามประเมินผล. สำนักติดตามงบประมาณรัฐสภา.สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุวิมล ติรกันนท์. (2548). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่ปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bertrand. A, Beauvy-Sany. M, Cilimkovic. S, Conklin. S, Jahic. S. (2009). YOUTH AND WORKFORCE DEVELOPMENT PLP TECHNICAL NOTE. Washington,DC : The SEEP Network.
- Duerden, M.D and Witt, P.A (2010). Evaluating Youth Programs: An Overview of Practitioner Led Evaluations. *Journal of Youth Development*. Volume 5, Number 1, Spring 2010.
- Ebel, R.L. and Frisbie, D.A. 1986. Essentials of Educational Measurement. 4th ed. Englewood Cliffs ,New Jersey: Prentice-Hall.
- Halla, D.C.,& Ba Le, Q. (2015). Monitoring and Evaluation of One Health Projects; Lessons From Southeast Asia. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 186 (2015): 681 – 683.
- House, E.R. (1983). How we think about evaluation. In House, E. R., Philosophy of evaluation. San Francisco, Ca.: Jossey-Bass.
- Maslow, G. & Adams, C. & Willis, M. & Neukirch, J. & Herts, K. & Froehlich, W. & Calleson, D. & Rickerby, M. (2013). An Evaluation of a Positive Youth Development Program for Adolescents with Chronic Illness. *The Journal of adolescent health* : official publication of the Society for Adolescent Medicine. 52. 179-185. 10.1016/j.jadohealth.2012.06.020.
- Law, B.M, & Shek, D. (2012). Process Evaluation of a Positive Youth Development Program in Hong Kong Based on Different Cohorts. *The Scientific World Journal* 2012(2):736730. DOI: 10.1100/2012/736730

- Reeuwijk, M.V., Zorge, R.V. (2013). Explore Toolkit for involving young people as researchers in sexual and reproductive health programmes . Netherlands: Rutgers WPF .
- Rossi, P.H., Freeman,H.E. (1993). Evaluation: a systematic approach. 5th Ed. Newbury Park, Ca.
- Rossi, P.H., Lipsey, M.W., & Freeman, H.E. (2004). Evaluation: A systematic approach (7th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Scriven, M. (1967). The methodology of evaluation. In perspectives of curriculum evaluation, (pp.39-83). AERA Monograph 1. Chicago : Rand McNally and Company.
- Stufflebeam, D. L., et al. (1971). Education Evaluation and Decision-Making. Illinois: Peacock Publishing.
- Tyler, Ralph W., Gagne, Robert M. and Serivan, Micheal. (1967). Perspectives of Curriculum evaluation. Chicago: Rand McNally.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3				เดือนที่ 4				เดือนที่ 5				งวดที่
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	7 วัน																				1
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ทั้งไทยและต่างประเทศ		15 วัน																			
3. จัดทำแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนและวิธีการศึกษา รวมถึงกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน			7 วัน																		
4. ดำเนินการออกแบบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม				7 วัน																	
5. การหาคุณภาพของเครื่องมือ และผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์					20 วัน																
6. จัดประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ต่อผู้บริหาร และบุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้อง								7 วัน													
7. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ ทั้ง 4 โครงการวิจัย									20 วัน												2
8. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ในโครงการวิจัยที่ 3										20 วัน											
9. ตรวจสอบและบันทึกข้อมูลทั้งจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม											15 วัน										
10. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล												15 วัน									
11. การสนทนากลุ่มกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับโครงการจำนวน 5 ครั้ง													15 วัน								
12. วิเคราะห์และประมวลผลการนำงานวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ														15 วัน							
13. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษา																	15 วัน				3
14. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์																			20 วัน		

1. ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยการทบทวนเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย จำนวน 4 เรื่อง เดือน เมษายน
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ทั้งไทยและต่างประเทศ เดือน เมษายน
3. จัดทำแผนการดำเนินงาน ขั้นตอน และวิธีการศึกษา รวมถึงกรอบแนวคิด ในการดำเนินงาน ในโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ เดือน เมษายน
4. ดำเนินการออกแบบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม ต้นเดือน เมษายน
 โดยเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม จะต้องมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ และผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เดือน เมษายน
5. จัดประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ต่อผู้บริหาร และบุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้อง เดือน พฤษภาคม
6. ดำเนินการเก็บข้อมูล
 - การสัมภาษณ์เชิงลึก 71 คน เดือน มิถุนายน
 - เก็บแบบสอบถาม จำนวนอย่างน้อย 300 ชุด เดือน มิถุนายน
 - สนทนากลุ่ม 5 กลุ่ม เดือน มิถุนายน-กรกฎาคม
7. ดำเนินการวิเคราะห์ประเมินผลการนำงานวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ เดือน กรกฎาคม
8. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ เดือน สิงหาคม
9. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงาน และการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางสนับสนุนการดำเนินงาน เป็นรูปเล่ม จำนวน 30 เล่ม พร้อมบันทึก ไฟล์ข้อมูลลงในUSB Flash Drive จำนวน 6 ชุด เดือน กันยายน

ภาคผนวก ข
ใบรับรองจริยธรรมของข้อเสนอวิจัย

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๕๘/๒๕๖๔

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

(Project for Monitoring and Evaluating Research Results that are Used Department of Juvenile Observation and Projection Fiscal Year 2021)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: -

สถาบันที่สังกัด: ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยหลัก: รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์

เอกสารที่พิจารณาพบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

(พระสุรณเมธากรณ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

หมายเลขใบรับรอง: ว.๕๘/๒๕๖๔

วันที่ให้การรับรอง: ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

วันหมดอายุใบรับรอง: ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ที่ อว ๘๐๐๗/ว.๕๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เจริญพร รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ / นักวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย เพื่อทำการวิจัยในเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔” ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณาเครื่องมือการวิจัยของท่าน โดยให้มีการแก้ไขปรับปรุง/เพิ่มเติมเอกสาร ตามเอกสารแนบ

จึงเจริญพรมามาเพื่อแก้ไขและดำเนินการต่อไป.

ขอเจริญพร

(พระสุวรรณเมธารักษ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม
และคำถามในการสนทนากลุ่มในแต่ละโครงการ

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

1) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

- ☐ 1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ
- ☐ 2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ
- ☐ 3. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ หรือผู้แทน
- ☐ 4. กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่าย

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรม
และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาระบบการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและ เยาวชน ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนทั่วประเทศ,สถานศึกษานำร่องในสังกัด สพฐ) 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
3) พื้นที่/สถานที่ในการดำเนินการโครงการ 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร	
1) มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (คู่มือ สื่อ เครือข่าย เป็นต้น) ไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3. ท่านคิดว่าการดำเนินงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการดำเนินงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร	
1) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน อย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

5. การนำผลของการดำเนินโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชน ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนมาใช้ในการปฏิบัติงาน	
1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น อย่างไร 	ตัวอย่างการดำเนินการ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

[illegible]

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

2) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

- ☐ 1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ
- ☐ 2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ
- ☐ 3. กลุ่มพัฒนาระบบงานคดี

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ, ตัวแทนหน่วยงาน)	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมในระยะต่าง ๆ	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

3) พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร	
1) มีการนำผลผลิตที่เกิดขึ้นไป (คู่มือ สื่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ฯ เป็นต้น) ใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3. ท่านคิดว่าการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร

1) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม อย่างไร

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple horizontal rows, each consisting of three dashed lines. These lines are evenly spaced across the entire page, providing a guide for handwriting practice. The background is white, and there are no margins or additional markings present.

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple horizontal rows, each consisting of two parallel dashed lines. These rows are evenly spaced across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is white, and there are no margins or additional markings present.

2) ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

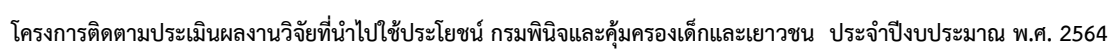
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

[illegible]

5. การนำผลของการดำเนินโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน	
1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น อย่างไร 	ตัวอย่างการดำเนินการ

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

3) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

- ☐ 1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ
- ☐ 2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- ☐ 3. กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการพินิจ
- ☐ 4. เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่าย ชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน) 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
3) พื้นที่/สถานที่ในการดำเนินการโครงการ 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร	
1) มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3. ท่านคิดว่าการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร

1) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ในอย่างไร

[illegible]

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

[illegible]

2) ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

This image shows a single page of white paper designed for handwriting practice. It features ten evenly spaced horizontal rows. Each row consists of two parallel dotted lines, creating a channel for letter height. The rows are distributed across the entire page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical lines or other markings present.

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน	
1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น อย่างไร 	ตัวอย่างการดำเนินการ

[illegible]

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

4) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

- ☐ 1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ
- ☐ 2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- ☐ 3. กลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564
โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเยาวชน, บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่) 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
3) พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร

1) มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3. ท่านคิดว่าการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร

1) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก๊สพิษฟุ้งกระจายและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC อย่างไร

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

[illegible]

2) ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

[illegible]

5. การนำผลของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบโรยต่อ IRC มาใช้ในการปฏิบัติงาน	
1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไร 	ตัวอย่างการดำเนินการ

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of numerous horizontal rows, each defined by two parallel dotted lines. The rows are evenly spaced and extend across the entire width of the page, providing a guide for letter height and placement. There is no text or other markings on the page.

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

1) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกัน
ปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

สำหรับ ☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน
☐ 2. ที่ปรึกษาภายนอก ☐ 3. ตัวแทนเครือข่าย

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

สำหรับ ☐ 1. เด็กและเยาวชน ☐ 2. ผู้ปกครอง

ชื่อ-สกุล.....
 อายุ.....ปี โรงเรียน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา
 ศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการทำความผิดของเด็กและเยาวชน
 ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) ผู้เข้าร่วมโครงการ 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่
ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร

1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

3. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่าย ชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร

1) ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

4. ท่านคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการดำเนินการ (สำหรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่กำลังจะเข้าร่วมกิจกรรม) ต่อไปหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

5. ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

[illegible]

[illegible]

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

2) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

- ☐ 1. เด็กและเยาวชน
- ☐ 2. ผู้ปกครอง

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์ สำหรับ ☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน ☐ 2. ที่ปรึกษาภายนอก ☐ 3. ตัวแทนเครือข่าย	
ชื่อ-สกุล.....	ตำแหน่ง.....
สำนัก/กอง.....	หน่วยงาน.....
วันที่เก็บข้อมูล.....	
ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์ สำหรับ ☐ 1. เด็กและเยาวชน ☐ 2. ผู้ปกครอง	
ชื่อ-สกุล.....	
อายุ.....ปี	โรงเรียน.....
วันที่เก็บข้อมูล.....	

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	
1) ผู้เข้าร่วมโครงการ	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมในระยะต่าง ๆ	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่
ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร

1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

3. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในโครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร	
1) ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร 	ตัวอย่าง (ถ้ามี)

4. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการดำเนินการ (สำหรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่กำลังจะเข้าร่วมกิจกรรม) ต่อไปหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

5. ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

[illegible]

[illegible]

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

3) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

- ☐ 1. ที่ปรึกษาภายนอก
- ☐ 2. ตัวแทนเครือข่าย

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

สำหรับ ☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน
☐ 2. ที่ปรึกษาภายนอก ☐ 3. ตัวแทนเครือข่าย

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 สำนัก/กอง.....หน่วยงาน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์

สำหรับ ☐ 1. เด็กและเยาวชน ☐ 2. ผู้ปกครอง

ชื่อ-สกุล.....
 อายุ.....ปี โรงเรียน.....
 วันที่เก็บข้อมูล.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

1) ผู้เข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่
ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร

1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

3. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร	
1) ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร 	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร 	ตัวอย่าง (ถ้ามี)

4. ท่านคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการดำเนินการ (สำหรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่กำลังจะเข้าร่วมกิจกรรม) ต่อไปหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

5. ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

[illegible]

[illegible]

ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....

4) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

- ☐ 1. เด็กและเยาวชน
- ☐ 2. ผู้ปกครอง

แบบสัมภาษณ์

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์ สำหรับ ☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน ☐ 2. ที่ปรึกษาภายนอก ☐ 3. ตัวแทนเครือข่าย	
ชื่อ-สกุล.....	ตำแหน่ง.....
สำนัก/กอง.....	หน่วยงาน.....
วันที่เก็บข้อมูล.....	
ข้อมูลของบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์ สำหรับ ☐ 1. เด็กและเยาวชน ☐ 2. ผู้ปกครอง	
ชื่อ-สกุล.....	
อายุ.....ปี	โรงเรียน.....
วันที่เก็บข้อมูล.....	

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	
1) ผู้เข้าร่วมโครงการ	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม
2) ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่
ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร

1) ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

3. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร

1) ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร

ตัวอย่าง (ถ้ามี)

4. ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการดำเนินการ (สำหรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่กำลังจะเข้าร่วมกิจกรรม) ต่อไปหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

5. ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

[illegible]

[illegible]

ชุดที่ 3 ใช้เฉพาะในโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชน ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน					สำหรับนักวิจัย
ชื่อ-สกุล นักวิจัย.....					

สถานศึกษาที่ 1	สถานศึกษาที่ 2	สถานศึกษาที่ 3	สถานศึกษาที่ 4	สถานศึกษาที่ 5	สถานศึกษาที่ 6

แบบสอบถาม

โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพ การป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจฯ จะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุงในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

คำชี้แจง ข้อคำถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

เพื่อให้ผลการศึกษาศาสามารถสะท้อนความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และขอยืนยันว่า ข้อมูลส่วนบุคคลและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือใช้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ความร่วมมือของท่านจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ขอให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หรือ กรอกรอกข้อมูลลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. สถานศึกษา/หน่วยงาน
จังหวัด
3. ชื่อกิจกรรม/โครงการที่นักเรียนเข้าร่วม
.....

ส่วนที่ 2 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงตามความเป็นจริง

ลำดับ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนและกระบวนการ)						
1	นักเรียนคิดว่ากระบวนการในการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนที่ชัดเจน					
2	นักเรียนคิดว่าการดำเนินกิจกรรมมีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์อย่างเหมาะสม					
3	นักเรียนคิดว่าจำนวนบุคลากรที่ดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม					
4	นักเรียนคิดว่ามีการใช้รูปแบบของการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
5	นักเรียนคิดว่าบรรยากาศในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินงาน					
6	นักเรียนคิดว่ารูปแบบการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม					
7	นักเรียนคิดว่าผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนที่พอเหมาะกับรูปแบบของกิจกรรม					
8	รูปแบบในการดำเนินกิจกรรมมีความน่าสนใจ					
9	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ						
1	การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี					
2	การได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิด					
3	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน					

ลำดับ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
4	การเข้าร่วมกิจกรรม/ทำให้เสียเวลาในการเรียนหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ					
5	นักเรียนรู้สึกไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม					
6	ความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้งานได้จริง					
7	นักเรียนคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต					
8	หากมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมอีก นักเรียนคิดว่าจะเข้าร่วมอย่างแน่นอน					
9	หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนคิดว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์อย่างมาก					
ความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการ						
1	นักเรียนคิดว่าควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง					
2	นักเรียนคิดว่าควรมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
3	นักเรียนคิดว่าควรมีการขยายการจัดกิจกรรมออกไปยังนักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

1. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม
โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ประจำปีงบประมาณ 2564

โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย ผู้แทนจากกลุ่มผู้บริหาร และผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ในแต่ละโครงการจำนวน 4 ครั้ง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จำนวน 18 คน
- 2) โครงการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม จำนวน 18 คน
- 3) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม จำนวน 18 คน
- 4) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ จำนวน 18 คน

ข้อคำถาม

1. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ
2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ
3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลผลิตและผลลัพธ์จากงานวิจัยที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงาน
4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยที่ดำเนินการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานผู้ปฏิบัติงาน เด็กและ เยาวชน
6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้แทนจากกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 1 ครั้ง ในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม จำนวน 18 คน

ข้อคำถาม

1. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ
2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ
3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ
4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม
5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการ

ภาคผนวก ง

สรุปผลการประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน

และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group)

และแบบสอบถาม

การประชุมรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
วันที่ 20 พฤษภาคม 2564 เวลา 10.30 น.
ผ่านทาง Video Conference ผ่านระบบ Zoom Meeting

ผู้เข้าร่วมการประชุม

1. นายโกมล พรหมเพ็ง	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (3) ประธานการประชุม
2. นางสาวโรจนา วิโรจน์กุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
3. นายศักดา รักกอบชัย	นักวิชาการฝึกอบรมและฝึกอบรมวิชาชีพชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้าส่วนพัฒนาระบบงาน
4. นางสาวทัศนวรรณ สุมาลัย	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานคดี
5. นางสาวดิษยา มีเพียร	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกัน การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่าย
6. นางสาวชนิดา วิชัยคำ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานจิตวิทยา
7. นางเจริญรักษ์ เนรานนท์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
8. นางสาวสายลัดดา ธรรมลังกา	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
9. นางสาวไทรพร ชิวไศภิชฐ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันวิจัยและพัฒนา
10. นางสาวอิสริยา สันติธรรม	นักวิชาการฝึกอบรมและฝึกอบรมวิชาชีพปฏิบัติการ สถาบันวิจัยและพัฒนา
11. นายสุชาติ แก้วเอียน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สถาบันวิจัยและพัฒนา
12. รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์	หัวหน้าโครงการ
13. รศ.ดร.ยุทธพงษ์ สีสากิจไพศาล	ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ที่ติดภารกิจไม่เข้าการประชุม

1. นางสาวดวงพร อุภุชณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน (ติตราชการ)
2. นางสาวน้ำฝน ผ่านภพ	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบสุขภาพเด็กและเยาวชน
3. นางสาวฉัตรทิพย์ ศิลากุล	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ รักษาราชการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานสังคม สงเคราะห์ (ติตราชการ)

สรุปผลการประชุมนำเสนอแผนการดำเนินงาน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
- 2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ
- 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
- 4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

ทางคณะผู้วิจัยได้ศึกษา และทำตัวอย่างแบบการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม คำถามในการสนทนากลุ่มสำหรับการดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ เพื่อนำข้อเสนอแนะดำเนินการปรับแก้ให้สมบูรณ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะและปรับแก้

โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ควรปรับข้อคำถาม ข้อสุดท้าย เรื่องที่เด็กยังกลับไปใช้อีกไหม เด็กต้องกลับเข้าไปศูนย์ฝึกอีก ถึงจะใช้ระบบได้ ให้ปรับไปข้อคำถามเดียวกับโครงการไต่เวอร์ชัน มาตรการพิเศษ ควรจัดให้เพื่อนใหม่ สมาชิกใหม่

โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

ชื่อโครงการที่ 2 ข้อที่ 3 เป็นกลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

- 1) แบบสอบถาม เก็บจริง 6 โรงเรียน และขอ Try out 1 โรงเรียน (ที่ไม่ซ้ำกับ 6 โรงเรียน) ใช้ นักเรียน 30 คน ควรเลือก 6 โรงเรียนหลัก
- 2) ควรเลือก 2 กลุ่ม
 - เลือกโรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานที่ดีเพื่อเอาไว้วีเคราะห์เป็นต้นแบบ
 - เลือกโรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานที่ระดับปานกลาง เพื่อนำมาเป็นการเปรียบเทียบ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ไม่มีการแก้ไข

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บแบบสอบถามให้ผู้วิจัยประสานกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะดำเนินการจัดทำหนังสือประสานกับทางสถานศึกษา ให้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และจังหวัด โดยหลักเชิงคุณภาพอิงตามพื้นที่ ซึ่งทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้คัดเลือกจังหวัดให้ ในส่วนการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางออนไลน์

เรื่อง“โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” ซึ่งเรื่องนี้มีประเด็นที่ใช้ฐานและแนวคิดหลักการในการประเมินตามหลักวิจัยในชุดเดียวกันและหลักการวิชาการชุดเดียวกัน ปัญหาคือตัวโครงการทั้ง 4 โครงการ มีความแตกต่างกัน ระยะเวลาการดำเนินงาน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันแตกต่างกัน ในการทำงานสำหรับโครงการนี้ ดังนั้น ถ้าติดขัดตรงไหน ให้ติดต่อทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่รับผิดชอบโครงการทั้ง 4 โครงการเหล่านี้ เพื่อขอรายละเอียดดูประกอบทั้งหมด ทั้งเรื่องตัวตั้งต้นโครงการกับตัวกระบวนการในการบริหารโครงการและการสั่งการ การปฏิบัติงานจริง สามารถไป recheck กับการตรวจสอบในเรื่องผลการสัมภาษณ์จากพื้นที่อีกครั้งหนึ่งและจะสัมพันธ์กันกับผลการวิจัย โดยน่าจะมีรายงานการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการทั้ง 4 โครงการ ตลอดระยะเวลาในช่วงของการดำเนินโครงการทุกโครงการจะเป็นตัวตั้งต้นในการที่จะตรวจสอบเรื่องของการดำเนินงานของการบริหารงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และจะสัมพันธ์กับผลที่ได้ในการจัดเก็บส่วนตรงนั้นเชิงคุณภาพจะสะท้อนให้เห็นเรื่องของหลักการของโครงการกับการบริหารโครงการและผลที่ได้จากโครงการที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสรุปมาในแต่ละปี ในส่วนของผลงานทางวิจัยเป็น recheck ในเรื่องของกระบวนการในการบริหารจัดการโครงการอีกครั้ง ผลที่ได้จะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการในการบริหาร สำคัญที่สุดในทางวิชาการในการบริหารจะต้องสัมพันธ์กัน การทบทวนวรรณกรรมในเชิงคุณภาพในส่วนการบริหารโครงการจำเป็นและเป็นข้อมูลตั้งต้นที่น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการทำสรุปวิเคราะห์ และทำตารางเป็น checklist ในเรื่องของการเปรียบเทียบ

การบริหารโครงการทั้ง 4 โครงการ ในทางหลักวิชาการออกมาให้เห็นว่ามีความแตกต่างมีนัยยะของเงื่อนไขของการบริหารจัดการมีความแตกต่างกันอย่างไร มีความเหมือนกันอย่างไร จะทำให้เห็นภาพของการขับเคลื่อน เพราะว่าในภาพรวมของตัวชุดผลงานวิจัยเชิงประจักษ์ผล ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยที่เขียนค่อยไปเขียนแยกรายการในแต่ละโครงการ ซึ่งจะทำให้เห็นนัยยะของภาพรวมของโครงการและความแตกต่างของการบริหารโครงการ แต่ละชุดแต่ละรายการทั้งหมด จะต้องเน้นในเชิงคุณภาพค่อนข้างมาก และข้อมูลในกรณีศึกษาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่หน่วยงานบริหารโครงการทั้ง 4 โครงการ มีองค์ประกอบครบ ต้องการให้ดูรายการ และสรุปประมวลวิเคราะห์ให้มากเพื่อจะนำไปสู่เรื่องของการเขียนและเปรียบเทียบ หลักวิชาการจากหลักการบริหารและข้อเท็จจริงจากการบริหารโครงการ ณ ปลายทางและผู้รับบริการ ซึ่งจะเห็นความแตกต่างอย่างมีนัยยะ ว่าจะมีการพัฒนาการ หรือเป็นไปตามเงื่อนไข การบริหารหรือไม่ หรือหลักวิชาการหรือไม่ ตรงนี้จะให้มีการเปรียบเทียบข้อเสนอของโครงการชัดเจนมากขึ้น

ภาคผนวก จ

เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

(Patient/Participant Information Sheet)

หนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ

(Informed Consent Form)

หนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ
(Informed Consent Form)

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง **โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564**

โดยข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มา และจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยรายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขหากเกิดอันตรายขึ้น ค่าชดเชยการเสียเวลาที่จะได้รับ โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ :

หากข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้ามีอาการผิดปกติ รู้สึกไม่สบายกาย หรือมีผลกระทบต่อจิตใจของข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าเกิดขึ้นระหว่างการวิจัย ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าจะแจ้งผู้วิจัยโดยเร็วที่สุด และหากข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย หรือหากเกิดการบาดเจ็บ/เจ็บป่วย หรือหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัยขึ้นกับข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับ รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ได้ที่ 083-553-0222 (ตลอด 24 ชั่วโมง)

ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าได้ทราบถึงสิทธิที่ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าจะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางด้านประโยชน์และโทษจากการเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนตัวหรืองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการเรียน และการคัดตัวเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าแต่ประการใด และยินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าที่ได้รับจากการวิจัย แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น

ข้าพเจ้าและเด็กในปกครองของข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมนี้โดยตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ

ลงชื่อ

(.....)

(.....)

ผู้ปกครอง

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

วันที่...../...../.....

วันที่...../...../.....

เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
(Patient/Participant Information Sheet)

1. **ชื่อโครงการ** โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (Project for monitoring and evaluating research results that are used Department of Juvenile Observation and Protection Fiscal Year 2021)
2. **ชื่อผู้วิจัย** รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์, รศ.ดร.ยุทธพงษ์ สีสากิจไพศาล และผศ.ดร.อัมพร ศรีประเสริฐสุข
3. **สถานที่วิจัย** กรุงเทพมหานคร
4. **บุคคลและวิธีการติดต่อ** เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
ชื่อ รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
ที่อยู่ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่ 114 ซอย สุขุมวิท 23 ถนน สุขุมวิท แขวง คลองเตยเหนือ เขต วัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทร 083-553-0222
5. **ที่ปรึกษาโครงการวิจัย**
รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มุลศิลป์
6. **ความเป็นมาของโครงการ**

ยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการเชิงปฏิบัติของสหประชาชาติในการจัดการปฏิบัติต่อเด็กในด้านการป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หมวดที่ 1 ส่วนที่ 3 ได้มีการส่งเสริมงานวิจัยและการรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงต่อเด็ก รวมถึงกฎหมายขั้นต่ำองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารกระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชน (กฎปักกิ่ง) ภาคที่ 6 การวิจัย การวางแผน การกำหนดนโยบาย และการประเมินผล ได้ระบุว่าการวิจัยเป็นพื้นฐานของการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการประเมินผล ตลอดจนแนวทางขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำความผิดของเยาวชน (แนวทางริยาร์ด) ภาคที่ 7 การวิจัย การพัฒนาทางนโยบายและการประสานงาน โดยส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันในการศึกษาวิจัย เพื่อแสวงหารูปแบบที่จะป้องกันอาชญากรรมและการกระทำความผิดของเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาวิจัยควรได้รับการเผยแพร่และประเมินผลอย่างกว้างขวาง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาสนับสนุน ซึ่งกรมพินิจจะจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และโครงการพินิจร่วมใจไร้รุนแรง โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (Uninterrupted Tailor-Made Routing) โครงการจัดทำหลักสูตรการดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชนสำหรับบุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เป็นต้น ทั้งนี้ในแต่ละโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุ

วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมาน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ ผลจากการติดตามประเมินผลจะ
ให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุง ในการดำเนินงาน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการติดตามประเมินผลการนำ
ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผลักดันให้เกิดการใช้
ประโยชน์ในทางปฏิบัติ จึงได้จัดทำโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ขึ้น เพื่อทราบถึง
ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจน
ได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

7. วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ
- 2 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนา
โครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน

8. รายละเอียดที่จะปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำการสัมภาษณ์ จัดประชุมกลุ่มย่อยและทำ
แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

8.1 การสัมภาษณ์ (In-Depth Interview)

ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยโครงสร้าง ข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของ
งานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือก
ตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota
Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ
เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของ
โครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

8.2 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ครั้ง โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ
ผู้บริหาร ตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่
เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วม 18 คน ขึ้นไป โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือก
ตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota
Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ
เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของ
โครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

8.3 การทำแบบสอบถาม (Questionnaire)

ผ่านแบบสอบถามที่ประกอบด้วยโครงสร้างข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของ
งานวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือก
ตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota
Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ
เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของ
โครงการวิจัยนั้น ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

- (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย

สำหรับการกำหนดผู้ให้ข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลคณะวิจัยได้ดำเนินการพิจารณาและทบทวนร่วมกับ คณะกรรมการติดตามฯ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งการพิจารณาเก็บข้อมูลภาคสนามจะให้ความสำคัญกับลักษณะพื้นฐานของโครงการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และความครอบคลุมกับผู้ให้ ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และเน้นการกระจายการเก็บข้อมูลในหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโครงการ ได้แก่ หน่วยงานนำร่อง อย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงานนำร่องของแต่ละ โครงการ จากหน่วยงานพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นอย่างน้อยโครงการละ 6 หน่วยงาน รายละเอียด ประกอบด้วยดังนี้

การสัมภาษณ์				การใช้แบบสอบถาม				การสนทนากลุ่ม				
ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	
1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม												
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					1. หัวหน้าส่วนคดี	1	6	6	
2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ	1	6	6					2. พนักงานคุมประพฤติ	1	6	6	
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานคดี	1	1	1					3. ผู้ประสานการประชุมฯ	1	6	6	
4. เด็กและเยาวชน	1	6	6									
5. ผู้ปกครอง	1	6	6									
รวม			20					การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 1 รวม				18
2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ												
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ	3	6	18	
2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	6	6									
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานคดี	1	1	1									
4. เด็กและเยาวชน	1	6	6									
5. ผู้ปกครอง	1	6	6									
รวม			20									การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 2 รวม
3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน												
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1	เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ	50	6	300	1. ผู้รับผิดชอบโครงการ	1	6	6	
2. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ	1	6	6					2. ผู้ร่วมในการดำเนินกิจกรรมในโครงการ	2	6	12	
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้แทน	1	6	6									
4. กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมเครือข่าย	1	1	1									
รวม			14	รวม			30	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 3 รวม				18

การสัมภาษณ์				การใช้แบบสอบถาม				การสนทนากลุ่ม					
ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน คน	หน่วยงาน	รวม		
							0						
4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม													
1. คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	1	1	1					1. หัวหน้างานอภิบาลฯ	1	6	6		
2. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	6	6					2. หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดฯ	1	6	6		
								3. ผู้รับผิดชอบโครงการ	1	6	6		
								การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 4 ครั้งที่ 1 รวม			18		
3. กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการฟื้นฟู	1	1	1					เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ			3	6	18
4. กองพัฒนาระบบสุขภาพเด็กและเยาวชน	1	1	1										
5. ที่ปรึกษาภายนอก	2		2										
6. ตัวแทนเครือข่าย	1	6	6										
รวม			17	การสนทนากลุ่ม โครงการที่ 4 ครั้งที่ 2 รวม			18						
รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ			71	รวมทั้งสิ้น 1 โครงการ		300	รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ (จำนวน 5 ครั้ง)		90				

(2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

1) ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การค้นคว้าจากงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ

2) ข้อคำถามในการสนทนากลุ่มซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ รวมถึงประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผลจากการสำรวจภาคสนาม เพื่อนำผลจากการสนทนากลุ่มมาใช้สนับสนุนประกอบการวิเคราะห์การศึกษาในงานวิจัยนี้

3) ข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ใช้การค้นคว้าจากงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสร้างแบบสอบถามเพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการ

โดยแบบสัมภาษณ์จะใช้คำถามแบบปลายปิด (Closed - Ended Questionnaire)

แบบสอบถามจะใช้คำถามแบบปลายปิด (Closed - Ended Questionnaire) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ซึ่งเลือกตอบโดยใช้ Rating Scale โดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ท Likert's Scale ไล่ลำดับคะแนนตั้งแต่ 5 จนถึง 1 ไล่ลำดับคะแนนโดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

น้อย	ค่าคะแนน	1
ค่อนข้างน้อย	ค่าคะแนน	2
ปานกลาง	ค่าคะแนน	3
มาก	ค่าคะแนน	4
มากที่สุด	ค่าคะแนน	5

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (*Descriptive Statistics*) โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิด

(3) การสร้างและตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ รวมทั้งการทดลองใช้เครื่องมือกับผู้ตอบแบบสอบถามก่อนลงเก็บภาคสนาม เพื่อซักซ้อมและปรับปรุงแบบสอบถาม ก่อนการนำไปใช้จริง ทั้งนี้จะต้องผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

(4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อนนำมาใช้ในการประมวลผลประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

การคัดเลือกและเตรียมความพร้อมของนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย

1) เปิดรับสมัครผู้ช่วยวิจัย ทำการคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยที่มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดี ทั้งมีทักษะในการสื่อสาร โดยทำการคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยเพื่อดูแลการเก็บข้อมูล

2) จัดการอบรมนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทโครงการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่าง ๆ โดยผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนี้

3) ฝึกทักษะในการรวบรวมข้อมูล โดยทำการลงพื้นที่จริงร่วมกันในพื้นที่นำร่อง เพื่อซักซ้อมและเป็นข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การกำหนดพื้นที่ สถานที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาความเหมาะสมจากข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งทุกครั้งเมื่อมีการสำรวจในภาคสนาม คณะวิจัยจะทำการหารือและขออนุญาตในการเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการติดตามการดำเนินงาน รวมถึงประสานงานเพื่อแจ้งถึงวัตถุประสงค์และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้การเก็บข้อมูลของคณะวิจัย ได้มีการรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (*Descriptive Statistics*) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (*Descriptive Statistics*) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

น้อย	ค่าคะแนน	1
ค่อนข้างน้อย	ค่าคะแนน	2
ปานกลาง	ค่าคะแนน	3
มาก	ค่าคะแนน	4
มากที่สุด	ค่าคะแนน	5

หลักเกณฑ์ในการแปลผล มีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

น้อย	ค่าคะแนน	1.00 - 1.80
ค่อนข้างน้อย	ค่าคะแนน	1.81 - 2.60
ปานกลาง	ค่าคะแนน	2.61 - 3.40
มาก	ค่าคะแนน	3.41 - 4.20
มากที่สุด	ค่าคะแนน	4.21 - 5.00

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8.3 การพิทักษ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจัดทำเอกสารคำชี้แจงสำหรับกลุ่มตัวอย่าง (Information Sheet) แนบไปพร้อมกับแบบสอบถามและการประชุมกลุ่มย่อย โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดในเอกสารคำชี้แจงอีกครั้ง พร้อมขอความสมัครใจจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการถอนตัวออกจากการวิจัยนั้น จะไม่มีผลกระทบในทางใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

9. ประโยชน์และผลข้างเคียงที่จะเกิดแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย

9.1 ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับ

1. ผลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็นความรู้ใหม่ที่สามารถไปใช้อ้างอิงเป็นแนวทาง หรือคิดค้นพัฒนางานใหม่ได้
2. หน่วยงานสามารถนำผลการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนางานได้
3. มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโครงการ

9.2 ความเสี่ยง

ปราศจากความเสี่ยง

10. การเก็บข้อมูลเป็นความลับ

ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยชื่อของกลุ่มตัวอย่าง แต่จะรายงานผลในภาพรวมเท่านั้น และเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย จะถูกทำลาย

หากท่านและเด็กในปกครองของท่านมีอาการผิดปกติ รู้สึกไม่สบายกายหรือมีผลกระทบต่อจิตใจของท่านและเด็กในปกครองของท่านเกิดขึ้นระหว่างการวิจัย ขอให้ท่านและเด็กในปกครองของท่านแจ้งผู้วิจัยโดยเร็วที่สุด และหากท่านและเด็กในปกครองของท่านมีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัยหรือเกิดอาการบาดเจ็บ/เจ็บป่วยหรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัยขึ้นกับท่านและเด็กในปกครองของท่านท่านและเด็กในปกครองของท่านสามารถติดต่อกับรองศาสตราจารย์ ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก 083-553-0222 (ตลอด 24 ชั่วโมง)

หากมีข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้านประโยชน์และโทษที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบโดยรวดเร็ว ไม่ปิดบัง

ข้อมูลส่วนตัวของท่านและเด็กในปกครองของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นรายบุคคลอาจมีคณะบุคคลบางกลุ่มเข้ามาตรวจสอบได้ เช่น ผู้ให้ทุนวิจัย, สถาบัน หรือองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบ, คณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นต้น

ท่าน/เด็กในปกครองของท่านมีสิทธิถอนตัวออกจากโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อท่านและเด็กในปกครองของท่านแต่ประการใด

ภาคผนวก ฉ
ตารางสรุปสัมภาษณ์

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ข้อคำถามที่ 1.1	กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลาง คนที่ 1	ที่มาของโครงการนี้มาจากแนวความคิดที่ดีว่า ทำไมเราไม่ดำเนินการในเชิงป้องกัน เมื่อกรมพินิจฯ มีนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทย้อยู่แล้ว		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลาง คนที่ 2	โครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์มากเป็นโครงการที่มีลักษณะเชิงป้องกัน มีการขยายผลการดำเนินงานของสถานพินิจ ไปในสถานศึกษาทั่วประเทศกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และการดำเนินงานของสถานพินิจ		
ผอ.หน่วยที่ 7	ด้วยโครงการดังกล่าวนี้เป็นภารกิจของกรมพินิจฯ หน่วยงานในสังกัดจึงทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว เพื่อเป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ด้วยปรากฏสถิติการกระทำผิด พบว่าร้อยละ 25 ของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมยังคงมีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา การขับเคลื่อนโครงการนี้จึงเป็น Primary Prevention และ Secondary Prevention อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้สถานศึกษาได้พัฒนาศักยภาพบุคลากรในสังกัดเพื่อการดูแลความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และการดำเนินงานของสถานพินิจฯ	การดำเนินการในบางพื้นที่มีข้อจำกัด ไม่สามารถดำเนินการได้หลาย ๆ สถานศึกษา ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงมีปริมาณเด็กเยาวชนที่ประสบปัญหาการกระทำผิดจำนวนมาก การดำเนินงานและการติดตามไปจัดการปัญหาจึงไม่สามารถทำได้ทั้งหมด จึงไม่สามารถจัดการปัญหาได้ทั้งหมด ทำให้การจัดการปัญหาไม่ทั่วถึง	
ผอ.หน่วยที่ 8	เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการคัดกรอง และเป็นปัญหาเฉพาะด้านเมื่อนำมาจัดกิจกรรมให้ตรงกับสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษานักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษา และเครือข่ายจะเป็นประโยชน์มาก		
ผอ.หน่วยที่ 9	การให้สถานพินิจฯ เป็นผู้คัดเลือกสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเป็นมาตรการที่เหมาะสม ทำให้สถานพินิจฯ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสถานพินิจฯ		
ผอ.หน่วยที่ 10	เด็กนักเรียนระดับชั้น ม. 1 ถึง ม.6 ปวช., ปวส. ช่วงอายุประมาณ 10-18 ปี โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากรายชื่อสถานศึกษา ประชุมร่วมกับครู อาจารย์ เพื่อหาสภาพปัญหาที่กำหนดรูปแบบในการจัดกิจกรรม ดำเนินการตามกิจกรรมที่วางไว้ จากนั้นจึงมีการประเมินและติดตามผล เป็นการดำเนินกิจกรรมเชิงรุก เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทำให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การดำเนินการสอดคล้อง ไม่ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม กลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสม มีการเปิดโอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมมีความน่าสนใจมากขึ้น		
ผอ.หน่วยที่ 11	กลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสม มีการเปิดโอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้กิจกรรมน่าสนใจมากขึ้น		

ข้อคำถามที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 12 การดำเนินการในส่วนของการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ สถานศึกษา หน่วยที่ 12 ได้มีการนำข้อมูลสถิติที่ดีเข้าสู่สถานศึกษา ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา สถานศึกษา พื้นที่ที่เกิดเหตุ เป็นต้น มาวิเคราะห์ในการคัดเลือกสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย และคัดเลือกขึ้น เพื่อนำมาเสนอในที่ประชุม ซึ่งเป็นต้นแบบหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อหากลุ่มเป้าหมายร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง และสรุปออกมาเป็นกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน ที่จะเข้าไปดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการ	ประเด็นร่วม	

ข้อคำถามที่ 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม			ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้ ทางกรมพินิจฯ จะได้จัดส่งนักสังคมสงเคราะห์เข้าไปที่สถานศึกษา เดือนละ 2-3 ครั้ง			สพฐ ควรเข้าร่วมเป็นแม่ งานเอง โดย สพฐ ควรต้องจัดตั้ง กอง ที่ดูแลเกี่ยวกับในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ ให้นักจิตวิทยา ออกไปโรงเรียนเดือนละ 2-3 ครั้ง
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ จะมีเจ้าหน้าที่จากสถานพินิจเข้าไปจัดกิจกรรมกับทางสถานศึกษาเกี่ยวกับการ ป้องกันเยาวชนในสถานศึกษาไม่ให้กระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม		ปีงบประมาณของกรมกับปี ปฏิทินของสถานศึกษาไม่ สอดคล้องกัน	เจ้าหน้าที่สถานพินิจกับครู ในสถานศึกษาควรวางแผน กำหนดช่วงเวลาในการจัด กิจกรรมร่วมกันล่วงหน้าเพื่อ แก้ปัญหาการช่วงเวลาที่ไม การ จัด กิจกรร ม ที่ ไม่ สอดคล้องกัน
ผอ.หน่วยที่ 7	ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการดำเนินงาน กำหนดเป็นกรอบกว้าง ๆ ตามแนวทางการที่กรมพินิจฯ กำหนด ปรับได้ ตามบริบทของพื้นที่ ถือว่ายืดหยุ่นดีแล้ว		โครงการดังกล่าวเป็นโครงการ ที่เป็นประโยชน์มากแต่ยาก ให้มีการทบทวนช่วงเวลาใน การดำเนินงานกิจกรรมตาม ปีงบประมาณให้สอดคล้องกับ ปฏิทินการศึกษา	ควรกำหนด KPI เชิงคุณภาพ พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของ การดำเนินงานโครงการไม่ใช่ เพียงแค่ KPI เชิงปริมาณว่า ได้มีการจัดโครงการแล้ว
ผอ.หน่วยที่ 8	ขั้นเตรียมการ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา คัดเลือกสถานศึกษา แต่งตั้งคณะทำงาน ประชุมคณะทำงาน คัดกรอง กลุ่มเป้าหมาย วางแผนการจัดกิจกรรม ขึ้นดำเนินการ ดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ ขึ้นติดตามและ ประเมินผล แบบสอบถามความพึงพอใจ Pre-test Post-test			
ผอ.หน่วยที่ 9	ควรมีการปรับเปลี่ยนเวลาการดำเนินงาน กำหนดเป็นโครงการให้สอดคล้องกับระยะเวลาเปิด- ปิดเทอมของสถานศึกษา			
ผอ.หน่วยที่ 10	คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย (รายชื่อโรงเรียนในการจัดกิจกรรม) ประชุมร่วมกับครู อาจารย์ เพื่อหาสภาพปัญหา กำหนดรูปแบบในการจัดกิจกรรม ดำเนินการตามกิจกรรมที่วางไว้ ประเมินและติดตามผล			
ผอ.หน่วยที่ 11	แนวทางการดำเนินงานในแต่ละปีค่อนข้างล่าช้าและหัวงเวลาไม่ตรงกับงบปี-ปีภาคเรียนของโรงเรียน ส่งผลให้การทำกิจกรรมล่าช้าและเร่งรีบและกระจุกตัวในช่วงปลายปีงบประมาณ รวมถึงโรงเรียนที่มีกิจกรรมที่ กำหนดในปฏิทินการศึกษาแล้ว			ควรมี แนว ทา ห ลั ก ที่ สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่อง เพราะบางพื้นที่ยัง ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร บาง พื้นที่มีความลำบากในการ

ข้อคำถามที่ 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ. หน้าที่ 12 เมื่อได้สถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่จะดำเนินกิจกรรมตามโครงการแล้ว ก็จะมีการเข้าไปพบปะพูดคุยหรือประชุมร่วมกับสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายนี้ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม การวางแผนกิจกรรมร่วมกันและกำหนดวันในการจัดกิจกรรม รวมถึงข้อมูลด้านต่าง ๆ ของทางสถานศึกษา หรือกิจกรรมด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษาอยากให้มีการเน้น หรือเพิ่มเติม เพื่อเป็นการช่วยกันดูแลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย หรือเพื่อเป็นการช่วยกันส่งเสริมศักยภาพของสถานศึกษาหรือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ		เดินทางไปจัดกิจกรรม ทำให้ต้องจำกัดโรงเรียนที่เดินทางไปได้สะดวกยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร บางพื้นที่มีความลำบากในการเดินทางไปจัดกิจกรรม ทำให้ต้องจำกัดโรงเรียนที่เดินทางไปได้สะดวก

ข้อคำถามที่ 1.3 พื้นที่ สถานะที่เป็นการดำเนินโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้กำหนดให้ 1 จังหวัด 1 สถานศึกษา ซึ่งในช่วงแรกมีปัญหาในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนำร่อง ซึ่งควร จะเลือกสถานศึกษาที่มีเด็กและเยาวชนกระทำการผิดที่ต่องเข้ามาติดต่อกับสถานศึกษาอื่น ๆ ไม่พร้อมจึงต้องเปลี่ยนเป็นสถานศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเท่านั้น โดยร่วมกับ สพล จัดทำคู่มือในการ ป้องกันและช่วยเหลือผู้ถูกรังแก	
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	การดำเนินโครงการในช่วงแรกมีปัญหาเรื่องสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือแต่หลังจากมีการทำงานร่วมกับ สถานศึกษาในระดับนโยบายระหว่างกรม ทำให้สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการดังกล่าว	ปัญหาที่สถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือนั้น เห็นว่า น่าจะมีส่วนเหตุมาจากการสื่อสารนโยบายและแนว ทางการดำเนินงานของ สถานศึกษาในระดับ กระทรวงลงไป ยัง สถานศึกษาในพื้นที่ เนื่องจากในระดับนโยบาย นั้นกระทรวงยุติธรรมและ กระทรวงศึกษาธิการได้มี การรับทราบนโยบายและ กำหนดแนวทางการทำงาน ร่วมกันแล้ว
ผอ.หน่วยที่ 7	พื้นที่และสถานที่ในการดำเนินโครงการใน 2 ปีหลังนั้นในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่จัดในปีนั้น ๆ ซึ่งได้รับ ความร่วมมืออย่างดีจากสถานศึกษา และมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงาน (สถานศึกษา) ที่ กำหนดไว้แล้ว	บางสถานศึกษาไม่มีห้อง ประชุมที่เป็นสถานที่ที่ จำเป็นต้องใช้ในการจัด กิจกรรม จำเป็นต้องใช้ อาคารเอนกประสงค์ของ สถานศึกษาที่สามารถใช้ การจัดกิจกรรม
ผอ.หน่วยที่ 8	สถานที่ในการดำเนินโครงการ โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่อาจเป็นห้องประชุม ห้องเรียนซึ่งใน กรุงเทพมหานครจะมีหลากหลายเป็นสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน	
ผอ.หน่วยที่ 9	ไม่สามารถลงพื้นที่ในการจัดกิจกรรมต่อเนื่องในโรงเรียนเดิมได้ภายในปีงบประมาณเดียวกัน	
ผอ.หน่วยที่ 10	เป็นโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 6 โรงเรียน	

ข้อคำถามที่ 1.3 พื้นที่ สถานที่ในการดำเนินโครงการ		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ. หน่วยที่ 11	ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร บางพื้นที่มีความลำบากในการเดินทางไปจัดกิจกรรม ทำให้ต้องจำกัดโรงเรียนที่จัดกิจกรรมได้สะดวก		
ผอ. หน่วยที่ 12	สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จะเป็นสถานที่ของสถานศึกษาในกลุ่มเป้าหมายแต่ละสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นห้องประชุม หรืออาคารอเนกประสงค์ของสถานศึกษา ที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมบางสถานศึกษาไม่มีห้องประชุมที่เป็น สถานที่เป็น จำเป็นต้องใช้อาคารอเนกประสงค์ ซึ่งส่งผลให้การจัดกิจกรรมในบางครั้งถูกรบกวนด้วยสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งไม่เหมาะกับการจัดกิจกรรมในบางกิจกรรม ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมขาดความสนใจ หรือถูกสิ่งรบกวนรบกวนได้		

ข้อคำถามที่ 2.1 มีการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ (คู่มือ สื่อ เครื่องมือ) ไปใช้ในการพัฒนาของหน่วยงานอย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้มีการจัดทำคู่มือร่วมกับ สพฐ และได้ออกแบบเครื่องมือให้ใช้ เป็นเครื่องมือคัดกรองในโรงเรียนโดยใช้ทักษะของคุณครูที่สามารถดำเนินการได้เอง	
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	โครงการนี้ทำให้เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ระหว่างสถานพินิจ ระหว่างสถานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเยาวชนกระทำผิดหลายหน่วยงาน เช่นสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาสถานการณ์โควิด- 19 ในสถานพินิจ	
ผอ.หน่วยที่ 7	ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียน พื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อการป้องกัน ประมวลผลข้อมูลรวมกลุ่มซึ่งเสียต่อการกระทำผิด โดยชุดข้อมูลจะเป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับทางสถานศึกษาเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป รวมถึงเป็นชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อสะท้อนไปยังหน่วยงานด้านการศึกษา ควบคุมต่อไป เช่น คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการทำให้ได้เครือข่ายการทำงานด้านเด็ก ได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกัน เห็นปัญหาและสามารถช่วยกันส่งต่อ Case เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล ติดตามภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายนั้น ๆ ต่อไป เกิดผลลัพธ์ในการทำ KM ร่วมกันของเครือข่ายสามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันหากพบปัญหาเด็กและเยาวชน เกิดภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งในพื้นที่สามารถติดต่อประสานงานถึงกันได้หากพบกรณีนักเรียน นักศึกษา ได้เครือข่ายในการแก้ปัญหา ป้องกันปัญหาในลักษณะของการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การได้รับการสนับสนุนวิทยากร และประชาสัมพันธ์สื่อเอกสารของหน่วยงานซึ่งกันและกัน	มีการบูรณาการการทำงานระหว่างเครือข่ายด้านการป้องกันและการกระทำผิดของเด็กระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยากให้การสนับสนุนการทำสื่อออนไลน์ที่มีความทันสมัยตรงกับความต้องการของเด็กและเยาวชน
ผอ.หน่วยที่ 8		การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือ สื่อ เครื่องมือ เกี่ยวกับการป้องกันและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อยากให้การสนับสนุนการทำสื่อออนไลน์ที่มีความทันสมัยตรงกับความต้องการของเด็กและเยาวชนเพื่อใช้กับเด็กและเยาวชน
ผอ.หน่วยที่ 9		
ผอ.หน่วยที่ 10		
ผอ.หน่วยที่ 11		
ผอ.หน่วยที่ 12		

ข้อคำถามที่ 2.2 เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนาของหน่วยงาน/ หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	จากโครงการที่จัดทำนี้ จะทำให้ได้เครือข่ายโรงเรียนต่าง ๆ ทำให้เกิดการใกล้เคียง สนิทกันทั้งในโรงเรียน และโครงการสามารถขยายผลออกเป็น 5 สถานพินิจฯ 6 สถานศึกษา และในปัจจุบันก่อเกิด โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ขึ้นมา		
ผอ.หน่วยที่ 7	เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน เกิด KM ป้องกันของเครือข่าย สามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน หากพบปัญหาเด็กและเยาวชน เกิดภาคีเครือข่ายที่มี Connection ที่เข้มแข็งในพื้นที่ สามารถติดต่อประสานงานถึงกันตลอดเวลา หากเกิดกรณีนักเรียน นักศึกษา	เกิดภาคีเครือข่ายการทำงาน ด้าน การป้องกันเด็ก และเยาวชนกระทำผิด เกิดการแบ่งปันทรัพยากร สื่อ สารสนเทศ เครื่องมือในการจัดกิจกรรม	ในทุกสถานพินิจฯ ใน กทม ควรเริ่มยุติโครงการนี้ ควรต้องให้โรงเรียนดำเนินการต่อไปเอง ซึ่งต้องใช้เวลาและความเข้าใจโดยการจัดอบรมคุณครู และ สพัช ต้องเข้ามาแก้ไขและลงมือดำเนินการเอง ในการมีหน่วยเฝ้าระวังเอง
ผอ.หน่วยที่ 8	นำองค์ความรู้ ประสบการณ์ ผลลัพธ์จากการจัดโครงการประยุกต์ใช้ในการทำงาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของวัยรุ่นในสถานศึกษา		
ผอ.หน่วยที่ 9	เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ เป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กร		
ผอ.หน่วยที่ 10	ได้รับทราบปัญหาในกลุ่มของเด็กและเยาวชนช่วงวัยรุ่นที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน ได้รูปแบบและลักษณะของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ได้คู่มือ สื่อที่แตกต่างกันไปกับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ		
ผอ.หน่วยที่ 11	เกิดความร่วมมือกับทุกส่วนงานในสถานพินิจฯ (ส่วนแรกกับ ส่วนคดี ส่วนอำนาจการ) ในการดำเนินกิจกรรม		
ผอ.หน่วยที่ 12	เกิดความหลากหลาย แนวคิดใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน ทำให้เกิดเครือข่ายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและการติดตามช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทำให้มองเห็นปัญหาในแต่ละพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถนำสภาพปัญหาที่เจอมาใช้ในการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน ตลอดจนนำมาไว้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม		

ข้อคำถามที่ 3.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2		
ผอ.หน่วยที่ 7		
ผอ.หน่วยที่ 8		
ผอ.หน่วยที่ 9		
ผอ.หน่วยที่ 10		
ผอ.หน่วยที่ 11		
ผอ.หน่วยที่ 12		

โครงการนี้เมื่อทุกจังหวัดมีโรงเรียนนำร่องในทุกจังหวัดเป็นอย่างดีแล้ว ก็สามารถจะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป

เป็นโครงการที่มีลักษณะการทำงานเชิงป้องกันเพื่อให้เยาวชนในสถานศึกษากระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

เป้าหมายของโครงการคือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม และพิจารณาส่งต่อหากนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของโรงเรียนช่วยเหลือเชิงลึก นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้วย ลดโอกาสการกระทำความผิด ลดจำนวนนักเรียนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ลดปัญหาอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ได้ความรู้และทักษะในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นบุคลากรและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมกระทำความผิดของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาเพื่อป้องกันการกระทำความผิด

เป็นโครงการที่มีลักษณะการทำงานเชิงรุกป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนกระทำความผิด

เป็นการทำกิจกรรมเชิงรุก เพื่อให้ได้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชน ลดพฤติกรรมเสี่ยงที่จะไม่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ป้องกันกลุ่มเสี่ยง และลดผู้กระทำความผิดหน้าใหม่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเฝ้าระวังปัญหาการกระทำความผิดของนักเรียน นักศึกษา เกิดเครื่องมือและกลไกในการดำเนินงานเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดในโรงเรียน

เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานในทุกภาคในทุกระดับ การนำหน่วยงานภาคีต่าง ๆ มาบูรณาการช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนร่วมกัน เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างรอบด้าน เพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน รวมถึงให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายมีความเข้าใจในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน สามารถวางแผนทางและวิธีการดูแลติดตามเด็กและเยาวชนร่วมกับหน่วยงานในด้าน การป้องกันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ข้อคำถามที่ 3.2 ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้สอดคล้องกับเป้าหมายอย่างไร		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	โครงการนี้สอดคล้องกับเป้าหมายอย่างดี		
ผอ.หน่วยที่ 7	เป็นโครงการที่มีลักษณะการทำงานเชิงป้องกันที่เป็นประโยชน์และการดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ		
ผอ.หน่วยที่ 8	สอดคล้อง จำนวนเด็กและเยาวชน กลุ่มนักเรียน นักศึกษามีความตระหนักถึงผลกระทบในการกระทำ ความผิด ลดจำนวนการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน ลดจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ลดพฤติกรรมปัญหาของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เกิดการบูรณาการทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน	สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินโครงการที่เป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม	
ผอ.หน่วยที่ 9	สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ ทำให้สถิติเด็กและเยาวชนขอความช่วยเหลือลดลง		
ผอ.หน่วยที่ 10	สอดคล้อง เด็กและเยาวชนในสถานศึกษายังไม่ปรากฏมีการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม		
ผอ.หน่วยที่ 11	ในส่วนโรงเรียนเป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา มีอัตราการกระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลง		
ผอ.หน่วยที่ 12	ผลการดำเนินการต่าง ๆ สอดคล้องกับเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งไว้ ส่งผลให้สถิติคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในสถานพินิจฯ หน่วยที่ 12 มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมากขึ้น โรงเรียน สถานศึกษา และหน่วยงานภาคีเครือข่ายมีการประสานงาน การบูรณาการทำงานร่วมกัน มีการช่วยเหลือ ส่งต่อ หรือ ดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันช่วยเหลือ ดูแลเด็กและเยาวชนร่วมกัน		

ข้อคำถามที่ 4.1 การนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้ทำให้เกิดเครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะโรงเรียนต่างๆ	มีการใกล้เคียง เกิดความ สมานฉันท์กันในโรงเรียน	
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	โครงการนี้ทำให้เกิดเครือข่ายต่างๆในระดับนโยบายระหว่างกรม และระดับปฏิบัติการ ในการทำงานเพื่อ ป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษากระทำความผิด		
ผอ.หน่วยที่ 7	ทำงานเชิงรุก เฝ้าป้องกัน จำนวนคดีเด็กและเยาวชนลดลงซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของงาน การดำเนินคดี และการ แก้ข้อบกพร่องที่ผู้ดูแลเยาวชนที่อยู่ในการดูแล	เกิดการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร	การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมเสี่ยง กรณีศึกษา ผลกระทบต่อพฤติกรรมเสี่ยง
ผอ.หน่วยที่ 8	นักเรียน นักศึกษาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมน้อยลง	หากมีการดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์ของโครงการ	ตัวอย่างของการจัดกิจกรรม คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชน การยกตัวอย่าง คดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผลกระทบ ที่จะเกิดตามมา ผลเสียที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต
ผอ.หน่วยที่ 9	เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน	สามารถลดจำนวนเด็กและ เยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรมได้จะเป็นการลด การทำงานของเจ้าหน้าที่ใน สถานพินิจฯ ลงได้	
ผอ.หน่วยที่ 10	ลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน		
ผอ.หน่วยที่ 11	มีเครือข่ายในการดำเนินงานเชิงป้องกันที่หลากหลายทั้งโรงเรียน โรงพยาบาล พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ สถานศึกษาเห็นความสำคัญของสถานพินิจฯ และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม และสนับสนุน การดำเนินงานทั้งในรูปแบบวิทยากรและการของบริจาค		
ผอ.หน่วยที่ 12	หน่วยงานมีสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนลดลง เนื่องจากการ ดำเนินงานป้องกันจากโครงการฯ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณงานน้อยลง ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ งานได้มากขึ้น หน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น สามารถประสานงานหรือมีทีมเครือข่าย ในการป้องกัน การช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น		

ข้อคำถามที่ 4.2 การนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้ทำให้ได้เครื่องมือมาช่วยในการดำเนินงานช่วยเหลือเด็กและเยาวชน		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	โครงการนี้เป็นโครงการที่ได้พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการทำงานเชิงรุก การวางแผนการทำงานล่วงหน้า และการประสานระหว่างเครือข่าย		
ผอ.หน่วยที่ 7	ได้พัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ทักษะ กระบวนการทำงานและการจัดกิจกรรม (การบรรยาย การจัดกิจกรรมกลุ่ม การประเมินสถานการณ์)	ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดทักษะในการทำงานต่าง ๆ	ตัวอย่างการจัดกิจกรรม กรมคุ้มครองสิทธิฯ เกมส์ The Choice ทางรอดทางเลือกมาทำกิจกรรมสอนเด็กและเยาวชน หน่วยงานของสาธารณสุข มาให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนเรื่องสารเสพติด เรื่องการป้องกันโรคติดต่อ
ผอ.หน่วยที่ 8	เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บูรณาการระบบต่าง ๆ ของหน่วยงานเข้าด้วยกัน ส่งต่อเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	แผนการดำเนินงานอย่าง เป็นระบบตลอดทั้งปี การติดตามผลการดำเนินงาน	ทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น การวางแผนอนาคต โดยมีสภาเด็กและเยาวชนมาทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ผอ.หน่วยที่ 9	เกิดการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ทักษะการวางแผนงาน การติดตามผล	โครงการ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ	
ผอ.หน่วยที่ 10	ได้กิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กและเยาวชน	เกิดการดำเนินงานระหว่างภาคีเครือข่าย	
ผอ.หน่วยที่ 11	เกิดความร่วมมือและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเนื่องจากทุกภาคส่วน เข้ามามีบทบาทในการดำเนินโครงการ	เกิดการบูรณาการการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของหน่วยงานร่วมกัน	
ผอ.หน่วยที่ 12	ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถวางแผนการดูแลการส่งต่อเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีหน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาให้ความร่วมมือ		

ข้อคำถามที่ 4.3 การนำผลการดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้ทำให้มีการช่วยเหลือครอบครัวของเด็กและเยาวชน ไม่ต้องพักการเรียนการสอนไป		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	โครงการนี้เป็นกลไกลดโอกาสเด็กและเยาวชนในการกระทำคามผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม		
ผอ.หน่วยที่ 7	ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เกิดความตระหนักต่อตนเองเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่นำไปสู่การกระทำ ความผิด (พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดส่งผลกระทบอย่างไร)	ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย จึงไม่ทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการก่อการกระทำ ความผิด จำนวนเด็กที่กระทำความผิด และเข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรมลดน้อยลง	กิจกรรมที่น้องเล่าสู่กันฟัง เป็นการนำเด็กและเยาวชนที่เคยก้าวพลาด หรือคลิบวีดีโอ ที่เด็กหรือเยาวชนที่เคยก้าว พลาดมาเล่าประสบการณ์ที่ เกิดขึ้น และผลกระทบที่ เกิดขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง แล้วมีผลที่ตามมาเป็นอย่างไร
ผอ.หน่วยที่ 8	เด็กหรือเยาวชนมีความรู้และทักษะในการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกระทำคามผิด		
ผอ.หน่วยที่ 9	เด็กและเยาวชนกลักรกระทำคามผิด		
ผอ.หน่วยที่ 10	เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ และทักษะต่างๆ หลากหลายรูปแบบ		
ผอ.หน่วยที่ 11	เด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลง ทำให้สามารถทำงานเชิงคุณภาพกับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมได้ดียิ่งขึ้น		
ผอ.หน่วยที่ 12	เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพิ่มมากขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็กและ เยาวชนสามารถเข้าถึงเมื่อมีปัญหาในการขอรับคำปรึกษา เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำคามผิด		
	เด็กและเยาวชนรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อกระทำความผิด เห็นข้อเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเมื่อกระทำ ความผิด เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองได้ดีขึ้น		

ข้อคำถามที่ 5.1 ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคในการนำผลมาใช้ในการและส่งผลกระทบบ้างใดบ้าง	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1		
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2		
ผอ.หน่วยที่ 7	ปัญหาสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการแจ้งความร่วมมือในการแจ้งปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความปลอดภัยของสถานศึกษา	ควรมีแนวทางหลักในการดำเนินโครงการและปรับหัวงเวลาให้สอดคล้องกับสถานศึกษา
ผอ.หน่วยที่ 8		
ผอ.หน่วยที่ 9		
ผอ.หน่วยที่ 10		
ผอ.หน่วยที่ 11		
ผอ.หน่วยที่ 12		

ข้อคำถามที่ 5.2 ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 1	โครงการนี้จัดให้ทีมสังคมสงเคราะห์ลงไปพื้นที่ที่โรงเรียนได้เพียงเดือนละ 2-3 ครั้งเท่านั้น โดยให้ค่าเบี่ยง รวมถึงค่าเดินทางด้วย	
ผู้ให้ข้อมูลจาก ส่วนกลางคนที่ 2	ปัญหาด้านงบประมาณ ส่วนกลางตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการงบประมาณในการดำเนินการ เพิ่มเติมแล้ว ปัญหาเรื่องเวลาการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกันควรแก้ปัญหาให้สถานพินิจและสถานศึกษาวางแผนร่วมกันใน การกำหนดเวลาการจัดกิจกรรมล่วงหน้า ปัญหาเรื่องการสื่อสาร ในระดับนโยบายของหน่วยงานได้มีการประชุมและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน ระหว่างกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงศึกษา แล้วซึ่งในส่วนของการปฏิบัติงานได้มีการสื่อสารไปยังเจ้าหน้าที่ใน ระดับปฏิบัติการแล้ว ปัญหาเรื่องการรายงาน ส่วนกลางเห็นว่ากรรณายานด้วยเอกสารเป็นภาระของเจ้าหน้าที่สิ้นเปลืองทรัพยากร จึงได้ระเบียบในการรายงานให้ใช้รายงานใน Google Form เพื่อความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการแล้ว ปัญหาสถานการณ์โควิด 19 ที่ทำให้การจัดกิจกรรมตามโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ ส่วนกลางได้ แก้ปัญหาโดยการพัฒนาเครื่องมือที่เจ้าหน้าที่ไปใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ เช่น web page แต่สื่อดิจิทัลอื่น เช่น Application มีราคาสูงจึงเป็นข้อจำกัดเรื่องงบประมาณของหน่วยงานซึ่งอยู่ระหว่างการ พิจารณาของกรม	
ผอ.หน่วยที่ 7	การประชุมสื่อสารกับ สถานศึกษาเพื่อทำงาน ร่วมกันในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ใน การดำเนินงานเพื่อลด จำนวนเด็กและเยาวชนที่ กระทำความผิดเข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม	การดำเนินโครงการนี้มีประโยชน์ แต่ในช่วงสถานการณ์โควิด จำเป็นต้องงดหรือลดกิจกรรม หรือเปลี่ยนรูปแบบเพื่อป้องกัน โควิด 19 แต่การจัดกิจกรรมก็มี ความสำคัญตั่งนั้นจึงควรใช้ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมเพื่อเป็น สื่อหรือช่องทางในการสร้างการ รับรู้ให้กับครู นักเรียน และ บุคลากรทางการศึกษามีส่วน
ผอ.หน่วยที่ 8		
ผอ.หน่วยที่ 9		
ผอ.หน่วยที่ 10		
ผอ.หน่วยที่ 11		
ผอ.หน่วยที่ 12		

ข้อคำถามที่ 5.2 ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
			ช่วยให้ เพื่อสร้างความตระหนัก ต่อตนเอง เพื่อลดโอกาสโอกาสในการทำความผิดและโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมได้ด้วย และสื่อหรือช่องทางต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ กระแสและเข้าถึงได้ง่าย จึงจะตอบโจทย์และเข้าไปถึงกลุ่มเป้าหมายได้ การประชุมร่วมกันเพื่อวางรูปแบบการจัดกิจกรรมประชุม จัดทำแผนการดำเนินงานตลอดทั้งปีร่วมกับโรงเรียนและเครือข่าย

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน

ข้อคำถามข้อที่ 1.1 กระบวนการในการดำเนินการของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมาก ทำให้นักเรียนเข้าใจว่าการกระทำของตนเองอาจเป็นความผิดตามกฎหมายได้	โครงการนี้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึง การกระทำ ความผิดสำหรับเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งรู้ถึงบทลงโทษต่าง ๆ	ควรจัดอบรมปัญหาเรื่องโรคซึมเศร้าในวัยรุ่นด้วย
ครูหน่วยที่ 8	โครงการนี้ช่วยให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงผลกระทบของความผิดสำหรับเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งรู้ถึงบทลงโทษต่าง ๆ ของการกระทำ ความผิดที่ตนเองจะได้รับ ทำให้นักเรียนมีความผิดทางกฎหมาย		
ครูหน่วยที่ 9	กระบวนการที่ให้นักเรียนได้เข้าไปเห็นสถานพินิจฯ ทำให้นักเรียนกลัวไม่กล้ากระทำความผิด เป็นการป้องกันปริมาณเด็กและเยาวชนไม่ให้กระทำความผิดได้เป็นอย่างดี	บพลงโทษต่าง ๆ ของการกระทำ ความผิดที่ตนเองจะได้รับ ทำให้นักเรียนมีการป้องกันตนเองไม่ให้เสี่ยงต่อการกระทำ ความผิดทางกฎหมาย ลดจำนวนเด็กกระทำความผิด	
ครูหน่วยที่ 10	ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งถือว่า อยู่ในวัยที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงการเสี่ยงต่อการกระทำผิดด้านต่าง ๆ		
ครูหน่วยที่ 11	เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ทำให้เด็กนักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย การกระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย		
ครูหน่วยที่ 12	เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น		

ข้อคำถามที่ 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	อยากให้จัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี	อยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการ	อยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอมด้วย
ครูหน่วยที่ 8	จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพื่อนำไปขยายผลความรู้ต่อไปให้เด็กและเยาวชนได้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง		
ครูหน่วยที่ 9	อยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มการจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอมด้วย		
ครูหน่วยที่ 10	มีการจัดกิจกรรมที่เด็กได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นบุคคลที่เด็กและเยาวชนมีความคุ้นเคยกัน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกล้าคิด กล้าปฏิบัติกิจกรรม วิทยากร / ผู้จัดกิจกรรมสามารถดำเนินกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนสนใจ สร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน ให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี มีการประสานข้อมูล และการเตรียมความพร้อมจากสถานพินิจฯ ก่อนการดำเนินกิจกรรม / โครงการระยะยาว และติดตามอย่างต่อเนื่อง		
ครูหน่วยที่ 11	การจัดกิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน อยากให้มีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั่วถึงในสถานศึกษาในพื้นที่		
ครูหน่วยที่ 12	ประชุมวางแผน คัดเลือกนักเรียนเข้าอบรม นักเรียนอบรมตามวันเวลา สรุปลักษณะ		

ข้อคำถามที่ 2.1 ท่าน / นักเรียน มีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรืออุปสรรคในด้านใดหรือไม่		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	การจัดกิจกรรมในช่วงสถานการณ์โควิดที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้	การจัดกิจกรรมในช่วงสถานการณ์โควิดที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้	อยากให้เรียนที่มีปัญหากลุ่มพฤติกรรมเสี่ยงได้เข้าร่วมกิจกรรม
ครูหน่วยที่ 8	ในการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมระดับชั้นจึงต้องจัดให้เข้าร่วมได้บางส่วนเพื่อไม่ให้เสียเวลาเรียน ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด(-19) ทำให้กิจกรรมไม่สามารถดำเนินการต่อได้		
ครูหน่วยที่ 9	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาของเด็กและเยาวชนในการป้องกันการกระทำผิดในช่วงปิดเทอมที่ครูไม่สามารถติดตามได้		
ครูหน่วยที่ 10	ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรม หรือนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ลักษณะของการจัดกิจกรรมต้องอยู่ในขอบเขตตามมาตรการเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมค่อนข้างจำกัด		
ครูหน่วยที่ 11	ในช่วงสถานการณ์โควิดไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ แต่อยากให้สถานพินิจฯ เปลี่ยนรูปแบบในการจัดกิจกรรมให้สามารถดำเนินการได้ เช่นการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ การใช้สื่อดิจิทัล		
ครูหน่วยที่ 12	นักเรียนบางคนไม่มาเรียนจึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งทางโรงเรียนได้แก้ไขโดยให้นักเรียนคนอื่นเข้าร่วมกิจกรรมแทน		

ข้อคำถามที่ 2.2 ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	การจัดกิจกรรมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนชนกระทำความผิด เมื่อไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้จึงอาจทำให้เด็กมีเวลาว่างและขาดภูมิคุ้มกันในการกระทำความผิด	เด็กและเยาวชนชนได้เรียนรู้เพิ่มเติมที่เท่าที่ควรขาดโอกาสในการเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลาย	
ครูหน่วยที่ 8	เด็กและเยาวชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้จึงเป็นการเสียโอกาสที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันกระทำความผิด		
ครูหน่วยที่ 9	เด็กนักเรียนมีการรวมกลุ่มร่วมเล่นในช่วงปิดภาคเรียนทำให้มีโอกาสในการกระทำความผิด		
ครูหน่วยที่ 10	เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เพิ่มเติมที่เท่าที่ควร ขาดโอกาสในการเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลาย		
ครูหน่วยที่ 11	หากเด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือบริโภคสื่อออนไลน์เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาจะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนชนกระทำความผิดได้ ในระหว่างที่การจัดกิจกรรมในรูปแบบปกติไม่สามารถทำได้		
ครูหน่วยที่ 12	นักเรียนได้เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติดหรือการกระทำความผิดอย่างอื่น		

ข้อคำถามที่ 3.1 ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร			ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	มีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากและเป็นอย่างมากและเป็นอย่างน้อยลงได้ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิดซึ่งจะทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนของตนเองต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เป็นโครงการที่ดีมาก เป็นประโยชน์อย่างมากในการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเพื่อเป็นการป้องกันตนเองไม่ให้กระทำผิดทางกฎหมายและไม่เป็นภาระให้กับสังคมต่อไป	มีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากและเป็นการเชิงรุกที่ทำให้เด็กและเยาวชนทำผิดกฎหมายน้อยลงได้ และทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิดซึ่งจะทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนของตนเองต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ครูหน่วยที่ 8		กิจกรรมมีประโยชน์เพราะทำให้นักเรียนกล้าไม่กลัวการทำผิดเพราะไม่ยากเข้าไปอยู่ในสถานพินิจฯ		
ครูหน่วยที่ 9		นักเรียนได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้กิจกรรมที่ได้มีปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้กับประสบการณ์ใหม่		
ครูหน่วยที่ 10		นอกเหนือจากครูผู้สอนในโรงเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับอาจทำให้นักเรียนได้คิด และมีสำนึกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนรุ่นน้อง และให้ข้อมูลขยายผลต่อรุ่นน้องได้ส่วนหนึ่ง		
ครูหน่วยที่ 11	เป็นประโยชน์นอกจากจะทำให้เด็กเรียนตระหนักเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายแล้วยังทำให้ครูเข้าใจปัญหาของนักเรียน สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้ตรงจุดและทันทั่วทั้งที่เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก สามารถป้องกันปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นได้	เป็นประโยชน์นอกจากจะทำให้เด็กเรียนตระหนักเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายแล้วยังทำให้ครูเข้าใจปัญหาของนักเรียน สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้ตรงจุดและทันทั่วทั้งที่เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก สามารถป้องกันปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นได้		
ครูหน่วยที่ 12				

ข้อคำถามที่ 3.2 หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร			ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	ทำให้เกิดการพัฒนาตัวครู ครูมีความเข้าใจในปัญหาของนักเรียน ช่วยนักเรียนในการแก้ไขปัญหาคำได้	ทำให้เกิดการพัฒนาตัวครู ครูมีความเข้าใจในปัญหาของนักเรียน ช่วยนักเรียนในการแก้ไขปัญหาคำได้	ทำให้ครูเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน สามี ร อย ช่วยเหลือแก้ปัญหาให้คำปรึกษาเด็กได้อย่างตรงประเด็นและทันทั่วทั้ง	ปัญหาการทะเลาะวิวาทลดลง ไม่มีปัญหาการค้ายาเสพติด พฤติกรรมทางด้านสุขภาพในอุปนิสัยจากความประพฤติในการซึ่ลดลง
ครูหน่วยที่ 8		ในส่วนที่รับผิดชอบในหน้าที่กลุ่มงานกิจการของนักเรียนในการดูแลความประพฤติของนักเรียนจะเห็นได้ว่าหลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับสถานพินิจฯ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทำให้เด็กนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น		
ครูหน่วยที่ 9		นักเรียนไม่กล้ากระทำความผิดกฎหมาย นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องความประพฤติที่ไม่เหมาะสมน้อยลง		
ครูหน่วยที่ 10		นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น เข้าใจว่าการกระทำบางอย่างเป็นความผิดตามกฎหมาย		
ครูหน่วยที่ 11		นักเรียนที่มีปัญหาในเชิงพฤติกรรมมีจำนวนน้อยลง ทำให้ครูสามารถทำงานพัฒนาเด็กในด้านอื่น ๆ ได้		

ครูหน่วยที่ 12	สถานศึกษาเห็นความสำคัญของปัญหาเด็กและเยาวชนในโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนโครงการจากสถานพินิจฯ		
ข้อคำถามที่ 4 ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	อยากให้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกปีและให้สถานพินิจฯ กลับมาติดตามหรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำกิจกรรมให้กับครูเพื่อครูจะได้ดูแลนักเรียนต่อไป	อยากให้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกปีและให้สถานพินิจฯ กลับมาติดตามหรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำกิจกรรมให้กับครูเพื่อครูจะได้ดูแลนักเรียนต่อไป	
ครูหน่วยที่ 8	ควรมีการจัดขึ้นทุกปี เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ๆ		
ครูหน่วยที่ 9	ควรจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกปีและจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอมด้วย		
ครูหน่วยที่ 10	ควรมีการจัดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เนื่องจากประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมมีการผลัดเปลี่ยน รุ่นต่อรุ่น หรือแม้กระทั่งเป็นประชากรกลุ่มเดิม ก็จะได้เรียนรู้yddีย่าทำได้อย่างดี ส่งผลให้เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง และมีพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น		
ครูหน่วยที่ 11	อยากให้จัดโครงการอย่างต่อเนื่องแต่ต้องพิจารณาร่วมกับโรงเรียนเกี่ยวกับระยะเวลาตามปฏิทินการศึกษาให้เหมาะสม		
ครูหน่วยที่ 12	เป็นโครงการที่ดีที่เป็นประโยชน์มากควรจัดต่อเนื่อง		

ข้อคำถามที่ 5 ท่าน/นักรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร	ประเด็นรวม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ครูหน่วยที่ 7	การจัดกิจกรรมในรูปแบบที่ เหมาะสมในช่วงสถานการณ์ โควิดที่การรวมกลุ่มไม่ สามารถทำได้ หรืออยากได้ สื่อที่มีความทันสมัยน่าสนใจ ให้ครูสามารถนำไปใช้สอน เด็กนักเรียนได้	การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความสามารถในการพัฒนา นักเรียน และปรับเปลี่ยน พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ การ สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ให้ครู นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อ การพัฒนาพฤติกรรม การ ป้องกันการกระทำผิดของ นักเรียนการสร้างเครือข่าย ร่วมกันในการพัฒนาและการ ป้องกันอย่างจริงจัง และ ต่อเนื่อง จัดกิจกรรมแบบแยกกลุ่มชาย หญิงในวัยรุ่น เพราะทั้งสองเพศ มีปัญหาที่แตกต่างกัน จัด กิจกรรมพื้นฐานการป้องกัน ปัญหาตั้งแต่เด็กชั้น อ. 3 ป. 3 ป. 5-6 และ ม.3 จัดกิจกรรม แบบ Work shop สัก 2 วันใน เยาวชนช่วง ม.ต้น มากกว่าการ นั่งฟังบรรยาย
ครูหน่วยที่ 8		
ครูหน่วยที่ 9		
ครูหน่วยที่ 10		
ครูหน่วยที่ 11		
ครูหน่วยที่ 12		

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 โครงการที่ 2 โครงการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษในการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ข้อคำถามที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 1 เด็กและเยาวชนจะได้รับประโยชน์ หากยินยอมเข้าการทำตามแผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่ทางสถานพินิจฯ ได้จัดให้มีการประชุมมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาแทนการส่งไม่ฟ้องและไม่มีคดีอาญาดังกล่าวสามารถทำงานราชการหรือองค์กรใหญ่ เช่น องค์กรมหาชน ข้อเสนอแนะ ควรพิจารณาปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น หากในช่วงที่มีการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะมีคดีมาตรา 86 มากขึ้นจึงทำให้ผู้ประสานต้องรีบออกรายงานให้ทันภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่เกิด และเยาวชนสำนึกผิด	เด็กหรือเยาวชนผู้ปกครอง ผู้เสียหายที่ได้รับการเข้าร่วม มาตรา 86 ตามเงื่อนไขประชุม ประกอบด้วย ตำรวจ พนักงาน อัยการ ผู้ประสานการประชุม นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานสอบสวน ผู้อำนวยการสถานพินิจและหัวหน้าส่วนคดีเป็นตัวแทนที่ได้รับหนังสือเชิญที่ได้คัดเลือกมาจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู อยู่มีความเหมาะสมแล้ว ควรมีการจัดทบทวนความรู้เพิ่มเติมให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ปฏิบัติงานจริง เช่นพนักงานอัยการ ผู้ประสานงานการประชุม และพนักงานสอบสวน แต่กลุ่มพนักงานสอบสวนใหญ่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้มาตรการพิเศษฯ ส่งผลให้มีข้อขัดข้องในการประสานงานระหว่างสถานพินิจฯ พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ข้อเสนอแนะ ควรจัดกิจกรรมโครงการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนในพื้นที่ เด็กหรือเยาวชนผู้ปกครองผู้เสียหายที่ได้รับการเข้าร่วมมาตรา 86 ตามเงื่อนไขประชุมประกอบด้วย ตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้ประสานการประชุม นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานสอบสวน ผู้อำนวยการสถานพินิจและหัวหน้าส่วนคดีเป็นตัวแทนที่ได้รับหนังสือเชิญที่ได้คัดเลือกมาจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู อยู่มีความเหมาะสมแล้ว	ข้อเสนอแนะ ควรพิจารณาปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น หากในช่วงที่มีการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะมีคดีมาตรา 86 มากขึ้นจึงมีคดีมาตรา 86 มากขึ้นจึงทำให้ผู้ประสานต้องรีบออกรายงานให้ทันภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่เกิดและเยาวชนสำนึกผิด ข้อเสนอแนะ ถ้ากรณีที่ผู้แทนชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง NGO เช่น กรณีที่เด็กชักรถชนที่มีค่าเสียหายต้องมีส่วนแทน กองทุนฯ จ่ายค่าเสียหายด้วยจะดี
ผอ.หน่วยที่ 2 ผอ.หน่วยที่ 3		
ผอ.หน่วยที่ 4		
ผอ.หน่วยที่ 5		
ผอ.หน่วยที่ 6		

ข้อความที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ปกครอง หน่วยที่ 1 ทำได้มากก็ได้ทำเต็ม แต่ทำได้มากแล้วไม่มารายงานตัวก็ตก ถ้ากรมพินิจฯ มีงบประมาณพร้อมไม่มีตัวชีวิตมาบิบ ทางสถานพินิจฯ ก็อยากทำแผนต่าง ๆ พนักงานอัยการเห็นชอบอยู่แล้ว มีเงื่อนไขไม่เข้าสี่หัวข้อ หน่วยที่ 2 ถือว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดี เจ้าหน้าที่ดูแลดีมาก ๆ และทำการช่วยเหลือดี หน่วยที่ 3 มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกฝ่าย หน่วยที่ 4 มีความเหมาะสม หน่วยที่ 5 ครบถ้วน เหมาะสม มีทุกท่านที่เกี่ยวข้องแล้ว หน่วยที่ 6 ครบถ้วนดีแล้ว มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมด้วย เด็ก มีความเหมาะสมครบถ้วนแล้ว หน่วยที่ 1 ได้รับประโยชน์ สถานพินิจฯ ให้อีกหรือเยาวชนคนแก่ของตนเอง ถ้าเด็กหรือเยาวชนทำได้จะไม่ต้องถูกฟ้องดำเนินคดีอาญา หน่วยที่ 2 ครบถ้วนทุกท่านที่เกี่ยวข้อง หน่วยที่ 3 มีความเหมาะสม หน่วยที่ 4 ครบถ้วน หน่วยที่ 5 มีความเหมาะสม ครบถ้วนดีแล้ว หน่วยที่ 6 มีความเหมาะสม ขั้นตอนและกระบวนการ ผอ.หน่วยที่ 1 หัวหน้าฝ่ายคดีจ่ายสำนวนให้แก่พนักงานคุมประพฤติรับสำนวน สอบปากคำตามแบบข้อมูลการรับตัวเด็กหรือเยาวชน (30 นาที) และแบบประเมินความเสี่ยง และความจำเป็น พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อเข้าสู่มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา พนักงานคุมประพฤตินำเสนอผู้อำนวยการพิจารณาและสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษภายในเวลา 5 วันนับตั้งแต่เยาวชนยื่นคำขอการกระทำผิดผู้ดูแลการลงนามส่งต่อให้ดำเนินการตามมาตรการพิเศษและให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งให้พนักงานสอบสวนและส่งสำนวนมาให้ส่วนงานป้องกันฯ จัดทำหนังสือเชิญผู้ต้องหา ชุมชน เด็กและเยาวชนในวันกำหนดการประชุม และประชุมร่วมกับพนักงานอัยการ และผู้ประสานงานการประชุมการประชุมตามมาตรา 86 จนจบเสร็จสิ้นการประชุม งานการเงินจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงานอัยการและผู้นำชุมชน ส่วนงานป้องกันดำเนินการจัดพิมพ์แผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามมาตรา 86 ให้เสร็จแล้วให้พนักงานคุมประพฤติออกรายงานข้อเท็จจริง ส่งให้พนักงาน	มีความกระชับกระบวนการเหมาะสมแล้ว แต่ติดโควิดจึงต้อง ึ่งใช้ ท ค โ น โ ล ยี่ Conference ทำให้ไม่สบายใจเท่าการเห็นหน้ากัน ขั้นตอนและกระบวนการดี มีการทำหลายอย่างที่ไม่เคยทำ ฝ่ายทางสถานพินิจฯ มีการดูแลอย่างดี ขั้นตอนและกระบวนการดี กิจกรรมไม่ยากจนเกินไป ชอบทำกิจกรรม และสนุกด้วย	ให้นักจิตวิทยาประสานจะดีกว่ามีการปรับโครงสร้างส่วนป้องกันและประสานเครือข่ายและชุมชนแยก นักสังคมสงเคราะห์ออกมา

ข้อคำถามที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 2		
ผอ.หน่วยที่ 3		
ผอ.หน่วยที่ 4		
ผอ.หน่วยที่ 5		
ผอ.หน่วยที่ 6		
ผู้ปกครอง หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 3		

ข้อคำถามที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
หน่วยที่ 4	ขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ชี้แจงเห็นควรและเข้าใจได้ โดยมีการวางแผนจะทำอะไร บำเพ็ญประโยชน์จำนวน 30 ชั่วโมง โดยจะได้นำหนังสือแจ้งทางหน่วยงานไปก่อน พอดีบ้านอยู่นอกเมือง ไกลไปหน่อย คิดว่ากิจกรรมยาวเกินไป อยากให้กระชับกว่านี้ แต่ละกิจกรรมทางกันเงินไปตอนแรกคุณแม่ไม่ทราบถึงโครงการนี้ เจ้าหน้าที่ได้นำเสนอโครงการนี้ เจ้าหน้าที่ขอเข้าโครงการนี้ โดยช่วยในการสอบ ONET วิชาคณิตศาสตร์ ในโรงเรียน แต่ด้วยสถานการณ์โควิด19 ทำให้ต้องอัปเดตรูปแบบถ่ายภาพแบบฝึกหัด เพื่อสอบ ONET ได้ คุณครูสัมภาษณ์แล้ววันต่อมาได้รับเอกสารแล้วไปทำงานบริการสังคม ขั้นตอนดี ทุกคนก็ดูแลตามหน้าที่ ขั้นตอนกระบวนการกระชับและเหมาะสม การติดตามไม่ได้ยุ่งยากเลย ขั้นตอนและกระบวนการดี มีการทำหลายอย่างที่ไม่เคยทำ ฝ่ายทางสถานพินิจฯ มีการดูแลอย่างดี เหมาะสม ขั้นตอนและกิจกรรมดี ชอบทำกิจกรรม และสนุกด้วย ขั้นตอนและกระบวนการดี กิจกรรมการกวาดพื้นที่ ล้างห้องน้ำ ไม่ได้ยากจนเกินไป ขั้นตอนและกระบวนการดี ในการทำกิจกรรมดี ได้ช่วยสังคม สามารถมองโลกได้กว้างขึ้น และยังสามารถช่วยเหลือคนอื่น พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ ครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัดหน่วยที่ 1 พื้นที่ในการดำเนินการโครงการสามารถดำเนินการได้ พื้นที่จังหวัดหน่วยที่3เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณคดีไม่มากนัก จึงมีปัญหาอุปสรรคน้อยเนื่องจากหน่วยงานได้ทำความเข้าใจกับเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหายรวมถึงผู้นำชุมชน ถึงผลกระทบและประโยชน์ที่แต่ละฝ่ายจะได้รับ บุคลากรของหน่วยงานมีความเข้าใจมีความพร้อมในการปฏิบัติงานมีเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดี พื้นที่เหมาะสมแต่ไปลงตามเขตถ่วงตามจังหวัดจะกระจายพื้นที่จะมีการขยายพื้นที่เพิ่มเติมพื้นที่เพิ่มเติมชัดเจนยิ่งขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มปริมาณในการจัดมาตรา 86 เหมาะสม ปัญหาอุปสรรคจากสถานการณ์โควิด19 ก็ใช้ระบบ Zoom ในการประชุม สถานที่สถานพินิจฯเองเปิดกว้างมีห้องประชุมหลายขนาดถึงแม้มีโควิดก็จะใช้ห้องประชุมห้องใหญ่ในการดำเนินการในชุมชนบ้างถ้าเด็กไม่สามารถมาได้ทำการ อบรม วัดหรือลานวัด สถานที่ราชการ วัด	เหมาะสม ปัญหาอุปสรรคจากสถานการณ์โควิด19 ก็ใช้ระบบ Zoom ในการประชุม	
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			
เด็ก			
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			
ผอ.หน่วยที่ 1			
ผอ.หน่วยที่ 2			
ผอ.หน่วยที่ 3			
ผอ.หน่วยที่ 4			
ผอ.หน่วยที่ 5			
ผอ.หน่วยที่ 6			

ข้อคำถามที่ 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
กอง พัฒนา ระบบ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความครอบคลุมทั้งจากส่วนกลางที่คอยกำกับติดตามผลการดำเนินงานของพื้นที่ และหน่วยที่ปฏิบัติงาน ด้านการให้บริการพิเศษแทนการดำเนินการด้านคือญาติในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงที่นำไปสู่การเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ มาตราการดังกล่าวยังเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาล ลดระยะเวลาและภาระค่าใช้จ่ายทั้งรัฐและประชาชน ตลอดจนความยุติธรรมที่รวดเร็วและสร้างสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม ขั้นตอนและกระบวนการ มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสม พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ พื้นที่ในการดำเนินการโครงการมีความครอบคลุมแล้ว		
ผู้ให้ข้อมูล จาก ส่วนกลาง คนที่ 1	โครงการถูกริเริ่มมาก่อน เพราะกรมพินิจฯ ยังไม่ค่อยเห็นด้วยในการเริ่ม โดยเริ่มแรกมีการลดคนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแรกเริ่มที่ดำเนินการมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมเพียงแค่หลักสิบ ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนเท่าใด สถานพินิจฯ ต่าง ๆ ไม่ค่อยให้ข้อมูลสักเท่าไรทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ในส่วนอื่น ๆ มาร่วมด้วยนั้น คนภายนอกที่เข้าร่วมเข้าใจและร่วมมือด้วยโดยง่ายกว่า ในปีแรก ยังใช้กฎหมายเก่า ทั้งการสำนึก คดีที่ไม่ผู้เสียหาย ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันให้ข้อมูลนำไปใช้เปลี่ยนตัวชั่วคราวให้ล่าช้าทั้งหมดฝ่ายตรงไปตรงมา ขั้นตอนและกระบวนการ PDCA มีการวางแผนไว้มีอุปสรรคในเรื่องงบประมาณและการทำางมีการปรับแผนไปตามสถานการณ์ พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ ถ้าอยากได้ตัวแทน แต่ละคนไม่กล้าไม่ยอมให้ข้อมูลเลยในช่วงแรกของการดำเนินการ	

ข้อคำถามที่ 2 มีการนำผลผลิตที่เกิดขึ้นไป	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 1	“คู่มือ” ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักปฏิบัติ บทบาท อำนาจหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง ในการประชุม มีความชัดเจน บุคลากรสามารถนำไปใช้การ ปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ “สื่อวีดิทัศน์” สามารถนำไป ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชนได้รับรู้และเข้าใจถึง ผลกระทบและสิทธิต่าง ๆ และรวมถึงการให้โอกาสเด็ก และรวมถึงการใช้โอกาสเด็ก และเยาวชนที่ก้าวพลาดได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองจนเป็นที่ยอมรับของครอบครัวและชุมชน “สื่อแผ่นพับ” กรมพินิจฯ ได้จัดส่งให้หน่วยงานนำไปมอบให้กับชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและการให้บริการจังหวัดเคลื่อนที่ มีการเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นว่ามาตรา 86 ให้โอกาสให้เด็กเป็นคดีโดยไม่ต้องฟ้องคดีผู้เสียหายได้รับการเยียวยา จากเยาวชน	ข้อเสนอแนะ ควรมีการ จัดทำสิ่งที่เข้าถึงง่าย เช่น การตั้งศูนย์ให้เด็กได้รับข้อมูล ที่เข้าใจง่าย หรือ เป็นสปรตส์น ๆ เข้าใจง่าย ๆ
ผอ.หน่วยที่ 2		
ผอ.หน่วยที่ 3		
ผอ.หน่วยที่ 4		
ผอ.หน่วยที่ 5		
ผอ.หน่วยที่ 6		
ผอ.หน่วยที่ 1	เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนา งาน พนักงานคุมประพฤติไม่ได้ พัฒนาไม่ได้อบรมเพียงแค่อ่านขั้นตอนมีแนวทาง เท่านั้น แต่ควรมีการอบรม	เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนา งาน พนักงานคุมประพฤติไม่ได้ พัฒนาไม่ได้อบรมเพียงแค่อ่านขั้นตอนมีแนวทาง เท่านั้น แต่ควรมีการอบรม
ผอ.หน่วยที่ 2		

ข้อคำถามที่ 2 มีการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไป	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 3	พินิจนำเรื่องนี้เป็นตัวชี้วัดจำนวนเด็ก ได้เยาวชนที่กระทำความผิดลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมฯ ดีขึ้น	เทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงให้เกิดความคล่องความชำนาญในการใช้งาน
ผอ.หน่วยที่ 4		
ผอ.หน่วยที่ 5		
ผอ.หน่วยที่ 6		
กองพัฒนา		
ระบบ	นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานมาตรฐานการพิเศษแพนการดำเนินคดีอาญา ฉบับปรับปรุงแก้ไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2563 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ซึ่งรวบรวมจากองค์ความรู้จากประสบการณ์ปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ. 2553 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงานมาตรการพิเศษแพนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องเกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน	
ผู้ให้ข้อมูล	ทำให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป	
จาก	ผลลัพธ์ของโครงการจาก 10 มอบ 10,000 เป็น BENEFIT ผลที่วัดอย่างมาก มีการนำคู่มือไปใช้และวัดที่ต้นสนรวมถึงแนวทางการหันออกของเด็กและเยาวชนผู้ปกครองมีเรื่องที่น่าภูมิใจ สังคมภายนอกให้การชื่นชมผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ให้มีความรู้ทักษะ บางที่ไม่นำคู่มือไปใช้ เก็บรายงาน มีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกว่าเป็นผลงานดี	
ส่วนกลาง	เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน	
คนที่ 1	ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้นมีการนำไปใช้มากขึ้น ทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้เป็นตัวชี้วัดจำนวนเด็ก ได้เยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่ดีสนับสนุนภาพพจน์ของกรมพินิจฯ ดีขึ้น	

ข้อคำถามที่ 3	เข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการ	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 3	สอดคล้องกับการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นที่ยอมรับของชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน มีความเข้าใจ และให้ความร่วมมือด้วยดี	ปฏิบัติงานได้จริง เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหาย ผู้นำชุมชน มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือด้วยดี	
ผอ.หน่วยที่ 4	สอดคล้องหน่วยงานได้นำเทคนิคและแนวทางการทำงานมาใช้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของงานเกิดขึ้น		
ผอ.หน่วยที่ 5	สอดคล้องเพราะเห็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้มาตรา 86 เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ประโยชน์สูงสุด		
ผอ.หน่วยที่ 6	โอเคต้องการให้เป็นเด็กและเยาวชนที่ดีในอนาคต 1.ช่วยเหลือ 2.ให้เด็กไม่ต้องรับโทษติดตัว 3.ลดภาระของสารลดภาระการไปศาลและ 4.ลดค่าใช้จ่ายหันเหความผิดให้กับเด็กและเยาวชนทำให้บรรลุป้าประสงค์ของมาตรา 86		
กอง พัฒนา ระบบ	เป้าหมายของโครงการฯ จะสามารถสะท้อนถึงปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด จากการทำงานที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการดังกล่าวต่อไปในภายภาคหน้า ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมาย มีความสอดคล้องกับแนวคิดและนโยบายที่จะนำมาจัดการทางเลือกอื่น ที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่จะทำผิดมาใช้ นั่นก็คือ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกใหม่ แทนมาตรการหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนกระทำความผิดหรือแผนดั้งเดิม		
ผู้ให้ข้อมูล	คนที่ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนก็จะได้รับความเข้าใจ คนที่ไม่อยากก็จะไม่เอาไปใช้ คนที่เข้าร่วมอบรมจะเข้าใจมากขึ้น		
จาก	รู้สึกดีขึ้น มีคุณค่า ผู้บริหารมีตัวชี้วัดด้วยโดยเก็บปัญหาด้วย		
ส่วนกลาง	ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องมากจาก 10 เป็น 100 จาก 100 เป็น 1000 สามารถพัฒนาไปได้เรื่อยๆใหม่กว่าความพึงพอใจทางด้านใดจะคนใดก็ตาม		
คนที่ 1			

ข้อคำถามที่ 4 นำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ขอ.หน่วยที่ 1	ได้รับความน่าเชื่อถือมากขึ้นเพราะหากพนักงานยังการมีความเห็นชอบตามแผนที่สถานพินิจฯ เสนอให้แก่วัยเด็กและเยาวชนนั้นก็หมายถึงว่าสถานพินิจฯ เป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล
ขอ.หน่วยที่ 2	หน่วยงานได้อำนวยความสะดวกเป็นธรรมให้กับเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดที่มีความประพฤติดีและได้มีการชดเชยด้านต่าง ๆ ให้ผู้เสียหายที่เป็นบุคคลและรัฐด้วยตามแผนที่กำหนด
ขอ.หน่วยที่ 3	เป็นที่ยอมรับว่าหน่วยงานที่สามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน จากเด็กต้อให้เป็นเด็กดีและมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและชุมชนได้ ตัวอย่าง ผู้นำชุมชนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลและร่วมกิจกรรมบริการสาธารณะประโยชน์กับเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษ
ขอ.หน่วยที่ 4	หน่วยงานเป็นกลางลดอคติขั้นสุดศาลเด็กและเยาวชนไม่มีตราบาป ตัวอย่าง มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน มีการติดตามช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำผู้ชุมชนในการช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชน
ขอ.หน่วยที่ 5	หน่วยงานได้รับการยอมรับตามสิทธิเด็กจากจังหวัดและหน่วยงานอื่น ๆ
ขอ.หน่วยที่ 6	ตัวอย่าง พיתักษัศมฺรคอรลหิธเรถักค่านินการจณได้รารจลลหิธมนุษย์ชนเตเดตนการคํมฺรคอรลหิธลการะการคํค่านินการจณไม่ตองสงารงานให้ศาลเรากำหนดแผนได้เองอะไรให้ฝึกแล้วลมถ้าขึ้นศาลศาลจะกำหนด
ขอ.หน่วยที่ 1	นำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน
ขอ.หน่วยที่ 2	ได้รับการฝึกฝนการเป็นผู้ประสานที่เป็นมืออาชีพเพราะแต่ละรายมีความแตกต่างกัน หากพบคดีมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ผู้ประสานต้องสามารถแก้ไขปัญหา หาแนวทางในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้ทันเวลา
ขอ.หน่วยที่ 3	ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจวิธีการดำเนินการมาตรการพิเศษมากขึ้น
ขอ.หน่วยที่ 4	มีความรู้ความเข้าใจ และเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดจากวิทยากรโครงการ นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงและยังสามารถนำไปปรับใช้หากมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน
ขอ.หน่วยที่ 5	มีการทำงานถูกต้องปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม ตัวอย่าง ทำให้การจัดประชุมตามมาตรา 86 ประสบความสำเร็จทราบและมีแนวทางที่ดีมีประสิทธิภาพที่ดีพอมีเป้าหมายเดียวกันทำให้ผู้มีใจที่ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน
ขอ.หน่วยที่ 6	รู้สึกภูมิใจที่ทำงานนี้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อธิบายการใช้มาตรา 86 ต่าง ๆ กับศาล
ขอ.หน่วยที่ 1	ผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก หรือเยาวชน
ขอ.หน่วยที่ 1	ได้รับโอกาสกลับตนเป็นคนดีโดยไม่ต้องฟุ้งงาฟุ้งยาทำให้ไม่มีคดีติดตัวสามารถหางานทำได้ เช่น อาชีพรับราชการหรือสมัครเป็นตำรวจ ทหารหรือตลอดจนการทำงานดี ๆ ที่เด็กและเยาวชนมีความสนใจ

ข้อคำถามที่ 4	นำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 2	เด็กและเยาวชนคนได้มีโอกาสในการเปลี่ยนแปลงเป็นคนดีและสำนึกในการกระทำผิดและได้โอกาสทำปฏิบัตินตามแผนไม่ต้องดำเนินการในคดีปกติและมีการยุติคดี	ตาม มาตรา 86 ประสบความสำเร็จ เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งกระบวนการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวยังสามารถลดความขัดแย้งและสร้าง ความสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม และชุมชนที่เด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่	
ผอ.หน่วยที่ 3	- เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองยอมรับการกระทำที่มีผลกระทบต่อผู้อื่น (ผู้เสียหายโดยตรง) และชุมชนสังคม (ผู้เสียหายทางอ้อม) - ได้รับโอกาสและการยอมรับจากคนในชุมชน ตัวอย่าง เด็กและเยาวชนขอโทษและเยาวชนขอโทษเสียค่าบริการสังคมปฏิบัติตามข้อตกลงและเงินที่จัดทำขึ้นไว้		
ผอ.หน่วยที่ 4	รู้สึกสำนึกผิดในการกระทำพร้อมแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง ตัวอย่าง การทำการบริการสังคมที่เหมาะสมไม่เป็นการประจานและละเมิดสิทธิเด็ก		
ผอ.หน่วยที่ 5	ลดแรงกดดันการประชนหรือร่นๆกันจะเป็นแบบสบาย ๆ นักจิตวิทยาทำให้ผ่อนคลายสามารถพูดคุยได้ทุกฝ่ายผู้ชุมนุมสามารถพูดผลกระทบของชุมชนจากเด็กและเยาวชน		
ผอ.หน่วยที่ 6	ได้รับโอกาสทางคดีโดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมปกติปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปรับตัวในครอบครัวได้รับโอกาสทางการคิดจากชุมชน		
กอง พัฒนา ระบบ	การดำเนินโครงการที่มีความต่อเนื่อง จะนำไปสู่การพัฒนาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางการปฏิบัติงานที่เกิดจากโครงการฯ ผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก หรือเยาวชน เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งกระบวนการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวยังสามารถลดความขัดแย้งและสร้างความสัมพันธ์ที่ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม และชุมชนที่เด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่		
ผู้ให้ข้อมูล จาก ส่วนกลาง คนที่ 1	ทำให้มีการหักเหคดีมากขึ้นมีการนำไปใช้มากขึ้น ทำให้กรมพินิจฯ นำเรื่องนี้ไปเป็นตัวชี้วัดจำนวนเด็ก ได้เยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงอย่างมีรูปธรรม มีเครือข่ายที่สนับสนุนภาพพจน์ของกรมดีขึ้น นำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน คนที่เข้าร่วมอบรมจะเข้าใจมากขึ้น รู้สึกดีขึ้น มีคุณค่า ผู้บริหารมีตัวชี้วัดด้วยโดยแก้ปัญหาด้วย ผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก หรือเยาวชน เด็กออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา		

ข้อคำถามที่ 5 ปัญหา หรืออุปสรรค	ประเด็นร่วม	ข้อเสนอแนะฯ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงานควรมีกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในการณีนีมีค่าเสียหาย
ผอ.หน่วยที่ 1 ปริมาณคดีมีมากขึ้นต้องประสานทั้งผู้ปกครอง เด็กและเยาวชนและผู้มาชุมชนและพนักงานอัยการในช่วงมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ระลอก3ต้องจัดการประชุมในรูปแบบออนไลน์ พบปัญหามากมาย เช่น ระบบสื่อสารขัดข้อง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้าไม่สามารถจัดประชุมได้ หรือประชุมได้แต่ไม่ราบรื่น ไม่เต็มประสิทธิภาพ มิ่งงานอื่นที่ต้องทำนอกจาก ม.86 เช่นการสัมภาษณ์ตามกระบวนการของสถานพินิจจังหวัดหน่วยที่1 และงานด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯ ที่ถูกจับมาในคดีต่าง ๆ ผอ.หน่วยที่ 2 ตัวเด็กและเยาวชนผู้ปกครองไม่พร้อมที่จะใช้มาตรการพิเศษเนื่องจากมีปัญหาด้านพฤติกรรมหรือผู้ปกครองไม่สามารถดูแลกำกับได้ ผอ.หน่วยที่ 3 กรณีคดีที่มีผู้เสียหายผู้เสียหายบางรายอาจเรียกร้องค่าเสียหายจำนวนมากซึ่งไม่สามารถนำคดีนั้นเข้าสู่มาตรการพิเศษฯ ได้ ผอ.หน่วยที่ 4 ผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นบริษัทที่มีบริษัทอยู่กลางอยู่ในกรุงเทพ ปัญหาอุปสรรคเกิดจากทำผิดซ้ำจึงไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ผอ.หน่วยที่ 5 ข้อเสนอนแนะฯ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงานควรมีกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในการณีนีมีค่าเสียหายหลังจากใช้แล้วเด็กไม่รายงานตัวอาจจะหลายปัจจัยก็ยังไม่แล้วอีกไปเคปเพื่อกลุ่มเดิมไม่ไปบำบัด ผอ.หน่วยที่ 6 ผู้ปกครองอยากใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์บ้างคดีอยากเอาชนะคดีส่วนใหญ่เป็นคดีประมาทขับรถชนบางก็เป็นความผิดหรือส่งเสริมการกระทำผิดปฏิเสธความรับผิดชอบการเลี้ยงดู ผอ.หน่วยที่ 7 โดยรวมไม่พบปัญหาอุปสรรคมากนักแต่อาจต้องทำความเข้าใจซึ่งเกี่ยวข้องกับขั้นตอนมาตรา 89 เมื่อคดีเข้าสู่มาตรการพิเศษฯ ให้แก่นักงานสอบสวนเจ้าของคดีทราบ ผอ.หน่วยที่ 8 บริหารจัดการกับปัญหา ผอ.หน่วยที่ 9 กรมพินิจฯ ควรจัดตั้งแผนกหรือส่วนงานขึ้นมาทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ เพราะนักสังคมสงเคราะห์ที่รับผิดชอบงานด้านนี้ไม่มีเพียงจำนวน 2 คนซึ่งหากมีภาระงานเช่นการติดตามเด็กและเยาวชนที่ปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกฯ นักสังคมสงเคราะห์ที่สังกัดสถานพินิจฯ จะต้องเป็นผู้ติดตาม ผอ.หน่วยที่ 10 ทำความเข้าใจกับตัวเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองและผู้เสียหาย เพื่อให้เน้นถึงประโยชน์ในการให้ออกาส์เด็กและเยาวชน กรณีเด็กทำผิดซ้ำก็ต้องดำเนินคดีตามปกติ ผอ.หน่วยที่ 11 ส่วนกรณีผู้เสียหายได้ชี้แจงอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการแก้ไขเด็กและเยาวชนและให้ผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบผลจากการกระทำของเด็กและเยาวชนโดยขอชดเชยเยียวยาผู้เสียหายทางจิตใจ (ขอโทษ และสำนึกผิดอย่างแท้จริง) ทางกายและทรัพย์สิน (ค่าเสียหาย)		

ข้อคำถามที่ 5 ปัญหา หรืออุปสรรค		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผอ.หน่วยที่ 4	พนักงานคุมประพฤติต้องพยายามขยายแผน เช่น ขยายแผนการบำบัด ต้องค้นหาสาเหตุแล้วมาขยายเวลาโดยพนักงานอัยการต้องเข้าใจและคุยกับผู้ปกครอง ชั้นแรกผู้คุมประพฤติต้องดูผลงานแผน จนเป็นที่ปรึกษา		
ผอ.หน่วยที่ 5	ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการตามมาตราพิเศษๆ โดยเฉพาะมาตรา 89 ให้พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีจัดการกระทำการใด ๆ		
ผอ.หน่วยที่ 6	เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู		
กอง พัฒนา ระบบ	อาจส่งผลกระทบต่องานปฏิบัติงาน ที่ปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงานที่มีอยู่แล้ว แต่หากมีการการนำผลการดำเนินงานโครงการไปใช้ในการปฏิบัติงานอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสน บริหารจัดการกับปัญหา เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องตามสมการงาน ในปัจจุบัน โดยให้คำนึงถึงหลักกฎหมายและประโยชน์สูงสุดกับเด็กและเยาวชน		
ผู้ให้ข้อมูล จาก	คน และองค์กรที่ยังไม่เข้าใจในช่วงแรก บริหารจัดการกับปัญหา		
ส่วนกลางคน ที่ 1	ต้องดำเนินการจนเห็นผลและประสบความสำเร็จ		

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

- ให้เพิ่มบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงานและจัดให้มีทรัพยากรในการทำงานที่ครบครัน เช่น โทรศัพท์ที่จะต้องใช้ในการประสานการติดต่อประชุม ระบบอินเทอร์เน็ต สำหรับใช้ในการประชุมออนไลน์ต้องมีสัญญาณที่แรงพอที่จะใช้ในการประชุมจนจบกระบวนการ
- ลดขั้นตอน หรือ เอกสารที่ไม่ใช้สาระที่แท้จริงของกฎหมายซึ่งทำให้ผู้ประสานเสียเวลาในการจัดทำเอกสาร ควรจะเอาเวลาไปศึกษาประวัติของเยาวชนที่ถูกเสนอทำมาตรา 86 จะทำให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมากกว่า (ผอ.หน่วยที่1)

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษในการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ข้อคำถามที่ 2 ประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ปกครอง	หน่วยที่ 1 ดิดที่โรงเรียนเปิดเทอม และการเดินทางมายากลำบาก เพราะมีสถานการณ์โควิด 19 หน่วยที่ 2 ไม่พบ เด็กและเยาวชนไม่ต้องเข้าศูนย์ฝึกฯ เจ้าหน้าที่แนะนำดี ก็ทำให้มีความประพฤติดี หน่วยที่ 3 เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่โรงเรียน ให้เรียนเต็มที่ ค่อนข้างให้ความสำคัญกับการเรียน หน่วยที่ 4 สถานการณ์ โควิด 19 หน่วยที่ 5 เนื่องจากทำงานอิสระ จึงไม่ค่อยว่าง ไม่มีเวลาที่แน่นอน และอาศัยอยู่นอกเมือง หน่วยที่ 6 สถานพินิจฯ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง และเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างดี โดยมีการติดต่อเป็นระยะ ๆ ถ้าจะมีผลกระทบและปัญหาอุปสรรคก็คือจากสถานการณ์โควิด 19	ก า ร เ ตื น ท ำ ง ยากลำบาก เพราะมีสถานการณ์โควิด 19	
เด็ก	หน่วยที่ 1 ดิดเรียนที่โรงเรียน และไม่มีเงิน หน่วยที่ 2 ไม่พบ หน่วยที่ 3 มีกิจกรรมที่ต้องซ่อมบอกลกับเพื่อน ทำให้ไม่ได้ไปกับเพื่อน หน่วยที่ 4 สถานการณ์โควิด19 หน่วยที่ 5 ไม่มี หน่วยที่ 6 จากสถานการณ์โควิด 19 ในปัจจุบันทำให้ไม่สามารถไปห้องเรียนที่โรงเรียนที่จะติวหรือสอนได้		
ผู้ปกครอง	หน่วยที่ 1 ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง หน่วยที่ 2 เสียเวลาไปบ้าง หน่วยที่ 3 ด้านจิตใจ รู้สึกเสียใจที่ได้ทำลงไป ไปกับเพื่อนฝูงพากันไปเที่ยว หน่วยที่ 4 เด็กและเยาวชนสามารถได้โอกาสคืน หน่วยที่ 5 ทำให้ยังไม่ได้ไปคลินิกเพื่อบำบัด หน่วยที่ 6 ทำให้ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง	ด้านจิตใจ รู้สึกเสียใจที่ได้ทำลงไป ไปกับเพื่อนฝูงพากันไปเที่ยว ไม่มีผลเสียเลย ถ้าเด็กหรือเยาวชนสามารถทำได้ก็ให้ออกาสเด็ก	
	หน่วยที่ 1 ทำให้มีโอกาสไปสอนที่โรงเรียน โครงการนี้เป็นเรื่องที่ดีที่สุดในชีวิต ลูกทำผิดโดยไม่รู้ พกพาโดยไม่รู้ว่าผิดกฎหมาย หน่วยที่ 2 โครงการนี้ทำให้ชีวิตยังสดใสเหมือนเดิม		

ข้อคำถามที่ 2 ประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
เด็ก			
หน่วยที่ 1	ไม่มีผลเสียเลย ถ้าเด็กหรือเยาวชนสามารถทำได้ก็โอเคสำหรับเด็กหรือเยาวชน		
หน่วยที่ 2	ไม่มี ปกติ		
หน่วยที่ 3	ทำให้ไม่ได้ออกกำลังกายกับเพื่อน		
หน่วยที่ 4	ทำให้โครงการช้าลง ไม่สามารถทำกิจกรรมได้		
หน่วยที่ 5	ทำให้เด็กหรือเยาวชนเป็นคนดีขึ้น		
หน่วยที่ 6	ทำให้สามารถช่วยสอนได้เต็มที่ต่อหน้าในห้องเรียนจริง		

ข้อคำถามที่ 3 มีประโยชน์หรือไม่		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ปกครอง	มีประโยชน์ เพราะเป็นกิจกรรมจิตอาสา ขอบใจคนไปทำความดี มีประโยชน์มาก ที่ไม่ให้เกิดเสียอนาคต ไม่มีคดีติดตัว ไม่เสียอนาคตเด็กและเยาวชน และทำให้เด็กและเยาวชนก็ปรับปรุงตัวดี มีประโยชน์มาก ๆ ทำให้เรากับครอบครัวมีความเข้าใจกันมากขึ้น รู้สึกเห็นใจกันมากขึ้น นักจิตวิทยามาก มีการพูดคุยเปิดใจคุยกันมากขึ้น มีประโยชน์ จะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนมากจะอยู่กับเพื่อน มีประโยชน์ อย่างน้อยทำให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาส มีคนมาห่วงใยใส่ใจมากขึ้น เกิดประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนอย่างมาก ถ้าไม่มีโครงการนี้จะมีคดีติดตัวไป ทั้งในเรื่องการสอบและการสมัครงาน จึงเป็นเรื่องที่ดีที่สุด หากช่วยเหลือได้จริง จะทำให้ชุมชนเด็กหรือเยาวชนผู้ก้าวพลาด มีประโยชน์ เพราะเด็กหรือเยาวชนคนอื่นจะได้มีโอกาสบ้าง กิจกรรมมีประโยชน์ ได้เสียสละเวลาไปทำกิจกรรมกวาดลานวัด ช่วยพระสงฆ์ช่วยทำงานหลาย ๆ อย่าง มีประโยชน์ ทำให้มีเวลามากขึ้น กิจกรรมมีประโยชน์ ได้มีโอกาสดูแลรักษาหมู่บ้าน ได้ทำความสะอาด มีประโยชน์ ได้มีโอกาสเด็กหรือเยาวชนในการใช้ชีวิตต่อไป และยังได้ปรับปรุงตัว สามารถทำอะไรหลายอย่างด้วย	มีประโยชน์ อย่างน้อยทำให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาส และยังได้ปรับปรุงตัว	
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			
เด็ก			
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			
ผู้ปกครอง	หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร คุณแม่ก็พยายามดูแลให้ดียิ่งขึ้น เด็กหรือเยาวชนก็สำรวมขึ้นไม่ไปไหน อยู่แต่บ้าน ไม่มี รู้สึกเข้าใจลูกมากขึ้น รู้สึกเห็นอกเห็นใจมากขึ้น ทำให้มีการพูดคุยกันมากขึ้น ระมัดระวังจะทำอะไร มีความคิดมากขึ้น มองว่าใช้ชีวิตระมัดระวังตัวมากขึ้น ทำให้ต้องเอาใจใส่ให้มากยิ่งขึ้น เป็นเรื่องที่ดีทำให้ลูกระวังตัวเองในชีวิต การทำอะไรจะระวังมากขึ้นในการใช้ชีวิต เมื่อมีความทุกข์เมื่อเขาจะเข้าห้องซุง จึงทำให้รู้ว่าต้องใช้ชีวิตไม่ประมาท ปรับปรุงตนเองในการดำเนินชีวิตมากขึ้นก็จะไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น กลัวไม่กล้าไปทำอะไรที่เสี่ยงแล้ว ตัวอย่าง ไม่กล้าไปบ่อนอีกแล้ว	รู้สึกเข้าใจลูกมากขึ้น ทำให้มีการพูดคุยกันมากขึ้น	
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			

ข้อคำถามที่ 3 มีประโยชน์หรือไม่		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
เด็ก			
หน่วยที่1	ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น ตัวอย่าง ไปกินไปเที่ยวกับเพื่อนแล้วไปเจอด้านหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ทำให้เปลี่ยนไปหลายอย่าง จากที่ปกติไม่มีเพื่อนก็ไม่มีเพื่อน และยังได้มีโอกาสเปลี่ยนที่เรียน ได้เรียนโรงเรียนกีฬาซึ่งชอบการเล่นกีฬามาก ใจเย็นลง สามารถใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ตัวอย่าง ทำกิจกรรมกวาดลานวัด ได้ทำประโยชน์ให้กับหมู่บ้าน ตัวอย่าง ดูแลบ๊ิดกวาดทำความสะอาดหมู่บ้าน เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ทำให้ได้สานต่ออนาคตได้		
หน่วยที่2			
หน่วยที่3			
หน่วยที่4			
หน่วยที่5			
หน่วยที่6			

ข้อคำถามที่ 5 ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้เพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ปกครอง	มีการอำนวยความสะดวก เช่น ต่อใบรายงานตัว ขอรายงานตัวทางโทรศัพท์ หรือไลน์ จะได้ไม่เสียเวลา ไม่มี น่าจะมีส่วนที่ไปเยี่ยมบ้าน ไปพูดคุยกับเด็กและเยาวชนกับผู้ปกครองซึ่งต้องใช้เวลาเยอะ อาจไม่สะดวก ติดตามดูพฤติกรรมสักเดือนละครึ่ง ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกจริงใจมากขึ้นด้วย ครบถ้วนดีแล้ว เจ้าหน้าที่แนะนำดีแล้ว เด็กหรือเยาวชนพร้อมจะดำเนินการตามอยู่แล้ว เพราะจะได้อยู่แล้ว แต่อยากให้กระชับกว่านี้ อยากให้รวบรวมเรื่องระยะเวลา เพราะเด็กหรือเยาวชนต้องศึกษาเล่าเรียน รวมถึงต้องกิจกรรมด้วย อยากให้รวดเร็วมากขึ้น กำหนดให้ปฏิบัติอย่างรวดเร็ว	น่าจะมีส่วนที่ไปเยี่ยมบ้าน ไปพูดคุยกับเด็กและเยาวชนกับผู้ปกครองซึ่งต้องใช้เวลาเยอะ อาจไม่สะดวก ติดตามดูพฤติกรรมสักเดือนละครึ่ง ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกจริงใจมากขึ้นด้วย มีการอำนวยความสะดวก เช่น ต่อใบรายงานตัว ขอรายงานตัวทางโทรศัพท์ หรือไลน์ จะได้ไม่เสียเวลา	
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			
เด็ก	เช่น มีทุนการศึกษาช่วยเหลือ ถ้าพบเจอเด็กหรือเยาวชนที่ยากจนจริง ๆ กิจกรรมดีอยู่แล้ว มันก็ดีอยู่แล้ว กิจกรรมตอนนี้นี้ดีแล้ว ไม่มี สมบูรณ์ดีแล้ว อยากได้แนวทางที่เป็นเวลามากกว่านี้ เกรงว่าจะทำไม่ทัน จึงต้องจัดเวลาเรียนด้วย ซึ่งทำให้แบ่งเวลาได้ยาก		
หน่วยที่ 1			
หน่วยที่ 2			
หน่วยที่ 3			
หน่วยที่ 4			
หน่วยที่ 5			
หน่วยที่ 6			

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 โครงการที่ 3 โครงการศึกษาวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 1 คณะทำงาน โครงการวิจัยฯ	1.ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ประเด็นรวม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	ครอบครัวกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ในสถานควบคุม เครือข่ายในพื้นที่ และครอบครัวของเด็กและเยาวชน กระบวนการในการดำเนินงานกิจกรรมส่วนรวมของกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระยะเตรียมการ ระยะดำเนินการ และระยะประเมินผล ส่วนพื้นที่ในการดำเนินการโครงการ หน่วยงานนำร่อง 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนบ้านเมตตา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ได้ต้นแบบของการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม	ครอบครัวกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่และครอบครัวของโครงการมีส่วนรวมเยาวชน เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ต้องให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และ กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความตั้งใจ เพราะมีความรับผิดชอบเพราะมีความรับผิดชอบมาก รับการทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน สำหรับสถานที่และพื้นที่ส่วนใหญ่กว้างจริง แต่พื้นที่ใช้สอยจริงไม่เพียงพอ	ครอบครัวกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่และครอบครัวของโครงการมีส่วนรวมเยาวชน เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ต้องให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และ กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความตั้งใจ เพราะมีความรับผิดชอบเพราะมีความรับผิดชอบมาก รับการทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน สำหรับสถานที่และพื้นที่ส่วนใหญ่กว้างจริง แต่พื้นที่ใช้สอยจริงไม่เพียงพอ
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 2 ผอ ศูนย์ฝึกและ อบรมฯ	- กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเหมาะสม ให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบ - ทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานด้วยความตั้งใจ มีมาตรฐาน สังคมภายนอกรับรู้ว่าองค์กรทำอะไร เป็นการเสริมสิ่งที่เราทำอยู่แล้ว - เจ้าหน้าที่มีหลักวิชาการในการทำงาน คือมีคู่มือ เป็นการทำงาน เด็กมีพัฒนาการดีขึ้น - มีความเหมาะสม ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง - กระบวนการดีแล้ว เพราะได้มีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็ก แต่ปัจจุบันนี้อาจทำได้ทุกขั้นตอนที่กรมกำหนดมาเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ต้องมีการแบ่งโซน ทำให้ทำงานร่วมกันได้น้อยลงในโครงการสุขภาพเป็นมิตรนี้ ทางศูนย์ฝึกจะเน้นเรื่องอาหาร เรื่องมาตรวจดูแลเด็ก การปรับตัว เพื่อให้เด็กจะได้ไม่เป็นภาระต่อไป - มีการคัดเลือกเด็กเข้าร่วมโครงการฯ มีแกนนำ ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม มีการวางแผนล่วงหน้า ให้ความสำคัญและสนับสนุนโครงการนี้ - ทำให้ช่องว่างระหว่างเด็กกับเจ้าหน้าที่น้อยลง มีการเปลี่ยนแนวคิด - หากมีการจัดระบบดี จะไม่เป็นการเพิ่มภาระงาน เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างเด็กและเจ้าหน้าที่ - มีขั้นตอนที่เหมาะสมแล้ว แต่ควรเพิ่มเรื่องมาตรการในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 เข้าไปด้วย เป็นเรื่องการบริหารความเสี่ยง	ครอบครัวกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่และครอบครัวของโครงการมีส่วนรวมเยาวชน เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ต้องให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และ กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความตั้งใจ เพราะมีความรับผิดชอบเพราะมีความรับผิดชอบมาก รับการทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน สำหรับสถานที่และพื้นที่ส่วนใหญ่กว้างจริง แต่พื้นที่ใช้สอยจริงไม่เพียงพอ	ครอบครัวกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่และครอบครัวของโครงการมีส่วนรวมเยาวชน เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ต้องให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ และ กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยความตั้งใจ เพราะมีความรับผิดชอบเพราะมีความรับผิดชอบมาก รับการทำงานเป็นระบบมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน สำหรับสถานที่และพื้นที่ส่วนใหญ่กว้างจริง แต่พื้นที่ใช้สอยจริงไม่เพียงพอ

1.ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการพิทักษ์	- กลุ่มเป้าหมาย เหมาะสมดีแล้ว เพราะทุกคนมีส่วนร่วมหมด ทั้งเด็ก และเจ้าหน้าที่ - กระบวนการทุกขั้นตอน เริ่มจากความคิดเห็นของทุกคน มีการแบ่งปันความคิดเห็น ประสานงาน ได้ดีมาก - พื้นที่ของที่เก่า (เขต 9 สงขลา)อาจไม่เอื้ออำนวย เพราะเก่า รกร้าง แต่พื้นที่ใหม่ ดีมาก - เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนและได้รับการดูแลภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับเด็กและเยาวชน จำนวน 36 แห่ง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 20 แห่ง และเจ้าหน้าที่หน่วยงานสังกัด - ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรคและกรมราชทัณฑ์ เพื่อหารือแนวทางในการวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ในการพัฒนาระบบงานสุขภาพเด็กและเยาวชน - ประชุมคณะทำงานจัดทำคู่มือในการดำเนินการสำหรับหน่วยงานนำร่อง 4 แห่ง ในปีงบประมาณ 2563		

1.ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการของโรงเรียนเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- จัดประชุมชี้แจงหน่วยงานนำร่องในการดำเนินการตามโครงการ - คณะทำงานติดตามประเมินผลลงพื้นที่หน่วยงานนำร่อง ประเมินผลการดำเนินงาน ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหน่วยงาน - สรุปผลโครงการ นำเสนอต่อผู้บริหาร - ปีงบประมาณ 2564 ขยายผลการดำเนินโครงการหน่วยงานในสังกัดศูนย์ฝึกฯ 15 แห่งและสถานพินิจฯ 32 แห่ง - หน่วยงานดำเนินโครงการตามแนวทางที่กำหนด - สรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหาร - ปี 2563 หน่วยงานนำร่อง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ๊วกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ สถานพินิจฯ กรุงเทพมหานคร (บ้านเมตตา) ปี 2564 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 15 แห่งทั่วประเทศ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับเด็กและเยาวชน จำนวน 36 แห่ง		
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 4 กองพัฒนาระบบ สุขภาพเด็กและ เยาวชน	- กลุ่มเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ แต่การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ต้องทำความเข้าใจกับเด็ก ผู้ปฏิบัติงานต้องให้ความรู้กับเด็ก - ตั้งแต่ขั้นแรก คือต้องสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเรื่องกระบวนการหน่วยงานจะทำรายงานประจำปีให้ชัดเจนได้ ก็ต้องมีความเข้าใจโครงการนี้ว่ามีวัตถุประสงค์ตั้งไว้อย่างไร ต้องมีการประเมินตัวเองเบื้องต้น เพื่อทราบข้อดีและข้อด้อยของตนเอง - ในส่วนของพื้นที่/สถานที่ ของศูนย์ฝึกฯ ไม่มีปัญหา สามารถตอบโจทย์โครงการนี้ได้		

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงาน ได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 1 คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	ในปี 2563-2564 ได้มีการจัดทำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรในสถานควบคุม เพื่อเป็นการต่อยอดการดำเนินงานโครงการฯ ให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง โดยเน้นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และการสร้างทัศนคติที่ดีที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนได้ โดยจะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบงานด้านสุขภาพ ในสถานที่ควบคุม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างรูปแบบ (Model) ที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในสถานที่ควบคุม ผลที่ได้จากการดำเนินการขยายผลการพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพตามแนวทาง Youth friendly health services ของกระทรวงสาธารณสุขไปยังหน่วยงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง คือ (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็ของกระบวนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากหน่วยงานนำร่องเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชน (2) บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนได้ และ (3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ดำเนินงานการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตลอดจนได้รับทราบข้อเสนอแนะและโอกาสในการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ กรมอนามัย ในการเป็นที่ปรึกษาโครงการ และร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ซึ่งหน่วยงานจำนวน 13 แห่ง ได้ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐาน การบริการสุขภาพที่เป็นมิตรจากคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานอีกจำนวน 2 แห่ง จะต้องมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพเพื่อขอรับรองคุณภาพมาตรฐานการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรในโอกาสต่อไป	-มีการนำผลผลิตหรือผลลัพธ์ไปใช้ต่อยอดภายในศูนย์ฝึก และต่อเนื่องในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินการระหว่างหน่วยงานภายนอกหรือเครือข่ายมีอุปสรรคบางอย่างไม่เกิดความต่อเนื่อง หรือขั้นตอนของการดูแลสุขภาพ อนามัยของเด็กไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากต้องมีการแบ่งโซนมีการกักตัว เป็นต้น	-เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ศูนย์ฝึกฯไม่เคยมีมาก่อน เช่น โรงตากผ้า

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2 ผอ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ	- พัฒนาไปตามที่เป็น ได้นำไปใช้จริง เห็นได้จากการประเมินจากเจ้าหน้าที่ และเด็ก หากไม่ติดเรื่องสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 คงบรรลุผลมากกว่านี้ เพราะเจ้าหน้าที่และเด็กมีความตื่นตัว มีการถอดบทเรียน - ได้พัฒนางานตั้งแต่เริ่มต้น เพราะมีคู่มือ และเมื่อทำตามคู่มือของโครงการนี้ ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น - ผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มทำโครงการนี้ ช่วยลดปัญหาความรุนแรง เด็กได้รับการดูแลเต็มเร็วขึ้น - เน้นเรื่อง self-strong ในตัวเด็ก - มีการนำมาใช้ เช่น การกำจัดโรคกลากเกลื้อน แขนงายให้เพื่อนก่อนซึ่งหอนอน เด็กก็จะรู้การรักษาการป้องกัน ทำให้เกิดระบบในการทำงานกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสุขอนามัย การกำจัดขยะ สุขาภิบาล ทั้งเด็กและเจ้าหน้าที่เข้าใจตรงกันว่าต้องทำอะไร เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และตัวเจ้าหน้าที่เองก็เข้าใจงานของฝ่ายอื่นภายในศูนย์ฝึกด้วย - หากว่าสิ่งที่เด็กเสนอมานั้น เกินกว่ามาตรการที่สั่งไว้ หรือทางศูนย์ฝึกไม่สามารถทำให้ได้ ก็เชิญมาประชุมร่วมกัน แล้วแก้ปัญหา เช่น สบู่ไม่พอใช้ ก็ให้เด็กนำสบู่ก้อนเก่ามาแลกก้อนใหม่ ทำให้เด็กรู้ว่าการตอบรับข้อเสนอของเขา มีการพัฒนางาน ฝึกอบรมก่อนปล่อยตัว แต่โครงการอาหารสมทบยังไม่ดำเนินการปีนี้ เพราะงบประมาณยังไม่มา รายการอาหารที่เด็กเสนอมา ก็ต้องมีการทำการสำรวจอีกครั้ง เพราะเป็นกระบวนการประจำปี บางครั้งความต้องการอาจเปลี่ยนไป ทางด้านสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องของเพศ เด็กมีการรอบความคิดที่ไม่ถูกต้อง เช่น การฝังมูกที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ ก็มีการประชุมเด็กเพื่อปรับทัศนคติ ความเชื่อต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งชมรมสุขภาพที่เป็นมิตร การจัดกลุ่มไขข้อข้องใจ การจัดเวทีเสวนาเรื่องการเมืองเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย โดยได้หัวข้อมาจากเด็ก		
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการพิทักษ์	- พัฒนาด้านสภาพแวดล้อมเป็นหลัก ในเรื่องของเด็ก ได้รับการดูแลที่ดีกว่าเดิม มากกว่าตอนที่ยังไม่มีโครงการสุขภาพเป็นมิตร เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญ แต่พอได้เรียนรู้ ก็เห็นความจำเป็น เช่น การเก็บเครื่องมือไว้เฝ้ากล้อง เป็นต้น ทำให้ระบบการจัดเก็บดีขึ้น - มีการนำแนวทางจากคู่มือการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรไปใช้ในการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่พ่อบ้านผู้ดูแลเด็กและเยาวชน		

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- นำแนวทางจากโครงการมากำหนดเป็นมาตรฐานการประเมินการปฏิบัติงานในด้านการดูแลเด็กและเยาวชนของหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจฯ - มีการต่อยอดในการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน เช่น จัดโครงการตรวจคุณภาพน้ำดื่ม^๙น้ำใช้ของหน่วยงาน การจัดการโรงอาหารที่ดี Clean food Good taste การจัดการแผนเผชิญเหตุ เป็นต้น		
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 4 เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง	- หน่วยงานนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลเชิงปฏิบัติการ เป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากขึ้น ได้มีการบูรณาการร่วมกัน ได้พัฒนาคุณภาพการดูแลเด็กที่ดีขึ้น - ผลที่ได้คือ เด็กได้รับการบริการสุขภาพและความรู้ในเรื่องเพศศึกษา เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่มากขึ้น มีกล่องรับความคิดเห็นของเด็ก ในแต่ละกระบวนการ เด็กได้มีส่วนร่วม เช่น ความต้องการจัดกิจกรรมภายในศูนย์ฝึกฯ มีการร่วมกันออกเสียงเลือกกิจกรรม รับฟังความคิดเห็นเด็กๆ ในเรื่องกิจกรรมบางอย่างก็จะมีการขยายนอกเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่หาไม่ได้		

3. ทานคิดว่ากรนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 1 คณะทำงาน โครงการวิจัยฯ	เข้าใจเป้าหมายว่าเพื่อพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน Youth Friendly Health Services (YFHS) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพในวัยรุ่น เพื่อให้เป็นการทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน ว่าเป็นองค์กรที่ดูแลเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ด้วยการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความตั้งใจที่จะทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากลอย่างเท่าเทียมกันกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนขณะอยู่ในสถานควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความสุขภาพที่ดีสามารถดูแลตนเองขณะอยู่ในสถานควบคุม และเมื่อกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม	สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ว่าด้วยการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟูพฤติกรรม การจัดการศึกษา อาชีพ เพื่อให้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม ต้องมีการนิยามคำว่า “สุขภาพเป็นมิตร” ให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจตรงกัน	
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 2 ผอ ศูนย์ฝึกและ อบรมฯ	- สอดคล้องหมดทั้งเจ้าหน้าที่ และเด็ก โครงการนี้ได้ปรับเปลี่ยนให้เด็กมีสุขภาพที่แข็งแรง รักษาความสะอาด - มีการประเมินเด็กแรกเข้า มีระบบคัดกรองซึ่งสอดคล้องกับโครงการสุขภาพเป็นมิตร - ทำให้เด็กได้มีส่วนร่วม ได้มีความรู้ในเรื่องนี้มากขึ้น ทำให้มาตรฐานเรื่องสุขภาพเป็นไปตามเกณฑ์ - เหมือนเป็นโครงการของโรงพยาบาลที่ต้องมีมาตรฐานที่ต้องทำตามทุกข้อแล้วจะผ่าน ได้รับการรับรองนอกจากนี้กิจกรรมนี้ทำให้เด็กสามารถดูแลตัวเองได้ - เข้าใจเป้าหมายว่าเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัยของเด็กและสิ่งแวดล้อมภายในศูนย์ฝึกฯ และเมื่อส่งตัวต่อผู้ปกครองก็จะทราบรายละเอียดสุขภาพของเด็กและได้รับการดูแลจากเครือข่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานโดยตรง เพราะหน่วยงานมีการดูแลสุขภาพอนามัยของเด็ก การรักษา การป้องกันดูแลโรคอยู่แล้ว พอโครงการสุขภาพเป็นมิตรเข้ามา ก็เพิ่มการดูแลสุขภาพแวดล้อม อากาศถ่ายเท การกำจัดขยะ เป็นต้น		

3. ทานคิดว่าการทำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- การนิยามเรื่องสุขภาพที่เป็นมิตรของศูนย์ฝึกเราอาจจะมากกว่าที่ควรเป็น อาจจะไม่ตรงกับงานวิจัยเรื่องสุขภาพเป็นมิตร ควรนิยามให้ชัดเจน อย่างไรก็ตามผลการดำเนินโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน เพราะหน่วยงานของเราเกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขปัญหาก็ได้มี มุ่งไม่ให้เกิดการทำผิดซ้ำ เปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าว แก้ไขพฤติกรรม ผิดกฎข้อปฏิบัติ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หากเด็กออกไปแล้วมีงานทำ ก็จะไม่ทำผิดซ้ำ การดูแลสุขภาพต้องเกิดก่อน ถ้าเด็กพร้อมในเรื่องสุขภาพ ความพร้อมในด้านอื่นก็จะตามมาเอง - สอดคล้องกันอย่างมาก โครงการสุขภาพเป็นมิตร ทำให้ดำเนินการ 4 ด้านได้ละเอียด และครอบคลุมมากกว่า รวมถึงด้านการบำบัด การดูแลสุขภาพ - เป้าหมายของโครงการ คือ หน่วยงานมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม เด็กและเยาวชนมีสุขภาพดี ทั้งด้านกาย จิต สังคม มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพของตนเองและเพื่อน มีระบบบริการด้านสุขภาพทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ ลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในด้านสุขภาพ รวมถึงการใช้ความรุนแรง และได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจากเจ้าหน้าที่ ตลอดจนมีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสุขภาพของหน่วยงาน และมีการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยของหน่วยงาน - มีความรู้ความเข้าใจว่าเป้าหมายของโครงการนี้เพื่อพัฒนามาตรฐานเยาวชนให้เกิดความเข้าใจ และให้ได้รับการบริการที่ตอบสนองความต้องการ - สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน คือไม่ได้เน้นเฉพาะสุขภาพที่เน้นการดูแลสุขภาพ แต่ยังรวมถึงประเด็นอื่นที่ยังขาดอยู่ เช่นการจัดตั้งกิจกรรมเสริม หรือกิจกรรมที่เครือข่ายเข้าร่วมได้ หรือกิจกรรมที่ได้มีส่วนร่วมร่วมกันภายนอกได้ ทำให้เกิดเวทีร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเด็กที่อยู่ข้างนอกกับเด็กที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ ทำให้เด็กข้างนอกเข้าใจเด็กข้างใน ทำให้เด็กในศูนย์ฝึกได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมที่หลากหลาย	
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนา ระบบงานอภิบาล และการฝึก		
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 4 เจ้าหน้าที่ ส่วนกลาง		

4. ท่านคิดว่าผลการนำผลการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและ เยาวชน อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 1 คณะทำงาน โครงการวิจัยฯ	หน่วยงานได้วิเคราะห์ตนเองว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และจะพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างไร หน่วยงานเกิดการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติงานที่ผ่านมา และความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชน และเครือข่าย การตระหนักและให้ความสำคัญของความเป็นมิตรกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น การรักสุขภาพ ความเป็นส่วนตัว การคำนึงถึง พัฒนาการ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อที่ทันสมัย น่าสนใจ หลากหลาย ประกอบการสอน ทำให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้ จัดทำรายงานสถิติของหน่วยงาน ทำให้เห็นภาพแนวโน้มของสถานการณ์ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง และเกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลต่างๆ และเกิดนวัตกรรมและการบูรณาการงานด้านสุขภาพภายในสถานควบคุม เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในสถานควบคุม ซึ่งทำให้เห็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือขาดการส่งต่อในในแต่ละส่วน เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานการบริหารสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่ชัดเจน ครอบคลุมการดำเนินงาน และสามารถเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานในสังกัดต่อไป สำหรับผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่และเครือข่ายเด็กและเยาวชนร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา และมีความเข้าใจความต้องการของเด็กและเยาวชนมากขึ้น สถานควบคุมมีเครือข่ายที่ครอบคลุมโดยมีเครือข่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น ให้ความร่วมมือในการประสานงาน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน และร่วมกันพัฒนางานการบริการสุขภาพครบวงจร มีแนวทางการดูแลและส่งต่อ โดยร่วมกันวางแผนการดำเนินงานช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาสุขภาพ และมีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ เครือข่ายเข้าใจสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ บริบทของสถานควบคุม ตัวเด็กและเยาวชน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และเครือข่ายมีโอกาสในการเสนอความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการคัดกรองสุขภาพ โดยนักวิชาชีพ และได้รับการดูแลส่งต่ออย่างเหมาะสม ได้รับความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพ	ผลการดำเนินงานโครงการฯ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ในแง่การปรับปรุงพัฒนา งานให้มีประสิทธิภาพ และมี การทำงานเป็นระบบ เกิด การพัฒนางานขึ้นมา เดิม อาจไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นสถิติ ไม่ได้วิเคราะห์ผล การดำเนินงาน หน่วยงานมีมาตรฐานการดูแลเด็กที่ชัดเจนขึ้น เป็น ระบบมากขึ้น เจ้าหน้าที่มีการสื่อสาร การถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่องที่ ทำด้วยกัน ทำให้สามารถทำ หน้าที่แทนกันได้ เจ้าหน้าที่ ยังได้พัฒนาตนเองมากขึ้น มีการ ประสานงาน กับ หน่วยงานภายนอก เด็กและ เยาวชนได้รับการส่งเสริม พัฒนา เด็กได้แสดงออกและ ได้แสดงศักยภาพ เด็กที่ออกไปจากศูนย์ฝึกฯ ก็ มีการทำผิดน้อยลง	หน่วยงานได้รับการ พัฒนางานให้มีระบบ มากขึ้น เจ้าหน้าที่ ได้รับ การ พัฒนา ศักยภาพของตนเอง ได้รับความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอก เด็กและเยาวชนได้ แสดงศักยภาพได้

4. ทานคิดว่าผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2 ผอ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ	เพิ่มขึ้น สามารถอธิบาย และดูแลความเจ็บป่วยของตนเองและเพื่อนในเบื้องต้นได้ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรคด้วยการล้างมือที่ถูกวิธี และสามารถขอรับบริการด้านสุขภาพเมื่อจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล มีการสร้างเด็กและเยาวชนแกนนำด้านสุขภาพ (อสม.น้อย/เด็กและเยาวชนจิตอาสา) และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพเบื้องต้น การป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ความรู้โทษ/ภัยของยาเสพติด การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล เป็นต้น เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสุขภาพ การปรับปรุงระบบบริการสุขภาพของหน่วยงานร่วมกับเจ้าหน้าที่เครือข่าย - นำเรื่องของสุขภาพที่เป็นมิตรมาแทรกกับสิ่งที่เราทำอยู่ขณะนี้ทั้งหมด เพราะทำให้เด็กมีระเบียบวินัย - ทำให้ผู้ปกครองและเครือข่ายเกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น เจ้าหน้าที่ทำงานสบายขึ้น - มีประโยชน์ เพราะทำให้เด็กมีส่วนร่วม ได้นำเสนอความคิดเห็น - มีแนวทาง เจ้าหน้าที่มีการสื่อสาร การถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่องที่ทำด้วยกัน ทำให้สามารถทำหน้าที่แทนกันได้ เด็กก็ได้รับการส่งเสริมพัฒนา เด็กได้แสดงศักยภาพ โดยเฉพาะเด็กที่เป็นแกนนำ เด็กได้แสดงความสามารถ มีการยอมรับซึ่งกันและกัน - เกิดประโยชน์ในแง่ทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นมา เดิมอาจไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นสถิติ ไม่ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน นอกจากนั้น ทางศูนย์ฝึกฯ เห็นความสำคัญของการให้เด็กมีส่วนร่วม การนำครอบครัว เครือข่าย เจ้าหน้าที่อื่นที่มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมกับการทำงานของศูนย์ฝึกฯ มีการกำหนดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนที่เป็นไปได้ ดังนั้น เด็กที่ออกไปจากศูนย์ฝึกฯ ก็มีการทำผัดน้อยลง มีการทำตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้มากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น สิ่งที่ได้ต้องการก็ได้รับการพัฒนา เด็กกล้าที่จะเสนอความคิดเห็น เสนอแนวทางการแก้ปัญหาพร้อมอภิปรายเจ้าหน้าที่ เกิดแรงจูงใจ ปัญหาลดน้อยลง มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด	เด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์เต็มที่เพราะจัดให้โดยตรง	

4. ทานคิดว่าผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนา ระบบงานอภิบาล และการพินิจ	- หน่วยงานมีมาตรฐานการดูแลเด็กที่ชัดเจนขึ้น เป็นระบบมากขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจนขึ้น เด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์เต็มที่เพราะจัดให้โดยตรง - หน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีแนวทางและรูปแบบ และระบบในการดำเนินการในด้านต่างๆ สามารถดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ควบคุมให้ได้ตามมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขอนามัยเด็กและเยาวชนได้อย่างมีคุณภาพ มีเครือข่ายการให้บริการต่างๆ ด้านสุขภาพเด็กและเยาวชน - เด็กและเยาวชน ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและอยู่ในการควบคุมดูแลของกรมพินิจฯ ได้รับการดูแลความเป็นอย่างดี มีสุขอนามัยที่ดี ร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง มีความพร้อมในการรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อไป	
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 4 เจ้าหน้าที่ ส่วนกลาง	- หน่วยงานมีการพัฒนาระบบการทำงาน โดยเฉพาะด้านการดูแลเด็ก มีระบบการเก็บเอกสาร ระบบสารสนเทศ มีการสรุปผลเป็นลายลักษณ์อักษร และเด็กได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่มีความกังวล ได้พูดคุย มีช่องทางให้ได้รับทราบ เข้าถึงได้มากขึ้น มีกล่องรับฟังความคิดเห็นแบบไม่ต้องเปิดเผยตัวตน มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น เข้าถึงได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางหน่วยงานอาจไม่เห็นความสำคัญและมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงานมากขึ้นในระยะแรก แต่เมื่อได้พูดคุยกันมากขึ้น มีการประสานงานกัน งานก็มีระบบมากขึ้น นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ยังได้พัฒนาตนเองมากขึ้น จากที่ไม่เคยจัดกิจกรรม ก็ได้มีการจัดกิจกรรมเป็นกิจวัตรประจำวัน มีกิจกรรมที่คิดร่วมกันกับเด็ก เกิดนวัตกรรม เช่น โชนให้คำปรึกษา มีการให้คำปรึกษากับผู้ปกครอง มีนักจิตวิทยาให้คำปรึกษาช่วงกลางวัน	

5. การนำผลของการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 1 คณะทำงาน โครงการวิจัยฯ	การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรคำนึง คือ ถึงแม้การดำเนินงานตามโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนจะเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของโครงการ อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าวิจัยนำเสนองานวิชาการวิจัยต่อผู้บริหารและเจ้าของงบประมาณในเบื้องต้นก่อน ซึ่งอาจขัดต่อหลักการของ PAR เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว การ ศึกษาค้นคว้าวิจัยจึงได้ใช้กระบวนการโดยได้มีการสำรวจ พหุคุณสภาพปัญหาในเบื้องต้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในส่วนกลาง และในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นความสนใจ และความต้องการในการพัฒนาร่วมกัน และหน่วยงานนำร่องเองเป็นผู้เสนอโครงการที่เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องตามบริบทสภาพปัญหาของหน่วยงานตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวได้	ปัญหาอุปสรรคสำคัญคือ สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การดำเนินงานต้องเปลี่ยนรูปแบบไป เด็กและเยาวชนไม่ได้ทำกิจกรรมเต็มที่ นอกจากนั้นงบประมาณมีจำกัด	
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 2 ผอ ศูนย์ฝึกและ อบรมฯ	ปัญหาตอนนี้คือเครือข่ายไม่สามารถเข้ามาช่วยที่ศูนย์ฝึกได้ เพราะสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 อุปสรรค คือเด็กออกมาฝึกไม่ได้ เข้าใกล้ชิดได้ไม่ได้ ก็ต้องแก้ปัญหาด้วยการประชุมแบบ conference แทน หรือติดต่อกันทางโทรศัพท์ - ปัญหาอุปสรรคมีตอนเริ่มต้น เหมือนเป็นการเพิ่มภาระงานมากขึ้น แต่เมื่อจัดระบบได้ ก็จะลดลงทันที - เด็กไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันช่วงนี้เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 - ปัญหาคือจำนวนเด็กมาก ทำให้ไม่ทั่วถึง ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แก้ปัญหาโดยการให้ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเด็กคนไหนมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ ปัญหาอีกอย่างคือพื้นที่ของศูนย์ฝึกฯ มีจำกัด อยากรวบรวมเด็กออกไปพัฒนาชุมชน แต่ไม่สามารถทำได้เพราะสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 - ไม่มีปัญหาอุปสรรค เพราะเจ้าหน้าที่มีการสื่อสารกันตั้งแต่แรก สร้างการรับรู้เรื่องโครงการสุขภาพเป็นมิตร ทำในแนวทางเดียวกัน หากมีปัญหาก็ร่วมกันแก้ไข ทุกคนมองว่าการทำงานร่วมกันเป็นเรื่องการดูแลสุขภาพเป็นเรื่องที่ดี เป็นการพัฒนางาน ผอ.มีส่วนสำคัญในการสร้างการรับรู้ก่อน โดยการให้สำรวจตัวเองก่อนมองงานที่มีอยู่ว่าเป็นอย่างไร แล้วช่วยกันแก้ไข เป็นการพัฒนางานมากกว่า ไม่ได้มองว่าเป็นปัญหา		

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานอภิบาลและการพินิจ	- อุปสรรคด้านงบประมาณ มีไม่เพียงพอที่จะปรับปรุงสถานที่หรืออุปกรณ์ เช่น ไม่สามารถท้าวสัตว์กรรมได้ตามใจที่ให้มีเพราะงบประมาณมีน้อย ตัวอย่างเช่น การจัดกิจกรรมที่เกินหมวด ต้องมีที่จัดวางเก็บใบไม้ใบเดียว แต่ทางศูนย์ฝึกฯ ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากงบฯน้อย จึงต้องปรับเปลี่ยนหาอุปกรณ์อื่นแทนหรือราวตากผ้าขึ้นบันได ไม่สามารถทำได้ตามที่คิด เนื่องจากได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการตามโครงการอย่างทั่วถึง ซึ่งการดำเนินการในการบริการสุขภาพที่เป็นมิตรต้องอาศัยทั้งความรู้ ความเข้าใจ ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จของโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น - การสนับสนุนด้านงบประมาณของกรมพินิจฯ มีข้อจำกัดอันเนื่องมาจากงบประมาณที่จำกัด ไม่สามารถพัฒนาระบบสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างครบถ้วนตามมาตรฐาน และขาดการวางแผนในการพัฒนา จึงทำให้การดำเนินการสะดุดหยุดลง - หน่วยงานในสังกัดมีความแตกต่างกันหลายมิติ เช่น แบบรูปอาคารสถานที่ที่มีความต่างกันทั้งกลุ่มภายในสถานพินิจฯ ที่มีสถานแรกรับเด็กและเยาวชน และกลุ่มศูนย์และออบรมเด็กและเยาวชน จำนวนอัตราบุคลากรจำนวนเด็กและเยาวชนเฉลี่ยที่ควบคุม จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการกำหนดมาตรฐานงานต่าง ๆ		1.กรมพินิจฯ ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขอนามัยเด็กและเยาวชน การจัดการด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่ควบคุม เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการบริหารจัดการ วิเคราะห์ปัญหา นำข้อมูลปัญหา มาจัดลำดับความสำคัญ กำหนดรูปแบบการดำเนินการ ประมาณในการดำเนินการ กำหนด ระยะเวลา บุคลากร

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
		ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมถึงทัศนคติ การให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมในการรับการฝึกอบรม 2. กรมพินิจฯ ควรพัฒนาระบบการดำเนินงานด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและจัดทำเป็นภารกิจเชิงนโยบาย มีการวิเคราะห์ประมาณผล บริหารจัดการ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเชื่อมโยง

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
			กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ 4 ปี ซึ่งปัจจุบันยังคงเป็น การจัดทำงบประมาณที่ยึดโยงกับภารกิจประจำเป็นสำคัญ ซึ่ง ไม่สอดคล้อง กับหลักการการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ หน่วยงานในสังกัดยังขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจาก ส่วนกลาง เนื่องจาก การปรับปรุง หรือ ซ่อมแซมระบบต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการ สุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาริวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมเินมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
		ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่เป็นงบลงทุน ซึ่งต้องมีการวางแผนในการจัดสรรงบประมาณล่วงหน้า ตัวอย่างเช่น โรงเรียนอาหารของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 และเขต 3 ยังไม่ได้จัดสร้าง จึงต้องใช้พื้นที่ให้หอนอน สำหรับเป็นโรงเรียนอาหารทดแทน ซึ่งมีผลกระทบทำให้เด็กและเยาวชนขาดพื้นที่ในการอยู่อาศัยและพักผ่อนในช่วงพักนอนในวันปกติ และวันหยุดราชการ 3กรณีนี้จฯ ควรมีการทบทวนปรับปรุงคู่มือในการดำเนินงานด้านสุขภาพและ

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมินมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
		อนามัยสิ่งแวดล้อมใน สถานที่ควบคุม เป็น ประจำ ทุกปี เนื่องจากคู่มือ แนวทางดังกล่าวเป็น เพียงจุดเริ่มต้นของการ ดำเนินการที่ต้องมีการ พัฒนาให้มีความ ทันสมัย เหมาะสมกับ บริบท ของกรมพินิจฯ ที่ นอกจากมีภารกิจที่ ต้องดูแลเอาใจใส่เด็ก และเยาวชนในสถานที่ ควบคุมแล้วยังต้องให้ ความสำคัญกับการ ควบคุม ดูแลพฤติกรรมเด็กและ เยาวชน 4. กรมพินิจฯ ควรมี การติดตามและ ประเมินผล การ ดำเนินงานเป็นระยะ รวมทั้งปัญหาอุปสรรค

5. การนำผลของการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากหน่วยงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน หลังการประกาศใช้แนวทางในการดำเนินงานสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานที่ควบคุม เพื่อนำผลที่ได้มาทบทวนและวางแผนในการปรับปรุงการดำเนินงานของกรมพินิจฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือ ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะประสบความสำเร็จและบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้

ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 4 เจ้าหน้าที่ ส่วนกลาง	5. การนำผลของการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถาน ควบคุมในมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- การสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ หรือผู้บริหารต้องมาก่อน เพราะถ้าไม่เข้าใจโครงการนี้ ก็ไม่สามารถทำโครงการตามที่กำหนดได้ ต้องมีส่วนร่วม ต้องพยายามบริหารทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด อย่างมีประสิทธิภาพ - ปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ก็ขอจัดสรรงบประมาณเพิ่ม ปัญหาเรื่องสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้ไม่ได้เป็นเหตุ ก็ให้คำปรึกษาทางไลน์ ทางโทรศัพท์แทน - ปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ อาจจะเพราะลาออกบ่อย พอเป็นเจ้าหน้าที่คนใหม่ ก็ต้องเรียนรู้โครงการใหม่ กิจกรรมใหม่ ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง		

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 โครงการที่ 3 โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 5 ที่ปรึกษา ภายนอก	1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร.	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมดี ทางกรมพินิจฯ แจ้งให้ทางกรมอนามัยช่วยกำกับกำหนดเกณฑ์ให้ครอบคลุมกลุ่มเด็กทั้งหมด ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 4 ข้อ การทำงานมีการพัฒนา มีการประเมิน และมีการรับรอง กระบวนการมีความเหมาะสม เพราะมีการสรุปงาน มีการถอดบทเรียน ทางกรมพินิจมีงบประมาณน้อย ทางกรมอนามัยก็ได้ช่วยเหลือด้านงบประมาณด้วยประมาณร้อยละ 50 โดยเฉพาะกับกลุ่มเปราะบาง มีการเรียนรู้กระบวนการทำงานในสถานแรกรับ ได้เสนอความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อม เช่น มุ่งลดด้านอาหาร ด้านการดูแลวัยรุ่น ห้องดูแลรักษาพยาบาล - มีการปรึกษาหารือ พูดคุย ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานให้เข้ากันกับเกณฑ์ที่กรมอนามัยใช้ ทำให้ภาพรวมทั้งหมดดีขึ้น ทั้งด้านสภาพแวดล้อม ครวั อาหาร ปรับให้เป็นระบบ ให้ครบวงจร มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง มีการดูแลเด็กเจ็บป่วย ให้การดูแลเบื้องต้นได้ มาช่วยปรับเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ทั้งด้านสาธารณสุข สุขภาพ มีการดูแล ติดตาม เก็บข้อมูลเป็นระบบ ให้ครบวงจร	- มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่จะให้ประเมินศูนย์ฝึกฯ - ช่วยจัดการทำงานที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบ เพิ่มเสริมสิ่งที่ยังไม่มี เครือข่ายได้มีส่วนร่วม - เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 6 ตัวแทน เครือข่าย	- ครูฝึก บุคลากรทำงานเป็นสหวิชาชีพ มีการดูแลเป็นเหมือนพี่เลี้ยง ดูแลเป็นรายบุคคล ทำงานเป็นทีม มีการประสานงานกันดี มีความต่อเนื่อง มีความเป็นครูที่ดูแลระบบ ระเบียบ แต่ด้านสุขภาพจิต ยังต้องการความช่วยเหลือด้วยการจัดโครงการแล้วเชิญนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ไปร่วมให้ความรู้ หากเด็กมีความช่วยเหลือด้วยการจัดโครงการแล้วเชิญนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ไปร่วมให้ความรู้ หากเด็กมีปัญหาต้องมารับการรักษาที่โรงพยาบาล ก็จะมีการส่งตัวมาตามระบบ มีการดูแล ติดตามอาการ ประเมิน มีการไปเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจเด็ก ไม่ว่าจะเป็นคนทำงานที่ศาล ผู้พิพากษา คนที่ทำงานศาลเด็ก ครอบครัว เพราะไม่อยากให้เด็กต้องกลับมาเป็นแบบเดิมอีก พ่อแม่เข้าใจสภาพเด็ก ยินดีให้โรงพยาบาลช่วยเหลือ - เด็กกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มเปราะบางเพราะด้อยโอกาส มีการทำกิจกรรมกับเด็ก เอาสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ไปให้เพื่อให้สามารถดูแลตนเอง สร้างแกนนำจิตอาสาดูแลเพื่อน ๆ ก่อนหน้าก็มีโครงการลักษณะคล้าย ๆ กันก็ทำตามระบบไป - ศูนย์ฝึกฯดูแลโครงการทั้งหมด แต่เวลาทำแผน ก็จะเชิญเราไปนำเสนอว่าจะช่วยเหลือในส่วนใดได้บ้าง เราเป็นส่วนรวมในเรื่องของการอบรม การสอนเฉพาะทาง		

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร.	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	- มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร เป็นที่ปรึกษาโครงการให้กับศูนย์ฝึกฯ น้อยๆ ในศูนย์เป็นเหมือนคนขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ ก็ได้เข้าไปเติมเต็มเรื่องวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น การใช้ชีวิต เพศศึกษา การจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตร ให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่เรื่องการจัดบริการ เรื่องสถานที่ที่พิเศษกว่าภายนอก ให้น้องได้ผ่อนคลาย เน้นกับเจ้าหน้าที่ว่าต้องให้ความรัก ความหวังดีกับเด็กๆ ให้เด็กๆ เชื่อใจ ทำตัวเป็นพี่ปรึกษา คอยสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ แต่ช่วงที่มีสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ก็ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเหมาะสม กระบวนการขั้นตอนมีการติดตามผลโดยการสอบถามเด็กฝึกงานที่พ้นโทษมาในสถานประกอบการ - ผู้เข้าร่วมโครงการหลากหลาย มาจากหลายหน่วยงาน มีความครอบคลุมทุกด้านในการช่วยเหลือเด็ก กระบวนการมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ มีแนวทางการช่วยเหลือเด็ก หาข้อตกลงร่วมกันในการบูรณาการกับเครือข่าย - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความหลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงขอบข่ายในการดำเนินงานของโครงการ และไม่เข้าใจว่าตนเองมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไรกับโครงการ หรือผู้เข้าร่วมโครงการมีผลอย่างไรกับโครงการ และขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย ขาดความต่อเนื่อง	

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่ ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร	ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 5 ที่ปรึกษาภายนอก	- มีปัญหาด้านงบประมาณ ด้านการเตรียมความพร้อมผู้ประเมิน ควมมีการอบรมที่ประเมินก่อนลงพื้นที่จริง ควรประเมินสภาพรวม มากกว่าจะไปประเมินจุดเล็กๆ และควรให้คำแนะนำเชิงบวก ทีม ประเมินบางคนแจ้งว่าทำบางอย่างผิดไป แต่ไม่บอกทางแก้ไข “ไม่ให้ข้อเสนอแนะ ทำให้คนที่ทำงานในศูนย์ฝึกฯ ไม่อยากทำงาน ต่อ ดังนั้น กรมพินิจต้องทำความเข้าใจกับคนที่ประเมินศูนย์ฝึก ว่าต้องมีจิตวิทยาในการ เสริมพลัง ให้กำลังใจ ไม่ใช่ไปวิจารณ์ อย่างเดียวแต่ไม่มีข้อเสนอแนะ ไม่มีทางออกให้ นอกจากนี้ การ ประเมินต้องมีความต่อเนื่อง หากว่าได้รับการประเมินผ่านแล้ว เกณฑ์มีอายุการรับรอง 3 ปี หากไม่ทำต่อเนื่อง ก็จะไม่มีการ พัฒนา ไม่เกิดประโยชน์ ในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 หาก “ไม่สามารถไปประเมินสถานที่จริงได้ ก็ควรมีการประเมินออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชัน มีการส่งหลักฐานเชิงประจักษ์เป็นรูปภาพมาให้ มี flow chart ให้เห็นระบบการทำงาน เพื่อประเมินตามเกณฑ์ รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของเด็ก ก็สามารถใช้ แอปพลิเคชันนี้ได้ แต่หากไม่ทำต่อเนื่อง ก็จะส่งผลกระทบเรื่อง การรับรองตามเกณฑ์ เพราะใบประกาศรับรองการผ่านเกณฑ์นี้ ต้องมีการประเมินทุก 3 ปี หากไม่ทำ คุณภาพก็จะด้อยลง แต่ถ้าม การประเมินทุกปีตามเกณฑ์มาตรฐาน ก็จะทำให้มีคุณภาพ เกิด ความต่อเนื่อง ยั่งยืน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
		- ปัญหาเรื่องงบประมาณจำกัด และจำนวนบุคลากรน้อย - ระบบการประเมินต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมทีมผู้ประเมิน เน้นจิตวิทยาการประเมิน การให้คำแนะนำ - การประเมินต้องมีความต่อเนื่องเพื่อคงไว้เรื่องคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน หากไม่สามารถดูสถานที่จริงได้ ก็ต้องมีการประเมินผ่านแอปพลิเคชัน - เด็กและเยาวชนบางส่วนไม่เชื่อฟัง ไม่มีความอดทน - สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้ต้องเปลี่ยนรูปแบบการอบรมให้ความรู้กับเด็ก	- ปัญหาเรื่องงบประมาณจำกัด และจำนวนบุคลากรน้อย - ระบบการประเมินต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมทีมผู้ประเมิน เน้นจิตวิทยาการประเมิน การให้คำแนะนำ - การประเมินต้องมีความต่อเนื่องเพื่อคงไว้เรื่องคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน หากไม่สามารถดูสถานที่จริงได้ ก็ต้องมีการประเมินผ่านแอปพลิเคชัน - เด็กและเยาวชนบางส่วนไม่เชื่อฟัง ไม่มีความอดทน - สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้ต้องเปลี่ยนรูปแบบการอบรมให้ความรู้กับเด็ก	การอบรมทีมผู้ประเมินให้มีความเข้าใจตรงกัน และเป็นแนวทางเดียวกัน มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. ท่านมีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่ ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	ภายนอก มีการฝึกอาชีพขยายกาแฟ เกิดรายได้ให้กับศูนย์ฝึกฯ และเด็กได้ฝึกด้วย - เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ ทำงานด้วยใจ ยึดสโลแกน ให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดี แต่งบประมาณมีจำกัด จำนวนบุคลากรน้อย สถานที่ไม่เอื้ออำนวย จำนวนเด็กเกินกว่าพื้นที่จะรองรับได้แบบถูกสุขอนามัย ก็ต้องมีการป้องกันเรื่องโรคติดต่อ การรักษาความสะอาด - เมื่องบประมาณจำกัด ทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายของใช้ส่วนตัวบางอย่างได้ เช่น ผ้าเช็ดตัว ใบบิดโกน ที่ต้องเปลี่ยนตามระยะเวลา ก็ต้องพัฒนานำไป มีการควบคุมเรื่องเมนูอาหารมากขึ้น ให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดเมนูอาหาร แต่ก็ต้องคุมให้มีคุณภาพมากขึ้น		
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 6 ตัวแทนเครือข่าย	- มองว่าไม่มีปัญหา แต่จะเป็นที่ระบอบการมากกว่าที่แตกต่างกับกรมสุขภาพจิต ระบบการทำงานแตกต่างกัน อากาศที่แสดงออกของเด็กบางครั้งไม่ได้เกิดจากทางร่างกาย อาจเป็นทางด้านจิตใจ แต่ครูฝึกแปลความหมายไม่ได้ เข้าใจไปคนละอย่าง แต่เราเข้าใจว่ากลุ่มเป้าหมายต้องดูแลสุขภาพจิตอย่างไร เราก็ได้เรียนรู้ระบบของเค้า เค้ามีคำถาม มีมาปรึกษาเรา พอให้ออกาสเราเข้าไปสอน ไปให้ความรู้ - ปัญหาคือเด็กบางส่วนอาจจะต่อเนื่องพอเวลาที่เข้าไปสอน ส่วนใหญ่เค้าจะเชื่อฟัง ไม่มีปัญหากับเรา แต่พอถึงเวลาปฏิบัติจริงในศูนย์ ทางศูนย์ประเมินมาแตกต่างจากที่เราเห็นตอนที่สอน นอกจากนั้นการควบคุมโรค การป้องกัน การแบ่งแยกเด็กทำได้ยาก เพราะสถานที่ไม่อำนวย แต่ปัจจุบัน มีรูปแบบชัดเจนขึ้น		

2. ท่านมีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา ท่านประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคในด้านใดหรือไม่ ส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
- ปัญหาเกิดขึ้นช่วงที่มีสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ต้องมีการจัดอบรมแบบออนไลน์ ทำให้มีอุปสรรคติดต่อเจ้าหน้าที่ไม่ได้ เพราะต้องเข้าไปข้างใน แล้วจะไม่เสียเวลา จึงต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลางให้ช่วยติดต่อให้ แต่ถ้าเป็นช่วงปกติ ก็ไม่มีปัญหาอุปสรรคใด ๆ - ปัญหาจะมาจากตัวเด็กมากกว่า เพราะเด็กขาดความอดทนในการทำงานจริง ทนต่อสิ่งเราไม่ได้ อยากจะออกจากที่ทำงาน ครอบครัวไม่ยอมรับ จึงต้องมีการสร้างเสริมวิชาชีพให้มากพอสำหรับเด็กที่จะพ้นโทษ เสริมสร้างสภาพจิตใจให้แข็งแรง พร้อมให้คำแนะนำเรื่องงาน แรงจูงใจด้านค่าตอบแทนของงานปกติไม่เท่ากับงานที่ได้รับจากที่ฝึกกฎหมาย กิจกรรมที่ทำดีแล้ว แต่ผลลัพธ์จริงจะเสริมความแข็งแกร่งด้านจิตใจของเด็ก นอกจากนั้นปัญหาเรื่องกระบวนการยุติธรรมก็ไม่โปร่งใส จากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดแคลน นอกจากนั้น ครอบครัวเด็กไม่มีรายได้ ทำให้จำนวนเด็กทำผิดมีจำนวนมากขึ้น - ควรต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อช่วยเหลือเด็กแล้ว วางแผนว่าจะมีการดูแล เยี่ยมบ้าน ก็ควรแจ้งผลให้ผู้ปกครองรับทราบ แจ้งเครือข่ายให้รับทราบด้วย และควรมีการบันทึกผลการประเมินในระบบฐานข้อมูล เพื่อให้ชัดเจนขึ้น - สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมทำได้ลำบาก ประกอบกับภาระของเครือข่ายที่ต้องดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดโควิด-19 ของพื้นที่ การเข้าร่วมกิจกรรมอาจจะไม่สามารถร่วมดำเนินกิจกรรมได้ทุกครั้งที่มีการจัด		

3. ท่านคิดว่ากิจกรรมในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 5 ที่ปรึกษากายนอก	- มีประโยชน์มาก แต่ต้องมีงบประมาณ หากจะทำให้ครบวงจร ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกัน เพื่อรักษาคุณภาพ คนที่จะได้ประโยชน์สูงสุดจากโครงการนี้ คือ เด็ก พ่อแม่ - ต้องมีระบบติดตามหลังเด็กออกจากสถานควบคุมด้วย - ในส่วนของผู้ที่สัมผัสงานเอง มีความรู้สึกภูมิใจ เพราะได้ให้ข้อเสนอแนะ แล้วเค้ารับฟัง มีประโยชน์กับหน่วยงานนั้น นอกจากนี้ ยังเตรียมรู้กลุ่มคนอีกรูปแบบหนึ่งของสังคม สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับไปแลกเปลี่ยนกับงานอื่นได้ - มีประโยชน์ มีการพัฒนาศักยภาพความรู้ในตัวของผู้เจ้าหน้าที่และสามารถนำไปปรับใช้กับเด็กได้ด้วย ทางศูนย์ฝึกฯมีมาตรฐานอยู่แล้ว แต่มาช่วยให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น เป็นระบบมากขึ้น สถานที่ของศูนย์ฝึกฯจำกัด รวมถึงเรื่องงบประมาณ บุคลากร ทำให้ไม่สามารถทำตามเกณฑ์ได้ครบทั้งหมด แต่เมื่อได้รู้บริบทก็สามารถช่วยปรับให้ได้บ้าง ได้พัฒนาให้มีระบบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางแห่งมีการเปลี่ยนผู้บริหารทำให้งานไม่ต่อเนื่อง คนที่มารับงานใหม่อาจจะไม่ทราบว่าที่ศูนย์ได้ทำอะไรมาบ้างเมื่อ 2-3 ปีที่ผ่านมา	- กิจกรรมในโครงการนี้มีประโยชน์ เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ การทำงานของศูนย์ฝึกฯ เป็นระบบมากขึ้น มีมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนได้รู้บ ประโยชน์โดยตรงที่ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเอง	ควรมีระบบติดตามพฤติกรรมของเด็กหลังจากออกจากรั้ว
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 6 ตัวแทนเครือข่าย	- มีประโยชน์ทั้งสองฝ่าย เรามีองค์ความรู้ และได้ติดต่อพูดคุยกับทางศูนย์ฝึกฯ ซึ่งควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ประโยชน์ที่ได้ควรต่อเนื่อง มองว่าโครงการนี้เป็นเรื่องที่ดีมาก เด็กบางคนปรับตัวได้ บางคนปรับตัวไม่ได้ ก็เป็นปัญหา ต้องมีการประเมินความรู้ ประเมินครูฝึก แล้วนำมาวางแผนการให้ความรู้ การดูแล ระบบการส่งต่อ การรับเป็นพี่เลี้ยง ส่วนตัวเองมองว่าเราได้ทำงานที่แตกต่างจากเดิม - มีประโยชน์ เพราะกิจกรรมในโครงการสุขภาพเป็นมิตร สนับสนุนเรื่องกิจกรรมที่เด็กต้องเรียนรู้ เด็กมีการพัฒนาในเชิงบวกมากขึ้น มีการป้องกันที่ดีขึ้น เป็นระบบที่ชัดเจนมากขึ้น ทางศูนย์ฝึกต้องมีส่วนร่วม การที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลให้เห็นรูปแบบที่หลากหลายในชุมชนที่เราต้องให้ความช่วยเหลือ - มีประโยชน์มากสำหรับเด็กในศูนย์ฝึก เพราะการที่เด็กเข้าไปอยู่ในสถานควบคุม ในศูนย์ฝึกฯ เหมือนถูกติตรวามมีความผิด สังคมไม่ยอมรับ แต่โครงการนี้จะช่วยเหลือจิตใจ เปิดโอกาสให้เด็กทำตัวมีประโยชน์ เป็นจิตอาสาในการดูแลสุขภาพเพื่อน ๆ มีความรู้ ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ จากคนภายนอก จึงควรทำเป็นโครงการต่อเนื่อง เด็ก ๆ จะได้รับความรู้ เป็นการเสริมความมั่นใจในตัวเอง สำหรับตัวเอง การได้ไปร่วมกิจกรรม ก็ได้ไปทำความรู้ไปเป็นวิทยากร ได้ไปดูแลเด็กของศูนย์ฝึก ได้รู้จักหน่วยงานอื่น เป็นการเปิดโลกทัศน์ของเรา มีเครือข่าย มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง เสริมความภูมิใจ ซึ่งใจที่มีคนอื่นมาช่วยเหลือจากหลายหน่วยงาน เข้าใจเด็กในศูนย์ฝึก โดยเฉพาะผู้หญิงที่บางครั้ง		

3. ท่านคิดว่ากิจกรรมในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม

ไม่ได้ตั้งใจจะทำผิด แต่เข้าไปกับแฟน แล้วแฟนทำผิดโดนจับ ตัวเองก็โดนจับไปด้วย เลยต้องมาอยู่สถานควบคุม แต่สังคมก็ตัดสินเค้าไปแล้วว่าทำตัวไม่ดี เลยทำให้คิดว่าเราจึงไม่ควรไปตัดสินอะไรไปก่อน

- มีประโยชน์ แต่ต้องทำให้ต่อเนื่อง ทำจริงจัง ค่อยๆ พัฒนาต่อยอดความรู้ไปเรื่อยๆ ต้องมีการติดตาม ประเมิน สรุป ต้องมองบริบทรอบข้าง ส่งผลต่อตนเองในเรื่องของการได้เห็นสภาพปัญหา โดยเฉพาะในผู้ต้องหา หากเด็กถูกบังคับให้ทำ จะไม่ยอมยกทำ ควรฝึกให้เรียนรู้จากการทำงาน

- โครงการนี้เป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์เพราะให้คุณค่ากับเด็ก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายด้วยกัน ผลที่ได้จะตกอยู่ที่เด็ก ผู้ปกครอง หน่วยงาน เป็นการเปิดมุมมองใหม่ในการดูแลที่ครอบคลุม

- กิจกรรมมีประโยชน์กับเยาวชนในสถานควบคุม เครือข่ายได้ทราบถึงแนวทางการดูแลเยาวชน รวมทั้งข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่างที่ยังต้องแก้ไขและพัฒนาในอนาคต เมื่อโครงการจบแล้วสามารถนำกิจกรรมบางอย่างไปปรับใช้กับเยาวชนภายนอกได้

4. ท่านคิดว่ากิจกรรมใดลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 5 ที่ปรึกษาภายนอก	- ควรมีการจัดอย่างต่อเนื่อง 2.-3 ปี การประเมินมีส่วนสำคัญ เพราะถ้าประเมินผ่าน หมายถึงว่าคุณภาพดีขึ้น ได้รับการรับรองจากทีมประเมิน จะทำให้เจ้าหน้าที่มีกำลังใจ อยากทำให้ดียิ่งขึ้น - กิจกรรมในลักษณะนี้ควรจัดขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพสถานควบคุมหรือศูนย์ฝึกทุกแห่ง จากประสบการณ์ที่เคยร่วมกิจกรรมนี้มา 2 ปี รุ่นที่ 1ดีกว่าเพราะได้มีเวลาในการอบรม การพัฒนาเจ้าหน้าที่ได้มากกว่ารุ่นที่ 2	ควรมีการจัดกิจกรรมอีกอย่างต่อเนื่อง เน้นการให้ความรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพกายและใจ รวมถึงด้านวิชาชีพ และมีการประเมินด้วย	
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 6 ตัวแทนเครือข่าย	- กิจกรรมนี้เป็นโครงการที่ดี หากได้ทำต่อเนื่อง ก็จะเข้าใจระบบการทำงานร่วมกัน เข้าใจระบบและขั้นตอนการส่งตัวเด็กที่มีปัญหาการศึกษา การทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ระบบสุขภาพก็จะเปลี่ยนไป ได้เรียนรู้ ได้เชื่อมสัมพันธ์ระหว่าง 2 องค์การ ระหว่าง 2 กระทรวง ได้ร่วมมือกันอย่างดี - ถ้าจัดกิจกรรมลักษณะนี้ได้ดี เป็นการสร้างให้เค้าได้เรียนรู้ และเตรียมตัวก่อนที่จะไปเรียนรู้ภายนอก - ควรจัดกิจกรรมนี้ขึ้นอีก ควรมีการอบรมให้ความรู้เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง ให้ความรู้เรื่องสุขภาพ วิชาชีพ จะดีสำหรับเด็ก ๆ ก่อนที่จะออกจากศูนย์ฝึกไป จะสามารถนำไปต่อยอดได้ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต อาชีพก็จะติดตัวเค้าไป เพราะเด็กกลุ่มนี้ได้รับโอกาสน้อยอยู่แล้ว ถ้ามีกิจกรรมที่ช่วยเหลือ ก็เป็นเหมือนนำทัพให้เค้าเข้าใจ เวลาวิทยากรจากภายนอกเข้าไป เค้าจะเชื่อมากกว่า เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ - หากจัดได้ก็ดี แต่ต้องต่อเนื่อง มีการต่อยอด - ควรจะจัดขึ้นอีก เพราะเมื่อมีการช่วยเหลือแล้ว ควรมีความต่อเนื่อง ติดตามประเมินผลตัวเด็กต่อไป เป็นแนวทางเพื่อไม่ให้เกิดกรณีเดิมซ้ำอีก - ควรมีการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เยาวชนเป็นผู้ดำเนินการ		

5. ท่านคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้เพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ มีอะไรบ้าง อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 5 ที่ปรึกษาภายนอก	- ควรมีการพัฒนาคุณภาพบุคลากร หากมีงบประมาณเพียงพอ ควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง และควรฟังความคิดเห็นของทีมงานที่มาช่วยประเมินด้วย - อยากให้องค์กรสํานักงานที่ทุกคนเข้ารับการพัฒนาศักยภาพ เพราะจะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องสุขภาพการดูแลตนเอง ครอบครัว และสถานพินิจกลับไปใช้ได้มากขึ้น	- จัดทำกิจกรรมในโครงการนี้ อย่างต่อเนื่อง และรับฟังความคิดเห็นของทีม	- เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง การประเมินผลโครงการหลังจากเสร็จสิ้นแล้ว 1 เดือน
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 6 ตัวแทนเครือข่าย	- ควรมีการประชุมทุก 3 เดือน เพื่อที่เครือข่ายจะได้เจอกัน มีการพูดคุยกัน ทำให้สายใยเติบโตเข้มแข็ง เรามีข่าวการอบรม ก็จะแจ้งไปทางศูนย์เพื่อให้เราได้มาเข้าอบรมด้วย เรามีการส่งเสริมสุขภาพจิตให้กับบุคลากรด้วย ได้ดูแลด้วยกัน - กิจกรรมที่จัดปัจจุบันก็อยู่แล้ว แต่ว่าในแต่ละพื้นที่อาจมีบริบทต่างกัน ก็ต้องปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น อยู่ในเขตเมือง หรือนอกเมือง แต่ต้องจัดระบบภายในให้ดี - ควรเพิ่มเติมเรื่องการประเมินผล ว่าหลังจากได้ทำไปแล้ว 1 เดือน เด็กมีพัฒนาการอย่างไรบ้าง ติดตามการให้ความรู้ว่าดีขึ้นหรือไม่ ถ้าไม่ดี ควรปรับปรุง เพิ่มเติมส่วนไหน หากจัดแค่ครั้งเดียว ไม่มีการประเมินผล ก็จะไม่ทราบ ควรทำเป็นหลักสูตรของศูนย์ฝึกแล้วพัฒนาต่อยอดเป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปปรับใช้กับศูนย์ฝึกอื่นๆได้ บางหลักสูตรดีมาก ถ้าไม่ได้นำไปใช้ต่อ ก็น่าเสียดาย - ควรเพิ่มเรื่องจิตวิทยาต่อเด็ก สร้างเสริมประสบการณ์ บ่มเพาะนิสัยเด็ก มีการชี้แนะ ให้เด็กรับรู้เรื่องมารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน ต้องเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ และเข้าถึงความต้องการของเด็กมากขึ้น เพิ่มจำนวนนักจิตวิทยาที่ช่วยเด็กในเรื่องการใช้ชีวิตภายนอก โดยเฉพาะเรื่องการสมัครงาน - ควรมีการวางแผนร่วมกัน มีการกำหนดกิจกรรมเพิ่มด้วยกัน ถ้าทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน จะรู้สึกว่าเป็นงานของตนเอง ถ้าเป็นเจ้าของงานจะดีกว่า ในทุกกระบวนการ	- ประเมิน - เจ้าหน้าที่ทุกคนควรได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้	

ตารางสรุปแบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 โครงการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 1 คณะทำงาน โครงการวิจัยฯ	ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 2	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเยาวชน, บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน) มีการดำเนินการโครงการนี้ที่จังหวัดระยองเพียงจังหวัดเดียว เนื่องจากมีงบประมาณที่จำกัด มีคนจำกัด จึงทำให้ต้องวิจัยเพียงแค่ที่เดียว และต้องคลุกคลีกับเด็ก ซึ่งกว่าจะหาเด็กที่ตรงคุณสมบัติที่จะมาดำเนินการตามโครงการนี้ได้ก็ยาก และในส่วนเจ้าหน้าที่ก็ต้องเป็นข้าราชการที่มีอายุงานเกิน 10 ปีด้วย 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการดำเนินกิจกรรมกระบวนการ ขั้นตอนในการคัดเลือเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ก็ต้องเป็นข้าราชการที่มีอายุงานเกิน 10 ปีในการดำเนินการ จึงทำให้มีการแก้ปัญหาได้ช้า 1.3 พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ จังหวัดระยองเป็นศูนย์ฝึกนาร่องเพียงที่เดียวในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ไกลจากกรุงเทพฯ จึงทำให้ยากแก่การกำกับ	1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเยาวชน, บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน) มีการดำเนินการโครงการนี้ที่จังหวัดระยองเพียงจังหวัดเดียว เนื่องจากมีงบประมาณที่จำกัด มีคนจำกัด จึงทำให้ต้องวิจัยเพียงแค่ที่เดียว และต้องคลุกคลีกับเด็ก ซึ่งกว่าจะหาเด็กที่ตรงคุณสมบัติที่จะมาดำเนินการตามโครงการนี้ได้ก็ยาก และในส่วนเจ้าหน้าที่ก็ต้องเป็นข้าราชการที่มีอายุงานเกิน 10 ปีด้วย 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการดำเนินกิจกรรมกระบวนการ ขั้นตอนในการคัดเลือเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ก็ต้องเป็นข้าราชการที่มีอายุงานเกิน 10 ปีในการดำเนินการ จึงทำให้มีการแก้ปัญหาได้ช้า 1.3 พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ จังหวัดระยองเป็นศูนย์ฝึกนาร่องเพียงที่เดียวในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ไกลจากกรุงเทพฯ จึงทำให้ยากแก่การกำกับ	กิจกรรมนาร่องเริ่มต้นที่ศูนย์ฯ ระยอง บุคลากร มีข้อกำหนดที่มี ที่จะต้องเป็นข้าราชการที่มี อายุงานตามที่โครงการ กำหนด เด็ก และเยาวชน รวมถึง ครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการก็ จะต้องมีเงื่อนไขตามที่ โครงการระบุ เจ้าหน้าที่ IRC ทำงานร่วมกับ บุคลากรในส่วนอื่น ๆ ภายใน ศูนย์ในการมีส่วนร่วมในการ ช่วยดูแลเด็ก ขั้นตอนในการทำงานของ IRC จะปฏิบัติตามหลักการทำงานที่ได้ กำหนดไว้ โดยนักสังคมฯ IRC จะมีหน้าที่ ดูแลเด็กจำนวน 16 คน ตลอด ระยะเวลาที่กำหนด การทำงานส่วนใหญ่ในศูนย์ฝึก ฯ มีการประสานข้อมูล และมี ส่วนร่วมในการให้ความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ	ภารกิจหลักของ IRC คือการ ดูแลเด็ก จำนวน 16 คน/ ครู หรือนักสังคมฯ 1 คน โดยมี ข้อกำหนดแนวทางที่ชัดเจน และต้องทำภาระงานอื่นๆที่ ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม จึง อาจทำให้การลงพื้นที่ การ ให้การบำบัดกับเด็กอาจทำ ได้ไม่เท่าที่ควร
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 2	1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเยาวชน, บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน) คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ภาพรวม เด็กในโครงการมีความเหมาะสมกับการเข้าร่วมโครงการกับทางศูนย์ฝึกฯ โดยทางศูนย์ฝึกฯ มีการ จำแนกเด็กตามกลุ่ม ตามวิชาชีพ ว่าเด็กมีความเหมาะสมที่จะอยู่กับครูที่ปรึกษากลุ่มไหนเพื่อให้เด็กได้รับ ประโยชน์สูงสุด ทีม IRC ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการตอนนั้นไม่มีแยกย้ายไปบ้าง ซึ่งเป็นทีมที่ทำหน้าที่ได้ดีอาจจะมีการจัดในช่วงแรก ของโครงการวิจัย เนื่องจากความเข้าใจของผู้ปฏิบัติ IRC กับครูที่ปรึกษาเดิมมีข้อขัดข้องอยู่บ้าง ซึ่งการทำงาน ของ IRC เค้าจะทำงานคู่ขนานไปกับคุณครูเดิม บางครั้งในเรื่องความคิดเห็นมีความขัดแย้งกันบ้าง เช่น ขึ้นคิด ว่าทำสิ่งนี้ หรือไม่ทำสิ่งนี้ จึงมีการแก้ไขปัญหามาโดยตลอด IRC ทำหน้าที่รับเรื่องเด็กตั้งแต่ต้นทางตั้งแต่แรก ทำให้บริหารจัดการได้ดีขึ้นและโครงการก็ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	กิจกรรมนาร่องเริ่มต้นที่ศูนย์ฯ ระยอง บุคลากร มีข้อกำหนดที่มี ที่จะต้องเป็นข้าราชการที่มี อายุงานตามที่โครงการ กำหนด เด็ก และเยาวชน รวมถึง ครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการก็ จะต้องมีเงื่อนไขตามที่ โครงการระบุ เจ้าหน้าที่ IRC ทำงานร่วมกับ บุคลากรในส่วนอื่น ๆ ภายใน ศูนย์ในการมีส่วนร่วมในการ ช่วยดูแลเด็ก ขั้นตอนในการทำงานของ IRC จะปฏิบัติตามหลักการทำงานที่ได้ กำหนดไว้ โดยนักสังคมฯ IRC จะมีหน้าที่ ดูแลเด็กจำนวน 16 คน ตลอด ระยะเวลาที่กำหนด การทำงานส่วนใหญ่ในศูนย์ฝึก ฯ มีการประสานข้อมูล และมี ส่วนร่วมในการให้ความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ	ภารกิจหลักของ IRC คือการ ดูแลเด็ก จำนวน 16 คน/ ครู หรือนักสังคมฯ 1 คน โดยมี ข้อกำหนดแนวทางที่ชัดเจน และต้องทำภาระงานอื่นๆที่ ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม จึง อาจทำให้การลงพื้นที่ การ ให้การบำบัดกับเด็กอาจทำ ได้ไม่เท่าที่ควร

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 กลุ่มเยาวชน มีปัญหาแทบทุกคน การมาร่วมฝึกอบรมส่วนใหญ่มีระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี ปัญหาส่วนใหญ่ถ้ากลุ่มมีความเหมาะสม กลุ่มป้องกันมีความคิดเห็นอย่างไร การเพิ่มจำนวนระยะเวลาคือเป็น 3 ปี เพราะ 2 ปีในทางปฏิบัติบางรายอาจแค่ปีเดียว เด็กจะได้รับการปรับเปลี่ยน หรือการแก้ปัญหาที่เด็กก็อาจจะตรงจุดมากกว่าบุคลากร เฉพาะนักสังคมสงเคราะห์ จริง ๆ แล้วในส่วนของผู้ที่เพิ่มตำแหน่งของนักวิชาการในการมีส่วนร่วม แต่ไม่แน่ใจว่า พื้นฐานความรู้ จะแตกต่างกันมากน้อยไปมัย กรณีนี้อาจต้องพัฒนาด้วยการเพิ่มการอบรม คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 สำหรับโครงการ IRC ก็รู้สึกโชคดีที่ลูกน้องเข้าใจ พยายามให้ความช่วยเหลือมากกว่า คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 อย่างในการดูแลของคุณครู IRC ถ้าได้อยู่ในศูนย์ฝึกฯ คุณครู IRC จะดูแลเด็กใกล้ชิด ใครที่มีปัญหาสามารถ walk in ได้ตลอด ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างฉับไว แต่ถ้าเป็นกรณีเด็กที่ปล่อยตัวออกไปแล้ว เวลาตามเคสก็ต้องออกไปข้างนอก บางคนก็อาจไม่เห็น หรืออย่างการดูแลเด็ก ตอนนี้ก็จะมีการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งคือแบบเดิม อีกกลุ่มคือ IRC ในการติดตามก็ต้องเกิด balance เจ้าหน้าที่ น้อง ๆ เราเชื่อมั่นว่าเขาเต็มที่ เห็นเปเปอร์ในทุกครั้ง แต่ก็อาจจะสกรีนไม่ได้ว่าทำจริง อาจจะ make ก็ได้ เพราะเราไม่เห็นเวลาเค้าออกนอกพื้นที่ แต่ก็เชื่อว่าเขาจะเริ่มที่กันทุกคน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 บุคลากร ในกลุ่ม IRC มีบุคลากรอยู่ 7 คน แต่ที่ศูนย์มีเด็กที่ดูแลอยู่ 400 คน ถ้าเป็นเกณฑ์ของ IRC คือ 1/16 ซึ่งในส่วนนี้เอง ๆ ก็ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ดี ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเข้า มีแผนในการดูแล จนเตรียมการปล่อย คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม คือ 1) มีครอบครัวหรือผู้ดูแล 2) เคยประกอบอาชีพที่สุจริต	การดูแลในส่วน ของ IRC สามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เริ่มต้น และมีการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นภารกิจที่มีการระงับพัก พื้นที่ในการดูแล จะมีปัญหาในการลงพื้นที่ เช่น พื้นที่อยู่ไกล และเดินทางลำบาก รวมถึงการไม่ได้รับการประสานจากชุมชน รวมถึงในช่วงนี้ติดขัดในเรื่องของสถานการณ์โควิดจึงไม่สามารถลงพื้นที่ในการติดตามเด็กหรือทำได้ลำบาก	

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขพญเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
3) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง เนื่องจากจะทำให้กลุ่มเยาวชนมีแนวโน้มในการพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้นและไม่กลับมามีการทำผิดซ้ำ รวมถึงมีบุคคลในครอบครัวหรือผู้ดูแลสามารถกำกับติดตามเยาวชนได้อย่างเหมาะสม และสามารถติดต่อประสานงานกับนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ได้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเหมาะสม คือ เป็นนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เนื่องจากมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และมีทัศนคติในเชิงบวก และสามารถกำกับติดตามเด็กและเยาวชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมกระบวนการ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 พอเป็น IRC ตอนแรก ไม่ได้มีหน้าที่กำหนดเป็นตัวหลักในการดำเนินการ ทำหน้าที่แค่ดูแลเด็กอาจมีส่วนร่วมกับศูนย์น้อย แต่หลังจากที่มีการตั้งเข้ามาทำงานในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ เขาก็เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในงาน เช่น การกิจกรรมการบำบัดมากขึ้น ซึ่งปกติก่อนหน้าเค้าจะดูแลสายครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหลังจากที่จบโครงการวิจัยไปได้ตั้งมาร่วมงาน มีการมอบหมายงานมากขึ้นเพราะพื้นฐานเป็นนักสังคมสงเคราะห์อยู่แล้วเขาจะมีความสามารถในการในเรื่องการดูแลคน การบำบัดต่าง ๆ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ภารกิจหนักมาก ดูแลเด็ก 1/16 คน เป็นงานที่หนักมาก ต้องลงพื้นที่วันหนึ่งแทบไม่ต้องทำอะไรอย่างอื่น มีงานประจำที่ต้องทำอีก ถ้ามีคนช่วยเหลือก็จะดี หรือถ้าจะลดปริมาณเด็กในการดูแลเด็กก็จะเสียประโยชน์ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 เกี่ยวกับการทำงาน จริง ๆ เราทำได้อีกการปรับระดับประสงค์เพื่อให้เด็กอยู่รอดได้อย่างตลอดรอดฝั่ง ถ้าคิดเขาก็รอดตลอดไป แต่จริงก็คือ มันไม่มีกรอบ ไม่มีอะไรบังคับได้ ถ้าเด็กปล่อยปละละเลย ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 IRC ก็คือ case management ดูแลทุกอย่าง การเรียน ประสบการณ์ปกครอง การทำงาน การลงชุมชน คนนี้ cover ทุกอย่าง ซึ่งถ้าผู้บริหารถ้าไม่เห็นตา ไม่เข้าใจก็จะเกิดปัญหา การดูแลเด็ก คุณครูจะทำหน้าที่ตั้งแต่เริ่มต้น คัดกรอง รับเรื่อง ประสานกับคุณครูในส่วนต่าง ๆ หน่วยเรียน ๆ ครบในจุดเดียว แต่ตัวของคุณครู IRC จะรับเคสได้แค่ 16 คน มีทั้งที่อยู่ภายในศูนย์ฝึกฯ และปล่อยไปข้างนอก ที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ		

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ส่วนใหญ่ก็จะไม่ใช่เด็ก IRC ดูแล เด็ก ๆ คนอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ใน IRC ก็จะเห็นการดูแลแบบ IRC ก็อาจเกิดการเปรียบเทียบกันกับคนที่ IRC ดูแล เด็กบางคนก็จะมีความว่า ทำยังไงจึงจะได้อยู่ IRC บ้าง เพราะเด็กบางคนก็จะอยากรู้ เพราะครูดูแลเอาใจใส่ดี ครูที่ปรึกษาในศูนย์นี้เนื่องจากต้องสอนด้วย ทำงานอย่างอื่นด้วย บางทีก็อาจจะหลุด ๆ ไป คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ขั้นตอนของ IRC มีการกำหนดชัดเจน มีรูปแบบในการทำงาน ตั้งแต่การจำแนก จัดกิจกรรมต่าง ๆ หาข้อมูลในการวางแผน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน มีความครอบคลุมในด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อเป็นกระบวนการตั้งแต่การบำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนและทำได้จริง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน และการติดตามดูแลการใช้ชีวิตในชุมชนของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและลดการกระทำผิดซ้ำ 1.3 พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 พื้นที่ในการดำเนินงานไม่มีปัญหา เช่นถ้าจะจัดกิจกรรม ทางศูนย์ฝึกฯ มีห้อง สถานที่จัดกิจกรรมใช้สลับกันได้ ส่วนข้างนอกถ้าต้องออกนอกสถานที่ ด้านพื้นที่การดำเนินการ การลงพื้นที่อาจมีบ้างคนที่ไกล ๆ คนละจังหวัด หรือที่ไกลอย่างเช่นชายแดน พื้นที่สีแดง ส่วนนี้มีความเสี่ยงมากกับการทำงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ปัญหาคือ เด็กส่วนใหญ่ที่มาอยู่ที่ศูนย์ฝึกฯ นี้ จะเป็นกรณีที่ย้ายติดตามพ่อแม่มา เวลาลงติดตามเยาวชนก็ต้องลงพื้นที่ไป พอถึงเวลาที่เด็กปล่อยตัวออกไป เด็กก็มีการย้ายตามพ่อแม่ไปอยู่ที่อื่น การติดตามก็ทำได้ลำบากมากขึ้น		

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขพญเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
อีกปัญหา คือ การรับเด็กเยาวชนที่เป็นการย้ายมาด้วย เพราะศูนย์ฝึกฯ ต้องรับเด็กที่มีการโอนย้ายมาจากศูนย์ฝึกฯ อื่น เช่น เชียงใหม่ ปัตตานี งานติดตามก็อาจต้องไปในหลายพื้นที่ การดูแลก็ทำได้ยาก การพยายามหางานในพื้นที่ก็จะยาก คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 บางพื้นที่ ไม่มีความพร้อมทั้งตัวเด็ก ผู้ปกครอง ก็มีการยื่นมือเพื่อเข้ามาช่วยเหลือกัน เช่น บางพื้นที่เจอสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี การบังคับก็ไม่มี บางเคสเช่นยาเสพติด พูดคุยกันไม่รู้เรื่อง หรือพอต้องเข้าไป เค้าเห็นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็รู้สึกหวาดระแวง มีความเสี่ยงต่อการดำเนินการ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ถ้าพูดถึงเด็กที่อยู่ในการดูแล IRC กำหนดครูหนึ่งคน ดูแลเด็ก 16 คน ซึ่ง 16 คนนี้รวมทั้งที่ยังอยู่ในการดูแล และที่ปล่อยตัวออกไปแล้วก็มีประเด็นอยู่กับการบริหารจัดการ อย่างเด็กที่ปล่อยตัวออกไปแล้วก็นักสังคมฯ เวลาที่จะติดตามก็ต้องออกไปติดตามนอกสถานที่ บางทีคนอื่นอาจไม่เข้าใจ อย่างผู้บริหารบางทีก็ไม่เห็นว่าการทำอะไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ในปีที่ผ่านมา รวมถึงตอนนี้ การลงพื้นที่ในช่วงที่ผ่านมาจะมีปัญหา ลงพื้นที่ในการหาข้อมูลมาทำแผนงานไม่ได้ อาจพอทำได้ในบางเคสแต่ก็ติดขัด ต้องใช้โทรศัพท์แทน พื้นที่ทางศูนย์ฝึกฯ มีปัญหาในเรื่องแหล่งทรัพยากร เป้าหมายของทางศูนย์ฝึกฯ ก็คือ เมื่อเด็กปล่อยออกไปแล้วอยากให้เค้าประสบความสำเร็จ อยากรทำงานก็ได้ทำงาน เรื่องเรียนต่อของทางศูนย์ส่วนใหญ่น้อย ส่วนใหญ่เน้นการทำงาน แต่ในพื้นที่ทางอีสานไม่ค่อยมีโอกาสในการในภาคส่วนอื่น ๆ เพราะส่วนใหญ่เป็นการทำเกษตร ทำนา เด็กออกไปก็กลับไปทำนา ซึ่งไม่ต้องการก็ได้เพราะพ่อแม่ทำอยู่แล้ว เด็กที่ออกไปแล้ว ถ้าเค้าทำผิดเค้าก็ต้องกลับมาเริ่มต้นใหม่ แต่ถ้าอายุพ้นไปก็ไปอีกชั้นตอน ที่ศูนย์มีจำนวนเด็กเยอะมากเนื่องจากต้องดูแลหลายพื้นที่ อย่างจังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี มีพื้นที่ติดชายแดน มีปัญหาเรื่องยาเสพติดจากอีกฝั่งเยอะมาก คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 พื้นที่ในการดำเนินการเป็นโครงการ คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งมีการกินพื้นที่ในการควบคุม ดูแล บำบัด แก้ไข พื้นฟู ป้องกัน พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือ		

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขพฤติกรรมและเยาวชนเฉพาะรายแบบรอรอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	คำสั่ง ให้รับการฝึกและอบรม เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับตนเป็นคนดีและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข		
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์	1.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเยาวชน, บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่) - บุคลากร การดำเนินงานของ IRC ในช่วงเริ่มแรกของกรวิจัยก่อนจะเปิดโครงการถือว่าเป็นรอยต่อของการพัฒนาในรูปแบบใหม่ เป็นการศึกษาเคสในเชิงลึกกับเด็กเป็นรายบุคคลตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งปล่อยตัวเป็น การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่เหมือนกับรูปแบบเดิมที่เป็นการดูแลเป็นส่วน ๆ - เยาวชน เด็กที่จะมาเข้าในโครงการ IRC มีเงื่อนไขบางประการในการเข้าร่วมชัดเจนและก็จะมีการกำหนดเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกดูแล มีการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ในการเข้ามาดำเนินงาน โดยทางกรมพินิจฯ ให้การสนับสนุนในการให้กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรม เสริมสร้างความรู้ ให้ใช้กระบวนการ กระบวนการนี้มาจากแนวคิดโครงการ 180 องศาของประเทเนเธอร์แลนด์ ในโครงการก็จะมีการอบรมให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ เสริมทักษะให้กับเจ้าหน้าที่ มีการให้ขั้นตอน คู่มือ วิธีการ ให้รู้ขั้นตอนในการนำไปใช้ในการดำเนินงานว่ามีขั้นตอนแต่ละขั้นอย่างไร กำหนดจำนวนเคสชัดเจน ซึ่งน้อง ๆ ค่อนข้างมีทัศนคติในการทำงานที่ดี 1.2 ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมกระบวนการ ในช่วงแรก เป็นช่วงของการเปลี่ยนผ่านจากโครงการวิจัยส่งต่อมายังผู้ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานก็จะมีมุมมอง บุคคลที่แตกต่างกันไป ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคมาก เวลามีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องต่าง ๆ IRC จะมีรูปแบบของการประชุมติดตามผล ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีการรายงานเกี่ยวกับข้อคิดเห็น สิ่งที่เจอ ข้อดี ผลตรงไม่ตรง ต้องเพิ่มเติมส่วนไหน จะมีการรายงาน ปรับปรุง และรับทราบว่าจะมีแนวทางในการจัดการไปในแนวทางเดียวกันของทุกศูนย์ รวมถึงมี mind set แบบเดียวกัน 1.3 พื้นที่ในการดำเนินการโครงการ เริ่มต้นโครงการรณรงค์ที่จังหวัดระยองและได้มีการขยายการดำเนินงานออกไปยังศูนย์ฝึกฯ ต่าง ๆ ค่อย ๆ ขยายไปเป็นลำดับตามความพร้อมศูนย์หรือพื้นที่ที่มีความพร้อมในการดำเนินการในส่วนนี้ เน้นที่ความพร้อม		

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานใดมีงานนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 1 คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	2.1 มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร โครงการนี้เป็นเรื่องใหม่มาก ๆ เป็นเรื่องที่คิดนอกกรอบมาก ๆ ด้วย ซึ่งการที่สามารถช่วยเด็กและเยาวชนได้เพียงแค่นี้ก็ถือว่าโครงการสำเร็จแล้ว 2.2 เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร ในปีแรกของโครงการนั้น เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเมื่อออกจากศูนย์ฝึกฯ มีการไปกระทำความผิดซ้ำอีกเพียงแค่ 30% แต่ถ้ามีการเข้าร่วมกับโครงการนี้จะไม่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำอีกเลย ส่วนปีที่ 2 มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำเพียงแค่ 2 คน และในปีที่ 3 ไม่มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำอีกเลย	การได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน โดยมีจำนวนเยาวชนที่กระทำความผิดลดลงในแต่ละปีที่มีการดำเนินโครงการเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถที่จะกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้ การปรับปรุงรูปแบบการทำงานของครู IRC ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูที่ปรึกษาภายในศูนย์ และประสานรูปแบบของการทำงานร่วมกับส่วนต่าง ๆ การขยายนโยบายในการพัฒนาให้กลุ่มสังคมฯ ทำหน้าที่ในส่วน IRC ทุกคนในปี 2564 และนโยบายการเพิ่มศูนย์ฝึกที่จะใช้แนวทางของ IRC เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการนำรูปแบบของกิจกรรม IRC มาปรับเปลี่ยนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรอื่น ๆ ภายในศูนย์	เป้าหมายของการดำเนินโครงการเพื่อลดการกระทำความผิดซ้ำ โดยมีจำนวนผู้กระทำความผิดลดลง แต่ที่สำคัญคือ เน้นการให้เด็กสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคม การขยายให้ทุกสังคมทุกคนในศูนย์เป็น IRC ทั้งหมดเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน อาจต้องมีการพัฒนาในการอบรมและพัฒนากาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับระบบที่ตั้งไว้
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2	2.1 มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 มีการดำเนินการต่อเนื่อง ปรับรูปแบบงานของครู IRC กับครูที่ปรึกษามาปรับการทำงานร่วมกัน ครู IRC ทำงานกับเด็กได้ดี ดูแลเคสได้ดี ส่วนครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่เป็นครูช่างส่วนใหญ่จะไม่เน้นทางในการดูแลเด็กเท่าครู IRC เช่นใหม่โอกาสมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ประชุมคณะกรรมการทำให้สามารถสรุปรูปแบบการทำงานร่วมกัน ว่าวิธีการติดต่อผู้ปกครอง การใส่ใจเด็ก การมีทัศนคติในการทำงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 เป็นตามเป้าประสงค์ของกรมพินิจฯ ก็คือเด็กสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จำนวนของการกระทำผิดลดลง เด็กอยู่รอดในสังคมได้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ผลลัพธ์ที่ได้เป็น case by case ในการปรับระดับประคอง ซึ่งก็ยังไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดซ้ำ โดยครูที่เลี้ยงดูจะมีข้อมูลเด็ก โดยมีเงื่อนไขในการติดตามอาจไม่ได้ 100 % คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ทำให้เข้าใจและจัดการปัญหาทางขึ้น ก่อนหน้าเวลามีปัญหาที่ต้องส่งเรื่องเข้าฝ่ายปกครอง แต่พอมิ IRC เคาะช่วยประสานได้เลย ไม่ต้องมาประสานเรื่องอีก เคยได้เคยในบางประเด็น อย่างนี้ที่ช่วยตอบโจทย์การทำงานได้รวดเร็ว		

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีกรนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ดีขึ้น เพราะมองว่ามีแผนที่ชัดเจน มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน การทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผน แนวทางในการเตรียมก่อนปล่อยต่าง ๆ ครบถ้วน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 มีการนำผลการดำเนินงานโครงการ มาพัฒนารูปแบบและวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกับครูที่ปรึกษา รวมถึงเด็กและเยาวชนในกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ มาปรับใช้ให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วน ร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนดูแลช่วยเหลือเยาวชนภายหลังปล่อย ประคับประคอง เด็กและเยาวชนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ 2.2 เกียรติผลผลิตในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ครู IRC กับครูที่ปรึกษาเดิมสามารถทำงานร่วมกันในการดูแลเด็กได้ดี คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 IRC มีข้อมูลเด็กตั้งแต่เข้ามาจนกระทั่งส่งออก มีการส่งต่อช่วยเหลือเด็ก ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ เป็นต้น คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 โดยทั่วไปศูนย์ฝึกฯ ก็มีการร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกันอย่างดี ครูต่าง ๆ มีปริมาณงานเยอะ ต้องมีส่วน งาน เช่น การศึกษา บางส่วนต่าง ๆ มาช่วยเหลือกัน ในหน้าที่นั้น ๆ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองกับหน่วยงาน ลดการร้องเรียนต่าง ๆ ได้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 เค้าจะมีการคุยกันกับเด็ก ผู้ปกครอง เมื่อถึงเวลาที่จะปล่อยก็จะมีการติดตามทางครอบครัวกับเด็ก อย่างบางคนที่ออกไปแล้วก็ยังมีการติดต่อกลับมาเพราะต้องการความช่วยเหลือที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม IRC ซึ่งการ มีส่วนนี้ช่วยในเรื่องการบำบัด ดูแล เด็ก ๆ		

2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานใดมีผลการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ผลลัพธ์ คือ การบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เยาวชนมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย อีกทั้งครอบครัว ชุมชน เครือข่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเยาวชน รวมทั้งได้นำทรัพยากรทั้งภายในของเยาวชนเองและทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ส่งผลให้เยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีพัฒนา ช่วยเหลือตนเองได้ ปัญหาสามารถแก้ไขได้ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น		
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์	2.1 มีการนำผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร ในส่วนเริ่มต้น การดำเนินงานจะเป็น บุคลากรในศูนย์ นักสังคมฯ และ IRC โดยในปี 2563 มีการปรับโครงสร้างที่มีความเหมาะสมระดับหนึ่ง 2.2 เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน /หน่วยงานของท่านอย่างไร ในปี 2564 มีการขยาย ให้นำสังคมฯ เป็น IRC ทั้งหมดเพื่อดูแลเพื่อดูแลเด็กและเยาวชนตามสัดส่วนของทางศูนย์ฝึกฯ ซึ่งทางกบค. ซึ่งเป็นฝ่ายบุคคลของกรมพินิจฯ ก็มีนโยบายในส่วนนี้และมีนโยบายในการเพิ่มจำนวนศูนย์ฝึกฯ		

3. ทานติว่าการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 1 คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	3.1 ทานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไข พนฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC อย่างไร เข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการพัฒนา 3.2 ผลการดำเนินงานโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร ผลการดำเนินงานโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมาก เพราะสามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำผิดซ้ำได้อย่างดี	ส่วนใหญ่มุ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างดี เป็นตามเป้าหมายของกรมพินิจฯ ก็คือเด็กสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จำนวนของการกระทำผิดลดลง เด็กอยู่รอดในสังคมได้ เป็นการดูแลเด็กตั้งแต่แรกเข้าดูแลจิตใจอารมณ์ เป็นพี่เลี้ยงจนกระทั่งปล่อยออกจากศูนย์ฝึกฯ	การคัดเลือกเด็กในการเข้าร่วมโครงการ มีการระบุเกี่ยวกับเกณฑ์ตัวเด็กครอบครัว ซึ่งมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการพิจารณาถึงระดับปัญหา และความจำเป็นในการแก้ไขเข้าร่วมพิจารณาด้วยเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือเด็กได้เพิ่มมากขึ้น
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2	3.1 ทานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไข พนฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC อย่างไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 เราเข้าใจว่า IRC เป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่น่าจะต้องมาทำงานในส่วนของเคสที่มีความยาก มีความซับซ้อนเยอะ เราอาจมองว่าครูเดิมอาจจะเอื้อไม่ถึง เพราะมีภารกิจการสอน การบำบัดเด็ก ส่งเด็กออกฯ พอในปี 2557 ครู IRC จะต้องมาจับเคสที่ยาก แต่ในความเป็นจริงตัวงานที่กำหนด มีการแบ่งระดับเป็นครอบครัวพร้อม ไม่พร้อม A B C ซึ่ง การดูแลจึงเริ่มจากเคสที่มีความพร้อมก่อนเพราะถือว่าเป็นโครงการนำร่อง ทำให้เกิดความไม่เหมาะสมแคลงใจกันขึ้นระหว่างครู ไม่เข้าใจกัน การแก้ไขจึงต้องพยายามปรับญกันกับบุคคลแต่ละคนว่าแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างกัน ครูรุ่นเก่า ครูรุ่นใหม่ โดยที่ผู้บริหารจะต้องเข้าใจในศูนย์ฝึกฯ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ก็เป็นตามเป้าประสงค์ของกรมพินิจฯ ก็คือเด็กสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จำนวนของการกระทำผิดลดลง เด็กอยู่รอดในสังคมได้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ในเรื่องหลักการของโครงการ อันนี้เห็นด้วย ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ก็พยายามที่จะเรียนรู้กับน้อง ๆ เกี่ยวกับการทำงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ความมุ่งหมายไม่ได้แค่ตัวเด็ก แต่ต้องการที่จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัวเขา และตัวเขาก็ต้องอยู่ในสังคมต่อไปได้ด้วย จึงต้องโฟกัสในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นบริบทครอบครัว ชุมชน การศึกษา สังคม เป็นต้น	ผลการดำเนินงานเฝ้าหมายที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานเยาวชนแต่ละคนได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหา และปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน อีกทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนในการออกไปเผชิญปัญหา	

3. ทานติว่าการนารงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 IRC ตรงกับเป้าหมายของการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ เด็กเมื่อออกไปมีการวางแผนติดตาม มีแผนการติดตามชัดเจน อยากให้มีการเพิ่มนักสังคมฯ ในการมาช่วยเหลือเพิ่มขึ้นโดยพิจารณาจากพื้นที่ ตรงไหนที่มีการฝึกมากก็อยากให้มีเพิ่มจำนวน บางครั้งในการลดจำนวนเด็กลง โดยหาวิธีการปล่อยออกไป อย่างในกลุ่ม IRC เด็กบางคนสามารถปล่อยออกไปได้ก็ปล่อยออกไป แต่บางคนที่ยังไม่พร้อมก็ต้องยังอยู่ จะลดการปล่อยออกไปอยู่ภายนอก ถ้าพิจารณาแล้วถ้าออกไปแล้วจะมีชีวิตที่ดี ศูนย์ฝึกฯ ก็พร้อมที่จะปล่อยออก คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อเป็นกระบวนการตั้งแต่การจัดทำแผนการบำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน และการติดตามดูแลการใช้ชีวิตในชุมชนของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและลดการกระทำผิดซ้ำ นักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ต้องดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย สนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตลอดจนดูแลช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อย 3.2 ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 สอดคล้องกับเป้าหมายของการทำงานคือการดูแลเด็ก คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 สอดคล้องกับเป้าหมายหน่วยงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 IRC สอดคล้องกับเป้าหมายตรงที่ทำให้เป้าหมายมีความชัดเจนมากขึ้น เชื่อมโยงผลได้มากขึ้น ส่งผลต่อภาระงานมากกว่า 60 % ของศูนย์	สภาพแวดล้อมภายนอกได้ อย่างเหมาะสม	

3. ทานคิดว่าการทำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร		ข้อเสนอเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานสังเคราะห์	คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 คิดว่าสอดคล้องนะ ได้ ถ้าทำได้ครอบคลุมครบถ้วน อย่างตอนนี้นั้นส่วนของ IRC มี 8 คนทำหน้าที่ในส่วนของนักสังคมสงเคราะห์ 1 คน รับได้ 16 เคส รวมกันคือ 128 คน จากเด็กในศูนย์ 250 คน ใน 16 คนนี้บางคนก็ปล่อยตัวออกไปแล้ว แต่ครู IRC ก็ยังจะรับเด็กใหม่เข้าเพิ่มไม่ได้เนื่องจากมีการกำหนดว่าจะรับเคสเพิ่มไม่ได้จนกว่าจะครบ 1 ปี คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 จำนวน เด็กในการดูแล 16 คน ก็คือโอเคในส่วนนี้ บางรายอยู่นานเพราะมีความจำเป็น คนไหนไม่จำเป็นต้องอยู่ต่อ เราก็จะปล่อยออกและรายงานติดตามกับผู้ปกครอง คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน คือ เยาวชนแต่ละคนได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหา และปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน อีกทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนในการออกไปเผชิญปัญหา กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างเหมาะสม เพื่อการใช้ชีวิตที่ปกติและสร้างสรรค์ ตลอดจนการติดตามผลภายหลังกลับไปอยู่กับครอบครัว สังคม เป็นการเชิงรุกเพื่อป้องกันปัญหาการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชนร่วมกับชุมชน	
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานสังเคราะห์	3.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไข ฟนฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC อย่างไร งานติดตามหลังปล่อยก็มีการกระจายออกไปต่อนักสังคมทั่วไป ตามรูปแบบ Good life model (GLM) เน้นที่ความปกติสุขภายหลังการปล่อยจากศูนย์ฝึกฯ เป้าหมาย ดูแลเด็กและเยาวชนเป็นเด็กที่ดี มีชีวิตปกติ ลดการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นการที่เราดูแลตั้งแต่แรกเข้า ดูแลจิตใจ อารมณ์ เป็นพี่เลี้ยงจนกระทั่งปล่อยออกจากศูนย์ฝึกฯ 3.2 ผลการดำเนินงานโครงการที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร การดำเนินงานของ IRC ส่งผลต่อการดำเนินงาน ก็คือควบคู่กันไป เพราะ IRC ก็คือสังคมสงเคราะห์ ที่เน้นกระบวนการบำบัดแก้ไขรูปแบบที่เน้นเป็นรายบุคคล เฉพาะคน ทำให้ดูแลเด็กได้เฉพาะราย มีการติดตามผลรายบุคคลแบบ real time เพราะครู IRC ต้องติดตามต่อเนื่อง มีข้อมูลในเชิงลึก	

4. ทานคิดว่ากรนำผลการดำเนินการโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน อย่างไร	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 1 คณะทำงานโครงการวิจัยฯ 4.1 หน่วยงาน ทำให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดีในการที่สามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำความผิดซ้ำอีก และหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย 4.2 ผู้ปฏิบัติงาน มีความภาคภูมิใจในการทำงานมากขึ้นที่สามารถดำเนินการได้ลุล่วง 4.3 เด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนไม่กระทำความผิดซ้ำอีก และเกิดสำนึกที่ดี	จากข้อมูลพบว่าสิ่งหนึ่งที่จะสามารถช่วยให้เข้าประสงค์ของการดำเนินโครงการบรรลุคือ การที่เมื่อเด็กหลังจากที่ปล่อยตัวออกไปแล้วสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ทั้งในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่จำเป็นต้องอาศัยการมีเครือข่าย และการยอมรับจากชุมชนในการให้อาสาสมัครช่วยเหลือ ซึ่งสิ่งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีความจำเป็นหรือนโยบายในการช่วยเหลือและสนับสนุนการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อให้โอกาสกับเด็กและเยาวชนในการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตและประกอบอาชีพ
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2 คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ทิศทางของศูนย์ฝึกฯ ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กในศูนย์ฝึกฯ จนปล่อยตัว คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 IRC ของทางศูนย์ฝึกฯ อยากให้ศูนย์ฝึกฯ มีการติดตามเด็กและเยาวชนให้มีรูปแบบเหมือน IRC อยากให้ศูนย์ฝึกฯ วิชาการ เข้ามาช่วย ถ้าเพิ่มได้ช่วยเพิ่มจำนวน IRC สำหรับศูนย์ฝึกฯ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ถ้าเราเองสุดท้ายป่านเรื่องนี้ IRC ก็เป็นบริบทของภาครัฐ 1 ช่วง ถ้าเราส่งเด็ก เยาวชนออกไปแล้ว เรายังทำไม่ได้ที่สุด คนรับช่วงในท้องถื่นน่าจะมีความรู้หรือคนที่ตรงกับเราต่อเนื่องกับเราได้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 แก้ปัญหาได้ตรงจุด เพราะครูจะคอยติดตามเรื่องเด็กตลอด โดยจะมีการจัดชั่วโมงโฮมรูม 1 ชั่วโมงเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นต่าง ๆ ยังอยากเสนอว่าควรเพิ่มเวลาเป็น 1.30 ชั่วโมงเพราะเด็กใน IRC มี 16 คน 1 ชั่วโมงน่าจะพอ ต่อให้เด็กมีจำนวนที่ลดลงก็ควรที่จะให้เวลากับเด็กเพิ่มขึ้น คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 รู้สึกว่ามีประโยชน์อย่างมาก เพราะเป็นโครงการที่ชัดเจน ประเมิน ติดตามได้ชัดเจน เราได้เรียนรู้ว่าทำอะไร หน้าที่ มีการประชุม ติดตามที่ชัดเจน	หน่วยงานสามารถทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำความผิดซ้ำอีก และหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการเพิ่มมากขึ้น มีทิศทางในการปฏิบัติ มีรูปแบบการทำงานที่มีระบบ ได้รับการยอมรับจากสังคม มีเครือข่ายทางด้านการศึกษาและอาชีพที่สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้อย่างตรงจุดได้เพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานของ น ก ส ค ม สงเคราะห์ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บุคลากรมีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน ได้ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนรูปแบบ เรียนรู้การทำงานร่วมกัน

4. ทานคิดว่ากรนำผลการดำเนินการโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและ เยาวชน อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 การดูแลเด็กและเยาวชนภายหลังคำพิพากษาของศาล โดยใช้กระบวนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และส่งเสริมช่วยเหลือตามสภาพปัญหาของเยาวชนในแต่ละราย ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้ง ครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่าย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน ทำให้เยาวชนสามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ 4.2 ผู้ปฏิบัติงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 เจ้าหน้าที่ มีการเปลี่ยนวิธีคิด เช่นแต่เดิม ครูอาจเน้นการลงโทษ พอได้มีการทำงานร่วมกันเหมือนวิธีการหลายอย่างมีการเปลี่ยนแปลง เพราะอย่างครู IRC จะแนะนำเทคนิคทางจิตวิทยาในการมาใช้ เช่นใช้การเสริมแรง แทนการลงโทษ แต่บางครั้งต้องใช้เวลา ต้องค่อยเป็นค่อยไป ครูเก่า ครูใหม่ โดยมีตัวอย่าง มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ในการทำงานร่วมกัน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ถ้ามีโครงการ IRC สิ่งที่ยากให้เกิดก็คือ ยากให้ครูที่ปรึกษาเป็น IRC ทั้งหมด จะได้รับข้อมูลของเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน จะได้เป็นการมองปัญหาอย่างรอบด้าน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 IRC ทำงานในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการทำงานร่วมกัน ยึดหยุ่น ช่วยเหลือ น่ารัก ไม่มีการแบ่งแยกในการทำงาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 กับตัวบุคลากร IRC เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเค้าต้องดูแลเด็กตั้งแต่เริ่มรับตัว ซึ่งมีภารกิจมาก แต่คนอื่นอาจจะมองเห็นน้อย กรณีนี้ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจกับวิชาชีพอื่น ๆ ในศูนย์ ที่อาจมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน ถ้าผู้บริหารไม่เข้าใจก็จบ โดยเฉพาะเวลามีปัญหาสะตูดในการทำงาน เพื่อนร่วมงานยังมี ความสำคัญเพราะเป็นหลักในการทำงานร่วมกัน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 มีปัญหาในการติดตาม การลงพื้นที่ เพราะศูนย์ฝึกฯ ดูแลพื้นที่ที่กว้างมาก ปกติก็ต้องมีการประสานพื้นที่ต้นทางในการช่วยเหลือในการดูแลเด็กกร่วมกับ IRC ซึ่งอยากให้มีหน่วยงานอื่นมาให้ความร่วมมือ เช่น อาสาสมัคร	เด็กและเยาวชนไม่มีการกระทำผิดซ้ำ มีจิตสำนึก มีแรงจูงใจ มีเป้าหมายในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น รวมถึงได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และได้รับการยอมรับจากสังคมเพิ่มมากขึ้น	

4. ทานคิดว่าภาคนำผลการดำเนินการโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
หรือยุติธรรมชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม โดยน่าจะจะเป็นนโยบายระดับกรม กระทรวงในการช่วยเหลือในการประสานงานระดับนโยบายการดำเนินงานน่าจะดีขึ้น คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ได้เพิ่มทักษะความรู้ และความรู้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้พัฒนาทักษะการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนและครอบครัว ตลอดจนทักษะการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน ครอบครัว และชุมชนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะรายที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการให้ครอบครัว 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้/การทำงาน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการคบเพื่อน ด้านครอบครัว/ชุมชน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4.3 เด็กและเยาวชน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 จะเห็นเด็กมีพัฒนาการ มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทำผิดกฎหมายน้อยลง มีแรงจูงใจในการทำสิ่งต่างๆ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ดูแลประสานเกี่ยวกับเรื่องของเด็กรอบด้าน เรื่องการพัฒนาบางส่วนหนึ่ง ถ้ามองในเชิงวิชาชีพของศูนย์ฝึก ก็คือการส่งเด็กออกสู่สังคมในสภาพที่พร้อมใช้ คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ได้ประโยชน์จากการดูแลติดตามของครู อย่างใกล้ชิด คอยประสาน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 เด็ก ๆ ก็มีแผนที่ดีชัดเจน มีการพูดคุยกับนักสังคม ใกล้เคียง โดยวิธีการทำงาน ทำให้เขามีความสัมพันธ์ที่ดีสัมพันธ์กับเด็กดีขึ้นอย่างชัดเจน มีการวางแผนหลังปล่อย มีแนวทางการร่วมกัน ร่วมมือกัน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 กับบุคลากรหน่วยงานก็จะมีการทำแผน ติดตาม มีการติดต่อกับผู้ปกครองอยู่เสมอในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร รายงาน เสนอข้อมูลให้ผู้ปกครอง มีการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน		

4. ทานคิดว่าภาคนำผลการดำเนินการโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน อย่างไร	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ผู้ปกครองบางคน ลูกถูกจับตัว แค่ว่ามีความหนักใจกับลูกอยู่แล้ว พอลูกมาอยู่ที่ศูนย์ฝึกฯ ก่อนหน้าเขาไม่รู้จะคุยกับใคร พอมาได้เห็น ได้มาพูดคุยแค่ว่าใจกว้างใจ และให้ความร่วมมือกับทางศูนย์ฝึกฯ หลังปล่อยตัวก็ให้ความร่วมมือในการติดตาม คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน้าที่ 6 เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัด แก้ไข พื้นฟู เหมาะสมตรงตามกับสภาพปัญหาความเป็นจริง และได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ 2. ด้านที่อยู่อาศัย 3. สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวชุมชน 4. การคบเพื่อนที่ดี 5. การใช้เวลารว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งกระบวนการเกิดขึ้นตั้งแต่ระยะแรก รับตัวจนกระทั่งระยะเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนออกไปใช้ชีวิตภายนอกได้อย่างปกติสุข อีกทั้งยังมีการติดตามภายหลังปล่อย เพื่อให้เยาวชนใช้ชีวิตอย่างปกติสุขและไม่กระทำความผิดซ้ำ		
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์ 4.1 หน่วยงาน ศูนย์ฯ ต้นแบบมีความพิเศษตรงที่ทำการตั้งแต่เริ่มเรียนรู้ มีองค์ความรู้ที่ปรับมาใช้กับกลุ่มที่ปรึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติม เพิ่มในส่วนนี้อาจจะไม่เต็มเท่ากับครู IRC ในส่วนของการ IRC เป็นนวัตกรรมใหม่ของกรมในช่วงนั้น การดูแลเด็กที่เข้ามาทั้งกระบวนการ มีครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม โดย IRC ทำงานร่วมกับผู้ปกครอง รวมถึงชุมชน โดยเฉพาะชุมชน ภายหลังจากที่เด็กและเยาวชนออกจากศูนย์ฝึกฯ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับทัศนคติ มุมมองที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ที่เราคงจะเข้าใจ เมื่อเด็กออกมา เด็กต้องเรียนหนังสือ ทำงานแต่ปัจจุบันนี้ หน่วยงานข้างนอกต่าง ๆ รู้จักกรมเพิ่มขึ้น ทำให้มีเครือข่ายมากขึ้น เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ออกไปก็ได้รับการยอมรับมากขึ้น คิดว่าตอนนี้ เราได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง ทั้งจากหน่วยงานต่าง ๆ มหาวิทยาลัยที่มีภาควิชาสังคมสงเคราะห์ ได้รับการยอมรับการดำเนินการเชิงลึก 4.2 ผู้ปฏิบัติงาน ครู IRC แค่ว่าคุยกับผู้ปกครองเหมือนคนในครอบครัว ดูแลติดตามตั้งแต่เริ่ม 4.3 เด็กและเยาวชน มีการติดตามดูแล เครือข่าย เด็กในศูนย์เมื่อออกไปทำงาน สังคมมีการให้การยอมรับมากขึ้น		

5. การนำผลของการดำเนินการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC มาใช้ในการปฏิบัติงาน		ข้อเสนอเพิ่มเติม
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 1 คณะทำงานโครงการวิจัยฯ	5.1 ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้างทางศูนย์ฝึกฯ มีการจัดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โครงการ IRC นี้ ไปทำงานอย่างไรอื่น จึงทำให้มีงานเพิ่มมากขึ้น จึงทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะตามโครงการนี้ต้องให้รับผิดชอบเด็กและเยาวชน 1 : 16 ตามนโยบาย 5.2 ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นน อย่างไร จัดแบ่งงานที่ต้องรับผิดชอบให้ชัดเจนมากขึ้น	ภาระงานของผู้ปฏิบัติงานของนักสังคมหรือ ครู IRC มีมาก เนื่องจากต้องรับผิดชอบภาระงานด้านอื่นในศูนย์เพิ่มเติมจึงอาจส่งผลต่อการดำเนินงานหลักจึงต้องอาศัยการปรับตัว การมี ปัญหา ในการประสานงานในการทำงานร่วมกับส่วนอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึก การจัดการกับปัญหา จัดแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบให้ชัดเจน การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก การอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ ความเข้าใจของผู้บริหาร
ผู้ให้ข้อมูลประเภทที่ 2	5.1 ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ดำเนินการ และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 มีบ้าง แต่ไม่ใช่เรื่องใหญ่เป็นเรื่องเล็กน้อยที่มองว่าแก้ไขได้ เป็นเรื่องทัศนคติล้วน ๆ เพราะการทำงานโดยปกติเป็นการทำงานตามขั้นตอนอยู่แล้วไม่มีการสลับกัน ทำตามที่กำหนด แค่อุปรับความเข้าใจให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของโครงการ IRC กับ ศูนย์ฝึกฯ อาจมีเรื่องจุกจิกบ้าง ก็จะแก้ปัญหาในที่ประชุมแล้วจบเลยซึ่งมีการประชุมในทุกสัปดาห์ก็ได้ข้อสรุป คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ครูที่ปรึกษา IRC กับครูวิชาการ การส่งต่อระหว่างการเรียนรู้กับสังคม ครูทำงานแยกกัน บางครั้งการประสานงานกับผู้ปกครอง ก็มีครูไปประสานกันสองคน ทั้งครูหน่วย และครู IRC ซึ่งข้อมูลอาจไม่ตรงกันเช่น แผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย อยากให้มีการช่วยกัน เช่น ครู IRC มีการติดตามหลังปล่อย ครูหน่วยก็อาจมาช่วยในการติดตาม สามารถติดตามช่วยกัน เคยบางครั้งที่เกิดปัญหา วิธีแก้คือ ให้พ่อบ้านมาช่วยในการไกล่เกลี่ย เป็นคนกลาง คอยช่วยแก้ไขข้อมูลที่อาจซ้ำซ้อน รวมถึงข้อเท็จจริง ข้อมูลของเด็ก บางครั้งการมีเครื่องมือดี แต่คนไม่นำเครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ ปฏิบัติไม่ตรงกัน อาจต้องมีการทำซ้ำ ส่งผลให้เกิดการเสียเวลาที่ข้อมูลซ้ำซ้อนแตกต่างกัน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 อาจอยู่ที่การบริหารจัดการต่าง ๆ เช่น การลงพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยง	นอกเหนือจาก นักสังคม IRC จะต้องหน้าที่ดูแลเคส 16 คนส่วนใหญ่จะต้องมีการทำงานด้านอื่น ซึ่งบางครั้งซึ่งบางครั้งภารกิจภายในศูนย์ต่าง ๆ อาจมีความทับซ้อนกันและอาจส่งผลต่อความไม่เข้าใจกันในการปฏิบัติงาน จึงควรที่จะมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจและการแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบเพื่อให้สามารถจัดการการทำงานได้อย่างราบรื่น รวมถึงควรมีการพัฒนาโปรแกรม ข้อมูลในการจัดกิจกรรมหรือกิจกรรมบำบัดรูปแบบใหม่ๆ อย่างเป็นระบบเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำกิจกรรมดังกล่าว

5. การนำผลของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC มาใช้ในการปฏิบัติงาน	ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 บางที่ตารางงานของครูปฏิบัติงานมีความซ้ำซ้อน กับตารางของครูที่ปรึกษาปกติ เกิดความกระทบกระทั่งกันบ้าง คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ส่วนที่ยังเป็นปัญหาอยู่ คือ เด็กที่ไม่ได้อยู่ในกระบวนการแต่แรกก็ดูแลทุกคนแต่อาจไม่สามารถมีแผนสมบูรณกับทุกคนได้ อีกปัญหาคือ กิจกรรมที่ทำกับเด็กอาจยังไม่โปรแกรมที่ชัดเจน อาจจะมีปัญหาส่วนไหน แต่กิจกรรมเชิงลึกที่จะต้องใช้ในการเข้าไปจัดการ อาจต้องใช้ประสบการณ์ของน้อง ๆ แต่ละคนแทน หรือการแลกเปลี่ยนวิธีการภายในกลุ่ม ซึ่งถ้าเรามีโปรแกรมที่ชัดเจนว่าทำอะไร แบบใด เช่น โปรแกรมพื้นฐานเหมือนของทางกรมราชทัณฑ์ต่าง ๆ เราก็จะเห็นความชัดเจนในการทำมากขึ้น ไม่ใช่คิดไปเองว่าต้องทำแบบไหน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ไม่พบปัญหาอุปสรรค 5.2 ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นน อย่างไร คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ครูที่ปรึกษามีการปรับโดยการทำงานคู่ขนานกับครู IRC ซึ่งครูที่ปรึกษามีการประกบเด็กร่วมกับนักสังคมสงเคราะห์อยู่แล้ว (นักสังคมฯ เดิม) ในการเตรียมความพร้อม คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 การอำนวยความสะดวกให้กับน้อง IRC ในการลงพื้นที่ เช่น ยานพาหนะในการลงพื้นที่ รถไม่พอ คนขับไม่ว่าง เกิดปัญหาหลากหลาย วิธีแก้ก็คือ ตัวนักสังคม IRC ก็ใช้รถยนต์ส่วนตัวของตัวเองไป แล้วมาเบิกค่าใช้จ่ายภายหลัง ซึ่งภาระของ IRC บางครั้งน่าจะเห็นใจเวลามีปัญหา คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ผู้บริหารให้กำลังใจ กับผู้ปฏิบัติงาน เพราะว่ามันไม่มีการบังคับทางกฎหมาย ไม่มีตัวบทชัดเจนในการคุ้มครอง		ไปใช้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป

5. การนำผลของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟูปุเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC มาใช้ในการปฏิบัติงาน		ประเด็นร่วม	ข้อสังเกตเพิ่มเติม
	เคยบอกเด็ก ๆ อยู่เสมอว่าในการปฏิบัติให้ยึดสถานการณ์เป็นหลัก เพราะแต่ละที่มีสภาพที่แตกต่างกัน ที่ที่เสี่ยงก็อย่าเข้าไปในพื้นที่ วิธีแก้ไขคือ ให้ประสานกับพนักงานหรือท้องถิ่นให้คอยช่วยเหลืออาจเป็นอย่างไรไม่เป็นทางการ แต่ส่วนใหญ่ที่ดีคือ สัมพันธภาพระหว่างเจ้าหน้าที่ เด็ก กับผู้ปกครองมีสัมพันธภาพที่ดี คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 วิธีแก้ปัญหาก็อย่างเช่น ผู้ช่วยก็ลงไปช่วยประสานการทำงานให้ลดความทับซ้อน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 น้อง ๆ ทุกคนจะดูแลเด็ก ๆ เหมือนกัน แต่คืออาจไม่ได้มีการจัดทำแผนได้ทุกคน แต่ก็พบกับเด็ก พูดคุยให้คำปรึกษาทุกคน น้อง ๆ เวลาเมื่อจะรวมมาคุยกันประชุมกัน เราก็พยายามแก้ปัญหาเท่าที่ทำได้ อย่างถ้าเป็นในโครงการ IRC อันนี้ครบถ้วนไม่มีปัญหา เพราะมีข้อกำหนดชัดเจน คำตอบของผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ไม่มี		
ผู้ให้ข้อมูล ประเภทที่ 3 กลุ่มพัฒนา ระบบงานสังคม สงเคราะห์	5.1 ท่านพบปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการนำผลมาใช้ในการดำเนินงาน และส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง อาจเป็นที่ยอมรับว่า ที่ไม่ได้ถูกกำหนดมา 100 % ตอนนี้อยู่ในโครงการวิจัยจะมีนักวิชาการคอยดูแลเป็นระยะ แต่พอจบ คนที่ประสานงาน จัดการเป็นคนเดียว ที่ต้องติดต่อกับทุกกลุ่มคน ซึ่งต้องมีการปรับตัวกับการทำงานกับเจ้าหน้าที่และการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ เพราะมีทั้งงานภายในและภายนอก การสื่อสารต้องชัดเจน 5.2 ท่านหรือหน่วยงานมีรูปแบบในการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไร ความยาก ไม่เฉพาะใน ครู IRC กับเด็กทุกคนด้วย เวลาที่ต้องติดต่อกับภายนอกมีความยากในระดับนี้ แต่ในช่วงหลังพอมีกระแสสังคมโลก มีเรื่อง CSR มีมุมมองที่ให้โอกาสบุคคลเพิ่มขึ้น ทำให้การติดต่อต่าง ๆ ดีขึ้น		

ภาคผนวก ข
สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม โครงการที่ 1
โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชน
ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 3 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากรณีของผู้เสียหายมีความละเอียดอ่อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานต้องใช้เทคนิค และประสบการณ์ในการพูดคุยโดยวิธีโน้มน้าวถึงผลที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำจะได้รับ เช่น กรณีของครอบครัวของทั้งสองฝ่ายหรือเด็กต่างชุมชนที่มีความบาดหมางกันมาอย่างยาวนาน

บางกรณีผู้เสียหายเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำไม่สามารถชดเชยให้ได้ ทำให้เด็กบางคนพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแต่ก็ขาดโอกาสในการปรับปรุงตัวเอง

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าจากสถิติที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้แก่ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เนื่องจากเกิดการกระบวนการประนีประนอมยอมความในเรื่องความเสียหายเพื่อนำมาสู่มาตรการพิเศษ โดยคดีที่สามารถเข้าสู่มาตรการพิเศษได้นั้นพนักงานคุมประพฤติ จะเป็นหน้าด่านในการสอบข้อเท็จจริงระหว่างเยาวชนและผู้เสียหาย

ในคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายไม่มีความน่าเป็นห่วงมากนัก เพราะสามารถตรวจสอบได้ว่าเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ประการใด ส่วนคดีที่มีผู้เสียหายจะมีกระบวนการไกล่เกลี่ยซึ่งมีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าไม่สามารถไกล่เกลี่ยให้แล้วเสร็จได้ภายในครั้งเดียว หากนำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมตามแบบครอบครัวและชุมชนจะใช้เวลามาก เพราะต้องมีการประชุมก่อนการประชุมครอบครัว จะนำฝ่ายผู้เสียหาย ครอบครัวผู้เสียหาย และผู้กระทำความผิดเข้ามาเพื่อไกล่เกลี่ยโดยพนักงานคุมประพฤติจะเป็นผู้ดูแลไกล่เกลี่ยจนสามารถตกลงเรื่องค่าเสียหายในทางแพ่งแล้วนำไปจัดทำแผน

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติมีความเป็นไปได้ยาก สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 จะมีการประชุมก่อนนำไปจัดแผนนอกเหนือคู่มือ โดยจะเชิญผู้เสียหายและพนักงานอัยการเข้าร่วมด้วย ในการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ดูแลในขั้นตอนแรกก่อนนำคดีเข้าสู่มาตรการพิเศษ อยากให้มีการอบรมเรื่องเทคนิคการโน้มน้าว เทคนิคการไกล่เกลี่ยมาใช้ในการเริ่มกระบวนการ ปัจจุบันในการไกล่เกลี่ยฝ่ายคู่กรณีมีทนายความในแต่ละฝ่ายเป็นผลให้การเจรจาในทางคดีอาญาเป็นไปได้ยาก

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 1 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นเรื่องการไกล่เกลี่ยเรียกค่าเสียหายของผู้เสียหายและคำนึงถึงผู้กระทำความผิดเป็นหลัก หากเยาวชนมีการสำนึกผิดและอยากแก้ไขตนเองนั้นจะมีวิธีในการยินยอมเข้ามามาตรการพิเศษหรือไม่ ส่วนการพิจารณาคดีทางแพ่งสามารถให้เป็นเรื่องของผู้เสียหายได้ อาจทำให้สามารถเข้ามามาตรการพิเศษได้ง่ายขึ้น

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้มาตรการพิเศษว่าด้วยการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ในคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายนั้นจะไม่มีปัญหามากนัก หากเป็นคดีที่มีผู้เสียหายการดำเนินการจะมีความยุ่งยากซับซ้อน ในบางกรณีไม่สามารถดำเนินการทางมาตรการพิเศษได้

ในกรณีการไกล่เกลี่ยนั้นเริ่มมาจากการสอบสวนแล้ว หากผู้เสียหายไม่ยินยอมก็จะเข้าสู่สถานพินิจฯ ซึ่งมีพนักงานคุมประพฤติเป็นหน้าด่านของการสอบสวนข้อเท็จจริง หากไม่สำเร็จหัวหน้าส่วนคดีจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยอีกหนึ่งรอบ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจึงเน้นการสำรวจผู้เสียหายเชิงรุก โดยให้พนักงานคุมประพฤติทำหน้าที่เสมือนคนกลางในการไกล่เกลี่ยแทนผู้กระทำความผิด เนื่องจากผู้เสียหายได้รับผลกระทบอยู่แล้วจึงไม่ควรให้ผู้เสียหายมาดำเนินเรื่องที่สถานพินิจฯ ควรติดต่อผู้เสียหายเป็นการส่วนตัวเพื่อให้ผู้เสียหายเข้าใจถึงความต้องการของผู้เสียหาย โดยพูดคุยในเรื่องของการสำนึกผิดของผู้กระทำความผิดให้ผู้เสียหายเข้าใจและเกิดความยินยอมให้ผู้กระทำความผิดได้กลับมาเปลี่ยนแปลงตัวเอง

ในกรณีที่ผู้เสียหายยินยอมแต่ผู้เสียหายไม่มาเข้าร่วมประชุมที่สถานพินิจฯ เนื่องด้วยสถานการณ์ COVID-19 จึงเป็นเรื่องที่สถานพินิจฯ ควรทำหน้าที่ในการพูดคุยกับผู้เสียหายเพื่อให้มีหลักฐานในการยินยอมของผู้เสียหาย โดยการสำรวจเชิงรุกรุนนั้นอาจทำให้เกิดมาตรการพิเศษได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 6 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากระบวนการที่กำหนดไว้นั้นมีความครอบคลุมเพียงพอแล้ว ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้กล่าวถึงปัจจัยในการดำเนินการของสถานพินิจฯ ตามความสำเร็จ 3 ประการ ประการแรก ผู้ปกครองมีความพร้อมหรือไม่ในการดูแลประคับประคองบุตรของตน ประการสอง ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นมีความเข้มแข็งมากหรือไม่ หากชุมชนมีความเข้มแข็งก็สามารถดำเนินการได้ตามกระบวนการระหว่างผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด และผู้ปกครอง ประการสุดท้าย ผู้กระทำความผิดมีความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการหรือไม่ หากเด็กมีความพร้อมการดำเนินการตามมาตรการของสถานพินิจฯ สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ ส่วนใหญ่พบว่ากระบวนการที่ไม่สำเร็จนั้นเกิดจากประการสุดท้ายที่กล่าวมาข้างต้น

กรณีที่ผู้เสียหายการไกล่เกลี่ยจึงมีความจำเป็นที่ทำให้ผู้เสียหายได้เข้าใจถึงคุณค่าของการให้อภัยแก่ผู้กระทำความผิด เนื่องด้วยสถานการณ์ COVID-19 ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถลงพื้นที่ได้จึงทำให้เกิดความขัดข้องหลายประการในด้านการสื่อสาร

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจึงเน้นเรื่องความสำเร็จซึ่งเป็นกระบวนการเชิงคุณภาพมากกว่ากระบวนการเชิงปริมาณซึ่งไม่สามารถตอบโจทย์ของมาตรการทางเลือกได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในกระบวนการทำงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 4 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้กล่าวถึงการดำเนินงานมาตรการพิเศษตาม มาตรา 86 ที่กำหนดว่า “หากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนอาจกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคล ผู้แทนองค์กร ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติด้วยก็ได้” บางครั้งพนักงานคุมประพฤติหรือการประชุมไม่ได้นำมาเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไข ในอดีตสามารถวางเงื่อนไขผู้ปกครองได้

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าหากการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้แก่ผู้ปกครอง จะเป็นผลดีต่อเด็กในระยะยาว อย่างเช่น กรณีของคุณพ่อที่ติดสุรา ที่ประชุมสถานพินิจฯ มีความเห็นว่า ให้คุณพ่อของผู้กระทำความผิดนั้นเลิกสุราและเข้ารับการบำบัดกับคุณหมอ คุณพ่อได้ให้ความยินยอม จึงงดสุราและ ได้ให้สัญญาแก่ลูกของตนว่าจะไม่ดื่มสุรา ขณะเดียวกันเด็กก็ให้คำสัญญาว่าตนจะประพฤติตนให้ดีขึ้น ซึ่งการวางเงื่อนไขดังกล่าวนี้เป็นข้อละเอียดอ่อนของในแต่ละครอบครัว และชุมชน จึงอาจเกิดเป็นผลดีทั้งต่อครอบครัว และชุมชน

2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลผลิตและผลลัพธ์จากงานวิจัยที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 4 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการนำมาตรการพิเศษไปใช้ในการทำงานตามมาตรา 86 นั้น ขณะที่ได้ติดตามผลการดำเนินงานนั้นเกิดผลดีทั้งต่อครอบครัวและสถานพินิจเป็นอย่างมาก ครอบครัวมีการดูแลเอาใจใส่กันมากขึ้น เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการทางด้านความคิดมากขึ้น หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหาย มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการประชุมมาตรการพิเศษได้เห็นถึงความร่วมมือกันของชุมชนที่เข้ามาช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผน การบริการสังคมระหว่างผู้นำชุมชนและประชากรในชุมชนที่เห็นถึงความสัมพันธ์ในการร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือทางด้านปัจจัยขั้นพื้นฐาน เช่น ครอบครัว อาชีพ ซึ่งผู้นำชุมชนสามารถดำเนินงานได้สะดวก การทำความเข้าใจร่วมกันในชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่สถานพินิจให้ความสำคัญ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็น ว่า หากเกิดการกระทำความผิดในชุมชน ผู้นำของชุมชนไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ การเลือกผู้นำชุมชนจึงมีความสำคัญต่อการช่วยเหลือดูแลลูกบ้านในท้องที่ของตน และมีข้อเสนอแนะว่าให้มีการอบรมเครือข่ายภายในท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างลักษณะของชุมชน เช่น อบต. อบจ.

สถานพินิจฯ ควรให้ความเท่าเทียมแก่เด็กและเยาวชนทุกคนในการเข้าถึงเกณฑ์เดียวกันตามมาตรา 86 หรือรูปแบบการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด การทำงานที่มีประสิทธิภาพก็มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นได้

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นสองประการ ประการแรก การใช้มาตรการทางเลือกตามมาตรา 86 ทำให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงตัวเองสู่ครอบครัวและชุมชนจำนวนประชากรในสถานพินิจฯ ก็จะลดลงตามมา การทำกิจกรรมจะสะดวกและรวดเร็วมากขึ้นซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามมาตรา 86

ประการสอง กรณีของครอบครัว ชุมชน และเด็กและเยาวชนมีความพร้อม สถานพินิจฯ สามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้เข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเด็กและเยาวชนมีอนาคตที่ดีขึ้น หากไม่ใช้มาตรการทางเลือกทำให้เด็กและเยาวชนมีคดียึดตัว โดยสถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 ได้สังเกตจากพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนว่ามีความถนัด มีศักยภาพ หรือพื้นฐานอาชีพมาน้อยเพียงใด ฉะนั้นในการดูแลเด็กและเยาวชนระหว่างครอบครัวและชุมชนจึงมีความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 4 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการนำมาตรการทางเลือกตามมาตรา 86 มาดำเนินงาน เพื่อลดคดีไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีการนำเสนอต่อที่ประชุมจากหลากหลายฝ่าย อาทิ จากนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือชุมชน ในการหาทางออกและลงพื้นที่สำรวจชุมชนเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของชุมชนและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ทำให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสกลับคืนสู่สังคมมากขึ้น

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 6 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการนำมาตรการทางเลือกตามมาตรา 86 มาใช้ในการดำเนินงานนั้น ทำให้เกิดการคัดเลือกเด็กและเยาวชนที่มีเกณฑ์ตามมาตรา 86 ควรคำนึงถึงปริมาณเชิงคุณภาพที่เป็นมาตรฐานในการดูแลและจัดการเด็กและเยาวชน เพราะในบางกรณีอาจมีเด็กและเยาวชนที่ได้รับการดูแลตามวัตถุประสงค์ก็จริง แต่ก็อาจมีปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความสำนึก หรือความเกรงกลัวจนกระทำความผิดซ้ำอีก

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของ การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 1 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าควรใช้มาตรการพิเศษ ตามมาตรา 86 แก่เด็กและเยาวชนให้เกิดความเท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ ภายใต้แนวคิดที่ว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเป็นคนดีได้ หากเจ้าหน้าที่สามารถติดตามพฤติกรรมและหมั่นสังเกต การเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนก็อาจทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ดีและพร้อมกลับคืนสู่ครอบครัว และสังคมได้

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 4 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานภายใต้ โครงการดังกล่าวก่อให้เกิดการส่งเสริมความเข้าใจ รับรู้ เพิ่มประสิทธิภาพ ติดตามการดำเนินผลเพื่อนำไปใช้จริงซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นหรือแต่ละบุคคล

การบริการสังคมในแต่ละกรณีจึงต้องมีการปรับให้สอดคล้องตามความเหมาะสมกับตัวเด็กและ เยาวชนภายใต้เงื่อนไขให้มีความสำนึก และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตัวเองคืนสู่สังคม โดยนำประสบการณ์ของ แต่ละท้องถิ่นหรือในแต่ละวิชาชีพมาร่วมกันในการพัฒนามาตรการพิเศษให้ดียิ่งขึ้น

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการพูดคุยกันระหว่างนัก วิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการนำมาใช้ประโยชน์ในแต่ละกรณีว่าเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 86 หรือไม่ เพื่อนำมา สร้างกิจกรรมเพื่อสอดคล้องกับแต่ละบุคคล

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 3 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในหน่วยที่ 3 นั้นมีกรณีที่เข้า หลักเกณฑ์ตามมาตรา 86 ไม่มากนัก จึงทำให้สามารถติดตามและตรวจสอบการพัฒนาศักยภาพของเด็กและ เยาวชนที่กลับคืนสู่ครอบครัวและสังคมได้ตลอดเวลา โดยให้ความร่วมมือกันระหว่างสถานพินิจฯ และชุมชน เช่น การหาสถานศึกษาหรือหาวิชาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนได้ประกอบอาชีพตามความถนัด

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยที่ดำเนินการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและ เยาวชน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากระบวนการใช้มาตรการ พิเศษตามมาตรา 86 นั้นก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อองค์กร ทำให้ผู้ดูแลที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรมีชื่อเสียงและได้ นำแบบแผนการทำงานไปต่อยอดในแต่ละท้องถิ่นของตนและต่อตัวเด็กและเยาวชน

เนื่องจากหน่วยงานมีการติดตามและตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังมีการแนะแนวทางในอนาคตของเด็กและเยาวชนที่กลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีความสุข

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเนื่องจากบริบททางสังคมมี การเปลี่ยนแปลงมากขึ้น การดูแล การมีมาตรการที่เป็นมาตรฐานจึงมีความสำคัญต่อการควบคุมและดูแลเด็ก และเยาวชน

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน คือ เป็นการลดจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าสู่กรมพินิจฯ หน่วยงานมีเครื่องมือ ตัวชี้วัดในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับคืนสู่สังคมโดยใช้วิธีทางเลือก อีกทั้งทางหน่วยงานก็ได้ความรู้ และนำประโยชน์ไปต่อยอดในการทำโครงการที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขฟื้นฟูตามมาตรา 86 ได้แก่ การมา รายงานตัว การติดตามความประพฤติ การบริการสังคม ประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและ เยาวชนไม่ต้องถูกคำพิพากษาอีกทั้งเด็กและเยาวชนได้กลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม สามารถศึกษาต่อและ ประกอบอาชีพได้โดยไม่มีคดีติดตัว

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 1 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการดำเนินงานตามมาตรา 86 มีการทำงานร่วมกันระหว่างพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เป็นผลดีอย่างยิ่งต่อการติดตาม เด็กและเยาวชน แต่อาจมีปัญหาคือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนไม่ได้ให้ความสนใจ เช่น ค่าเดินทางในการ ดำเนินงานหลายครั้ง การสร้างความเข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองและกรมพินิจฯ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ทางกรมพินิจฯ ได้อธิบายให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีการวางแผนบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละกรณีให้ สอดคล้องกับเด็กและเยาวชนซึ่งมีความแตกต่างกัน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 6 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางหน่วยที่ 6 มีแนวคิดที่โดดเด่นจากหลากหลายองค์กรโดยพนักงานอัยการได้ให้ความเห็นว่า หากให้เด็กและเยาวชนไปบริการสังคมในสิ่ง ที่เขาไม่ได้ชอบก็ไม่ได้ทำให้เด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

ควรมีการบริการสังคมในสิ่งที่เขาชื่นชอบหรือในสิ่งที่เขาถนัด ทำให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ว่าตน ต้องการทำอะไร เช่น กรณีของเด็กและเยาวชนที่มีบ้านทำสวนฝรั่ง ทางกรมพินิจฯ ได้ให้เด็กไปเรียนรู้การทำ ปุ๋ยหมัก การปลูกพืชผัก เมื่อเรียนรู้เสร็จแล้วก็ให้นำมาแจกให้แก่วัดและกรมพินิจฯ เป็นการดัดศักยภาพของ เด็กและเยาวชนและได้เห็นคุณค่าของตนจนสามารถพัฒนาในอนาคตได้

5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 4 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการนำมาตรการพิเศษตาม มาตรา 86 เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของกรมพินิจฯ แต่มีปัญหาคือเกณฑ์พิจารณาเด็กและ เยาวชนว่าเข้าเกณฑ์ตามมาตรา 86 หรือไม่ ทำให้พนักงานคุมประพฤติผู้ดำเนินการเข้าสู่มาตรา 86 เกิด ข้อจำกัดด้านการพิจารณาและไม่สามารถทำให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคมได้ อย่างเช่นกรณีของเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเพียงเล็กน้อยแต่ในตัวเด็กและเยาวชนเอง ไม่ได้เกิดความเข้าใจ ในการเปลี่ยนแปลงตนเอง

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 2 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้พูดถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ ตามมาตรา 86 อย่างเช่นในกรณีของเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดคือการเสพยาเมื่อเด็กและ เยาวชนได้เข้าสู่สถานพินิจฯ พนักงานคุมประพฤติได้เรียกเด็กมาประชุมและทำแผน ต่อมาเด็กและเยาวชนได้ กระทำผิดซ้ำทำให้การดำเนินการตามแผนนั้นสะดุดหยุดลงเป็นผลให้แผนที่ประชุมดังกล่าวเป็นอันตกไป

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นถึงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงตัวเองของเด็กและเยาวชน ซึ่งการสำนึกผิดที่แท้จริงของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญในการ ดำเนินวัตถุประสงค์ให้ลุล่วงตามโครงการ โดยมีการสอนให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมที่ตัวเองได้ ประพฤติว่าได้เกิดผลกระทบต่อผู้ใดบ้าง และวิธีการแก้ไขที่ถูกต้องควรแก้ไขอย่างไรจะทำให้เด็กสามารถ กลับคืนสู่สังคมได้และทำให้เขารู้ตัวเองและไม่กลับมาประพฤติผิดซ้ำ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 5 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการเพิ่มประสิทธิภาพของการ ทำงานตามมาตรา 86 มิได้เป็นปัญหาแต่อย่างใด การตรวจสอบสำนึกความผิดและการบริหารงานภายใน องค์กรเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมองว่ารูปแบบของการติดตามตรวจสอบเชิงคุณภาพในการ ติดตามเด็กและเยาวชน ยังไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ควรให้นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยามีส่วนในการ กำกับติดตาม

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 6 : ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นถึงการดำเนินงานเชิง ปริมาณซึ่งให้ความสำคัญแก่ครอบครัว ชุมชน หรือตัวเด็กและเยาวชนเอง ว่ามีความพร้อมในการใช้มาตรการ พิเศษตามมาตรา 86 หรือไม่

หากทุกฝ่ายมีความร่วมมือกันก็จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่องค์กรให้สามารถพัฒนาเด็กและ เยาวชนให้กลับคืนสู่สังคมได้ แต่หากใช้มาตรการพิเศษแก่เด็กและเยาวชนแล้ว ยังทำให้เด็กและเยาวชนไม่

สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ จะเป็นการลดความเชื่อมั่นแก่องค์กร ฉะนั้นวิธีการดำเนินงานขององค์กรจึงเป็นส่วนสำคัญในการทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกนึกคิดในการแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม โครงการที่ 2

โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟุเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC

ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ข้อ 1 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟุเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไรรอยต่อ IRC ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในส่วนกระบวนการติดตามเน้นการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เมื่อเด็กกลับไปที่บ้าน อาจต้องมีการประสานไปยังผู้นำชุมชนในการช่วยติดตามเด็ก ซึ่งบางชุมชนยังขาดความพร้อมในการรับภารกิจของศูนย์ฝึกฯ ซึ่งไม่เหมือนกับแนวทางของกรมราชทัณฑ์ที่ค่อนข้างมีการประสานอย่างชัดเจน

ในด้านพื้นที่ เนื่องจากระยะทาง ภูมิประเทศ อาจมีความจำเป็นเรื่องของการเดินทาง

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า อยากให้มีการเพิ่มเติมเรื่องของโปรแกรมเฉพาะด้านสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วม IRC อยากให้มีการเพิ่มเติมให้ชัดเจนในแต่ละด้าน เช่น เรื่องของการคบเพื่อน อยากให้มีโปรแกรมในการช่วยเหลือเยาวชนให้ชัดเจนกับเด็กในกลุ่มนี้ เป็นโปรแกรมเฉพาะทาง ตอนนี้นักสังคมฯ สร้างโปรแกรมกันเอง จึงอยากได้ประเด็นของคู่มือ ที่สามารถนำไปใช้ได้เลยเพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะกับกลุ่มวัยรุ่น

ที่ผ่านมา มีการช่วยเหลือเด็กในการหางานทำเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณค่าในตนเอง ให้เขาสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ มีอาชีพ มีการศึกษา มีทางเลือกหลายทางเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังติดปัญหาเรื่องเพื่อนที่ยังแก้ไขไม่ได้ เพราะเมื่อเด็กกลับไปที่บ้าน คบเพื่อน มีการติดต่อกัน ก็มีข้อติดขัดในการดำเนินการ ควบคุมธรรมชาติของเด็กได้ยาก

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดว่าการบำบัดเฉพาะรายเป็นแนวทางที่ดีเพราะเป็นการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาและมีการติดตาม แต่ตัวโปรแกรม เครื่องมือ อาจยังมีน้อยเกินไป ไม่ชัดเจน ไม่รู้ว่าที่ดำเนินการไปใช้ได้ผลหรือไม่ เพราะทางเราเองก็คือการนำกิจกรรมมาต่อยอดกันเอง จึงเห็นว่าอยากให้เพิ่ม คู่มือเรื่องเพื่อน วัยรุ่น ในด้านอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรม เด็กที่มีพฤติกรรมอย่างไร ต้องการใช้เครื่องมือหรือกิจกรรมอะไรที่จะสามารถช่วยเหลือได้ หรือเครือข่าย เวลาที่เด็กปล่อยออกไปข้างนอก คนที่จะช่วยเหลือเด็กหลังปล่อยตัว ผู้ประกอบการ การหางาน การประกอบอาชีพอาจจะยาก เช่นในพื้นที่อีสานเพราะเป็นเขตของภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ที่ไม่ค่อยมีการจ้างงานเหมือนภาคอุตสาหกรรม

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเสนอในเรื่องของผู้ปกครอง ผู้ปกครองบางคนมีเรื่องของการปกปิดข้อมูลที่เป็น ไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง เวลาปล่อยตัวบางที่มีการเอาตัวเด็กกลับไปอยู่ที่ต่างจังหวัด เพราะพ่อแม่เด็กที่บางทีแค่มาทำงานที่นี้แต่ภูมิลำเนาอยู่อีกที่ พอลูกมีปัญหาที่ส่งกลับไปก็ภูมิลำเนาแต่พ่อแม่ยังอยู่ที่นี้ ทำให้เราติดตามเคลสได้ลำบากมากขึ้น เด็กบางคนเมื่อปล่อยตัวไป มีการเปลี่ยนเบอร์เปลี่ยนที่อยู่ติดต่อ บางคนมีเฟซบุ๊กที่เป็นแอคเคาท์อวตารหลายชื่อ ผู้ปกครองบางที่จะพูดถึงแต่สิ่งที่ดี บางทีทางศูนย์ฝึกฯ หางานให้ทำ เด็กไม่กระตือรือร้น ผู้ปกครองก็ไม่กระตือรือร้น แค่ว่าทำตามต้นแบบของเขา ทางเราก็พยายามที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบ แนวคิดแต่ก็ยังติดขัดปัญหาหลายอย่างอยู่

ข้อที่ 2. จากผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ท่านหรือหน่วยงานได้มีการนำผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงานของท่านอย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า ถ้าหมายถึงการทำงานของทางศูนย์ฝึกฯ อาจต้องชี้แจงก่อนว่าการดำเนินการของทางศูนย์ฝึกฯ นี้ อาจมีรูปแบบที่แตกต่างจากการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ อื่น เขตอื่นอาจมีการแบ่งรูปแบบ s m l ตามปัญหา ตามอายุ แต่ที่ศูนย์ฝึกฯ จะมีการแบ่งการดำเนินงานเป็นบ้าน เป็น Zone แต่ละ zone จะมีนักสังคมฯ คอยดูแล ซึ่งนักสังคมฯ IRC เองนอกจากที่จะต้องดูแลเด็กในสังกัด 16 คนแล้วยังมีหน้าที่ดูแลเด็กคนอื่นในบ้านด้วยดูแลและแก้ปัญหาเด็กในบ้านทุกคน แต่ IRC จะต้องดูสัปดาห์ไป ทำให้งานสังคมสงเคราะห์ได้รับความร่วมมือในการดำเนินอย่างดี เพราะมีการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กคนอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาและได้ประโยชน์ไปด้วยและคอยสนับสนุนดีกรอบด้าน

จำนวนเด็ก ปกติ IRC จะดูแล 16 คน และก็ต้องดูแลเด็กอื่นไปด้วย ก็เป็นข้อดีในการขยายโอกาสไปยังกลุ่มอื่นด้วย โดยเวลาปฏิบัติคือการปฏิบัติกับเด็กทั้งกลุ่ม แต่เวลารายงานก็จะรายงานหลักเฉพาะเคส 16 คน เคสที่เหลือคือผลทางอ้อมที่เกิดขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า ที่ผ่านมามีการนำผลมาใช้ในการพัฒนางาน นอกจากมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ กับเด็กกลุ่ม IRC ก็ยังมีการรับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่ม IRC เข้ามาร่วมด้วย เราก็ดูแลเด็กฝากเอากระบวนการไปใช้กับพวกเขาเพิ่มเติมด้วย โดยหน้าที่ของครูปกติก็จะมีดูแลเด็กเพิ่มเติมจากในโครงการ IRC เพียงแต่อาจไม่ได้มีการรายงานในระบบ ข้อดีก็คือเราเอากิจกรรมมาเพิ่มเติมในกลุ่มเป้าหมายอื่นเพิ่มเติมได้มากขึ้นด้วย

การดูแลเด็กกลุ่มอื่น กลุ่มนี้ยังไม่ได้ปล่อยตัวเลยยังไม่ได้เห็นผลหลังปล่อย แต่เขาก็มีการพัฒนามากขึ้น เช่น เด็กบางคนมีภาวะสมาธิสั้นมีปัญหาด้านพฤติกรรม ตอนนี้มีเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเพราะมีการดูแลใกล้ชิด ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาได้ดีขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาอาจคล้ายกับหลายที่คือเรื่องของโหลตงาน อย่างคนที่ทำ IRC ก็ยังต้องทำเอกสารของเด็กคนอื่น ๆ ด้วย เช่น การทำงาน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ติดตามหลังปล่อย แม้จะดูแลหลัก 16 คน แต่ก็ต้องทำงานด้านเอกสารกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกฯ ด้วย ซึ่งภารกิจหลักก็คือเรื่องของงานเอกสาร บางครั้งเอกสารมีการทับซ้อนกันและมีจำนวนมาก ถ้ามีการปรับให้เอกสารเป็นชุดเดียวกัน ไม่ต้องแยกกันเพราะทุกคนก็เป็น IRC หมด

ในการทำกิจกรรม ระยะเวลาในศูนย์ฝึกฯ ก็จะมีการกำหนดตารางบ้าน กิจกรรม ฝึกวิชาชีพ กิจกรรมบำบัด แต่ไม่มีเวลาสำหรับการดำเนินการอื่น ๆ รวมถึงบางครั้งกิจกรรมที่มีกำหนดมาก็ยังเป็นรูปแบบกิจกรรมเดิม ๆ ที่ยังไม่มีการอัปเดต ครูต้องไปเรียนรู้เองแล้วเอาประยุกต์กันเอง ซึ่งก็ไม่ว่าทำแล้วจะได้ผลอย่างไร เพราะไม่มีคู่มือที่ชัดเจน อยากให้มีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

ข้อ 3. ท่านคิดว่าการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ แต่ด้วยสถานการณ์โควิด ถ้าเป็นช่วงปกติคงได้มีการลงพื้นที่ออกเยี่ยมเด็กก็จะเป็นไปตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้ชัดเจนเต็มประสิทธิภาพแต่ช่วงนี้พอดีมีอุปสรรคที่ไม่สามารถดำเนินการได้

แก้ปัญหาโดยใช้สื่อ Social เข้ามาเกี่ยวข้องรวมถึงมีการขยายการสอบถามไปยังเพื่อนสนิท แฟนญาติ คนใกล้ชิด เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดของเด็กสนิทสนมเพื่อจะได้ข้อมูลของเด็กที่แท้จริง เพราะปกติทำแค่ พ่อ แม่ พี่น้อง และตัวเด็ก

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการคือเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ แต่ด้วยภาระงานที่ต้องมีการทำงานร่วมกับเด็กกลุ่มปกติ ทำการบำบัด ทำกลุ่ม ดูแลก่อนปล่อยต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่สามารถทำได้อย่างใกล้ชิดกับเด็กได้เหมือนการดูแลเด็กเฉพาะราย เนื่องจากภาระงานที่เพิ่มขึ้น แต่ก็พยายามช่วยเหลือเพิ่มเติมโดยพยายามหาช่วงเวลาเวลาที่เด็กไม่ได้เข้ากิจกรรมหรือกิจกรรมบำบัด เน้นการพูดคุยให้คำปรึกษาเป็นหลัก

อุปสรรคในช่วงนี้ก็คือเรื่องโควิด การทำกิจกรรมครบครันทำไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถใกล้ชิดกับครอบครัวเด็ก การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในการประสานต่าง ๆ อาจทำได้ลำบากขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในส่วนของการจำกัดก็คือกิจกรรมต่าง ๆ เน้นไปที่ตัวเด็กมากกว่าเพราะผู้ปกครองมาร่วมด้วยไม่ได้ในช่วงนี้ การทำกิจกรรมบางอย่างอาจไม่ครบ

ส่วนในเรื่องของรับเคส ทางศูนย์ก็มีทั้งที่รับเคสเฉพาะ 16 ราย และก็ต้องรับเด็กในส่วนอื่นมาดูแลด้วยรวม ๆ ก็ประมาณ 30 คน การดูแลอาจไม่ทั่วถึง การดูแลเคสอื่น ก็มีการดำเนินการตั้งแต่แรกรับใหม่ เตรียมความพร้อม เพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ แนวทางการปล่อยวางแผนร่วมกับสถานพินิจในเขตที่ต้องมีการแบ่งกันดูแลกับครูที่มีอยู่ การดูแลอาจลดลง กิจกรรมที่ทำได้ลดลง กับบุคคลภายนอกก็ลดลงโดยเฉพาะในช่วง 1-2 ปีนี้

ข้อ 4. ท่านคิดว่าการนำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็ก และเยาวชน อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการดำเนินงาน รู้สึกดีต่อโครงการ IRC ที่มีการทำให้เด็กกับผู้ปกครองมีความเข้าใจกันมากขึ้น พูดคุยกันได้มากขึ้นเป็นความภาคภูมิใจของผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ครอบครัวอบอุ่นมากขึ้น เช่น เด็กบางคนมีปัญหากับคนในบ้าน ก็จะอยู่แต่กับเพื่อน ทำให้เข้ากลุ่มที่จะคุยกับผู้ปกครองเพิ่มขึ้น เราก็มีส่วนทำให้เขามีความสัมพันธ์กับครอบครัวมากขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 5 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเรื่องของการจำกัด เวลาเด็กกลับไปยังชุมชนจะมีการถูกสังคมนัดตราว่ากลับมาเหมือนเดิม เด็กก็มีอาการประชดชีวิตไปมาวุ่นวายในรูปแบบเดิม เริ่มมีการหันหลังให้เรา ติดต่อกันไม่ยอมติดต่อกัน ไม่รับสายทำให้ติดตามตัวได้ยากต้องไปติดตามจากผู้ปกครองแทน ถ้าเขามีงานทำเขาอาจได้ไปอยู่ที่ใหม่ได้มากขึ้น แต่ถ้าเยาวชนติดเพื่อนก็จะไม่ยอมไปจะอยู่ที่เดิม ก็มีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำอีก

การแก้ไข ถ้าก่อนที่เด็กจะออกสู่สังคม เราจะสร้างแรงจูงใจ ปรับความคิด เราต้องยอมรับว่าเขาเคยกระทำความผิด ต้องให้เขาพิสูจน์ตนเองว่าเขามีการเปลี่ยนแปลงได้จริง เราช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ เปลี่ยนพฤติกรรม เข้าใจการกระทำ เปลี่ยนความคิด เพื่อให้เห็นถึงการมีชีวิตใหม่

เด็กบางคนก่อนออกไปก็เข้าใจดี แต่พอออกไปบางทีก็มีการกลับมาถามบ้างว่า ถูกประชด ผู้ปกครองพูดใส่ร้าย เวลาเด็กมาปรึกษาก็จะให้คำปรึกษาในการใช้ชีวิต เข้มแข็งทางใจ ภูมิใจในตนเอง เด็กก็ต้องพิสูจน์ตนเองเขาพัฒนาได้ที่ผ่านมาเป็นแค่การก้าวผิดพลาด

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเมื่อก่อน IRC ให้ความสำคัญกับการให้เด็กอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ให้น้อยที่สุด ปรับและส่งเด็กออกไปทำงาน เป็นการให้โอกาส นำไปสู่การให้โอกาสกับเด็กคนอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกฯ ด้วย การออกไปทำงานคือการเตรียมการว่าเขาความพร้อมออกไปใน

สังคมจริง ๆ หรือไม่ เด็กบางคนพอกลับเข้ามาจะรู้ว่าจะต้องทำตัวอย่างไร ก็จะเป็นประโยชน์กับเด็ก ผู้ปกครองว่าจะต้องดูแลเด็กอย่างไร

ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบกับเด็ก คือการคบเพื่อน ลักษณะนิสัยในการทำงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่เขาควรมีแต่อาจยังไม่มี ผู้ปกครอง ปัญหาคือไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมลูกได้ ทางเราก็มักติดตามบางครั้งเด็กออกไปแล้วก็มีติดต่อกลับมาก็ยังมีความผูกพันกับทางศูนย์ฝึกฯ

ข้อ 5. การนำผลของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC มาใช้ในการปฏิบัติงาน

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า งานมอบหมายมีมากขึ้น ทำให้เวลาในการพูดคุยกับเด็ก ๆ รวมถึงครอบครัวลดลง การแก้ไขก็จะเป็นไปตามวิธีของแต่ละคนแก้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะการเพิ่มจำนวนบุคลากรคงเป็นไปได้ยาก

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 3 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่านอกจากเป็น IRC ก็เป็นนักสังคมประจำบ้านด้วย เวลาที่มีกิจกรรมอื่น ๆ ในภาพรวมจะมีการมอบหมายให้ครู IRC -นักสังคมท่านอื่น กับ IRC รวมกันหมดเลย อย่างชั่วโมงบำบัดทั้งเด็ก IRC และเด็กอื่นด้วยก็ค่อนข้างที่จะโหดหนัก กิจกรรมจึงต้องดำเนินแล้วให้ผลลัพธ์กับกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำบัดเฉพาะราย การเตรียมความรู้ก่อนปล่อยก็ต้องรับผิดชอบทั้งหมด กิจกรรมที่ทำประจำคือการวางแผนว่าจะต้องทำอะไร ที่ไหนอย่างไร ต้องมีการประชุมเพื่อวางแผน มีความเสี่ยงระดับใด จะจัดกิจกรรมอะไร นักสังคมก็ต้องมีการวางแผนร่วมกับนักวิชาชีพอื่น ๆ

อย่างบางครั้งมีแผนที่จะไปเยี่ยมบ้าน แต่มีกิจกรรมประจำบ้าน ก็ต้องปรับเอาโครงการส่วนรวมดำเนินการก่อน ไปกำหนดใหม่ ล่าช้าบ้าง ปรับใหม่บ้าง ซึ่งแก้ไขโดยการให้เวลาพูดคุยกับเด็กเวลาที่เขามีปัญหา ปรับแผนร่วมกัน ประสานกับผู้ปกครองทางโทรศัพท์ โชคดีที่ยังเจอเด็กตลอดสามารถพูดคุยได้ตลอด เพราะบางครั้งกิจกรรมอาจไม่ได้เป็นไปตามโปรแกรมที่กำหนด อาจต้องเสริมกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมบำบัดอื่น แบ่งแยกเด็กเฉพาะรายไม่ได้ ก็ต้องทำกิจกรรมร่วมและเอาบางอย่างมาเสริม เช่น ทักษะชีวิต 5 ด้าน เพื่อให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่เราต้องการ โดยไม่ต้องกังวลว่าเด็กจะได้รับครบถ้วนหรือไม่ เป็นการเลือกกิจกรรมที่สามารถเข้าร่วมได้ด้วยกันภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน อาจปรับตัวกิจกรรมบางอย่าง แต่ผลประโยชน์สามารถครอบคลุมไปยังกลุ่มอื่น ๆ โดยไม่ต้องแบ่งแยกได้

เด็กอาจมีบ้านบ้างว่ามีกิจกรรมเยอะ ก็ปรับให้เขาได้มีการผ่อนคลาย เล่นกีฬา แต่ต้องมีคนดูแล ยึดหยุ่น ถ้าเด็กไม่ไหวก็อาจเปลี่ยนกิจกรรมตามสถานการณ์ให้ผ่อนคลาย

ข้อ 6 ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อที่ได้เข้าร่วมมีประโยชน์หรือไม่ และหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ส่งผลต่อตนเองอย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในด้านการติดตามหลังปล่อยกรณีการติดตามเด็กหลังปล่อย ปล่อยไปแล้วก็มีการพยายามติดตามให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเด็ก ๆ ก็มีการวางแผนอนาคตร่วมกัน แต่เวลาจริง ก็มีความเป็นไปได้บ้าง ไม่ได้บ้าง เพราะมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น เด็กกลับไปที่บ้าน บางคนก็จำแผนที่วางไว้ได้ บางคนก็จำไม่ได้แล้ว พอกลับไปเจอเพื่อนกลุ่มเดิม สังคมเดิมก็ทำให้แผนที่วางไว้เปลี่ยนไป ครูก็จะพยายามไปคุยด้วยอีกครั้ง ปรับแผนกัน แต่ในช่วงนี้มีปัญหาคือเด็กไม่สามารถทำงานได้ตามแผน เครือข่ายให้การสนับสนุนเรื่องงานไม่ได้ เด็กก็ว่างงาน ทำงานต่างจังหวัดตามแผนที่วางไว้ไม่ได้

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเพิ่มเติมจริงๆ กิจกรรมมีประโยชน์กับเด็กและสังคมโดยตรง เพราะเด็กได้รับการแก้ไข พื้นฟูทำให้เขาเกิดความเข้มแข็งและปลอดภัย

แต่อุปสรรค IRC คือ การดูแลเด็ก หน้าที่ของเราคือให้เด็กเปลี่ยนผ่านจากทางศูนย์ฝึกฯ ไปสู่สังคม ให้มีรอยต่อน้อยที่สุด แต่เป็นมากที่สุดคือการได้รับโอกาสทางสังคม การได้รับการยอมรับ แต่บางทีเรามองว่า เด็กควรได้รับการยอมรับจากสังคม จากชุมชนในด้านการศึกษา แต่บางทีก็ได้รับการปฏิเสธเป็นกำแพงที่ใหญ่มาก

จึงอยากเสนอนโยบายในการที่จะมีความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคประชาสังคมให้เขามีส่วนในการช่วยเหลือในจุดนี้ รวมถึง NGO เอกชนต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้รับโอกาสและได้รับการช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้นภายหลังจากที่เขาปล่อยตัวไป

ข้อ 7 ท่าน/นักเรียนคิดว่ากิจกรรมในลักษณะนี้ควรมีการจัดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 1 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าควรมีการเพิ่มคือ IRC จุดมุ่งหมายเริ่มต้นมาจากต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้เจาะเฉพาะกลุ่มนักสังคมฯ แต่รวมถึงวิชาชีพอื่น รวมถึงนักจิตวิทยา นักวิชาการ อยากให้มีการเพิ่มจำนวนบุคลากรที่เหมาะสมที่จะมาเป็น IRC ให้เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

ข้อจำกัดเพิ่มเติมบางอย่าง เช่น ความล่าช้าในการลงพื้นที่ เช่น การอำนวยความสะดวก เช่น รถของหน่วยงาน บางทีมีงานอื่นเข้ามาแทรก ทำให้การนัดหมายหรือการจัดการเปลี่ยนไปจากแผนที่ตั้งไว้

ข้อ 8 ท่าน/นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ต้องการให้มีเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป มีอะไรบ้าง อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากิจกรรม ณ ช่วงเวลานี้ต้องมีการปรับ เดิมที่อาจเคยมีการพาออกไปนอกสถานที่ตอนนี้ทำไม่ได้ ก็ต้องพยายามปรับสถานการณ์ให้เด็กมีโอกาสนในการผ่อนคลาย ช่วงนี้พบครอบครัวไม่ได้ ก็เปิดโอกาสให้คุยโทรศัพท์ได้เพิ่มมากขึ้นตามที่ศูนย์ฝึกฯ กำหนด

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 6 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าคงเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เพราะก่อนหน้านี้ก็มีจำนวนไม่มาก แต่พอมาช่วงนี้คือไม่มีกิจกรรมให้เด็กได้พบกับครอบครัวเลย จึงอยากให้กิจกรรมนี้เพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า กิจกรรมที่อยากให้เพิ่มคือในแง่ของกิจกรรมกับครอบครัว เท่าที่ทำงานกับครอบครัวจะพบว่าผู้ปกครองมีปัญหาคือการขาดทักษะในการพูดคุยกับลูกวัยรุ่น การสื่อสาร การเอาใจใส่ติดตามดูแล ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างเด็กกับตัวผู้ปกครอง อยากให้มีเครื่องมือที่สามารถสนับสนุนครอบครัว โดยเฉพาะการเชิญครอบครัว อาจทำได้ยาก อาจจะมีเป็น application ในการให้ความรู้กับครอบครัวในการดูแลลูกวัยรุ่น การเรียนต่าง ๆ มีสื่อที่ดีในการดูแลจิตใจนั่นเอง

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม โครงการที่ 3
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนใน
การป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. ประเด็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 12 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดีเป็นประโยชน์ และจากข้อมูลที่ได้จากการทำโครงการพบว่า เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นผู้มีแนวโน้มในการกระทำความผิดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น จนสถิติของเด็กที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลง

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการที่กรมพินิจฯ ตั้ง KPI โดยพิจารณาจากระยะเวลาในการดำเนินโครงการเป็นการวัดในเชิงปริมาณที่ทำให้ไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้ ควรเน้นการวัดผลในเชิงคุณภาพพิจารณาจากการที่เด็ก และเยาวชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่กระทำความผิดหรือเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมน้อยลงเป็น KPI

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ผู้เข้าร่วมได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าควรปรับระยะเวลาการดำเนินงานของกรมพินิจฯ ให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษา

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8, 9, 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเห็นด้วยว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดี และเห็นด้วยกับเจ้าหน้าที่หน่วยที่ 7 ในประเด็นเรื่องการตั้ง KPI ของหน่วยงาน

2. ประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา
ศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิด
ของเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากระบวนการในการดำเนินกิจกรรม เช่น การที่กรมพินิจฯ ประกาศคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ของสถานศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการมาให้สถานพินิจฯ พิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้าร่วมโครงการด้วยตนเองโดยพิจารณาจากสถานศึกษาเครือข่ายเจ้าหน้าที่ สถิติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่เหมาะสม

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 และ 8 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนเพิ่มเติมว่า เนื่องจากความพร้อมของสถานศึกษา และเครือข่ายการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับสถานศึกษานั้นแตกต่างกัน การให้สถานพินิจฯ เป็นผู้คัดเลือกสถานศึกษาทำให้การทำงานมีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้ตามบริบทของสถานพินิจฯ ซึ่งจะทำให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าควรมีการปรับเรื่องระยะเวลาในการดำเนินโครงการตามปีงบประมาณของสถานพินิจฯ ให้ตรงตามปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษาเนื่องจากที่ผ่านมาจะมีปัญหาเรื่องระยะเวลาการดำเนินโครงการตรงกับช่วงปิดภาคการศึกษาทำให้การดำเนินกิจกรรมทำได้ไม่เต็มที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 9 และเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 12 ให้การสนับสนุนในประเด็นดังกล่าว

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การให้สถานพินิจฯ พิจารณารูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากปัญหาของสถานศึกษา เช่น บางสถานศึกษามีปัญหาเรื่องการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชน บางสถานศึกษามีปัญหาเรื่องยาเสพติด หรือพิจารณาจากความพยายามในการแก้ปัญหาเรื้อรังด่วน หรือการดำเนิน

กิจกรรมในลักษณะเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเป็นมาตรการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานพินิจ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าเนื่องจากต้องหมุนเวียนการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อความทั่วถึง ดังนั้นการอบรมครูในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด จะช่วยให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เจ้าหน้าที่สามารถไปดำเนินโครงการกับสถานศึกษาอื่นต่อไปได้เพราะสถานพินิจฯ เองก็มีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการได้หลายสถานศึกษาภายใต้งบประมาณเดียวกัน และเหตุผลอีกประการ คือ สถานศึกษานั้นจะสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ด้วยตนเอง เพราะการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับตัวเด็ก ครู และครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานพินิจฯ ต้องบูรณาการทั้งสามด้านเข้าด้วยกัน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าการตั้ง KPI การดำเนินโครงการของสถานพินิจฯ ควรระบุตัวผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และเป็นการวัด KPI ของหน่วยงานในเชิงคุณภาพ เช่น การลดการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนให้น้อยลง แทนที่การวัดในเชิงปริมาณที่ดูจากจำนวนการจัดกิจกรรม จำนวนเด็กที่เข้าร่วมโครงการเพื่อจะได้วัดผลลัพธ์การดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับขั้นตอนการประชุมทำความเข้าใจกับสถานศึกษาเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญควรต้องทำเนื่องจากสถานศึกษามีความกังวลว่าการเข้าร่วมโครงการกับสถานพินิจฯ จะทำให้ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาไม่ดี ซึ่งกรมพินิจฯ ควรต้องมีการสื่อสารไปยังหน่วยงานที่ดูแลสถานศึกษาในระดับสูงเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะการให้สถานพินิจฯ เข้าไปสื่อสารด้วยตนเองจะเป็นการเพิ่มขั้นตอนให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอีกทั้งเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีความพร้อมทุกคนในการจะสร้างเครือข่ายหรือสื่อสารกับโรงเรียน โดยเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8 และ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นสนับสนุน

3. การนำผลงานวิจัยที่ดำเนินการโครงการ ผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางานหน่วยงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า จากการดำเนินโครงการที่มีลักษณะการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม สถานศึกษา ทำให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาคี เครือข่าย และทำให้มีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรร่วมกัน เช่น การจัดกิจกรรม สื่อการสอน อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม งบประมาณสนับสนุน เป็นต้น ได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนไม่ให้กระทำความผิดและต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 8 และ 11 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการดำเนินโครงการยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ ว่านอกเหนือจากการเป็นทัณฑสถานแล้ว สถานพินิจฯ ยังมีบทบาทในเชิงป้องกันที่จะไม่ให้เยาวชนกระทำความผิดด้วย เป็นการประชาสัมพันธ์บทบาทของสถานพินิจฯ ทำให้ภาพลักษณ์ของสถานพินิจฯ ดีขึ้นกว่าเดิม

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าจากการดำเนินโครงการทำให้ได้ข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่จะใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือเข้าไปดูแลได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์บ้างทั้งข้อมูลที่จะใช้เพื่อลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือข้อมูลที่จะนำไปใช้ในเชิงป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8, 11 และ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการดำเนินโครงการทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเนื่องจากต้องมีการศึกษาข้อมูล การออกแบบ กิจกรรม การวิเคราะห์ ทำความเข้าใจกับเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องบูรณาการความรู้เหล่านั้น เพื่อนำมาใช้ในการ ป้องกันไม่ให้เด็ก และเยาวชนกระทำความผิด

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 8, 11 และ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ต้องการให้กรมพินิจฯ จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาและ ชุมชนในการป้องกันเด็กและเยาวชนในการกระทำความผิด เพื่อแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ที่ย่างงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ จะรับงานต่อสามารถดำเนินการได้ทันที

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นว่าต้องการให้กรมพินิจฯ สนับสนุนเครื่องมือในการจัดกิจกรรม สื่อดิจิทัลที่ใช้ในการทำกิจกรรม เช่น คลิปวิดีโอ สั้น ๆ สื่อ Info graphic เกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนของกรมพินิจฯ ให้กับเจ้าหน้าที่นำไปใช้ในการจัดทำกิจกรรม เพื่อจะได้ไปในทิศทางเดียวกันและสามารถใช้ร่วมกันได้ในหลาย ภาคส่วนทั้งภายในกรมพินิจฯ และใช้ร่วมกับหน่วยงานภายนอกได้ด้วย

4. การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานของท่าน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นว่าผลการดำเนินการต่าง ๆ สอดคล้องกับเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งไว้ ส่งผลให้สถิติคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในสถานพินิจฯ ลดลง เด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น จึงเกรงกลัวในการกระทำความผิด

นอกจากนี้ผลวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้ในบูรณาการกับหน่วยงานอื่นหรือใช้ในระดับจังหวัดได้ ทำให้สถิติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดลดลงอีกด้วย

5. การนำผลการดำเนินการโครงการ ฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็ก และเยาวชน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าการดำเนินโครงการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน คือ เด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมน้อยลง เป็นการลดงานของสถานพินิจฯ และผู้ปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าการดำเนินโครงการทำให้หน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะสถานศึกษาเข้าใจบทบาทของสถานพินิจฯ เป็นการประชาสัมพันธ์บทบาทของสถานพินิจฯ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าทำให้เกิดการทำงานร่วมกันของเครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่าเด็กและเยาวชนมีช่องทางการขอรับคำปรึกษา เนื่องจากเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับสถานพินิจฯ เมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาจึงสามารถขอรับคำปรึกษาได้ทันทีโดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 11 และ 12 เห็นด้วย

6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นว่า ปัญหาเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรมในปัจุบันประมาณของสถานพินิจฯ ไม่ตรงกับปฏิทินการศึกษา บางสถานศึกษาต้องการให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม หรือบางสถานศึกษาต้องการให้จัดกิจกรรมช่วงเปิดเทอมเท่านั้น หรือสถานศึกษาไม่สามารถให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมได้เพราะตรงกับช่วงสอบของเด็กและเยาวชน ซึ่งประเด็นเรื่องเวลาความต้องการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ตัวเด็ก และสถานพินิจฯ ก็ไม่สอดคล้องกัน โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8 และ 10 เห็นด้วย

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 8, 9, 10, 11, และ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต่างเห็นพ้องว่าปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่างบที่ใช้ในการดำเนินโครงการควรแยกเป็นงบประมาณอีกส่วนหนึ่งแยกจากงบดำเนินการของสถานพินิจฯ ซึ่งที่ผ่านมาไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในการจัดกิจกรรม การให้ค่าตอบแทนวิทยากรการจัดหาสื่อ หรือการเดินทางไปทำกิจกรรมด้วยตนเอง

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 10 และ 11 ให้ความคิดเห็นว่าปัญหาเรื่องทัศนคติของสถานศึกษาที่มองว่าหากสถานศึกษามีจำนวนเด็กที่กระทำความผิดมากจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาจึงปกปิดข้อมูลจำนวนเด็กที่กระทำความผิดหรือมีแนวโน้มกระทำความผิด และไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการกับสถานพินิจฯ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 และ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นถึงปัญหาด้านผู้ประสานของสถานศึกษาที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจกับโครงการของสถานพินิจฯ การเปลี่ยนตัว ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบทำให้การทำงานสะดุด ต้องเริ่มกระบวนการบางอย่างใหม่ เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ให้ความเห็นเรื่องปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอเนื่องจากมีบุคลากรลาออก ทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบโครงการต่อ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 12 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นเรื่องปัญหาเรื่องการให้คำปรึกษาเชิงลึก เนื่องจากบางกรณีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างกว้างไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในบางกรณีที่ต้องการคำปรึกษาเชิงลึกแต่ข้อจำกัดเรื่องเวลา ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการในเชิงลึกได้

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทัศนคติของผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารของสถานศึกษาที่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ หรือผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาเป็นนโยบายหลัก ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจต้องมีการสื่อสารในระดับสูงเพื่อสร้างความเข้าใจหรือมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการดำเนินโครงการ เช่น ความร่วมมือระหว่างกรมพินิจฯ กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อถ่ายทอดนโยบายให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติให้ความร่วมมือกับสถานพินิจฯ ในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มยังให้ความคิดเห็นว่าที่ผ่านมารมมีการทำ MOU กับหน่วยงานภายนอกเพียงแต่การปฏิบัติตาม MOU ดังกล่าวนั้นยังไม่ได้ดำเนินการ

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 10 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าหากเป็นไปได้ควรผนวกกิจกรรมในโครงการเข้ากับรายวิชาในสถานศึกษา เช่น วิชาป้องกันการทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นว่าต้องการให้มีการจัดทำคู่มือการทำงานระหว่างสถานพินิจฯ กับสถานศึกษา เพื่อลดปัญหาเรื่องความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงาน

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7, 9, 10 และ 11 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นว่าปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสถานพินิจฯ เนื่องจากโครงการดังกล่าวต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจต้องวางแผนการทำงาน ติดตามและรายงานผลซึ่งทั้งหมดใช้เวลาและความเสียสละ ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจก็จะทำให้การดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในการแก้ปัญหาดังกล่าวกรมพินิจฯ ควรให้การสนับสนุนการทำงานโดยลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก เช่น การรายงานผลการดำเนินงานผ่านทาง google form แทนการรายงานโดยใช้เอกสารซึ่งเป็นการเปลืองทรัพยากร กรมพินิจฯ ควรจัดทำคู่มือในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานต่อสามารถดำเนินการต่อไปได้

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นปัญหาจากสถานการณ์โควิด 19 เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 11 และหน่วยที่ 9 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นเนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ทำให้การจัดกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจึงได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่ากรมพินิจฯ ควรสนับสนุนการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ สื่อ Info Graphic ที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์แทนการจัดกิจกรรมในพื้นที่ นอกจากนี้กรมพินิจฯ ควรจัดช่องทางการสื่อสารที่สามารถติดต่อกับเด็กและเยาวชนได้ เช่น application ให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดได้ ซึ่งสถานการณ์โควิดจะทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้เป็นเวลานาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาสื่อหรือเครื่องมือที่จะใช้ทำกิจกรรมดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ หน่วยที่ 8, 10 และ 12 เห็นด้วย

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม กลุ่มเจ้าหน้าที่ โครงการที่ 4
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในส่วนของโครงการสุขภาพเป็นมิตรมีการดำเนินที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเด็กและเจ้าหน้าที่ได้มีการร่วมมือคิดริเริ่มของกิจกรรม มีการแบ่งงานระหว่างทั้งเจ้าหน้าที่และเด็ก โดยมีการศึกษาดูงานจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 เพื่อให้มีความใกล้เคียงมากที่สุด เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้มีข้อจำกัดหลายประการจึงไม่สามารถเชิญวิทยากรภายนอกได้ แต่ศูนย์ฝึกฯ ก็ยึดตามเนื้อหาของการปฏิบัติงานเดิม ทำให้เจ้าหน้าที่มีเวลาในการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 ใช้กระบวนการตามมาตรการในการมีส่วนร่วมกันกับเด็ก แต่มีอุปสรรคด้านนิยามของโครงการที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรม จึงทำให้ถูกตัดกิจกรรมนั้นออกไป แต่กิจกรรมนั้นได้มีการพูดคุยกับเด็กว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เช่น ใช้งบประมาณของโครงการเตรียมพร้อมก่อนปล่อย งบดำเนินด้านหนังสือที่เด็กต้องการเป็นพิเศษ

กิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นไปในด้านความรู้ทางวิชาชีพและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยความต้องการของเด็กบ้านกรุณามีความต้องการกิจกรรมที่หลากหลาย

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในระยะแรกทางเจ้าหน้าที่มีการปรับให้เข้ากับหลักสูตรของศูนย์ฝึกฯ มากขึ้น แต่ในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมามีทำให้ศูนย์ฝึกฯ ต้องจัดสรรงบประมาณเองทำให้กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง และต้องยึดคำถามตามตัวชี้วัดของกรมพินิจฯ แต่กิจกรรมดังกล่าวทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการพัฒนาด้านจิตสังคมของเด็กและเยาวชน

ในส่วนของปี 2564 เด็กและเยาวชนได้ลงมือทำกิจกรรมมากขึ้น ตั้งแต่การคิดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดเรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ความต้องการของเด็กและเยาวชนในแต่ละท้องถิ่นไม่เท่ากันเนื่องจากเป็นศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 จึงต้องมีการปรับให้เข้ากับกิจกรรมที่เสริมสร้างความกล้าแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากระบวนการทำงานของศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 นั้นได้ส่งเสริมกิจกรรมโครงการสุขภาพเป็นมิตรและนำมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการดำเนินงานให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงความต้องการของเด็ก และสามารถให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

ด้านอุปสรรค คือ พื้นที่ค่อนข้างแคบ เนื่องจากมีการอยู่อย่างจำกัด ปี 2563 ศูนย์ฝึกฯ ได้ย้ายมาที่จังหวัดยะลาทำให้การทำงานเกิดการขาดช่วงขาดตอน ปัจจุบันในปี 2564 ทำให้ต้องมีการปรับตัวมากขึ้น โดยให้เด็กและเยาวชนส่งความคิดเห็นในการพัฒนาสถานที่ที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการจัดตั้งแกนนำเพื่อทำข้อมูลให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามแผน

2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าผลผลิตที่เกิดจากโครงการสุขภาพเป็นมิตร คือ แกนนำเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับเห็บและกลากเกลื้อน ทางศูนย์ฝึกฯ มีการพ่นยาเพื่อกำจัดเห็บและกลากเกลื้อนก่อนเข้าหอนอน กิจกรรมทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ซึ่งทางศูนย์ฝึกฯ มีแปลงเกษตรสาธิตก็สามารถนำปุ๋ยชีวภาพมาใช้และทำให้ผลผลิตเจริญงอกงามมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดด้านวิชาชีพในอนาคต บางกรณีทำให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้และเกิดความเข้าใจสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวที่ทำอาชีพเกษตรกร

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า การดึงศักยภาพของเด็กและเจ้าหน้าที่ในการมีส่วนร่วม แต่การดำเนินงานในระยะที่ 1-2 ยังไม่สามารถปรับตัวได้เท่าใดนัก ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เข้าร่วมประชุมและทำความเข้าใจให้สามารถดำเนินงานภายใต้การไหลระหว่างเด็กและเจ้าหน้าที่

ทางศูนย์ฝึกฯ ได้มีการจัดทำโครงการภายใต้งบประมาณทำให้เกิดผลลัพธ์ คือ ลดความตึงเครียดของเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนรู้จักการยอมรับ ความผิดหวัง ลดความตึงเครียด มีความกล้าแสดงออก มีร่างกายที่แข็งแรง มีความรู้จักคุณค่าในตนเองและโครงการให้ความรู้สู่สุขภาพดีถ้วนหน้า ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความภาคภูมิใจ และทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก อาทิ การให้เด็กและเยาวชนคิดการเล่นกีฬาที่ชอบ การแสดงโขนที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและสร้างรายได้ การทำหนังสือให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และการผลิตสมุนไพรเพื่อลดความเครียด ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถสร้างอาชีพในอนาคต

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เด็กและเยาวชนเกิดความกังวลในมาตรการที่ชัดเจน ทางเจ้าหน้าที่ได้มีการเน้นให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างทางสังคม ล้างมือให้สะอาด ทำให้เจ้าหน้าที่เน้นด้านสุขอนามัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลผลิตและผลลัพธ์จากงานวิจัยที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนางาน/หน่วยงาน

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระยะแรก อีกทั้งยังมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดียิ่งขึ้น เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ อาทิ ปัญหาเรื่องฟันผุ การเจ็บป่วย เป็นต้น พฤติกรรม ปัญหาของเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนจัดการความขัดแย้งของตนเองและครอบครัว เกิดความกล้าแสดงออก มีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่มากขึ้น ทางเจ้าหน้าที่เองก็มีการประชุมเพื่อแก้ไขและดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป ทำให้การดำเนินงานด้านสุขภาพมีความเป็นกระบวนการจากความร่วมมือของเด็กและเยาวชน มีการดูแลที่ทั่วถึง เนื่องจากมีจำนวนลดลง ทางศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 มีเกณฑ์ลดวันฝึกในทุก ๆ เดือน โดนเน้นกิจกรรมภายนอกมากขึ้น

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าด้านมีสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบมากขึ้น อาทิ การหาสีใหม่ อาคารสถานที่ อาหาร การจัดห้องเรียน ด้านสุขภาพมีการพัฒนามากกว่ากายและจิต อาทิ การดูแลฟัน การรักษาสายตา การออกกำลังกาย โดยให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ ดูแลตัวเองเบื้องต้น และสามารถดูแลสุขภาพร่างกายได้ดีขึ้น ทำให้อัตราการเข้าห้องพยาบาลมีจำนวนลดลง

ทางศูนย์ฝึกฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ต่อกายนอก ทำให้มีเครือข่ายใหม่ ๆ เข้ามาส่งเสริมทักษะชีวิต การเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวที่สอดคล้องกับเพศหญิงตามความต้องการของเด็ก

และเยาวชน ซึ่งมีการปรับตามบริบทของกิจกรรมตามแต่ละสถานการณ์ มีการให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจ เช่น เชฟ การวาดแผนไทย การทำงานด้านบริการ การทำงานด้านการท่องเที่ยว

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเขียนข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุง เช่น ด้านความเป็นอยู่ ทำให้มีห้องย้ายโรคสำหรับเด็กและเยาวชนที่เป็นโรคตาแดง อีสุกอีใส ทำให้เกิดความสบายใจทั้งต่อตัวเด็กและผู้ปกครอง

ด้านอาหารการกิน มีการปรับปรุงโรงครัว แบ่งโซนให้เป็นสัดส่วนระหว่างของดิบและของสุก โดยศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล และสาธารณสุขอำเภอในการประเมินมาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย มีการให้เด็กและเยาวชนเสนอความต้องการว่าอยากรับประทานอาหารอะไร ทำให้เกิดโครงการ เมนูของฉัน โดยเจ้าหน้าที่จะคอยให้ความรู้เรื่องโภชนาการในการรับประทานอาหาร และนำเข้าไปประชุมในทุกฝ่ายของวันศุกร์ เพื่อประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ามีการดำเนินงานในส่วนของการดูแลสุขภาพเป็นมิตรมาอย่างยาวนาน เนื่องจากศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 อยู่ที่จังหวัดยะลา ซึ่งมีผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดโรงครัวแบบฮาลาลตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชนในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศาสนา

ด้านการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบในการจัดการสุขภาพที่ดี มีเครือข่ายในการติดตามเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัวและหลังจากปล่อยตัวเป็นระยะเวลา 1 ปี เกิดนวัตกรรมในการจัดการทางกายภาพ มีการจัดการเครื่องนุ่งห่ม ราวตากผ้าแบบชั้นบันได และการจัดตู้เสื้อผ้า

โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายด้านกาย จิต และสังคม สามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายได้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มวางแผน การลงมือทำ และหรือส่งต่อเด็กและเยาวชนที่ปัญหาสุขภาพ เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใจและสามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้ถูกต้อง เช่น การดูแลรักษาโรค การพูดคุยโดยการสื่อสารตามความต้องการของเด็กและเยาวชน

ในส่วนของเด็กและเยาวชนเองมีความกล้าแสดงออก มีการกล้าคิด กล้าทำ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ สภาพแวดล้อมมีความเป็นอยู่ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โครงการสุขภาพเป็นมิตรสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ทำให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ก็มีปัญหา เช่น ด้านงบประมาณ สภาพสิ่งแวดล้อมที่ค่อนข้างเก่าเนื่องจากศูนย์ฝึกฯ มีการจัดตั้งมาอย่างยาวนาน แต่ก็ได้รับคำแนะนำแนวทางจากผู้บริหาร ให้สามารถดำเนินงานได้

ด้านการมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วม ทางศูนย์ฝึกฯ สามารถทำได้โดยกระบวนการสื่อสาร การทำความเข้าใจ และลงมือทำเพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างลุล่วง

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในระยะที่ผ่านมาในแต่ละศูนย์ฝึกฯ สามารถทำความเข้าใจเป้าหมาย และปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้ ผู้นำเสนออยากให้มีการสรุปการดำเนินงานในแต่ละปีและนำมาแลกเปลี่ยนกันในแต่ละศูนย์ฝึกฯ เนื่องจากแต่ละศูนย์ฝึกฯ มีความต้องการและประเด็นปัญหาที่ไม่เหมือนกัน เพื่อพูดคุยและกำหนดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีความสนใจด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนทางเพศ เด็กและเยาวชนมีความต้องการให้ตรวจ HIV ว่าพฤติกรรมของตัวเด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ส่งผลให้เกิด อสม.น้อย ในการไขข้อข้องใจของเด็ก และพัฒนาเป็นปัญหาด้านสุขภาพทางเพศ ในการกำหนดหัวข้อการให้ความรู้ อาทิ ทักษะการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการให้ความรู้และรับฟังข่าวสารเพิ่มเติมให้เด็กมีความเข้าใจจากสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้เด็กและเยาวชนรู้ขั้นตอนว่าหากตัวเองติดควรติดต่อหน่วยงานใด สามารถรับวัคซีนได้ที่ไหน

เนื่องจากเป็นศูนย์ฝึกฯ ผู้หญิง ทางศูนย์ฝึกฯ เห็นคุณค่าทางใจของตัวเองจึงเน้นเรื่องความเข้มแข็งทางใจ หากเด็กและเยาวชนกลับสู่สังคมภายนอกมีผลกระทบทางใจ หรือความพร้อมในการยืนหยัดด้วยตัวเองมากน้อยเพียงใด เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ตามมา เช่น การท้องก่อนวัยอันควร

5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยที่ดำเนินการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับจากจิตอาสาต่อเด็กและเจ้าหน้าที่ ทำให้เด็กและเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินงานได้อย่างเต็มที่

การเกิดพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีขึ้น เด็กและเยาวชนมีการเข้าใจและค้นคว้าหาความรู้ในการดูแลสุขภาพได้เป็นอย่างดี ทำให้เด็กสามารถพึ่งตนเองได้

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่และเด็กเองสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เช่น การให้เจ้าหน้าที่จิตอาสาครบทุกคน

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าโครงการให้ฉันดูแลเธอ ที่ศูนย์ฝึกฯ จัดกิจกรรมขึ้น โดยให้ออกาสเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม เรียนรู้การนำเสนอ ช่วยงานเจ้าหน้าที่ ให้เด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจ มีความกล้าแสดงออก มีความกล้าคิดกล้าทำ และมีความเป็นภาวะผู้นำได้

6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าอุปสรรคทางศูนย์ฝึก คือ นิยามของโครงการสุขภาพเป็นมิตร ที่ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ในระยะแรก แต่ทางเจ้าหน้าที่ก็สามารถทำความเข้าใจและปรับเข้ากับทางศูนย์ฝึกฯ ได้

ในระหว่างกระบวนการการดำเนินงาน ทางศูนย์ฝึกฯ ได้มีกิจกรรมให้เด็กหยวนคำถามที่ตนข้องใจ แกนนำก็จะให้คำตอบโดยการจัดรายการวิทยุ มีการตอบคำถามเพื่อชิงรางวัล เด็กและเยาวชนเองก็มีความรู้ในการสืบค้นข้อมูล ทักษะในการอ่าน ทักษะในการตอบคำถาม ทักษะในการพูด โดยมีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแลตลอดเวลา

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการดำเนินงานตามมาตรฐาน 4 ด้านของโครงการสุขภาพเป็นมิตร ด้านภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อาจดำเนินงานได้ไม่ตรงตามเกณฑ์มากนัก แต่ก็สามารถปรับแก้ได้ตรงตามความต้องการของเด็กและเจ้าหน้าที่

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 การดำเนินงานในบางกิจกรรมอาจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น เช่น การตรวจสอบสุขภาพเด็กและเยาวชนในทุก ๆ 1 เดือน ผู้นำเสนออยากให้กิจกรรมที่เพิ่มความมั่นใจของเด็กและการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน ให้เด็กและเยาวชนเกิดภาวะผู้นำ มีความกล้าแสดงออก และนำผลจากการประเมินมาต่อยอดในการพัฒนาโครงการของศูนย์ฝึกฯ ต่อไป

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ามีข้อจำกัดในการเพิ่มภาระงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น เนื่องจากทางศูนย์ฝึกฯ มีการแบ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงมาก กลุ่มเด็กผู้ชายที่เสี่ยงน้อย และกลุ่มเด็กผู้หญิง

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการแบ่งภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้มีการหมุนเวียนการทำงาน และข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่จำกัด จึงต้องเร่งและปรับการจัดกิจกรรมให้รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดและสามารถพูดคุยทำความเข้าใจให้ดำเนินการกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนขึ้นได้

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้ามาจัดกิจกรรมได้ และจำนวนเด็กและเยาวชนที่มากขึ้นทำให้ขับเคลื่อนได้อย่างยากลำบาก แต่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนและแบบประเมินที่ส่งมาช้า ซึ่งทางศูนย์ฝึกฯ ได้ดำเนินงานล่วงหน้าแล้ว ทำให้การดำเนินงานเกิดความขัดข้อง ไม่ต่อเนื่อง

เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าด้านภาระงานที่ค่อนข้างเยอะบวกกับการดำเนินงานและบุคลากรที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องปรับตัวและสามารถดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องได้

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม กลุ่มเด็กและเยาวชน โครงการที่ 4
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม
ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากิจกรรมแรกของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นการดูแลสุขภาพ คือ โรคกลากเกลื้อน เหตุผลที่เลือกกิจกรรมดังกล่าว เนื่องจากมีการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกฯ เป็นจำนวนมาก หากไม่รักษาความสะอาด อาจก่อให้เกิดโรคตามมาได้ โดยมีผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาในการดูแล ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ ในการร่วมกันกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาและแบ่งกิจกรรมภายในศูนย์ฝึกฯ รวมถึงการดูแลและพัฒนาศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังมีกิจกรรมฝึกปลูกฝังยักซ์ โดยนำแก้วมาเพื่อลดการอักเสบ การบวม หรือการทำปุยหมัก หากใช้สารเคมีมากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ และกิจกรรมรีไซเคิลเพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากิจกรรมที่ดำเนินงานของกลุ่มอยู่ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยวันแรกจะมีวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพให้ห่างไกล COVID-19 เพื่อเปิดโอกาสให้ตระหนักถึงการดูแลตัวเองระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกฯ และหลังจากกลับจากศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังมีการทำคลิปวิดีโอเพื่อให้ความรู้ การทำเกมวัดความรู้เรื่องโควิด การร้องเพลงนักร้องข้ามกำแพงเพื่อสร้างความสนิทกันภายในศูนย์ฝึกฯ ศูนย์ด้านภัยโควิดจากวัสดุเหลือใช้ และกิจกรรมด้านการพัฒนาจิต คือ กิจกรรมต่อมระบายความทุกข์ โดยกำหนดแกนนำให้สามารถพูดคุยกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันภายในศูนย์ฝึกฯ หากมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ก็จะให้แกนนำดำเนินงานต่อ

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า กิจกรรมแรก คือ ให้ฉันดูแลเธอ เพื่อให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้เพื่อนคลายความทุกข์ ความเศร้า โดยก่อนจัดกิจกรรมแกนนำจะได้รับอบรมเรื่องการพูดคุยกับเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เพราะหากอยู่ในช่วงวัยเดียวกันก็สามารถพูดคุยกันสนิทกว่าการพูดกับเจ้าหน้าที่

กิจกรรมที่สอง คือ กิจกรรมส่งเสริมที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ โดยจัดกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรค COVID-19 การป้องกันและการดูแลสุขภาพตนเอง การล้างมือให้สะอาด

กิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรม Music Go Go แกนนำได้สอบถามคุณครูให้มีการเปิดเพลงในช่วงบ่ายหลังรับประทานอาหาร โดยให้เพื่อนเขียนเพลงที่ต้องการฟังและจะทำการเปิดในทุก ๆ วัน เพื่อลดสร้างความผ่อนคลาย

กิจกรรมที่สี่ คือ เพลง All day มีการเต้น ร้องเพลง วาดภาพ เล่นดนตรี เพื่อสร้างความสนุกสนานให้แก่เพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ

กิจกรรมสุดท้าย คือ การตั้งแบบสอบถามเมนูอาหารที่อยากรับประทาน และกิจกรรมเสริมเพื่อลดขยะและทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นเพื่อนำมาแลกขนมภายใต้กิจกรรม ใส่ใจได้แค่มอง เก็บของได้ลูกอม

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า กิจกรรมแรก คือ การสร้างแบบสอบถามสุขภาพเพื่อนำมาปรับปรุงและให้เพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วมช่วยกันดูแลสุขภาพความสะอาดห้องน้ำ

กิจกรรมสอง คือ กิจกรรมเสียงตามสาย ตอบปัญหาสุขภาพ ให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ตั้งคำถามใส่กล่องเกี่ยวกับข้อสงสัยเรื่องปัญหาสุขภาพ เช่น โรคกลากเกลื้อน โรคหิด เพื่อนำมาตอบคำถามและบอกแนว

ทางแก้ไข หากเป็นปัญหาที่น่าสนใจก็นำมาพูดในที่ประชุมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกัน หรือ กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับ COVID-19 เพื่อให้รู้เท่าทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันโดยมีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์คอยให้ความรู้ หรือกิจกรรมการจัดมื้ออาหารเพื่อรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่

กิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรมตรวจหอนอน โดยมีคณะกรรมการทั้งเยาวชน เจ้าหน้าที่ โดยให้เพื่อน ๆ แกนนำได้มีส่วนร่วมในการตรวจหอนอนตามเกณฑ์และเป็นการรักษาความสะอาดในบริเวณศูนย์ฝึกฯ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ จะเน้นไปในทางความกล้าแสดงออก แสดงความสามารถและผู้ช่วยพยาบาลโดยให้แกนนำดูแลรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย

ด้านการกล้าแสดงออกจะมีการจัดการแสดงละคร หากมีเพื่อน ๆ เข้ามาใหม่ในศูนย์ฝึกฯ จะชักชวนมาแสดงละครเพื่อสร้างสนิทและความกล้าแสดงออก

ด้านแสดงความสามารถมีการเล่นกีฬา เพื่อให้เกิดความผ่อนคลายและเสริมสร้างสมรรถภาพให้ร่างกายแข็งแรง

ด้านผู้ช่วยพยาบาล เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้มีการดูแลวัดอุณหภูมิของเพื่อนและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ วัดความดัน มีจุดล้างมือที่ได้มาตรฐาน และมีการร่วมกับสถานพยาบาลในการเบิกยาเพื่อนัดกับพยาบาลได้สะดวกขึ้น

ด้านการเรียนจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิชาชีพและฝ่ายสามัญตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์จะมีกิจกรรมในการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ เช่น การสานตะกร้า ร้อยสายคล้องหน้ากากอนามัย การเล่นฟุตบอล เปตอง บาสเกตบอล มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับโรงครัวว่าเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ต้องการรับประทานอาหารเช้า ทางโรงครัวจะได้เตรียมทำอาหารร่วมกันกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตรทางศูนย์ฝึกฯ มีการจัดตั้งคณะแกนนำ โดยมีประธาน รองประธาน

กิจกรรมที่สอง คือ กีฬาสัมคคี เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความร่วมมือของเด็กและเยาวชน มีการแบ่งทีม วิทยากร และมีเจ้าหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัย

กิจกรรมที่สาม คือ กิจกรรมให้ความรู้ทางสุขภาพถ้วนหน้า โดยมีการจัดประชุม 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 ให้ความรู้เกี่ยวกับการรับมือและป้องกันกับ COVID-19 โดยให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ได้เรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ และเพื่อนจะนำความรู้มาเผยแพร่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ ครั้งที่ 2 การให้ความรู้ด้านยาเสพติดเพื่อป้องกันการไม่กลับไปพัวพันกับยาเสพติดอีก ครั้งที่ 3 การเลิกบุหรี่ มีการจัดหาวิธีในการงดสูบบุหรี่ เนื่องจากเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ส่วนใหญ่สูบบุหรี่กันเป็นจำนวนมาก และครั้งที่ 4 เป็นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต มีการออกกำลังกาย บำบัดจิต และวิธีการระบายและจัดการกับความเครียด เช่น ดื่มน้ำ พูดคุยกับเพื่อน ๆ โดยในแต่ละกิจกรรมจะมีการประเมินเพื่อหาวิธีแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป และได้รับความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง เด็ก และเจ้าหน้าที่ในการคิดและอภิปรายแต่ละกิจกรรม

2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ามีการประชุมบ้านทั้งคุณครูผู้ปกครอง และเด็กหรือเยาวชนที่สันทัดกีฬาของหน่วยเรียนวิชาชีพ มีการโหวตเพื่อรับฟังความต้องการในการดำเนินงานกิจกรรม

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน เช่น ปัญหาการกลั่นแกล้งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวเด็กและเยาวชนเองหรือด้านสภาพจิตใจจากเจ้าหน้าที่เพื่อนำมากำหนดเป็นกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนเกิดความผ่อนคลาย ลดความเครียด

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่ามีการสอบถามความต้องการจากเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ ก่อนและนำข้อเสนอของเพื่อน ๆ มาประชุมกับคณะแกนนำเพื่อคัดเลือกกิจกรรมและนำเสนอต่อเจ้าหน้าที่ต่อไป และหลังจากการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นจะมีการประเมินความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 แพร่กระจายในจังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างมาก แกนนำจึงมีความต้องการให้คนในศูนย์ฝึกฯ มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองให้ห่างไกลจากโรคโควิด เพื่อนำมาอภิปรายแล้วนำเสนอต่อคุณครู รวมถึงในทุก ๆ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องก็จะมีการประชุมก่อนการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ ก็ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมร่วมกัน

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าส่วนใหญ่เกิดมาจากปัญหาที่เกิดขึ้นในศูนย์ฝึกฯ จึงมีการพูดคุยกับแกนนำและเพื่อน ๆ เพื่อทำการโหวตจากเสียงส่วนใหญ่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พิจารณาและดำเนินกิจกรรม โดยในระบบของหอนอนจะมีการให้ขนมเป็นสิ่งตอบแทนเมื่อเพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น จึงเกิดประโยชน์ทั้งต่อแกนนำและผู้ร่วมกิจกรรม

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ มีการให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังมีวิทยากรให้ความรู้ แต่ด้วยสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงมีการให้ความรู้ในรูปแบบออนไลน์

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเกิดจากเด็กและเยาวชนได้โหวตกิจกรรมที่ได้ร่วมกันเสนอ หากกิจกรรมไหนได้รับความนิยมก็จะนำกิจกรรมมาจัด แต่ก็ไม่ได้ละทิ้งเสียงข้างน้อยแกนนำก็จะนำกิจกรรมนั้นมาไว้ทั้งท้ายกับกิจกรรมหลักที่ได้รับเสียงโหวตข้างมาก รวมถึงได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง วิทยากรในการให้ความรู้ออนไลน์ เช่น กิจกรรมการทำเจลล้างมือ ทำหน้ากากผ้าอนามัย การให้ความร่วมมือในการดูแลตัวเองจากสถานการณ์ COVID-19

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเมื่อมีการนำเสนอกิจกรรมให้คุณครูก็จะให้คำแนะนำ แกนนำจะประชุมขั้นตอนการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อนในศูนย์ฝึกฯ มีการให้ความร่วมมือในกิจกรรม โดยยึดหลัก “แตกต่างแต่ไม่แตกแยก”

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในศูนย์ฝึกฯ ได้รับความรู้จากทางสถานพยาบาลและนักสังคมสงเคราะห์ รวมถึงมีนักจิตวิทยาคอยแนะแนวทางให้เด็กและเยาวชนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ทางแกนนำจึงมีกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การประชุมและยังไม่ได้ดำเนินงาน และอยากให้มีความรู้มากขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและความถนัดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าต้องการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และกิจกรรมที่ทำขึ้นนั้นเกิดประโยชน์ทั้งต่อแกนนำเองและเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ แต่อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถจัดบางกิจกรรมขึ้นได้

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้มีความเปิดกว้างทางความคิดและลงมือทำ สามารถทำกิจกรรมที่ต้องการทำได้และยังส่งเสริมศักยภาพให้แก่แกนนำและเพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วมทั้งต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ และคุณครูในการแสดงความต้องการและผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่คลายความเครียด สามารถทำในสิ่งที่อยากทำ มีพูดคุยเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน หากมีปัญหาใด ๆ คุณครูก็คอยให้คำแนะนำ หากมีกิจกรรมที่ติดขัดจำกัดทางแกนนำก็จะนำปัญหานั้นมาปรับแก้ให้ดียิ่งขึ้น

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีความกล้า มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีการประเมินเสียงส่วนมากในแต่ละกิจกรรม จึงทำให้เด็กและเยาวชนมีการเปิดกว้างทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร การขายของออนไลน์ การเลี้ยงปลา หรือมีการจัดกิจกรรมแบ่งวิทยากรเองเพื่อฝึกให้เด็กและเยาวชนมีความเป็นผู้นำและความกล้าแสดงออก (วิทยากรตัวคุณ)

อาจมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณไม่ตรงเวลาทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อน จึงทำให้ผู้ปกครองออกงบไปก่อน แต่ละกิจกรรมนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถและข้อจำกัดบางประการของแต่ละศูนย์ฝึกฯ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ทุกคนที่มีแต่ความคิดสามารถแสดงความต้องการ และคุณครูคอยให้คำแนะนำ ในส่วนของแกนนำก็จะนำสิ่งที่ได้รับอบรมจากวิทยากรมาจัดกิจกรรมต่อเพื่อนร่วมกิจกรรม แต่อาจจะมีเพื่อนที่เข้ามาใหม่อาจจะยังไม่สามารถปรับตัว แต่สามารถสร้างความเป็นกันเองได้หลังจากการจัดกิจกรรมขึ้น โดยในแต่ละกิจกรรมก็สามารถนำเกียรติบัตรในการเสนอต่อศาลเพื่อลดโทษได้

5.ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาในโครงการ

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมทางออนไลน์อาจมีปัญหาเรื่องความเสถียรภาพของอินเทอร์เน็ต ทำให้เพื่อนที่ฟังวิทยากรบรรยายจากด้านหลังได้ยินเสียงไม่ชัด และปัญหาเรื่องงบประมาณมีความล่าช้า ข้อจำกัดเรื่องเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นปัญหาเรื่องระยะเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากมีกิจกรรมค่อนข้างเยอะบวกกับการเรียนตลอดทุกวันทำให้บางกิจกรรมถูกเลื่อนไปเดือนถัดไป แกนนำอยากให้มีกิจกรรมเพิ่มเติมในแต่ละอาทิตย์ เนื่องจากแต่ละกิจกรรมทำให้ทุกคนได้ร่วมมือกัน ลดความเครียด โดยได้รับความแนะนำของคุณครูที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม แล้วแกนนำจะนำความรู้ที่ได้รับมาส่งต่อให้เพื่อนในศูนย์ฝึกฯ

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 11 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญคือสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมร่วมกันได้ทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มงบประมาณ และความร่วมมือของเพื่อนทางแกนนำจึงได้ทำการปรับความเข้าใจให้สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข

ทางแกนนำอยากให้มีการจัดนิทรรศการโดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกให้ความรู้ทางศูนย์ฝึกฯ และสนับสนุนเรื่องสุขภาพและด้านงบประมาณ โดยทางศูนย์ฝึกฯ จะมีการตรวจโควิดแบบวิธี SWAB ทุก 1 เดือน

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 7 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าเป็นในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมอาจมีความเขินอาย แต่เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกันมากขึ้นทำให้เพื่อน ๆ ให้ความร่วมมือมากขึ้น อาจมีปัญหามาจากความเข้าใจกัน เช่น กรณีที่แกนนำมีการตรวจหอนอนเพื่อให้เพื่อน ๆ รักษาความสะอาด แต่เพื่อน

ในหออาจเกิดความไม่เข้าใจกัน จึงต้องมีการอธิบายและจัดกิจกรรมให้เห็นถึงสิ่งที่ตามมาหลังจากการไม่ทำความสะอาดที่นอน

ทางแกนนำต้องการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและเปิดกว้างมากขึ้น จะส่งผลให้เพื่อน ๆ และแกนนำในศูนย์ฝึกฯ เกิดความสนุกสนานมากขึ้น หรือมีการฉีควัคซีนให้เด็กในศูนย์ฝึกฯ ให้มีความมั่นใจในการรักษาสุขภาพและสามารถเชิญวิทยากรจากภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมได้

เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 8 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในการจัดกิจกรรมจะมีการใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้ง มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในการเรียนการสอนนั้นมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการสอนทางออนไลน์ ทางแกนนำอยากให้มีการสานต่อกิจกรรมและอบรมการทำสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจ เช่น หนังสือ ป้ายไว้นิล infographic

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 10 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าแกนนำต้องการให้ทุกคนมีความเข้าใจในการสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพ อยากให้มีการทำสื่อออนไลน์เพื่อสร้างความน่าสนใจในการเรียน และอยากให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา เครื่องดนตรี

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 9 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าทางศูนย์ฝึกฯ มีการปรับกิจกรรมแบบ New Normal มีการฉีควัคซีนและการสุ่มตรวจโควิดแบบ SWAB ทุก ๆ หนึ่งสัปดาห์ มีการเรียนการสอนทางออนไลน์เพื่อลดการแพร่ระบาด แกนนำอยากให้มีการจัดกิจกรรมดังเดิมภายใต้ New Normal และอยากให้มีการพัฒนากิจกรรมดังกล่าวในทุก ๆ รุ่น

เด็กหรือเยาวชนศูนย์ฝึกฯ หน่วยที่ 12 : ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่าในการเรียนการสอนมีการใช้สื่อการสอนทางออนไลน์ เช่น หนังสือ การจัดกิจกรรมทางศูนย์ฝึกฯ จึงไม่สามารถให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินกิจกรรมได้ ทางศูนย์ฝึกฯ มีการตรวจโควิดแบบ SWAB ทุก ๆ 2 สัปดาห์ ทางแกนนำจึงอยากให้มีการฉีควัคซีนให้แก่ศูนย์ฝึกฯ ทางแกนนำต้องการให้มีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์กีฬา

ภาคผนวก ซ
การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.951	21

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1.1	4.20	.805	30
A1.2	3.97	.809	30
A1.3	4.00	.788	30
A1.4	3.87	.730	30
A1.5	4.10	.759	30
A1.6	4.03	.765	30
A1.7	4.07	.740	30
A1.8	4.03	.850	30
A1.9	3.90	.845	30
A2.1	4.17	.791	30
A2.2	4.30	.750	30
A2.3	3.87	.776	30
A2.4	2.63	1.033	30
A2.5	2.70	1.119	30
A2.6	4.10	.712	30
A2.7	4.10	.803	30
A2.8	4.00	.788	30
A2.9	4.10	.712	30
A3.1	4.10	.803	30
A3.2	4.07	.785	30
A3.3	4.17	.791	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1.1	78.27	132.133	.791	.947
A1.2	78.50	131.155	.843	.946
A1.3	78.47	132.120	.811	.947
A1.4	78.60	134.455	.735	.948
A1.5	78.37	131.551	.879	.946
A1.6	78.43	132.668	.805	.947
A1.7	78.40	134.179	.741	.948
A1.8	78.43	131.289	.791	.947
A1.9	78.57	134.461	.625	.950
A2.1	78.30	131.390	.849	.946
A2.2	78.17	133.592	.766	.948
A2.3	78.60	132.110	.825	.947
A2.4	79.83	149.937	-.141	.963
A2.5	79.77	145.564	.023	.961
A2.6	78.37	132.861	.857	.947
A2.7	78.37	133.757	.701	.948
A2.8	78.47	132.602	.783	.947
A2.9	78.37	133.206	.835	.947
A3.1	78.37	131.689	.819	.947
A3.2	78.40	131.834	.831	.947
A3.3	78.30	132.493	.785	.947

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
82.47	147.430	12.142	21

ภาคผนวก ณ

การวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
ในวันที่ 10 สิงหาคม 2564 เวลา 13.30 น. เป็นต้นไป
ผ่าน Video Conference ระบบ Zoom Meeting

1. นายโกมล พรหมเพ็ง	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (3)
2. นางสาวโรจนา วิโรจน์กุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา หัวหน้าส่วนพัฒนาระบบงาน
3. นายศักดา รักกอบชัย	กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
4. นางสาวฉัตรณที ศิลากุล	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงาน สังคมสงเคราะห์ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและ เยาวชน
5. นางสาวทัศนวรรณ สุมาลัย	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานคดี กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
6. นายธนชัย ปานียโชติ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานอภีบาล และการพินิจ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและ เยาวชน
7. นางเจริญรักษ์ เนรานนท์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ พิเศษ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
8. นางสาวสายลัดดา ธรรมลังกา	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
9. นางสาวไตรพร ชีวโคธิษฐ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ พิเศษ สถาบันวิจัยและพัฒนา
10. นางสาวอิสริยา สันติธรรม	นักวิชาการฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติการ สถาบันวิจัยและพัฒนา
11. นางสาวพรพิมล มณีนวล	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ กองพัฒนาระบบสุขภาพเด็กและเยาวชน
12. นายสุชาติ แก้วเอียน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สถาบันวิจัยและพัฒนา
13. รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์	หัวหน้าโครงการ
14. รศ.ดร.ยุทธพงษ์ สีสากิจไพศาล	ผู้ร่วมวิจัย
15. ผศ.ดร.อัมพร ศรีประเสริฐสุข	ผู้ร่วมวิจัย

การประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

การศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564” นี้ ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
- 2) โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ
- 3) โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
- 4) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม

ทางคณะผู้วิจัยได้ศึกษา และทำตัวอย่างแบบการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม คำถามในการสนทนากลุ่มเป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้กระบวนการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการเชิงคุณภาพและปริมาณ (เฉพาะบางโครงการวิจัย) โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย ข้อมูลตัวเลข หรือสถิติการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การวิพากษ์ผลการศึกษาวิจัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของแต่ละโครงการ และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางสนับสนุนการดำเนินงานของแต่ละโครงการ อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

นางสาวทัศนวรรณ สุมาลัย : โครงการการเพิ่มการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการของมาตรา 86 ที่สามารถทำให้เจ้าหน้าที่นำมาปรับใช้ในกระบวนการประชาสัมพันธ์ ให้เกิดการรับรู้แก่ประชาชน

นางสาวฉัตรทิติ ศิลากุล : สำหรับโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (โครงการ IRC) ผู้นำเสนอได้เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีความเหมาะสม สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ โครงการเกิดการพัฒนานักพัฒนาสังคมได้รับองค์ความรู้ในทุกศูนย์ฝึกฯ เกิดมุมมองการทำงานที่หลากหลาย เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญจากหลายวิชาชีพ อีกทั้งข้อเสนอแนะของผู้วิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบโครงการและสามารถนำไปพัฒนาในขั้นต่อไปได้

รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ : โครงการ IRC มีการสัมภาษณ์ทั้งผู้ที่เคยทำโครงการมาก่อน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ ทั้ง 6 แห่ง รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง คณะทำงานโครงการวิจัย กลุ่มพัฒนาระบบงาน สังคมสงเคราะห์ เยาวชนและผู้ปกครอง โดยการสัมภาษณ์จะเน้นที่ผู้ปฏิบัติงานจริงและมีการสนทนากลุ่ม 18 ท่าน (Focus Group) โดยจะแบ่งเป็นเจ้าหน้าที่จากศูนย์ฝึกฯ 6 แห่งเจ้าหน้าที่ IRC หน่วยงานละ 3 ท่าน เข้าร่วมการสัมภาษณ์ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการมีทักษะในการประสานงานกับเครือข่ายทางด้านสังคมสงเคราะห์ และผู้ที่ทำโครงการ IRC ให้ข้อมูลว่าสามารถดูแลเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการเท่ากับเด็กและเยาวชนที่ร่วมโครงการ

นางเจริญรักษ์ เนรานนท์ : โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษา และองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การให้ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยสะท้อนมุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ให้ความสำคัญ และงานป้องกันเป็นงานที่สำคัญ แต่บางข้อเสนอแนะมาจากผู้รับผิดชอบโครงการในปีก่อนหน้า ปัจจุบันทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้เปลี่ยนแปลงงานในบางส่วน เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทางหน่วยงานได้ประสานงานจากกระทรวงยุติธรรมส่งเครื่องมือและชุดสื่อความรู้ไปให้กับโรงเรียนเพื่อให้ดำเนินการให้ความรู้เด็กและเยาวชนได้

ผู้นำเสนอได้แสดงความคิดเห็นว่าสื่อการสอนและบางกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ ทำให้บางโรงเรียนให้เวลาในการเรียนออนไลน์ค่อนข้างจำกัด

ทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเคยประชุมร่วมกันกระทรวงศึกษาธิการและเชิญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่เมื่อลงส่วนภูมิภาคทำให้มีข้อจำกัดในแต่ละโรงเรียน อาจมีการพูดคุยในเรื่องหลักสูตรต่อไป

รศ.ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ : มีความคิดเห็นว่า โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ควรมีหลักสูตรการเรียนที่ไม่มีหน่วยกิต เรียนอาทิตย์ละ 1 ชั่วโมง บางครั้งอาจทำเป็น คลิปวิดีโอสื่อการสอน หรือทางสถานพินิจฯ ศูนย์ฝึกฯ เองเคยพาเด็กไปดูงานสถานที่จริงทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความกลัว ไม่กล้ากระทำความผิด หากสามารถทำเป็นหลักสูตรได้ก็จะทำให้ทุกโรงเรียนสามารถ เรียนรู้และมีมาตรการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ

นางสาวไตรพร ชิวโคภิษฐ : โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม จากการสังเกตผลเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกับผู้วิจัยเกิดความ สับสนช่วงการเก็บข้อมูล จากการต่อยอดโครงการเดิมเรื่องการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนใน กระบวนการพัฒนาระบบสุขภาพที่เป็นมิตร โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมของเด็ก ส่วนโครงการสุขภาพที่เป็น มิตรจะบูรณาการการดูแลสุขภาพกาย จิต สังเกตล้อมในช่วงต้น

นายศักดิ์ รักกอบชัย : โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพเป็นมิตรสำหรับเด็ก และเยาวชนในสถานควบคุม ผู้นำเสนอได้เข้าร่วมในช่วงปีแรกของโครงการ พบว่าปีแรกให้ความสำคัญและ จัดสรรงบประมาณในการทำโครงการเป็นอย่างมาก ผู้นำเสนอเห็นความสำคัญของแผนรองรับสถานการณ์ ฉุกเฉิน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เห็นได้ชัดเจนว่าหากศูนย์ฝึกฯ ใดไม่ได้เตรียม แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจะเกิดปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานทางสุขภาพเด็ก การตรวจ SWAB การส่งต่อเพื่อการรักษา ทำให้เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จึงเกิดปัญหา อุปสรรคในการประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมในโครงการอาจ ขาดความต่อเนื่อง

จากข้อเสนอแนะของผู้วิจัยควรมีการหารือกับทางส่วนกลาง ว่าสามารถพัฒนาโครงการให้เกิด ความยั่งยืนอย่างไร

นายธนชัย ปานิชโชติ : การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานร่วมกับ เจ้าหน้าที่ ส่งผลให้เป็นการต่อยอดความเป็นมาตรฐานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ช่วงปี แรกของการดำเนินโครงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานที่ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความพึงพอใจ เกิดผลลัพธ์ที่คุ้มค่า

ผู้นำเสนอเห็นด้วยกับการถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่จะทำให้กระบวนการทำงานของศูนย์ฝึกฯ สามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

รศ.ดร.ยุทธพงษ์ สีสากิจไพศาล: ผลลัพธ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม คือ เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นว่าอยากปรับปรุงในด้านใด เช่น ด้านความสะอาดในห้องครัว การแสดงความต้องการอาหารในแต่ละมื้อ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังมีช่องทางในการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่มากขึ้น

นางสาวสายลัดดา ธรรมลังกา : จากการอ่านผลการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไปขยายผลสามารถดำเนินการดูแลเด็กและเยาวชนทั้งทางผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมองเห็นมุมมองในการประสานงาน การปรับปรุงและพัฒนาโครงการเชิงลึกในแต่ละด้านมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถวางแผนให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ท่านรองโกมล พรหมเพ็ง : โครงการสุขภาพที่เป็นมิตรควรขยายในทุก ๆ สถานแรกรับ ศูนย์ฝึกฯ และสถานพินิจฯ ทุกแห่งที่มีการควบคุมตัวเด็กและเยาวชน ทางส่วนกลางควรมีการวิเคราะห์และประยุกต์ทั้งสองโครงการในแต่ละพื้นที่ให้ไม่เกิดความทับซ้อนกับงานประจำ ไม่เพิ่มภาระงานให้เจ้าหน้าที่ ต้องมีการจัดการให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐาน ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ ลดความตึงเครียดไม่จะเป็นการมีส่วนร่วมโครงการสุขภาพที่เป็นมิตร ด้านสุขอนามัย การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสุขภาพ การมีส่วนร่วมในการประกอบอาหาร การจัดการภูมิสถาปัตย์ ซึ่งสถานพินิจฯ ควรมีแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินให้เป็นมาตรฐาน

โครงการ 1 สถานพินิจ 6 สถานศึกษา มีความต้องการให้บุคลากรถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ให้แก่เด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ตรงว่า หากกระทำความผิดต้องรับโทษและมีกระบวนการพัฒนาอย่างไร ทางโครงการควรมีการกำหนดรูปแบบมาตรฐานให้แต่ละสถานพินิจฯ ดูแลให้ครอบคลุมแต่ละท้องที่

ปัจจุบันโครงการ IRC มีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ที่ดูแลแต่ละด้านมากขึ้น อาจต้องการมีประยุกต์ว่าควรพัฒนาอย่างไรให้มีความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนที่ศูนย์ฝึกฯ ดูแล

ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น คือ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกฯ มีสุขภาพอนามัยที่ดี อีกทั้งอยากให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดีกลับคืนสู่สังคมแล้วไม่กระทำผิดซ้ำ
